www.tezaurliturgic.ro

ΘΥΡΑ
ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ
ΗΤΟΙ

ΒΙΒΛΟΣ ΚΑΤΑΝΥΚΤΙΚΗ, ΚΑΙ ΨΥΧΩΦΕΛΕΣΤΑΤΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

Τὰ τέσσαρα Ἔσχατα τῦ Ἀνθρώπυ, Θάνατον, Κρίσιν, Ἅδου, καὶ Παράδεισον· δι' ὧν γίνεται ἡ θαυμασὴ Μεταμόρφωσις τῦ Παλαιῦ Ἀνθρώπυ, καὶ τῦ Νέυ ἡ Γένησις. Συμπεθεῖσα μὲν πρὶν πολλά τινος σοφῦ Ἀνδρὸς, καλλωπισθεῖσα δὲ νυν, καὶ διορθωθεῖσα μετ' ἐπιμελείας ὑπὸ συνδρομῆς τῆς Σκήπως τῦ Ἁγίυ Δημητρίυ, τῆς ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει τῦ Ἄθω, καὶ τὸ Βαπταίδιον κειμήλιόν. Ἧ τινι Βίβλῳ προσετέθησαν καὶ θαύματά τινα Ἀνέκδοτα, καὶ Ὀκτώηχοι Κανόνες τῦ αὐτῦ Ἁγίυ Δημητρίυ. Ἅπαντα δὲ ταῦτα τύποις ἐξεδόθησαν, ὑπὸ ἐμπάνης τῦ Τιμιωτάτυ καὶ Φιλοχρίστυ ἐν Πραγματευταῖς

ΚΥΡΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥ ΚΑΡΙΤΖΙΩΤΟΥ

Εἰς κοινὴν τῶν Ὀρθοδόξων ὠφέλειαν.

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ. 1806.

Ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ Νικολάυ Γλυκεῖ τῦ ἐξ Ἰωαννίνων.

Con regia approvazione.

www.tezaurliturgic.ro

Τῷ Τιμιωτάτῳ καὶ Ἀγαπητῷ κ͂ῦ σάρκα Ἀδελφῷ Κυρίῳ Δημητρίῳ Καριτζιώτῃ.

Τὸ προσημειωθὲν αὐτῇ Βιβλίον, περὶ τῆς τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν τῆς ἁγίας Θύρας τῆς Μεταμορφώσεως ἐπικληθὲν, ἤδη θείᾳ συμπράξει τετελείωται, καὶ μετ' ἐπιμελείας διορθωθὲν ἐν τῇ σκήνει τῆς Πατέρων, ἐπὶ τῷ αὐτῆς ἐλευθέρων αὐτίληψιν προσφέρεται, τῆς διὰ τῆς τύπων καλλονῆς ἐπιτυχεῖν ἐφιέμενον, ἵνα καὶ τοῖς πολλοῖς γνώριμον γένηται. Ἀμύθητον χρηστότητα χαρὰν ἐγώτε καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἐδοκιμάσαμεν τῇ ψυχῇ, γνόντες παρὰ σοῦ διὰ τῶν αὐτῆς γραμμάτων, τῷ ἀλίσιν, τόν τε Θεοφιλῆ ζῆλον, ὃν ἡμῖν δι' αὐτῆς πρότερα δεδήλωκεν εἰς τὸν τότε ἔκδοσιν, δι' ἰδίων ἀναλωμάτων, ψυχικῆς ἕνεκα σωτηρίας αὐτῆς καὶ τῆς ἡμῶν Γονέων. Δεῖγμα ἀληθῶς ψυχῆς εἰς τὰ καλὰ ἐπιρρεπῆς, ὃ μόνον εἰς τὸν τῆς ἀδελφῶν Πατέρων παράκλησιν καὶ εὐχαρίστησιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κοινὸν ἁπάντων τῶν Χριστιανῶν λυσιτέλειαν, ἀφορώσης καὶ προθυμοποιουμένης. Οἶδε γὰρ, ὡς ἄλλο λυσιτελέστερον παρέξοι τοῦτο τις, τῷ πλησίον ἀγνωμόνως ἔχων, κατ' ἐντολὴν θείαν, ἢ τὸ ῥᾴδιον ἐμποιῆσαι αὐτῷ τὸν μελέτων τῶν, ὅσα προηγοῦνται τῆς θανάτου, ὅσα αὐτῷ συνοδεύουσι, καὶ ὅσα αὐτῷ ἀκολουθοῦσι, δι' ὧν ἀποτελεῖται ἡ θαυμαστὴ Μεταμόρφωσις, τοῦ Παλαιοῦ Ἀνθρώπου, καὶ τοῦ Νέου ἡ Γέννησις. Αὕτη γὰρ ὄντως ὁδηγία ἀρίστη ἑκάστῳ, τοῦ μὴ ῥᾳδίως ἐκκλίνειν τῆς ἀρετῆς ὁδὸν τῶν θείων ἐντολῶν. Αὕτη παραμυθία τῷ θλιβομένῳ, τοῦ γνώ-

www.tezaurliturgic.ro

μαίως φέρειν, τάς τε προσβολὰς τῦ ἐχθρῦ, τὰ τ
αὐτῷ συμπίπτοντα δεινά. Αὕτη τελευταίον ἐλπὶς
ἀσφαλὴς, τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἐν Παραδείσῳ Ἀγα-
θῶν, πᾶσι τοῖς προσεχῶς ἀγαγιγώσκουσι, καὶ τηροῦσι
τὰ ἐν τούτῳ περιεχόμενα.

Τοσούτων δὴ καὶ τηλικούτων καλῶν αἴτιος γενέσθαι
σοὶ δῶν φίλτατε, ὁ διὰ τὸ διπλοῦν τῆς ἀδελφότη-
τος δεσμὸς, ὅσον διὰ τοῦτο, ἵνα σὲ πρὸς πάντας
ἀγάπην, καὶ σωτηρίαν, τάχιον, εἰ δυνατὸν, τοῦ
τοῦτο ἔκδοσιν, ἵνα καὶ τὸν σὸν καὶ τὸν ἡμέτερον πό-
θον ἴδοις ὅσον τάχιστα πεπληρωμένον· καὶ γὰρ ἐλ-
πίδες ἐσμὲν ἅπαντες οἱ Ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες εἰς
τοῦτο πρόθυμον αὐτῆς καρδίαν, ὅτι πρὸν τὸ χειμῶνος
ἔξομεν τὸ Βιβλίον μεταμορφωμένον τῷ κάλλει τῦ
τύπου, ὃ ἕνεκα ἅπαντες χεῖρας ἐκτενῶς ἱκετίδας
αἴρομεν καθ' ἑκάστην πρὸς Θεὸν ὑπὲρ ὑγιείας καὶ σω-
τηρίας αὐτῆς τε καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἐν τῷ οἴκῳ,
καὶ ὑπὲρ αὐξήσεως τῶν αὐτῆς κόπων καὶ ἀγαθῶν, πρὸς
ὠφέλειαν καὶ ἄλλων, ὡς καὶ ἐν ἡμῖν ἤδη. ὧν ἡ Παν-
τοδυνάμος αὐτοῦ δεξιὰ, διὰ πρεσβειῶν τῆς αὐτῆς Προ-
φάτου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, διαφυλάττοι ὑγιᾶ,
καὶ ἀλώβητον πάσης ἁμαρτίας περιστάσεως, παρέχου-
σα τῇ αὐτῆς Τιμιότητι, αὐτὶ τῶν ἀναλωμάτων τῦ
Βιβλίου, πολλαπλάσιον τοῦ αὐτίδοσιν καὶ τοῦ ἀμεί-
βου, εἴτε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς
ἐπεύχομαι.

Ἀπριλλίου 1795. ἀπὸ τῆς Σκήτεως τοῦ Ἁγίου Δημητρίου,
τῆς ἐν τῷ Ἄθωνι, εἰς Τελέστιον.

Ὁ αὐτάδελφος τῆς σῆς τιμιότητος Πολύκαρπος Ἱε-
ρομόναχος ὁ Καρτζιώτης εἰς Ἁγίου Γεωργίου
τοῦ Μωρέως.

Τῷ

Τῷ Θεοδοξάστῳ καὶ τῆς Μαρτυρικῆς Παρεμβολῆς
Ταξιάρχῳ Μεγάλῳ καὶ Θαυματουργῷ Δημη-
τρίῳ τῷ Μυροβλύτῃ, τῷ δούλῳ πρόσκυνησιν.

Εἰς ποῖον ἄλλο ὑποκείμενον ἦτον δικαιότε-
ρον, νὰ ἀφιερωθῇ ἡ παροῦσα κοινωφελε-
στάτη καὶ ψυχοσωτήριος Βίβλος, παρὰ εἰς
τοῦ Μαρτυρικοῦ σου Μεγαλειότητα, ὦ Μεγαλομάρ-
τυς τοῦ Χριστοῦ, καὶ Θαυματουργέ, καὶ Μυροβλύτα Δημή-
τριε; Οἰκειοτάτη γὰρ σοὶ, καὶ πρεπωδεστάτη ἡ Ἀφιέ-
ρωσις ἑκατέρωθεν, καὶ ὡς ἀπὸ μέρους τῆς προσφερομέ-
νης Βίβλου, καὶ ὡς ἀπὸ μέρους τῶν προσφερόντων
ἡμῶν ἐλαχίστων δούλων τῆς Ἀθλοφορικῆς Μεγα-
λοπρεπείας σου. Ἀπὸ μέρους μὲν τῆς προσφερομένης
Βίβλου, διότι αὕτη περιέχει τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια, τὰ ὁποῖα ἐγίνοντο ὕλη τῆς ἐδικῆς σου διδασκα-
λίας· μὲ τοῦ ὁποίου, ἔτι ζῶν, σοφώτατος Διδάσ-
καλος τῆς εὐσεβείας καὶ ἦσουν καὶ ἐγνωρίζεσουν εἰς ὅλους
τοὺς λαοὺς τῆς Θετταλίας καὶ Ἀχαΐας· ἀπὸ μέρους
τῶν προσφερόντων ἡμῶν, διότι ὄχι μόνον ἐσμὲν κα-
τοικοι τῆς εἰς τὸ Ἅγιόν σου Ὄρομα ἐπιφημιζομένης
ταύτης ἱερᾶς Σκήτεως, ἀλλὰ καὶ γείτονες τῆς περιω-
νύμου σου Πατρίδος καὶ μεοκόροι τῆς θειοτάτου καὶ παυσε-
πτου σου Ναοῦ, ὃς ὑπὸ τῶν κτ σάρκα Συγγενῶν σου,
καθὼς ἄδεται, ἀνεγείγερται. Ἀφίνομεν νὰ λέ-
γωμεν ὅτι καὶ μέτοχοι εἴς τε ψυχὴν καὶ σῶ-
μα τῶν θεοσεσίων σου δωρεῶν καὶ χαρίτων. Πρόσδε-

www.tezaurliturgic.ro

ξαι τοίνυν αὐτῶ ἀμεμῶς, ὦ συμπαθέστατε ϛ φιλοψυχότατε, Μάρτυς τῦ Ἰησῦ, καὶ Προστάτα ἡμέτερε, ὡς προσεδέξατο ὁ Κύριος τὰ δύω τῆς χήρας λεπτὰ, ϛ ὡς ἀχαριστήριον δῶρον, αφ' ὧν ἡμᾶς τὰς ἀτελεῖς σε θεράποντας, ὃς ἐν τῇ μερίδι σε ταύτῃ σωτήγαγες καθάπερ χρυσοπτέρυγος Ἀετὸς παντοτε περισκέπτεις, παντοιοτρόπως προμοῆσαι ϛ τρέφεις, ϛ ἐκ παντὸς κινδύνε διατηρεῖς ἀβλαβεῖς· ϛ παρακαλῶμεν θερμῶς τὴν ἀγλαγχικωτάτην ϛ χριτομίμητόν σε φιλανθρωπίαν, ἵνα διὰ τῆς δραστικωτάτης πρὸς Χριτὸν (ὑπὲρ ὃν τὸ αἷμα ἔξεχεας) πρεσβείας ϛ παῤῥησίας σε, ἡ ὠφέλεια ϛ ὁ καρπὸς τῆς διδασκαλίας τῆς Βίβλε ταύτης ἀυξηθῇ εἰς τὰς καρδίας τῶν ἁγιαγιωσκόντων, ὁ μὲν εἰς τριάκοντα· ὁ δὲ εἰς ἑξήκοντα· ὁ δὲ εἰς ἑκατὸν, κ τὴν τῦ Κυρίε Παραβολήν· ὡς αὐ διὰ τῆς καρποφορίας ταύτης τῆς ποθεμένης σωτηρίας ἀξιώμενοι οἱ ἁγιαγιώσκοντες ὄντοι ἐν ταυτῷ καὶ τὸ μεγαλόδοξον καὶ περιώνυμον Ὄνομά σε ἐπιπλέον τιμῶσι, ϛ Σὲ διὰ παντὸς κηρύττωσιν ὡς παροχέα ϛ χορηγὸν, ϛ σιτοδότην τῆς τοιαύτης πνευματικῆς τροφῆς· μὲ τὴν ὁποίαν τρέφονται αἱ Θεοῦ πεινῶσαι ψυχαί· ϛ τὸν Πατέρα, ϛ Τἱὸν, ϛ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὴν μίαν ἐν Τριάδι μοναρχικωτάτην Θεότητα θερμοτέρως δοξάζωσι, τὴν παντων τῶν καλῶν προκαταρκτικὴν, ϛ τελειοποιὸν Αἰτίαν, ϛ ἀυτοϋπεράγαθον Ἀγαθότητα· ᾗ πρέπει δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Τῆς σῆς Ἀθλοφορικῆς ϛ Περιφανεστάτης Μεγαλειότητος Δοῦλοι ἐλάχιστοι ϛ ὑποκλινέστατοι

Ἅπαντες οἱ ἐν τῇ ἱερᾷ, κ σεβασμίᾳ σε Σκήτει τῇ ἐν τῷ Ἁγιωνύμῳ Ὄρει, κ τὸ Βαπταιδίον ἡσυχαστηρίῳ ἐνασκέμενοι.

Ἀν

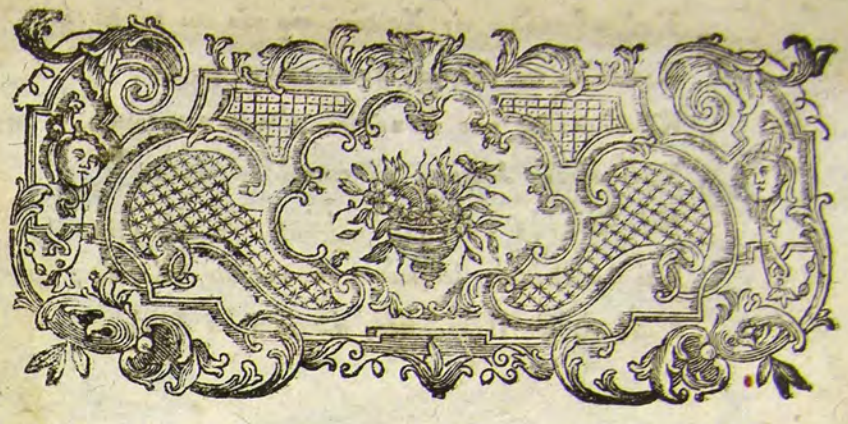

Ἀν θέλῃς, ὦ Χριστιανέ, τὸν θάνατον νὰ φύγῃς,
Καὶ νὰ γλυτώσῃς ἀπ' αὐτὸν, ὅπου δὲν τὸ χ' ἡ φύσις,
Κ' εἰς τὴν ἡμέραν τὴν φρικτὴν, πῶς θὲ νὰ χῇ ἡ Κρίσις,
Καὶ νὰ ξομάξῃ ὅλ' ἡ γῆ, νὰ κλαύσῃ ὅλ' ἡ κτίσις
Μὲ θάῤῥος κ̀ πολλὴ χαρὰ, ὀξ ὕπνε νὰ ξυπνήσῃς,
Καὶ εἰς τὰ νέφη τὸν Κριτὴν, νὰ τὸν προϋπαντήσῃς,
Καὶ τὸ Πορεύεσθ' ἀπ' ἐμὲ, ὅλ' οἱ κατραμμένοι
Νὰ μὴν ἀκούσῃς ἄμποτε, κ̀ ὅλ' οἱ βαπτισμένοι,
Ἀλλὰ τὸ Δεῦτε μὲ χαρὰ ὅλ' οἱ ἀλογημένοι
Εἰς Βασιλείαν ἔλθετε, τὴν προητοιμασμένην
Νὰ χαίρεται αἰώνια, μὲ ὅλους τοὺς Ἁγίους
Προφήτας, λέγω, Μάρτυρας, Δικαίους, κ̀ Ὁσίους,
Τότε τὴν Βίβλον ἄνοιξε, νυκτὸς κ̀ καθ' ἡμέραν,
Καὶ εἰς τὰς χεῖρας ἀνοικτὴν, ἔχετε κάθε ὥραν,

Καὶ

www.tezaurliturgic.ro

„ Καὶ ἀδακάλει τὸν Χειστὸν, τὸν νῶν σε νὰ φωτίσῃ.
„ Κατάνυξιν καὶ δάκρυα, αὐτὸς νά σε χαείσῃ,
„ Κ' ὦ λάβης τῶτο τὸ καλὸν, φίλε μ' ἠγαπημένε,
„ Χωὶς κἀγκεία δάκρυον, μὲ ἀροσδυχιὼ ἁγίαν
„ Νὰ ἐπισκέψῃ ὁ Θεὸς, ψυχιώμε τιὼ ἀθλίαν,
„ Καὶ θανάτον τὸν ψυχικὸν ποτὲ νὰ μιὼ χαλιῶμῃ,
„ Ἀλλὰ εἰς τὸν Παράδεισον, ἀθάνατα νὰ ζῶμεν.

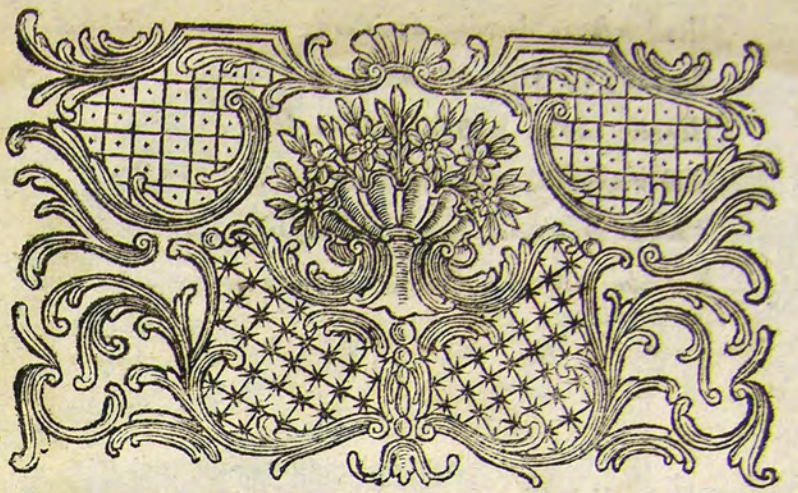

ΣΤΙΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑΝ ΒΙΒΛΟΝ.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

Ἡ Βίβλος αὕτη, θαυμασῶς θελέχει,
Τὰ τέσσαρα Ἔσχατα τὰ τῶ Ἀνθρώπε,
Θάνατον, Κείσιν, Ἅιδην, καὶ Βασιλείαν,
Ἅπερ πέλεσι, Θύρα τῆς Μετανοίας.
Μνήμη ἓν τούτων, καὶ συνεχὴς μελέτη,

www.tezaurliturgic.ro

Πηγὴ πέφυκα δακρύων ἀενάων,
Σπάθη, καὶ ξίφος κατὰ τῆς ἁμαρτίας,
Πέλεκυς κόπτων παθῶν ἀπαύστων ῥίζας,
Καὶ παρρησία, ἀκαθαργίας πάσης.
Ταύτῃ δὲ συχνῶς μελέτα, Ἀναγνῶστα,
Καὶ τῇ παθητικῇ ἀρήσεις σωτηρίαν.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

www.tezaurliturgic.ro

Τῷ Φι.

ΤΩ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΤΗ.

Ἀπόφασις μαρτυρημένη εἶναι τὴ Παναγία Πνεύματος, γεγραμμένη μὲ τὸν μέγαν Κάλαμον τὸ μεγίστου τῆ Ἀποστόλων Παύλε, πῶς δύω Ἄνθρωποι, Παλαιὸς τε, καὶ Νέος, φαίνονται ὁλοφάνερα, εἰς σῶα καὶ τὸ αὐτὸ ὡσκείμενον. ὅπω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ πρότερον μὲν ὀνομαζόμενος Σαῦλος, Παῦλος δὲ ὕστερον, τυτέστιν, ὁ ἐκ παλαιὲ καινὸς ἄνθρωπος, γράφων πρὸς Ἐφεσίους διδάσκει· „ Ἀπόθεσθε, καὶ τὸν προτε- Ἐφ. 4. κβ.
„ραν ἀναστροφὴν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κα-
„τὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης· ἀνανεάσθε δὲ τῷ πνεύματι
„τὸ νοὸς ὑμῶν· καὶ ἐνδύσασθε τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ
„Θεὸν κτισθέντα. „ Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, εἶναι τὸ Ἀδάμ· ὁ νέος, τὸ Χριστὸ· ἐκεῖνος, ἐκ τῆς κάτω· ἔτος, ἐκ τῆς ἄνω. ἐκεῖνος, ἐκ γῆς· ἔτος, ἐξ οὐρανὸ. ἐκεῖνος, ἐκ φύσεως· ἔτος, ἐκ χάριτος. ἐκεῖνος, χαμηλός· ἔτος, ὑψηλός. ἐκεῖνος, ψυχικός· ἔτος, πνευματικός. ἐκεῖνος, εἰς τὸ σαπήτιον τὸ Ἀδὰμ, εἶναι ὁ Καΐν· ἔτος δὲ, Ἄβελ. ἐκεῖνος εἰς τοὺς συγγενεῖς τὸ Γσαὰκ, εἶναι Ἠσαῦ· ἔτος δὲ, Ἰακώβ. ἐκεῖνος, ἐκ τῆς Ἄγαρ, υἱὸς δούλης· ἔτος, ἐκ τῆς Σάρρας, υἱὸς ἐλευθέρας. „ τελευταῖον, Α. Κορ. ιε. μζ.
„ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἐκ γῆς ἔξι χοϊκός. ὁ νέος ἄνθρω-
„πος, ἐξ οὐρανὸ ἐπουράνιος. „ Ὅσον λοιπὸν εἶναι τὸ διάστημα μεταξὺ τῆς γῆς, καὶ τὸ οὐρανὸ, τοσαύτη εἶναι καὶ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τὸ παλαιὸ ἀνθρώπε, καὶ τὸ νέε. Ἀνίσως γὰρ καὶ ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος ἤθελε γενῇ νέος, δὲν ἤθελε φανῇ μία μεταμόρφωσις τοιαύτη, ὅ,τι λογῆς κάνενας ἀπὸ τὸς παλαιὸς Ποιητὰς δὲν ἐφαντάσθη ποτέ; ἐπειδὴ, τί ἄλλο εἶναι ἡ μεταμόρφωσις, παρὰ μορφῆς μεταλλαγὴ καὶ μεταχημάτισις; ἢ ἂράγε, ἀνίσως καὶ ἡ αἶρα ἐμεταβέβετο εἰς κρῖνον, τὸ ζιζανίον εἰς σῖτον, τὸ ἐξίφιον εἰς ἀρνίον· ἐκεῖνος ὁπὸ ἦτον σκεῦος εἰς ἀτιμίαν, ἐγίνετο σκεῦος εἰς δόξαν· ὁ αἰθίωψ, ἐμετάλλαζε τὸ δέρμα τῆς μελανίας τε, καὶ ἡ πάρδαλις τὰ διαφορά της χρώματα· ἀνίσως καὶ ταῦτα, λέγω ἐγίνοντο, δὲν ἤθελε φανῇ μεγαλωτάτη ὡραιμάτων μεταβολή; καὶ ὅλως ἐκστατικὴ καὶ θαυμάσιος μεταμόρφωσις; πολλὰ μεγαλητέρα

ὅμως;

www.tezaurliturgic.ro

ὅμως, καὶ θαυμασιωτέρα πραγμάτων ἀναλλαγὴ γίνεται, ὅταν ὁ
παλαιὸς ἄνθρωπος γίνεται νέος. Ἀπίστευτος μεταμόρφωσις ἐσ-
θη σὲ καιρὸν τὸ Δβυκαλίωνος, καὶ τῆς Πύρρας, ὅταν μό-
νοι τῆς ἐρρίπτον κατόπιν τὰς πέτρας, καὶ ἐκείναις ἐμετεβάλ-
λοντο εἰς ἀνθρώπους. Ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπου κοντὰ εἰς τὰς Ποιητὰς
εἶναι μῦθος, πόρα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας εἶναι Ἱστορία· καὶ μὴ
πέτρας, μεταβάλλονται εἰς ἀνθρώπους. Ἄκουσον τὸ ἀψευδέσα-
Ματθ. τον τὸ Βαπτιστὴ λόγιον· „ Δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τού-
3. 9. „ των ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. Ἄκουσον καὶ τὸ Θεῖ τὸν
„ ὑπόχεσιν. „ Ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρ-
„ κὸς ὑμῶν, καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην. „ Λάβε τοιαύ-
„ τας ἀκατανοήτας, καὶ ὑπερθαυμασίους μεταμορφώσεις πολλὰς καὶ
„ ὑπὸ τὰ Βιβλία τῶν θείων Πατέρων, ὅπου χάριτι τὸ Πανάγιον
„ Πνεῦμα καθαδόξως ἐργάζεται. Ἀνάγνωθι τὸν Θεῖον Χρυσόσο-
„ μον, ὅπου λέγει· „ ἤνυσε τὸν Τελώνην, καὶ τὸν ἔκαμε Εὐαγγε-
„ λιστήν· ἤνυσε τὸν Διώκτην, καὶ τὸν ἐκατάστησε μέγαν Ἀπό-
„ στολον· ἤνυσε τὸν λῃστὴν, καὶ τὸν ἐσέβασε μέσα εἰς τὸν Παρά-
„ δεισον· ἤνυσε πόρνην, καὶ τὴν κατέταξε μὲ τὰς παρθένους·
„ ἐδίωξε τὴν κακίαν, καὶ ἔφερε τὴν ἀγαθωσύνην· ἐφυγάδευ-
„ σε τὴν δουλείαν, καὶ ἐχάρισε τὴν ἐλευθερίαν. „ Ἡμεῖς θαυ-
μάζομεν εἰς ὅσα μυθολογοῦσιν οἱ Ποιηταὶ, πῶς δηλαδὴ ὁ Ἀκ-
ταίων μετεβλήθη εἰς ἔλαφον· ἡ Δαναΐδες, εἰς νυκτερίδας· ὁ
Ἄτλας βασιλεὺς τῆς Μαυριτανίας, εἰς ὄρος. καὶ ὅμως, ἄλλα
θαυμασιώτερα πολλάκις βλεπόμενα φαίνονται ὅτι γίνονται ἐμ-
φανῶς ὑπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Μᾶς καταπείθει εἰς τὰ τοιαῦ-
τα καὶ ὁ γλυκύτατος ῥήτωρ Λακτάντιος, λέγοντας· „ Δός μοι
„ ἄνδρα ὀργίλον καὶ βλάσφημον, καὶ ὅλως εἰπεῖν, ἀφρακτόστομον,
„ καὶ μὲ ὀλιγωτάτας λόγους τοῦ Θεοῦ, θέλω σὲ τὸν κατασήσει
„ ἥμερον ὡς τὸ πρόβατον. δός μοι φιλάργυρον, ἀμετάδοτον, ἀκει-
„ βὸν, καὶ δίψυχον θέλω σὲ τὸν κάμῃ εὐμετάδοτον, φιλόξενον, καὶ
„ ὅπου μὲ χέρια γεμάτα νὰ σκορπίζῃ εἰς πτωχοὺς τὰ ὑπάρ-
„ χοντά του. δός μοι ἄνθρωπον, ὅπου νὰ φοβᾶται, καὶ κόπον, καὶ
„ θάνατον, καὶ δίψυχος θέλει ἀψηφήσει καὶ τὰς βασάνους, καὶ τὴν
„ φωτίαν, καὶ τὰς ἄλλας κινδύνους. δός μοι μεθυστὴν, ἄσωτον,
„ καὶ γασείμαργον, καὶ δίψυχος θέλεις τὸν ἰδῇ νηστευτὴν, σώφρο-
„ να, καὶ ἐγκρατῆ. δός μοι φονέα, θυμώδη, καὶ ἄγριον· καὶ δί-
„ ψυχος ἐκεῖνος ὁ θυμὸς, καὶ ἡ ἀγριότης, θέλει μεταχυρίσει εἰς
„ ἡμερότητα· καὶ τὰ ἑξῆς. „ Τόση εἶναι ἡ δύναμις
„ τῆς θείας σοφίας, ὥστε ὅπου ἐκχωρήσῃ, καὶ ξεχειλίζουσα εἰς

τὰ

τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, μὲ μίαν καὶ μόνην ἁμαρτίαν ξεριζόνει τὴν
μητέρα τῶν ἁμαρτημάτων, ὅπου εἶναι ἡ μωρία. Εὐλόγως λοιπὸν
ὑπογράφεται τὸ παρόν μου Βιβλίον· „ τὰ παλαιὰ ἀνθρώπου με-
„ ταμόρφωσις. „ Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφανισθῇ
ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἂν ὁ νέος δὲν γένῃ, διὰ τοῦτο ἐφορτώ-
θη „ καὶ τὸ νέου γένεσις, δηλαδὴ ἀναγέννησις. „ Μὲ ποῖον δὲ
ἄρα γε τρόπον, ἤθελε γένῃ τοῦτο ἡ θαυμασὴ μεταμόρφωσις τοῦ
παλαιοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἡ γένεσις τοῦ νέου; τὸ φανερώνει ὁ αὐ-
τὸς, ὅπου προείπομεν ῥήτωρ, λέγοντας, ὅτι ὅλα τοῦτα γίνονται
„ καὶ εὔκολα, ἂν χωρὶς σωματικὴν δυσκολίαν, καὶ βάρος· καὶ
„ ὀλίγωρα, ἂν χωρὶς πολλὴν τὸν καιρὸν ἄργητα· καὶ πρόχει-
„ ρα, ἂν χωρὶς ὀρεξίαν, καὶ ὀκνηρίαν, ἀίσως καὶ μόνον εἶ-
„ ναι αὐτοῖς τὰ ὠτία τινὸς, καὶ τὸ σῶμά του σοφίαν διψᾷ. Ποῖος
„ ὑπὸ τοὺς ἐθνικοὺς φιλοσόφους κατώρθωσε τοιαῦτά ποτε, ἢ δύνα-
„ ται νὰ κατορθώσῃ εἰς τὸ ἑξῆς, ἂν θελήσῃ; Οἱ ἐποῖοι,
„ ἀγκαλὰ καὶ νὰ καταδαπανῶσιν ὅλων τῶν ζωῶν εἰς τὴν
„ σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας, χωρὶς ὅμως τῆς θείας χάριτος, ἔτε
„ ἄλλον τινά ποτε ἔτε τὸν ἑαυτόν τους (ἂν ἡ φύσις ἀντίκειται)
„ δύνανται ὅλως νὰ κάμωσι καλλίτερον· ὥστε ὅπου, ἡ ἐκείνων
„ σοφία, διὰ νὰ φανῇ πῶς καταρθόνει πολὺ τίποτε, δὲν ὑπο-
„ κόπτει τελείως τοὺς κακοὺς σωμήθειαις τῆς ἀκροατῆς, ἀλ-
„ λὰ μόνον τοὺς ὑποκρύπτει, καὶ τοὺς σκεπάζει· καὶ ἁπλῶς εἰ-
„ πεῖν, τοὺς ὀλιγοσθένει. ὀλίγους δὲ τῷ Θεῷ ἐντολοὺς, ὅλον
„ τὸν ἄνθρωπον ξανακαινουργόνουσι· καὶ ἐκδιώκουσαι τὸν παλαιὸν
„ ἄνθρωπον, ἀντεισάγουσι τὸν νέον· πόσον, ὅτι δὲν ἤθελες τὸν
„ γνωρίσῃ, ἂν εἶναι ἐκεῖνος ὁ πρότερον. „ Βάλετε ταῦτα τὰ
λόγια καλῶς εἰς τὸ ζύγιον τῆς νοός σας, καὶ μὲ προσοχὴν πολλὴν
συλλογίσατα. ὀλίγους, λέγει, τῷ Θεῷ ἐντολοὺς, ὅλον τὸν ἄν-
θρωπον μεταβάλλουσι. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ θαυμαστότερον, ἀνάμεσα
εἰς τοὺς ὀλίγους, ἀρκεῖ εἶναι μία καὶ μόνη ἐντολὴ, διὰ νὰ με-
ταβάλῃ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, καὶ νὰ τὸν κάμῃ νέον· καὶ τί δὲ
εἶναι, ἐκείνη, ὅπου λέγει ἡ Θεία Γραφὴ διὰ τοῦ Σοφοῦ Σειράχ· 7. 40.
„ μιμνήσκου τὰ ἔσχατά σου, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα οὐχ ἁμαρτήσεις. „
Ἂν ἐνθυμᾶσαι τὰ ὕστερά σου, ἐκεῖ ὅπου εἶσαι ὕστερος εἰς τὴν
ἀρετὴν, θέλεις γένῃ πρῶτος. ἂν συλλογίζεσαι τὰ ὕστερά σου, Ἄπεκ.
θέλεις ἀγαπήσει τὸν Θεὸν, ὅπου εἶναι ὁ „ πρῶτος, καὶ ὕστερος, 1. 27.
„ καὶ θέλεις εἶσαι σήγυρος εἰς τὴν ὑστερινὴν ὥραν τῆς ζωῆς σου,
„ καὶ πασίχαρος μάλιστα, ἐνθυμούμενος τὰ ὕστερά σου, θέλεις Κορ. 5.
„ γένῃ ἐν Χριστῷ καινὴ κτίσις, ἤγουν ἐκ παλαιοῦ νέος· ἢ τὸ 17.

„ θα-

www.tezaurliturgic.ro

,, Θανάτω μελέτη, θέλει σὲ γοιὴ τῆς ζωῆς ἀνακαίνισις. Ἂν
,, ἔχῃς ἔμφροδα τῶν ὀφθαλμῶν σε παύτοτε τὴν τελδυταίαν ἡμὲ
,, φοβεραὶ Κρίσιν τῦ Θεῦ, αὐτὸς ὅπῦ ἦτον κοντὰ εἰς σὲ ,, χεδὸν
Ψαλ. ,, ἀγνώρισος, θέλει γνωρισθῆ Κύριος κρίματα ποιῶν. Ἂν κα-
9. 17. ,, παβαίνῃς ζωντανὸς εἰς τὸν ᾅδην μὲ τὸν νῦν σε, δὲν θέλεις περ-
Γώβ. ,, νὰ τὰς ἡμέρας σε εἰς ἀπάπαυσιν, φοβέμενος μήπως εἰς μίαν
21. 13. σιγμὴν καταβιβασθῆς εἰς τὰ ἐκεῖσε καταχθόνια. ἡ ἂν μὲ τὴν
χάνειαί σε συχνὰ ἀναβαίνῃς εἰς τὸν ἀέρα, θέλει εἶσαι ἐν τοῖς
Φιλ. ,, ἀέροις τὸ πολίτευμά σε, ἡμὲ ἔπως λὲγ γρῖνος ὅπῦ εἶσαι,
3. 21. ,, θέλεις καταξαθῆ ἀέριος· ὅπῦ θέλει νὰ εἰπῆ ἐκ παλαιᾶ καὶ-
νὸς ἄνθρωπος· ἡμὲ διὰ νὰ γοιήσῃς τοιῦτος, συχνοδιάβαζε τῦτο μὲ
τὸ Βιβλίον, ὅπῦ συνέγραψα, τὸ ὁποῖον θελὶ τῶν τεσσάρων
ἐχάτων διδαμβάνει· ἐνθυμᾶ ἡ τὸ γράφαντος, ἡ ὑγίαινε.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

ΠΡΟΣ

www.tezaurliturgic.ro

Πρὸς τὸν Ἅγιον.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΝΤΑ.

Περὶ μὲν τῦ Παλαιῦ Ἀνθρώπυ, Ἐμποδισμός· Περὶ δὲ τῦ Καινῦ, Νυσεσία.

ΜΝΗΣΘΗΤΙ, ΟΤΙ ΠΑΝΤΕΣ ΤΕΛΕΥΤΩΜΕΝ.

ΔΙὰ νὰ χρύγς ἐκ παλαιᾶς ἀνθρωπος νέος, ἂς εἶναι γραμμένα βαθέως μέσα εἰς τὴν ψυχήν σε, τὰ πὰ δύω λόγια τὰ σοφώτατα Σειράχ· „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ Σειράχ Κεφ. ι. Τί ἄλλο ἠμποροῦσεν νὰ εἰπῇ τινὰς ἢ συντομώτερον εἰς βραχυλογίαν, ἢ νοερώτερον εἰς ἀλήθειαν; „ Πάντες τελευτῶμεν. „ Τοῦτο εἶναι χρησμός, ὁπὰ δὲν ἐλαλήθη ἀπὸ ξίπασα μαντικόν, ἀλλ' ἐξεφωνήθη ἐξ ἀρχαῶν· δὲν ἐξυγήθη ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Σιβύλλας, ἀλλ' ἐγράφθη ἀπὸ τοῖς πλάκες τῦ Παναγίυ Πνεύματος· „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ δύω εἶναι αἱ λέξες, ἀλλὰ ἀμέτρητα τὰ παραδείγματα, ὁπὰ βεβαιόυσι τὴν τόσων ἀληθειαν. χιλιάδες ἐξόδια· καθημερινὴ δοκιμή· μαρτυρίαι θεῖαι Πατέρων· ὁπιβεβαιώσεις Ἁγιορειῶν· ἐγκωττίαι Ῥητόρων· τὰ χρησήρια τὰ Προφητᾶν, τυπόσιν οἱ Ποιηταί· τὰ ἀρεσκόμενα τῆς Φιλοσόφων· ὁ θεῖος Νόμος· ὁ ἀνθρώπινος, τελευταῖον· τοῦτο τὰ πάντα βοᾶσι, τοῦτο συχνάκις λαλῦσι, τοῦτο ποικίλως γνωρίζυσι· „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ Καὶ ἂν ἀμφιβάλλης εἰς τοῦτο, ἐνθυμήσε, πᾶ οἱ Γονεῖς σε; πᾶ οἱ προπάτορες; πᾶ οἱ πάπποι; πᾶ οἱ προγενέστεροι; Κατέβα εἰς τὴν δοκιμήν, θεώ-

www.tezaurliturgic.ro

ρησαι τὰ κοιμητήρια· ὑπόσκεψαι τὰς τάφους· πρόσεχε εἰς τὰ κα-
θημερινὰ ἐξόδια. „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ ἄνδρες καὶ γυναῖ-
κες, νέοι καὶ γέροντες, πλούσιοι καὶ πένητες, εὐγενεῖς καὶ ἀγενεῖς,
φιλόσοφοι καὶ θεολόγοι, κριταὶ καὶ νομοκράτορες. „ Πάντες ἀπο-
θνήσκομεν. „ Φοβεῖσαι ἴσως τὰ ξομερὰ τοῦτα λόγια, ἐπειδὴ
σοῦ προμηνύουσι τὸν θάνατον; Ἀλλ' ὅμως, μήπως μὲ τὰς ὑπο-
χρέωσες σε ἤθελες ὁλοψύχως ὑποφασίσῃ, νὰ ὑπακούσῃς τῷ Θεῷ
μὲ προθυμίας, βέβαια ἤθελες προσκαλέσῃ, νὰ σοῦ χαρισθῇ
ἐκεῖνο τὸ ἐξαίρετον χάρισμα, καὶ μέγιστον δῶρον, ὁποῦ σὲ καὶ-
ρὸν μεγάλοι Φιλόσοφοι μὲ ἀπορίας, καὶ προθυμίας ἐζήτησαν ἀπὸ
τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον. Οὗτος ὁ Ἀλέξανδρος, ὅταν εἰς πλά-
τος πολὺ περιέδραμε χεδὸν ὅλίαν τὴν Οἰκουμένην, καὶ ἐπερίβ-
γυεσεν αὐτὴν μὲ νικητικὰ ἅρματα, πόσον, ἀπὸ ἔφθασεν εἰς
πολλὰ μεμακρυσμένους τόπους καὶ ἀκατοικήτες, καὶ τὰς Ἰνδίας ἠθέλησεν
ἔχει τόσον μὲ δρόμους Ἰνδικήσεως, ὅσον μὲ νίκας, καὶ ζόπαια·
αὐτὸς, λέγω, ὁ Βασιλεὺς, μαθὼν ὅτι εὑρίσκονται πλησίον
ἐκεῖ σοφώτατοί τινες, καὶ ἄγιοι καὶ πάντε ἄνδρες, εἰς τὴν ὁποίων
τὰς λόγους ἀπέβλεπον ὅλοι ὅσοι τὰς ἤκουον, καθὼς ἀπέβλεπον
εἰς τὰς χρησμὰς τοῦ Ἀπόλλωνος οἱ Ἕλληνες, πηγαίνοντας ἐκεῖ,
ἠθέλησε νὰ τὰς ὑπισκεφθῇ· ἀφ' ἑ δὲ καὶ μὲ τὴν πρᾶξιν τῆς
δοκιμῆς, καὶ μὲ τὰς ὑποκείσεις των ἐπληροφορήθη ὅτι εἶναι ἄν-
δρες κεκρυμμένης καὶ βαθυτάτης σοφίας εἰδήμονες, λέγει πρὸς αὐ-
τούς· ζητήσατε ἀπὸ λόγου μου καινέα χάρισμα, καὶ θέλετε τὸ λά-
βῃ εὐθέως. Πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπεκρίθησαν οἱ Φιλόσοφοι· θέ-
λομεν νὰ μᾶς κάμῃς νὰ μὴν ἀποθάνωμεν. Ἐγέλασε πρὸς ταῦ-
τα ὁ Μακεδὼν, καὶ κατεγέλασε τοὺς Φιλοσόφων, λέγοντας πρὸς
αὐτούς· ἐγὼ ἕως τώρα σᾶς ἐλογίαζα διὰ σοφοὺς, τώρα ὅμως,
ἐγνώρισα βέβαια τὴν ἀπαιδευσίαν καὶ ἀγνωσίαν σας· εἰς ἐμὲ
τοῦτο, ὁποῦ γυρεύετε νὰ σᾶς χαρίσω, εἶναι ἀδύνατον, καὶ πῶς
λοιπὸν νὰ σᾶς τὸ χαρίσω; Καὶ διὰ τί ζητεῖτε πράγματα ἀδύ-
νατα; Λέγουσιν οἱ Φιλόσοφοι πρὸς αὐτόν· καὶ λοιπὸν, θνητὸς
εἶσαι καὶ σύ; Ἐξάπαντος εἶμαι, ὑποκείνεται ὁ Βασιλεύς. Λέ-

γουσι

γουσι πάλιν αὐτοὶ πρὸς αὐτόν· διὰ τί γὰρ, ὡσὰν σένας ἀθά-
νατος, ὅλον τὸν Κόσμον παράσεις, καὶ μὲ τόσην φιλοτιμίαν καὶ
δίψαν τῆς καρδίας σε πάχεις νὰ τὸν ὑποτάξῃς. Τοῦτο τὸ κεν-
τρὶ καρφόνοντες ἐκεῖνοι οἱ Φιλόσοφοι μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ψυ-
χὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀνεχώρησαν. Ἂν ζητῇς λοιπὸν τὸ χάρισ-
μα τοῦτο, ζητεῖς πρᾶγμα, ὁποῦ τινὰς δὲν δύναται νὰ σοῦ τὸ
χαρίσῃ. Διὰ τοῦτο, μήτε καμένας φρόνιμος πρέπει ποτὲ νὰ τὸ
ζητῇ, μήτε συγχωρεῖται ποτὲ εἰς καμένα θνητὸν ἡ ἀθανασία.
Διότι, καθὼς προεῖπα „ Πάντες ἀποθνήσκομεν. „ Ὅθεν,
καλῶς ἔλεγε ὁ Τερτυλιανός· „ ἀλεπάλληλον χέος διέρκεται
ἀναμεταξὺ τῆς γεννήσεως, καὶ τῆς φθορᾶς· ὁ θάνατος εἶναι αἰ-
τία τῆς γενήσεως. „ Συμφωνεῖ μὲ τοῦτον τὸν σοφὸν, καὶ ὁ μα-
κάριος Κυπριανὸς, λέγωντας· „ γεννώμεθα, θνήσκομεν· διὰ
„ τοῦτο γεννώμεθα, διὰ νὰ ἀποθάνωμεν· διότι, πρότερον ἀπο-
„ θνήσκομεν εἰς τὴν κοιλίαν δηλαδὴ τῆς μητρός μας, διὰ νὰ
„ γεννηθῶμεν. „ Καὶ τί θαυμαστόν; ἡ φύσις μᾶς ἔδωκε ξενο-
δοχεῖον ταύτην τὴν γῆν, διὰ νὰ κοπέψωμεν μόνον, καὶ ὄχι νὰ
κατοικῶμεν εἰς τὸν αἰῶνα. Τέλος πάντων, ὅτι τάτην τὴν χά-
ριν, ἤγουν τὸ νὰ κατοικῶμεν εἰς τὸν αἰῶνα, ματαίως τινὰς τὴν
γυρεύει, μάθετο ἀπὸ τὸν λόγου καὶ τινος ἐξωτερικῆ Φιλοσό-
φου, τοῦ Σενέκα, ὅς τις λέγει ταῦτα· „ Δὲν εἶναι τινας τόσον
„ ἄγνωστος, ὁποῦ νὰ μὴν ἰξέρῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του καλώτατα,
„ πῶς μίαν φορὰν ἔχῃ νὰ ἀποθάνῃ· ὅταν ὅμως πλησιάσῃ εἰς
„ ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, γυρίζει ὀπίσω ταῖς πλάταις
„ του, βλέχει τὸν ἐναντίον δρόμον, φωνάζει καὶ κλαίει. Τί κλαίεις
„ παλαίπωρε; τί θρηνεῖς; ὅλοι σύρονται ἀπὸ ταύτην τὴν ἀνάγ-
„ κην. Ἐκεῖ θέλεις ὑπάγῃ, ὅπου καταντοῦσι τὰ πάντα. ὑπο-
„ κάτω εἰς τοῦτον τὸν νόμον ἐγεννήθης· τοῦτο συνέβη εἰς τὸν πα-
„ τέρα σου, τοῦτο εἰς τὴν μητέρα σου, τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς προπάρ-
„ σου, τοῦτο εἰς ὅλους τοὺς ὑστέρους σου. Διὰ τοῦτο, μυριάδες πολλαὶ
„ καὶ ἀνθρώπων, καὶ ζώων ἀλόγων, μὲ διαφόρους τρόπους θανάτων
„ ἀποτέλεσαι τὴν ψυχήν του, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν,
„ ὁποῦ

www.tezaurliturgic.ro

„ ὅπως καὶ σὺ μὴ θέλωντας ἀγωνίζεσαι τὸν ἀγῶνα τῆς πίστε-
„ πατρὸς θανάτου. Σὺ δὲ ὅμως, δοὺ ἔβαινες εἰς τὸν νεὼν σε, πῶς
„ ἔχεις νὰ καπνίσῃς μίαν φορὰν εἰς ἐκεῖνο τὸ τέλος, εἰς τὸ
„ ὁποῖον ἐξ ἀρχῆς τῆς γεννήσεως ἴσασες τὸν δρόμον σε διὰ νὰ
„ τὸ φθάσῃς;„ Πιστεύω, ὅτι ἀπὸ πάντα τὰ λόγια τῶν Φιλοσόφων,
ἠμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ καθ' ἕνας, καὶ νὰ βεβαιωθῇ, πῶς δὲν εἶ-
ναι δυνατὸν ἀπὸ κανένα θνητὸν νὰ χαριθῇ ἡ ἀθανασία. Ἴσως
οἱ νέοι ζητοῦσιν ἐκεῖνο τὸ ἐξαίρετον δῶρημα, καὶ ποτὲ ἕνας νέος ἐζήτησε νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν πατέρα τε. Καὶ παρασαίνω μὲ συντομίαν τὴν διήγησιν. Ἄνθρωπός τις, καθὼς καὶ τὸ ἀξίωμα λαμπρὸς καὶ ἔνδοξος, ὅπου καὶ καὶ τὸν πλοῦτον ὑπερανέβασε, εἶχεν υἱὸν μονογενῆ, τὸν ὁποῖον ἀπεφάσισε νὰ τὸν διδάξῃ τὰ μαθήματα τοῦ πολέμου, θέλωντας νὰ τὸν ὑποθετήσῃ τοῦ Ἄρεως. Ἀλλ' ὅμως, ἄλλαι μὲν αἱ βουλαὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄλλαι δὲ τοῦ Θεοῦ αἱ ἀποφάσεις, καθὼς καὶ ἡ ἔκβασις τοῦ πράγματος ὁλοφάνερα τὸ ἐδίδαξε. Διότι, μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ υἱός τε, θεωρότερον ἐκ θείας Προνοίας, ἢ διὰ κατὰ τύχην, διαβαίνωντας ἀπὸ ἕνα Μοναστήριον, καὶ βλέπωντας ἐκεῖ τοὺς μαθητὰς τῆς μοναδικῆς στρατιᾶς, ὅπου ὑποκάτω εἰς τὰ φλάμπουρα τῆς θείας μεγαλειότητος ἐγυμνάζοντο, καθ' ἕνας τους ἀγωνιζόμενος διὰ τὴν σωτηρίαν τε, ἐσοχάθη εἰς τὸν ἑαυτόν τε ὁ νέος ἐκεῖνος, ὅτι τόσον οἱ τῆς κοσμικῆς στρατιᾶς στρατιῶται, ὅσον καὶ οἱ τῆς ἀρετῆς εἶναι ἐξίσου ὑποκείμενοι εἰς τὸν θάνατον. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν λογισμόν, προσβάλωντας εἰς τὸν νοῦν τε καὶ τὴν διαφοράν, ὅπου ἔχουσιν ἀναμεταξύ τους ἔτι, ὅτι δηλαδὴ, τοῦ μὲν Θεοῦ οἱ στρατιῶται, προξενοῦσι μεγάλον χάρισμα, καὶ βραβεῖον, στέφανον δηλαδὴ ἀμάραντον ἀθανασίας δόξης· οἱ δὲ κοσμικοὶ, ἀπεκδέχονται φθορὰν, καὶ ὀλιγόχρονον· μὲ αὐτὰς τὰς σοχασμὰς ὁ νέος καταφρονῶντας τὴν κοσμικὴν στρατιὰν, καὶ ἀποχαιρετῶντας τὸν Κόσμον, καὶ τὰ τοῦ Κόσμου, ἐπροσφυγὴν εἰς τὰ στρατόπεδα τοῦ Χε-
σοῦ, ὑποκάτω εἰς τὸ φλάμπουρον τῆς ἐκείνης βασιλικῆς καὶ θείας μεγαλειότητος· καὶ ἐκεῖ ἐξεδύθη μὲν τὰ ἅρματα τῆς ματαιότητος,

ἐνε-

ἐνεδύθη δὲ προθύμως τὴν τοῦ Θεοῦ παναπλίαν, καρδιόθερμος μο- Ἐφεσ. 6. 12.
ναχὸς, „ διὰ νὰ ἀγωνίζεται ἀνδρικῶς ἐναντίον εἰς τὰς ἀρχὰς
„ καὶ τὰς ἐξουσίας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου. „ Τὸ ὁποῖον τοῦ-
το, παρευθὺς ὅπου ὁ πατὴρ τοῦ γενίσκου ἔμαθε, νομίσας ὅτι
θέλει μείνει εἰς τὰς μεταγωγεστέρας τε, εἶχα ἄτιμον, καὶ ἀπαίσιον
σημεῖον, καὶ ὡσὰν καμμία λέρα, καὶ καταιχνία εἰς τὴν λαμ-
πρά τε συγκλείαν, διὰ τὸ νέον τοῦτο εἶδος τῆς στρατιᾶς τοῦ υἱοῦ
τε, ἐβδελύχθη ὅλως τὸ ἔργον αὐτό· καὶ θυμωθεὶς ὑπερβολι-
κὰ, ἔρχεται μὲ πολλῆς ὀλιγωρότητος εἰς ἐκεῖνο τὸ Μοναστή-
ριον, ὅπου ἀπεφάσισεν ὁ υἱός τε νὰ ζήσῃ· καὶ ἀπορρίπτωντας
ἀπὸ λόγου τε τελείως κάθε διάβασιν, καὶ θείαν, καὶ ἀνθρω-
πίνην, ἐφορβείζεν εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ εἰς τὰς ἐν αὐτῷ Μο-
ναχὰς, μεγάλον ἀφανισμὸν καὶ ἀπώλειαν, αἳ δὲν ἀπολύσωσι
παρευθὺς τὸν υἱόν τε, τὸν ὁποῖον ἐσωμαείθμησαν μὲ τὰς λοι-
πὰς πατέρας. Ὁ τοίνυν Ἡγούμενος τοῦ Μοναστηρίου ἐκείνου, δυ-
σαίνωντας ἔξω μὲ χεῖμα ἱεροσυρεπὲς καὶ σεβάσμιον πρὸς αὐτὸν,
διὰ τοιούτων λόγων ἐπεχείρισε νὰ καταβάσῃ τὸν ἀναμμένον καὶ
ἀναβράζοντα θυμὸν τῆς καρδίας τε, λέγωντας· δὲν θέλεις ὑσε-
ρηθῇ, ἄρχων, τὸν υἱόν σε, διότι παρευθὺς θέλει γυρίσει μὲ
σὲ εἰς τὸ σπήτιόν σε, ἂν μίαν καὶ μόνην φορὰν σωπήσεις,
ὅπου διείσκεται εἰς τὴν ἐπικράτειάν σε, ἤθελες σηκώσῃ ἐκ μέ-
σου, καὶ καταπαύσῃς· εἰ δὲ μή, ἡσύχαζε, καὶ ἄφες τὸν υἱόν σε,
νὰ τελειώσῃ τὴν ὑπόχεσιν, ὅπου ἔκαμε πρὸς τὸν Κύριον. Ἤρε-
σεν αὐτῇ ἡ σοφωτάτη συμβουλὴ εἰς ἐκεῖνον τὸν ἀσυμβούλευτον
πατέρα. Ἔρχεται ὁ υἱὸς ἐμπροθεσύτε, καὶ γίνεται ἡ ὁμιλία.
Μία, λέγει, σωπήθεια, ὦ Πάτερμε, ὅπου γίνεται εἰς τὴν
χώραν σας, δὲν μὲ ἀρέσκει· ὅτι ὅπόσης εἰς αὐτὴν ἀποθνήσκουσι
τόσον οἱ νέοι, ὅσον καὶ οἱ γέροντες· ταύτην τὴν σωπήθειαν,
παρακαλῶ, νὰ ἐξαλείψῃς ἀπὸ τὸ μέσον· εἰ δὲ μή, ἐγὼ βέ-
βαια θέλω σέρξει καλύτερα νὰ ζήσω ἐδῶ, ὅπου νέος μὲν ὤν-
τας, δὲν ἤθελα φοβεῖσθαι τὸν θάνατον, γηρόμενος δὲ γέρων, τὸν
ἤθελα ἀπαντεχαίνῃ μὲ προθυμίαν. Μὲ τούτους τοὺς λόγους ὁ νέος

ἐπαρα-

www.tezaurliturgic.ro

ἐκίνησε τὸν πατέρα τε εἰς τὸν ὅμοιον πόθον. Καὶ ἐκεῖ ὅπε ἄναπτεν ὁ θυμός τε ἐναντίον τε Μοναστηρίε, τὸν ἐκατάστησε νὰ ὀξάπτεται εἰς τὸ νὰ μεταλλάξῃ καὶ αὐτὸς τὴν προτέραν τε κοσμικὴν στρατιάν. Καὶ λοιπὸν, ἔστερξε νὰ συναριθμηθῇ καὶ νὰ ὑπογραφῇ εἰς τὴν ἰδίαν στρατιὰν, ὅπε καὶ ὁ υἱός τε συνεριθμήθη προτέρα, θέλε νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς μὲ τὸ υἱὸ τε τὸν ἴδιον στέφανον τῆς δικαιοσύνης.

Ὦ χαριέστατον δῶρον, καὶ πολυτίμητον χάρισμα εἰς κάθε νέον, ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ ὀξαπλωθῇ ἡ ζωήτε ἀθανάτως ἕως τὸ γηρατεῖον, ἕως τὴν ὁλοὺς ερον ἡλικίαν, ἂν ἦτον δυνατὸν νὰ καταπαλαιωθῇ, καὶ τελείως νὰ καταπαύσῃ ἐτότε ἡ ἄχαρις συνήθεια εἰς τὸς νέους, καὶ ἐδῶ νὰ μὴν ἀποθνήσκωσιν ὅπίσης οἱ νέοι, καὶ γέροντες. οἱ νέοι εἶναι εἰς τὸ δυνάμει νὰ ἀποθάνωσιν, ὡσὰν ὅπε δὲν τὸ χρεωστᾶσι τῦτο θέλε τὴν ἡλικίαντες· οἱ γέροντες εἶναι εἰς τὸ ἐνεργείᾳ νὰ ἀποθάνωσιν, ὡσὰν ὅπε τὸ χρεωστᾶσι τῦτο καὶ αὐτοὶ θέλε τὴν ἡλικίαντες. μάλισα οἱ νέοι, ὄχι πόσον εἶναι εἰς τὸ δυνάμει, ὅσον εἶναι εἰς τὴν ὑπερέχυσαν συνήθειαν νὰ ἀποθνήσκωσιν. Ἴσως δὲν θέλει φανῇ ἀνάρμοσον εἰς μερικὺς ἐκεῖνο τὸ δῶρον, ὅπε δι᾽ηγᾶνται τινες, πῶς ἐχάρισεν εἰς τὸς υἱός τε ὁ Νῶε, ὁ δεύτερος δηλαδὴ Πατὴρ τε ἀνανεωθέντος Κόσμε. Οὗτος ὁ Νῶε, ὕστερον ἀπὸ τὸ θεόδοξον ἐκεῖνο Ναυάγιον τῆς καταποντισθείσης Οἰκυμένης, καὶ τὸν παγκόσμιον φοβερὸν Κατακλυσμὸν, θέλωντας νὰ θεσκορπίσῃ τὸς υἱός, καὶ τὰς θυγατέρας τε, ἄλλον εἰς ἄλλο μέρος, εἰς διαφόρυς δηλαδὴ τῆς γῆς Ἐπαρχίας, θέλε νὰ μὴ θεπλανῶνται ἀκράπτα, καὶ καταφέρωνται εἰς κάθε ἀκολασίαν, ἀλλὰ νὰ θεκρατῶνται μέσα εἰς τὴν γύρον τῆς σωφροσύνης τε καὶ δικαιοσύνης, ἐχάρισεν εἰς καθ᾽ ἕνα ἕνα δῶρον· τὸ ὁποῖον δὲν ἀπέβλεπεν εἰς σωματικὸν διάφορον, ἀλλὰ εἰς ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς. Καὶ τί ἄραγε ἦτον αὐτὸ τὸ δῶρον; Διεμοίρασεν εἰς καθ᾽ ἕνα, μέρος ἀπὸ τὰ λείψανα, καὶ κόκκαλα τε Προπάτορός μας Ἀδάμ. Καὶ εἰς μὲν τὸν ἕνα, ἔδωκε τὴν κάρανα τε· εἰς δὲ τὸν ἄλ-

λον, τὴν χεῖρα· καὶ εἰς τὸν μὲν, τὴν πλευρὰν· εἰς ἐκεῖνον δὲ, τὸ στῆθος· καὶ εἰς τὸν ἄλλον, τὸν γόφον, διὰ νὰ βλέπωσι πάντοτε πρὸς αὐτὰ, καὶ ἔτζι νὰ ἐνθυμῶνται πῶς εἶναι θνητοί. Καὶ διρισκόμενοι μέσα εἰς αὐτὸ τὸ διρυχωρέτατον Βασίλειον τῆς Οἰκυμένης, εἰς τὸ ὁποῖον ὡσὰν εἰς μίαν παζιτὴν κληρονομίαν ἐσέβαινον, νὰ μὴ σκανδαλίζεται ὁ εἷς κατ᾽ ἐπάνω τε ἄλλε. Καὶ τί ἤθελες κάμει, ἂν ἐγὼ μαζώνωντας ἀπὸ τὸ κοιμητήριον νεκρὰ καὶ ἀναίσθητα κόκκαλα, ἤθελα τὰ θεβάθέσῃ εἰς τὰς χεῖράς σε; ὀξ ἅπαντος ἤθελες μὲ εἰπῇ, ἄπαγε, τὰ κόκκαλα τὰ ῥίπτεσιν εἰς τὰ σκυλία. Κάθε τίποτε, ὅπε, πρὸς θανάτον ἀποβλέπει, ἐκεῖνο εἰς τὰς ζῶντας παντάπασι δὲν ἀρέσκει. Ἡ τε θανάτε μελέτη, πληγόνει τὸν νᾶν· ἡ ἐνθύμησις, σκανδαλίζει τὰ ὦτα· ἡ θεωρία, βλάπτει τὰ ὄμματα· ἐγὼ ὅμως, δυσεβέστατε ἀναγνώστα, ἂν ἤθελα σὲ χαρίσῃ τίποτε χρήσιμον φάρμα, ὅπε νὰ ἁρμόζῃ εἰς τὴν φάσιν καὶ τὸ ἐπάγγελμά σε, δὲν ἤθελα δυνηθῇ νὰ σὲ προσφέρω ἁρμοδιώτερον ἄλλο καὶ δίλογώτερον ἀπὸ τὴν εἰκόνα τε ἀχημεπάτε θανάτε· ἀλλ᾽ οὐδὲ ψυχωφελέστερον ἄλλο, εἰς τὸ νὰ ἀποφύγῃς τὸν αἰώνιον θάνατον, καὶ νὰ ἐπιτύχῃς τῆς αἰδίε ζωῆς· ἐπειδὴ καὶ, ἀπὸ ἐκείνυς, θέλ᾽ ἠμὴ ἐποίων χάφει ὁ σοφὸς Σειρὰχ „ Πάντες ἀποθνήσκομεν, εὖας εἶσαι καὶ σὺ, ὅπε ἀποθνήσκεις. Καὶ λοιπὸν, διὰ νὰ μὴ φοβῆσαι τὸν θάνατον τόσον, ὅσον καὶ νὰ τὸν ἀπαντεχαίνῃς προθύμως, λέγε καὶ σὺ μὲ τὸν Παῦλον, καὶ κάμνε ἐκεῖνο, ὅπε ἔκαμνε ὁ Παῦλος, ἤγεν „ καθ᾽ ἡμέρ᾽ ἀποθνήσκω. Σὺ, ὅπε χρεωστεῖς μίαν φορὰν νὰ ἀποθάνῃς εἰς τὸν Κόσμον, ἀπόθνησκε πάντοτε· καὶ κάθε μίαν ἡμέραν τῇ ζωῆς σε, ἂς ἐνεργῆται ἀπὸ λόγυ σε κανενὸς ἁμαρτήματος θανάτος. Σήμερον ἀπόθανε καὶ τὸν θυμὸν, αὔριον, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, μεθαύριον, καὶ τὸν φθόνον· ἔπειτα, καὶ τὴν ἀμέλειαν. Καὶ ἁπλῶς, πάντοτε ἀπόθνησκε κατά τινα ἁμαρτίαν. Σὺ, ὅπε ὅλος ἐβυθίσθης ἐν ἁμαρτίαις, ἂν θέλῃς διὰ νὰ ζῇς πάντοτε, ἀπόθνησκε καὶ τὴν ἁμαρτίαν “. Καὶ τῦτο θέλεις τὸ καταρθώσει, ἂν φανερόνῃς συχνάκις

Kορ. ιέ. 13.

ΜΑΚΑΡΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΓΙΟΡΕΙΤΩΝ ΕΚΔΟΤΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

www.tezaurliturgic.ro

κις τὰς ἁμαρτίας σε εἰς τὸν πνευματικόν σε, ὁπὲ ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὰς συγχωρῇ. Ἂν ἔτζι ἀποθνήσκῃς, θέλει χαρῇ ὁ θανάτος σε, ὄχι μόνον δῶρον πρὸς Θεὸν καὶ θυσία εὐπρόσδεκτος, ἀλλ' ἀκόμι καὶ ὑπὲρ ὅλα σε τὰ ταξίματα πρὸς ἐκεῖνον, θέλει εἶναι τὸ ἐξαίρετον καὶ θεοφιλέστατον ὁλοκαύτωμα· θέλει σὲ εἶναι ὁ θανάτος ὄχι μόνον ἐπιθυμητὸς, πριχὲ νὰ ἀποθάνῃς, ἀλλὰ καὶ πότε ἔταν ἀποθνήσκῃς, θέλει σὲ εἶναι χαρμόσυνος καὶ εὐφρόσυνος. Ἀπόθνησκε πρωτήτερα ἀπὸ τὸν θανάτον· πλιὼ ἀπόθνησκε ὡσὰν ὁ Παῦλος. „ καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω. τίνος χάριν; „ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας δόξης. „ Σὺ καθ' ἡμέραν ἀπόθνησκε, αὖ καὶ ὄχι δι' ἄλλε τινὸς δόξαν, ὅμως διὰ τὴν ἐδικήν σε ἐξάπαντος δόξαν, ἡ ὁποία εἶναι ὁ ἁμαραίτινος Στέφανος τῆς ἐρατιᾶς σε, καὶ τῆς παροικίας σε ἡ ἀξιακλὴς καὶ βεβαία Παρρίς.

ΠΕΝΤΕΛΗΣΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

www.tezaurliturgic.ro

Προοίμ. περὶ θανάτου.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Περὶ τοῦ θαμάτου.

Πολλοὶ Συγγραφεῖς διηγοῦνται, ὅτι τοῖς παλαιῶν Ἀθηναίων τόσον ἦσαν ξυφλὰ τὰ αὐτία, ὁποῦ δὲν ἐδιώναντο νὰ βασάζεν ὄχι μόνον τὴν ἐνθύμησιν τοῦ θανάτου, ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸ μόνον τὸ ὄνομάτου. Ὅθεν, νόμος ἦτον κοντὰ εἰς αὐτὲς, ὥστε ὁποῦ, ἂν ἦτον ἀνάγκη νὰ φανερωθῇ παιδός, ἢ μητρὸς, ἢ ἄλλου τινὸς συγγενοῦς θανάτος, ἔπρεπε νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τοῦτο τὸ πικρὸν μήνυμα κανένας ὁποῦ δὲν προτήτερα δὲν ἁμάρτημα θανάσιμον ἦτον ἀποφασισμένος ἀπὸ τοὺς κριτὰς εἰς θάνατον. Καὶ ὅποιος ἤθελε παρέβη τοῦτον τὸν νόμον, ἐκεῖνετο σύνοχος εἰς κεφαλικὴν τιμωρίαν· διότι, κοινῶς ὅπως ἔκειναν, πῶς, ἐκεῖνος ὁποῦ ἔφερε τοιοῦτον πικρὸν καὶ ἀποτρόπαιον μήνυμα, καὶ μὲ τέτοιαν θανατηφόρον ἐνθύμησιν ἐσαγίτσε τὰ αὐτία των, δὲν εἶναι πλέα ἄξιος νὰ ζῇ, ἀλλὰ ὑπόδικος εἰς τὸν θάνατον, σύγκλιμος ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐξωρισμένος ἀπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὰ σωρά. Ἀνίσως καὶ ἐγὼ ἐλόγιαζα πῶς, ὅσοι ἀναγινώσκετε τὰ παρόντα, εἶστε τῆς αὐτῆς γνώμης μὲ ἐκείνους τοὺς παλαιοὺς Ἀθηναίους, δὲν ἤθελα ξεθαρρύσῃ τόσον ποτὲ, ὁποῦ νὰ τολμήσω, καὶ τὰ μὴ ὠμματιάσας, νὰ μολυώσω μὲ τέτοια ἐκτατικὰ καὶ φρικώδη θεάματα τοῦ θανάτου· τὰ δὲ αὐτίασας νὰ πληγώνω μὲ λυπηρὰ μηνύματα· τὰς δὲ ψυχάς σας, μὲ μελαγχολικοὺς λογισμοὺς, καὶ φόβισματα, νὰ παράσω· ὅ,τι λογῆς σωπηδίζουσι νὰ συμβαίνουσι τοὺς πιαῦτα. ὅταν γίνεται διήγησις περὶ θανάτου, ὁποῦ εἶναι τὸ φρικωδέστατον διήγημα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα φρικωδέστατα διηγήματα. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶμαι βέβαιος, πῶς ἡ ἀντίληψίς σας εἶστε πολλὰ διαφορετικοὶ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς Ἀθηναίους, καὶ εἰς τὰ ἤθη, καὶ εἰς τὴν γνώμην, καὶ εἰς τὴν φύσιν, καὶ εἰς τὴν θρησκείαν· διὰ τοῦτο, ὄχι μόνον εἰς ὅλες ἐσᾶς, ὁποῦ ἠθέλετε ἀναγνώσῃ τὸ παρόν μου σύγγραμμα, ἀλλ' ἀκόμι καὶ εἰς τοὺς γονεῖς, καὶ συγγενεῖς, καὶ φίλους σας, μεγαλοφώνως ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὡσὰν σύνοχος θανάτου ὁποῦ εἶμαι, προσφέρω τὸ θανατηφόρον, καὶ λυπηρὸν, καὶ φοβερὸν μήνυμα τοῦ θανάτου, μὲ τὰ ἴδια λόγια τοῦ μακαρίου Παύλου. „ ὦ „ εἰσαι τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν. „ Ἀποθνήσκεις καὶ σὺ, ὁποῦ ἀναγινώσκεις τὰ γεγραμμένα ἐδῶ, μὲ ἕλον ὁποῦ τίποτε παντελῶς δὲν συλλογίζεσαι περὶ θανάτου· ἀποθνήσκεις καὶ σὺ, ὁποῦ μὲ τὴν ἀνδρείαν νικᾷς τοὺς ἄλλους· εἰς τὴν σοφίαν, αὐξάνεις·

Εβρ. θ'. 27.

www.tezaurliturgic.ro

νεις· εἰς τὰς ἁμαρτήματα, ὑπερβαίνεις· μὲ πεζοπάτημα σοβαρόν, καὶ ὑπερήφανον περνᾷς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς σου· χαίρεσαι, καὶ ἐπαίρεσαι μὲ τὴν ἐλπίδα· μελετᾷς μεγαλάτινα, καὶ ὑπέροχα, καὶ φαντάζεσαι μεγαλήτερα ἀπὸ τὴν δυνάμιν σου. Ἀποθνήσκεις· δὲν πιστεύεις; „ Θέλεσαι: πῶ θέλεσαι; εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην καὶ οὐράνιον ἀγοράν· εἰς τὸ μυστικώτατον τῆς Ἁγιωτάτης Τριάδος συμβούλιον· εἰς τὸ ὑπέρτατον τῆς Θείας Δυνάμεως σωνέδριον· εἰς τὸ ἀπόκρυφον τῆς αἰδίου Σοφίας φροντιστήριον· εἰς τὸ φρικωδέστατον τῆς Θείας Δικαιοσύνης Κριτήριον· ὅπου δὲν καθ' ἕνα προάγεσαι. „ Θέλεσαι· ἀπὸ ποῖον θέλεσαι; „ ἀπ' ἐκεῖνον, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι ἀλλαγή· ἀπὸ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος λέγει δὲν λέγεται. „ Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἀλλοιώμαι. „ Ἀπ' ἐκεῖνον, τὸ ὁποῖον ἡ νομοθεσίαις, καὶ τὰ λόγια, τόσον εἶναι βέβαια εἰς τὸν τελείωσιν, ὥστε ὅπου λέγει ἀπόστε· „ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ Ματθ. κδ'. 35. „ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. „ Θέλεσαι. πῶς θέλεσαι; μὲ ἀΐδιον θείαν ἀπόφασιν, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεμελιωθῇ· μὲ ἀπαράβατον νόμον, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καταπατηθῇ. τὸν λοιπὸν τὸν νόμον· αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν, ὅπου εἰς τὴν ἀρχήν, ἦτον ἀπὸ τὸν Θεὸν ὡρισμένη, ἔχω σκοπὸν ἐνταῦθα, ἐγὼ μὴν νὰ γράψω, σὺ δὲ νὰ ἀναγινώσκῃς. Καὶ ἄμποτες καθὼς ἐγὼ μὲ εὐκολίαν μου κοπιαστικὴν σωΐθετην τὴν ἔγραψα, ἔτσι καὶ σὺ μὲ εὐκολίαν σου ὠφέλιμον ἀνάγνωσιν νὰ τὴν περάσῃς. Θέλω λοιπὸν γράψει ἐκεῖνα, ὅπου φρονοῦνται τὸν θανάτε, ἐκεῖνα ὅπου τὸν σωνοδεύουσι, καὶ ἐκεῖνα ὅπου τὸν ἀκολουθοῦσιν. Εἰς ὅλον τὸ ὕστερον, θέλω σημειώσει καὶ κάποιους κανόνας, πῶς ἤθελεν ὀρθυμήσῃ τινὰς μὲ ὠφελειάτε τὸν θάνατον. Καὶ ταῦτα θέλω ἐκθέσει σωτόμως, μὲ κάποιον ὕφος καὶ χαρακτῆρα, ὅπου νὰ ἀποβλέπῃ περισσότερον εἰς ὠφέλιμον καταύξιν, παρὰ εἰς ῥητορικὰ κρατήματα, καὶ λέξεις. Σὺ δὲ, ἐκ τῆς ἀναγινωσκομένων διάλεγε τὰ χρησιμώτερα· καὶ ἐκεῖνα ὅπου διαλέξῃς, τύπονέ τα καλὰ καὶ σερεὰ εἰς τὸν λογισμόν σε, καὶ κάτι τοῦτα πολιτεύε, καὶ κόπιαζε νὰ τὰ φέρῃς εἰς πρᾶξιν. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, θέλει φανῇ τὲ ἔργε τότε μισθός· ὅτι δὶ ἐμὲ μὴν συγγράφοντος, διὰ σὲ δὲ πυκνὰ ἀναγινώσκοντος, ἐπροξενήθη κάποια ψυχικὴ σωτηρίατε, καὶ ὠφέλεια.

ΟΦΕΛΟΣ ΓΙΝΟΜΕΝΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ ΜΝΗΜΗΣ.

ΒΙΒΛΙΟΝ. Α'.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Α'.

Τὲ νέε ἀνθρώπε γνώσεις, ὅπου ἤθελε τὲ προξενηθῇ ἀπὸ τὸν προσεχτικὸν σοχασμὸν τὲ θανάτε.

ΚΑΘ' ἕν τρόπον ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος γεννᾶται ἐκ τῆς μήτρας, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ καινὸς γεννᾶται ἐκ τὲ τάφε. Τὲ νέε ἀνθρώπε ὁ ἴδιος εἶναι καὶ πατὴρ καὶ μήτηρ, λέγω, ἡ τὲ θανάτε ἐνθύμησις. Ἄκουσον τί λαλεῖ ἀπὸ τῆς κοπείας ὁ ἀξιέπαινος Διδάσκαλος τῆς Ἠθῶν Γῆς· „ Σαπείαν „ προσεκαλεσάμεθα πατέρα μου εἶναι· μητέρα δέ μου καὶ ἀδελφὴν, „ σκώληκα; Βλέπε καλῶς ἐδὼ τὸν πατέρα τὲ νέε ἀνθρώπε, „ τὴν μητέρα, ὅτι εἶναι ἡ σαπεία· ποία σαπρία; ἡ ἐνταφίος 17. 14. ἀπὸ σῆψιν, δυσωδίαν, ἔμπυον, σκώληκας, καὶ βρωμεράν σαπρίαν τὲ λειψάνε γεννᾶται ὁ νέος ἄνθρωπος· καὶ δὲν εἶναι χρεία ὥστε ὁ τοιοῦτος νέος ἄνθρωπος νὰ συλλυφθῇ μέσα εἰς μήτραν, καὶ ἢ μὲ πολυχρόνιον τὲ καιρὲ μάκρος, ἢ μὲ δεκμύρισται κοιλοπονήματα νὰ γεννηθῇ. Ὁ νέος ἄνθρωπος, καὶ εὔκολα πιάνεται εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ σωμάτωμα γεννᾶται. Τέτο δὲ γίνεται, εἰς μίαν καὶ μόνην ῥοπὴν τὲ ὀφθαλμὲ, καὶ μὲ σωμάτωμα τὲ νοὸς προσβολήν. Ὅσαις φοραῖς ἤθελες γυρίσῃ τὸ πρόσωπόν σε εἰς τὸν καθρέπτην, δὲν γεννᾶται παρευθὺς νέα εἰκὼν εἰς αὐτόν; ὥστε ὅπου νὰ εἶναι τὸ ἴδιον, τόσον νὰ βλέπῃς εἰς τὸν καθρέπτην, ὅσον καὶ νὰ ἐντυπώνῃς εἰκόνα εἰς τὸν καθρέπτην; Ἐξεύρεις δὲ καὶ διὰ ποῖον τέλος εὑρέθησαν οἱ καθρέπται; Ὁ σοφὸς Σενέκας, λογιάζει πῶς εὑρέθησαν, διὰ νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτόν τε, ἤγουν, τὴν ὄλην τε κατα- Κεφ. β. 2.

www.tezaurliturgic.ro

μαζύσε ἐκεῖθεν τὸ θανάτε τὸ κέρδος· κάμε ἐδικόνσε τὸ κρα-
νίον, φέρετο εἰς τὸν οἰκόνσε, ᾗ νὰ θεωρῇς καθ' ἡμέραν εἰς
αὐτὸ, ὡσὰν εἰς καλὸν καὶ ἀναγκαῖον καθρέπτιν πολλὰς διδασ-
καλίας ἀπὸ ὅσας τὸ ἐπάγγελμάσε διδάσκει. διότι αὐτὸ τὸ κρα-
νίον, ἀγκαλὰ καὶ εἶναι ἄγλωσσον, εἶναι ὅμως πολύφωνον. πολλά
τινα λέγει, ὅταν τίποτε δὲν σωτυχαίνῃ· ἀγκαλὰ καὶ εἶναι σιω-
πηλόν, ὅμως μεγαλοφώνως βοᾷ καὶ φάλλει τὸ θανάτε τὸ ἐξόδιον·
χωρὶς γλῶσσαν διδάσκει, χωρὶς φωνὴν νηθετεῖ, χωρὶς λόγια
ῥητορεύει· ὅταν τίποτε δὲν ἀναγγέλλει, πολλὰ σὲ μιμύει. Στέρ-
γεις νὰ ἀκύσῃς τὲς λακωνικὲς καὶ σωτόμες λόγες τότε τὲ ῥήτο-
ρος; ὅσαις φοραῖς γυρίσῃς τὸ μάτι σε πρὸς αὐτὸ, καὶ δώσῃς τὸν
νῶσε προσεκτικῶς, τότες τὲς λόγες, φωναῖς ἀλαλήτοις, σὲ κη-
ρύττει· μόλις, ὦ ἄνθρωπε, γεννηθεὶς, ἄρχισες νὰ ζῇς, καὶ πα-
ραυθὺς, ἄρχισες νὰ ξέχῃς, καθὼς καὶ ἐγὼ ποτὲ, εἰς τὸν σκο-
πὸν, καὶ τὸ τέλος τὲ θανάτε. Ἐκεῖνο τὸ μέσον διάσημα, ὁπὲ
θεωρεῖται μεταξὺ εἰς τὴν μητρικὴν μήτραν, καὶ εἰς τὸν τάφον,
εἶναι μία σιγμὴ, ἡ ὁποία εἶναι τὸ καιρὸ τὸ σμικρότατον μέρος.
Ὅθεν, μεταξὺ εἰς τὰ δύο τέτα ἄκρα, καὶ ὅρες τῆς τε γεννήσεως,
καὶ τὲ θανάτε, εἶναι ὀλιγώτερον τίποτε, παρὰ μία κίνησις τῆς
ὄψεως. Ἐκεῖ ὁπὲ ἀρχίσῃς, ἐκεῖ παύπως καὶ τελειόνοις. Ἕνας καὶ
ὁ αὐτὸς εἶναι ὅτε τὸ μύθε τρόλογος, καὶ ὁ τὲ ὄπμυθίε ἐπίλογος.
Τέτο καὶ μόνον ἔχε εἰς τὴν μνήμην σε παύτοτε, πῶς ἡ σωτηρία
σε κρέμμεται ἀπὸ τὴν ὀλόσερον σιγμὴν τῆς ζωῆς σε· διότι, τότε
θέλει σεμαειωθῇ ὅλα σε τὰ κινήματα, (ἔργα δηλαδὴ, λόγια, καὶ
διανοήματα) ὅταν ἤθελε φθάσῃ ἡ ὀλόσερη σέμα. ἔχε τε μόνον
πρώτιν, ἀλλὰ καὶ ἔλλην, καὶ μόνην φροντίδα, τὸ νὰ φροντίζῃς διὰ
τὴν σωτηρίαν σε. Τέτο καὶ μόνον σὲ εἶναι ἀναγκαιότατον, τὰ δὲ
λοιπὰ, εἶναι περιττότε, καὶ ἄχρησα. Καὶ νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ Θεὸς,
νὰ ξεπέσῃς ἀπὸ τέτο. Κάλλιον νὰ δοκιμάσῃς τὰ μεγαλώτατα κα-
κὰ, παρὰ νὰ στερηθῇς τῆς θείας χάριτος. Ἀνάμεσα εἰς ὅλα, τέτο
καὶ μόνον πρόσεχε περισσότερον ἀπὸ ὅλα· μήπως καὶ κάμῃς καινέα
πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον ἤθελες μετανοήσῃ ἐπαίνω εἰς τὸν ἀγῶνα
τὲ θανάτε σε πῶς τὸ ἔκαμες. Τέλος παύτων, θέλεις γένῃ ἄν-
θρωπος καινὸς, ἀνίσως καὶ συχνάκις μελετᾷς διὰ τὰ ὑστερινά σε.
Τοιαύτην ψυχοφελεσάτην νηθεσίαν θέλει σὲ εἰπῇ αὐτὸς ὁ ἄ-
λαλος ῥήτωρ, τὸ καπάξιον λέγω κρανίον. καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτὴν
τὴν νηθεσίαν, θέλει σὲ γένῃ καὶ τῆ ἡθῶν, καὶ τῆς πολιτείας σε
ἡ ἀνακαίνισις.

Πρᾶ-

Πρᾶξις.

Εἶχε σωνήθειαν ὁ θεῖος Ἀντώνιος νὰ λέγῃ συχνάκις. „ Διὰ
„ νὰ γένῃ τινὰς τέλειος εἰς τὴν ἀρετὴν, δύο τινὰ εἶναι ἀ-
„ ναγκαιότατα· τὸ πρᾶτον μὲν, νὰ πισεύῃ εἰς τὸν ἑαυτόν τε, ὅτι
„ σήμερον ἄρχισε νὰ ὑπηρετῇ τὸν Θεόν· τὸ δὲ ἄλλο, νὰ νομίζῃ
„ πῶς ἡ σημερινὴ ἡμέρα, εἶναι ἡ ὁλόσερη ἡμέρα τῆς ζωῆς τε.“
Ἂν τότε ἡ ἡμέρα εἶναι ἡ πρώτη, ὁπὲ ἀφιέρωσας εἰς τὸν Θεόν,
ἐπειδὴ καὶ διὰ τὸν Θεὸν δὲν ἔκαμες κάνενα ἀγαθὸν, τί δὲν πρέ-
πει νὰ κάμῃς; ἂν εἶναι ἡ ὁλόσερη, πῶς νὰ μὴ κάμῃς; Ἐδὼ
λοιπὸν πρεμάζωξαι ὅλαις ταῖς δυνάμες τε σώματος, τῆς ψυχῆς,
τῆς χάριτος, καὶ τῆς φύσεώς σε, ὥσε ὁπὲ νὰ μὴ μείνῃ ἕτε τινὰς
λογισμὸς τὲ νοός σε, ἕτε τῆς καρδίας σε ἔρωτας, ἕτε λόγος τε
σώματός σε, ἕτε τῆ χειρῶν σε ἔργον, ὁπὲ νὰ μὴν ἀποβλέπῃ
πρὸς αὐτὸν τὸν Θεὸν μὲ παντέλειον προσοχὴν τὸ ὁλοκλήρε ἀν-
θρώπε· καὶ ἔτι, θέλεις περάσει ὅλην τὴν ἡμέραν, ὡσὰν νὰ εἶ-
ναι ἡ ὁλόσερη ἡμέρα τῆς ζωῆς σε· ἡ ὁποία, θέλει γένῃ ἀξία,
νὰ σεφανωθῇς ἀπὸ τὴν μακαρίαν ἀϊδιότητα. Κάθε πρωΐ, τύπο-
νε μέσα εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας σε τότε τὰ χρυσᾶ λόγια· μία
ἡμέρα, ὁπὲ ἐξοδιασθῇ καθὼς πρέπει πρὸς διαρέσησιν τὲ Θεὲ,
δύναται περισσότερον, παρὰ μυριάδες χρόνων εἰς τὸ νὰ ἐξασιά-
σῃ τινὰς ὅλον τὸν Κόσμον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Β'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἀποβλέπωντας εἰς τὴν τάφον, γέλυπνᾷ· ὁ δὲ νέος, ἐπαγρυπνεῖ.

Τί ἄλλο εἶναι ὁ τάφος, παρὰ τὲ θανάτε κατοικητήριον; ἐξ ἐ-
κείνε ὅμως ἀνατέλλει πολλάκις μεγάλη βοήθεια τῆς ζωῆς.
ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιον θάνατον, ὅταν τινὰς τὸν σοχασθῇ μὲ σκέ-
ψεως, ἀναγεννᾶται εἰς τὴν ψυχὴν θαυμασὴ ὁμοιότης τῆς νέας
ζωῆς. Τότε ἡ δυσωδία, χρησιμεύει πρὸς εὐωδίαν· ἡ ἀχνιμάδα, πρὸς εὐμορφίαν· εἰς ἀρετὴν, τὸ τῆς ἁμαρτίας ἀφόνιον· καὶ εἰς 21. 32.
ἀγρυπνίαν ὁ ὕπνος· τέτο τὸ βεβαιώνει καὶ ὁ θειότατος Γὼβ, ὁ-
μιλῶντας ὅπως πρέπει τὲ φαυλοτάτε καὶ παμμοχθήρε ἀνθρώπε.
„ Αὐτὸς εἰς τάφους ἀπλωέχθη, καὶ ὅπε σορὲ ἠγρύπνησον. Ἀλήθει-
„ νὰ, ἔτος ὁ μακάριος Γὼβ, μὲ ζωντανὰ χρώματα ζωγραφίζει τὸν
ἀσεβῆ καὶ μεγάλα δυνάμενον ἄνθρωπον· ὁ ὁποῖος ἀσεβὴς, σω-
τείβωντας κάθε χαλινὸν θείε νόμε, καὶ ἀνθρωπίνε, ἀθετεῖ τὰς
παραινέσεις, παρακούει τὰς νηθεσίας, ἀποδιώκει τὰς συμβελὰς,

www.tezaurliturgic.ro

συγχαίνεται τελείως τὰς ἐντολάς· μάλιστα καὶ μὲ ἱερόσυλον χεῖρα,
Γώβ. 21. 15. „ μα, ξεριᾷ τοιάυτας λόγυς βλασφήμυς, καὶ ἀσεβεῖς πρὸς Θεόν. „ τίς
„ ἰκανὸς, ἔτι δυλεύσωμεν αὐτῷ; Καὶ τίς ὠφέλεια, ὅτι ἀπαντή-
„ σωμεν αὐτῷ; Ἀπόσηθι ἀπ' ἐμοῦ, ὁδὰς σε εἰδεναι ἠβέλομαι. “
καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὑπερήφανα καὶ σιγχαμερὰ ἀπαριθμεῖ ὁ Θεῖος
Γώβ. Τελευταῖον, αὐτὸς ὁ Γὼβ, τάχα ὡς ἀπελπίζωντας εἰς
τὴν σωτηρίαν τῶ τοιύτω ἀνθρώπω, φθεγγαίνει τὸν ἐξολοθρεμόν
τα μὲ τοιαῦτα λόγια· „ ὅτι, εἰς ἡμέραν ἀπωλείας σωτηρεῖται
Παρ. 16. 30. „ ὁ πονηρὸς, καὶ εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτὸς ἀπαχθήσεται. Ὡσαὺ νὰ
ἔλεγε, τέλος ἔχει τὰ φεῦ αὐτῶ· δὲν εἶναι εἰς αὐτὸν σωτηρίας
ἐλπίς· ἀπεφασίθη ἡ καταδίκη τα· ἐξηφάνισαι ὅλως. Ἀλλ' ἴσως
θέλεις εἰπῆ· καὶ τί; δὲν ἔμεινε κἂν ἀδὲ φθεμικρὸν μέρος βοη-
θείας εἰς αὐτόν; σὲ ἀποκρίνομαι· μόλις ἐλπίζεται τῦτο. Τὸ
μαρτυρεῖ πάλιν ὁ αὐτὸς Γὼβ ἀκολύθως· „ Τίς ἀπαγγελεῖ ὅπι
„ πρόσωπον αὐτῶ τὴν ὁδὸν αὐτῶ; καὶ ὁ αὐτὸς ἐποίησε, τίς αν-
„ τιποδώσει αὐτῷ; Ποῖος θέλει λάβη τόσον θάρρος, εἰς τὸ νὰ
„ τολμήσῃ; ποῖος τόσω τόλμαν, εἰς τὸ νὰ θαρρύσῃ τόσον, ὥ-
σε ὁπῶ ἀποτινάσωντας κάθε δειλίαν, νὰ νυθετήσῃ ἄρχοντα, ἐ-
ξυσίαν μὲν ὑφηλυόντα, πλύτῳ δὲ φθασύοντα, κακίαις δὲ
πλημμυρῶντα· καὶ νὰ ἀπελέγξῃ μὲ, τὴν ὑπερβολικὴν τα κακίαν,
νὰ τὸ ἐνθυμίσῃ δὲ τὰς ψυχοσωτηρίας νυθεσίας; πολὰ δύσκο-
λον πρᾶγμα, καὶ μάλιστα ἐπικίνδυνον τὸ τόλμημα. Ἤλεγξεν ὁ
Ἰωαάννης τὸν Ἡρώδην· ἀλλὰ μὲ ζημίαν κεφαλικήν. Ἤλεγξε Προ-
φήτης ἀπεσταλμένος φθὸ Θεῦ τὸν Ἱεροβοὰμ, ἀλλ' εἰς φυλακὴν
ἠσφαλίσθη. Ἤλεγξε Βασιλέα καὶ ἄρχοντας ὁ Ἱερεμίας, ἀλλ' ἀπερ-
ρίφη εἰς λάκκον. „ Τίς λοιπὸν ἀπαγγελεῖ ὅπι πρόσωπον αὐτῶ
„ τὴν ὁδὸν αὐτῶ; „ μόλις τινὰς ἤθελον διρεθῆ· πλὴν, καὶ ἕ-
τος, ὡσαὺ νὰ φάλλῃ εἰς κωφὸν, ἔτζι δὲν θέλει εἰσακυσθῆ.
Λοιπὸν τί ἠδυήατο νὰ βοηθήσῃ τινὰς σῶα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος
ἔφθασεν εἰς ἄκρον κακίας; δὲν ἔμεινε τόπος ἰαθρείας, ἐκεῖ ὁπῶ
ἡ κακίαις ἐκατλώτησαν εἰς ἕξεις. Λοιπὸν, ποία εἶναι ἡ βοήθεια,
ὦ θειότατε Γὼβ, εἰς σῶα τοιῦτον ἄνθρωπον; σῶα καὶ μόνον λεί-
πεται, (ἀποκείνεται ὁ δίκαιος,) ἔξω ἀπὸ τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι
ἄλλο. αὐτὸς, “ εἰς τάφυς ἀπάγεται, καὶ ὅπι σορῶ ἀγρυπνήσει.
„ Ὦ βοήθεια ψυχοφελεσάτη εἰς κάθε ἄνθρωπον, καὶ εἰς αὐτὸν
χεδὸν τὸν ἀπηλπισμένον, μὲ τὴν ὁποίαν εἶναι δυνατὸν νὰ μετα-
καλεθῆ πάλαι ἡ σωτηρία! Δὲν πρέπει πρὸς τὸν τοιῦτον νὰ προ-
βάλλωμεν λεπτολογημένα ἐπιχειρήματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἠθέλαμεν
τὸν νικήσῃ· δὲν πρέπει νὰ τῶ παρασκήνωμεν φοβερά τινα παρα-
δείγματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἠθέλαμεν τὸν φοβήσῃ· δὲν πρέπει νὰ
τὸν πληγώνωμεν μὲ λόγων ἀσροπελέκια, μὲ τὰ ὁποῖα ἠθέλαμεν,
ὅλως τὸν καταπλήξῃ· ἀλλὰ, θέλ νὰ τὸν μεταγυείσῃς πρὸς τὸν
δρόμον τῆς σωτηρίας, ἀπὸ ἐκεῖ ὁπῶ πρότερον ἐπλανᾶτο, ὁδήγησαί
τον

τον εἰς τὰ κατοικητήρια τῦ θανάτυ, εἰς τὰ βρωμερώτατα, λέγω,
μνήματα· παράσησαι εἰς τὰ ὄμματά τα, τὴν φοβέρον σορὸν
τῶν λειψάνων· καὶ μέλεις νὰ ἰδῇς, ὅτι ἐκεῖνος, ὁπῶ ἦτον κωφὸς
πρότερον, πολὰ ὀγλίγωρα θέλει ἀκροᾶται μὲ προσοχὴν τὰς
ψυχωφελεῖς νυθεσίας· ὁ πρότερον τυφλὸς, θέλει χρῄζη πρὸς τὰς
παρόντας κινδύνυς πολυόμματος· ἐκεῖνος ὁπῶ ἦτον παντελῶς ἀ-
δειλίασος, καὶ ἄφοβος, θέλει τρομάξει τὰ μέλοντα βασανιστήρια·
ὁ πρὶν παράλυτος, θέλει χρῄζη ἀρτιμελέσατος, καὶ δυκολοκίνη-
τος· ὁ κυτζὸς, θέλει φθιπατεῖ· ὁ ὑπνώδης, θέλει χρῄζη ἄγρυ-
πνος· καὶ τέλος πάντων, ὁ νεκρὸς καὶ ὑποθαμβύος, θέλει ἀνα-
ζήσει.

Σὲ ἀρέσει μὲ μίαν σιώτομον Ἰσορίαν, νὰ βεβαιώσω τὰ αὐτέ-
ρω; Μοναχός τις, ἐκ χρύας λαμπρᾶς, διείσκετο εἰς σῶα μονή-
δριον, εἰς τὸ ὁποῖον, μετ' ὀλίγον καιρὸν κυριεύθεὶς ὑπὸ ἀλαζο-
νείαν καὶ ἔπαρσιν, κατλώτησε κατ' ὀλίγον ὀλίγον εἰς ὀκνηρίαν,
καὶ ἀνδυλάβειαν· τόσον ὁπῶ, καὶ τοιαῦτα λόγια πρὸς τὸν ἑαυτόν τα
ἐξεφώνησεν· ὦ αὐθόντε μοναχὲ, δὲν εἶναι εὐρεθήσε, νὰ ἔχῃς
τοιαύτην φθικονίαν εἰς τῦτο τὸ μοναστήριον, ὁπῶ νὰ βάσκῃς χοίρυς
χρυλίζοντας; καὶ νὰ σε ἀτιμάζυν καὶ ἐσύα, καὶ τὰ χρύσε οἱ
τοιῦτοι ἀτιδαῶι μοναχοί; ὕπαγε εἰς τὴν προτέραν σε ἐλθυθερίαν,
καὶ δύγενειαν. Ταῦτα, καὶ ἄλλα φθικότερα καὶ δικαιολογισάμενος, καὶ
εἰπὼν, ἕτοιμος ἦτον νὰ ἀποτινάξῃ ἐπάνω θόντε τὸ μαῦρον πα-
λαιόρασον, καὶ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀπὸ τὸ ἀσκητήριον· καὶ ἤθελε τὸ
κάμῃ ἐξάπαντος, ἐὰν δὲν ἐφόφθασεν ἡ νύκτα νὰ τὸν ἐμποδίσῃ·
εἰς τῆς ὁποίας τὸν καιρὸν, θεωρεῖ βλεποφαίτερα ἔμφροθόντου
πρεσβύτυ τινὰ ὑπέρλαμπρον, ὅς τις καὶ τὸν ἐπρόσαξε νὰ τὸν ἀ-
κολυθῇ. Ἠκολύθει δὲ μὲ φόβον ὁ μοναχός· ὅπε δὲ ἠθέλασι
περάσῃ, ἀνοιγαν μοναχαῖς τας ἡ θύρις. Ἦλθε γὰν καὶ εἰς τὸ
νεκροτάφιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκείπετο πλῆθος ἀναρίθμητον ὑπὸ νε-
κρῶν λείψανα· εἰς σῶα ὑπὸ τὰ ὁποῖα, πατῶντας ἐπάνω ἐκεῖνος
ὁ μοναχὸς, (τὸ ὁποῖον, τότε ἔγκαιρα ἦτον τεθαμμένον, καὶ δι'
τῦτο ὡς σεσηπὸς ἀνέβραζε δυσωδίαν, καὶ σκώληκας) ἤκυσεν ἀπ'
αὐτὸ φωνὴν, ὁπῶ τὸ ἔλεγε, πῶ πηγαίνεις, παλαίπωρε; Καὶ δεί-
χνωντάς τε ὁ φαινόμενος ἐκεῖνος πρεσβύτης καὶ ἄλλα λείψανα, ὁπῶ
ἐκείτοντο εἰς διαφόρυς γωνίας, τὸν ἐπρόσαξε νὰ τὰ σοχάζεται
μετ' ὀπμελείας, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἐκεῖνος δὲ ὑπὸ τὸν φόβον τα
ἄρχισε νὰ φθακαλῇ τὸν Θεόν, λέγωντας· ῥῦσαί με, Κύριε, ἀπὸ
τὰ ἄψυχα, καὶ φοβερὰ τῦτα φόβητρα· διότι, ὑπὸ τὸν φόβον μα ἔ-
μεινα ἄφωνος, καὶ νεκρός· ἀλοίμονον, δὲν δυνάμαι πλέον νὰ τὰ
θεωρῶ. Πάλιν ἤκυσε φωνὴν, ὁπῶ τὸ ἔλεγε· ἔλα λοιπὸν (ἂν
θέλῃς τὴν σωτηρίαν σε) καὶ μὴ ὑποξενώσῃς τὸν ἑαυτόν σε τῆς
μοναδικῆς ταύτης ζωῆς, ἐπαρθεὶς ὑπὸ ὑπερηφανείαν. τέλος πάν-
των, θέλ νὰ μὴ πολυλογῶ, ὑποχεθεὶς νὰ μείνῃ ἕως τέλυς εἰς
τὸ

www.tezaurliturgic.ro

τὸ μοναστήριον, ἐγράφη εἰς τὴν ἀναγνωσιν τῆς ἀκολουθίας τε· μὲ τὴν φοβερὰν ἐκείνην ὀπτασίαν τὸ θανάτε, καὶ μὲ τὸ ἔμβασμα εἰς τὰς πάφας, ἀπετίναξεν ὑπὸ λόγε τὴν προτέραν ἀλαζονείαν, καὶ ἔπαρσιν, καὶ ἐγύρισεν δύκολως εἰς τὴν ὑποταξίαν καὶ ταπείνωσιν, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ μονοπάτι τῆς ἀρετῆς, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐμελέτα πρότερον νὰ παρασταθῇ. Ἐγὼ λοιπὸν, δὲν σὲ λέγω ἐκεῖνο, ὁπὲ εἶπεν ὁ Σολομὼν "Ἴδι πρὸς τὸν μύρμηγκα, ὦ ὀκνηρὲ, „ γυρὲ, ἀλλ' ὕπαγε, ῥάθυμε, εἰς τὰς πάφας, καὶ παρόθυς μὲ „ τὸ Δαβὶδ θέλεις δράμῃ τὴν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν τε Κυρίε·" Ἀ„πελθε εἰς τὸ κοιμητήριον, ὦ φιλάργυρε, καὶ θέλεις εἰπῇ παρόθυς μὲ τὸ Ζακχαῖε. „ Ἰδὲ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων με „ Κύ„ριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς.„ Σύρε εἰς τὰ μνήματα τῶν λειψάνων, ὦ ὑπερήφανε, καὶ θέλεις κράξει μὲ τὸν σοφὸν Σειράχ· „ τί „ ὑπερηφανεύεται γῆ, καὶ σποδός; „ Τέλος πάντων, ὕπαγε, φιλόκοσμε, εἰς τὸν σορὸν τῶν νεκρῶν λειψάνων, καὶ κυλίσε ὀλίγον ἀνάμεσα ἐκεῖ εἰς τὰ βρωμερὰ καὶ ἀναίσθητα κόκκαλα, καὶ θέλεις διδάξει τὴν ὑψηλόφρονα καὶ φιλόκοσμον καρδίαν σε ἐκείνο τὸ σοφώτατον γνωμικὸν τε Σολομῶντος, ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα „ ματαιότης. „

Προμ. β. 6.

Ψαλ. 147. Λουκ. 19. 8. Κεφ. 9. 10.

Ἐκκλ. κ. 2.

Πρᾶξις.

Ἔχε τὸν θανάτον ὡσὰν σύντροφον φίλον μυστικὸν, καὶ ἀλάθητον σύμβελον· καὶ μὴ κάμῃς κανένα ἔργον, ὑπὸ ὅσα ἤθελες εἰπῇ ὕστερον, ὦ, καὶ πόσον ἦτον καλλίτερον ἂν δὲν ἤθελα τὸ κάμῃ! ἔτε νὰ παραβλέψῃς κανένα, ὑπὸ ὅσα ἤθελες μεταφύσῃ εἰς τὴν τελευταίαν ὥραν τῆς ζωῆς σε πῶς τὸ παρέβλεψες. Προπάτερα λοιπὸν ὑπὸ κάθε σε ἔργον, κἂν τε ψυχικὸν, κἂν τε σωματικὸν, συνείθιζε νὰ συνομιλῇς μὲ τὸν θανάτον, λέγωντας· Ἰδὲ, θανάτε, σὺ μοῦ, εἶσαι ὑπηρέτης τῆς θείας δικαιοσύνης, ἐγὼ δὲ ὑπόδουλος εἰς τὸ προσαγμά σε· ἐπειδὴ καὶ εἰς ἐμένα ἐλαλήθη ἐκεῖνο, ὁπὲ σύντροφον καιρὸν εἰς τὸν Προπάτορά με Ἀδὰμ ἐξεφωνήθη „ θανάτῳ „ ὑποθανῇ. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ δὲν εἶναι κάμμία ἄλλη καταφυγὴ, ἂς ἀκόσω τὴν συμβελὴν τε Σειράχ „ οἱ σύμβελοί σε, ἔ„σωσαν εἰς ἐκ μυείων. „ Ὅσαις φοραῖς ἤθελα δύσκωμαι εἰς ἀμφιβολίαν καὶ ὑποψίαν, καὶ σοχάζωμαι, τί πάχα νὰ εἶναι, ἢ πρέπον, ἢ δίκαιον, εἰς ἐμὲ νὰ κάμω, δι' τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς με, σὺ ὁ θανάτος ἂς εἶσαι ὁ σύμβελός με, ὁπὲ νὰ μὲ λαμπρύνῃς τὰ σκοτεινὰ, νὰ μὲ ἐξηγῇς τὰ ἀμφίβολα, καὶ νὰ μὲ φανερώνῃς τὰ ἀφανέρωτα. Βλέπεις λοιπὸν, ὦ θανάτε, πῶς ἔρχεται εἰς ἐμὲ ὁ μνησίκακος λογισμὸς, νικημένος ὑπὸ τὸν θυμὸν, καὶ μὲ παρακινεῖ νὰ κάμω ἐκδίκησιν εἰς τὴν ἀτιμίαν ὁπὲ ἔπαθα· μὲ ἀναγκάζει νὰ ἁπλώσω τὸ χέρι με εἰς τὴν μάχαιραν· μὲ

Γεν. β. 17.

μὲ ἀμπώθει νὰ μονομαχήσω μὲ τὸν ἐχθρόν με. τί με λέγεις νὰ κάμω; Πρόσεχε, θέλει σὲ ὑποκριθῇ ὁ φίλος σε θάνατος, τί κέρδος θέλει σὲ ἀκολουθήσει, ἀφ' ὅτε πάρῃ; δι' ἐκεῖνο ὁπὲ πάρα βιάζεσαι νὰ πράξῃς, θέλεις μετανοήσει ποτὲ πῶς τὸ ἔπραξες. Ὅταν πάλιν ἡ σὰρξ ζητῇ νά σε ξεμακρύνῃ ὑπὸ τὴν σωφροσύνην, πρόσδραμε πάλιν εἰς τὸν σύμβελόν σε θάνατον, καὶ εἰπέ τε μὲ τὸν Παῦλε. „ ἡ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τὸ πνεύματος. „ Βλέπε, θάνατε, πῶς μὲ τὸ δόλωμα τῆς ἡδονῆς, μὲ σύρει ἡ σὰρξ εἰς ζόπον ὅτι, κἂν νὰ κάμω συγκατάθεσιν εἰς τὴν ἐπιθυμίαν· τί με ἐρωτᾷς εἰς ταῦτα; Καὶ πρόσεχε τί θέλει σὲ ὑποκριθῇ ἐκεῖνος; ἄκουσον, φιλήδονε, τῆς βελῆς με, ὁπὲ εἶναι τὸ Παναγίε Πνεύματος ἀλάθαστος ὄντως ὑπόφασις.„ Εἰ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλ„λετε ἀποθνήσκειν. „ Ὅσον λοιπὸν βρέμεις τὸν θανάτον, τόσον θέλεις μισήσει τὴν σάρκα. Πάλιν, ὅταν ἡ φιλαργυρία σὲ ψιθυρίζῃ νὰ ἁρπάξῃς ἀδίκως τὰ ξένα καλά· ὅταν ἡ ἀκρασία σὲ κοντὰ νὰ πίγεσαι εἰς πολυφαγίαν, ἢ νὰ καταποντίζεσαι εἰς πολυποσίαν, καὶ μέθην· πάντοτε, καὶ πρὸ παντὸς ἔργε σε, πρόσρεχε εἰς τὸν σύμβελόν σε, καὶ ἄκουσον τί σε καθοδηγεῖ. Ὦ, εἰς πόσα καλὰ θέλει σὲ ἀναγκάσει! ὦ, ὑπὸ πόσα κακὰ θέλει σὲ ὑποπόψει! Οὐδὲ ὁ Σολομὼν, μὲ ὅλην τὴν σοφίαν, ἠμπορῆσε νά σε συμβελεύσῃ συμβελὰς, πλέον σωτηριώδεις ὑπὸ τὸν θανάτον. Ἂν μὲ τὸν θανάτον καθ' ἡμέραν συνομιλῇς, θέλεις ἀκόμη συμβελὴν ὑπερθαύμασον, καὶ ψυχωφελεσάτην. Ἂν εἰς τὴν σάθμην τῆς συμβελῆς τε, προσαρμόζῃς τὴν κυβέρνησιν τῆς ζωῆς σε, πολλοὶ ἄνθρωποι θέλεν θαυμάσει τὴν ἀρετὴν πολιτείαν σε· καὶ ὅλοι κοινῶς θέλεσιν ἐρωτᾷ τὴν ἐρώτησιν ἐκείνην τε μεγαλεφωνοτάτε Ἡσαΐε· „ τίς σύμβελος αὐτε ἐγένετο; „

Ῥωμ. κ. 13.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Γ'.

Τὸ ἀνθρώπε τὸ ἀκατάπτωτον, τε καιρὸ τὸ ἀείῤῥυτον.

Ὁ περιφανέστατος ἐκεῖνος ὄντως Προφήτης, καὶ μεγαλοφωνότατος τῶν οὐρανίων μυστηρίων ἐξηγητὴς Ἡσαΐας, ἤκουσεν ὡς ὕψος ποτὲ φωνὴν βροντῶσαν, καὶ λέγουσαν·„ βόησον, ὡσὰν νὰ ἔλεγε, ἐκεῖνο ὁπὲ ἔχω νὰ σὲ εἰπῶ, καὶ ὁπὲ μέλλες νὰ ἀκούσῃς, δὲν θέλω εἰς κάμμίαν σκοτεινὴν γωνίαν, ἀλλὰ κοινῶς, καὶ παῤῥησίαν· ὄχι εἰς κανένα ἀσπάκιον ἀφεγγὲς, ἀλλ' εἰς περιφανέστατον θέατρον· ὄχι μὲ ταπεινὴν καὶ ἰχνόφωνον λαλιὰν, ἀλλὰ μὲ χαλκόφωνον· ὄχι μὲ ἰχυρὰν βολήν· ὄχι εἰς μερικούς τινας τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' εἰς ἅπαντας τὰ κηρύξῃς, καὶ νὰ ἀπαγγείλῃς. „ Βόησον. τί „ βοή-

4. 7.

www.tezaurliturgic.ro

„ βοήσω; Πᾶσα σὰρξ, χόρτος· καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς, ὡς ἄνθος
„ χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσε. „ Τωτέστι,
τόσον εἶναι ὁ ἄνθρωπος μάταιος καὶ φθαρτὸς, προσωρινὸς καὶ δυ-
καπάπτωτος, ὁπὲ, ἀγκαλὰ καὶ εἶναι σωθεμένος ἀπὸ σάρκας καὶ
κόκκαλα· μὲ ὅλην τὴν δόξαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀγράπτει· μὲ
ὅλην τὴν ἀξίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπαίρεται· μὲ ὅλην τὴν
ἐξουσίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑφίσταται· μὲ ὅλην τὴν αὐθεν-
τείαν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπερυψώται· μὲ ὅλην τὴν πλοῦτον, εἰς
τὸν ὁποῖον ὑπερεκθαυμάζει· μὲ ὅλην τὴν γνῶσιν, εἰς τὴν ὁ-
ποίαν καυχᾶται· μὲ ὅλην τὴν σοφίαν, εἰς τὴν ὁποίαν προέ-
χει· καὶ ἁπλῶς, μὲ ὅλον τὸν χορὸν τῶν προτερημάτων τῆς φύσεως,
καὶ τῆς τύχης τε, καὶ μὲ ὅλην τὴν Κόσμου τὴν μεγαλοπρέπειαν· εἰς
τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ φυσκόνεται ὁ τοιοῦτος, ὡσὰν ἀπὸ ἕνα μικρό-
πατον φύσημα ἐλαφροπάτης πνοῆς, εἰς μίαν στιγμὴν ἀφανίζεται.
Καὶ τί θαυμαστόν; „ πᾶσα σὰρξ, χόρτος· καὶ πᾶσα δόξα αὐ-
„ τῆς, ὡς ἄνθος χόρτου. „ Σοφώτατα ὁ θεῖος Αὐγουστῖνος ἑρμη-
νεύει τὴν τοιαύτην ὁμοιότητα τῶν ἀνθρώπων εἰς πλάτος, λέγοντας·
„ Αὐτοὶ (οἱ ἄνθρωποι) ἀνθοῦσιν εἰς τὸ παρόντος αἰῶνος τὴν
„ δυτυχίαν, καὶ ἀφανίζονται ἀπὸ τὴν παντοδύναμον Δύναμιν.
„ Ἐπειδὴ καὶ, ὄχι καθὼς ἀνθοῦσιν, ἔτζι καὶ ἀπώλωνται· διό-
„ τι, ἀνθοῦσι προσκαιρα, καὶ ἀφανίζονται αἰώνια. Ἀνθοῦσι μὲ
„ ματαίας, καὶ σφαλερὰς δυτυχίας, καὶ φθείρονται μὲ βεβαίας,
„ καὶ παντοτινὰς τιμωρίας. Εὔγα ὀλίγον τὴν αὐοιξιν εἰς τὸ λι-
„ βάδι, καὶ θεώρησαι τὸν χόρτον, πῶς τὸν Μάϊον λελυδίζει; πῶς
„ χλοάζει; πῶς φρασινίζει; πῶς κυματεῖ εἰς τὰ χωράφια, καὶ
„ εἰς τὰς πεδιάδας; πῶς προξενεῖ χαρεσάτην μὴν θεωρίαν εἰς
„ τὰς ὁδοιπόρας, ἀπαλὴν δὲ τρωμὴν εἰς τὰς κυρασμύρας; Ἀφ'
„ ὅ δὲ ἀπεράσῃ τὸ θέρος, εὔγα πάλιν, καὶ θέλεις ἰδῇ ὅτι, ἐ-
„ κεῖνο ὁπὲ ἐφρασίνιζεν εἰς τὰ χωράφια, κεῖται εἰς τὰ ἀλώ-
„ για κατάξηρον. Ἐκεῖνο ὁπὲ ἐφροξένει πρότερον εἰς τὰς θεατὰς
„ χαρεσάτην θεωρίαν, δηλάδει τότε εἰς χορτασμὸν τῶν ἀλόγων
„ ζώων. „ Ὦ ξυφλότατε, καὶ λεπτοχαδεμένε ἄνθρωπε, αὔτη σε
ἡ σὰρξ, ὁπὲ σολίζει τὴν κεφαλήν σε μὲ ἡλιόχρυσον καὶ ξανθό-
συγερον κόμην, ὁπὲ εἰς τὸ πρόσωπόν σε λάμπει μὲ ῥοδοκόκκινα
μάγουλα, ὁπὲ εἰς τὸ σόμα σε κοκκινίζει, μὲ κοραλλένια χείλη·
αὐτὴ ἡ σὰρξ, ὁπὲ ἐδυσέται μὲ βύσσον, καὶ σολίζεται μὲ πορ-
φύραν, εἰς τὰ αὐτία τῆς ὁποίας, εἶναι κάθε χαροποιὸν, εἰς τὰ
ὀμμάτια, κάθε ὡραῖον· εἰς τὴν ὄσφρησιν, κάθε μοσχομυρισμέ-
νον· εἰς τὸν λάρυγγα, κάθε γλυκερόν· εἰς τὰς χεῖρας, τέλος
πάντων, κάθε ἀπαλόν· αὐτὴ ἡ σὰρξ, λέγω, δὲν εἶναι ἄλλο τί-
ποτε, ὡρὰ χόρτος. Ἀνάμεινε ὀλίγον ἀκόμι, δυμορφότατε νέε, καὶ
δὲν θέλει περάσει πολὺ, νὰ εἰπῇς καὶ σὺ, ἐξέπεσε τὸ ἄνθος.
Ὦ, πῶς θαυμασίως ἐβαγώθει ἕνας ποιητὴς τὴν τοιαύτην δύνα-
τάν-

τάβλητον καπάσασιν. „ Ἀνθήσαμεν, ἔλεγεν, ἕνα καιρὸν καὶ ἡ-
„ μεῖς, ἀλλ' ἦτον τὸ ἄνθος ὀγλιγωρομάραντον. „ Σήμερον εἴμε-
θεν ἀνδρεῖοι, ἄγριον καταμαραμμένοι, μεθαύριον νεκροὶ, ἔπειτα
εἰς τὸν τάφον θαμμένοι, καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν, καὶ σκωληκοφαγω-
μένοι. Καὶ πολλαῖς φοραῖς, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν, καὶ τὰ χόνε
στιγμὴν, καὶ τὰ τόπε κοῦφον, καὶ τὴν ψυχικήν μας ἐκπνέομεν, καὶ
τὴν ὑπόφασιν αἰθανόμεθα τῦ Δικαιοκρίτε Θεῦ, ὁπὲ μέλλομεν
νὰ δοκιμάσωμεν ἀπὸ τὴν ζωὴν ὁπὲ ἐζήσαμεν. Καὶ ἐκεῖ ὁπὲ ἀ-
κόμι εἶναι ζεσὸν τὸ κορμίας, ἡ ψυχή μας εἶναι εἰς τὴν ἄλλην
ζωήν· καὶ βλέπομεν τὰ λόγια μας ἀρπαγμένα εἰς ἐκεῖνον τὸν Κόσ-
μον, πειχᾶ νὰ ἐλθωμεν εἰς δειλίαν, μήπως καὶ ἀρπαχθῶμεν.
Ἔτζι εἰς μίαν στιγμὴν διερισκόμεθα εἰς τὸ σάσιμον τῆς ἀναμαρ-
τησίας, καὶ δύο εἰς τὴν ἄλλην στιγμὴν διερισκόμεθα εἰς τὸν
κρημνισμὸν τῆς ἁμαρτίας· εἰς μίαν στιγμὴν ζῶμεν, καὶ εἰς τὴν
ἄλλην ἀποθνήσκομεν. Ὅθεν, ὁ ἄνθρωπος ὅταν ζῇ, διέρχεται
ὄχι μόνον εἰς δυκολίαν μεγάλην διὰ νὰ ξεπέσῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς
μικροτάτην ὀλιγότητα τῦ χρόνε, διὰ νὰ ἀποθάνῃ. Καὶ τῦτο εἶναι
σαφέστατον ἀπὸ τὸν μακαρίτε Παῦλον τὸ ῥητὸν, ὁπὲ λέγει· „ Ὁ
„ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν. „ Εἰπέ μοι Θεὲ καλῶ, ὅταν ὁ Ἥ- ά. Κορ.
λιος τελειώνῃ τὸν χρόνον τε, περιέχωντας ἐπάνω σὲ μας τὴν ἐπ- ζ.
σιον κυκλοφορίαν, καὶ ἀναμέσωντας τὴν οὐρανίον περιφέρειαν, τί
ἄλλο φωνάζει; ὡρὰ ὅτι „ ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστί. „ τί ἄλ-
λο ἡ συχνὴ καὶ ἀμοιβαία διαδοχὴ τῆ νυκτὸς, καὶ τῆ ἡμερῶν; τί
ἄλλο ἡ παιδικὴ ἡλικία, ὁπὲ διαδέχεται τὴν βρεφικὴν; ἡ μειρα-
κιώδης, τὴν παιδικὴν; ἡ νεότης, τὴν μειρακιώδη; καὶ ταύτην αἱ
λοιπαὶ τῆ ἡλικιῶν, ἐκβοῶσι; ὡρὰ πῶς, ὁ καιρὸς συνεσταλμέ-
νος ἐστί. Τὸ ἴδιον κράζει καὶ ὁ Θεὸς Ἰὼβ· „ βροτὸς γὰρ γεννητὸς Ἰὼβ ιδ'. ι.
„ γυναικὸς ὀλιγόβιος. „ Ὀλίγος, λέγει, ὁ βίος, καὶ αἱ ἡμέραι
τῶ ἀνθρώπε. Ζύγιασε καλὰ καὶ μέρος ὅλα ταῦτα τὰ λόγια τῶ
δικαίε εἰς ταῖς στιγμαῖς των, διότι πολλῆς σοφίας εἶναι γεμάτα.
Δὲν εἶπεν ὀλίγος ὁ βίος καὶ ἡ ζωὴ τῶ θρεσβύτε, ἢ ὅλως τὸ ὑ-
περγήρε, ἀλλ' ἁπλῶς τὸ βροτὸς, ἤγουν τῶ ἀνθρώπε. Νέος εἶσαι;
πλὴν ἄνθρωπος. Εἶσαι δυνατὸς, ἀνδρεῖος, χρυσαῖος, ἀκμάζων;
πλὴν ἄνθρωπος. Ἀναζέει νεαρὸν αἷμα εἰς τὰς φλέβας σε; σέκονται
σερεαῖς καὶ δυάμεις εἰς τὰς ἁρμονίας σε; πλὴν, ἄνθρωπος. Ὀ-
λίγη τῶ ἀνθρώπε ἡ ζωή. Πολλάκις ὁ νέος διερισκόμενος ἐπάνω
εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας τε, εἰς τὴν δύναμιν, εἰς τὴν ὀμορφιὰ-
τητα, καὶ εἰς τὴν δόξαν, καὶ ὅμως ὡς ἄνθος ἔξαφνα μαραίνεται,
καὶ ἐκπίπτει. Πολλάκις δύγαινε τὸ φρωὶ σολισμένος ὡς νυμφίος
ἀπὸ νυμφικὸν θάλαμον, καὶ τὸ ἑσπέρας κεῖται ἄψυχος εἰς τὸν
τάφον. Ταύτην τὴν ὀλιγοχρόνιον ζωὴν τῶ ἀνθρώπε, θέλει σὲ
τὴν βεβαιώσει καὶ τὸ Σαὺλ ἡ λυπηρὰ Ἱστορία. Ἀποφασίζων- ά. Βασ.
τας αὐτὸς νὰ συγκροτήσῃ πόλεμον μὲ τὸς Φιλισταίους, ἐζήτησε νε- κ. ζ.
κρομαν-

www.tezaurliturgic.ro

κρομαίτισαν, νὰ τὲ αἰσθάσῃ ἀπὸ τὸν Λ΄δω τὸν Προφήτω Σα-
μυὴλ. Καὶ λοιπὸν, μὲ σεμνὸν μεγαλεῖον τὲ ἐφαίνκεν ὁ Προφή-
της. Στοχάσε ὁμως ἐδῶ, ἀνάμεσα εἰς σὸς ἡμερονυκτίς σωστο-
μώτατον ἄφεσμα, μεγαλωπάτων φραγμάτων κατασροφών. Εἰσέ-
κοντο καὶ τὲ δύω στρατόμματα μὲ πλειοπάτω ἑτοιμασίαν ἄφ νὰ
κτυπηθῶσιν, ἐπειτεγύριζεν ὁ Σαὺλ ἀνάμεσα εἰς τὲ πεζαλο-
γαμαξάτε, ἀνάμεσα εἰς τὰ πεζικὰ καὶ ἱππικὰ τάγματα, κ΄άμεσα
εἰς ταὶς κερατίναις βουμπέταις, ἐπήγαινεν ἐμπροσὰ εἰς αὐτὰ τὰ
στρατόμματα, κονιορτισμένος μὲ πολεμικὸν κονιορτὸν, διέταζε τὰς
φάλαγκας, ἐσυλλογίζετο τὰς νίκας, ἐμελετᾶσε ἄφ τὰς θειάμ-
βες, ἤλπιζε τὰ νικητικὰ σημεῖα· καὶ τέλος πάντων, ἐθαρρᾶσε
μὲ βεβαίας ἐλπίδας νὰ σερεώσῃ τὸ βασίλειόν τε εἰς πολλὰς
ἐναυτοῦ τὲ Ἡλίε κυκλοφορίας. Ἐκεῖ ὅμως, ὁπὸ ἔσρεφε τὰ τοιαῦτα
μέσα εἰς τὸν λογισμὸν τῆς ψυχῆς τε, ἰδὲ φωνὴ τὲ Σαμυὴλ, κα-
ταπολλὰ δυσυχὴς κὴ ὀλέθριος, ὁπὸ ἀπὸ τὰ καταχθόνια ἐξηκόε-
α.Βασ. το. „ Λύξιον σύ, κὴ οἱ υἱοίσε μετ' ἐμὲ ἔσεσθε· κὴ τὴν παρεμ-
28. „ βολὴν Ἰσραὴλ δώσει Κύριος εἰς χεῖρας τῶν ἀλλοφύλων. „ Ὦ
λυπρὰ, κὴ ἀνέλπιςος μεταβολὴ αἰφνιδίων φραγμάτων! ὦ δυσυ-
χεσάτη ἐναλλαγὴ πολιτείας μεγάλης! Σήμερον σέκεται εἰς τὸν
κάμπον τὲ στρατόμματος ὁ Σαὺλ φοβερὸς, μὲ ἅρματα τὲ πολέ-
με, αὔξιον θέλει κείτεται νεκρὸς ὑπὸ χέρι ἀνθρώπε, ὀξαπλω-
μένος εἰς τὴν λάσπην. Πόσα σήμερον σέκονται ζωντανὰ, κ΄ ἀκ-
μάζοντα σώματα! Καὶ πόσα αὔξιον θέλουν κείτονται νεκρὰ, κὴ
ἀκίνητα λείψανα! Πολλὰ θαυμασίως ἐλάλησε ὀξὶ τότε κὴ σὰς
σοφός. „ Ποῖος εἶναι τόσον ἀνόητος, μὶ ὅλον ὁπὸ κὴ νέος, ὥσε
„ νὰ εἶναι βέβαιος πῶς ἔχει νὰ ζήσῃ ἕως τὸ βράδυ; Σαφέσατα
τὸ ἴδιον κὴ Σενέκας διδάσκει. „ Ἐ΄τζι ἀπερνῶ, ὡσὰν νὰ ἤθελε-
„ σέκεται ὅλην μὲ ἡ ζωὴ εἰς τὸ σήμερον. „ Ἐ΄τζι εἰς τὸ σήμερον
„ ὀπερβλέπω, ὡσὰν νὰ ἤθελον εἶναι ἡ ὁλούσερη τῆς ζωῆς με ἡ-
„ μέρα. „ Ὦ, κὴ τί καλὸν ἦτον, ἂν κὴ ἡμεῖς μὲ τὸν Σενέκα
ἠθέλαμεν λογιάζῃ τὸν κάθε ἡμέραν, ὡσὰν ὁλούσερην τῆς πα-
ρούσης μας ζωῆς, κὴ τῆς μελλούσης φωτὸν. Καὶ τί τάχα ἠθέλα-
μεν κάμῃ, ἂν ὕπως ἐπολιτευόμεθα; ἐκράζαμεν βέβαια τὰς ἐν-
τροφιασάς εἰς τὸ λόγε μας· καθ' σὰς μας ἐπεριώσιζε ἄφ λόγε τε
τόσον ἐνταφίων· ἐπίμαζε σάβανον· ἐσυμφωνᾶσε μὲ τὲς νεκροθά-
πτας, ἄφ νὰ σκώσῃ τὸ λείψανόν τε· ἔκτιζε μνῆμα· συνέγραφε
ἐγκώμιον· τέλος πάντων, ἀποτινάσοντας κάθε ἄλλην φροντίδα,
ἤθελεν ἐξερευνήσῃ μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν τὰ βάθη τῆς συνει-
δήσεώς τε, κὴ ἀνοίγοντας τὸ γαζοφυλάκιον τῶν ἁμαρτημάτων τε,
ἤθελε τὰ παρρησιάσῃ εἰς τὰ αὐτία τῆ πνευματικῆ τε παθός· κὴ
ἤθελε δεχθῇ τρόθυμα τὸν κανόνα τε ἀπὸ αὐτὸν, ἢ κὴ ἤθελε λά-
βῃ ἄδειαν, ὁπὸ νὰ κοινωνήσῃ τὰ ἅχραντα μυστήρια, κὴ ἀκολούθως
ἤθελεν δυναμωθῇ, εἰς τὸ νὰ περάσῃ δυκόλως τὴν μακροπάτην

στρά-

στράταν ἐκείνης τῆς ἄλλης ζωῆς· ἤθελεν ἀνάψῃ λύχνον, κὴ νὰ
προσκαρτερῇ τὸν νυμφίον· κὴ ἤθελεν ἀρχυπνᾷ, κρατῶντας εἰς τὰς
χεῖράς τε ἀναμμένην τὴν λαμπάδα· κὴ νὰ εἰπῶ εἰς ἕνα τὸ ἴσερον,
σὰν κὴ μόνον ἤθελε μελετᾷ, πῶς νὰ φρονηθῇ τῆς
ἀθλίας ψυχῆς τε τὴν σωτηρίαν. Ταῦτα ὅλα ἤθελες τὰ κάμῃ
παρθένε, ἁμαρτωλὲ, αὐίσως βεβαίως ὑπίσθες, πῶς ἡ σήμερον
αὔτη ἡμέρα ἀνετειλέσε ἡ ὁλούσερη τῆς ζωῆς σε. Τί ἀργοπο-
ρεῖς, παλαίπωρε, νὰ μετανοήσῃς αὔξιον, δι' ἐκεῖνα ὁπὸ ἔφαξες
σήμερον ἄξια μετανοίας; Λ΄κουσαν τὰ μεγάλε Γρηγορίε τί σε δι-
δάσκει. „ Ὁ Θεὸς, ὁπὸ εἰς τὸν μετανοῦντα ὑπεχέθη συγχώρησιν,
„ δὲν ὑπεχέθη ἄφ τὴν αὔξιον ἡμέραν, ἀλλὰ ἄφ τὴν σήμερον.
„ Λοιπὸν, μὴ δυνάμενοι νὰ προγνωρίσωμεν τὴν ὑσερνήμας ἡμέ-
ραν, πρέπει κάθε ὥραν νὰ τὴν φοβώμεθα. Πρόσεχε καλὰ, μή
πως κὴ, ὅταν ἐλπίζῃς νὰ ζήσῃς πολυχρόνιος, ἤθελες φοσαρμόσῃ
κὴ σὺ εἰς τὸν ἑαυτόν σε ἐκείνε τὲ πεπλανημένε ἀρχισράτηγε τὸν φρό-
νιμον μῦν, φθάκαιρον ὅμως λόγον, ὁπὸ εἶπε, διότι ἀμέλησε τὸν
ὁπιπόθειον καιρὸν, ὁπὸ ἠμπόρεσε νὰ ὑποτάξῃ τὴν Ῥώμην, κὴ δὲν
τὴν ὑπέταξεν. „ Ὅταν ἠμπόρεσα, δὲν ἠθέλησα· καὶ ὅταν ἠ-
„ θέλησα, δὲν ἠμπόρεσα. „ Σήμερον δυνάσαι ἐκεῖνο ὁπὸ ὀρέ-
γεσαι, αὔξιον, ἴσως δὲν δυνηθῇς ἐκεῖνο ὁπὸ ὀρεχθῇς. ὦ, πό-
σον ὀδυνηρὸν, κὴ δεμύπατον εἶναι, νὰ βασανίζεσαι ἀπὸ τὴς συ-
νειδήσεώς σε τὸν ἀκοίμητον σκώληκα, ὁπὸ εἰς τὸν αἰῶνα μέλλει
νάσε καταξώσῃ· ὁπὸ ὑπεραπειράκις τῆς ὥρας μέλλει νάσε κα-
ταδαγκώσῃ· χθὲς, ἠμπόρουν νὰ ὁπιτύχω τῆς παντοτινῆς θείας
δόξης, δὲν ἠθέλησα. Χθὲς, ἠμπόρων νὰ ὑπεφύγω τὰς μελλού-
σας δεινοπάτας βασανύς, δὲν ἠθέλησα. χθὲς, ἠμπόρουν νὰ
ζήω εἰς τὸν αἰῶνα μακάριος, δὲν ἠθέλησα. χθὲς, ἠμπόρων νὰ
μὴω εἶμαι παντοτινὰ ἄθλιος, δὲν ἠθέλησα. Τί λοιπὸν ἀκολου-
θεῖ; Ἀργοπορῶσα εἰς τὴν αὔξιον, ὁπὸ εἶναι ἡ ὁπῦσα, μὴω
ἐξδύρωντας τί τέξεται ἡ ὁπῦσα. Δέξαι, ἂν σὲ χρειάζεται συμ-
βυλὴ, τὴν παραίνεσιν ἐκείνε τε ἀλλαβεσάτε ἀνδρὸς, ὁπὸ ἔκα-
μεν, ὑποκεινόμενος φὸς ἐκείνες ὁπὸ τὸν φροσεκάλεσαν εἰς δεῖ-
πνον αὐγινῆς ἡμέρας. „ Ἂν ὑπολόγεμε ὀρίζετε τίποτε κατὰ
„ τὴν παρῦσαν ὥραν, ἕτοιμος εἶμαι παρθένος εἰς τὴν φροσα-
„ γήν σας· διότι, τὸ τί μέλλει γένεσθαι αὔξιον, ἐσεῖς ὁπὸ ἔ-
„ χετε ἄδειαν μεσιτάτε το· ἀμὴ ἐγὼ, ὑπὸ πολλῆς ἐγνώεισα
„ τοῦτο τὸ λεγόμενον αὔξιον, ὅτι δὲν τὸ ἔχω εἰς τὴν ὀξου-
„ σίαν με. „

Πρᾶ-

www.tezaurliturgic.ro

Πρᾶξις.

Ἂν θέλῃς εἰς τὴν φθαρτὴν καὶ ὀλιγοχρόνιον τάτην ζωὴν (εἰς τὴν ὁποίαν ὁ πολυπαθὴς ἄνθρωπος φορτόνεται μὲ πολλὰς διαφόρες συμφορὰς) νὰ διείσκεσαι ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὑπερβολικῆς δυτυχίας, καὶ νὰ ζῇς παντοτε χωρὶς φόβον, χωρὶς λύπην, χωρὶς παλαιπωρίαν· σήγουρος δὲ, χαρούμενος καὶ μακάριος, εἰς τοιοῦτον τρόπον ἴσαζε τὴν ζωήν σε, ὁπὲ κάθε ὥραν νὰ προσέχῃς εἰς τὴν συνείδησίν σε, καὶ νὰ ἀκούῃς συχνὰ παρ' αὐτῆς τὰ ἀκόλουθα λόγια. Ἀνίσως καὶ παύτην τὴν ὥραν, ἢ τὴν σιγμὴν, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποθανω, ἐγὼ δὲν χρειάζομαι νὰ κράξω πνευματικὸν δι' ἐξομολόγησιν, ἐπειδὴ καὶ, τί νὰ τὲ ἐξομολογηθῶ δὲν ἔχω· καὶ διὰ τοῦτο, αὐ μὲ σαλπίσῃ εἰς τὰ αὐτία ἐκείνη ἡ Εὐαγγελικὴ φωνὴ τὲ Κυρίε. „ Ἰδὲ, ὁ νυμφίος ἔρχεται, Ματθ. 24. „ εἶμαι κ' ἐτοῦτο με τὴν κατάσασιν ἕτοιμος νὰ τὸν προϋπαντήσω. Ἀνίσως ἔξαφνα λαληθῇ καὶ εἰς ἐμένα, καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἐζεκίαν „ τάξαι περὶ τὲ οἰκέσε, ἀποθνήσκεις δὺ σὺ, καὶ ὐ μὴ Ησ. 38. 1. „ ζήσῃ· θέλω ἀποκριθῇ παρδύτε, ὅτι προτήτερα ἀπὸ πολὺν καιρὸν ἀκόμι ἔκαμα τὴν ἀφθήκην με, καὶ μ' χαρᾶς περιμένω τὸν θανάτον. Ἂν ζῇς κ' τοῦτον τὸν τρόπον, ὄχι μόνον καθὼς εἶπομεν, μ' χαρᾶς θέλεις περιμένῃ τὸν θανάτον, ἀλλὰ καὶ μ' χαρᾶς θέλεις τὸν προσκαλεῖσαι· καὶ ἔτζι, ἠμπορεῖς νὰ κοιμᾶσαι ἀμέριμνος καὶ εἰς τὰ δύο σε ὠτία· καὶ ἂν σε καταλάβῃ καὶ ὁ θάνατος ἔξαφνα, θέλεις ἀναπαυθῇ ἐν Κυρίῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Δ'.

Τί εἶναι ὁ Θανάτος;

Εἰς ὅποιον σωμέβη ἡ φθίνησις, εἰς ἐκεῖνον ἀναγκαίως ἀκολουθεῖ καὶ ὁ Θανάτος. Ὦ βραχυσύλλαβος λέξις! Τρεῖς καὶ μόνας συλλαβὰς περιέχει τὸ ὄνομα τὲ θανάτε, καὶ ὅμως, ἡ ἐνέργειά τε περιλαμβάνει ὅλας τὰς δυσυχίας, ὁπὲ καθ' ὅλας ἠμπορῆσε νὰ φοβηθῇ. Μία λέξις εἶναι ὁ θάνατος· πλὴν, ὅσα αὐτὲ προηγοῦνται, ὅσα τὸν σωματόδυσιν, ὅσα τὸν ἐπακολουθοῦσιν, ἔτε ὁ πλέον δύφραδέσατος καὶ λογιώτατος ῥήτωρ δὲν ἤθελε δυνηθῇ ποτὲ ἀξίως νὰ τὰ ἐξηγήσῃ. Ἡμεῖς ὅμως, μὲ τὴν δυάμιν τὲ Θεὲ, θέλομεν πάμε ἐδὼ ὡσὰν κάποιαν πολυμερεσάτην ἀνατομίαν τὲ ἀποκρύφε τέτε καὶ τερατώδες ὀνόματος τὲ θανάτε. Ἂν ἐρωτᾷς λοιπὸν, τί εἶναι ὁ θάνατος; θάνατος εἶναι, νὰ ἀφήσῃς τελείως εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον (μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἔζησες) ὅλα τὰ τὰ φαινόμενα τῆς

τῆς πατρίδα, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγεννήθης· τὴν πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπολιτεύθης· τὸ σπήτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκατοίκησας· τὰ παλάτια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐξεφαύτωνες· τὸ χολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐσπούδαζες· τὴν κλίνην, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεπαύεσαν· τὸν κῆπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπερπατοῦσες· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, νὰ ἀφήσῃς ὅλες ὁλοτελῶς τὲς πόρες τὲ Κόσμε, ὡσὰν νὰ μὴν ἤθελες· ὑπομείνῃ ποτὲ νὰ εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην κάμμια γωνία, ὁπὲ νὰ ἠμπορῇς ἐκεῖ πλέον κἂν μίαν σιγμὴν νὰ σαθῇς. Ἀκολούθησον τώρα καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἰδιώματα τὲ θανάτε. Θάνατος εἶναι, νὰ ἀποχαιρετίσῃς μὲ τὸν ὁλούσερον ὅλα ποῦτα ἀποχαιρετισμὸν τὲς γονεῖς σε, τὲς ἀδελφές σε, τὲς ἀδελφὲς σε, τὲς συγγενεῖς σε, τὲς γειτόνες σε, τὲς φίλες σε, τὲς συνομηλίκες σε, τὲς γνωρίμες σε, τὲς δέλες σε, τὲς οἰκιακὲς σε, τὲς συμπολίτας σε· καὶ εἰς σῦα λόγον, ὅλες ἁπλῶς τὲς ἀνθρώπες· τόσον, ὅτι δὲν θέλει ἦσαι κανένας παντάπασιν, ὁπὲ νὰ σε συνοφθύσῃ, ὅταν μισθώσῃς εἰς ἐκεῖνο τὸν ξένον, τὸν ἀγνώριστον, καὶ ὑπερθαύμαστον χώραν τῆς αἰωνιότητος. Ἕνας αὐθέντης καὶ πλούσιος, καὶ ἄδικος, ὡσὰν εἶδε τὸν ἑαυτόν τε πῶς ἐπλησίασεν εἰς τὸν θανάτον, γυρίζοντας τὰ μάτιά τε πρὸς τὲς ἄρχοντας τὲ παλατίε τε, ὁπὲ τότε παρόντες τὸν ἐπεσκέπτοντο, τὲς λέγει· Θέλσατε, πιστοί με φίλοι καὶ ἄρχοντες, καὶ συμβοηθήσατέ μοι σπαταλῶ, καὶ γλυτώσατέ με ἀπὸ τὲ θανάτε τὲς χεῖρας, ὁπὲ τώρα μὲ τσιγυρίζει· καὶ αὖ ὑπόφασις εἶναι διὰ νὰ ἀποθανω, κἂν σωσοδύσατέ με, καὶ μήμε ἀφήσετε ὁλομόναχον εἰς τοῦτο τὸ ὀπίσθυσον, τὸ ἄγνωσον, καὶ φοβερὸν ξενιτείαν· καὶ τοῦτο, σὲς εἶναι δίκαιον νὰ τὸ κάμετε, ἐπειδὴ, καθὼς ἀπελαύσατε ἀπὸ τὴν δόξαν με, καὶ ἀπὸ τὴν δυτυχίαν με, ἔτζι νὰ μήμε ἀφήσετε ἔρημον καὶ μεμονωμένον καὶ εἰς παύτην με τὴν βαρυτάτην συμφορὰν καὶ ἀθλίαν κατάσασιν. Πρὸς παῦτα σιωπώντων ἐκείνων, ἐκινήθη κατ' αὐτῆς ὁ αὐθέντης ἐκεῖνος εἰς ἀγανάκτησιν μανιώδη καὶ λυσσωδεστάτην, καὶ μὲ ἀγρίας, καὶ παραχώδεις φωνὰς τὲς ὠνόμαζε βδύσατε, καὶ ἄπισες· καὶ ἔτω, μὲ τὴν ἀπρόπτον ἐκείνην ὀργὴν, ἐξέρασεν ὁ ταλαίπωρος τὴν ἀθλίαν τε ψυχήν. Θάνατος εἶναι, νὰ γυμνωθῇς ἀπὸ ὅλα τὰ σωματικὰ καλὰ, τόσον τῆς τύχης, ὡσὰν καὶ τῆς φύσεως. Τότε γὰν τότε ξεγυμνώνεται ἀπὸ ὅλα σε τὰ φορέματα, τὰ ὑφασατικὰ, τὰ πλύτη, τὲς θησαυρὲς, τὰ ὑπάρχοντα, τὰ χωράφια, τὲς οἰκοδομὲς, τὰ χωρία· ἀπορφανίζεσαι ἀπὸ ὅλας σε τὲς ἀγέλας, καὶ τὰ κοπάδια· ἀπὸ ὅλα τὰ ὀφέλια, ὁπὲ ἔβρεφες εἰς τὲς σέρνας· ἀπὸ ὅλα τὰ δενδρα τὲ λόγυ· ἀπὸ ὅλους τοὺς καρπούς, ὁπὲ οὐ εἶχες εἰς τοὺς κήπους σε· ἀπὸ ὅλα τὰ αὖθη τὴν φθιβολίαν σε· ἀπὸ ὅλα τὰ γεννήματα, ὁπὲ ἀποθήκιασες εἰς τὰ ἀμπελιά σε. Ἰώβ. 1. 21. „ Γυμνὸς ἐξῆλθε ἐκ κοιλίας μητρός σε, γυμνὸς καὶ ἀπελεύσῃ ε- „ κεῖ. „ Ἂν εἶσαι καὶ ἀπὸ τὸν βασιλέα Κροῖσον πλουσιώτερος, δὲν ἔχεις ἐξουσίαν νὰ πάρῃς μαζύ σε μήτε ἀπὸ τὰ χωράφια σε

www.tezaurliturgic.ro

σὰ ἀσάχν, μήτε ἀπὸ τὰς θησαυρίσῃ μίαν φόλαν, μήτε ἀπὸ τὰ κτίσματα σὰ ὀνίχι, τίποτε παντελῶς, τίποτε. Θανάτος εἶναι, νὰ παραιτήσῃς μίαν φορὰν ἐν πάσαις ὅλαις ταῖς ἡδοναῖς, ταῖς χαραῖς, τὰ συμπόσια, ταῖς ξυφαῖς, ταῖς ἀβλαβείαις, τὰ κτίσματα, τὰ παιγνίδια, ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα ἢ τὰ ὁμμάτια σὰ μὲ εὐμορφίαν χαροποιῆσιν, ἢ τὰ αὐτία σὰ μὲ γλυκοφωνίας καταθέλγησιν, ἢ τὸ ὄσφρησίν σὰ μὲ εὐωδίας ἀναζωπυρῆσιν, ἢ τὸ γεῦσίν σὰ μὲ γλυκύπικρες νοσιμίζσιν, ἢ τὸ ἁφήν σὰ μὲ ἁπαλόπικρες ἐνδυώσιν· ὅτε θέλει ἦσαι δυνατὸν εἰς τὸ ἑξῆς, νὰ παρηγορῆνται οἱ ὀφθαλμοί σὰ μὲ καμμίας λογῆς φῶς, ἡλίε δηλαδὴ, ἢ σελήνης, ἢ ἀστέρων, ἢ λαμπάδος. Θανάτος εἶναι, νὰ πάσχῃς εἴσε τὸ σῶμα, καὶ τὴν ψυχήν σὰ φοβερὰς μεταβολὰς ἀπὸ κάθε μέρος. Διότι, τότε τὰ πρόσωπα φαίνονται χαμόγελα, τὰ ὁμμάτια ἀνοιχτὰ, ἀκίνητα, καὶ ἐσβεσμένα, σαφιδωμένοις ἢ μίταις· τὸ σῶμα μὲ μελανὰ ὀδόντια, θέλει χάσκει βραχνὸν, συχαμερὸν, καὶ βρομῶδες· ξηραίνεται ὁ λάρυγκας· μαραίνονται ὅλαις ἡ αἴσθησες· φθείρεται τὸ χρῶμα, μὲ τὸ ὁποῖον ἦτον ἐζωγραφισμένον τὸ πρόσωπον· παύει ἡ δύγλωττία τῆς σόματος· ἀναδίδει ψυχρότατος ἱδρωτας ἀπὸ ὅλες τὲς πόρες τῆς σώματος· ἀπερνᾷ τὸ κοκκίνισμα τὴν μαγουλῶν· τὸ ἀκροδέχεται κιτρινάδα, εἶτα ρίγος, ἔπειτα βρώμα, καὶ ὕστερον μύκλα· καὶ τέλος, κείτεται σὰς ἀναβιχιασμὸς, καὶ σίχαμα εἰς τὲς βλέποντας. Δὲν γίνεται ὀλιγωτέρα μεταβολὴ καὶ πόνεσις εἰς τὰς ψυχὰς τὴν παρεσῶτων. Χύονται δάκρυα· ἀκούονται σπαραγμοί· ἀπτηχῆσι θρῆνοι· δύρονται ὀδυρμοί. Ἐκφωνῆνται οἱ ὀλοὔστεροι λόγοι· ἀνακράζεται ὁ νεκρὸς, ἕως ὁπὲ ἀκόμι ἀναπίεσι· ἀφ' ἧς δὲ ξεψυχήσῃ, γυμνῆται, καὶ μένει μονώτατος καὶ ἔρημος ἀπὸ ὅλες τὲς οἰκιακῆς· καὶ ἐκεῖνοι, ὁπὲ πρότερον τὸν ἠγάπων, μὲ ταῦτα τὸν συγχαίνονται. Θανάτος εἶναι, τὸ νὰ καταντήσῃς εἰς τὸν ὀλοὔστερον, καὶ δικίνδυνον πρὸς τὴς ψυχῆς σὰ ἀγῶνα, νὰ ἀνταγωνίζεσαι, νὰ πολεμῇς, καὶ νὰ ἀντιπαλαίῃς μὲ τὲς ἐξουσίας τὲ σκότες· μὲ τὲς ἄρχοντας τὲ αἰῶνος τύτε· μὲ τὸν φοβερώτατον ἐχθρὸν ἀπὸ ὅλες τὲς ἐχθρὲς· μὲ τὸν ὠρυόμενον λέοντα, τὸν ἀόρατον, καὶ πολυμήχανον· ὁ ὁποῖος θέλει μεταχειρισθῇ τότε μυρίες τρόπες, διὰ νὰ σὲ βλάψῃ. Θέλει ἐπαναπαυθῇ κατεπάνω σὰ μὲ μανιώδη ὀργὴν, μὲ θυμὸν ὑπερβολικὸν, „ καὶ „ μὲ φοβερὰν λύσαν, σοχαζόμενος ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει, καὶ „ πλέον ἄλλεν δὲν εἰσκει, διὰ νὰ σὲ πολεμήσῃ. „ Καὶ ἐπειδὴ „ τότε δὲν ἔσιν ὁ βοηθῶν, ἐπειδὴ, λέγω, δὲν θέλει ἦσαι κανένας, „ ὁπὲ θαμικρὸν νὰ δυνάται νὰ σὲ βοηθήσῃ, διὰ τὰ τότε, ὅλα τὰ κόκκαλα, ἡ ἁρμονίαις, τὰ νεῦρα, ἡ ἀρτηρίαις, τὰ ἄρθρα, καὶ ὅλα τὰ ὑπόλοιπα μέλη τὲ σώματός σὰ, αὖ ἦτον δυνατὸν, ἤθελαν ἀντιβοήσῃ συμφώνως μὲ ἀνθρωπίνην φωνὴν τὸ λόγιον ἐκεῖνο τῆς σώφρονος Σωσάνης, „ σκάνδαλοι παντοθεν. „

Ἀπόκ. 21. 12. Ψαλμ. μά.

13. 21.

„ Θά-

Θάνατος εἶναι, νὰ πέσῃς εἰς τὸ ἔδαφος μὲ τρομερὸν καὶ παχυμόρον κρμί· νὰ σπαρταρίζεσαι μὲ σάβανον· νὰ βάλεσαι εἰς μικρὸν ξυλοκράββατον· νὰ σηκόνεσαι ἀπὸ ταῖς πλατείαις, καὶ σπράταις τῆς πόλεως ἕως εἰς τὸν Ἐκκλησίαν, ἔχοντας τειγύρα τὲς συγγενεῖς σὰ, τὲς γείτονας, καὶ φίλες σὰ, ὁπὲ νὰ σὲ συνοδεύσι μὲ κλαυθμὲς καὶ δάκρυα, ἕως εἰς τὸν σκοτεινότατον καὶ σενοχωροτατον τάφον, εἰς τὸν ὁποῖον παραχώνεσαι μὲ πέτρας, καὶ χώματα, καὶ βρωμερὰ κόκκαλα τριγύρω ἀπὸ σὲ ἀποθαμμένων. Ἐκεῖ θέλεις βρωμήσει, θέλεις καταφαγωθῇ ἀπὸ σκώληκας· θέλεις σκληνθῇ· καὶ τέλος πάντων, θέλεις καταξανθῇ εἰς κονιορτόν. Θάνατος εἶναι, νὰ σκορπισθῇ ἡ ψυχήν σὰ εἰς ἄλλον ζωήν· εἰς ἑτέραν πατρίδα· εἰς ἀγνώριστον χώραν· εἰς τὸν οἶκον τῆς αἰωνιότητος· ἐκεῖ ὁπὲ τὰ πλούτη τῆς γῆς τίποτε δὲν ἀξίζουν· ἡ ἀξίαις, δὲν ἔχουν καμμίαν τιμήν· ἡ κοσμικαῖς ὑπεροχαῖς, δὲν ἐπαινοῦνται. Ἐκεῖ ὁπὲ, ὅλα τὲ Κόσμε τύτε τὰ θαυμάσια, ὡς μάταια καὶ φροσωσινὰ κανένας δὲν τὰ θαυμάζει. Θάνατος εἶναι, τέλος πάντων, νὰ ἐξεπάζεσαι εἰς ὅλα σὰ τὰ ἔργα ἀπὸ τὲς δαίμονας, καὶ νὰ κατηγορῆσαι· καὶ, ἢ νὰ βαλθῇς εἰς τόπον φωτὸς, καὶ ἀναπαύσεως μὲ τὴν δικαίων, ἕως τῆς Κοινῆς Ἀνασάσεως, (ὁπότε ἔχεις νὰ λάβῃς καὶ τὸ τέλειον) ἢ εἰς τόπον σκοτεινὸν, καὶ ὀδυμηρὸν, μὲ τὴν ἁμαρτωλῶν. Βλέπεις πλῆθος δυσυχιῶν, ὁπὲ πελέχει ἐκείνη ἡ μία καὶ μόνη τελσύλλαβος φωνὴ τὲ Θανάτε; Ἴσως ζητεῖς νὰ μάθῃς ἀπὸ λόγε μὲ ἐκεῖνο, ὁπὲ σὰ καιρὸν οἱ Θεῖοι Ἀπόστολοι ἐζήτησαν νὰ μάθωσιν ἀπὸ τὸν Χρισὸν, μὲ κάποιαν ὀλίγην διαφοράν. „ Εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσαι, καὶ τί Ματθ. „ τὸ σημεῖον τῆς παρσίας τὲ Θανάτε, καὶ τῆς συντελείας τῆς 24. 3. „ ζωῆς; σὲ ἀποκείνομαι μὲ τὲ Χρισὲ. „ Ἀγρυπνεῖτε, ὅτι Ματθ. „ οὐδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν. Ἴσως αὐτὰ, ὁπὲ ἐγὼ τώρα συνέγραψα, καὶ σὺ ἀνέγνωσες, θέλει σὲ ἐπανέβῃ παρελθὺς ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν· ἴσως τὸ βράδυ, ἢ τὴν αὔριον, ἢ τὸν μῆνα τὸν, ἢ τὸν τὸν χρόνον. Ἐγὼ, ὅπως καὶ αὖ εἶναι, τὸ εἶναι ἀληθέσατον, ὅτι ἐξάπαντος σὰ καιρὸν θέλεν σὲ ἐπανέβῃ· ἀλλὰ, μήτε τὸ παρελθὺς εἶναι ἀβέβαιον. „ Ἐπειδὴ, „ ὁ καιρὸς σωνεσαλμένος ἐσι. „ Α' Κορ.

Πρᾶξις.

Διὰ νὰ μήσε φθλάβῃ ὁ θανάτος ἔξαφνα, τὸν ὁποῖον βεβαιόταπε ἀπαντεχαίνεις, πρέπει νὰ εἶσαι πάντοτε πρὸς αὐτὸν ἕτοιμος, οἰκονομῶντας ὅλασε τὰ ἔργα σναρέτως, καὶ διορθώνοντας τὴν ψυχήν σὰ καθ' ἑκάσην ἡμέραν, ὡσὰν νὰ εἰσκοσιν ἐπάνω εἰς τὸν ὀλοὔστερον ἀγῶνα τὲ Θανάτε. Ἀναγίνωσκε πάντοτε, καὶ ἀνελλιπῶς μὲ εὐλάβειαν τὴν συνειθισμένην ἀκολουθίαν

www.tezaurliturgic.ro

τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας, ταῖς καταυκτικαῖς δεήσαις τῆ Θεοπαρᾶ· καὶ μάλιστα, ὅπου εὗρης δέησας, καὶ κανόνας, ὅπου νὰ βλαλαμβάνωσι φόβον ἐξόδου ψυχῆς, σημάδευε τους, διὰ νὰ τὰς ἀναγινώσκης παντοτε. Καὶ πρὸ πάντων τόπων, ἀναγίνωσκε τὰς οἴκους τῆς Θεοτόκε· καὶ νὰ εἶσαι διορθωμένος καθ' ἑκάστην, ὡσὰν νὰ ἦσαν πλησίον εἰς αὐτὸ τὸ ὁλοὺς ερον τέλος τῆς ζωῆς σε, διὰ νὰ μεταλαμβάνῃς καὶ συχνὰ τῆ φερτῆ τῆ Χριστῆ Μυστηρίων. Καὶ μὲ τὴν Ἱερὰν Μετάληψιν, λέγε συχνάκις ἐν καταυτῇ καὶ σωπεθυμήσῃ καρδία τὸν χαιρετισμὸν τῆ Ἀγγέλε πρὸς τὴν Παναγίαν, ἤγουν τὸ, Θεοτόκε Παρθένε. Καθὼς εἶπας ἐλαβέσατος καὶ θεῖος ἀνὴρ, ἀφ' ἧ ἐτελέσατα ἡτοιμάθη, καὶ ἐκοινώνησε τὰ Ἄχραντα, καὶ Σωτηριώδη Μυστήρια, συχνοσρέφωντας εἰς τὰ χείλη τὸ, Θεοτόκε Παρθένε, βοήθει μοι, καὶ τὸν Ἀρχαγγελικὸν ἀσπασμὸν, ὅπου ἀνωτέρω εἴπομεν, ἄρχισε νὰ σβήνωσεται εἰς τὸ πρόσωπον ἀπὸ θεῖον φῶς, τόσον, ὅτι ἀνέβλυσαν ἐξ αὐτῆ κάποιαις ἀστροποειδεῖς, καὶ λαμπραῖς ἀκτῖνες· καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, ἱλαρῶς καὶ ἡσύχως χαιρωθεὶς ὡσὰν εἰς ὕπνον τῆ σώματός τε, εἶπον εἰς τὰς ἁγιωτάτας ἐκεῖσε πατέρας. „ Ὦ, καὶ αὖ ἐβλέπετε τὴν ἐ„ραίον δόξαν, ὅπου ἐγὼ τώρα ὁλοφάνερα βλέπω, τὴν ὁποίαν „ ὁ ἀπλαγχνικώτατος Θεὸς ἡτοίμασε διὰ τὰς αὐτὸν ἀγαπῶντας!„ Καὶ μὲ τέτοιες τὰς λόγους, παρέδωκε τὴν μακαρίαν τε ψυχὴν εἰς χεῖρας Θεῦ. Μεγάλην δύναμιν ἔχουσιν αἱ τῆ ἁγίων Πρεσβείαις καὶ μεσιτείαις· καὶ μάλιστα παντων, τῆς Θεοτόκε, ὅταν τὰς ἐπικαλέμεθα ὄχι μὲ ἀμέλειαν καὶ κρύαν δύλάβειαν, καὶ ἁπλῶς, μὲ μόνλω τὴν γλῶσαν, ἀλλὰ μὲ σωπετειμμένην καρδίαν, καὶ μὲ πίστιν θερμήν· καὶ τὸ θερμότερον, ὁπότε βρισκόμεθα ἐπάνω εἰς τὸν ἀγῶνα τῆ πικροτάτε θανάτε. Ἂν μὲ τέτοιον τὸν τρόπον ξενυδθῆς ἀπὸ τὸν πρόσκαιρον παύτην ζωὴν, δὲν θέλει σὲ φανῇ πῶς μισθώνεις εἰς ξενίτεμα καὶ ἄγνωστον χώραν, ἀλλὰ, πῶς ὑπάγεις εἰς αὐτὴν σε τὴν προτέραν, καὶ ἐξαίρετον Πατρίδα, καὶ ἀτελεύτητον Βασιλείαν, νὰ σωναγάλλεσαι μὲ τῆ Ἀγγέλων, καὶ νὰ συγχορεύῃς μὲ τῆ Ἁγίων, ἀπολαμβάνωντας μὲ τὴν θεωρίαν τῆς Τρισηλίε Θεότητος, τὴν ἄκραν μακαριότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, περιεργαζόμενος τὸν τάφον, μεταφέρει τὴν ψυχήν τε ἀπ' ἐκεῖ ὅπου ἦτον ἄχημος, εἰς παράμορφον.

Γω.20. „ Μαρία εἰσήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίωσα. Τί ποιεῖς, γύναι, πρὸς τὸ μνημεῖον; τίνα ζητεῖς εἰς τὸν τάφον; Ζητῶ ἐκεῖνον ὁπὸν ὑσερήθηκα, τὸν ἀγαπητόν με. Ἀλλ' ἐκεῖνος, ἐμίσθυσεν ἀπ' ἐδῶ, ἀνασήθηκεν ἐκ τῆ μνήματος, δύηκεν ὑπὸ τὸν τάφον, ἐμίσθυσεν ὑπὸ τὴν ὧδε ζωήν. τί ζητεῖς ἐν τοῖς νεκροῖς τὸν Δημιεργὸν τῆς ζωῆς; δίλογος ὑποκείνεται ἡ Μαρία, ζητῶ αὐτὸν, διότι αὐτὸς ὁ ζωοδότης, ὅταν δὲν φαίνεται, ἔτε ἀλλε πεθενὰ βεβαιότερον ζητεῖται, ἔτε ἀλλε πεθενὰ ταχύτερον δύρίσκεται, πλὴν μόνον εἰς τὸ θανάτε τὸν οἶκον, ὁπὸ εἶναι ὁ τάφος. Ἂν μὲ προσοχῆς θεωρῇς τὸν θανάτον, θέλει ὑποθανῇ ὁ Κόσμος ἐν σοὶ, καὶ θέλει ἀρνηθῇ ὁ Χριστός. Ὁ τάφος, εἶναι τῆ ἀρετῆ ἡ πατεία. τὸ κοιμητήριον, εἶναι τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας τὸ ἀσκητήριον· ἡ νεκροδόχος θήκη· εἶναι τὸ ἐξαίρετον τῇ ἀληθείᾳ διδασκαλεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον, καθὼς διδάσκονται ὅλοις ἡ ἀρεταῖς, ἔτζι ξεμαθαίνονται καὶ ὅλοις ἡ κακίαις. Κατάβα εἰς τὸν χωματένιον τοῦτον ἀγῶνα, καὶ θέλεις ἀνέβῃ ἐκεῖθεν ὄχι μὲ ἄχημον χῶμα κατακονορτισμένος, ἀλλὰ μὲ λαμπρότητα ἐνδεδυμένος· διότι, θέλεις γνωρίσει τὸν ἑαυτόν σε πῶς εἶσαι ἀπὸ χῶμα σωπεθειμένος, καὶ ὅτι εἰς ὀλίγον καιρὸν πάλιν εἰς χῶμα ἔχεις νὰ μεταβληθῇς. Μιμήσε αὐτὴν τὴν ἁγίαν γυναῖκα, ὁπὸ προείπομεν, διὰ νὰ μὴν εἶσαι γυναικώδης, καὶ θυληματὴς, ἀλλὰ νὰ φανῇς ἀνὴρ τέλειος. „ Μαρία εἰσήκει πρὸς τὸ μνημεῖον. „ Σὺ, ὁπὸ τόσες χρόνες μὲ τόσην σκληρογνωμίαν „ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν ἔσης „ σάσε μὲ τῆς Μαρίας τώρα εἰς τὸ μνημεῖον, διότι καὶ σὺ θέλεις πέσει εἰς τὸ μνημεῖον. σάσε πειχὲ νὰ πέσῃς εἰς τὸ μνημεῖον· καὶ ἐκεῖ, ζύγιασε ἀκριβῶς τὸν τραπεζινὸν καιρὸν τῆς ζωῆς σε μὲ τὴν ὁλοὺς ερην σιγμὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κρέμαται ἡ αἰώνιος ζωή· σάσε πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐν ὅσῳ ἀκόμη κινῶνται οἱ πόδες σε. σάσε εἰς τὸ μνημεῖον, πρὶν τὰς σαματίσῃ ὁ θάνατος. σάσε εἰς τὸ μνημεῖον, ἐν ὅσῳ ἔχει ὁ χρόνος δρομαῖος, ἐν ὅσῳ πηλαλεῖς εἰς τὸν σκοπόν, καὶ τέλος τῆς ζωῆς σε. Σεφώτερος γίνεσαι, ἂν σέκεσαι ἐπάνω εἰς τὸ μνημεῖον τε νεκρῆ, πρὶν ἂν συχνοπηγαίνῃς εἰς τὰ χολεῖα τῆ φιλοσόφων· πρὶν ἂν ὑπάγῃς εἰς τὰς ἀγορὰς, ἂν κινῇς εἰς τὰς λόγκες, ἂν ροχαλίζῃς εἰς τὴν τραμπέζε, καὶ ἂν ρίπτρεύῃς εἰς τὲ σωπέδεια. Διότι, τοῦτος ὁ τόπος, δὲν εἶναι τόπος κακίας, ἀλλ' ἀρετῆς. σάσης πρὸς τὸ μνημεῖον, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἔχεις μετ' ὀλίγον νὰ κοιτεσαι ἄλαλος, χωλὸς φωνὴ· κωφὸς, χωλὸς ἀκολή. τυφλὸς, χωλὸς ὅρασιν. πρὸς λελυμένος, χωλὸς κίνησιν· κατάψυχος, χωλὸς θερμότητα· κατανάρκωμένος, χωλὸς αἴσθησιν· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, κατανεκρωμένος χωλὸς ζωήν· σάσε εἰς τὸ μνημεῖον, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἔχεις νὰ ὀμπυάσῃς, νὰ βρωμήσῃς, νὰ σαπίσῃς, νὰ βλαλυθῇς, νὰ καταφαγωθῇς ἀπὸ σκώληκας, καὶ ὀφίδια. Καὶ ἂν σαθῇς εἰς τὸ μνημεῖον, θέλουσι πέσῃ ἀπὸ τὴν κεφαλήν σε τὰ ῥόδα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐσεφανωμένος ἐθεωτειγύειζες· θέλουν σὲ ξεγλισείσει ἀπὸ

Ψαλ. ά.

www.tezaurliturgic.ro

πὰς χεῖρας τὰ μελῳδικὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐλαλοῦσες. Θέ-
λεσι χρὴ ἀκίνητοι οἱ πόδες, μὲ τὰς ὁποίας ἔκρυες τὸ ἔδαφος τῆς
γῆς ὑπερήφανα· θέλει καταπιγάσει ἡ δύκολογύρισος γλῶσά σε,
μὲ τὴν ὁποίαν ἐγλυκομελῳδοῦσες χαρήματος τὰ ᾄσματα· θέλει
σφαλίσει τὰ γαλανά σε ὀμμάτια, μὲ τὰ ὁποῖα δὲν ἔβλεπες
ἄλλο, ἀλλὰ τὰ μάταια φράγματα. Ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ μνῆμα,
θέλει καπακρημνισθῆ ἡ ὑπερηφανειά σε. Θέλει καταπέσει ἡ ἔπαρ-
σίς σε· θέλει ταπεινωθῆ ἡ ἀλαζονεία σε· θέλει δειλιάσει ἡ
αὐθαδειά σε, καὶ θέλει καπακρυώσει ἡ ἀναιδεία σε. Ἡ φροσοχή,
ὁπὰ ἤθελες κάμη εἰς τὸν πάφον, θέλει σὲ γενῇ ἐπάφιον πάσης
27. 1. κακίας καὶ ἁμαρτίας, καὶ χρεθλια πάσης ἀρετῆς καὶ δικαιοσύνης.
Ὅταν δὲ σέκεσαι εἰς τὸ μνῆμα, τύπωσαι βαθέως εἰς τὸν νοῦν σε
τὰ τὰ ψυχοσωτήρια λόγια τὰ θεῖα Ἰώβ. „ Ὀλέκομαι πιθύ-
„ ματι φερόμβος, αἱ γὰρ ἡμέραι μὲ παρῆλθον ἂν βρώμῃ, δέο-
„ μαι δὲ παφῆς! „ Ὕστερον ἀφ᾽ ἧς παρῆλθεν ἡ βρεφικὴ ἡλικία,
ἡ παιδική, ἡ μειρακιώδης, ἡ νεότης, τὸ γῆρας, καὶ ὅλη ἡ σειρὰ
τῆς ἡλικίας· ὕστερον ἀπὸ τόσες κόπες, καὶ μόχθες· ὕστερον ἀπὸ
τόσας φροντίδας, καὶ ἀπεδὰς, καὶ ἀγῶνας· ὕστερον ἀπὸ τόσες θελάμ-
βες, καὶ νίκας, καὶ δόπαια· ὕστερον ἀπὸ τόσας δύφροσύας, χα-
ρὰς, θελήβασες, συμπόσια, καὶ δυφάς· ὕστερον ἀπὸ τὰς ὑ-
γείας, τὰς ἀῤῥωσίας, τὴν ὁλοὺστερον ἀναπνοὴν, τὴν ἐχάτην
σιγμὴν, καὶ τέλος, τὸν θανάτον. σωτόμως εἰπεῖν, ὕστερον ἀπὸ
ὅλα, σὰν καὶ μόνον μᾶς ὑπολείπεται· τί ἀράγε εἶναι αὐτό; ἂς
ἀποκριθῆ πάλιν ὁ αὐτὸς Ἰώβ, τὸ ὁποῖον ἡ ἀπόκρισις, εἶναι ἀσ-
φαλεσάτη ἀπόφασις, ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸ Πανάγιον πνεῦμα. „ Μό-
„ νος μοι, λέγει, ὑπελείφθη ὁ τάφος. „ Ἰδὲ τώρα, Βασιλεῦ,
ἐδὼ εἰς τὸν τάφον τὸ σκῆπτρόν σε. Ἐδὼ, ἡγεμών, τὸ παλάτιόν
σε· ἄρχων, τὴν αὐλήν σε· σύμβουλε, τὸ σωέδριόν σε. δικασά,
τὸ κριτήριόν σε· φιλόσοφε, τὴν ἀκαδημίαν σε· καθηγητά, τὸ χο-
λεῖόν σε· ῥήτωρ, τὴν καθέδραν σε· Ἱεροκήρυξ, τὸν ἄμβωνά σε·
μοναχὲ, τὸ κοινόβιόν σε· Ἐρημῖτα, τὸ ἀσκητήριόν σε· καὶ τελευ-
ταῖον, ἄνθρωπε, τὴν κατοίκισίν σε. Ἀφ᾽ ἧς ἐσθελήβασες χώ-
ρας, κάμπες, χωρία, πόλες, ἐπαρχίας, αὐθεντίας, Βασι-
λείας· ὕστερον, ἀφ᾽ ἧς ἐσθελόδυσας ὅλα τὰ μέρη τῆς οἰκουμένης,
σὰν σε ὑπολείπεται τόπος μικρότατος, ὁ τάφος· κοντότερος εἰς
τὸ μῆκος, ἀλλὰ τέσαρες πῆχες· σενώτερος εἰς τὸ πλάτος, ἀλλὰ
τέσαρες πιθαμαῖς. Ἀφ᾽ ἧς πολὺν καιρὸν ἔζησες ἐπάνω εἰς τὴν
γῆν, σὰν καὶ μόνον σὲ λείπεται, νὰ κείτεσαι ἄψυχος ὑποκάτω
10. εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὅτι τὰ ὅλα θέλουσιν ἀκολουθήσει σωτόμως,
καὶ χωρὶς πολὺ μάκρος δρασήματος χρόνου, μάθετε ἀπὸ τὸν φρονι-
μώτατον Ἰώβ. „ Ἐκ γαστρὸς ἀπελεύσομαι εἰς μνῆμα. „ εἰς ἐκεῖ-
νον ὁπὰ ἐσυλλέβη νὰ συλληφθῆ εἰς κοιλίαν μητρὸς, εἰς τὸν ἴδιον
ἀνάγκη εἶναι νὰ πέσῃ κάποια καιρὸν, καὶ εἰς τάφον τῆς γῆς.

„ Ἐκ

„ Ἐκ γαστρὸς εἰς μνῆμα. „ Ἤγουν, ἀπὸ μίαν σενοχωρίαν, εἰς
ἄλλην σενοχωρίαν· ἀπὸ σκότος, εἰς σκότος· ἀπὸ φυλακὴν, εἰς
φυλακήν. Ὅλον δὲ τὸ δρᾶσημα τῆς ζωῆς, ὁπὰ σωμβαίνει μεταξὺ
τῆς κοιλίας, καὶ τῶ μνήματος, μόλις τόσον εἶναι, ὅσον εἶναι εἰς
τὸν τόπον, τὸ κεῖσον· εἰς τὸν χρόνον, τὸ ἀκαρές· καὶ εἰς τὸ σῶ-
μα, ἡ σιγμή· καὶ ἁπλῶς, εἰς τὸ μικρὸν, τὸ μικρότατον, τουτέσι
σχεδὸν τὸ μηδέν. Εἰς τοῦτο δὲ τὸ κεῖσον τῶ τόπου, τὸ ἀκαρὲς τῶ
χρόνου, τὴν σιγμὴν τῶ σώματος, ἡμεῖς τί κάμνομεν; καὶ τί δὲν
κάμνομεν; ἢ, πόσα δὲν ἐπιχειρίζομεθα νὰ κάμωμεν; Σὺ ὅμως,
ἀνάμεσα εἰς ὅλας τὰς φράξεις σε, μὴ φράττης ἄλλο τίποτε „
ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνο ὁπὰ πρέπει νὰ φράττῃς· τουτέσι, μηδὲν μά-
την ποιεῖ, μηδὲ δρᾶσαι τὸν δρόμον τῆς ζωῆς κατ᾽ εὐθεῖαν ἐπόπον
ἀνωφελῶς. Στέκε συχνὰ εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ συλλογίζε καλῶς,
πῶς ὕστερον ἀπὸ ὅλα, ὅσα ἐφράξαμεν, ἐλαλήσαμεν, ἐσυλλογί-
σθημεν, τοῦτο θέλει ἦσαι τὸ ὁλοὺστερον συμπέρασμα, τὸ νὰ πέ-
σωμεν εἰς τὸ μνῆμα. Ἐδὼ εἶναι τῶ μύθου μας ὁ ἐπίλογος· τῆς
σκηνῆς μας τὸ ὁλοὺστερον δράμα· τῆ φράξεών μας τὸ ἄκρον· τῆ
ὁμιλιῶν μας τὸ ἐπιφώνημα· τῆ ἐνεργειῶν μας τὸ ἐπιφράγισμα!
πάσης σωτελείας τὸ πέρας. Ταῦτα μελέτα, καὶ θέλεις φθάσει
χαρήμενος εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς, θέλεις φθάσει εἰς αὐτὸν τὸν ἔχατον
σκοπὸν „ διὰ τὸν ὁποῖον ἐπλάσθης, τουτέσι τὴν θείαν μακαριότα-

Πρᾶξις.

ΚΑ᾽θε χρήσιμον τῶ ὡρολογίου, ἂς εἶναι εἰς τὸ λόγε σε, ὡσὰν
σὰν σημεῖον ἐξυπνισμῶ εἰς διόρθωσίν σε, ὡσὰν μία εἴδησις
συγχρονίσεως πολέμου, ὁπὰ ἔχεις ὡρὸς τὸν κοινὸν ἐχθρὸν, καὶ ὡ-
σὰν μία ἀφλακίνησις εἰς ἀρχὴν ζωῆς νέας. Εἰς κάθε ὥραν ἂς
ἐνοίχῃ εἰς τὰ αὐτία σε ἡ ξυμπέτα τῶ Παναγίου Πνεύματος, τὰ
λόγια, λέγω, τῶ θείου Παύλου. „ ἔγειραι ὁ καθεύδων· καὶ ὥρα Ρωμ.
„ ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι. Λέγε ὡρὸς τὸν ἑαυτόν σε κά- 13.
θε ὥραν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μία φλαβεσάτη Οσία, ὁπὰ ἠγωνί-
ζετο εἰς κοινόβιον μὲ ἀνδρικὰ φορέματα, ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ,
ὅταν ἔκρυε τὸ ὡρολόγιον. „ Τώρα εἶμαι μίαν ὥραν συμότερα εἰς
„ τὸν θάνατον, εἰς τὸν πάφον, καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζωήν. Σὺ λοι-
πὸν, αὐτὴν τὴν ὥραν αὐτὴν ὁπὰ ἀκολουθᾷ, τὴν ἐξοδόσης εἰς ὠ-
φέλειαν τῆς ψυχῆς σε, καὶ εἰς πλουτισμὸν θείων φράξεων, μὲ
πόσην χαρὰν ὕστερον ἤθελες ἀγάλλεσαι! αὖ ἐχαίρετο μία καὶ
μόνη ὥρα τὰ ἐδικά μας ὡρολόγια, ἢ εἰς ἐκείνες ὁπὰ εὑρίσκονται
εἰς τόπον φωτὸς, ἢ εἰς ἐκείνες ὁπὰ εὑρίσκονται εἰς τόπον σκό-
τος, εἰς τί πάχα ἤθελαν τὴν ἐξοδόσην; Ἐξάπαντος, οἱ μὲν τὰ
φωτὸς, εἰς τὸ νὰ αὐξήσωσι τὴν δόξαν των· οἱ δὲ τὰ σκότος, εἰς
τὸ νὰ ὑποφύγωσι τὰς πόνες των. Δεῖται εἰς τὴν ὥραν σιγμὴ,

www.tezaurliturgic.ro

ὅπῶ νὰ μὲ εἶναι μεγάλης τιμῆς ἀξία· ἐπειδὴ καὶ εἰς κάθε σιγμὴ ἠμπορεῖς νὰ φραγματοδῃῆς τὸ παντοτινὸν μεγαλεῖον τῆς ἀτελευτήτε θείας μακαριότητος· καὶ σὺ, (ἀλλοίμονον!) παντελῶς τῦτο δὲν ὑπολογίζεσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, ς'.

Ὁ νέος ἄνθρωπος, ὅταν μὲ προσοχὴν θεωρῇ τὰ μνήματα, τότε καὶ βλέπει, καὶ ἀκύει, καὶ καταμοεῖ νέα πράγματα.

Διὰ νὰ κάμῃς τὰ παύτα νέα, ὡς ἄνθρωπος ἤδη νέος, ἀνάγκη εἶναι νὰ βλέπῃς, νὰ ἀκύῃς, καὶ νὰ διανοῆσαι νέα. Ἠθελες δὲ δυτύχη πάντε, τὸ ὁποῖον εἶναι παύτων ἀναγκαιότατον, αἰσως καὶ ὄχι μόνον σαθῆς πρὸς τὸ μνημεῖον ἔξω, ἀλλὰ καὶ παρακύψῃς, καὶ θεωρήσῃς εἰς αὐτό. Διότι, εἰς ἐκεῖνο τὸ ῥητὸν, ὁπῶ ὁ διαγγελιςὴς Ἰωάννης εἶπε διὰ τὸν Μαρίαν, ὅτι εἰσήκει πρὸς τὸ μνημεῖον ἔξω, ἀκολυθεῖ καὶ ἡ Θεόδος αὕτη. "Παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ. „ Ἐσάθης εἰς τὸ μνημεῖον; σκύψαι γὰρ', καὶ θεώρησαι εἰς αὐτό· σὺ πρῶτος, ὦ βασιλεῦ, καπάβα ἀπὸ τὸν βασιλικόν σε θρόνον. ἡγεμών, ἀπὸ τὸ σκαμνίον σε. Δικασὰ, ἀπὸ τὸ βῆμά σε· βελδιὰ, ἀπὸ τὴν καθέδραν σε. καπάβα καὶ σὺ, ὑπερήφανε, ἀπὸ τὴν ἔπαρσίν σε, κλίναι τὸν ὑψαύχενά σε λαιμὸν εἰς τὸ μνημεῖον, διὰ νὰ ἐκκλίνῃς ἀπὸ κακῦ. σκύψαι εἰς τὴν γῆν, ὁπῶ εἶναι ἡ ὁλοΰσερη καπηκία σε. εἰς τὸ μνημεῖον θεώρησον, διὰ νὰ θεωρήσῃς ὅσα σὲ ὠφελῦσι, καὶ θέλει σὲ βγῇ αὐτὸ τὸ μνημεῖον πύργος σερεὸς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἤθελες αὐτιπολεμῇ μὲ τὰς νοερὰς ἐχθρὰς τῆς ψυχῆς σε. Ἂν εἰς ἐκεῖνο θεωρῇς τὸ μνημεῖον, βαβαὶ, πόσα θέλεις ἰδῇ, ἀκύσει, ὀσφρανθῇ, καὶ ἀκολύθως, καταλάβῃ· θέλεις ἰδῇ σῶα κιβύριον ἀπὸ τέσαρα σανίδια συνθεμένον· μέσα εἰς τὸ ὁποῖον, σαπρὸν λείψανον καὶ δυσώδες, καὶ θέαμα φρικτὸν ἀπὸ κόκκαλα· θέλεις ἰδῇ εἰς τὸν κεφαλὸν, λεπιδωμένα ὀφίδια· εἰς τὰ ὀμμάτια, ὀξυκινδύνες σκορπίες· εἰς τὸν κοιλίαν, μακροσράγγιλες λεβίδες· εἰς ὅλα τὰ μέλη, πλῆθος ἀναρίθμητον σκωλήκων, ὁπῶ τὰ καταβρώγσιν ἀχόρτασα. Ὦ θέαμα, διὰ τῆς θεωρίας τὰ ὁποῖα πλησιάζει ὁ θάνατος εἰς τὸν θεωρῦντα. Ἀφ' ὅ εἶδες τοιαῦτα, ἄραγε, τί θέλεις ὀσφρανθῇ; Βέβαια, ἐκεῖνο ὁπῶ δὲν ἤθελε δυνηθῇ κάποιος ὄσφρησις νὰ τὸ ὑποφέρῃ χωρὶς τίνα βλάβιν τῆς ζωῆς τε, καὶ κίνδυνον θανατηφόρον· ἀνυπόφορον δηλαδὴ βρῶμον, ὑπερβολικὴν σιχασίαν, ἀνερμήνευτον δυσωδίαν· ἡ ὁποία, ἂν βγῇ ἔξω ἀπὸ τὰ μνήματος, καὶ ξαπλωθῇ εἰς πλάτος, χωρὶς

ἄλλο

ἄλλο ἤθελε καπαμολυήσῃ τὸν πέριξ ἀέρα μὲ μίαν λοιμικὴν καὶ φθοροποιὸν ἀναθυμίασιν. Ἀλλὰ, καὶ τί θέλεις ἀκύσει ἐκεῖ; ὅσα εἴδες θλιβόδοξα, ὅσα ὠσφράνθηκες βρωμερὰ, ἄλλα τόσα φρικώδη θέλεις ἀκύσει. Ἐγὼ δὲν ἔχω σκοπὸν τώρα νὰ ξεγυήσω τῦ καταδίκων τὰ ἐπώδυνα καὶ φρικώδη μυρολογίσματα, τὰς θρηνύς, τὰς ἐλεεινολογίας, τὰ βπτάφια· μὲ τὰς μεγαλοπάτας τῶν θρηνῳδίας, καὶ μὲ τὰ δεινοπαθέσατά των κλαυσίματα, ἤθελαν γεμίσῃ ὅλον τῦτον τὸν ἀέρα, ὅλας τὰς κοιλάδας, τὰ λαγγάδια, τὰς βράχες, τὰ ἀπήλαια, τὰς ἀγρὲς, τὰς νάπας, τὰς φάραγγας, τὰ πελάγη, τὰ δάση, τὰς λόγγες, ὅλας τὰς ἀβάτες τόπες καὶ ἀκατοικήτες, ὅλα καθόλε τὰ φράγματα, καὶ τῶ οἰκεμβίῳ, μὲ τὸ νὰ σωματιβοῦσιν ὅλα μὲ μίαν φοβερὰν καὶ φρικωδεσάτῳ βοήν. Ὅρισε, σᾶς εἰς τὸ μνημεῖον τὸ ἀνθρώπε ἐκεῖνο, τὸν ὁποῖον ἐνόμισες ὅτι εἶναι ὁ δυτυχέσατος καὶ μακαριώτατος παύτων τῶ ἀνθρώπων· ἀνοιξε τὸ μνημεῖόν τε, πλησίασαι τὰ αὐτία σε, καὶ μὲ προσοχὴν ἀκροάσε τί θέλει σὲ ὁμιλήσει; Δὲν θέλεις ἀκύσει ἄλλα λόγια, θλιβὰ μόνον ἐκεῖνα, ὁπῶ εἰς τὸ βιβλίον τῆς σοφίας τῶ δακτύλῳ τε Θεῦ ἐτυπώθησαν. „ Ἀνομίας ἐνεπλήσθη- 5. 7.
„ μεν βίβοις, καὶ ἀπωλείας, καὶ διωδδύσαμεν ἐρήμες ἀβάτες· τί
„ ὠφέλησεν ἡμᾶς ἡ ὑπερηφανία; καὶ τί ὁ πλῦτος μετ' ἀλαζονίας
„ συμβέβληται ἡμῖν; Παρῆλθον ἐκεῖνα παύτα ὡσεὶ σκιά. Ἂν
„ ὑπάγῃς εἰς ἄλλο μνῆμα διὰ νὰ ἀκύσῃς καὶ ἐκεῖνον τὸν ἴσκιον,
ὁπῶ εἶναι νεκρομβρος μέσα ἐκεῖ, τοιαῦτα λόγια θέλεις ἀκύσει·
„ Αἱ ἡμέραι με παρῆλθον. ὦ ἡμέραι! πόσον θλιμμαῖς εἰς τὸν Ἰώβ.
ἀριθμόν! Πόσον εἰς τὸν τιμιὸν ἀκειβαῖς! Πόσον ὀξυκίνηταις 17. 11.
εἰς τὸν χρόνον! εἰς μίαν ῥοπὴν ὀμματίε ἀπέρασαν. πόσαι ἡμέραι ἐξωδδύθησαν εἰς τὸν βρεφικὸν ἡλικίαν ματαίως! Πόσαι ἐδάκρυσαν εἰς τὸν παιδικὸν ἄχνα! Πόσαι ἐδαπανήθησαν εἰς τὸν μειρακιώδη ἀμελῶς! βαβαί! Πόσαι κατωαλώθησαν εἰς τὸν νεόπτα βπιβλαβῶς! Πόσαι εἰς ὅλας ταῖς ἡλικίαις ἀωφελῶς! Πῦ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι; παρέδραμον. Πῦ ἡ χαρμόσυναις ἐκείναις ἡμέραις, τὰς ὁποίας μὲ χαραῖς καὶ συμπόσια ἐξώδδυσες; ἀκολασταίνων εἰς δυωχίας, χορδῶν εἰς γάμυς, δίφρανόμβρος εἰς παιγνίδια, καὶ παντοχῦ ἁμαρτάνων; Παρῆλθον, παρέδραμον, ἔλειψαν αἱ ἡμέραι τῆς σωτηρίας, αἱ ἡμέραι τῆς δυεργεσίας, τῆς ἐλεημοσυνῆς, τῆς ἐξομολογήσεως, τῆς μετανοίας, τῆς ἀφέσεως, τῆς ἐξιλεώσεως, τῆς οὐρανίε μισθαποδόσεως, τε πλυτισμῦ τῆς θείας χάριτος, τῆς ἀποκτήσεως τῶ οὐρανίων ἀγαθῶν. Παρῆλθον, πῶς δὲ παρῆλθον; ἄδειαις, χωρὶς μισθὸν μάταιως, χωρὶς κέρδος· ἄγονες, χωρὶς καρποφορίαν· ἀνωφελῆς, χωρὶς σωτηρίαν. Ἂν δὲν ὀκνήσῃς, ἄκυε τὸν συμβελλὸν τῶ ὑποχθονίων νεκρῶν μετ' προσοχῆς, ὁπῶ τοιαῦτά σοι λέγυσι· σᾶς, ἁβδατα, πειχῦ νὰ πέσῃς ἐδῶ εἰς τὸν τάφον, καθὼς εἶμαι ἐγὼ

νεκρος

www.tezaurliturgic.ro

νεκρὸν λείψανον· δὲν σὲ ὠμίλησα κἀμμίαν ἄλλην φορὰν μὲ πλέον ἁρμοδιωτέραν δικαιολογίαν, καθὼς τώρα ἐκ τὸ μνημεῖο. Πίστευόμοι τώρα, ἀκρατὲ, ὁπὸ εἶμαι σκιὰ, πὼς ὅλα τὰ ἀγαθύτόν μοι τώρα, ἀκρατὲ, ὁπὸ εἶμαι σκιὰ, πὼς ὅλα τὰ ἀγαθὰ τὸ κόσμο, δὲν εἶναι ἄλλο, ᾗ μία σκιά· ἔζω μόνον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ἄφθαρτον ἀγαθὸν, ὁπὸ εἶναι ὁ Θεός· καὶ ᾗ διαρκέχουσιν ὅλα ὡσὰν μία σκιά. τώρα μόνον ἐγκάρδιωσα, ἀφ' ὅ με ἐπλάκωσον εἰς τὸ πρόσωπον τὸ καπνῶδες τοῦτο χῶμα, ὅτι ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα ὁ Κόσμος ἐναγκαλίζεται, καὶ ἀγαπᾷ, δὲν εἶναι ἄλλο, ᾗ καπνός· ἴξερε, ὅτι ἐγὼ εἶμαι τώρα, ἐκεῖνο ὁπὸ μέλλεις κάποιο καιρὸν νὰ γένῃς καὶ σὺ, καὶ ἡμεῖς ἐκεῖνο, ὁπὸ τώρα σὺ εἶσαι. Ἂν ἔχῃς μικρὰν ῥαπίδα φρονήσεως, ζῆσον μὴ εἰς τὸν Κόσμον, ὁμὼς τῷ Θεῷ, ἀπόθανε δὲ τῷ Κόσμῳ· ἐνθυμοῦ πάντοτε, πῶς αὐτὰ ὁπὸ σεῖς εἰς τὸν Κόσμον αὐτὸν θαυμάζετε, δὲν εἶναι ἄλλο, ᾗ ὀνείρατα. Ταῦτα, καὶ ἄλλα παρόμοια τὰ τοὺς θέλεις ἀκόμη ἀπὸ ἐκείνης ὁπὸ καποιοῦσιν εἰς τὸν ἄλλον Κόσμον, τὰ ὁποῖα μὲ ἄκραν τροσοχὴν πρέπει νὰ τὰ ἐντυπώσῃς βαθύτατα μέσα εἰς τὴν ψυχήν σε. ἔτι δὲ, θέλεις μάθῃ ἐκεῖθεν ὄχι μόνον νὰ καταφρονῇς τὰ δικαταφρόνητα τὸ Κόσμο τὰ τερπνὰ, ἀλλὰ νὰ ἐξεθνεῖς καὶ τὸ ἀτιδανότητα· θέλεις μάθῃ πὼς δὲν εἶναι κάνενα πρᾶγμα ὑπὸ τὸν σελήνην, ὁπὸ νὰ μὴν εἶναι φθαρτόν, ὅτι εἰς κάνενα ἄλλον πράγματα δὲν λογίζονται καλὰ, ᾗ μόνον εἰς τὰς κακάς· ὅτι δὲν εἶναι κάνενα ἄλλο εἰς τοῦτον τὸν ζωὴν ἀθλιώτερον, ἔξω ἀπὸ τὴν ζωήν· ὅτι ἐκεῖνο δὲν εἶναι μάταιον, τὸ ὁποῖον, ἢ Θεὸς εἶναι, ἢ ἐκ Θεοῦ, ἢ διὰ τὸν Θεὸν γίνεται. τέλος πάντων, θέλεις διδαχθῇ, πῶς ὅλα, ὅσα εὑρίσκονται μέσα εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, εἶναι καταγέλασα καὶ ψεῦδη· τὰ δὲ τὸ ἄλλο Κόσμο, εἶναι ἀληθινὰ καὶ ὑπερθαύμαστα. Τοῦτα εἶναι, ὁπὸ εἰς τὰς πάσας θέλεις ἰδῇ, καὶ ἀπὸ τὸ μνῆμα θέλεις ἀκόμη. ξεκόμβος δὲ μὲ τροσοχὴς ἐμφοβον εἰς τὰς σκοτεινὰς θήκας τοῦ ἀχλυωδεστάτων λειψάνων, θέλεις ἀποτινάξει ἐπάνωθέν σε τὰ ἔργα τὸ σκότους, καὶ θέλεις γένῃ ἐκ παλαιὸς νέος ἄνθρωπος, βλέπωντας, καὶ ἀκούωντας ἀπὸ τὰς ὑπογείας νεκρὰς ποσοῦτά τινα νέα πράγματα. Τοῦτο συνέβη ποτὲ εἰς σένα νέον, ὁ ὁποῖος περιῶντας σιμὰ ἀπὸ σένα μνημεῖον διχοῦς τινὸς πλησίον, καὶ νέος, ἐκράτησον ὀλίγον τὸ βῆμά του, καὶ σκάζας πικρῶς ἀπὸ βάθος καρδίας, ἔλεγε τρὸς τὸν ἑαυτόν του ταῦτα· νὰ ὁπὸ ἐγὼ εἶμαι τώρα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ποτὲ καιρὸν ἦτον τοῦτος· μετ' ὀλίγον καιρὸν, βέβαια θέλω γένῃ καὶ ἐγὼ τοῦτο, τὸ ὁποῖον αὐτὸς εἶναι τώρα. Καὶ αὐτὸς ὁ συντομώτατος λογισμὸς, τὸν ὠφέλησε θαυμάσιον, διὰ ὁπὸ ἤθελε διαπεθῇ νὰ τὸν ὠφελήσῃ κάθε ἄλλος, καὶ τοι πλατύτατος, συλλογισμός. Ἐπειδὴ καὶ παρέβην, χωρὶς τινος ἀργοπορίας, ἐβεβαιώθη πῶς εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀφήσωμεν ὀπίσω μας ὅλα τὰ παρόντος

ρόντος αἰῶνος τὰ χαροποιὰ, διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν τὰ ὑπεράνω τὸν Κόσμον τὰ ἀφρόσυνα· ὅθεν καὶ χωρὶς ἀναβολῆς καιρὸν, ἀπεχαιρέτισε τὸν Κόσμον, λέγωντάς τε νὰ χαίρεται μαζύ μὲ τὰ ἐδικά τε καλά· καὶ διὰ νὰ ζήσῃ ὅλος ἐδικός τε κ' ἡ ψυχή, ἀπαρνήθη ὅλα τὰ ἐδικά τε ἀπὸ ψυχῆς. Εὐγαίνωντας λοιπὸν ἀπὸ τὸ κοιμητήριον, ἐμβῆκαν διὰ θύρας εἰς τὸ ἀσκητήριον. Στοχάσε τώρα, ἀκρατὲ, τί ὠφέλειαν δοκιμάζει τινὰς νὰ λαμβάνῃ συμβουλὴν, εἰς ὅλα τε τὴν ζωὴν ἀπὸ τὰς ἀποθαμβύσεις, καὶ αὐτὴν νὰ τὴν φέρῃ εἰς πρᾶξιν!

Πρᾶξις.

Σὲ πληροφορεῖ ὅτι πολὺ τίποτες ἀξίζει, καὶ μεγάλως σὲ ὠφελεῖ εἰς ἐκείνην τὴν πικρὰν ὥραν τὸ θανάτε, τὸ νὰ δεχθῇς τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν. Τοῦτο δὲ θέλει γένῃται εἰς ἐσένα, ἀνίσως εἰς αὐτὴν τὴν ὀλούσερλυ ἀνάγκην, ἀποκτήσῃς ἐρανίους βοηθοὺς καὶ συνοδρομητάς. Ποῖοι δὲ εἶναι αὐτοί; ἐγὼ σὲ τοὺς λέγω. νὰ ἔχῃς εἰς μεγάλην τιμὴν, καὶ ἄκραν ἀλάβειαν ὅλες τὰς Ἁγίας ἐκείνας, ὁπὸ ἡ θεία μας Ἐκκλησία ἐδιάταξε νὰ ἑορτάζωνται καθ' ἡμέραν. Διατὶ, ἐξάπαντος εἰς μίαν ἡμέραν τὸ θανάτε σε, τὴν ὁποίαν σὺ δὲν ἰξέρεις πότε θέλει εἶσαι, δύεισκεται σένας Ἅγιος, ὁπὸ νὰ ἑορτάζεται, καὶ ἐκεῖνος θέλει συμπαραλάβῃ μαζύτε καὶ τὰς ἄλλας Ἁγίας, ὁπὸ καὶ αὐτοὶ πρὸ σὲ πρότερον ἑωρτάζοντο, καὶ θέλων σὲ συνοδεύσει εἰς ἐκεῖνον τὸν μακρὺν καὶ ἄγνωστον δρόμον, διὰ νὰ σε κατευοδώσῃν ἕως εἰς αὐτὰ τὰ ἐράνια. Καθὼς καὶ σένας θεοσεβέστατος Διδάσκαλος τὸ Ἱερὸ Εὐαγγελίε, ὅτε παρετίθετο εἰς χεῖρας Θεοῦ τὴν ψυχήν τε, ἐπειδὴ αὐτὸς ἔφθασε τροπήτερα μὲ τὰς σωτηριώδεις τε διδαχὰς, νὰ ὁδηγήσῃ τρὸς ἐκείνην τὴν θείαν μακαριότητα ἑξήκοντα χιλιάδας ψυχὰς, ἀμοιβαίως καὶ αὐταὶ ὅλαι τὸν τροϋπάντησαν, καὶ τὸν ἐσυνοδεύσαν ἕως εἰς αὐτὸν τὸν ἐρανόν. Καὶ ἰδὲ λοιπὸν, ἡ ἐξ ὕψους βοήθεια, τόσα δηλαδὴ στρατεύματα νὰ τὸν βοηθοῦν, καὶ νὰ τὸν σωνοδεύσῃν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἐπειδὴ ὁ θάνατος εἰς τοὺς πολλοὺς γίνεται αἰφνίδιος, διὰ τοῦτο εἰς τοὺς πολλοὺς φαίνεται φοβερός.

Ἀνάμεσα εἰς ἔλαις ταῖς συμφοραῖς, ὁπὸ συμβαίνουσιν εἰς τοὺς παλαιπώρους ἀνθρώπους, ἐν τῇ τροσκαίρῳ ταύτῃ ζωῇ, δὲν

www.tezaurliturgic.ro

δεν εἶναι ἄλλαι, ὁπῶ ἢ δεμύτερον νὰ κοντῶσιν, ἢ βαρύτερον νὰ
θλίβωσιν, ἢ πικρότερον νὰ βασανίζωσιν, ὡσὰν ἐκείναις ὁπῶ ἔ-
ξαιφνα ἢ ἀνέλπιστα συμβαίνουσιν. Ἀνίσως καμμία πόλις, ἐξαί-
φνης καὶ ἀπροσδοκήτως ἤθελε καταπατηθῆ ἀπὸ τὸς ἐχθρὸς, βα-
βαί, πόσα σύγχυσις τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὸς πολίτας ἀκολου-
θεῖ! σφαγαί, αἱματοχυσίαι, ἁλαλαγμοί, φθοραί, πυρκαϊαί,
ἁρπαγαί, ἢ αἰχμαλωσίαι, ὅλοι κοινῶς μὲ φωνὴν κράζουσι, δρά-
μετε ὅλοι εἰς τὰ ἅρματα. ἄνδρες, ἅρματα δράξασθε εἰς τὰς χεῖ-
ρας, ἄνδρες, ἅρματα. Ὁ ἐχθρὸς ἐπολιορκεύσε τὰ τείχη τῆς
πόλεως, ἢ αὐτοὶ οἱ πολῖται βέχουσιν ἀπέκτως εἰς τὰς πλατείας
ἢ ῥύμας τῆς πόλεως, γεγυμνωμένοι τὰς χεῖρας ἀπὸ ἅρματα διὰ
τὸ αἰφνίδιον· διὰ τῦτο, ἐδῶ ἢ ἐκεῖ σωσπαντῶνται τὰς πολεμίας,
ἀνηλεῶς παρ' αὐτῶν κατασφάττονται. Τότε δὴ τότε, βεβηλόνονται
Ἐκκλησίαι, κατακαίονται ὁσπήτια, γυμνόνονται παλάτια, παρ-
θένοι βιάζονται, συμπατῶνται βρέφη· καὶ ἁπλῶς, ὅλη ἡ πόλις
παντῆ λεπλατεῖται ἀπὸ τὴν ἔξαφνον ὁρμὴν τῶν πολεμίων. Φα-
νερὸν εἶναι λοιπὸν, πόση συμφορὰ συμβαίνει εἰς μίαν πόλιν ἀ-
πὸ μίαν τοιαύτην ἔξαφνον ἢ ἀνέλπιστον καταδρομὴν τῶν ἐχθρῶν.
Ἀφίνοντες τώρα τὴν γῆν, ἂς ἀρμηνίσωμεν εἰς τὸ πέλαγος. ἀνίσως
ὕστερον ἀπὸ μίαν πολυήμερον γαλήνην τῆς θαλάσσης, ὕστερον
ἀπὸ μίαν ξασεείαν τὸ ἀέρος, ὕστερον ἀπὸ μίαν ἡμερίαν τῶν ἀέρων,
καὶ ἡσυχίαν τῶν κυμάτων, ἤθελε σκοτισθῆ ἔξαφνα ὁ οὐρανὸς μὲ
μαῦρα ἢ φοβερὰ σωρεφα, ἢ ἀνίσως παρουθῦς ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη
ἤθελαν πλακώσῃ τὸ πέλαγος ὁ βορρᾶς, ἢ ὁ νότος, ἢ ὅλοι οἱ
λοιποὶ ἄνεμοι μὲ ραγδαίαν ὁρμὴν, μὲ συχνὰς στιλάδες, ἢ μὲ
φοβερὰς ἀνεμοσρόφυλλας, ἢ νὰ διεγείρωνται φοβερὰ κύματα ἕως
εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν, βέβαια τότε θέλεις ἀκούσει ἢ φοβερὰς κραυ-
γὰς τῶν πλεόντων, τεταραγμένας φωνὰς τῶν ναυτῶν, θόρυξους
τεισμὲς τῶν καρτίων, ἢ φεικτὰ συρίσματα τῶν ξαρτίων· ἐκεῖ τότε σωτείβονται τὰ κεφία, ξεπᾶται ἡ ψυχὴ, γέρνει πρὸς
τὸ κῦμα τὸ καράβι, καὶ ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴν τῶν κυμάτων ὁπῶ
ὑψώνονται ὑπεράνω ἢ αὐτῶν τῶν βενῶν, καταποντίζεται τὸ τοιῦ-
τον καράβι σύμψυχον εἰς τὸν βυθὸν τῆς πελάγους. Πόθεν τῶ κα-
ραβίε τότε ὁ πιῶτος ὄλεθρος καὶ ἀφανισμός; φανερὸν εἶναι, ὅτι
ἀπὸ τὴν ἔξαφνον ἢ ἀπροσδόκητον ἐκείνην τελευτὴν τὸ ἐπανέβη-
κε. Δεν εἶναι ἄλλο κινδυνώτερον εἰς σὰν στρατοκόπον, ὡσὰν ὅταν
ἀπὸ σὰν θόραμόνδυμα ἢ τόπον ἀπόκρυφον, ἢ λόγγον πυκνόδεν-
δρον, ἤθελε πηδήσῃ ξαφνικὰ ὁ κλέπτης ἔμπροσθέν τε, καὶ τὸν
σφαλίσῃ εἰς τὴν στενάραν. δεν εἶναι ἄλλο ὀδυνηρότερον εἰς τὸν
πλέσιον, ὡσὰν ὅταν ἔξαφνα εἰς τὸ ὑπερβάλλον ὕψος τῆς δυτυ-
χίας τε, ἤθελε φυσήσῃ κανένας σφοδρότατος σίφωνας, καὶ ἁρπά-
ζωντάς τον ἤθελε τὸν ῥίψῃ εἰς τὴν ἄβυσσος τῆς δυσυχίας. Διὰ
τῦτο ἢ αὐτὸς ὁ τῶν ὅλων Θεὸς, ὅταν θέλει βαίνωμεν πὰς θείας τε

ἐντο-

ντολὰς, καὶ μὲ δίκαιον τρόπον θέλει νὰ μᾶς παιδεύσῃ, μᾶς
παιδεύει βέβαια μὲ ἐξαφνικὰς παιδείας· καθὼς τῦτο γίνεται φα-
νερὸν ἀπὸ τὸν Προφήτε Ἱερεμίαν. „ Ἐξαίφνης ἤξει παλαιπωρία ἐφ' 6. 26.
„ ὑμᾶς. Καὶ ἀπὸ τὸν Ἡσαΐαν· „ Καὶ ἤξει ἐπὶ σὲ ἐξαπίνης ἀ- 47. 11.
„ πώλεια, ἢ οὐ μὴ γνῷς. Καὶ ἀπὸ τὸν θεῖον Παῦλον· „ Ὅταν λέ- Θεσ. 5.
„ γωσιν εἰρήνη ἢ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄ-
„ λεθρος. Ὅθεν, ὀρθότατα εἶπε καὶ ἐκεῖνος ὁ σοφὸς Πλάταρ-
χος· „ ὅτι ἐκεῖναι αἱ θλίψεις, ὁπῶ καὶ ἔξαφνα, καὶ ὅλως
„ ἐμὲ συμβαίνουσιν, εὐκόλα σαλεύουσι τὸν νῶν τῶ ἀνθρώπε.
Τῶτα ὅλα ὅσα εἴπομεν, ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τῆς πόλεως, ἀπὸ
τὸν καταποντισμὸν τὰ καραβία, ἀπὸ τὴν καταδρομὴν τῶν λῃστῶν,
ἀπὸ τὸν ξεπεσμὸν τὰ πλησία, ἂν ἔχωσι τὸ βέβαιον πῶς εἶναι
ὀδυνηρότατα ἢ φρικωδέστατα ἀπὸ τὸ ἔξαφνον, τί ἄρα γε ἠμπόρεν
νὰ λαλήσω ἀπὸ τὸ ἐξαφνον τῶ θανάτε, ὁπῶ εἶναι τῶν φρικωδῶν
ἁπάντων τὸ φρικωδέστατον; Αὐτὸν τὸν θάνατον οἱ ἄνθρωποι, μ'
ὅλον ὁπῶ πρὸ πολλῶ τὸν ἤθελαν προβλέπῃ, πρὸ πολλοῦ ἤθε-
λαν τὸν ἀπαιδεχαίνῃ νὰ ἔλθῃ, μ' ὅλον τῦτο, ὡσὰν τὸ μεγαλή-
τερον ἀπὸ ὅλα τὰ κακὰ, ὅλοι κοινῶς τὸν φοβάζουσιν. Ἀλλ' ὅταν
ὁ αὐτὸς θάνατος, τὸ μεγαλήτερον, λέγω, κακὸν ἀπὸ ὅλα τὰ με-
γαλήτερα κακὰ τῶ Κόσμε, ἤθελε μᾶς πλακώσῃ ἢ ἔξαφνα, καὶ
χωρεῖς νὰ τὸν προσμυώσωμεν, τί ἄλλη ὀλεθριώτερη δυσυχία ἠδύ-
νατο νὰ συμβῇ εἰς τὸν ἄθλιον ἄνθρωπον, καὶ αὐ ἦτον ἢ αὐτὸς
ὁ ἀγιώτατος; Τῶτο, καὶ ἀπὸ τὸν Ἰωβ γνωρίζεται εἰς ἐκεῖνα τὰ
λόγια ὁπῶ εἶπεν· „ Ἐὰν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποστρέψῃ; Ἢ γὰρ, 9. 12.
„ ἐὰν ἔξαφνα ἐρωτήσῃ, τίς ἀποκριθήσεται αὐτῷ; ἐκείνη ἡ ἀπαλ-
λαγὴ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ἐδῶ ὁ Ἰωβ, εἶναι ἁρπαγὴ τῆς
τῶ ἀνθρώπε ἀπὸ τότε τῶ Κόσμε, δικαστικὴ ἔρδνα καὶ ἐξέτασις
παρὰ τῶ Ἀδικάσε Κριτῶ. ἡ δὲ ἀποστροφὴ, εἶναι ἡ ἀποκρισις ὁ-
πῶ ἀπαιτεῖται νὰ κάμῃ· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ὁ σκοπὸς τῆς δύο
τῶν λέξεων τῆς Θείας Γραφῆς, δεν ἀποβλέπει, παρὰ εἰς τὸ
αἰφνίδιον ἢ ἀπροσδόκητον τῶ θανάτε, ἢ εἰς τὴν ἐρημίαν τῆς ἀπο-
λογίας ἀπὸ τὰ ἁμαρτήματα ἐν ἐκείνῳ τῷ παυδήμῳ θεάτρῳ. Διότι, ἀνίσως τινὰς ἐγκαλέμενος εἰς τὸ κριτήριον, καὶ ἐρωτώμενος,
ἢ ἐξεταζόμενος σιωπᾷ, ἢ δεν δώναται νὰ ἀποκριθῇ, ὁ τοιῦτος
φαίνεται πῶς νικᾶται, καὶ χαίει εἰς τὴν κρίσιν τὸ δίκαιόν του.
Λ'νίσως λοιπὸν, ἔξαφνα ἐρωτήσῃ ὁ Κριτὴς, τίς ἀπολογηθήσεται
αὐτῷ; Ποῖος δύσκεται τόσον ἀνέγκλητος; τόσον ἀθῶος; τόσον
ἐντελέσατος εἰς τὴν πολιτείαν; τόσον ἀναμάρτητος, ὥστε νὰ δύ-
ναται νὰ ἀπολογηθῇ παρουθῦς εἰς τὸν Κριτὴν, ἢ νὰ δικαιώσῃ
τὸν ἑαυτόν τε ἀπὸ τὲ ἐγκλήματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐγκαλεῖται καὶ
κατακρίνεται; Ἂν ὁ Κύριος ἔτζι ἔξαφνα ἤθελεν ἁρπάσῃ τινὰ
ἀπὸ τὸν θάνατον, ἢ μ' ταῦτα ἐρωτήσῃ τὸν ἀπὸ τὰς φράξεις τε, ἐ-
κεῖνος ἤθελε μείνῃ ἀναπολόγητος, ἐξάπαντος ὁ τοιῦτος χωρεὶς κάμ-

μίαν

www.tezaurliturgic.ro

μίαν ἄλλην μαρτυρίαν, δὲν λέγω πῶς κατηγορεῖ μὲ τὸν τὸν
ζόπον τὸν ἑαυτόν τε, ἀλλὰ κατεδικάζει. Ὅταν τινὰς ὑπὸ ἀρρω-
στίαν θέλῃ κρατῆται, καὶ προβλέπῃ τὸν θανάτον πῶς τὸν πεφτεύ-
γυείζει, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ ἔτζι, μὲ σιγανὸν περιπάτημα, καὶ ἀρ-
χαίνει ἀναμφιβόλως, καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἑτοιμάζεται καθὼς πρέπει,
μὲ ὑπομονὴν καὶ ἄνεσιν· καὶ πρὸ τῆς τελευταίας συμῆς τῆς ζωῆς
τε, μὲ καιρὸν μελετᾷ καὶ διαφεύγει, πῶς νὰ ὑπολογηθῇ εἰς τὸν
Κειτὴν, ὅταν τὸν ἐρωτήσῃ· προλαμβάνει καὶ ἐκπλώνει τὴν συ-
κειδησίν τε, ἐνδυναμόνεται ὑπὸ τὸν Πνεύματικόν τε Πατέρα διὰ
τῆς ἐξομολογήσεως· μεταλαμβάνει μὲ ζέσιν τῆς πίστεως τὰ Ἅ-
γιαντα καὶ Θεῖα Μυστήρια· γυείζει ὀπίσω ἐκεῖνα, ὁπὲ ἀδίκως
ὑπόκτησε· διαμοιράζει ἐλεημοσυνίας· συγχωρεῖ τοῖς ἐχθροῖς τε
τὰ πταίσματα καὶ ζημιώματα· κάμνει διαθήκην, ζωγραφίζει εἰς
τὴν ψυχήν τε ἡρωϊκὰ κατορθώματα ἐναρέτων ἀνδρῶν· ἀφερόνει
εἰς τὸν Θεὸν τὴν ψυχήν τε, τὸ σῶμά τε, καὶ ὅλα τε τὰ πράγμα-
τα· καὶ μὲ τοῦτον τὸν ζόπον, ἡτοιμασμένος, ἁρματωμένος, σήγυ-
ρος, ἀμέριμνος, ὄχι μόνον δὲν φοβεῖται τὸν θάνατον, ὅταν ἔλ-
θῃ, ἀλλὰ δὲ καὶ τὸν προσκαλεῖ, ὅταν ἀργοπορήσῃ. Ὅθεν, ἂν ὁ
Κειτὴς ἤθελε τὸν ἐρωτήσῃ διὰ τὰ πταίσματα, ὁπὲ ἔτι ζῶν ἔ-
πραξε, δύκολα θέλει ὑπολογηθῇ λέγωντας· ὁμολογῶ, Θεέ μου,
ὅτι ἔπταισα εἰς τὴν μεγαλειότητά σε, πλὴν, μετανάσα διὰ τὰ
πταίσματά με μὲ κάθε μου συντριβὴν τῆς καρδίας, καὶ δάκρυα·
ἥρπασα τὰ ξένα, ἀλλὰ, καὶ τὰ ἡρπαγμένα ἐγύρισα, καὶ ἐλεημο-
συνίας εἰς τὰς πτωχὰς ἐπρόσθεσα. Πολλάσε παρεπίκρανα, Κει-
τά μου φοβερώτατε, μὲ τὰς κακίας μου, πλὴν, μὲ τὰς καλὰς πρά-
ξεις πάλιν σὲ ἐξιλέωσα. Βλέπε τώρα, πῶς ἡ μετάνοια διὰ τὰ
κεῖνα τὰ κακὰ, ὁπὲ ἔπραξες, σὲ δίδει ὄχι μόνον δυνάμιν εἰς
τὸ νὰ ὑπολογηθῇς, ἀλλὰ καὶ εὐκολίαν εἰς τὸ νὰ δικαιολογηθῇς.
Πάλιν, ἂν ἐξ ἐναντίας ἔξαφνα καὶ ἀνέλπιστα ἤθελες ἁρπαχθῇ
ὑπὸ τὸν θάνατον ἀέτοιμος, καὶ εἰς τὸ Κειτήριον ἤθελες ἐρωτηθῇ
διὰ τὰ δῶρα τῆς φύσεως, καὶ τῆς χάριτος, μὲ τὰ ὁποῖα μεγάλως
ὁ Θεός σε εὐεργέτησε, διὰ ταῖς ἀναρίθμηταις καλωσυνάις, ὁπὲ
πλουσιοπαρόχως σοι ἐχαρίσατο, διὰ νὰ τὰς μεταχειρισθῇς εἰς καλὸν,
καὶ σὺ τὰς ἐκαπαφρόνησας· διὰ τὸν πολυὺ καὶ ὀλιγόδεσμον καιρὸν, ὁπὲ ἔδωκεν εἰς τὰς χεῖράς σε διὰ νὰ τὸν μισθώσῃς, καὶ σὺ
τὸν ἀμέλησες, μὲ τὸ νὰ ὤκνησες εἰς τὴν φραγματείαν τῆς σω-
τηρίας σε, μὲ τὸ νὰ ἐπαρέβηκες ἀδιαλόπα τὰς θείας τε ἐντο-
λάς, μὲ τὸ νὰ παρήκουσας ἄφοβα τὰς φρονίμους τε συμβουλάς.
Λίγον, λέγω, διὰ πράγματα καὶ πολλὰ, καὶ μεγάλα, καὶ δύσκο-
λα, ἔξαφνα ἁρπαζόμενος καὶ ἀνέλπιστα, ἤθελε σὲ ἐρωτήσῃ εἰς
ἐκεῖνον τὸν φοβερὸν Κείσιν ὁ Ἀδέκαστος ἐκεῖνος Κειτὴς καὶ Θεός,
τί ἤθελες τὸν ὑποκειθῇ; Βέβαια, θέλει κλειθῇ τὸ στόμα σου,

θέλει

θέλει δεθῇ ἡ γλῶσά σε, ὁ νοῦς σε θέλει ἐκθαμβηθῇ, καὶ αἱ
ἁρμονίαι τὰ σώματός σε θέλουν τρομάξει, ὅλα τὰ μέλη σε θέ-
λουν τρέμῃ, τὸ ζωτικόν σε πνεῦμα θέλει καταψυχθανθῇ, καὶ μὲ
τὸ σημεῖον τῆς ἀφωνίας, ὁπὲ θέλεις δείξει, προτήτερα καὶ ὑπὸ
αὐτὴν τὴν ὑπόφασιν τὰ Κειτᾶ, θέλεις καταδικασθῇ ἀφ' ἑαυτά σε.
Δὲν εἶναι, βέβαια, δυνατὸν εἰς τὴν παρῦσαν ζωὴν νὰ ἐπαιέ-
βῃ τὰ παλαιπώρα ἀνθρώπε ἄλλο τί φοβερώτερον, χαλεπώτερον,
λυπηρότερον, ὡσὰν ὅταν ἔξαφνα πιασθῇ ἡ φωνήτε, ἐμποδισθῇ ἡ
πνοή τε, καὶ ἁρπαχθῇ ὑπὸ τοῦτον τὸν Κόσμον, εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄλ-
λον τῆς αἰωνιότητος ἀέτοιμος, καὶ νὰ ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ λογα-
ριασμὸν εἰς ὅλα τὰ κινήματα κατ' ἔμφροσθεν τὰ φοβερώτατα ἐ-
κείνε Κειτᾶ. Τότε, ὅλα ὁμᾶ τὰ κακὰ, μὲ μίαν ὁρμὴν, καὶ μὲ
ὅλον τὸ βάρος, θέλουσι καταπλακώσει ἐκεῖνον τὸν ἄθλιον· τότε
αὐτὸς θέλει ἐκφωνήσει ὑπὸ βάθος καρδίας ἐκείνης τὰς λόγας τὰ
Χρυσορρήμα· „ Ἄνεσιν, παρακαλῶ, δότε μοι, ἄνεσιν ἕως ἄυριον.
„ Ἀκόμη τὴν μεμολυσμένην με συνείδησιν δὲν ἐκαθάρισα, τὸν οἰ-
„ κόν με ἀκόμη δὲν ἐδιάταξα, διαθήκην εἰς τὰ ὑπάρχοντά με δὲν
„ ἔγραψα, τὰ χρέη με δὲν ἐπλήρωσα, τὰς ἀδικίας ὀπίσω δὲν ἔ-
„ στρεψα, τὰς ἁμαρτίας με δὲν ἐξωμολογήθηκα, δὲν ἐκοινώνησα
„ τὴν ἀναίμακτον Θυσίαν. Καὶ ἀφ' ἑαυτὰ λέγωντας δὲν εἰσακου-
σθῇ, γυείζει τὰ ὀμμάτιά τε εἰς τὰς ὑπηρέτριάς τε, καὶ τὰς ὁπλοί-
„ τριάς τε οἰκιακάς· ἀκόμη ὑπὸ τὰ παιδία τε δακρύρροα κλαυθμη-
„ ρίσματα, ὑπὸ τὴν γυναῖκά τε ἐλεεινὰ μυρολογίσματα· εἰς ὅλον
„ τε τὸ ὀσπήτιον, βοαῖς, θορύβας, καὶ παραχὰς, ὑπὸ ὅλα τὰ μέρη
„ σκοχωρίας· καὶ τὸ φοβερώτερον, σοχάζεται τρομασμένην αὐτὴν
„ τὴν συνείδησιν. Ἐκ τούτων εἶναι φανερὸν, πῶς, τόσον εἶναι
„ ἀνάγκη νὰ ἐξοικονομήσωμεν τὴν ζωήν μας εἰς τέτοιον τρόπον, ὁ-
„ πὲ νὰ ἐμεθσν ἕτοιμοι εἰς κάθε ὥραν νὰ ὑποθανώμεν· καὶ ἔτ-
„ τζι, καταισαίνει τινὰς τὴν πολιτείαν τε χειστιανικήν. Ὅποιος λοι-
„ πὸν, τοιοῦτόν τι παύτοτε συλλογᾶται, καὶ πισθύει ἀναμφιβόλως,
„ ὅτι ἐνδέχεται εἰς κάθε ἡμέραν νὰ ὑποθανῇ, ὁ τοιοῦτος κατ' αὐτὸν
„ τὸν συλλογισμὸν, κάθε ἡμέραν προετοιμάζει τὸν ἑαυτόν τε. (ἐ-
„ πειδὴ καὶ ἡ σαΐτας ἐκείνας, ὁπὲ ταῖς προσοχάζεσαι πῶς ἔχειν
„ νὰ σὲ δοξαρδίσουν, σωνθίζειν ὀλιγώτερον νὰ σὲ βλάπτειν·) Ὅ-
„ θεν, καλῶς καὶ ὁ σοφὸς Σενέκας γράφει, ὅτι ἡ προσόχασις τῆ
„ μελλόντων κακῶν, σημόνει τὴν σφοδρότητα τῆ παρόντων. Καὶ τὸ
„ νὰ εἶναι δὲ ἀπρογνώειτος ἡ ὥρα τε θανάτε μας, πολλὰ ὠφελεῖ
„ εἰς τὴν σωτηρίαν μας· καὶ λάβε τὴν μαρτυρίαν ὑπὸ τὸν Θεῖον
Γρηγόριον, ὁπὲ λέγει· „ δικαίως μᾶς λανθάνει ἡ ὁλοτέρος ἡ-
„ μέρα τῆς ζωῆς μας, διὰ νὰ παρατηρῶμεν μὲ μεγάλην προσο-
„ χὴν καὶ προφύλαξιν ὅλας ἁπλῶς τὰς ἡμέρας αὐτῆς τῆς ζωῆς.

ΚΕ-

www.tezaurliturgic.ro

Πρᾶξις.

Διὰ νὰ δύρεθῇς τέλειος εἰς τὼ τελδυταίαν σε ἡμέραν, ἐξο-
δίασαι μερικαῖς ἡμέραις μὲ ἀσκδῆς καὶ μελέτης, συλλογι-
ζόμενος εἰς τὸν ἑαυτόν σε, τί ἄραγε ἤθελες ὑπομήσῃ νὰ εἶ-
χες καταρθωμένον ἐπάνω εἰς ἐκείνω τὼ ὁλούσερον ἡμέραν σε,
καὶ ἐκεῖνο ὑπμελήσε νὰ τὸ κάμῃς τώρα. Λ'γαπᾶσες πότε νὰ εἶ-
χες κάμῃ ἀφθήκω; χάψετω τώρα. Λ'γαπᾶσες νὰ εἶχες ἐξω-
μολογημένα εἰς τὸν πνδυματικόν σε πατέρα ὅλα σε τὰ ἁμαρτή-
ματα, καὶ τὸν κανόνα σε τελειωμένον; κάμε το τώρα. νὰ εἶχες
προσυγχωρέσῃ τὲς ἐχθράς σε; νὰ φιλιωθῇς ὁλοκαρδίως μὲ τὲς
ἐναντίες σε; κάμε το τώρα. Ἐπόθεις νὰ γυείσῃς; ὀπίσω τὲς
ἀδικίας, καὶ νὰ κάμῃς δυνατὼ ἐλεημοσωίω; Ἐνέργησαί το τώ-
ρα. Ἐπεδύμεις νὰ δεχθῇς τὸν Χριστὸν εἰς τὼ καρδίαν σε, ἀφ'
μέσε τε Ἱερᾶς Κοινωνίας, ὤντας ἕτοιμος καὶ συνξοφιασμένος μὲ
τὲς ἀρετάς; κάμε το τώρα. Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον, ὤντας κε-
καθαρμένος, καὶ συχνάκις πλησίαζε πρὸς αὐτὸν τὸν Χριστόν. Καὶ
αὖ μὲ τὸν ὅμοιον πόθον καὶ ζῆλον προσέρχεσαι, θέλεις γένῃ μὲ
συμπομίαν τοιᾶτος, ὁπε μὴ τὼ μετάληψιν ὄχι μόνον νὰ μὴ φο-
βᾶσαι τὸν θάνατον, ἀλλὰ καὶ μὴ προθυμίας νὰ τὸν ἐκδέχεσαι.
Ἂν ὅλα αὐτὰ ἤθελες τὰ τελειώσῃ τώρα, ὅσον καιρὸν εἶσαι σῶος
καὶ ὑγιὴς τόσον καὶ τὸ σῶμα, ὅσον καὶ καὶ τὰς φρενάς, ὁ θανάτος
δὲν θέλει σε ἔλθῃ ἔξαφνα καὶ ἀπέλπισα· ἀλλὰ μάλιστα ὡσὰν
νὰ γυρδέται ὑπὸ λόγε σε, ἥμερα θέλει σε συμώσει. Διὰ νὰ
εἶσαι λοιπὸν ἀμέλειμνος φθὶ τὸ θανάτε, ἀπόρριψαι πρότερον
ἐπάνω θεὸ σε ὅλαις ἐκείναις ταῖς μέλειμναις καὶ φροντίδες, ὁπε
ἔχεν νά σε φθικυκλώσεν ἐπάνω εἰς τὼ στιγμὼ τε θανάτε.
Διότι, δύσκολα δύρίσκεται Γ'αρεία, ὅταν σέκῃ ἐπάνω θεό σε ἡ
τε θανάτε βαρυπαθὴς τιμωρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Η'.

Η' ὲν τῷ ἀκροτάτῳ καιρῷ τῆς ζωῆς μας στιγμὴ, εἶναι ἀκροτάτης τιμῆς ἀξία.

Ὅταν φθάσῃ ἡ ἄκρα ἡμέρα τῆς ζωῆς μας, καὶ τῆς ἡμέρας
ἐκείνης ἡ ἀκρα στιγμὴ, τότε ὅσα κρέμανται ἀπ' ἐκείνω,
ὅλα εἶναι ἄκρα. Διότι, μὲ ἐκείνω τὸ ἄκρε χρόνε τὼ ἄκραν
στιγμὼ, δὲν ἀκολθεῖ ἄλλο ἄκρον, φθὰ ἡ ἀρχὴ ἐκείνης τῆς
ἀπεραίτε Γραμμῆς, ὁπε εἶναι ἐκείνη ἡ αἰώνιος ζωὴ, ὁπε δὲν
ἔχει ὁλούσερον ἄκρον. Καὶ λοιπὸν, ἀφ' νὰ σαθμίσῃ ὁ νὸς τὼ
ἄκραν

ἄκραν ἐκείνω στιγμὼ μὲ ταῖς στιγμαῖς τῆ κινημάτωσε, ἐγὼ
τώρα θέλω ἐρμηνδύσει πλατύτερον τὼ ἄκραν στιγμὼ ἐκείνης
τῆς ἄκρας ἡμέρας, δι' αὐτὼ τὼ ἄκραν στιγμὼ τὰ ἀνθρώπε,
εἰς τὼ ὁποίαν ζώντας ὁ ἄνθρωπος, ἤθελεν εὕρῃ τὼ σωτηρίαν
τε, καὶ ἀκολθως, ἤθελε μεταβῇ ἀπὸ ζωῆς εἰς ζωήν. Τί δὲν
ἔκαμψ ὁ Ἄναρχος Πατήρ; τί δὲν ἐνήργησεν ὁ Συναΐαρχος
Υἱός; Τί δὲν συνήργησε τὸ Παράγιον Πνεῦμα; Διὰ τὼ στιγ-
μὼ ἐκείνω ἀπέστειλεν ὁ Πατὴρ τὸν Μονογνῆ τε ὑὸν εἰς τὼ
γῶ. Καὶ τὼ στιγμὼ ἐκείνω, ὁ ὑὸς τε Θεε ἐγνήσθη βρέφος
ἐν τῷ σπηλαίῳ, ἀνεκλήθη ἐν φάτνῃ, ἐκλαυθμύρισε μέσα εἰς τὰ
ἄχυρα· καὶ ὅσα μὲ ταῦτα εἰς τελάκοντα τρεῖς χρόνες ὑπὸ τὼ
πρώτω στιγμὼ ὁπε ἐγνήσθη, ἕως εἰς ἐκείνω ὁπε ἐξεψύχη-
σεν ἐπάνω εἰς τὸν σαυρὸν, ἢ ἐποίησεν, ἢ ἐλάλησεν, ἢ ὑπέμει-
νεν, ἢ δισνοήθη, ὅλα ἐκεῖνα ἦσαν ἀφ' τὼ τελδυταίαν καὶ ἄκραν
στιγμὼ τῆ ἀνθρώπων. Διὰ ταύτω ἐγράφησαν τέσσαρα Εὐαγγέ-
λια, ἀφ' νὰ ἔχωμψ δηλαδὴ ὑπὸ αὐτὰ τρόπες διδασκαλίας, καὶ
πῶς νὰ τελειώσωμψ τὼ τελδυταίαν μας στιγμὼ σωτηριωδῶς.
Διὰ ταύτω μᾶς ἐδόθησαν τε Παναγίε Πνδύματος τὰ χαρίσμα-
τα. Διὰ ταύτω μᾶς ἐχαρίσθησαν Θεόθεν τὰ ἑπτὰ Μυστήρια.
Διὰ ταύτω, αἱ δέκα τε Θεε Ἐντολαί· αἱ πόντε τῆς Ἐκκλησίας
παραγγελίαι· τὸ ἐπάγγελμα τῆς μοναδικῆς πολιτείας. Διὰ ταύ-
τω ἐπνοήθησαν τόσαι Συνόδοι τῆ Ἁγίων Πατέρων· τόσα βι-
βλία αὐτῆ, καὶ συγγράμματα, καὶ διδασκαλίαι. Διὰ τί τόσοι
Ἀσκηταὶ, καὶ Ἀναχωρηταὶ ἔφυγαν εἰς τὼ ἔρημον, καὶ δύρίσκον-
το εἰς ταῖς ζύπαις τῆς Γῆς, καὶ ἐσωαυλίζοντο εἰς τὰ σπήλαια
μὲ τὰ θηρία, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, μὲ ἄκραν σκληραγωγίαν ἐπε-
λείωσαν τὼ ζωήν τες; Διὰ τί τόσοι Μάρτυρες τε Χριστε ὑπέ-
μειναν μυρίας τιμωρίας καθὼς καὶ ὁ Ἀπόστολος μαρτυρεῖ. „ Ἐμ- Ἑβρ.
„ παιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δυτμῶν καὶ φυ- 11. 36
„ λακῆς, ἐλιθάθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράθησαν, ἐν φόνῳ μα-
„ χαίρας ἀπέθανον; Διὰ τί, ἄλλοι περιῆλθον ἐν μηλωταῖς,
„ ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι.„
Διὰ τί τόσα Μοναστήρια μὲ μυρίας ὑποταγὰς, ὑποταγομένες
μὲ τελείαν ὑποταγὴν, καὶ παντελῆ καταφρόνησιν τε ἑαυτε των; Διὰ
νὰ ἀποκτήσωσι, βέβαια, ἐκείνω τὴν ἄκραν καὶ τελδυταίαν στιγμὴν
τῆς ζωῆς των. Διὰ τί τόσοι νέοι, καὶ κορασίδες, ἐπάνω εἰς τὸ
ἄνθος τῆς ἡλικίας των, καταφρονεντες τὸν κόσμον καὶ τὰς τε κόσμε
τρυφὰς, ἄφησαν οἰκίας, γονεῖς, ἀδελφὲς, ἀδελφὰς, συγγενεῖς,
φίλες; εἰς τί τέλος; ὄχι εἰς ἄλλο, βέβαια, παρὰ εἰς τὸ, νὰ
κερδήσωσι τὼ αἰώνιον ἐκείνω ζωήν. Ἐκείνης δὲ τῆς αἰωνίε ζωῆς
ἡ ὐπόκτησις, δὲν κρέμαται ὑπὸ τέτω ἁπλῶς τὼ ζωή· ἐπει-
δὴ καὶ εἰς αὐτὼ συμβαίνει πολλάκις καὶ νὰ κριμνίζεται εἰς ἁμαρ-
τίας, καὶ νὰ σκωνεται ἀπ' αὐτὰς, ἀλλὰ κρέμαται ὑπὸ τὴν ὁλού-

Porta di Penitenza.

www.tezaurliturgic.ro

σερλιν καὶ μόνιν σιγμὴν τῆς ζωῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὕστερον, ἂν ἀρετὴν ἠμπορεῖ νὰ καπορθώσῃ, ἔτε εἰς ἁμαρτίαν νὰ ξεπέσῃ. Καὶ ἀκολούθως, καθὼς εἴρεθῇ τότε, ἔτζι ἔχει καὶ νὰ κριθῇ· ἐν ᾧ γὰρ εὕρωσε, φησὶ, ἐκεῖ καὶ κρινῶσε. „ Ἀπὸ αὐτὰ εἶναι „ φανερὸν, πόσης τιμῆς εἶναι ἄξια αὐτὴ ἡ τελευταία σιγμή. Ἐπειδὴ καὶ, ὅσα κακὰ ἐμποδίζονται, ὅτα ἀγαθὰ προσάζονται, ὅσαις συμβουλαῖς ἢ ἐλαλήθησαν, ἢ ἐγράφησαν, ἢ ἐμελετήθησαν, ὅσαις σκληραγωγίαις ὑποφέρθησαν, ἀπὸ τὸς Προφήτας, ἀπὸ τὸς Ἀποστόλους, ἀπὸ τὸς Μάρτυρας, ἀπὸ τὸς Ἀσκητὰς, καὶ ἁπλῶς, ἀπὸ ὅλες τὲς ἐναρέτες, ὅτα ὁ Παντοδύναμος Θεὸς ἐδημιούργησεν εἰς τὸν ἀρανὸν, ἢ εἰς τὴν γῆν, ὁλα καὶ καθόλα, καὶ μερικὰ, ὅλα ἔγιναν δι' αὐτὴν τὴν ὑστερινὴν σιγμὴν τῆς ζωῆς τὲ ἀνθρώπε. Καὶ τάτε τὲ λόγε ἡ ἀλήθεια, ὡς ὁμολογοῦμεν, ἔτε μαρτυρίαν χρειάζεται, ὅτι δηλαδὴ τὲ πάντα δι' ἡμᾶς τὲς ἀνθρώπες, καὶ διὰ τὴν ἡμέτεραν σωτηρίαν ἐγένοντο· διὰ νὰ φύγῃ δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος τὸν αἰώνιον καὶ κατραμμένον θανάτον, καὶ νὰ ὀπτύχῃ τὴν ἀτελεύτητον καὶ ἀδιόγνωμον ζωήν. Καὶ διὰ νὰ εἰπῶ πάλιν μὲ ὀλίγα λόγον, τόσον ἡ κόλασις ὅσον καὶ ἡ σωτηρία τῆς ἡμέτερας ψυχῆς, ἀπὸ ἐκείνην κρέμαται τὴν ἐσχάτην σιγμήν. Διότι, ἂν ἐπαύω εἰς ἐκείνην τὴν σιγμὴν εἴρεθῆς ἄξιος τῆς θείας χάριτος, ἰδὲ, γίνεται κληρονόμος τὲ Παραδείσε, καὶ ἐκείνης τῆς ἀτελεύτητε μακαριότητος. Ἂν πάλιν εἴρεθῆς ἐκ τὲ ἐναντίε ἀμετανόητος, καὶ σύνοχος εἰς θανάσιμα ἁμαρτήματα, ἰδὲ γίνεται ὑπόδικος τῆς κολάσεως, καὶ ὑποκείμενος εἰς φοβερὰς καὶ ἀθανάτες τιμωρείας. Ἀπὸ τᾶτα λοιπὸν, συμπέρανε ἀκολούθως, πῶς δὲν εἶναι δυνατὸν, ἔτε εἰς τὰς ταξιαρχίας τῶν ἀρανίων Δυνάμεων, ἔτε εἰς τὰς χωρείας τῶν ἄλλων Ἁγίων· πολλῷ μᾶλλον εἰς τὲς ἁπλῶς ἀνθρώπες, ἂν καὶ ἤθελαν ἦσαι ἐξοχώτεροι εἰς τὴν σοφίαν καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Σολομῶντα, δὲν ἤθελεν ἦσαι, λέγω, δυνατὸν ἢ ἀπὸ τὲς νὰ καταλάβωσιν, ἢ εἰς ἡμᾶς νὰ διδάξωσι πόσης ξετιμήσεως ἄξια εἶναι ἐκείνη ἡ τελευταία σιγμὴ, ὁπὲ νὰ εἴρεθῇ ἢ ἀγαθὴ καὶ σωτήριος, ἢ κακὴ καὶ ὀλέθριος, καὶ ἀκολούθως, πόσον ζυγιάζει τὸ καλῶς, ἢ κακῶς ἀποθανεῖν. Καὶ αὐτὸ τὸ δύσκολον τῆς καταλήψεως, ὁπὲ λέγω, εἶναι σαφέσατον τοῖς πᾶσιν. Ἐπειδὴ ὁ νὲς, ἂς εἶναι καὶ ἀγγελικὸς, μ' ὅλον τᾶτο εἶναι σφαλερὸς, μέσα εἰς ὅρες καὶ διορισμὲς ὑποπεπαυμένες· καὶ διὰ τᾶτο, δὲν εἶναι δυνατὸς νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ χωρέσῃ τὰ ἄπειρα ἐκεῖνα ἀγαθὰ, ἢ τὰ ἄπειρα κακὰ, ὁπὲ ἔχει νὰ ἐπακολουθήσωσιν ὕστερον ἀπὸ ἐκείνην τὴν τελευταίαν σιγμὴν τῆς ζωῆς ἑκάστε. Λοιπὸν, ἐπειδὴ αὐτὰ ὁπὲ λέγω, δὲν εἶναι τρόπος νὰ γνώσιν ἀλλέως, ἔφερπε ἄρα γε εἰς ὅλον τὸν δρόμον τῆς παρούσης ζωῆς μας, νὰ ἀπεράσῃ κἂν μία σιγμὴ, ὁπὲ εἰς αὐτὴν νὰ μὴν εἶμεθεν πικραμμένοι, φοβισμένοι, καὶ ὑποψιασμένοι διὰ τὴν τελευταίαν

ταίαν σιγμὴν τῆς ζωῆς μας; Ἔφερπε, λέγω, εἰς μίαν τοιαύτην σιγμὴν νὰ μὴ φροντίζωμεν, πῶς νὰ καταντήσῃ τέλος μὴ ποτὲ εἰς κακὲ, ἀρχὴ δὲ ποτὲ εἰς ἀγαθὲ; Σρέφε μονοῦσε συχνὰ εἰς τὸν λογισμόν σε ἐκεῖνα ὁπὲ μέλλεις μὲ θανάτον τὰ ἴδῃς, νὰ ἀκούσῃς, καὶ νὰ ὑπομένῃς. Ἀφ' ἧς λέγω, ἀφλυθῇ ἐκεῖνος ὁ δυσδιάλυτος δεσμὸς, ὁπὲ σωδένει τὸ σῶμα μὲ τὴν ψυχὴν, καθὼς ὁ Θεὸς διετάξατο, ὕστερα ἀπὸ ἐκείνην τὴν ἐσχάτην σιγμὴν, ὕστερα ἀπὸ τὴν τελευταίαν ἀναπνοὴν, σοχάσε ἐκεῖνα, ὁπὲ τότε θέλων σὲ προϋπαντήσει εἰς τὸν ἄλλον Κόσμον, ὅτι δηλαδὴ θέλεν ἦσαι εἰς τὲ λόγε σε νέα, ζοῦσα, φρωτοφανήσιμα, ἀήκουσα, ἄπισα παρὰ πᾶσαν πίσιν. ἀνεκδιήγητα παρὰ πᾶσαν ἀγλωττίαν, ἀκατανόητα παρὰ πᾶσαν κατανόησιν· καὶ λοιπὸν τώρα ὁπὲ ἔχεις καιρὸν ἁρμόδιον, φρόντισαι μήπως καὶ εἰς τὴν ὁλοὺστερην σιγμὴν τῆς ζωῆς σε, ἤθελε σὲ πλακώσῃ ὁ θανάτος ὑποκείμενον εἰς θανάσιμον ἁμαρτίαν. Φρόντισαι, νὰ μὴ πάθῃς ἐκεῖνο, ὁπὲ ἔπαθεν ἐκεῖνος ὁ ἀβλαβὴς βασιλὴς Βαλτάσαρ. ὦ, καὶ ποταπὴ παρδυθὺς ἔκπασις, δειλία, καὶ φόβος τὸν ἐπλάκωσε τὸν ἄθλιον, ὅταν ἐπαίω εἰς ἐκεῖνο τὸ πολυέξοδον συμπόσιον καὶ φανέζι, ἀνέγνωσε, καὶ ἐγνώρισεν ὅτι ἐσύμωσεν ἡ ὁλοὺστερη σιγμὴ τῆς ζωῆς τε, ἡ φοβερὰ καὶ πικρὰ ὥρα τὲ θανάτε! Ἀνάγνωσε, ἂν θέλῃς, τὴν Ἱστορίαν αὐτὲ τὲ βασιλέως εἰς τὸν Προφήτην Δανιὴλ καὶ πλάτος· τὴν ὁποίαν, καὶ ἐγὼ ἐνταῦθα σωτόμως σοῦ τὴν διηγοῦμαι. „ Ὁ βασιλὴς Βαλτάσαρ, ἐποίησε δεῖπνον μέγαν εἰς τὲς μεγιστᾶνας, καὶ ὅλες τὲς μεγάλες τῆς βασιλείας „ τε· καὶ ἐκεῖ ὁπὲ ἐξεφαίνωσεν, ἐφρόσαξεν νὰ φέρωσι τὰ Ἱερὰ „ Σκεύη, τὰ χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, ὁπὲ εἶχε πάρῃ ὁ πατὴρ τε ὁ „ Ναβυχοδονόσωρ ἀπὸ τὸν ναὸν τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ μὲ αὐτὰ νὰ „ πίνῃ ὁ βασιλὴς, καὶ ὅλοι, ὅσοι ἦσαν μετ' αὐτὸ μεγιστᾶνες, „ λέγω, παλλακαὶ, φλάκοιτοι, καὶ οἱ ἄλλοιποι. „ Εὐρίσκοντο λοιπὸν, ὅλοι βεβυθισμένοι εἰς κάθε εἶδος ἡδονῆς, τρυφῆς, καὶ ἀφροσύνης· ἔχωγον ἀχόρτασα, ἔπινον δαψιλέσατα. εἰς τὸ σπα μέρος, τρομπέτες· εἰς τὸ ἄλλο, λύραις, καὶ βύκινα. ὁλόγυρά τες, παιγνίδια, χοροὶ, καὶ γέλωτες. Ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν, ἄρα γε τί ἀκολουθεῖ; ἔξαφνα γίνεται καταστροφὴ τῆς χαρᾶς ἐκείνης, καὶ μεταβολὴ τῶν πραγμάτων. Καὶ φεῖξον, ἀκροατὰ, τὴν διήγησιν! „ Διότι ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐβγῆκαν „ δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπε, καὶ ἔγραφον εἰς τὸν τοῖχον. „ καὶ ὁ βασιλὴς, ἐθεώρει τὲς ἀραγγέλλες τῆς γραφάσης χειρός. Ὅθεν ἄλλαξεν ἡ μορφή τε· ἐπαράχθησαν οἱ διαλογισμοί τε, διελύθησαν οἱ σωδεσμοὶ τῆς ὀσφύος τε, καὶ ἐκτυπῶντο τὰ γόνατά τε ἀπὸ τὸν φόβον. Ἀλλὰ, σὺ ἀναγνῶσε, θεώρησε τὰ λέγια τῆς θείας Γραφῆς, ὁπὲ λέγωσιν ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. εἰς ποίαν ὥραν; εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν ἔπαθε ταῦτα· ἔζω ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἰς ὅλην τὴν

Κεφ. ε'. 1.

www.tezaurliturgic.ro

τε τὼ ζωὼ, δεν ἐσάθη ὥρα εἰς αὐτὸν, ἔτε πλέα χαρέμενη, ἔτε πλέα ἀμέριμνος, ἔτε πλέα δύδαίμων. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα, εἰς τὼ ὁποίαν ἦτον ΦΞικεχυμένος μὲ ὅλας τὰς ἡδονὰς καὶ ξυφὰς, ὁπὲ ἠμπορεῖ νὰ ὑπάθυμήση τινὰς εἰς τὼ ζωὼ τε. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα, εἰς τὼ ὁποίαν εἶχεν ὁλογυράτε ὅλας τὰς παλλακίδας τε, τὲς ἄρχοντάς τε, τὲς μεγισανὲς τε. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα, εἰς τὼ ὁποίαν ἴσως ἐσοκάζετο, πῶς νὰ αὐξήση τὼ Βασιλείαν τε, πῶς νὰ πλατυύνη τὰ σώορα της ὑπηρατείας τε, πῶς νὰ κυριεύση πόλεις, καὶ χώρας, πῶς νὰ διεγείρη ξόπαια κατέχθρῶν, πῶς νὰ χορτάση ὑπὸ θησαυρὲς ξενων Βασιλέων. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα ἐγνώρισεν εἰς τὸν ἑαυτόν τε, πῶς ἔχει νὰ ξεντεύθη ὄχι μόνον ὑπὸ τὼ βασιλείαν, ὑπὸ τὸ ΦΞάδημα, καὶ ὑπὸ τὸν θρόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ αὐτὼ τὼ ἰδίαν τε ζωὼ. Πρόσεχε, πρόσεχε, μήπως εἰς ἐκεῖνὼ τὼ ὥραν, ΦΞῃ τὼ ὁποίαν ὑπολύεσαι εἰς τὰς ἡδονὰς, ἐναχολεῖσαι εἰς τὼ μέθυ, καταγίεσαι εἰς χαρὲς καὶ ξαγώδΞα, βυθίζεσαι εἰς ξεφαντώματα, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, καταμιαίνεσαι καὶ μολυύεσαι μὲ θανασίμες ἁμαρτίας· μή πως, λέγω, εἰς ἐκεῖνὼ τὼ ὥραν ἤθελε σὲ πλακώση αἰφνιδίως ὁ θάνατος· καὶ εἰς τὼ ἰδίαν σιγμὼ, ὁπὲ ὑποθανῇ τὸ σῶμά σε, ἤθελεν ὑποθανῇ καὶ ἡ ψυχή σε. τῦτο, (ἀλλοίμονον!) ὧ σὲ σωέβη, ἐξάπαντος εἰς μίαν καὶ τὼ αὐτὼ σιγμὼ, καὶ τὸ σῶμά σε θέλει καταβυθῇ εἰς τὸ μνῆμα, καὶ τὸ πνεῦμά σε θέλει εἶναι ὑποφασισμένον ΦΞὰ τὸν ἅδω.

Πρᾶξις.

Τοῦτά με τὰ ὀλίγα λόγια, ΦΞιλαναλῶ, κάθε ἡμέραν, ἢ τὸ πρωῒ ὁπὲ ἐγείρεσαι ὑπὸ τῆς κλίνης, ἢ τὸ γεῦμα ὁπὲ μεταλαμβάνεις ξοφῆς, ἢ τὸ ἑσπέρας ὁπὲ πλαγιάζεις, συλλογίζεσαι καλῶς μέσα εἰς τὼ διανοιάσε· τετέσιν, ἀναλογίζε, πόσα ὀξόΦΞα νεκρῶν ἐσάθησαν ὑπὸ τὸν καιρὸν τὲ προπάτορός μας Ἀδάμ, ἕως τώρα, καὶ πῶς τόσα ὀξόΦΞα μέλλει νὰ ΦΞῦν μεταξὺ ὀλίγε καιρὲ, ὅσα τώρα κεφάλια μεξένται εἰς τὲς ζωνταγὲς· καὶ πῶς σὺ, ἀνάμεσα εἰς τὲς ἀνθρώπες, εἶσαι σῦας ὑπὸ τὲς πολλές. Ἔνα καὶ μόνον ΦΞὰ τὲς ἀνθρώπες ἁπλῶς εἶναι ἀληθινὸν καὶ βέβαιον νὰ λέγη τινὰς, ΦΞὰ μὴ τὲς ὑποθαμμΞύες, ὅτι ἦσαν σῦα καιρόν· ΦΞὰ δὲ τὲς ζῶντας ἡμᾶς, ὅτι εἴμεθεν τώρα· ΦΞὰ δὲ ὅλες κοινῶς καὶ τὲς ὑποθαμμΞύες, καὶ τὲς ζῶντας, ὅτι θέλομὼ εἶσαι, εἰς τὸν μέλλοντα θηλαδὴ αἰῶνα. Καὶ ΦΞὶ μὴ τῆ ὑποθαμμΞύων, σοχάσε, ὅτι ἐκεῖνο ὁπὲ ἦσαν ποτε, τώρα δεν εἶναι· ΦΞὶ δὲ ἡμῶν τῆ ζώντων, τὸ νὰ εἴμεθεν, εἶναι μία σιγμὴ τὲ χρόνε· ΦΞὶ δὲ πάντων, τῆ τε ζώντων θηλαδὴ, καὶ τῆ τεθνεώτων, τὸ νὰ θέλωμὼ εἶσαι, εἶναι βέβαιον, αἰώνιον, καὶ ἀτελεύ-

τητον. Ἐπειδὴ καὶ, πάντοτε θέλομὼ εἶσαι, ἢ εἰς τὰς βασάνες ὲν τῆ ἅδη αἰωνίως μὲ τῆ δαιμόνων, ἢ εἰς τὼ δόξαν ἐν τοῖς οὐρανοῖς αἰωνίως μὲ τῆ Ἀγγέλων. Τότε θέλομὼ ΦΞῆ ἀθανάτοι, ὅταν μίαν φορὰν παύσωμὼ ὑπὸ τὲ νὰ εἴμεθεν πλέον θνητοί. Ὅθεν, ἀναμεταξὺ εἰς τᾶτα τὰ τρία, ὁπὲ εἴπομὼ παραύω, τὸ ἀπεραντὼν, τὸ ἐνεσὼς, καὶ τὸ μέλλον, τὸ μέσον ὑπὸ αὐτὰ, ἤγεν τὸ ἐνεσὼς, εἶναι μία σιγμὴ τὲ χρόνε, ὑπὸ τὼ ὁποίαν δεν εἶναι ἄλλο μικρότερον. Διὰ τῦτο, εἰς αὐτὼ τὼ σιγμὼ ἔτζι πρέπει νὰ ζῇς, εἰς τρόπον ὁπὲ νὰ ὑποκύψης εἰς τὼ ἄλλω ζωὼ, τὼ αἰώνιον δόξαν· ἔτζι νὰ πολιτεύεσαι, εἰς τὸν τρόπον ὁπὲ νὰ ὑποφύγης εἰς τὼ ἄλλω ζωὼ, τὼ ἀκατάπαυσον κόλασιν, μὲ τὼ χάεν, καὶ δυύαμιν τὲ Κυρίε ἡμῶν Ἰησῦ Χριστῦ· ᾧ ἡ δόξα, εἰς τὲς αἰῶνας τῆ αἰώνων. Ἀμήν.

www.tezaurliturgic.ro

Προοίμιον Κρίσεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ν. ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

www.tezaurliturgic.ro

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Περὶ τῆς μελλούσης Κρίσεως.

Ὅλοι οἱ Σοφοὶ μὲ κοινὴν γνώμην γνωματεύουσιν, ὅτι δὲν εἶναι ἄλλο φάρμακον τόσον ἀναγκαιότατον εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ὅσον εἶναι τὸ νὰ φοβῶνται τινὰς συχνάκις ἔμφροντα τὰ μὲ τὸν λογισμόν, τὴν φοβερὰν ἐκείνην Κρίσιν τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ ἔχει νὰ κάμῃ εἰς τοὺς δικαίους, καὶ ἁμαρτωλούς. Ὁ Ἱερὸς Λυγετῖνος μᾶς τὸ διδάσκει μὲ βραχυλογίαν, πόσος κρυπτὸς εἶναι δυνατὸν νὰ εὕρῃ ἀπὸ τὸ ἀφορώτατον, καὶ πολυκερδέστατον τοῦτο ὁποῦ χειρημα. „ Δὲν εἶναι, λέγει, ἄλλο φάρμακον τόσον ἐπωφελέστερον „ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὡσὰν τὸ νὰ ὁμιλῶσι συχνὰ περὶ τῆς μελ„ λόντων χρόνων· μάλιστα ὁ Θεῖος Χρυσόστομος κάθε ἡμέραν, λέ„ γει, καὶ ὥραν πρέπει νὰ ἔχῃς ἔμφροντα εἰς τὰ ὁμματιάσου τὴν „ φοβερὰν Κρίσιν τοῦ Θεοῦ. „ Συμφωνεῖ μὲ τοῦτος καὶ ὁ Θεῖος Γρηγόριος, λέγωντας· „ τὰ τερπνὰ, καὶ ἡδέα τοῦ παρόντος Κόσ„ μου, ἔτζι πρέπει νὰ τὰ δεχώμεθα, ὁποῦ ποτὲ ἡ πικράδα τῆς „ μελλούσης Κρίσεως τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ ξεμακρύνεται ἀπὸ τὴν ἀ„ θύμησίν μας. „ Λοιπὸν, ἂν τοσοῦτοι, καὶ τοιοῦτοι Θεῖοι Πατέρες μεγάλως ἐπαινοῦσι τοῦτο τὸ ἔργον, ποσὸν ἆρά γε ὠφέλειαν πρέπει νὰ ἐλπίζῃ καθ' ἕνας ἀπ' αὐτούς; Ἂν ὅμως καὶ ἡ μαρτυρία τῶν τῆς Ἁγίων δὲν σοῦ εἶναι ἀρκετὴ πρὸς πληροφορίαν, καταπείσου εἰς τὴν τοῦ Θεοῦ βεβαίωσιν, καὶ ἀλήθειαν. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὕστερον ἀπὸ τὴν σαρκικήν του οἰκονομίαν, ἤθελε νὰ ἀνακαινισθῇ ὅλος ὁ Κόσμος, καὶ νὰ ἐξαπλωθῇ τὸ κήρυγμά του εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ νὰ ὑπογραφῶσιν ὅλα τὰ γόνυ τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν νέαν χάριν τῆς δυσεβοῦς ἡμῶν Πίστεως, νὰ ἐξυπνήσουν ὅλοι κοινῶς ἀπὸ τὸν βαθὺν ὕπνον τῆς ἀπιστίας τε, καὶ ἁμαρτίας, καὶ νὰ δεχθῶσι μὲ ἀοικταῖς ἀγκάλαις κοντὰ εἰς τὴν πίστιν καὶ τὰς ἀρετάς· τὴν ταπείνωσιν, λέγω, τὴν σωφροσύνην, τὴν πτωχείαν, ὑπερβάλλουσες ἐπαίνους τοῦ πλάστου, δόξαν, τιμὰς, καὶ νὰ προσδράμωσιν ὅλοι ἀπὸκάτω εἰς τὸ νικητικὸν φλάμπουρον τοῦ σταυροῦ, καὶ νὰ ὑπογραφῶσι στρατιῶται Χριστοῦ, διὰ νὰ λάβωσιν ἀθανάτους μισθοὺς ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ὁ ὁποῖος σταυρὸς, εἰς μὲν τοὺς Ἰουδαίους, εἶναι σκάνδαλον· εἰς δὲ τὰ ἔθνη, μωρία, καὶ εἰς ὅλους, μεγάλη κατάρα. Ἀλλὰ, ποῖος ἔχει νὰ καπροθώσῃ ὅλα τοῦτα τὰ ὑπερμέγιστα ἔργα; Ὀλίγοι φαράδες. Καλῶς. ὅμως, μὲ τίνα τρόπον νὰ καταπείσουν τὸν Κόσμον, διὰ νὰ τὰ πιστεύσῃ; τί νὰ προβάλλουν εἰς τοὺς Φιλοσόφους καὶ Ῥήτορας, ὁποῦ νὰ ἀντιταχθῶν μὲ εἰς τὰ ἐκείνων ὑπομνήματα, καὶ νὰ νικήσουν τὴν σο-

σοφίαν τους; νὰ κατασκευάσωσι δὲ τοῖς ἐδικαίους τὰς ἀποδείξεις, καὶ νὰ βεβαιώσωσι τὴν νέαν Πίστιν, ὁποῦ διδάσκουσι; Μὲ τί τρόπον νὰ μαλακώσωσι τὴν ἀγριότητα τῶν Βασιλέων, τυράννων, καὶ κεφαλῶν; μὲ τί δύναμιν νὰ λυγήσωσι τὴν τῶν σερβότητα; μὲ τί πῦρ νὰ θερμαύσωσι τὴν ψυχροτάτην καρδίαν τους; μὲ ἐγκώμια νὰ μεγαλύνωσι τὸ κάλλος τῆς ἀρετῆς; Ἀλλ' ἐκεῖνοι, ἀδὲ τί ὄζην ἀρετὴ ἤθελαν νὰ ἰξεύρουν. Μὲ τὸ νὰ κατηγορήσουν εἰς αὐτοὺς τὴν ἀχημάδα τῆς ἁμαρτίας; Ἀλλ' ἐκεῖνοι, ἀπὸ τὸ ὄνομα ἤθελαν νὰ ἀκούσουν τῆς ἁμαρτίας· μάλιστα ὁποῦ, ὅ,τι εἶναι συνηθισμένον κοινῶς εἰς ὅλους, αὐτὸ εἶναι καὶ ἐπαινετὸν, καὶ εὔχρηστον. Ἴσως δὲ ἤθελαν τὰς ἐρμηνεύσῃ τὴν εἰς οὐρανὸς ἀνερμήνευτον δόξαν; Ἀλλ' ἐκεῖνοι ἤθελαν τὰς ἀποκριθῇ ὅτι, „ ὁ οὐρανὸς τὸ οὐρανὸς τοῦ Κυρίου; Ἴσως ἤθελαν τὰς ἐκφοβίσῃ μὲ τὴν διήγησιν τῶν βασανῶν τοῦ ᾅδου; Ἀλλ' ἐκεῖνοι, μήτε αὐ εἶναι ᾅδης παντελῶς ἤκουσαν. Σὺ λοιπὸν, ὁ Παύσοφος Χριστὸς, ὁποῦ τὰς θέλεις εἰς παῦτα τὸν Κόσμον, διὰ νὰ καπορθώσουν τὰ τοιαῦτα δυσκολοκατόρθωτα φάρματα, δὸς εἰς αὐτοὺς καὶ ἀποδεικτικὰ ὑπομνήματα, διὰ νὰ καταπείσουν, καὶ νὰ πιστώσουν τὰς ἀκροατάς. Τὰς ἔδωκεν· ἀλλὰ, τί ἆρά γε τὰς ἔδωκεν; Ἀκούσατε μ' προσοχῆς, καὶ δὲν θέλετε εὕρῃ ὅτι τὰς ἔδωκεν ἄλλο τίποτε εἰς ὑπομνήμα, παρὰ τοῦτο (περὶ τοῦ ὁποίου, τώρα διαλαμβάνομεν) δηλαδὴ τὴν μέλουσαν Κρίσιν. Διηγεῖται ὁ θεηγόρος Λουκᾶς εἰς τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ὅτι ἐξέκετο ὁ Κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος εἰς μίαν πολυάνθρωπον συνάξιν ἐθνικῶν ἀνθρώπων· περὶ τοῦ ὁποίους, ἔπως ὡμίλει περὶ τοῦ Χριστοῦ. „ Αὐτὸς παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ „ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ διωρισμένος ὑπὸ τοῦ „ Θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. „ Βλέπετε, ὅτι δὲν ἔκρινεν ἡ αἰώνιος ἐκείνη σοφία νὰ εὑρίσκεται ἄλλο ὑπομνήμα, ὁποῦ νὰ ἔχῃ θειοτέραν δύναμιν, διὰ νὰ καταπείσῃ ὅλον τὸν Κόσμον, νὰ τὸν ἐκφοβήσῃ, καὶ νὰ τὸν ἀνανεώσῃ ἀπὸ τὴν προτέραν παλαιότητα, ὡσὰν ἡ μέλουσα φοβερὰ Κρίσις τοῦ Θεοῦ; Αὐτὸ ὁποῦ τότε ἐλάλησεν ὁ Πέτρος, τὸ ἔκρινεν εὔλογον ὕστερον καὶ ὁ Παῦλος. Παρέστατο αὐτὸς ὡς κατάδικος δεδεμένος, ὠνειδισμένος, καὶ καταφρονεμένος ἔμφροντα εἰς τὸ κριτήριον τοῦ Φήλικος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκάθητο αὐτὸς μὲ μεγάλην ἔπαρσιν καὶ παῤῥησίαν· παρεκάθητο δὲ εἰς τοὺς θρόνους καὶ οἱ δεινοὶ Ἰουδαῖοι, καὶ κατήγοροι τοῦ Πάυλου. Ἄρχισεν ὁ Παῦλος μὲ ἄκραν σεμνότητα, καὶ εὐγλωττίαν, νὰ ὁμιλῇ περὶ δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης, καὶ τῆς πρὸς Χριστὸν δυσεβοῦς Πίστεως. καὶ προσέτι περὶ τῆς μελλούσης Κρίσεως τοῦ ὑιοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ ὅμως ὁποῦ ὁ Ἀπόστολος παῦσε ἐλέγῃ, ἠκολούθησεν ἐκεῖνο, ὁποῦ δύσκολα ἤθελε τὸ πιστεύσῃ τινὰς νὰ γένῃ. Εἶξαφνα, λέγω, ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθητο ἐκεῖνος ὁ Φήλιξ εἰς τὸν θρόνον ὡς κριτὴς, καπεσάθη ὡσὰν νὰ ἤπιεν αὐτὸς ὁ κρι-

ΜΑΝΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΤΟΥ ΚΑΡΥΟΥ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΠΑΣΤΑΘΗ

www.tezaurliturgic.ro

χειόμβυος, ὁ ἀναγόμβυος, καὶ καπάδικος· ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τὸν φόβον τε, ἄρχισε νὰ ἀλλάζῃ ἡ ὄψις τε, νὰ κιξωνίζῃ τὸ πρόσωπόν τε, νὰ αἰσθανθῇ τὸ σωμάτε, καὶ νὰ ξομάζῃ ἡ ψυχή τε. Καὶ παῦτα τὰ ἔπαθε, διὰ τὸ νὰ ἤκυσε τὰ Παύλε, ὅτι αἰφέρε τὸ ὄνομα τῆς μελλύσης Κείσεως. Ὅθεν, καὶ μὴ δυνάμβυος νὰ κάθηται πλέον εἰς τὸν θρόνον ὡσὰν κειτὴς, ἐζήτει νὰ φύγῃ μίαν ὥραν πρωτήτερα ὡς καπάδικος ἀπὸ πρόσωπα τῦ καπαδίκε Παύλε. Πρά. 24. 25. Τῦτα ὅλα, μὲ βραχυλογίαν τὰ φανερώνει ὁ Θεῖος Δεκᾶς, λέγωντας· „ Διαλεγομβύε δὲ αὐτῦ περὶ δικαιοσυνής, καὶ ἐγκρατείας, καὶ τῦ κείματος, τῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γβιόμβυος „ ὁ Φήλιξ, ἀπεκρίθη. Τὸ νῦν ἔχον, πορεύε, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μεταπαλέσομαί σε. „ Ἂν λοιπὸν, ὦ φιλοσεβέσατε ἀναγνῶσα, ἐκεῖνος ὁ ἐθνικὸς, τόσον ἐζόμαζε τὸ ὄνομα τῆς μελλύσης Κείσεως τῦ Θεῦ, πῶς νὰ μὴν ἐλπίζω ἐγὼ εἰς ἐσένα, ὅτι ἀφ' ἧς ἀναγνώσῃς αὐτὰ, ὀπὸ μέλλω νὰ λαλήσω περὶ τῆς μελλύσης Κείσεως, ὅτι μέλεις νὰ δεχθῇς εἰς τὴν ψυχήν σου τὸν φόβον τῦ Θεῦ, ὁπῦ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας, τυπῶν ἡ ἔναρξις τῆς θείας χάριτος;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ξύπνημα μὲ τὴν ἦχον τῆς ἐπιταφίε σάλπιγγος, ὁπῦ τὸν διεγείρει εἰς τὸ Κριτήριον.

Μὲ κανένα ποτὲ ἄλλο πρᾶγμα τόσον εὔκολα καὶ ὀγλίγωρα δὲν συκόνεται ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν βαθὺν ὕπνον τῆς θανασίμε ἁμαρτίας, ὡσὰν ὅταν ἐνηχήσῃ εἰς τὴν ἀκοήν τε ἡ ἐχάτη ἐκείνη ξυμπέτα τῆς Κείσεως. Αὐτῆς τῆς ξυμπέτας τὴν φωνὴν ἤκυσε καὶ ὁ Προφήτης Σοφονίας· καὶ διὰ τῦτο τὴν ἡμέραν τῆς Κείσεως, „ ἡμέραν σάλπιγγος ὠνόμασε, καὶ πραυγῆς. „ Τῦτο, καὶ ὁ Δεσπότης ἡμῶν Χριστὸς βεβαιόνοι λέγων· „ Καὶ ἀποστελεῖ τὰς Ἀγγέλυς αὐτῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης. „ Ἄλλα, καὶ ὁ Ἀπόστολός τε Παῦλος τὸ αὐτὸ μαρτυρεῖ· „ Ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γὰρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται „ ἄφθαρτοι. „ Περὶ ταύτης τῆς σάλπιγγος λέγει καὶ ὁ Θεῖος Γρηγόριος· „ Φοβερὰ τῆς σάλπιγγος ἡ φωνὴ, εἰς τὴν ὁποίαν „ ὑπακύσι τὰ στοιχεῖα· ἡ ὁποία, χίζει τὰς πέτρας, ἀνοίγει τὰ „ μνήματα, ξεσκεπάζει τὰ καταχθόνια, σωθλᾷ, καὶ σωτείβει „ πύλας χαλκᾶς, καὶ διαλύει τὰ δεσμὰ τῶν νεκρῶν. „ Ἀμφιβάλλυσι τινὲς, ἂν μία καὶ μόνη σάλπιγξ, ἢ πολλαὶ καὶ διάφοροι θέλυν σαλπίσει· ἐπειδὴ καὶ ὁ Κύριος εἶπεν· „ Ἀποστελεῖ τὰς „ Ἀγγέλυς αὐτῦ μετὰ σάλπιγγος· καὶ, ἀνίσως πολλοὶ ἀποστέλλωνται Ἄγγελοι, φανερὸν ὅτι καὶ πολλαὶ θέλυσιν εἶσαι σάλπιγγες, ὁπῦ μέλλυσι νὰ σαλπίσυν. Καὶ ὁ Θεῖος Χρυσόστομος τῦτο βεβαιόνοι, καθὼς ἄλλοι, ὅτι ἔχυσι νὰ ἀποσταλῶσι πολλοὶ Ἄγγελοι, μὲ σάλπιγγα ὁ καθ' ἕνας. Εἶναι ἄλλοι Πατέρες, ὁπῦ θέλυσιν ὅτι ὅλοι οἱ Ἀρχάγγελοι, ὁπῦ εἶναι προσταται, καὶ πρόμαχοι τῆς Ἐπαρχιῶν, ἔχυν νὰ σαλπίσυν εἰς ὅλας ἐκείνας τὰς Ἐπαρχίας, ὁπῦ ἐφύλαττον· ὡσὰν νὰ εἰπῦμεν, εἰς ὅλην τὴν Βιθυνίαν θέλει σαλπίσει ὁ φύλαξ τῆς Βιθυνίας Ἀρχάγγελος· ὡσαύ-

Ἰω. 5. 28. Ματθ. 24. 31. 1. Κορ. 15. 52.

www.tezaurliturgic.ro

ὡσαύτως εἰς τὴν Θράκην. ὁ ἐκείνης ὑπέρμαχος, καὶ εἰς πᾶς ὁμοίως. Λύτη δὲ τῆς σάλπιγγος ἡ χροιὰ θέλει ἀρχίσει ὀλίγον τί πρὸ τῆς Ἀναστάσεως. Ἔξω ἀπὸ αὐτὴν τὴν σάλπιγγα, πιστεύω τινὲς Διδάσκαλοι, πῶς ἔχει ἀκόμη νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἄλλη μία βροντώδης καὶ ἠχοδεσάτη φωνὴ σάλπιγγος ἀπὰ πᾶσαν
Θεσ. τὴν Οἰκουμένην· ἐπειδὴ καὶ ὁ θεῖος Ἀπόστολος εἶπεν. „ Αὐτὸς
1. 15. „ ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλ-
„ πιγγι Θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ. „ Τὴν τοιαύτην λοιπὸν φωνὴν θέλουσι, πῶς ἔχει νὰ χηματισθῇ ἐπάνω εἰς τὸν ἀέρα, καὶ θέλει αὐτιβομβεῖ εἰς ἄπειρον πλάτος, καὶ σύναρθρος, ξομερά, καὶ φρικωδεσάτη θέλει λέγη εἰς ὅλους, „ ἀνάστητε οἱ νεκροὶ, καὶ
„ δεῦτε εἰς τὴν κρίσιν. „ Τότε ἡ φωνὴ καὶ ἡ σάλπιγξ, τέτοιον ἦχον θέλει βγάλη, ὅ,τι λογῆς ἀπὸ καταβολῆς Κόσμου ἕως εἰς ἐκείνην τὴν ὥραν δὲν ἠκούθη. Ἡ φωνὴ αὐτὴ, θέλει φθάσει ἕως εἰς τὸν οὐρανὸν, διὰ νὰ κατεβάσῃ ἐκεῖθεν τὰς μακαρίας ψυχὰς τῶν Δικαίων· θέλει φθάσει ἕως εἰς τὸν ᾅδην, διὰ νὰ ἀνεβάσῃ ἐκεῖθεν τὰς παλαιπώρους ψυχὰς τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἡ σάλπιγξ αὐτὴ, θέλει ἀνοίξει ὅλα τὰ μνήματα, καὶ θέλει ἀνασήσει τὰ σώματα, ὁπῶς εἰς αὐτὰ ἐνταφιάθησαν, καὶ θέλει τὰ συνάξει ἀπὸ τὰ τέσσερα στοιχεῖα, σῶα, ἀπέραια, καὶ ἀκολόβωτα, διὰ νὰ ἀπαρτιωθοῦσι πάλιν, καὶ νὰ διαρθροθοῦσι, καὶ νὰ συνέλθωσι μὲ τὰς ψυχὰς εἰς τὸν ἐκείνον παλαιὸν ἐκ Θεοῦ συνδεσμον, εἰς ἐκείνην τὴν προτέραν σύωσιν, καὶ συζυγίαν, τῶν μὲν δικαίων, μὲ λαμπρότητα ὑπερβάλλουσαν, τῶν δὲ ἁμαρτωλῶν μὲ σκοτινάδα βαθυπάτην. Δικαίως ἁρμόζει νὰ ὀνομάσῃ τινὰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν, ἡμέραν πολέμου, φθορᾶς, καὶ αἱματοχυσίας· ἡ ὁποία, χαλῶντας, καὶ διαλύωντας πᾶσαν εἰρήνην, θέλει προξενήσει μάλισα εἰς τὰς ἁμαρτωλὰς παραχὴν, σύγχυσιν, καὶ φόβον· καὶ τόσον βροντοφώνως θέλει ἠχήσει ἡ τοιαύτη σάλπιγξ, ὁπῶς ἀπὸ τὴν βολήν της, εἴτι ἴσαται ἐνταῦθα εἰς τὴν γῆν, θέλει καταπέσει ἀπὸ τὸν βόμον τε εἰς τὸ ἔδαφος. Τότε θέλει ἰδῇ καθ' ὅλας νὰ κρημνίζωνται ἀπὸ τὸν ἦχον ἐκείνης τῆς σάλπιγγος, ὄχι τείχη Γεριχόντια, ἀλλὰ πυραμίδες ὑπερμεγέθεις, δυσανάβατα ὄρη καὶ ὑψικόρυφα· νὰ ἀνοίγωνται ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος αἱ πύλες τῶν ἐρανῶν, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος αἱ φυλακαὶς τῶν καταχθονίων, νὰ ἀνασαίνωνται οἱ ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ ὅλος ὁ Κόσμος νὰ σωταράσσεται ἀπὸ τὸν φόβον. Τότε θέλει ἀληθεύσει καὶ ἐκεῖνο τὸ ᾠδὸξον λόγιον, ὁπῶς λέγει· „ Θέλει ἔλθῃ καιρὸς, ὁπῶς οἱ ἁμαρ-
„ τωλοὶ νὰ μὴ θέλων νὰ εὕγων ἀπὸ τὸν ᾅδην, καὶ οἱ Δίκαιοι
„ νὰ μὴ θέλων νὰ μένων εἰς τὸν Παράδεισον. „ Οἱ ἁμαρτωλοὶ δὲν θέλων νὰ εὕγων ἀπὸ τὸν ᾅδην, διὰ νὰ μὴ ἰδῶν τὴν ἀστραπόμορφον ὄψιν τῶ ἀδεκάστου τῶν ὅλων Κριτοῦ· φρσέτι, καὶ διὰ νὰ μὴ ἐλεγχθῶσι καὶ καταισχυνθῶσιν ἔμπροσθεν ὅλων τῶν Ἀγγέλων καὶ

καὶ ἀνθρώπων· καὶ τὸ περισσότερον, διὰ νὰ μὴ ἀναγκαθῶσι καὶ ἀντιμωθῶσι πάλιν μὲ τὰ κορμία των, μὲ τὰ ὁποῖα ἔχεν νὰ δοκιμάσων δειμείας καὶ φοβερὰς κολάσεις, ὅ,τι λογῆς ἐδὲ αὐταὶ αἱ ψυχαὶ ἐδοκίμαζον πρότερον, καί τι ἐν σκότει διεισκόμβνι. Οἱ Δίκαιοι δὲ πάλιν ἐπιθυμῶν νὰ εὕγων ἀπὸ τὸν Παράδεισον, διὰ νὰ ἰδῶν καὶ μὲ τὰ αἰθητά των ὀμμάτια τὸν λαμπρότατον Κριτὴν, καὶ νὰ ἀκούσων μὲ τὰ ὠτία των τὴν πολυπόθητον ἐκείνην καὶ δικαίαν φωνήν· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ νὰ σώθῶσι μὲ τὰ κορμία των, ὁπῶ τότε μέλλων νὰ ἀνασηθῶν δεδοξασμένα, καὶ νὰ ἀπολαύσων καὶ τὰ δύω μέρη ἐπελέσατα τὰ ἀνεκλάλητα ἐκεῖνα ἀγαθὰ τῆς ἐρανίας μακαριότητος. Ἄμποτε ἡ ὁλούτερη ἐκείνη σάλπιγξ νὰ ἤθελεν ἐνηχῇ εἰς τὴν ἀκοήν μας, ὅταν εἴμεθεν ἐξαπλωμένοι ἐπάνω εἰς μαλακώτατα καὶ ἁπαλώτατα στρώματα· καὶ ἐκεῖ, ἀφ' ἑστρέφομεν διαλογισμὸς ματαίους, καὶ ὀρεγόμεθα ἐπιθυμίας ψυχοβλαβεῖς, καὶ ἀπόπτως. Ἄμποτε νὰ ἤθελε σαλπίση ἐκείνη ἡ σάλπιγξ εἰς τὰ ὠτά μας, ὁπόταν διεισκώμεθα ἐπάνω εἰς τὰς ζυφὰς καὶ ξεφαντώσεις, ὅταν εἴμεθε, λέγω, δοσμένοι καὶ μὲ τὴν διάνοιαν, καὶ μὲ τὸ σῶμα εἰς διάφορα φαγοπότια. Ἂν θέλῃς μὲ πρόχαρον ἀκοὴν νὰ ἀκούσῃς ἐκείνην τὴν σάλπιγγα, εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν, ὁπῶ θέλει ἠχήσει ἡ θεία δικαιοσύνη, ἄκουσε ἀποπόρα τῆς μετανοίας τὴν σάλπιγγα, τὴν ὁποίαν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐνηχεῖ εἰς τὰ ὠτά σου ἡ θεία διαπλαγχνία. Ὅσαις φοραῖς μόνος σου εἰς τὸ ταμεῖόν σου ἀναγινώσκεις τὴν θείαν Γραφήν, ὅσαις φοραῖς σέκεσαι εἰς τὴν Ἐκκλησίασκήν σου ἀκολουθίαν, ὅσαις φοραῖς ἀκούεις τὴν θείαν λειτργίαν, ὅσαις φοραῖς ἀκροάζεσαι ἀπὸ τὸν ἄμβωνα τὸν Γεροκήρυκας, ὁπῶ διδάσκουσιν, ὅσαις φοραῖς ἐξαγορεύεσαι εἰς τὸν Πνευματικόν σου Πατέρα τὰς ἁμαρτίας σου, ὅλαις αὐταῖς ταῖς φοραῖς, λογίαζε, ὅτι μὲ τὴν χάειν τῶ Παναγίου Πνεύματος ἐξακούεται εἰς τὴν ψυχήν σου ἐκείνη ἡ φωνὴ τῆς θείας σάλπιγγος τῶ Ἀποστόλου, ὁπῶ ἐνηχεῖ μὲ ταῦτα τὰ λόγια.„ ὥρα ἡμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι. Δεν κολάζει ποτὲ ὁ Θεὸς ἄλλον ἄνθρωπον βαρύτερα, καὶ θέλχωρεῖ νὰ ὑποθωύῃ ἐξαφνα, ὡσὰν ἐκεῖνον, ὁπῶ καταφρονεῖ, καὶ δὲν ὑποφᾷ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος τῆς θείας τοῦ διαπλαγχνίας, ἡ ὁποία τὸν νουθετᾷ νὰ πολιτεύεται κατὰ τὸ ἐπάγγελμά του, καὶ τὸν θέλει νὰ ἀναπήψῃ ἀπὸ τὴν μέθην τῆς ἁμαρτίας, καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς μετάνοιαν. Ὅθεν, καὶ ὁ Προφητάναξ Δαβὶδ, εἰς τὰς ψαλμῳδίας του πανσόφως μᾶς συμβουλεύει· „ Σήμερον, ἐὰν τῆς φω- Ψαλ.
„ νῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. „ Δεν 94. 8.
εἶπεν, ἐὰν ἀκούσητε τὸ Πάσχα, ἢ τὰ Χριστούγεννα, εἰς τὰς ὁποίας ἡμέρας ὁ Νόμος, μάλιστα ἡ σωτηρία μᾶς ἐπροχωρεῖ χωρίστινος προφάσεως νὰ καθαρίζωμεν τὸν ἑαυτόν μας, καὶ ἔτζι νὰ μεταλαμβάνωμεν τὰ θεῖα Μυστήρια· δὲν εἶπεν, ἐὰν κατὰ μῆνα, ἢ

ἑβδο-

www.tezaurliturgic.ro

ἑβδομάδα, ὅτε μιὰ αὔριον, ἀλλὰ „ σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ ἀκούσητε, μὴ γνῶν τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος τῆς θείας τε δι-
ασλαγχνίας, ὅπου σᾶς διεγείρει εἰς τὸ ζωιὸ, εἰς τὸ τελειό-
τητα, εἰς τὸ σωτηρίαν, εἰς τὸ χάειν „ μὴ σκληρύνητε τὰς
„ καρδίας ὑμῶν, μὴ φράξητε τὰ ὠτία σας. „ διότι μέγας ἀκο-
λουθεῖ κίνδυνος εἰς ἐκεῖνον, ὅπου φανῇ ἡ παρήκοος, ἢ κωφὸς εἰς
τὸ κραυγιὸ ἐκείνης τῆς σάλπιγγος. Καθὼς τὸ ἔπαθε ἡ σύας
δίψης νέος πόρα εἰς τὸν καιρόν μας, μὲ ἀπώλειαν τῆς ψυχῆς τε.
εἰς τὸν ὁποῖον, μὲ τὸ νὰ ἔβγεχε τὸν δρόμον τῆς ζωῆς τε ἀμελῶς
ἡ ἀσώπως, σωίβη νὰ πέσῃ εἰς βαρυπάτιο ἡ θανατηφόρον ἀθέ-
νειαν· εἰς τὸ ὁποίαν διεισκόμβος, ἐφοβήθη τὸ ἀπώλειαν τῆς
ψυχῆς τε· ὅθεν ἡ ἐφοσκάλεσεν σύα πνεβματικὸν φαπτικὸν ἡ
ἐνάρετον, ὅπου εἰς τὸ χώραν ἐκείνιο τότε κατ' οἰκονομίαν Θεῦ
διρέθη. Ὁ ὁποῖος ἐλθὼν φὸς αὐτὸν, ἀπὸ τὸ σύα μέρος, μὲ τὸ
σεμνοφερέσατόν τε φέρσιμον, μὲ τὰ καταγυκτικά τε λόγια, ἡμὶ
μὲ τὸ πολύσοφόν τε δικασκαλίαν, τὸν ἐκαθάρισε ἀπὸ τῆς μετα-
νοίας, ἡ τῷ δακρύων, ἀπὸ τὰ φρότερά τε ἁμαρτήματα· ἀπὸ τὸ
ἄλλο μέρος πάλιν, μὲ τὸ ἐκτενῆ φροσδυχὸ, ἡμὶ μὲ τὰς βα-
θείας σγαγμὰς τῆς καρδίας, ἡμὶ μὲ τὸ χάειν, ἰῶ φῶς τῆ
Θεῦ εἶχε, τὸν ἐλεθέρωσε ἡ ἀπὸ τὸ σωματικὸ ἀθένειαν,
κατασήσας αὐτὸν ὑγιῆτε, ἡ εὔρωστον· εἰς τὸν ὁποῖον ἡ παρήγ-
γειλε νὰ φυλάττῃ ἡμὶ εἰς τὸ ἑξῆς αὐτὸ τὸ ὑπόχεσιν, ὅπου
φρὸς αὐτὸν ἔκαμε, ἵνα νὰ μὴ ἁμαρτήσῃ πλέον· μήπως λάχῃ,
ἡ ἡ σωματικὴ ἐκείνη ὑγίεια, ἤθελε μεταχυρίσῃ εἰς ψυχικὸ τε
ἀπώλειαν. Ἀλλ' ἐκεῖνος, μετ' ὀλίγον τί ἐποίησε; Καὶ τὸ ὑ-
πόχισιν, καὶ τὸν Θεὸν, καὶ τὸ φῶς Θεῦ χαειθεῖσαν αὐτῷ
διεργεσίαν ἐκαταφρόνησε, καὶ ἐγύρισεν ὡς ἄλλος σκύλος εἰς τὸ
ἴδιόν του ξέρασμα, ἢ ὡσὰν ἄλλος χοῖρος εἰς τὸν λάσπιο, ὁ-
πὸ ἐκυλίετο φρότερον, λέγω εἰς τὰς συνειθισμὸς τε ἁμαρ-
τίας. Ἀλλὰ, δὲν ἐχάρη πολὺ καιρὸν τὸ φῶς τὸν διεργέτη
τε Θεὸν ἀχαεισίαν· διότι, μίαν νύκτα ἐκεῖ ὅπου ἦτον ἐξαπλω-
μένος ἐπάνω εἰς κυκνοπέτηλα στρώματα, ἐκρημνίσθη (ἡ θείαν,
βέβαια, φῶς ἀχώρησεν) ἡ σέγη τῆ ὁσπητίε, ἡ διέφθειρεν (ἀλ-
λοίμονον!) τὸν δίψη ἐκεῖνον νέον, ἡ ἐσυύτερ ψεν αὐτὸν ἔξαφνα, ὅπου ἦτον βεβυθισμένος εἰς τὸν ὕπνον, ἡ καταπνιγμένος εἰς
τὰς ἁμαρτίας· ἡ δὲν ἄνοιξε τὰ ὀμμάτιά τε φροτήτερα, φῶς ὁ-
πού νὰ τὸν ἑαυτόν του ἀπὸ τὰ μαλακὰ στρώματα, εἰς τὰς βα-
χείς τόπους τῆ ᾅδε, καὶ εἰς τὸ ἐν αὐτῷ τῷ ᾅδῃ λυπηρότατα
κάτος.

Η' Ἠθικόν.

Ἄλλη θέλει εἶναι ἡ φωνὴ τῆ Θεῦ, εἰς τὸ ὁλούσερον ἡμέραν
τῆ Κόσμε, ὅταν εἶναι ἡμέρα Κρίσεως· ἡ ἄλλη εἶναι πόρα, ὁπου εἶναι ἡμέρα σωτηρίας· ἐπειδὴ, τότε θέλει εἶναι πολέ-
με καιρὸς, πόρα δὲ εἶναι εἰρήνης καιρός. Τότε, ἡ φωνὴ τῆ Θεῦ
θέλει εἶναι σάλπιγγος κραυγὴ, πόρα δὲ εἶναι αὔρας πνοή. Τό-
τε θέλει εἶναι φρικωδέσατος κτύπος, πόρα δὲ εἶναι γλυκύτι ψι-
θύρισμα· καθὼς τῦτο ἐφαίνη καὶ εἰς τὸν Προφήτε Ἠλίαν, ὁπ
τὸ πῦρ φωνὴ αὔρας λεπτῆς. Ἀλλὰ, ἵνα νὰ μὴ φοβηθῇς τότε τὸν γ'. Βασ.
φοβερὸν κτύπον ἐκείνης τῆς σάλπιγγος, ἄκε πόρα τὸ γλυκεῖαν ιθ'. 12.
τῆς αὔρας πνοή. Κάθε δὲ ἔμπνευσις τῆ Παναγίε Πνεύματος,
εἶναι τῆς ἐρανίε αὔρας πνοή. Ἂν δέχεται εἰς τὰ ὠτία σε αὖ-
θεν παύτε τὸ αὔραν, θέλει γενῇ εἰς τὸ ψυχή σε ἀναψυ-
χή· ἐπειδὴ θέλει εἶναι φὸς σωτηρίαν, καὶ δόξαν σε. Τότε ἡ
πνοὴ εἶναι ἐλέες φωνή· ἡ ὁποία, πόρα μὲν, λαλεῖ μὲ φρόπο-
πα, ἵνα νὰ ποθῇς· πόρα δὲ, μὲ σφοδρότητα, ἵνα νὰ ἐνεργῇς·
πόρα, μὲ φοβέραν, ἵνα νὰ βρέμῃς· καὶ πόρα μὲ ἱλαρότητα, ἵνα
νὰ χαίρῃς. Εἰς διαφόρες αὔδρας ἡ τότες ἐνήχησεν αὔτη ἡ φω-
νή· εἰς τὸν Σολομῶντα, ἐν κλίνῃ· εἰς τὸν Παῦλον, ἐν ὁδῷ· εἰς γ'. Βασ.
ἄλλες, ἐν Ἐκκλησίᾳ· καὶ εἰς πολλὲς, ἐν ἐρήμῳ. Πρόσεχε, μὴ γ'. 5.
φανῇς εἰς αὐτὸ τὸ φωνὸ κωφός· διότι, ἀπὸ ἐκείνιο φαίνεται Πραξ.
ὁ ψυχικός σε σωσμός. Μὲ τὸ νὰ μὴ ἠθέλησαν πολλοὶ νὰ ζ'. 3.
ἀκροαθῶσι τὸ τοιαύτο τῆς λεπτότητος αὔρας πνοὸ, κατὸ-
πσαν (ἀλλοίμονον!) εἰς ἐχάτο ἀπωλείας ποινό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μετὰ τὸν βρομτόφωνον ἦχον τῆς σάλπιγγος, ἀκολυθεῖ ἡ Ἀ'ναίσασις τῶν σωμάτων.

Η' Σάλπιγξ ἐκείνη, παντοῦ θέλει ἠχήσει· ἡ εἰς τὰ ὀράνια, ἡ εἰς τὰ ὄπιγεια, ἡ εἰς τὰ καταχθόνια. Οἱ νεκροὶ,
ὡσὰν ἀπὸ ὕπνον βαθύτατον θέλων ἐξυπνήσει, ἀπὸ τὰ μνήματα
θέλων ἀνασηθῇ, ἡ μὲ ὀγλιγωρότητα ἀνεκδιήγητον εἰς τὸ φοβερὸν
Κειτήριον θέλων ἁρπαχθῇ. Ἀλλὰ, μὲ πόσιο διαφορὰν τὰ σώ-
ματα τῶν Δικαίων ἡ τῶ ἁμαρτωλῶν θέλων ἀνασηθῇ, ἡ ὁ Θεῖος
Παῦλος τὸ ἐρώτημα, λέγων· „ Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροὶ; ποίῳ α'. Κορ.
„ δὲ σώματι ἔρχονται; Ὅμοιον ἄραγε θέλει εἶναι τὸ βυθισθὲ ιε'. 19. 3.
„ πλησίον τὸ σῶμα, ἡ τὸ Λαζάρε; τὸ Κάϊν, ὁμοῦ ἡ τὸ Ἄ-
βελ; τὸ Ἰούδα τὸ Ἀποστόλε, ἡ τὸ Ἰούδα τὸ προδότε; Περὶ παύ-
τες λοιπὸν τῆς διαφορᾶς τῶ σωμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα θέλων πα-

ρα-

www.tezaurliturgic.ro

ρασαθῆ πάντες εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγιστον θέαζον, θέλει εἶναι ὁ παῦθα ὁ λόγος μας. Καὶ πρῶτον μβ', ἂς θεωρήσωμβ τῆ Δικαίων, ἔπειτα τῆ ἁμαρτολῶν τὰ σώματα. Θέλων ξεσκεπασθῆ εἰς τὸν ἔρημον τῆς Αἰγύπτε ὅλα τὰ μνήματα, ἐκὲ νὰ δώσουν τὰς νεκρὰς των· οἱ βράχοι, οἱ λόγγοι, αἱ φάραγγες, ἡ σπηλιάς, τὰ σπήλαια, οἱ κρημνοί· ἀπὸ αὐτὰ ὅλα θέλει εὕγῃ οἱ σεβάσμιοι κὴ ἁγιαβείας ἄξιοι ἄνδρες ἐκὲ τὸν ἀρετῶντες· οἱ Ἀντώνιοι, οἱ Εὐθύμιοι, οἱ Παχώμιοι, οἱ Θεόδωροι, οἱ Παφνούτιοι, οἱ Μακάριοι, οἱ Θεοδόσιοι. Θεώρησαι πῶρα ἐκεῖνα τὰ σεμνοπρεπῆ σώματα κατεξηραμβία, μέσα εἰς ἐκεῖνῶν τὸν ἐρῆμε, κατασεγναμβία ἀπὸ τὸν Ἥλιον, ξεφίμβρα μὲ ὀλίγα φοινίκια κὴ νερόν, ἀδιάμα ἀπὸ τὸν νησείαν, χλωμὰ ἀπὸ τὰς ἀρευπνίας, κίβωτα ἀπὸ τὸν καταύξιν, σκληρόδερμα ἐκὲ τὰ ξίχινα ὑποκάμισα. Τῶρα πλέον δὲν φαίνεται καμμία ξιρότης ποσῶς εἰς τὰς σιαγόνας των, καμμία κιβωτάδα εἰς τὸν ὄψιν των, καμμία σαλαγματία δακρύων εἰς τὰ ὀμματιά των. Πῶ εἶναι τῶρα ἡ πέβασε Ἱερώνυμε, μὲ τὸν ὁποίαν καθημέραν ἐκτύπας τὰ στῆθε σε; Πῶ εἶναι πῶρα, Παῦλε, τὸ φιαθσιόν σε ὑποκάμισον; Πῶ, Ἰωάννη, ἡ ξιχίνη σε ζωνη; Πῶ, Ἰλαρίων, τὸ ξιχινόν σε σακκί; Πῶ, Ἀρσένιε, τὸ πανίον, ὁπῶ ἐσπογγίζες τὰ ἀειῤῥοα δάκρυα τῆ ὀμματίων σε; Ἰδέτε τῶρα, πόση γαλήνότης εἶναι εἰς τὸ μέτωπον! Πόση χαροπότης εἰς τὰ μάγουλα! Πόση θαυμασὴ εὐφρέπεια εἰς ὅλα τὰ μέλη! τῶρα ἐκεῖνα τὰ σώματα, εἶναι εὐῤῥέσπα ἐσολισμβία μὲ τέσσαρας ὄξαιρέτες χάριτας, λαμπρότητα δηλαδὴ, ἐλαφρότητα, λεπτότητα, κὴ ἀπαθείας. Κάθε λοιπὸν σῶμα Δικαίε, θέλει ἀσράπτει μὲ ἄμετον ἀκτινοβολίαν, ὡσὰν τὸν αἰθητὸν Ἥλιον. Καὶ μαρτυρεῖ τὸ
Ματθ. 13.43. τὸ αὐτὸς ἡμῶν ὁ Δεσπότης Χριστός. „ Τότε οἱ Δίκαιοι ἐκλάμψου„ σιν ὡς ὁ Ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τὲ Πατρὸς αὐτῆ. „ Θαυμασιωτάτη θέλει εἶναι ἡ ἐλαφρότης κὴ δύκινησία εἰς τὰ σώματα αὐτῆ τῆ Δικαίων· ὥσε ὁπῶ, νὰ μεταφέρωνται εἰς κάθε μέρος τὲ Κόσμε κὴ τῶν θέλησίν των, μὲ τὸ νὰ μὴ προξενῇ εἰς αὐτὰ ἀργοπωσίαν καμμία βαρύτης. Ὡς κὴ ὁ σοφὸς Σολομὼν μὲ τὰς πίθας τῆς φλογὸς παρομοιάζει τὰς Δικαίας· „ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται· αἱ ὁποῖαι πίθαις, ὅταν ῥιπίζωνται ἀπὸ τὸν ἄνεμον, παντοχῶ σκορπίζονται μὲ πολλὴν δύκολίαν. Θέλων δὲ ἔχῃ τῆ μακαρίων ἐκείνων τὰ σώματα κὴ ὑπερβολικὴν λεπτότητα, τόσον, ὅτι μὲ κάθε δύκολίαν κὴ χωρὶς καμμία ἐμπόδιον, νὰ διαπερᾶν διὰ μέσε τῆ λοιπῶν σωμάτων· σῶμα διὰ σώματος, ὑπὲρ φύσιν, καθὼς κὴ τὸ Σωτῆρος ἡμῶν τὸ Σῶμα μῆ τὴν Ἀνάστασιν· αφ' ὃ δηλαδὴ μὲ τὴν μακαριωτάτην ἐκείνην ἐδοξάθη ζωὴν, διεπέρασεν ἐκεῖνον τὸν μέγιστον λίθον, ὁπῶ ἐπέκειτο ἐπάνω [illegible] ματος, χωρὶς πεθενὰ νὰ τὸν σχίσῃ· εἰσέβη εἰς

οἶκον,

οἶκον, ὅπε ἦσαν οἱ Μαθηταὶ κεκλεισμβία, χωρὶς νὰ ἐμποδισθῆ ἀπὸ τὰς κλειδωνίας, ὡσὰν σῶμα πνεῦμα λεπτότατον, τὸ ὁποῖον, ὅτε ἀπὸ τοίχες κρατεῖται, ὅτε ἀπὸ θύρας ἐμποδίζεται. Τελευταῖον, ἐκεῖνα τὰ σώματα, δὲν θέλουν εἶναι εἰς καμμία πάθος ὁλοτελῶς ὑποκείμβια. Τάτας τὰς τέσσαρας χάριτας τὲ δεδοξασμβίε σώματος τῆ Δικαίων, τὰς δυάζουσιν οἱ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀπὸ [illegible]τὰ λόγια ἐκεῖνα τὲ Θείε Παύλε. „ σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἰδὲ ἡ χάρις „ τῆς ἀπαθείας. σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ. Ἰδὲ „ ἡ χάρις τῆς λαμπρότητος. σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται „ δυνάμει. Ἰδὲ τὸ χάρισμα τῆς κυφότητος. σπείρεται σῶμα „ ψυχικὸν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Ἰδὲ, κὴ ἡ τῆς λεπτό- 1. Κορ. 15. 44.
„ τητος χάρις. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως, ὁπῶ ἡμεῖς ἐνταῦθα σολίζομβ μὲ ἐγκωμιαστικὸς λόγους τῆ Δικαίων τὰ σώματα, ἂς σηκώσωμβ τὰ ὄμματα εἰς τὸ ἄλλο μέρος, κὴ θέλομβ ἰδῆ τὰς ψυχὰς αὐτῆ τῆ Δικαίων, ὅτι μὲ πολλὴν ὀξυκίνητον ὀγλιγωρότητα καταπετῶσιν ἀπὸ τὲς οὐρανὲς, κὴ ἔρχονται εἰς τὰς τάφες αὐτῆ, κὴ εἰς τὰ κορμία των. Παντοδύναμε Κύριε, ποταπὴ συναπάντησις θέλει γένῃ ἐδῶ, τῆς ψυχῆς οὐρανόθεν ἐρχομβίης, κὴ τὲ σώματος ἐκ τὲ τάφε ἀνισταμβίε! μὲ τί λογῆς χαρὰμβα ὄμματα θέλει ἀτενίσει τὸ σῶμα πρὸς τὴν μακαρίαν τε ψυχήν! Ποταπαῖς συνομιλίαις θέλουν γένῃ μεταξὺ τῆς ψυχῆς, κὴ τὲ σώματος! Πόσα γλυκοφιλήματα! Ποταπὰ ἐναγκαλίσματα! Ἀκέσατε τὴν ἑορτασικὴν ὁμιλίαν, ὁπῶ τότε θέλει ὁμιλήσει ἡ ψυχὴ πρὸς τὸ σῶμα. Ἀκέσατε εἰς τὸ ᾄσμα τῆ ᾀσμάτων τὸν χαιρετισμὸν, ὁπῶ κάνει εἰς τὴν σάρκα της· „ Χαίροις, ἀδελφή με· ἀνάσα, Καν. 2. 11.
„ ἐλθὲ ἡ πλησίον με, καλήμε, ὡραιοτέρα με, ὅτι ἰδὲ, ὁ χει„ μὼν παρῆλθεν, ὁ ὑετὸς ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῷ. Ἤγουν, ἐλθὲ, ἡ συμβοφός με σάρκα, ἀπὸ τὸν τάφον, κὴ ὡς συνωθῶμβ πρὸς ἄλληλα ὡσὰν ἀδελφὸς μὲ ἀδελφὴν, κὴ ὡς συμφιος μὲ σύμφιον· ἰδὲ, ὁ χειμὼν ἐτελείωσεν· ἡ ζάλαις κὴ παραχαῖς τὲ Κόσμε ἐπεληώθησαν· τὰ Ἀγαθὰ τῆ οὐρανῶν ἑτοιμάζονται· χαιρε λοιπὸν, ἀδελφέ με συώοικε, τῶρα ὁ Θεὸς ἐτελείωσε τὸν πολύχρόνιον πόθον, ὁπῶ εἶχον εἰς αὐτάμωσίν σε· ἐχάθησαν τὰ πάθη, ἠφανίσθη ὁ θανατος, ἐφάνη ἡ ζωὴ, ἡ χαρὰ, ἡ Ἀνάστασις, ἡ ἀφθαρσία κὴ ἀνάπαυσις. Πῶ τόσες χρόνες ἐκρύπτεσαι; Πῶ τόσες χρόνες ἐκατώκεις; Ἀλλ' ὦ Θεὲ, πῶς αὐτό με τὸ σῶμα ἐκείτετο ἐρριμβίον εἰς τὸν σορὸν τῆ ἀψύχων ὀστέων, ἐγὼ δὲ ἐθελέβριγόμβιζον μέσα εἰς τὸν Παράδεισον, μεσικῶς ἀπολαύσα τὰ κάλλη τε, κὴ ὀλίγην με μισθαποδοσίαν! Ἐλὰ λοιπὸν, σύτε, κὴ ἐγὼ νὰ ἀπολαύσωμβ τελείως τὲς μισθές· ἐπειδὴ κὴ σὺ ἐκάθης συνοδοιπόρος εἰς τὲς δρόμες, κὴ συνεργὸς εἰς τὲς κόπες· σὺ τὲς ὕβρεις κὴ ἀτιμίας μετ' ἐμῦ ὑπέφερες κὴ Χριστόν· τὴν

www.tezaurliturgic.ro

τὼ σκληραγωγίαν τῆς νηστείας, τῆς ἀγρυπνίας, τὸν σαυρὸν τῆς μετανοίας, τὼ σὔδειαν τῆς ζοφῆς, τὼ ὑσέρητιν τῆ ἀναγκαίων, ὅλα προθύμως ἐβάσασες μετ' ἐμῶ. Πόσαις φραῖς δ'γαλες ὑπὸ τὸ σόμασα τὸν ἄρτον, ὄφ' νὰ θρέψῃς τὸν πτωχόν· πόσακις ἐγύμνωσες τὸν ἔκυπόνσα, ὄφ' νὰ ἐνδύσῃς τὸν πονητα· πόσακις ἄφησες τὰ ὑποσατικάσα, καὶ ὑπάρχοντάσα, τὸν πλῆτον, καὶ τὼ τιμιώσα, ὄφ' νὰ μὴ χαλάσῃς τὼ εἰρωίω μὲ τὰς γειτόνας σα! Δίκαιον εἶναι λοιπὸν, ὥσε, ὅσα μετ' ἐμῶ ἐν δάκρυσιν ἔσπειρες, πῶρα μετ' ἐμῶ ἐν ἀγαλλιάσει νὰ τὰ θερίσῃς· καὶ εἰς ὅσα ἔγινες μετ' ἐμῶ σωεργὸς τῆς κακοπαθείας μα, νὰ χθῇς εἰς αὐτὰ σύμμετοχος καὶ τῆς δόξης μα· ἀνάσηθι ἀπὸ τὸν κοπιορτὸν, καὶ σώσε μετ' ἐμῶ, καὶ ἀφεπάτει ὁμῶ, ὄφ' νὰ συμμεθέξωμεν τὰς ἀνταμοιβὰς τῆ πόνων· ἂς μεταβῶμεν ἀγαλλιώμενοι ἐν χαρᾷ πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τὰ Κριτῆ μετῆ λοιπῶν Δικαίων, ὄφ' νὰ ἀπολαύσωμεν σήμερον τὼ ἀθανατον, τὼ ἀνεκλάλητον, τὼ αἰώνιον, καὶ ἀράντον δόξαν. Τότε λοιπὸν, ἡ μὲν ψυχὴ τὸ σῶμα, τὸ δὲ σῶμα τὼ ψυχὼ ἀμοιβαίως φιλικώτατα θέλει ἐναγκαλίσει, καὶ μὲ ἄλυτον καὶ δεδοξασμένον δεσμὸν θέλει σάθῇ μετ' ἀλλήλων εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα· καὶ ἐπαύω εἰς μίαν ῥοπὼ ὀφθαλμῆ, θέλει σολισθῇ μὲ ἐκείνας τὰς τέσαρας λαμπρὰς χάριτας, ὁπῆ προείπομεν. Τότε ἡ ψυχὴ, θέλει εἰπῇ εἰς τὼ σαρκα τὰ θεῖα λόγια τῆ ἁγίνατος· „ Ἰδὲ εἶ καλὴ, ἡ πλησίον μα· Ἰδὲ εἶ καλὴ· „ ἡ δὲ σάρξ, θέλει ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν νὸν· Ἰδὲ εἶ καλὸς, „ ὁ ἀγαπητός μα· εἶ καλος, καὶ παῦ ὡραῖος. Ἀλλ' ἀφοῦτες τὰς Δικαίως, ἂς μεταβῶμεν ἀπὸ τῶν εἰς τὰς ἁμαρτωλὰς, καὶ ἂς γυρίσωμεν τὰ ὄμματα εἰς τὰ παιάθλια ἐκεῖνα κορμία. ὦ, πόσον θέλει εἶναι ἀόμοια εἰς ταῖς ἰδιότητες τῆ ταλαιπώρων αὐτῆ τὰ σώματα, ἀπὸ τὰ σώματα τῆ Δικαίων! Ἐπειδὴ, αὐτὲ τῆς λαμπρότητος, θέλει ἐνδυθῇ σκότος βαθύτατον· τὸ ὁποῖον θέλει ἔχῃ ἀναλογίαν μὲ τὸ ἐξώτερον σκότος τᾶ ἅδα, εἰς τὸ ὁποῖον μέλλυσι νὰ ῥιφῶσι, καὶ μὲ τὸν ἐσωτερικὸν ζόφον τῆς ἁμαρτίας, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἐν τῆ Κόσμῳ ἐζῶσαν. Καὶ, καθὼς ἡ λάμψις τῆ μακαρίων σωμάτων ἦτον μὲ ὑπερθαύμασον κάλλος συνζοφιασμένη, ὕτως ὀξ ἐναντίας καὶ τῆ ἁμαρτωλῶν τὰ σώματα θέλει ἔχει μίαν ὀπαίσιον, καὶ συχαμερὰν ἀχημάδων· καὶ αὐτὶ τῆς κεφότητος τῆ Δικαίων, αὐτὰ τῆ ἁμαρτωλων τὰ σώματα θέλει εἶναι βαρύτατα καὶ δυσκίνητα· καὶ τὸ θλιατότερον, ὅσα ἡ ἀμέλεια καὶ ἡ ἀκηδία τὰ ἔκαμεν ἐν τῇ ζωῇ βαρετὰ, εἰς τὸ νὰ ἀκολυθῶσι προθύμως τὰ θεϊκὰ θλαγγέλματα· αὐτὰ τὰ ἴδια σώματα τῆ ἁμαρτωλῶν, ἀγκαλὰ καὶ θέλει εἶναι ἀθανάτα καὶ ἀθλίπτα, καθὼς καὶ τῆ Δικαίων, καὶ κῆ τῶτον τὸν τρόπον, ἀπαθῆ· μ' ὅλον τῶτο θέλει εἶναι δεκτικὰ, μὲ θλιβόδοξον τρόπον, παντοίω πάθως, πόνω, καὶ θλίψεως. Καὶ τὸ ἀθανάτον δὲ τῶτο θέ-

λει ἔχει, ὄφ' νὰ ὠθώσιν αἰωνίως βασανιζόμενα. Καὶ ἐπειδὴ μὲ ὁλατες τὰ μέλη τὰ σώματος ἐδούλευσαν αὐτιθέως εἰς τὼ ἁμαρτίαν, ὄφ' τῶτο δὲν θέλεσι δυνηθῆ εἰς σὲν μέλος τὰ σώματος τες τὸν πόνον καὶ τὼ θλίψιν, ὅτε θέλει παύει ὁ σὲν πόνος, καὶ νὰ ἀρχίζῃ ὁ ἄλλος, ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ μέλη ὁμῶ καὶ συναυτῆ θέλει βασανίζεθαι, ὅτε θέλει ὀλιγοσθένει ὁ πόνος κὰν μίαν σιγμὼ ἀπὸ ἐκείνω τὼ δεμύτατα καὶ ὀξύτατα τρὸς βράχυτάτω, καὶ ὀλιγίσω ἐκείνων ἄλεσιν, ἀλλὰ κῆ πάντα τὰ μέλη, εἰς ὅλας τὰς σιγμὰς τᾶ αἰῶνος, μὲ ἄμεζον ὀδυνῶν, καὶ πόνον θέλει κολάζεθαι. Ὦ παντάλαιτε ἄνθρωπε, σὺ, ὁπῆ σὸς καὶ μόνε ὀδοντίασα μικρότατον πόνον δὲν δύνασαι νὰ βασάξῃς, τί θέλεις κάμῃ ἀνίσως (ὁ μὴ γένοιτο, Χριστὲ Βασιλευ) καὶ ἤθελες καταπεσῇ καὶ ἀριθμηθῇ μὲ ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῆ κολαζομένων καὶ ἀπωλεσμένων· τῆ ὁποίων, μῆ τὼ δικαίων, ὁμως ζομερῶν, ἐκείνω θείπω ὑπόφασιν καὶ κατάραν, ὅλα τὰ ὀδόντια, τὰ κόκκαλα ὅλα, ἡ φλέβες ὅλως, ἡ ἀρτηίαις, τὰ νεῦρα, καὶ ἡ κλείδοσες, ὅλοι τῆ χειρῶν καὶ τῆ ποδῶν οἱ δάκτυλοι καὶ ἁρμοὶ, τὰ πλαγχνα, καὶ ἀπαξάπαντε τὰ ἐντόσια θέλεν ποσεῖ ὑπὲρ πάντα πόνον· θέλεν ὀδυνῶνται ὑπὲρ πᾶσαν ὀδύνω· θέλεν ἀλγεῖ ὑπὲρ παῦ ἄλγος. Καὶ λοιπὸν, θέλεν εἶναι ἐκεῖνα τὰ μιαρὰ σώματα τῆ ἁμαρτωλῶν ὡσαὺ συχαμερὰ τέρατα, καὶ ἐλεεινὰ θεάματα· κατάζηρα, ὠχρὰ, κιβωτισμένα, μαυρισμένα, βρωμισμένα, καὶ δυσωδέσατα. Πλὼ, ἂς ἰδῶμεν μὲ τί λογῆς ζόπον καὶ αὐτὰ θέλεν ἀνασηθῇ. Ἀνοίγεται εἰς τὼ Βαβυλῶνα τὸ μαρμαρένιον ἐκεῖνο θαυμασὸν μνημεῖον· διγαίνει ἀπὸ μέσα ὁ Ἀλέξανδρος, ὁπῆ σὲν καιρὸν μὲν ἦτον μέγας καὶ δαιμονέσατος, ἤδη δὲ πτωχότατος καὶ ἀχρειέσατος· ζητεῖ τὸν ὑψαυχενάτε Βυκέφαλον, τὸ σεφανίτε, τὸ σκηπτρόντε, τὲς ἄρχοντάς τε· καὶ μὴ βλέπωντες τίποτε ἔμφροθεν τε, ἀρχίζει νὰ χαίῃ τὰ μυελάτα ἀπὸ τὴν λύπω τε, καὶ δὲν κιτάζει ἄλλο, ὄφ' τὸ μιῆμάτε. Σκόνεται ὁ Ξέρξης εἰς τὴν Ἑλλάδα· σοχάζεται ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, νὰ ἰδῇ πῦ εἶναι τὰ στρατεύματά τε, πῦ ἡ καβάλατες; πῦ ἡ πεζάρατες; καὶ δὲν βλέπει ἄλλο τίποτε, ὄφ' τὸν ἑαυτόντε μονώτατον. Εὑγαίνει ἀπὸ τὸν πάφον ὁ ξυφιλὸς πλάσιος, ἐρωτᾷ ὄφ' τὼ ζάπεζαίτε, ζητεῖ τὸν βύσσον, τὼ πορφύραν, καὶ τὰ χρυσοκεντήτα ἱματήματα· διείσκει τὸν ἑαυτόντε ἀπὸ ὅλα γεγυμνωμένον. Πηδᾷ ἐκ τᾶ μνήματος ἡ ἀνδλαβὴς καὶ δυσεβὴς Ἰεζάβελ· ἀναζητεῖ τὸν καθρέπτω της, κράζει ταῖς δελδίζαις της νὰ τῆς φέρων τὸν κεφαλόδεσμόν της, ἢ τὸ σαείκιτης, τὰ σολίδια της, καὶ ταῖς μοσκομυρισμέναις της ἀλειφαῖς· ἀλλ' ἀπ' αὐτὰ δὲν διείσκει τίποτε. Τότε δὴ τότε, ἀνίσαται ὁ Λυτοκράτωρ χωρὶς διάδημα· ὁ Βασιλὲς, χωρὶς σκηπτρον· ὁ ἄρχων, χωρὶς πορφύραν· ὁ κριτὴς, χωρὶς θρόνον· χωρὶς ζωνὼ, ὁ στρατιώτης· χωρὶς τείβωνα, ὁ Φιλόσο-

www.tezaurliturgic.ro

φος· ὁ Πατριάρχης, χωρὶς κορώναν· ὁ Μητροπολίτης, χωρὶς μίτραν· χωρὶς ὠμοφόριον ὁ Ἐπίσκοπος· ὁ Ἡγούμενος, χωρὶς πατερίτζαν, καὶ ὁ Ἱερεὺς, χωρὶς φελόνιν· ὅλοι, γυμνοὶ, ὅλοι, ὑστερημένοι ἀπὸ τὰ βασιλικά τους. Ἀλλ', ἂν ὅσῳ γένονται ἐκεῖνα μιαρώτατα λείψανα, τὰ βρωμερώτατα σώματα ἐπάνω εἰς τὰ μνήματα, ἰδὲ καὶ δυγαίνουσιν ἀπὸ τὸν ζοφωδέστατον ᾅδην, ἀπὸ τὴν σκοτεινότατον λάκκον τῆς γῆς, ἐκείναις ἡ καπναμβραις ψυχαῖς των· αἱ ὁποῖαι, ὡσὰν πλησιάσουν εἰς τὰ σώματά των· (οἴμοι, Χριστέ·) μὲ τί λογῆς ὄμματα θέλουσι τὰ ἰδῇ! Ποταπὴ θρηνῳδία θέλει συγκροτηθῇ ἀπὸ αὐτάς! Τί λογῆς ὀδυρμοὶ, μυρολογιτικοὶ λόγοι, καὶ πικρότατοι ὀνειδισμοὶ θέλουν ἐκφωνηθῇ! Πόσον βαρέως θέλουσι τέρξει σανικῶς τὴν σάρκα! μὲ πόσαις κατάραις θέλουν τὰ βλασφημήσει, καὶ θέλει εἰπῇ κάθε ψυχὴ εἰς τὸ ἐδικόν της σῶμα· ὦ δυσυχέστατον σῶμα μου, σὺ εἶσαι τὸ τέλος καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐδικῆς μου συμφορᾶς, ὦ πλέον ὄχι σωθοφέμου, ἀλλὰ διῶκταμου, ὄχι πλέον συμβοηθέμου, ἀλλ' ἐχθρὲ βλαβερώτατε, δὲν θέλεις πλέον μὲ εἶσαι κατοικία, ἀλλὰ φυλακὴ σκοτεινοχωριμένη! ὦ πανάθλιον σῶμα, πόσον ἀκριβὰ τώρα πληρώνω ταῖς προσωρινάις σου ἐκείναις ἡδοναῖς! ὦ βρωμερὸν σαρκίον, ἢ νὰ εἰπῶ καλλίτερα, ἀκάθαρτον σακκίον, βλέπε τώρα, πόσας τιμωρίας μὲ ἐθησαύρισας μὲ ταῖς ἀπάταις σου· σὺ εἶσαι ἐκεῖνη ἡ σάρξ, χάριν τῆς ὁποίας εἰς τόσα ξεφαντώματα καὶ μεθύσια ψυχοβλαβῶς ἐξοδίασα τὸν καιρόν μου· σὺ εἶσαι, διὰ τὴν ὁποίαν τόσας ἀσωτείας, ἀκολασίας, καὶ Ἱεροσυλίας, ἀλοίμονον, ἔπραξα· διὰ σὲ, τὸ κοπροβρωμισμένον, καὶ βδελυρώτατον σῶμα, ἔχασα ἡ παλαίπωρος τὴν οὐράνιον βασιλείαν· διὰ σὲ, τὸ ἄτιμον, καὶ σεσαθρωμένον κομμάτι, ὑστερήθηκα ἐκείνην τὴν ἀπολύτως ζωὴν, τὴν ὁποίαν ἠτοίμασεν ἐνας Θεὸς διὰ λόγου μου ἀπὸ καταβολῆς Κόσμου. ὦ σῶμα δυσώδες, καὶ ἄθλιον, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγὼ καὶ εἰς τὴν γῆν μυρίας ὀδύνας, καὶ λύπας ὑπέφερον· ὅθεν καὶ δι' ὅλα αὐτὰ, ἐγὼ μὴ ἔως τώρα ἐκείπουμεν μόνη εἰς τὰ σκότη τοῦ ᾅδου, σὺ δὲ πάλιν μόνον κατακεχωσμένον εἰς τὰς βρωμισμένας τάφους. Καιρὸς λοιπὸν εἶναι τώρα, καὶ σὺ, καὶ ἐγὼ νὰ δοκιμάσωμεν τὰς βαρείας καὶ φοβερὰς βασάνους· ἐπειδὴ καὶ σὺ ἐσάθης συνεργὸν, ἢ νὰ εἰπῶ, καὶ πρωταίτιον εἰς τὴν ἁμαρτίαν. ὦ χιλιάκις καὶ μυριάκις καταμβρόν κορμίον, διὰ τί με συναπαντᾷς; διὰ τί βιάζεσαι νὰ σύνθῃς μὲ ἐμᾶς; διὰ τί κάλλιον δὲν ἐκρύπτεσαν κατακείμβρον αἰωνίως, εἰς τὸν δυσωδέστατον λάκκον τοῦ τάφου; ὦ, σὺ μὴ, ἀποσιώπητον, ἐγὼ δὲ δυσυχέστατη, ὁποῦ πάλιν σύνομαι μὲ σᾶ, διὰ νὰ δοκιμάσω φρικώδεις τιμωρίας! ἀλλὰ, πλησίασαι, μιαρὸν, δυσσεβὲς, πανάθλιον, καὶ δυσυχισμένον σῶμα, εἰς τὸ νὰ σύνθῶμεν· διότι, τώρα καιρὸς εἶναι νὰ βασανθῶμεν ἐμπροσθεν τοῦ φοβερωτάτου

Κριτοῦ

Κριτοῦ μὴ ἴδῃ ἄλλων ἁμαρτωλῶν, καὶ νὰ βαλθῶμεν εἰς τὸ ἀειστερὸν αὐτοῦ μέρος, διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὴν ἀποκαταίαν ἐκείνην καὶ φρικτὴν φωνὴν, καὶ νὰ αἰσθανθῶμεν ἐκείνην τὴν φοβερὰν ὑπόφασιν, τὴν γέμουσαν κατάρας, ὀργῆς, καὶ ἀγανακτήσεως. ὦ κολασμένοι τοῦ ᾅδου δαίμονες, ὦ παρατεία πνεύματα, διὰ τί ἀργοπορεῖτε, καὶ δὲν μᾶς διατάττε μὲ τὰς τυραννίας σας; διὰ τί καὶ εἰς τὸ μηδὲν δὲν μᾶς ἀφανίζετε; ὦ ἡμέρα ὀλέθριος καὶ καταραμένη, ὁπόταν με εἶδεν ὁ Ἥλιος! μυριάδες φοραῖς μὲ ἦτον κάλλιον νὰ μὴν ἐγεννήθουμεν, διὰ νὰ μὴ βασανίζωμαι τώρα ὄχι μόνον δειλιάτατα, ἀλλὰ καὶ ἀκατάπαυστα. Ταῦτα, καὶ ἄλλα παρόμοια θέλει ἐκφωνήσει ἡ παναθλία ψυχὴ κατὰ τῆς σαρκὸς μὲ λυσσώδη μανίαν, καὶ ὀργὴν ἀνεκδιήγητον· ἡ ὁποία αὐτὴ ψυχὴ, ὁπόταν ὁμοῦ μὲ αὐτὴν τὴν σάρκα συναπεσπέρετο καὶ συμπέζη εἰς τὴν γῆν, τὴν ἐλάβουσιν ὡς Θεὸν, καὶ δὲν αἰσχύνετο νὰ πληρόνῃ ὅλας τὰς ὀρέξεις της, καὶ νὰ διαβαίνῃ ἀδιαντρόπα τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ καταπατῇ ἀνόσια τὰς ἐντολάς του. Ὦ, πόσον βίαιον καὶ σανικὸν θέλει εἶναι τότε εἰς τὴν ψυχὴν, τὸ νὰ σύνθῃ μὲ τὸ σῶμα ἐκεῖνο τὸ μιαρὸν, καὶ βρωμερὸν καὶ παράχημον! εἰς τὸν ὁποῖον καιρὸν, παρθένος τὸ μὴ ἄθλιον σῶμα, θέλει ἀρχίσει νὰ βρύχῃ ἐλεεινῶς τοὺς ὀδόντας του, ἡ δὲ παλαίπωρος ψυχὴ, μὲ θρηνῳδὴν μυρολογίσματα, καὶ ὀδυνηρὰ κλαυσίματα, νὰ γεμίζῃ ὅλον τὸν πέριξ ἀέρα· ἐπειδὴ, τόσον τὸ σῶμα, ὅσον καὶ ἡ ψυχὴ θέλουσι ὑπορφανισθῇ ἀπὸ κάθε εἶδος παρηγοριᾶς ὅλων τῶν κτισμάτων. Καθὼς γράφει καὶ ὁ θεῖος Χρυσόστομος· „ Ἐκεῖ δὲν εἶναι κάμ- Γαλ. Ἐπις.
„ μία ἰχὺς, ὁπὸ νὰ αὐτισαθῇ, μήτε τόπος μετανοίας, μήτε 6. 7.
„ καιρὸς δικαιολογίας, μήτε τόπος φυγῆς, μήτε δυνάμις εἰς τὸ
„ νὰ κρυφθῇ τινὰς, ὅτε ἀσφάλεια εἰς τὸ νὰ παρρησιασθῇ, ὅτε
„ ὠφέλεια ἱκανοποιήσεως· σκὰ παντοῦ, καὶ δὲν μβρίει ἐκεῖ ἄλ-
„ λο τίποτε, ἀλλὰ θρηνῶς. διότι, μήτε ὁ πλοῦτος χρησιμεύει
„ εἰς τὰς πλησίας, μήτε τὰ τέκνα εἰς τοὺς γονεῖς, μήτε οἱ Ἄγ-
„ γελοι ποσῶς θέλουν μεσιτεύσει διὰ τοὺς ἀνθρώπους.

Η'. Δικόν.

Ἐδείξαμεν ἕως ὧδε τὴν μεγάλην ἐκείνην διαφορὰν, ὁποῦ θέλει γένει ἀναμεταξὺ εἰς τὰ σώματα τῶν Δικαίων, καὶ τῶν ἁμαρτωλῶν. σὺ λοιπὸν, διάλεξαι ἀπὸ τὰ δύω τὸ σόν· διότι, τέτοιον σῶμα θέλει ἀνασταθῇ τότε, ὅ,τι λογῆς ἔζησεν ἐδῶ τώρα· ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγει, ὅτι τὸ θέρος ἀκολουθεῖ τὸ Γαλ.
σπάρσιμον· „ ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσῃ. „ 6. 7.
Δὲν θέλεις νὰ ἀνασταθῇς κρεμασμένος ἀπὸ τὸν λαιμόν, ὡσὰν ὁ Προδότης Ἰούδας, ἐχοντας εἰς τὸ μέτωπον τὸ σημεῖον τῆς ἀπελπισίας; Φεύγε τὴν ἐκείνην φιλαργυρίαν, βδελύσου τὴν προδοσίαν.

www.tezaurliturgic.ro

σίαν. Δὲν θέλεις νὰ ἀναζήσῃς παρόμοιος μὲ τὸν Καΐν; μίσησον τὴν φθόνον ἐκεῖνο. Φοβεῖσαι, μήπως ἐγερθῇς ἐκ τῶ μνήματος ὡσὰν τὸν Ἡσαῦ; μὴ κωμῳδᾷς τὴν γασεμαργίαν, καὶ ποικιλοδυλείαν. Ποτὲ δὲν εὑρέθηκε κάνσια σκύλος, κάμμια ἀρκούδα, κάνσια λεοντάρι, ὁπῶ νὰ ἐβγάλῃ τόσον, ᾠδακτύμυον, καὶ κοντόμυρον ἀπὸ λυσσώδη καὶ ἀνυπόφορον πεῖναν, καθὼς θέλουν βγάλῃ ἀνυπόφορα εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, ὁπῶ εἰς τὴν παρῆσαν, ἐτίμησαν τὴν κοιλίαν των ὡς Θεόν· καὶ ἐπαινῶσαν μὲν τὰς πολυφαγίας, τὰς πολυποσίας, καὶ μέθας· ἐβδελύσσοντο δὲ, καὶ ἐκατηγόρουν τὴν νηστείαν, καὶ πᾶσαν ἐγκράτειαν· οἱ ὁποῖοι, ᾗ ὀλίγον ξεφαΐτωμα, ἐπώλησαν τὴν ψυχήν των ᾗ ᾠβόλῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὁ ταῦρος, ὁπῶ εἰς τὸν ἀέρα ἔχει νὰ προπορεύεται ἔμπροσθεν τῶ φοβερῶ Δικαστῶ, μὲ διάφορα χήματα, εἰς διαφόρους θέλει φανῇ.

Μετὰ τὴν φοβερωτάτην ἐκείνην βροντὴν τῆς σάλπιγγος, μὲ τὴν ᾠδοξωτάτην ἐκείνην Ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν σωμάτων, μὲ τὸν φεικτὸν ἐκεῖνον, καὶ θλιβερὸν ἐξαχωρισμὸν τῶν ἁμαρτωλῶν ἀπὸ τοὺς Δικαίους, δύθυς θέλει φανῇ ἐν τῷ οὐρανῷ σημεῖον μέγα, ἐκεῖνο δηλαδὴ τὸ ἴδιον, ὁπῶ μίαν φορὰν ἀνῳρθώθη εἰς τὸν τόπον τῶ Κρανίου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θέλουσι λάβῃ οἱ μὲν Δίκαιοι, πάρηγοριάν, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ, τιμωρίαν. Καὶ τοῦτο, εἶναι σαφέσατον ἀπὸ τοὺς λόγους τῶ Κυρίου μας, ὁπῶ εἶπεν εἰς τὸ Εὐαγγέλιόν του· „ Τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τῶ υἱῶ τῶ ἀνθρώπου ἐν „ τῷ οὐρανῷ. „ Τὸ ὁποῖον σημεῖον, οἱ Θεῖοι Πατέρες θέλουσι νὰ εἶναι ὁ ταῦρος τῶ Χερουβείμ, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆλθε, ᾗ νὰ λυτρώσῃ τὸν Κόσμον τῆς τυραννίας τῶ ᾠβόλου, κλίνας τὴν Κεφαλήν, παρέδωκε τὸ Πνεῦμα· ὁ ὁποῖος, θέλει βασασθῇ ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους. Καὶ πρέπει νὰ φανῇ ὁ ὕψιστος Δικαστὴς, ἔχει νὰ προπορεύεται, καὶ θέλει δειχθῇ εἰς ὅλους ὡσὰν σῆμα σημεῖον τῆς ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας, καὶ ὡσὰν σῆμα λαμπρὸν βραβεῖον τῆς καὶ τῶν Δαιμόνων νίκης, καὶ ὡσὰν σῆμα σαφέσατον γνώρισμα τῆς τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης. Θέλει δὲ φανῇ τοῦτο τὸ ὑπερμέγιστον φλάμπουρον τῶ ταύρου εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως· πλὴν, ὀλίγον πρωτήτερα, παρὰ ὁπῶ ὁ Κριτὴς καθίσῃ ᾗ νὰ κρίνῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερώτατον βῆμα. Εἶναι τινες Θεολόγοι, ὁπῶ λογιάζουσιν, ὅτι ὁμῶ μὲ τὸν ταῦρον ἔχει νὰ φανῇ καὶ τὰ λοιπὰ ἐργαλεῖα, καὶ σύμβολα τοῦ

Ματθ. 24. 30.

τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου μας, δηλαδὴ, ἡ λόγχη, τὸ φραγγέλιον, ἡ Κολόνα, τὰ Καρφία, ὁ Ἀκάνθινος στέφανος, καὶ ὁ Κάλαμος. Τινὲς πάλιν λέγουσιν, ὅτι δύθυς ὁπῶ φανῇ ὁ ταῦρος, ἔχουσι νὰ ἐντυπωθῶσιν εἰς ὁλονῶν τῶν Δικαίων τὰ μέτωπα, ταυροί. Καὶ δανείζονται ταύτην τὴν γνώμην, ἀπὸ τὸ Θεολόγον Ἰωάννην τὸν Ἀποκάλυψιν· ὁ ὁποῖος, προφητεύων ἀναφέρει τοὺς Ἀγγέλους, ὅτι συνομιλοῦσι πρὸς ἀλλήλους, καὶ λέγουσι· „ σφραγίσωμεν τοὺς Ἀποκ. „ Δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. „ Καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν 7. 3. ταῦρον, θέλουν γνωρίσει οἱ Ἄγγελοι νὰ συνάξουσι τοὺς ἐκλεκτούς· καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος „ εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα. „ Ἀπὸ αὐτὸ τὸ σημεῖον, καὶ ὁ Ποιμὴν θέλει γνωρίσει τὰ λογικὰ τὰ ἀρνία· ὁ Διδάσκαλος, τοὺς μαθητάς· ὁ στρατηγὸς, τοὺς στρατιώτας· ὁ κριτὴς, τοὺς δικαίους· καὶ ὁ Πατὴρ, τοὺς υἱούς. Πολλοὶ Θεασέσιοι Πατέρες ἔχουσι γνώμην, ὅτι ἀνάθεμα μὲ τὸν ταῦρον εἰς τὸν ἀέρα, μέλλει νὰ προπορευθῇ, καὶ ἡ Κιβωτὸς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ὡσὰν ὁπῶ ἦτον τύπος, καὶ προεικόνισμα τοῦ ταύρου. Βεβαιόνει τὴν γνώμην των πάλιν ἀπὸ τὴν Ἀποκάλυψιν 11. 19. τοῦ Θεολόγου, ὁπῶ λέγει· „ Καὶ ἠνοίγη ὁ Ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ „ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ „ Ναῷ αὐτοῦ. „ Καὶ τοῦτο ἀπολυθεῖ, ᾗ νὰ γένῃ φανερὸν εἰς ὅλους, πῶς ὁ νέος Νόμος τῆς χάριτος, εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν παλαιόν· καὶ ὅτι, καὶ τοὺς δύω Νόμους ὁ αὐτὸς Θεὸς τοὺς διέταξε. Λοιπὸν, ἀφ' οὗ λαμπροφανῶς προπορευθῇ ὁ ταῦρος, εἰς τὰ ὄμματα παντὸς, ἐν μέσῳ τοῦ ἀέρος ἀναπεχυμένος μὲ ἄμετρον φω„ τεινότητα, καὶ ὑπερθαύμαστον λαμπηδόνα (λέγει ὁ Εὐαγγελι„ στὴς) τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· „ ἤγουν, ὅλοι οἱ ἀσεβεῖς θέλουν καταβροντηθῇ ἀπὸ ἐκεῖνην τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ ταύρου, ὡσὰν ἀπὸ ἄλλο ἀστροπελέκι, καὶ θέλουσιν ἐκφωνήσει ὅλοι κοινῶς σὰν θρηνοδέσποτον ὀδυρμὸν, καὶ κοπετὸν πανώδυνον μὲ τόσον πικρότατον ἄλγος, πόνον, καὶ θλῖψιν, ὁπῶ, ὁ ἀὴρ ὅλος ἀπὸ ἐκείνας ταῖς συγκεχυμέναις βοαῖς, εἰς κάθε μέρος θέλει ἀντιβομβήσει. Γράφει ἔτζι τοῦτο τὸ θρῆνον καὶ ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος, λέγοντας· „ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, βλέ„ποντες τὸν κατήγορόντους, δηλαδὴ τὸν ταῦρον. „ Ἀπὸ τὸν ὁ„ποῖον, φανερῶς ἐλεγχόμενοι, θέλουσι γνωρίσει τὴν ἁμαρτίαν των, καὶ θέλουσιν ὁμολογήσει τὴν μωρίαν, καὶ τύφλωσίν των· ἀλλὰ ᾠδάκαιρα, καὶ ἀνωφέλευτα. Πάντες λοιπὸν οἱ ἄπιστοι, θέλουν ὀδύρονται, βλέποντες ὀφθαλμοφανῶς τὰ ὄργανα τοῦ Πάθους, καὶ ταῦρον, καὶ θανάτου τοῦ Κυρίου ἡμῶν· τὴν ὁποίων ὀργάνων, ἐσταύρωσαν ἀφορμὴ τὰ ποινικὰ ἐκείνων ἔργα τε καὶ αἰσχύνη. Θέλει δηλαδὴ ἰδῇ ὁ Ἰούδας, πῶς μὲ τὴν προδοσίαν του ἔσυρεν εἰς τὸν σταυρὸν τὸν Χριστόν. Θέλει ἰδῇ ὁ ὑπερήφανος, πῶς μὲ τὴν ὑπερφυσικήν του τὸν ἐπλήγωσεν εἰς τὴν Κεφαλήν· πῶς ὁ πόρνος, μὲ

www.tezaurliturgic.ro

πὰς πορνείας τῦ τὸν ἐφραγκέλωνε· πῶς ὁ ξυφιλὸς, μὲ τὰ ξε-
φαντώματά τῦ τὸν ἐπότιζε χολὴ, καὶ ἔξος· πῶς ὁ φθονερὸς, μὲ
τὸν φθόνον τῦ, καὶ ὁ μνησικακος μὲ τὴν μνησικακίαν τῦ τὸν ἐκον-
τάρδιαν, καὶ τὴν Πλευρὰν τῦ ἐξέχιζαν· πῶς ὁ φιλάργυρος, μὲ
πὰς ἀδικίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ κέρδη τῦ τὸν ἐκάρφωνε χεῖρας, καὶ
πόδας· καὶ δὰ νὰ εἰπῶ μὲ συντομίαν, κάθε ἁμαρτωλὸς ἢ τὸν
ἐρράπιζεν, ἢ τὸν ἀνέβαζεν εἰς τὸν σαυρὸν, ἢ τελείως τὸν ἐθα-
νάτωνε. Τότε κοινῶς ὅλοι θέλεσι τὸν ἰδῆ, ὄχι πλέον ὡσὰν σῶα
κατάδικον δεδεμμένον ἔμπροσθεν τῦ κριτῦ Πιλάτε, ἀλλὰ ὡσὰν σῶα
ἔνδοξον καὶ φοβερὸν Κριτὴν, χωρὶς νὰ δείχνῃ καμμίαν συμπά-
θειαν εἰς τὰ σφάλματα τῶν ἁμαρτωλῶν. Κόπτονται λοιπὸν πᾶ-
σαι αἱ φυλαὶ, καὶ τὰ σήθη των θέλουσι κρέει. Κόπτονται, ἐπειδὴ
καὶ δὲν εἶναι ἐκεῖ πλέον δυνατὸν νὰ μετανοήσωσι, μήτε νὰ φύ-
γωσι τῦ Θεῦ τὴν δικαιοσύνην, μήτε νὰ ἀδαμεύσωσιν ὑπὸ τὴν
ὑπόφασιν τῆς κατάρας· κόπτονται, διὰ τὰς περασμένας των ἁμαρ-
τίας, διὰ τὰς ἐπερχόμενας φοβερὰς εἰς τὴν ἀπόφασιν τῦ Κριτῦ
ἀνάγκας, διὰ τὰς μελλούσας τιμωρίας. Θέλουσι κλαύσει τὴν ἐ-
λεεινὴν των μοῖραν, τὴν κακότυχόν των χρῆσιν, τὴν δυσυχισμέ-
νην των τελείωσιν. Ὁ σαυρὸς λοιπὸν, ὁπῦ πρότερον ἦτον ἀγάπης
καὶ εἰρήνης σημεῖον, ἐλπὶς τῶν ἁμαρτανόντων, παρηγορία τῶν θλι-
βομένων, καταφυγὴ τῶν ἀπελπισμένων, τότε θέλει εἶναι σημεῖον
ὅλων τῶν κακῶν, βρόμος τῶν ἁμαρτωλῶν, ὄλεθρος τῶν ἀσεβῶν.
Δὲν θέλεις εὕρη τότε, ἄθλιε ἁμαρτωλὲ, πουθενὰ καμμίαν κα-
πφυγὴν, κἀνένα σήγουρον τόπον νὰ κρυφθῇς. Καὶ αὐτὸ ὁ σαυρὸς,
τὸ δενδρον τῆς ἐλευθερίας, τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, θέλει ἁρπάξει
τότε καὶ σὲ, ὄχι καθὼς τώρα φωνὴ σωτηρίας, ἀλλὰ βροντὴ
ἐκδικήσεως· ὑπὸ ποῖον ἄλλον λοιπὸν, ἔχεις νὰ βοηθηθῇς; Ἂν
ὁ σαυρὸς σὲ φοβίζῃ, ποῖος ποτε θέλει σε παρηγορήσει; Ἂν τῆς
ἀπλαγχνίας τὸ σύμβολον σὲ ὑπονεκρόνῃ, ποῖος θέλει σε ζων-
τανεύσει; Ἂν τὸ αἷμα τῦ Χριστῦ βαφὴ κατεπάνω σε, ποῖος θέ-
λει σε δεφετεύσει; Ἂν εἰς τὰ πολυέλεα σπλάγχνα τοῦ Χρι-
στοῦ, δὲν δυρίσκεται ἀδαμικρὸν ἔλεος διὰ λόγου σου, ἁμαρτω-
λὲ, ποῖος ἄλλος θέλει σε ἐλεήσει; εἰς ποῖον ἄλλο παρηγορίαν
θέλεις προσδράμῃ; Λοιπὸν, ὁ σαυρὸς θέλει φανῇ πρὸς μεγαλη-
τέραν θλῖψιν, καὶ ὀδυρμὸν τῶν ἁμαρτωλῶν. Διὰ τοῦτο θέλει παρ-
βητιασθῇ εἰς τὸν ἀέρα, διὰ νὰ γνωρίσωσιν, βέβαια, ὄχι μόνον οἱ
Ἑβραῖοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ Χριστιανοὶ, ὁπῦ τὸν ἐσταύρωσαν,
ἐκεῖνοι μὲν μὲ τὴν ἀπιστίαν των, κράζοντες, σταύρωσον, σταύρωσον
αὐτόν· ἔπι δὲ πάλιν, μὲ τὴν κακὴν των ζωὴν, καὶ πολιτείαν,
θέλουσι, λέγω, γνωρίσει, πῶς αὐτὸ τὸ ἴδιον ξύλον εἶναι ἐκεῖ-
νο, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον τὸν ἐσταύρωσαν. Πῶς ἄραγε τότε θέ-
λει βαθαθῇ ὁ Πιλάτος! ὁ ὁποῖος, ἀφ' ὅ τὸν ἔδειρε μὲ τὸ φραγ-
γέλιον, τὸν παρέδωκεν εἰς τὸ θέλημα τῶν θεοκτόνων Ἑβραίων,

καὶ

νὰ τὸν σταυρώσωσι. Τί θέλει κάμῃ ὁ Ἄννας; τί ὁ Καϊάφας;
τί οἱ πρεσβύτεροι; τί οἱ γραμματεῖς, καὶ φαρισαῖοι, καὶ ὅλον τὸ
συνάθροισμα τῦ Ἰσραὴλ! Οἱ ὁποῖοι, τί δὲν ἐνήργησαν; τί
δὲν ἐτεχνάσθηκαν, ἕως νὰ τὸν καρφώσουν ἐπάνω εἰς τὸν σαυρόν;
Ἄραγε, μὲ τί λογῆς θρῆνον, καὶ κλαυθμὸν ἀπαρηγόρητον θέ-
λουσι κλαίει, καὶ ἐποδύρονται αἱ πανάθλιοι; Βεβαιώσε τὸν τοι-
οῦτον θρῆνον μὲ μίαν νέαν θαυματουργίαν αὐτῦ τῦ σταυρῦ, ὁπῦ εἰς
τὰς καρδίας μας ἠκολούθησεν. Εἰς μίαν χώραν τῆς Ἰνδίας, σῶας
ὑπὸ τὰς Χριστιανὰς ἐκείνης, ὁπῦ τότε ἀπ' ἐκείνης ἀπεδειώχθη-
σαν, ἔτυχε νὰ λιτμονήσῃ σῶα σταυρόν, ὁπῦ εἶχε τὸν Χριστὸν ἐ-
ζωγραφισμένον· τὸν ὁποῖον, διέσκωπας ἄλλος Ἰνδὸς εἰδωλολά-
τρης, τὸν ἔδειχνεν εἰς τὸ πλῆθος· καὶ ἐπειδὴ τὸ πλῆθος αὐτὸ ἐ-
θαύμαζε, καὶ δὲν ἐγνώριζε τί πρᾶγμα εἶναι, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος
ὁ Ἰνδὸς, ὁπῦ τὸν εὗρηκε, καὶ εἶπον, ὅτι τοῦτος εἶναι ὁ Θεὸς τῦ
Χριστιανῶν. Ἔφθασεν ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ καὶ ἕως εἰς τὰ ὦτα τοῦ
Βασιλέως, ὁ ὁποῖος, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν διρετὴν ἐκεῖνον,
τὸν ἐρώτησε νὰ τῦ τὸν δείξῃ· ἦσαν δὲ καὶ ὡς τριακόσιοι ἄνδρες
γύρωθεν τῦ, ὁπῦ τὸν ἐθαύμασαν. Περνωντὰς τὸν λοιπὸν ἐκεῖνος
εἰς τὰς χεῖράς τῦ, καὶ θεωροχαζόμενος αὐτὸν ἀκριβῶς, ἠρώτα τὸν
Ἰνδὸν, ὦ ἀληθινα ἐκεῖνος εἶναι ὁ Θεὸς τῦ Χριστιανῶν; Ὁ δὲ,
ἀπεκρίνατο· ναὶ, αὐτὸς εἶναι, βέβαια. Τότε λέγει ὁ ἡγεμών·
τοῦτος εἶναι λοιπὸν ὁ Θεὸς, ὁπῦ βοηθεῖ τὰς Χριστιανὰς, σῶας κα-
τάδικος, καὶ κρεμασμένος, καὶ ὑπέταξαν ἐκεῖνοι πολὺ μέρος τῆς
Ἰνδίας, καὶ μάλιστα τὸ βασίλειόν μας; Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἐνέ-
πτυσεν εἰς αὐτόν· καὶ ὕστω, τὸν ἔδωκεν ὀπίσω εἰς τὰς χεῖρας τῦ
Ἰνδῦ. Ἀλλ' ὦ τῦ θαύματος! διὰ θὺς ὁπῦ ὁ Ἰνδὸς τὸν ἔλαβεν εἰς
χεῖράς τῦ, ἄρχισεν ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς τῦ Χριστῦ, ὁπῦ
ἦτον ἐγερμένον εἰς τὰ δεξιὰ, νὰ γυρίζεται πρὸς τὰ ἀριστερὰ, καὶ
νὰ βλέπῃ μὲ ἀνοικτὰ καὶ ζωντανὰ ὀμμάτια πρόσωπον τὸν ἡγεμό-
να, καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς θεωμένους! Οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ νὰ εκυ-
ριεύθησαν ὑπὸ σῶα ἔξαφνον φόβος καὶ βόμος, ἔπεσαν διθὺς ὅ-
λοι κοινῶς κατὰ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν (χωρὶς ἐκεῖνον τὸν Ἰν-
δὸν, ὁπῦ εἰς τὰς χεῖράς τῦ τὸν σαυρὸν ἐβάστα) καὶ εἰς ὥρας
ἔμειναν ἐκεῖ πεπτωκότες ἄφωνοι, ἀναίσθητοι, καὶ σχεδὸν ὡς νεκροί. Τὰς ὁποίας
νομίζοντας ὁ λαὸς πῶς ἀπέθαναν, ἐσήκωσαν εἰς ὅλην τὴν πό-
λιν μέγαν θρῆνον, καὶ ἀπαρηγόρητον ὀδυρμόν. Μετὰ δὲ ὥραν ἰ-
κανὴν, ἐρχόμενος πάλιν εἰς τὸν ἑαυτόν τῦ ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ ἐ-
πίλοιποι, καὶ σηκωθέντες ὡς ὑπὸ βαθέως ὕπνου, ἀνεβόησαν με-
γάλῃ τῇ φωνῇ· „ Μέγας ἀληθῶς ὁ Θεὸς τῦ Χριστιανῶν!„ Οἱ
δὲ λοιποὶ, δειλιῶντες, καὶ τρέμοντες, ἐστέκοντο ἐκστατικοὶ, διδαχ-
θέντες μὲ αὐτὰ, ὁπῦ ἔπαθαν, τόσον αὐτοὶ, ὅσον καὶ οἱ μετα-
νοήσαντες μὲ αὐτὰ, διὰ νὰ μὴν ἀτιμάζωσι πλέον τὸν σταυρὸν τῦ Χριστῦ,
χρήσεροι αὐτῦ νὰ μὴν ἀτιμάζωσι πλέον τὸν σταυρὸν τῦ Χριστῦ,
καὶ πλέον νὰ βλασφημῶσι ἀδικόμως τὸν Θεὸν τῦ Χριστιανῶν. Καὶ κτί-

σαν-

www.tezaurliturgic.ro

σαντες μικραν Ἐκκλησίαν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, καὶ διδρεπίσαντες αὐτὸν καθὼς ἔφερεν, ἔσησαν εἰς αὐτὸν τὸν σαυρὸν, προσάξαντες ὅλης κοινῶς, νὰ τὸν τιμῶσι καὶ προσκυνῶσι μὲ πάσης δλαβείας. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὁμοῦ μὲ τὸν υἱόν τε, δεξάμενος τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, καὶ ἀσίως πολιτδυσάμενος, καλῶς ἀκεπαύσατο ἐν Κυρίῳ. Ἂν λοιπὸν οἱ Ἰνδοὶ, εἰς ἐκεῖνον τὸν τύπον τῦ σαυρῦ ἐδοκίμασαν τοιαύτην φοβερὰν δυσυχίαν, εἰς ἕξον ὅπου ἔμειναν ἄφωνοι, καὶ ἐκστατικοὶ, καὶ ὅλως εἰπεῖν, μισαπεθαμμένοι, τί θέλουσι πάθῃ εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς Κρίσεως οἱ Ἑβδαῖοι, οἱ ἐθνικοὶ, καὶ οἱ ἄπιστοι, ὅταν ἰδοῦν αὐτὸ τὸ ἴδιον ξύλον τῦ Παναγίε σαυρῦ, ὅπου νὰ προπορδύεται εἰς τὸν ἀέρα μὲ τόσην ὑπέρλαμπρον ἀκτινοβολίαν; Ἄραγε, δὲν θέλουν εἰπῇ, τῦτο εἶναι τὸ ξύλον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἦτον Ἑβδαίοις μὴ σκανδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρία. Τῦτο εἶναι τὸ ξύλον, μὲ τὸ ὁποῖον σωστρέβησαν αἱ πύλαι τῦ ἅδε, ἀδειάσαν τὰ καταχθόνια, ἀνεῴχθησαν τὰ οὐράνια, κατεξοπώθησαν τὰ ἐχθρὰ αἱ δυνάμεις, ἐνικήθησαν οἱ δαίμονες, κατεβλήθη τὸ θανάτε τὸ κέντρον, ἐκρημνίσθησαν τὰ ἀναίσθητα εἴδωλα, ἐξωρίσθη ὑπὸ τὸν Κόσμον ἡ ἀσέβεια. Τῦτο εἶναι τὸ βοπαιοφόρον ξύλον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Παντοκράτωρ Θεὸς τῇ Χριστιανῶν ὑπέταξεν εἰς τὸ κράτος τῆς ἐξουσίας τε, καὶ ἔσυρεν εἰς προσκύνησιν τὸ Ὀνόματός τε ὅλων τῶν οἰκεμβίων· διὰ μέσε τε ὁποίε, κλίνεσι γόνυ λοιπὸν εἰς αὐτὰν τὰ ἐπερανία, τὰ ἐπίγεια, καὶ τὰ καταχθόνια.

Ἠθικόν.

Ἐκ τῶν ἔγινε φανερὸν, πῶς ὁ σαυρὸς εἶναι τῆς σωτηρίας τὸ δενδρον· ἐπειδὴ καὶ εἰς αὐτὸν ὁ Χριστὸς, ὅτε εἶναι ἡ σωτηρία, ἐξήπλωσε τὰς χεῖράς τε πρὸς ἡμᾶς, διὰ νὰ μᾶς ἐναγκαλίσῃ· εἰς αὐτὸν ἔκλινε τὴν Κεφαλήν τε, διὰ νὰ μᾶς φιλίσῃ, καὶ νὰ καταδέξῃ ποτὲ εἰς τὰς προσδυχάς μας· ἀπ' αὐτὸν ἐσάλαξε τὸ βάλσαμον τῦ Παναγίε τε αἵματος, διὰ νὰ θεραπδίσῃ τὰς αἱάτες πληγὰς τῆς ψυχῆς μας· εἰς αὐτὸν ἐπανω ἀνοιξε τὸ σῆθός τε, διὰ νὰ μᾶς κρύψῃ μέσα εἰς τὰ σπλάγχνα τε, καὶ νὰ μᾶς φυλάξῃ ἀβλαβεῖς ὑπὸ τὴν ὀργὴν τὴν μέλλουσαν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, πόρα· εἰς ἐκείνην ὅμως τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, κάνενα δὲν θέλει δύρεθῇ πλέον ὑπὸ αὐτὰ εἰς τὸν σταυρόν. Πῦ τότε τὸ ἄνοιγμα τῶν χειρῶν τῦ Χριστῦ; Πῦ ἡ κλίσις τῆς Κεφαλῆς τε; Πῦ ἡ ἐσκαμμένη πλευρά τε; Πῦ τὸ Αἷμά τε; Πῦ αὐτὸς ὁ Χριστός; Ἄκουσον τῦ προφήτε Ὡσηὲ λέγοντος· „ Πορδύσονται τὸ ἐκζητῆσαι τὸν Κύριον, καὶ ὲ μὴ εὕρωσιν αὐτὸν, ὅτι ἐκκέκλικεν ἀπ' αὐτῶν, „ Ὦ λόγος πικρός! ὦ φαρμακερὰ ὁμιλία! Ἡμεῖς ὅμως, διὰ νὰ δυρεθῶμεν χαρέμενοι εἰς ἐκείνην τὴν θείαν

θεαμβδυτικὴν ἐπιφάνειαν, καὶ παρεσίαν τε σαυρῦ, καὶ νὰ καυχώμεθα εἰς τὴν σωτηρίαν, ὁπὲ διὰ μέσε αὐτῦ ἀπηλαύσαμεν, ὡς λέγωμεν πόρα καθ' ὅνας μὲ τὸν Παῦλον· „ Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰμὴ ἐν τῷ σαυρῷ τε Χριστε. „ Ὡς τιμῶμεν, καὶ ὡς σεβώμεθα αὐτὸν σαυρὸν, ἕως ὁπὲ ἀπανέωμεν τὸν παρόντα ἀέρα. Ὡς ἐπιγραφῶμεν πρός τε αὐτὸν τὸν σαυρὸν, καὶ πρὸς τὸν ἐν αὐτῷ σαυρωθέντα Χριστὸν, καὶ ὡς εἰπεῖμεν ἐξ ὅλης μας τῆς καρδίας· Σὺ Κύριε, ὁπὲ διὰ νὰ με ζυπήσῃς, ἐκοπίασες· καὶ διὰ νὰ με λυτρώσῃς ἀπὸ τῆς δηλείας τὸ διαβόλε, ἐσαυρώθης· δέομαι, καὶ παρακαλῶ σε, διὰ αὐτὸν τὸν σαυρὸν, ὁπὲ συρόρμησε ἐβάσασα φιλανθρώπως διὰ τὴν σωτηρίαν μας· ὁπὲ τὸν ἔβρεξες μὲ τὸν ἱδρωτά σε, μὲ τὰ δάκρυά σε, μὲ τὸ Αἷμά σε· ἐπανω εἰς τὸν ὁποῖον ἐπαρεκάλεσας τὸν Πατέρα σε, διὰ τὴν συγχώρησιν τῶν ἐχθρῶν σε, ὑπεχέθης εἰς τὸν λησὴν τὸν Παράδεισον, παρέδωκες τὸ πνεῦμά σε τῷ Πατρί σε· δέομαι, λέγω, νὰ γένῃ πρὸς ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως αὐτὸς ὁ σαυρὸς ὄργανον ζωῆς, καὶ ὄχι θανάτε· σωτηρίας, καὶ ὄχι ἀπωλείας· καὶ εἰς ἕνα λόγον, κλειδίον ἐν οὐρανῷ τῦ Παραδείσε, διὰ νὰ συμβασιλδύωμεν μὲ σὲ εἰς τοὺς αἰῶνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Δ'.

Ἡ ἀπ' οὐρανῶν τῦ ὑψίσε Κρητὸς κατάβασις αὐτῦ θεωρηθῆ καλῶς, θέλει γενῆ πρὸς οὐρανὸς αὐάβασις τῦ καινῦ αὐθρώπε.

Ὅσα ἕως ἐδῶ ἢ ὑπὸ λόγε με ἐλαλήθησαν, ἢ ὑπὸ λόγε σε ἀνεγνώσθησαν περὶ τῆς τελδυταίας ἐκείνης φοβερᾶς Κρίσεως, περὶ τῆς μεγάλης καὶ ἐπιφανῦς ἡμέρας τῦ Κυρίε, περὶ τῆς δυσυχεσάτης καὶ ζομερᾶς ἐκείνης συμφορᾶς, ὁπὲ ἔχει νὰ ἀκολυθήσῃ ὑπὸ τὴν θείαν Δικαιοσύνην εἰς ὅλον τὸν Κόσμον· αὐ συγκεφαλαιῶσιν ὅλα αὐτὰ μὲ τὰ ἐφεξῆς καὶ ἀκόλυθα, δὲν θέλουν ἦσαι ἄλλο τι, παρὰ, ὡσὰν ἕνα ἐλαφρὸν καὶ παραμικρὸν προοίμιον, ἢ προπαίδεια. Ἐπειδὴ καὶ, ἐκεῖνο ὁπὲ θέλει φανῇ περισσότερον ὑπὸ ὅλα εἰς τὴν ἐφεξῆς μας διήγησιν φεικωδέσατον πρὸς τοὺς παλαιπώρως ἁμαρτωλὸς, θέλει εἶναι τὸ φοβερώτατον πρόσωπον τῦ Λδεκάτε Κρητὸς. Καὶ ζοχάσετο νὰ τὸ καταλαβῇς ὑπὸ τὸ πρῶτον ῥητὸν, ὁπὲ ἔχω πόρα νὰ ἀναφέρω. Ἀφ' ὲ ὁ Δικαιοκρίτης τῶν ὅλων Θεὸς ἐπροξένησε βαρυτάτας ἀνάγκας, καὶ φοβερὰς τιμωρίας εἰς τοὺς Σαμαρίτας, καὶ δὲν ἐδιορθώθησαν ὑπὸ τὰς κακίας των, τὰς φοβερίζει μὲ τὰ ἀκόλυθα λόγια, λέγωντας· „ μὴ δὲ τὸ ποιῆσαί μέσοι ταῦτα πάντα, ἑτοιμάζε τὸ ὑπαλεῖ-

„ σαι

Ἀμὼς 4. 12.

www.tezaurliturgic.ro

„ θαι τὸν Θεόν σε. „ ὡσαὺ νὰ ἔλεγε, ἡ πεῖνα, ἡ πυρκαϊὰ, ὁ πόλεμος, ἡ καθ' ὑμῶν ἀχριαίνουσα ὀργὴ τῆ στοιχείων μὲ, καὶ αἱ ἄλλαι παρόμοιαι πληγαὶ, μὲ τὰς ὁποίας πώρα σὲ ἐπαίδευα, εἶναι ἀρχαὶ τῆ τιμωρίων σε, εἶναι δοκιμασήια τῆς καταδίκης σε· ὑποπώρα, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλει ἦσαι ἡ διωρισμένη συμφορά σε, θέλει ἦσαι ἡ καθολικὴ τιμωρία σε· πώρα λοιπὸν, ἔχεις νὰ κάμῃς μὲ ἐμὲ τὸν Θεόν σε, καὶ ὄχι μὲ τὰ ποιήματά μὲ, ἐτοιμάζε εἰς συναπάντησιν τῆ Θεῆ σε· ὅσας ἕως πώρα ὑπέμεινας τιμωρίας, συγχεινόμαι μὲ τὰς τιμωρίας, ὁπῆ ἔχεν νὰ σὲ ἐπανέβεν εἰς τὴν συναπάντησιν τῆ Θεῆ σε, ἦσαν ὅλαι ὡσαὺ σκιαί τινες, ἢ ζωγραφίαι· ἕως πώρα, ἐπειδὴ ἐδέχεσαν πληγὰς ὑπὸ τὰ ἀθενῆ καὶ ἀδιάφορα ποιήματα τῆ Θεῆ, ἦσαν ἐκειναι αἱ πληγαὶ ἐλαφρόταται, ὑπὸ πώρα δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ὁπῆ εἰς τὴν συναπάντησιν τῆ Θεῆ σε τῆ φεικώδης καὶ ἀσυμπαθῆς Κειτῆ, ἔχεις νὰ δοκιμάσῃς, θέλεν εἶναι ἀνέκφρασοι, καὶ ἀκατανόητοι βάσανοι καὶ τιμωρίαι· ἐπειδὴ καὶ ὑπφέρονται ἐκ παντοδυάμε χειρός. „ Κύριος Θεὸς, Σαβαὼθ ὄνομα αὐτῆ. „ ὁπῆ θέλει νὰ εἰπῇ, Κύριος ὅλων τῆ Δυνάμεων. Ἑτοιμάσε λοιπὸν, πανάθλιε ἁμαρτωλὲ, εἰς συναπάντησιν τοιᾶτε φοβερᾶ Θεᾶ· καὶ συλλογίσε, τὶ λογῆς φοβερωτάτας κολάσεις ἔχεις εἰς τὸ ἐξῆς νὰ δοκιμάσῃς, ὄχι ἐμμέσως ἀφ' τῆ κτισμάντος, ἀλλὰ ἀμέσως ὑπὸ αὐτὸν τὸν ἴδιον Θεόν. Καὶ λοιπὸν, μὲ πόσω, καὶ ποταπῶ φοβερᾶ παρρησίαν, καὶ δόξης μεγαλοφρέπειαν μέλλει νὰ ἔλθῃ, ζόμος εἶναι νὰ τὸ ἀκούσῃ τινὰς, ἕκασις νὰ τὸ συλλογισθῇ, ζάλη νὰ τὸ νοήσῃ. Βέβαιον εἶναι, ὅτι ἀφ' νὰ φθιλάβῃ ἀσύγκριτος φόβος καὶ ζόμος τὰς παλαιπώρες ἁμαρτωλὰς, μέλλει νὰ φροποροδθῇ φροτήτερα ὑπὸ τῶν φοβερᾶ ἐκείνω Κείσιν, (καθὼς τὸ φροφητεύει ὁ φροφηταύαξ Δαβὶδ) πύρινος ποταμὸς, καὶ σία δευμυτάτη „ πῦρ ἐνώπιον αὐτᾶ φροποροδσεται, καὶ φλογιεῖ κύκλῳ „ τὰς ἐχθρὰς αὐτᾶ· καὶ πάλιν· „ πῦρ ἐνώπιον αὐτᾶ καυθήσε„ ται, καὶ κύκλῳ αὐτᾶ καταιγὶς σφοδρά. „ Ὁ δὲ ῥητορικώτατος Ἡσαΐας, μὲ φθιωτέραν δύγλωττίαν. καὶ πλατυτέραν διήγησιν φθιγράφει τῶν φοβερᾶ καὶ μεγάλω φθάξιν τῆς παρεσίας τᾶ Κυρίε· „ Ἰδὲ Κύριος (λέγει) ὡς πῦρ ἥξει, καὶ ὡς καταιγὶς „ τὰ ἅρματα αὐτᾶ, ἀποδῶναι ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν, καὶ ἀποσκορα„ κισμὸν αὐτᾶ ἐν φλογὶ πυρός· ὅτι ἐν τῇ πυρὶ Κυρίε κεισθή„ σεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτᾶ πᾶσα σάρξ. „ Ποῖος πώρα νὰ μὴ φείξῃ, ἀκούωντας τὸν Κύριον ὡς πῦρ, τὰ ἁμάξιά τε ὡσαὺ ἀνεμοσρόφυλλον, φλόγας ὁλόγυρά τε, σαθία, καὶ ἄλλα παρόμοια τιμωρητικὰ ἐργαλεῖα ἐκείνης τῆς Θείας Δικαιοσύνης; ὑπὸ τὰ ὁποῖα, ἠμπορεῖ νὰ ἐνοήσῃ καθ' ἑνὸς ὅσα ἔχεν νὰ ἀκολυθήσεν εἰς ἐκείνω τῶν φοβερᾶ ἡμέραν. Ἀφ' ἕ πρῶτον οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι θέλεν φροποροδθῇ μὲ τὸ λαμπρὸν, καὶ

καὶ ἀκτινοβόλον φλάμπερον τᾶ σαυρᾶ, καὶ μὲ τὰ ὑπόλοιπα γνωρίσματα τῆ ἁγίων Παθῶν τᾶ Χρισᾶ, ἔχει νὰ κατεβῇ ἀρανόθεν φωτία μὲ ὑπερβολικὴν ὁρμὴν, καὶ νὰ τινάζωσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς φοβερὰ ἀσραποπελέκια· τὰ ὁποῖα μέρη τῆς γῆς, τότε θέλεν εἶναι παντάπασιν ἔρημα, καὶ ἀκατοίκητα ὑπὸ ἀνθρώπες· καὶ μὲ πόσον σφοδρὸν, καὶ καυσικώτατον καταφλογισμὸν θέλεν ἐνεργεῖ, ὁπῆ καὶ αὐτὰ τὰ βενὰ νὰ ἀναλύσωσιν ὡς κηρίον· καὶ εἰς τόσον βάσημα θέλεν ἐξαπλωθῇ ἡ φλόγες, ὁπῆ θέλεν πλησιάσει καὶ ἕως εἰς αὐτὸν τὸν φοβερὸν θρόνον τᾶ Κριτᾶ, καὶ νὰ καταφλογίσεν τὰς παλαιπώρες ἁμαρτωλὰς, καὶ δυσεβεῖς, καὶ ἀπίσες· μὲ τᾶ ὁποίᾳ τῶν φοβερᾶν ὑπόφασιν, θέλεσιν ὑποτιναχθῇ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ αἰώνιον πῦρ· ἐπειδὴ καὶ χάσκωντας φοβερώτατα ἡ γῆ, θέλει τὰς ῥοφίσει ὁλοτελῶς εἰς αὐτὰ τὰ κατώτατα αὐλάγγνα της, καὶ σκοτεινότατα καταχθόνια· μέσα εἰς τὰ ὁποῖα, μὲ ὀγλιγωροτάτω καπάπτωσιν ἔχεν νὰ καταπρεμνιθῶσιν. Ὁ δὲ ποταμὸς ἐκεῖνος τᾶ πυρὸς, ἀφ' ἕ μὲ φθάδοξον καὶ φοβερὸν κτύπον, θέλ μέσα ἐκείνε τᾶ χάσματος τῆς γῆς ἐγκαταρδσῃ καὶ βέξῃ μέσα εἰς αὐτῶ τῶν ἄβυσσον τῆς γῆς, τότε θέλει κάμῃ μὲ ταῖς φλόγαις τε πολλὰς λίμνας, ὑπὸ σίαν, πίασαν, καὶ θειάφι, ὁπῆ νὰ εἶναι δεκτικαὶ τόσων κορμίων, ὅσα εἰς αὐτὰς θέλεσι βυθισθῇ μέσα, θέλ νὰ καταφλογίζωνται ἀκαπαύσως εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Ἡ δὲ μεγαλοφρεπεσάτη δόξα, καὶ ὑπαξία τῆς ἐξ ὑρανῶν παρεσίας τᾶ Κριτᾶ, θέλει φθῇ μὲ τὸν ἀκόλεθον ζόπον· Πρῶτον μὲν πάντων, θέλεσι φροποροδσονται οἱ Ἄγγελοι, ἔπειτα οἱ Ἀρχάγγελοι· μετ' δὲ τέτες, αἱ Ἐξεσίαι· κατόπιν, αἱ Ἀρχαὶ, καὶ οἱ λοιποὶ τῆ θείων Ἀγγέλων χοροὶ κατ' τάξιν. Πρὸ δὲ πάντων ἁπάντων, θέλει φροποροδσεται ὁ Ἀρχισράτηγος Μιχαὴλ, φθιεζωσμένος φλογίνεω, καὶ ἀσραπόμορφον ῥομφαίαν, ὡσαὺ φρωτοσπαθάριος τᾶ Μεγάλε Βασιλέως. Κατόπιν ὑπὸ αὐτὸς τὸς Ἀγγέλυς, θέλεν ἀκολυθεῖ οἱ Ἀπόσολοι, ὄχι πλέον νὰ ἔχωσιν ἐπάνω τες τὰ σημεῖα τᾶ μαρτυρίε, ὁπῆ δῶ τὸν Χρισὸν ὑπέμειναν, ἀλλὰ μὲ σοβαρὸν, καὶ φοβερὸν βλέμμα, καὶ μεγαλειότητα ἐξεσίας, ὡσαὺ ἄλλοι δικασαί· καθὼς λέγει καὶ ὁ Δαβίδ· „ Καὶ ῥομφαῖαι δίσομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆ, 149. 9.
„ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἐλεγμὸς ἐν τοῖς λαοῖς. „ Τ'σερον δὲ ὑπὸ τὰς Ἀποσόλας, θέλει εἶναι ἡ Θεοτόκος Μαρία μὲ τοιᾶτον χῆμα, ὁπῆ νὰ φαίνεται ὄχι πλέον ὡς Μήτηρ ἐλέης καὶ συμπαθείας, ὄχι καταφυγὴ τῆ ἁμαρτωλῶν, ὄχι Μεσίτρια τῆ μετανοούντων, ὄχι ἐλπὶς τῆ ἀπιλπισμένων· ἀλλὰ φοβερὰ καὶ ἀσυμπαθὴς, αὐσηροτάτη καὶ ὀργιλωτάτη· ὡς καὶ τὸ κόκκινον ἐκεῖνο φόρεμά της, θέλει σημαδεύει πῶς, ἐκείνη ἡ ἡμερόσης, ὁπῆ ἔδειχνε φρότερον εἰς ἡμᾶς, ὡσαὺ μία ἄχολος φθιτερὰ, ἔχει νὰ μεταγραφῇ ἐκείνω τῶν ἡμέραν καὶ τῆ ἁμαρτωλῶν, ὡσαὺ εἰς αἷμα τῶ.

www.tezaurliturgic.ro

μαπεδὴ ἀρχιόπτα φοβερᾶς λεαίνης. Προβλέπωντας ϗ ὁ προφήτης Μαλαχίας, ϗ ἀλογιζόμενος μάλιστα τὸ πυρῶδες ϗ θυμοειδὲς ἔμμα τῆ Δικαίᾳ Κριτῆ, ἱδρωμένος, πικνοαναπαίνωντας, ϗ ἀνατειχιάζωντας ὑπὸ τὸν ὑπερβάλλοντα φόβον, ἔκλεισε τὰ ὀμμάτιά τε, ὄφρ᾽ νὰ μὴ τὰ τερηθῆ· ϗ τὸ πρόσωπόν τε ἐγύρεζεν εἰς ἄλλο μέρος, ὄφρ᾽ μὴν ἐκλίπῃ εἰς τέλος. Καὶ ἀθαρσαίνωντας τὸ αἴτιον τῆ πσὺτε φόβε, λέγει· „ Τίς ὑποστήσεται ἐν τῇ ὀπτασίᾳ αὐ-
Μαλ. 3. 2. „ τῆ; διότι αὐτὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίε. „ ὡσαὐ νὰ ἐλεγῳ· εἶδον, ϗ φωτία ἦτον, φλόγα, ϗ πυρκαϊά· μάλιστα δὲ ὁ φόβος, ὁπῆ ἐκείνη ἡ φωτία, ϗ ἡ φεικώδης μεγαλοπρέπειά τε Κυρίε προξενεῖ, πόσος εἶναι μέγας, ὁπῆ ϗ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας
β'. 10. ἀναγκάζεται νὰ λέγῃ· „ εἰσέλθετε (οἱ ἁμαρτωλοὶ δηλονότι) „ εἰς τὰς πέτρας, ϗ κρύπτεθε εἰς τὸν χῶν ὑπὸ τροσώπε τῆ „ φέβε Κυρίε, ϗ ὑπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτῆ, ὅταν ἀναστῇ „ θραῦσαι τὸν χῶν. „ Ποῖος δὲν ἐκπλήττεται, ϗ δὲν φείττει, „ ὅταν ἀκούσῃ ϗ αὐτὸν τὸν Ἰὼβ νὰ λέγῃ δι᾽ ἐκεῖνο τὸ ἀνυπόφο-
Γώρ. 14. 15. „ ρον Κριτήριον· “ εἰ γὰρ ὄφελον ἐν ᾅδῃ με ἐφύλαξας, ἐκρυψας δέ με, ἕως ἂν παύσηταί σε ἡ ὀργή. „ Τί δηλῆτην οἱ λόγοι ἔτι; Ἄκουσον μῆ τροσοχῆς· σωτήρια εἶναι εἰς ἐκείνες ὁπῆ διέρχονται εἰς μεγάλην ἀνάγκην, ϗ φύσερὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς των, νὰ τροσφύγωσιν εἰς τόπον σήγερον, ϗ νὰ κρύπτωνται εἰς αὐτὸν, „ σκεπαζόμενοι ὑπὸ τὴν βοήθειαν τῆ φίλων των, ὄφρ᾽ νὰ γλυτώσωσιν ὑπὸ τὸν τοιῆτον κίνδυνον· ἀλλὰ, ποίαν σηγερότητα ϗ ἀσφάλειαν ἠμπορεῖ νὰ ἐλπίσῃ τινὰς εἰς τὸν ᾅδην; Ἐκεῖνος εἶναι ὁ φεικωδέστατος λάκκος τῆς θείας δικαιοσύνης· ἐκεῖνος εἶναι, τὸ κατικητήριον ὅλων τῆ κακέργων ἀνθρώπων· ἐκεῖ μέσα διέρχονται, ὅσα ἠμπορεῖ νὰ φοβηθῆ ὁ ἄνθρωπος· εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ὁ Δεσπότης τῆ ὅλων Θεὸς ἔχει ἀναμμένον ὅλον τὸν θυμόν· ἔχει ὑπολυμμένον ὅλον τὸν θυμόν· ἔχει ὑπολυμμένον ὅλα τὰ τὴν ἀγανάκτησιν· εἰς αὐτὸν τὸν τόπον, δὲν διέρχονται ἄλλοι τινὲς, ὄφρ᾽ μόνον οἱ ἀφιλίωτοι ϗ παντοτινοὶ ἐχθροὶ τῆ Θεῆ, οἱ ἀνήλεες βασανισταὶ τῆ ψυχῶν μας, οἱ ὠμοὶ τύραννοι τῆ σωμάτων μας, οἱ συχαμεροὶ, λέγω, ϗ ἔρημοι δαίμονες. Εἰς αὖα τέτοιον τόπον λοιπὸν, ποία καταφυγὴ ἐλπίζει νὰ εὕρῃ ὁ μακάριος Ἰώβ; ποίαν φύλαξιν; ποίαν παρηγορίαν ὑπὸ τὲς ἐκείσε ἐχθρές τε; οἱ ὁποῖοι εδὼ εἰς τὸν χῶν μὲ τόσαις συμφοραῖς τὸν ἐπλάκωσαν, ὑπὸ τὰ ὑποσατικά τε τὸν ἔδυσαν, ὑπὸ ταῖς δυτυχίαις τε τὸν ἐγκρέμνισαν, μὲ πλῆγὴ ὀδυνηρὴ τὸν ἐκαταπλήγωσαν ἀνελεημόνητα; Ἐκεῖνοι, ἔχουν σωτήρια νὰ ἀφανίζωσι τὲς ἀνθρώπες, ϗ ὄχι νὰ τὲς σώζωσι· νὰ τὲς ἀφθείρωσι, ϗ ὄχι νὰ τὲς βοηθῶσι· νὰ τὲς ἐνδοπιάζωσι, ϗ ὄχι νὰ τὲς βοσκέπωσι· τέλος πάντων, νὰ τὲς θανατώνωσι, ϗ ὄχι νὰ τὲς ψυχογονῶσιν. Ὁ μακάριος ὅμως Ἰὼβ, ἐπειδὴ ἐγνώριζε τὸν ἀσύγκριτον φόβον, ϗ ὑπερ-

υπερβάλλωσαν τιμωρίαν, ὁπῆ προέρχεται ὑπὸ ἐκεῖνο τὸ ἀστραποειδὲς Πρόσωπον τῆ θυμωμένε Κριτῆ, τῆ ἐφάνηκεν ἐλαφρότερον κακὸν, νὰ κατοικῇ μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν φεικωδέστατον τόπον τῆ ᾅδε, ϗ νὰ συναναστρέφεται μὲ ἐκείνες τὲς κακοδαίμονας ἐχθρές τε, ϗ νὰ βασανίζεται πικρῶς ὑπὸ ἐκείνες τὲς ἀνελέημονας δημίες τῆ τε ψυχῶν ἡμῶν, ϗ τῆ σωμάτων, ὄφρ᾽ νὰ ἀτενίσῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ θυμωμένον Πρόσωπον τῆ Θεῆ, ϗ νὰ ἀθυμασθῆ εἰς ἐκεῖνο τὸ παγκόσμιον Θέαζον.

Ἠθικόν.

Ποῖος ὑπὸ ἡμᾶς δὲν φοβᾶται τᾶτο, ὁπῆ θέλω νὰ εἰπῶ; Ἄχ, ἄθλιε ἁμαρτωλέ! Ἴσως μῆ ξεῖς ἡμέρας ἁρπαχθῆς ὑπὸ τὸν παρῆσαν ζωὸν εἰς τὸν ἄλλον· ϗ τότε μὲν ἠμπορῶντας πλέον νὰ μετανοήσῃς, δὲν θέλμυρες ἄλλο, ὄφρ᾽ τὸ νὰ παραδαθῆς εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερώτατον Κριτήριον, ὄφρ᾽ νὰ λάβῃς τὲς ἀνταμοιβὲς τῆ ἔργων σε, ἤγουν, νὰ καταποντισθῆς εἰς τὸν γέενναν τὸ αἰωνίου πυρὸς, ὄφρ᾽ νὰ κολάζεσαι ἐκεῖ ἀτελευτήτως· ϗ ὅμως, μὲ ὅλον ὁπῆ εἶσαι τόσον σιμὰ εἰς τὸν θάνατον· μὲ ὅλον ὁπῆ εἶσαι ἐπάνω εἰς τὸ σιῶρον τῆς τροσκαίρε ταύτης ζωῆς, ϗ αἰωνίε· μὲ ὅλον ὁπῆ εἶσαι εἰς αὐτὸ τὸ ναυάγιον, ϗ τὸν ξιφυμίαν· μὲ ὅλον τᾶτο, γελᾶς, χορεύεις, ξαγωδεῖς, ἀσωτεύεις ἀκολασταίνεις, μεθύεις, ξεφαντόνος, ϗ πᾶσαν ἄλλην ὀπθυμίαν τῆς καρδίασε τελειόνος· ϗ ὅτε βαίνεις ποτὲ βαθειᾶ μέσα εἰς τὸν νῦν σε τὸν ἀνυπόφορον ὀργὸν τῆ Κριτῆ, ποτὲ δὲν πάχεις νὰ τὸν κάμῃς ἵλεον, ϗ συμπαθητικὸν εἰς τὰ σφάλματά σε· ἀλλὰ τί σε γίνεται; Ὁ ποικιλόμορφος ϗ πολυμήχανος σατανᾶς, μὲ τὲς ψυχοβλαβεῖς συμβολές τε, ϗ ὀλεθρίας παναργίας τε σὲ πλανᾷ, ϗ πάχει μὲ κάθε τρόπον ϗ μηχανὴν νὰ ξεστρίζωσῃ τελείως ὑπὸ τὸν ψυχικόν σε τὸν ψυχοφελεσάτην ἐνθύμησιν τῆς τελευταίας φεικτῆς Κρίσεως, ϗ ἀνταποδόσεως· τὸν ὁποίαν αὐτὸν δολιότητα τε ἐχθρὲ, σὰς διλαβὶς μὲ θαυμασὸν παρομοίωσιν τὸν ἐξήγησε· τὰ σκωλήκια (λέγει) ὁπῆ ἐργάζονται τὸ μετάξι, τόσον δυνατὰ φοβᾶνται τὸν βροντὸν, ὥστε, διὸς ὁπῆ τὸν ἀκούσωσιν, ἀποχρόνονται, ϗ φοβᾶσι· ϗ ἐκεῖνο τὸ κκκάλιον, ὁπῆ τὲς εἶναι ἀνάπαυσις ϗ κατοικία, τὲς γίνεται μὲ τὸν βροντὸν τάφος αἰώνιος. Ἐκεῖνοι ὅμως, ὁπῆ τὰ ἔφυσι, ϗ ἔχουσι τὸν ὀπμέλειάν τες, ἐξεῦρον τρόπον ὀπτιδειότατον ὄφρ᾽ νὰ τὰ κάμουν νὰ μείνωσιν ἄβλαβα ὑπὸ ταῖς βρονταῖς· ϗ καθ᾽ ἡμέραν ἔμαθαν εἰς αὐτὰ σωνθίζουν νὰ κάμνωσι μικρόν τινα κτύπον· ἔτζι ὕστερον, ὧν ϗ βροντὴ ἐξ ἀρανῆ ἀκολουθήσῃ. ἐκεῖνα τότε ἐκουσταὶ ἄφοβα, ἄβλαβα, ϗ ἀκίνδυνα. Τέτοιν τὸν ὀπτιδειότατον ϗ παναργίαν ἐπενόησε ϗ ὁ ἐχθρὸς ἡμῶν ὄφβολος, ϗ τὸν μετα-

χει-

www.tezaurliturgic.ro

χειρίζεται εἰς ἡμᾶς· ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ νὰ καταλαμβάνῃ καλῶς, ὅτι δὲν εἶναι ἄλλο δυνατώτερον εἰς τὸ νὰ ἀφανίζῃ τὴν ἁμαρτίαν, καθὼς εἶναι ὁ ἦχος τῆ κτύπος ὁ σωτερικὸς εἰς τὸν τῶν μας τῆς μελλούσης Κρίσεως τῆ Θεῆ, ὁπόταν χειρίζεται κάθε τρόπον καὶ μέθοδον διὰ νὰ σωνηθίζῃ τὴν ἀκοὴν τῆ ἀνθρώπων εἰς τὰς κτύπες, καὶ παραχαὶ τῆ ματαίου τούτε Κόσμου, ὡσὰν εἰς ἐλαφρὰς καὶ μικρὰς βροντὰς, λέγω, εἰς τὰς κωδωνισμὰς τῆς κενοδοξίας, εἰς τὰς κρότες τῆς φιλοτιμίας, εἰς τὰς ἦχες τῆς πλεονεξίας, καὶ τῆ πλούτε· εἰς τρόπον ὅτι, ἐξαλείφοντες ὑπὸ τὴν ἐνθύμησίν των ἐκεῖνον τὸν λογισμὸν τῆς μελλούσης Κρίσεως, ἂν ἤθελαν ἀκούσῃ καὶ ὑπὸ σόμα εὐαγγελικῆ τινος κήρυκος νὰ ἐνηχῇ τὴν βροντὴν ἐκείνης τῆς Κρίσεως, ἢ δὲν τὴν δέχονται διόλου εἰς τὰ αὐτία τες, ἢ ἂν τὴν δεχθοῦν, δὲν κινοῦνται εἰς φόβον καὶ συγκλυσίν. Καὶ τοῦτο τὸ κάμνει, διὰ νὰ τὰς κατασαίνῃ, νὰ ἀπερνᾶν τὴν ζωήν τες χωρὶς νὰ ἔχεν καμμίαν φροντίδα καὶ μέριμναν τῆς σωτηρίας των. Καὶ καλήθειαν, σωνήθειαν ἔχουσιν οἱ κτύποι τῆ Κόσμου τούτε, εἰς τὰς ὁποίας ὁ διάβολος μᾶς σωνηθίζει, νὰ βαλλόνωσι τὰ ὠτία μας, διὰ νὰ μὴν ἠμπορέσωμεν νὰ ἀκούσωμεν τὸν κτύπον τῆς Θείας Κρίσεως, καὶ τὴν βροντὴν, ὁπῆ καθ' ἡμέραν ὑπὸ τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια, καὶ τὰς λοιπὰς Θείας Γραφὰς, καὶ βιβλία τῆ ἁγίων μας Πατέρων ὑποτελεῖται. Τί δὲ ἡμεῖς; Ἂς καύσωμεν ὅλον τὸ ἐναντίον, καὶ ὄχι μόνον μὲ προσοχὴν ἂς ἀκροαζώμεθα τὰς βροντὰς ἐκείνων τῆ Θείων λογίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν σιωπηλόν μας νοῦν καλῶς ἂς τὰς ἐγχαράττωμεν· βαίνοντες συχνὰ εἰς τὴν ἐνθύμησίν μας πῶς, ὄχι ἀνάγκης θέλομεν ὑποδώσει λογαριασμὸν μὲ μεγάλην ἀκριβολογίαν, ὄχι μόνον διὰ τὰ βαρέα πταίσματα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐλαφρότατα, ὄχι μόνον διὰ τὰ μεγάλα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ παραμικρότατα· τόσον, ὁπῆ καὶ ὁ Θεῖος Χρυσόστομος λέγει, ὅτι „ Καὶ ἡ δικαιοσύνη τῆ δικαίου ἀνθρώπου, ἂν ὀξε„ παθῇ μὲ τὴν ἀκριβεστάτην ὀξέτασιν ἐκείνου τῆ Ἀδεκάστου Κρι„ τῆ, ὅτε αὐτὸ δὲν θέλει εὑρεθῇ ἀσφαλὴς καὶ ἀκίνδυνος· μά„ λιστα, ἂν ὁ Θεὸς ἤθελε παρατηρήσῃ καὶ πάρῃ λεπτὸν λογαριασ„ μὸν διὰ τὰς φαντασμὰς τῆς καρδίας μας, καὶ διὰ τὸν ξελογιασμόν, καὶ τὰς ῥεμβασμοὺς τοῦ νοός μας, ὁποῦ καύσωμεν εἰς „ τὰς προσοχάς, καὶ διὰ τὰς ἄλλας ἀτόπους ἐνθυμήσεις καὶ συγ„ καταθέσεις τῆς ψυχῆς μας, καὶ τὴν καταφρόνησιν, ὁπῆ δείχνο„ μεν εἰς τὸ ἐπάγγελμά μας, ἀδύνατον εἶναι νὰ σωθῶμεν. Ἐκεῖ, δὲν εἶναι ὅτε τόπος, ὅτε τρόπος, ὁπῆ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν γνῶσίν μας, τὴν ὁπηοῦν μας, ἢ τὴν παρρησίαν μας· ἀλλ' ὅτε θέλων δυνηθῇ νὰ μᾶς βοηθήσουν εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀδέκαστον Κριτήριον, ὅτε τὰ σοφίσματα τῆ Διαλεκτικῶν, ὅτε τὰ ὁπηχειρήματα τῆ Φιλοσόφων, ὅτε οἱ λόγοι αὐτοὶ τῆ ῥητόρων.

Κε-

65

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Ε'.

Τῆ Κριτῆ καταβαίνοντος ὑψόθεν, καὶ ἐπὶ θρόνε καθεζομένε, μεγαλοπρεπεστάτη παράταξις.

Τέλος πάντων, ἀφ' ὲ ἡ ζωμερὰ ἐκείνη τῆ πυρὸς, καὶ τῆς φλογὸς ζικυμία προπορευθῇ, ὡσὰν νὰ ἀνοίγετο καμένα ἀβαπέτασμα (μπερδὲς) εἰς τὲς οὐρανὲς, θέλει εὐθὺς ὁ Κριτὴς ἀπ' αὐτὰ, καὶ θέλει κατέβῃ εἰς τὸ παγκόσμιον θέατρον. Τὴν τάξιν ὅλην καὶ προπομπὴν, μὲ τὴν ὁποίαν μέλλει νὰ ἔλθῃ, σωτόμως μὲν οἱ Πνευματοφόροι Εὐαγγελισταὶ, θαυμασίως ὅμως τὴν ἐξήγησαν. Ὁ μὲν Ματθαῖος, εἰς δύο τόπες τὸ Εὐαγγέλιόν 24.30. „ Ὄψονται τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τῆ „ οὐρανῆ, μὲ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς· καὶ κατωτέρω πάλιν „ „ ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τῆ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆ, καὶ πάντες „ οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι μετ' αὐτῆ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνε δόξης „ αὐτῆ. Ὁ δὲ Μάρκος, τὸν παρασαίνει, ἐρχόμενον μὲ δυνάμεως 13.26. „ πολλῆς καὶ δόξης. Ὁ δὲ Λουκᾶς, ὁμοίως „ μὲ δυνάμεως, καὶ „ δόξης πολλῆς. Ἡμεῖς λοιπὸν, συναζόντες εἰς ἕνα συνάθροισμα ὅσα εἶναι διεσπαρμένα εἰς διαφόρους τόπους τῆ Εὐαγγελίου, θεωρίσωμεν, ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ, πρῶτον μὲν, ἐν νεφέλαις, δεύτερον δὲ μὲ τὴν Ἀγγέλων· τείτον, μὲ δυνάμεως· καὶ τέταρτον, μὲ δόξης· καὶ ταύτης, πολλῆς. Ὅλα ταῦτα θέλομεν τὰ ἑρμηνεύσει κατὰ μέρος μὲ τὴν δυνατὴν καὶ σαφήνειαν, καὶ ἀκριβειαν. Καὶ ἂς ἀρχίσωμεν ὑπὸ τὸ πρῶτον, δηλαδὴ πὼς νεφέλας, „ ὄψονται τὸν υἱὸν τῆ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις. Ἐδῶ „ παραδοὺς ξεφυσάει μία ὑποσία. ποῖον ὑπὸ τὰ δύο, εἰς ἕνα συνεφον ἔχει νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστός; ἢ εἰς πολλά; καὶ τὸ αἴτιον τῆς ὑποσίας, φανᾶται ὑπὸ τὲς λόγες τῆ Θείε Λουκᾶ· οἱ ὁποῖοι, ἀφοῦ διαφέρουσιν ὑπὸ τὲς λόγες τῆ Ἱερῆ Ματθαίου, καὶ Μάρκου. Ἐπειδὴ, ὁ μὲν Λουκᾶς, γράφει τὸν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ· οἱ δὲ λοιποὶ Εὐαγγελισταὶ, ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις. Εἶναι κοινὴ γνώμη πῶς, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μέλλει νὰ κατέβῃ εἰς ἕνα συνεφον· ἀλλὰ τοῦτο, νὰ εἶναι περικυκλωμένον καὶ ὑπὸ ἄλλα πολλὰ συνεφα, διὰ δόξαν, καὶ παρρησίαν μεγαλητέραν. Ἄλλος δὲ πάλιν, θέλει ὅτι, τὰ συνεφα ἐκεῖνα, νὰ εἶναι σκοτεινὰ, καὶ νὰ σαγιτεύσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη φωτίαις δεμούπαταις, καὶ φοβερὰ ἀστραποπελέκια· διὸ καὶ γράφει, „ ὅτι δὲν θέλουσιν εἶναι συνε„ φα, ὁπῆ νὰ σαλλάξουσι δροσοῦδη βροχὴν, καὶ νὰ ποτίζουσι „ τὴν γῆν, ἀλλὰ σκοτεινὰ, καὶ φυρτουριασμένα, ὁπῆ νὰ πνέουσι πῦρ, καὶ νὰ τινάζωσιν ὁλόγυρα κεραυνούς. Ἀληθέστερα θέλει γνώμη τοῦτη ἡ γνώμη, ἀνίσως εἴπωμεν ὅτι, τὰ συνεφα ἐκεῖνα, ὑπὸ μὲν

www.tezaurliturgic.ro

μὴ τὸ ἄνωθεν μέρος, νὰ εἶναι λαμπρὰ καὶ γαλήνια, ἀπὸ δὲ τὸ κάτωθεν μέρος τὸ πρὸς τὴν γῆν, νὰ εἶναι σκοτεινὰ, καὶ πυροβόλα, καὶ φοβερά. Θέλησι λοιπὸν οἱ κυκλόνοι τὸν φοβερώτατον ἐκεῖνον Κριτὴν σιμέφα γεμάτα ἀνεμοστρόβιλλες, ὅπου παντοιοτρόπως νὰ σκορπίζωσι βροντὰς, καὶ ἀστραπάς. Τὸ ἄλλο, ὅπου σιμβέχει πρὸς μεγαλοπρέπειαν τῆς Παρατάξεως ταύτης, εἶναι ὁ θρόνος τῦ Κριτῦ. Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς μόνος τὸ εἶπε, πῶς μέλλει νὰ καθίσῃ εἰς θρόνον μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ἄξιον τῆς μεγαλωσυνής τε. Διότι, ἔπως ἠμπορέσωμεν νὰ ἑρμηνεύσωμεν ἐκεῖνο τὸ ῥητὸν τῦ Εὐαγγελίε, καὶ καθίσει ἐπὶ θρόνε δόξης αὐτῦ. Ὁμοίως καὶ τὸ τῦ Δαβὶδ λόγιον, ἡτοίμασεν ἐν Κρίσει τὸν θρόνον αὐτῦ. Θέλει εἶναι ἀκόμη ὁ θρόνος ἐκεῖνος Παράβλεπτος καὶ θαυμάσιος· διότι θέλει εἶναι σωσμένος ἀπὸ σιμέφα· πλιὼ, μὲ πόσην λεπτὴν τεχνουργίαν, καὶ ἐξαίσιον μεγαλοπρέπειαν, ὅπου νὰ ὑπερβαίνῃ καὶ αὐτὴν τὴν ἄκραν ἐπιθεσιότητα τῆς Ἀγγέλων· καὶ νὰ εἶναι ἁρμόδιος καὶ ἄξιος δι' αὐτὸν τὸν Βασιλέα τῆς βασιλευόντων, Κύριον τῆς κυριευόντων, καὶ Ἄρχοντα πάντων τῆς ἐκλεκτῆς, ὅπου κατ' ἐκεῖνον τὴν ἡμέραν μέλλει νὰ καθίσῃ Κριτὴς πάντων ἐθνῶν ὑπερύψιστος, καὶ νὰ ἐνδείξῃ τὸ μεγαλεῖον τῆς δόξης τε εἰς ὅλα τα τὰ ποιήματα. καὶ μὲ τὴν μεγαλωσυνην τῆς δυναμεώς τε, τῆς ἀξίας, καὶ ὡραιότητός τε, νὰ ἐμπαίζῃ ὅπου τινὰ ἐκείνης, ὅπου μίαν φορὰν ἀνοσίως τὸν ἐνέπαιζαν. Ἂς παύσωσι τώρα ὅλα τὰ παλαιὰ καὶ φοβερὰ βήματα καὶ κριτήρια ἐκείνων τῆ ἐξοχωτάτων δικασῶν, κριτῆ, ἐπάρχων, ὑπάτων, καὶ προβούλων· ἂς κρυφθῶσιν οἱ πολυέξοδοι καὶ ἀξιοθέατοι ἐκεῖνοι θρόνοι τῆ Βασιλέων, τῆ Παζιαρχῶν καὶ Αὐτοκρατόρων· ὡς καὶ αὐτὸς ὁ πολυέπαινος καὶ λαμπρὸς θρόνος τῦ Σολομῶντος, ἂς κατασκεπασθῇ, μὲ ὅλον ὅπου μὲ ἄκραν καὶ ἀμίμητον ἐπιθεσιότητα καὶ τέχνην ἀρχιτεκτονήθη ἐξ
3.Βασ. 10.20. ἐλέφαντος καὶ χρυσῦ· ἀφ' τὸν ὁποῖον, καὶ ἡ Θεία Γραφὴ μαρτυρεῖ
Λουκᾶς 21.12. ὅτι „ οὐκ ἐγένετο ἕτω πάσῃ βασιλεία. Ἂς μεταβῶμεν δὲ ἤδη εἰς τὰ ἀκόλουθα. „ Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τῦ ἀνθρώπε ἐν τῇ δόξῃ „ αὐτῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι Ἄγγελοι μετ' αὐτῦ. Οἱ λοιποὶ Εὐαγ„ γελισταὶ ὅταν λέγωσι „ μὲ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς, τότες τὰς Ἀγγέλως ἐννοοῦσιν, ἤγουν ὅτι θέλει ἔλθῃ μὲ πλῆθος Ἀγγέλων ἀναρίθμητον. Αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ λεγεῶνες τῆ Ἀγγέλων, τὰς ὁποίας εἶχεν ὁ Χριστὸς εἰς τὴν ἐξουσίαν τε τὴν ὥραν ἐκείνην, ὅπου τὸν ἔπιασαν οἱ στρατιῶται τε ἡγεμόνος, καὶ τὸν ἐκρα-
Ματθ. 26.33. τῆσαν δεδεμένον, καὶ ἔλεγε εἰς τὸν Πέτρον „ Ἢ δοκεῖς, ὅτι ἠ „ δυνάμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν Πατέρα με, καὶ παραστήσει μοι „ πλείας, ἢ δώδεκα λεγεῶνας Ἀγγέλων; Ἀναρίθμητα πλήθη, δηλαδὴ ἀπὸ αὐτὰς, ὅπου θέλουν προπορεύονται μὲ ὑπερθαύμασον δύναμιν, καὶ μεγαλοπρεπῆ ἔλαμψιν· τόσον ὅπου, κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, δὲν θέλει δύνασθαι κανένας Ἄγγε-

γελος εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου νὰ μὴ συνοδεύσῃ τὸν Δεσπότην καὶ Κριτὴν τῆ ὅλων. Ὅλοι, ὅλοι μετ' αὐτὰ θέλουν συγκατέλθῃ ἀπὸ τὰς οὐρανὰς, καὶ θέλουν τὸν συνοδεύσει ὡς Θεόντας καὶ Κύριον, τιμῶντές τον ὡς λειτουργοὶ, καὶ ὑπηρέται τε, τόσον ὅπου, καθὼς ὁ Θεῖος Χρυσόστομος λέγει, ἔχει νὰ μείνῃ ἄδειος τότε ὁ οὐρανὸς, διότι δὲν θέλει μείνῃ τότε εἰς αὐτὸν ἔτε Ἄγγελος, ἔτε Ἅγιος· ἀλλ' ἐδὲ αὐτὸς σωματικῶς ὁ Χριστός. Θέλει λοιπὸν εἶναι εἰς τὸν οὐρανὸν μόνον αὐτὸς ὁ Θεός, ὁ τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὰ παύτα πληρῶν. Ἂς συλλογισθῇ λοιπὸν καθ' ἕας, πόσην ὑπερθαύμασον θεωρία θέλει εἶναι ἐκείνην τὴν ἡμέραν, νὰ βλέπῃ τινὰς μυριάδας ἀναρίθμητες Ἀγγελικῶν Ταγμάτων ἐξαπλωμένας ἄνω, καὶ κάτω, εἰς ὕψωμα τὸ ἀέρος ἀμέτρον, ὅπου πότε μὲν, νὰ δοξολογῶσι μὲ ὕμνους ἀνεκλαλήτες τὸν Κριτὴν, πότε δὲ, νὰ ἐγκωμιάζωσι τῆ ἁγίων τὰ θεοφιλῆ κατορθώματα, καὶ πότε νὰ παραγελῶσι καὶ νὰ χλευάζωσι τῆ ἁμαρτωλῶν τὴν κακὴν πολιτείαν! Τότε θέλει τελειωθῇ καὶ ὁ λόγος τῦ Κυρίε, ὅπου εἶπεν εἰς τὸν Καϊάφαν, παραστεκόμενος εἰς τὸ κριτήριόν τε
„ Ὄψεσθε τὸν υἱὸν τῦ Ἀνθρώπε καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνά- Ματθ.
„ μεως τῦ Θεῦ. Ἀξιοπρεπέστατον θέαμα θέλει εἶναι, νὰ βλέ- 21.
πῃ τινὰς ὑψηλὰ εἰς τὸν ἀέρα τὸν υἱὸν καὶ λόγον τῦ Θεῦ, νὰ κάθηται εἰς ὑπέρλαμπρον θρόνον, μὲ σῶμα δεδοξασμένον παραστεκλέμενος καὶ δορυφορέμενος ἀπὸ τάξεις ἀναρίθμητων Ἀγγέλων· οἱ ὁποῖοι, νὰ γεμίζωσιν ὅλον τὸ ἡμισφαίριον τῶτο, ἕως καὶ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν· καὶ νὰ τὸν παραστέκωνται δεξιόθεν ἀναρίθμητα πλήθη Ἁγίων τε, καὶ Δικαίων, λαμπόντων ὥσπερ ὁ Ἥλιος· κάτωθεν δὲ πρὸς τὴν γῆν, νὰ βλέπῃ ἐξ ἀριστερῶν τὰ Κριτῦ, πλῆθος ἄπειρον καταδίκων, ὅπου νὰ κείτωνται χαμαὶ ἐπὶ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, θρηνῶντες, κλαίοντες, ὀλοφυρόμενοι γοερῶς μὲ πικρὰς σουαγμὰς, καὶ ἀπαρηγόρητα δάκρυα, καὶ ἐλεεινὰς οἰμωγάς· οἱ ὁποῖοι, θέλουν γεμίζει εἰς πολὺ μάκρος, καὶ πλάτος ὅλην χεδὸν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς οἰκυμένης. Τότε θέλει ἰδῇ τινὰς, πόσον ἀχρείως οἱ δαίμονες φέρονται κατὰ τῆ ἁμαρτωλῶν, μὲ ποίαν ὁρμὴν καὶ ἀγανάκτησιν, μὲ ποίαν ὑπέρμετρον καὶ λυσσώδη μανίαν. Ἐκεῖ τότε θέλουν παραστεθῇ ὅλα τὰ λογικὰ κτίσματα· τόσον, ὅτι νὰ μὴ μείνῃ κανένα πυθενὰ, ἔτε εἰς τὸν οὐρανὸν, ἔτε εἰς τὴν γῆν, ἔτε εἰς τὰ καταχθόνια· διότι, θέλουν συναθροισθῇ αὐτοπροσώπως εἰς ἐκείνην τὴν Κοιλάδα τῦ Ἰωσαφάτ, τόσον ἄνθρωποι, ὅσον Ἄγγελοι, καὶ δαίμονες. Σήκωσαι τώρα ἐδὼ τὰ ὀμμάτια σε εἰς τὸ ὕψος, καὶ νὰ ἰδῇς τὴν ἐξοχωτάτην καὶ ἀνερμήνευτον τιμὴν, καὶ λαμπρότητα, ὅπου τότε ἔχει νὰ δίδωται μετ' εὐλαβείας εἰς τὸν Χριστόν· ἡ ὁποία, ποτὲ δὲν ἐσάθη, ἔτε μὲ παῦτα ποτὲ θέλει σαθῇ. Διότι, εὐθὺς ὅπου ὁ Χριστὸς κατέλθῃ οὐρανόθεν καὶ τὸν ἀέρος, καὶ φανῇ παρρησίᾳ ἐνώπιον παντὸς

www.tezaurliturgic.ro

τὸς ἐκείνη τῆ παγκοσμίη σωαθροίσματος, καὶ καθίση βασιλικῶς εἰς μεγαλοπρεπέσατον θρόνον, Κριτὴς ζωντων, καὶ νεκρῶν, ὅλοι ὅσοι τότε ἐκεῖ παρόντες δίρεθῶσιν, Ἄγγελοι, ἄνθρωποι, καὶ δαίμονες, κλίναντες τὸν αὐχένα, κάμψαντες τὰ γόνατα, καὶ κύψαντες εἰς τὸ ἔδαφος μὲ ταπείνωσιν τῆς ψυχῆς των, μὲ χῆμα δελικὸν, θέλυσι λαβῆσει καὶ προσκυνήσει αὐτὸν τὸν Χριςὸν, ὡς φύσει υἱὸν τῆ Θεῆ, ὡς βασιλέα τῆ βασιλεύοντων, καὶ Κύριον τῆ κυριεύοντων, ὡς ὑπέρτατον Δεσπότην, καὶ Δημιυργὸν τῆ Οὐρανῆ καὶ τῆς γῆς. Τότε θέλει πληρωθῆ καὶ τὸ ῥητὸν τῆ μακαρίη Παύλη, ὁπῆ λέγει πρὸς Χριςόν. „ Παῦ γόνυ κάμψει ἐπουρανίων, „ καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσε- „ται ὅτι Κύριος Ἰησῆς Χριςὸς εἰς δόξαν Θεῆ Πατρός. Περὶ „ ταύτης τῆς κοινῆς καὶ παγκοσμίη προσκυνήσεως, καὶ ὁ Δαβὶδ
Ψαλμ. 58. προφητεύει λέγων. „ Πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐποίησας, ἥξουσι „ καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σε Κύριε, καὶ δοξάσουσι τὸ Ὄνομά „ σε. Καὶ πάλιν ὁ θεῖος Ἀπόστολος· „ Πάντες ψβασησόμε-
Ρωμ. ιδ. 10. „ θα τῆ βήματι τῆ Χριςῆ, γέγραπται γὰρ, ζῶ ἐγὼ, λέγει „ Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξο- „ μολογήσεται τῆ Θεῷ. Νῦ εἶσαι τώρα, καπραμβέ Πιλάτε; Ἀ- νάπυψαι ὑπὸ τὶω βδελυρὰν λάσπω τῆ καταδικασμβύων ἀπίσω, ἀνάγειρε ἐδὼ τὶω κεφαλίω σε, ἄνοιξον τὰ ὀμματιά σε, καὶ ἐνατεύισαι. Τὰ ἰδιά σε λόγια ἔχω νὰ μεταχειισθῶ καὶ ἐγὼ τότε τὶω ὥραν, τὰ ὁποῖα μίαν φορὰν καὶ ἐσὺ ἐξεφώνησας τὶω ἡμέραν τῆς Μεγάλης Παρασκεύης μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ μεγαλοπρεπὲς κριτήριον τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἐμπρὸς εἰς ἐκεῖνο τὸ πολυάριθμον πλῆθος τῆ Ἰουδαίων, ὅταν ὁ Χριςὸς παίσατο ἔμπροσθόν σε ὡς κατάδικος, δεδεμβὸς τὰς χεῖρας, σεφαιωμβὸς μὲ ἀκάνθας, τεθαυματισμβὸς ὑπὸ πληγὰς, εἰς ὅλον τὸ κορμὶ καταιμαπωμβὸς, εἰς ὅλον τὸ πρόσωπον κατεπτυσμβὸς, τότε, λέγω, ὁπῆ
Ἰωαν. ἔκραζες ἐνώπιον παντὸς τῆ λαῆ· „ Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. „ τότ᾽ σοι λέγω καὶ ἐγὼ ἤδη, γύεισαι τὰ ὀμματιά σε „ Ἴδε ὁ ἄνθρωπος, „ εἰς τὸν ὁποῖον ἐδόθη πᾶσα ἐξουσία ἐν Οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ γῆς· „ Ἴδε ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ὑπὸ τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα κατέχει Κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. Ἀνεγείρατε καὶ ἐσεῖς τὰς κεφαλάς σας, ὦ παράνομοι Ἰουδαῖοι, νὰ ἀκούσετε „ Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον μὲ θυμὸν μανιώδη καὶ ἄγριον ἐγυρεύετε νὰ σαυρωθῆ, κράζοντες μὲ φωνὰς ἀπάκτας καὶ λυσσώδεις „ Σταυ- „ ρωθήτω. „ Ἴδε ὁ ἄνθρωπος, ἀσεβέσατοι, τὸν ὁποῖον ἀθετήσατε, καὶ ἀπεδείξατε κατώτερον ὑπὸ τὸν ἀρχιλῃςὼ Βαραβᾶν, κράζοντες εἰς τὸν Πιλάτον „ ὄχι τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραβᾶν· ἤγουν, δὲν θέλομεν τὸν Χριςὸν νὰ ἐλευθερώσῃς, ἀλλὰ τὸν Βαραβᾶν. Γνωρίσατε τώρα καλῶς, πῶς ἔχετε μαζύ σας τὸν φονέα, τὸν λῃςὼ ἐκεῖνον τὸν Βαραβᾶν, καὶ συγκαταδικάζεσθε μὲ αὐτὸν ἐν τῆ

τῆ γενύη. τὸν δὲ Χριςὸν, ἔχετε Κριτήν σας, καὶ βασιλέα τῆ ἀπάντων. Ἐσεῖς ἐκράζετε „ Οὐκ ἔχομεν ἄλλον βασιλέα, εἰ μὴ „ Καίσαρα· προσρέξατε λοιπὸν τώρα εἰς αὐτὸν σας τὸν Καίσαρα, νὰ σᾶς βοηθήσῃ· δὲν θέλετε ἔχει πλέα τὸν Χριςὸν βασιλέα σας, εἰς τὸ νὰ σᾶς βοηθήσῃ, ἀλλὰ Κριτὴν ἀσυμπάθητον εἰς τὸ νὰ σᾶς καταδικάσῃ. Ἴδε, πῶς τώρα κάθηται εἰς μεγαλοπρεπέσατον θρόνον, ἐκεῖνος, ὁπῆ κατώκησε σφαλισμβὸς ἐνέα μηῶας μέσα εἰς τὶω κοιλίαν τῆς Παρθένε! Ἴδε, πῶς τώρα κάθηται εἰς ὑψηλὸν θρόνον, ἐκεῖνος ὁπῆ σῦα καιρὸν ἐκείτετο ὡς βρέφος εἰς φάτνίω ἀλόγων. Ἴδε, πῶς κάθηται εἰς τὸ Ὄρος τῆς δόξης, ἐκεῖνος ὁπῆ μὲ πολλὴν ἰδρῶτας ἔπεσε κατὰ γῆς ὁπῆ προσωπον ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος τῆς Θλίψεως, δηλαδὴ τῆ ἐλαιῶν. Ἴδε, πῶς κάθεται εἰς τὸ κριτήριον τῆς δικαιοσύνης, ἐκεῖνος ὁπῆ τόσαις φοραῖς παρεσάθη δεδεμβὸς ἐμπρὸς εἰς τὸ δικαστήριον τῆ κριτῆ τῆς ἀδικίας. Ἀλλὰ, τί αἱματοπλημμύω τὰς ἔισαθλίας Ἑβραίας μὲ τόσας μὲ τὰς ἐλεγκτικὰς λόγες; τὰς ὁποίας, ἀρκετὰ θέλει κονταρδύσει, καὶ δεμιὲς θέλει κεντήσει ἡ θεία Δικαιοσύνη κατ᾽ ἐκείνω τὶω ἡμέραν τῆς ἐκδικήσεως. Σβέφω δὲ τὸν λόγον μὲ πρὸς τὰς ὀρθοδόξες Χριςιανάς· καὶ μάλιςα, πρὸς σὲ τὸν ἀναγνώςω τῆς παρούσης βίβλε, καὶ σὲ παρακαλῶ ἐξ ὅλης μὲ τῆς καρδίας, νά μοι κάμῃς ταύτην τὶω χάειν, ὥςε, εἰς τόσα ὁπῆ ἐδὼ μὲ ὀλίγω μάθησιν συγγράφω περὶ τῆς παρούσης ὑποθέσεως, ὄχι τόσον νὰ εἶσαι ἀναγνώςης, ὅσον κριτὴς νὰ καταδεσῇς.

Η' Ἠθικόν.

ΑΝέγωσες ὅτι εἰς ἐκείνω τὶω μεγαλοπρεπεσάτω παρουσίαν τῆ Δεσπότε μας, ὅλοι οἱ Ἄγγελοι, οἱ Ἄνθρωποι, οἱ δαίμονες, θέλυκυκλώμβοι καὶ σκυμβοι παντεθεν ὑπὸ σῦα ὑπερβολικὸν φόβον δίχα τὶω δόξαν, καὶ τὸ μεγαλεῖον αὐτῆ τῆ Κριτῆ, θέλων πέσει προσωπεῖς εἰς τὶω γῆν δίχα νὰ τὸν προσκυνήσωσι. τώρα, ζητῶ νὰ μάθω ὑπὸ λόγεσιν, ὦ ἀναγνῶςα, τίνα γνώμην ἔχεις περὶ τούτων; ἢ, πῶς τὸ κρίνεις; εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ χθῇ καθὼς ἐγὼ γράφω, περὶ τῆς μεγαλοπρεπείας τῆ Κριτῆ, καὶ τῆς φοβερᾶς καταδίκης τῆ ἁμαρτωλῶν; Τότε, ὄχι μοναχὰ νὰ τὸ εἰπῇ τινὰς, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ συλλογισθῇ μέσον, εἶναι ἀληθῶς ἀσεβέσατον· μάλιςα ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι, ὁπῆ ἀδισάκτως πιςδόμβη, ὅτι ὁ Χριςὸς ὁπῆ μᾶς ταῦτα ἔχει νὰ ἔλθῃ μὲ ἐκείνω τὴν φοβερὰν θέλαξιν, δὲν νὰ κείνῃ ὁλίω τὶω Οἰκουμβίω, αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι καὶ τώρα παρὼν ὡς Κριτὴς καθεζόμβος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπάνω εἰς τὸ θυσιαςήριον τῆς ἁγίας Τραπέζης. Καὶ μ᾽ ὅλον τοῦτο, ἡμεῖς σκεπόμεθα ἔμπροσθεν ἐκείνε τῆ θυσιαςηρίε, μὲ τόσω ἀνθυλάβειαν, ἀδιαφορίαν, καὶ ἀπιξίαν, ὁπῆ ἤθελον ἐν-

www.tezaurliturgic.ro

ξαπῆ, βέβαια, τινὰς ὁπωσῶν ἐχκειτικὸς, καὶ ἐδιασαθῆ ἀπὸ τοιαύτην αὐδιλάβειαν, εἰς καινὰ ἀξιωματικὸν καὶ μνημόσυνον ἐπανκείμενον. Ὅλη ἡ Ἐκκλησία εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἁγίους Ἀγγέλους, καὶ δυνάμεις φοβερὰς ἀσωμάτως, καὶ ἅτε αὐτὸς ὁ ἀέρας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶναι γεμάτη αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία, δὲν ἔχει μέσα τόσα ἄτομα, ὅσους ἔχει Ἀγγέλους. Κοκκινίζει τὸ θυσιαστήριον μὲ τὸ πανάκραντον Αἷμα τῆ Κυρίε μας. Προσφέρεται ἱλαστήριος Θυσία πρὸς τὸν Ἄναρχον Πατέρα εἰς κάθαρσιν τῆ ἁμαρτιμάτων ὅλου τῆ Κόσμου. Καταγίνεται ὁ Ἱερεὺς εἰς ὑπηρεσίαν τῆ Ἀπορρήτου Μυσηρίε τῆς οἰκονομίας, τίποτε ἄλλο δὲν γίνεται ἐδῶ εἰς τὸ ἱερὸν, παρὰ ὅτι εἶναι θεῖον, ἅγιον, καὶ οὐράνιον. Καὶ ὅμως, ὅταν αὐτὰ ὅλα ἐνεργῶνται, ἴσως κάπου κάπου ἀσωμείδητος. ὁπῆ τυπτοῖοι τὰ ποδάρια τα, χασμᾶται με τὸ στόμα τα, φλυαρεῖ μὲ τὴν γλῶσσά τα, ἀκουμβίζει εἰς τὸ σασίδι τα· γελᾷ, χορατδεύει, κατηγορεῖ, καὶ μὲ ἀκαθάρτες διαλογισμὸς τῆς καρδίας τα, καὶ ὁπῆ θυμίας ἀπῆτες φθιπλανᾶται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, νομίζωντας ὡσὰν νὰ εὑρίσκεται εἰς κάνενα γελειῶδες θέαζον, ὁπῆ τέρατα καὶ παίγνια δραματουργῶνται· μάλιστα, ἂν φανῆ καὶ ἀπὸ κάνενα μέρος κάνενα ὡραῖον πρόσωπον γυναικὸς, καὶ ἡ τὰ φορέματά της ἤθελαν ξιζοβολῶν, ἢ μὲ τὰ ποδάρια της κρύει τὸ ἔδαφος τῆς Ἐκκλησίας· ὁ τοιοῦτος ἀσωμείδητος, στρέφει τὸ πρόσωπόν τα εἰς αὐτὴν, γυρίζει τὴν ράχιν τα πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀκολάσως θρεμεργάζεται μάταιον κάλλος εἰς κόλασιν τῆς ψυχῆς τα. Λοιπὸν διὰ ταῦτα, τί θέλει ἀπολογηθῆ, ὅταν ἐδασαθῆ ἐνώπιον ἐκείνε τὸ ἀδεκάστε Κριτῆ; Πῶς δὲν τὰ ἐπίσδυε ταῦτα; λοιπὸν, ἦτον ἄπισος. Πῶς τὰ ἐπίσδυε; λοιπὸν, ἦτον δυσεβὴς, καὶ καταφρονητὴς τῆ θείων λογίων. Καὶ διὰ τὸ σῶα, καὶ διὰ τὸ ἄλλο, δίκαιον εἶναι νὰ καταδικασθῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ε'.

Προτήτερα ἀπὸ τὴν φοβερὰν Ἀπόφασιν τῆ Κριτῆ, παρασαίνονται εἰς τὸ μέσον διάφοροι κατήγοροι ἐκείνων, ὁπῆ μέλλει νὰ καταδικασθῶσιν.

Ἕως πόρα ἐφέραμεν τὰς καταδίκας ἔμπροσθεν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγα καὶ οἰκουμενικὸν Κριτήριον, τὸ θεμελιωμένον σωτήριον, τὸ φοβερώτατον Βῆμα, τὸ πολυανθρωπότατον Θέαζον, διὰ νὰ καταγελασθῶσι, νὰ θεμπαιχθῶσι, καὶ νὰ ἐλεχθῶσι δικαίως ἐνώπιον πάντων ἀπὸ ὅλες τὰς ἀνθρώπες, ἀπὸ ὅλες τὰς δαίμονας, ἀπὸ ὅλες τὰς Ἀγγέλους, καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Θεὸν, ὡσὰν ὁπῆ εἶναι σῶοι εἰς πολλὰ καὶ μεγάλα ἐγκλήματα. Ὕστερον ἀφ' ὁ οὐρα-

νὸς, ἡ γῆ, ὁ ἥλιος, οἱ ἀστέρες, τὰ στοιχεῖα, καὶ ὅλα τὰ κτίσματα, ἀναίσθητα, ἄψυχα, καὶ κωφὰ ἤθελαν ἐλέγξη τὰς ἀσεβεῖς μὲ κοινὴν συμφωνίαν καὶ σύμπνοιαν, καὶ ἤθελαν ἀνακράξη ἐκεῖνο τὸ ἴδιον, ὁπῆ μίαν φορὰν ἐκραύγαζον οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὸ κατὰ Χριστῆ συμβούλιον. „ σταυρός θανάτε δι' „ τότε θέλει συκωθῆ ἐναντίον τῆ ἁμαρτωλῶν καὶ ψευδοχείστων χειστιανῶν, οἱ Ἕλληνες, οἱ Ἀγαρηνοὶ, καὶ κοινῶς οἱ ἄπιστοι ὅλοι· τῆ ὁποίων, ἡ ἐκ φύσεως μόνη ἀρετὴ, ἐσάθη μεγαλητέρα ἀπὸ τὴν πολιτείαν τῆ ψευδωνύμων ἐκείνων Χειστιανῶν· μ' ὅλον ὁπῆ αὐτοὶ κοντὰ εἰς τὸ φῶς τῆς φύσεως, εἶχον καὶ τὸ φῶς τῆς χάριτος συμβοηθόν. Τοιουτοτρόπως λοιπὸν, ἔχει νὰ ἐλέγξη ὁ ἄπιστος τὸν Ψευδόχειστον· Χειστιανὸς εἶσαι σύ; καὶ, πῶ εἶναι ἡ πίστις σα, καὶ ἡ συμφωνία τῆ ἔργων σα, μὲ τὴν ὑπόχεσιν ὁπῆ ἔκαμες εἰς τὸ βάπτισμά σα; Σὺ Χειστιανός; ὁπῆ, ἅτε Ἐκκλησίας, ἅτε θυσιαστήρια, ἅτε Ἱερὰ, ἅτε Ἱερεῖς, ἅτε καλογριάς, ἅτε καλογήρας ἐλαβῄθης ποτέ; σὺ Χειστιανός; ὁπῆ τὸς θείους Ναὸς, τὸς ἐμέτρας ὡσὰν κοινὰ ὁσπήτια; καὶ ἀπὸ τί νὰ σὲ ὀνομάσω Χειστιανόν; ὁπῆ ἐφάνης χειρότερος ἀπὸ ἄπιστον; Ἐσύ, ἄμυνες ψευδῶς ἐπάνω εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, εἰς τὸν σταυρὸν, εἰς τὰς εἰκόνας, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν. Ὅταν ἐφίγκωσαν ἀπὸ κάμμιαν στενοχωρίαν, ἢ θεμικρὰν δυσυχίαν, ἐγέμιζες τὸ στόμα σα ἀπὸ πολλὰς βλασφημίας, καὶ μὲ γλῶσσαν ἀκαδεσάτην ἐξύβριζες τὸν Θεὸν καὶ Πλάστωσα. Ἐναντίον τῆ τοιούτων ψευδοχείστων καὶ βλασφήμων, θέλει συκωθῆ καὶ οἱ Ἀγαρηνοὶ, διότι αὐτοὶ μ' ὅλον ὁπῆ εἶναι ἄπιστοι, μ' ὅλον τοῦτο, καθὼς ἀδεται, ὅταν τὰς ἀκολουθήσῃ κάμμία δυσυχία, κάντε μικρὰ, κάντε μεγάλη, ἄλλο δὲν διώκασιν ἀπὸ τὸ στόμα τας, θεμὰ τὸ, δόξασοι ὁ Θεός· καὶ αὐτὰ μὲ τόσην γλυκάδα, ὁπῆ φαίνονται φανερὰ πῶς ἅτε συγχίζονται, ἅτε παράπονται, ἅτε ὅλως ἀπασχολοῦσιν, ἀλλ' ὑπομένουσι καρτεροψύχως. Ἐναντίον δὲ πάλιν τῆ ψευδοχείστων, ὁπῆ καταφρονοῦσι καὶ ἀτιμάζουσι τὰς Ἐκκλησιαστικὰς, ἤγουν Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, Διακόνες, καὶ Μοναχὰς, βλασφημοῦντες ἀδιάκοπα τὰ ὀνόματας μὲ διαφόρες κατηγορίας, καὶ πάσχοντες νὰ σβύσωσι τὴν θεὶ αὐτῆ φήμην, καὶ ἀγαθὴν ὑπόληψιν, ὁπῆ εἶχον οἱ ἄνθρωποι ἐναντίον αὐτῆ, λέγω, θέλει συκωθῆ καὶ ἐκεῖνος ὁ μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ ὁποῖος ἀγκαλὰ καὶ ἦτον εἰδωλολάτρης, ὅμως βλέποντας μακρόθεν τὸν Ἰαδδὼ Ἀρχιερέα τὰ παλαιὰ νόμα τῆ Ἑβραίων, κατέβη καὶ τὸν ἐπροσκυνήσε γονατιστῶς μὲ δυλάβειαν, καὶ ἐζήτησε νὰ τὰ βάλῃ τὴν δεξιάν τα εἰς τὴν κεφαλήν τα, διὰ νὰ τὸν δυλογήσῃ· θέλει συκωθῆ καὶ οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι Πέρσαι, ὁπῆ ἐκραζήσῃ· θέλει συκωθῆ καὶ οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες, ὁπῆ ἐκρατῆσαν εἰς ἄκραν τιμὴν καὶ δυλάβειαν τὰς μάγες των, καὶ οἱ ἀρχαῖοι Κελτοὶ τὰς Δρυΐδας των. Ἐναντίον δὲ ἐκείνων τῆ Χειστιανῶν, ὁπῆ μὲ ἀχόρτασον ἐπιθυμίαν πάσχει νὰ θησαυρίσωσι, καὶ

www.tezaurliturgic.ro

πλεονεκτῶν, καὶ ζῶσιν ἐνδυφῶντες μὲ λαμπρὰ καὶ πολυέξοδα φορέματα, καὶ πολυειδῆ καὶ πολυποίκιλα φαγητὰ, ἀβλαστότερον, ἀδιὰ ὅπου ἔζη ὁ Εὐαγγελικὸς ἐκεῖνος ἁπλαγχνος πλήσιος, θέλων σηκωθῆ ὅλοι οἱ παλαιοὶ Φιλόσοφοι τῆ Ἑλλάδων, ὅπου ἔρριψαν τὰ πλήθη, καὶ ἔζησαν μὲ ἀκτημοσύνη, καὶ μάλιστα ὁ Φιλόσοφος Κράτης, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ νὰ ἐμποδίζετο εἰς τὴν Φιλοσοφίαν ἀπὸ τὰ χρήματα, τὰ ἔρριψεν εἰς τὸν βυθὸν τῆς Θαλάσσης, μὲ τοῦτον λακωνικὸν ὑπερώνυμα „ ὁ Κράτης ῥίπτει τὰ „ χρήματα τῶ Κράτητος, διὰ νὰ μὴ κρατήσωσι τὸν Κράτητα αὐτὰ τὰ „ χρήματα τῶ Κράτητος. „ Διότι, κάλλιον ἐφροτίμα νὰ βυθίσῃ αὐτὸς τὰ χρήματά τε εἰς τὴν Θάλασσαν, διὰ ἐκεῖνα νὰ βυθίσωσιν αὐτὸν εἰς κάμμίαν κακίαν· καθὼς πολλάκις συμβαίνει τοῦτο εἰς τὰς πλουσίους καὶ πλεονέκτας. Θέλωσι σηκωθῆ ἀπὸ τότους ἄνδρες Νινευΐται, Ῥωμαῖοι, Σκῦθαι, Ἄραβες, καὶ ὅλα τὰ βάρβαρα ἔθνη, ἐναντίον τῆ τοιούτων ψευδωνύμων Χριστιανῶν. Ἀλλ' ἰδὲ ὅπου ἑτοιμάζονται ὕστερα ἀπὸ αὐτὰς τὰς Ἐθνικὰς καὶ βαρβάρους, νὰ σηκωθῶν ἐναντίον τῆ τοιούτων ψευδορθοδόξων οἱ ἐκλεκτοὶ ὀρθόδοξοι καὶ Δίκαιοι. Ἀπὸ τὰς ὁποίας, ὦ καὶ ποταπὰς ἀγωγὰς ἐγκληματικὰς! πόσας ἐλέγχας, ποίας θεαζίσμὰς θέλωσι δοκιμάσει! Ἀπὸ τὸ σῶα μέρος θέλων φανῆ χῆραι, ὀρφανὰ, δοῦλοι, παιδίσκαι, πεθλιμμένοι, δαρμένοι, θανατωμένοι, καὶ μὲ παντοίας τρόπους ἀδικημένοι, οἱ ὁποῖοι ὅλοι θέλων ζητῆ ἐκδίκησιν. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πάλιν, θέλων θεασαθῆ δέσποται πικροὶ, ἀδικαιρεῖται, σκληροὶ δανεισταὶ, δεινοὶ λογαριασταὶ, τύραννοι, ἀνθρωποκτόνοι, λῃσταὶ, κερδάροι, καὶ ἄλλοι παρόμοιοι· οἱ ὁποῖοι ὅλοι θέλων μένει ἀναπολόγητοι. Τότε θέλουν ξεσκεπασθῆ ὅλων τὰ πταίσματα, ὁπου ἦτον σκεπασμένα ἀπὸ τόσους αἰῶνας. τότε θέλει βροντοφωνεῖ παντοχόθεν τὸ Κεκτήμενον, ἀπὸ τὰς πικρὰς σεναγμὰς τῆ χηρῶν, ἀπὸ τὰς θρήνους τῆ τεθλιμμένων, ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆ πτωχῶν, ἀπὸ τὰς ὀλοφυρμὰς τῆ ὀρφανῶν, ἀπὸ τὰς πληγὰς τῆ πεφονευμένων, ἀπὸ τὰ αἵματα τῆ Μαρτύρων. Τότε θέλων εὔγῃ εἰς φῶς αἱ πανουργίαι καὶ δολιότητες, καὶ τροφαῖς τῆ πονηρῶν ῥητόρων· αἱ σκληρότητες καὶ ἁπλαγχνίαις ἐκείνων, ὁπου δὲν ἐνόμιζον διὰ ἁμάρτημα νὰ ῥίψωσι διὰ πότε ὀβολὸς ἄνθρωπον εἰς δεσμωτήριον· αἱ καταδυνασεῖαι καὶ τυραννίαι τῆ μισανθρώπων ἡγεμόνων. Τότε οἱ ἰσχυροὶ θέλων εὕρῃ τὸν Θεὸν ἐναντίον τους, τὸν ὁποῖον ἐδὼ εἰς τὴν γῆν ἐνόμιζον διὰ βοηθόν τους. καθὼς ἐναλλάξ οἱ ἀδύνατοι θέλων τὸν εὕρῃ ὑπερασπιστὴ, τὸν ὁποῖον ἐδὼ ἐνόμιζαν ὅτι τὸν ἔχων αὐτικείμενον, διὰ τὰς συμφορὰς καὶ θλίψεις, ὁπου ἔβλεπον ὅτι ἐπεφέροντο εἰς τὰ λόγια τους. Ὕστερον ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, καθὼς λέγει ὁ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος, θέλει ἔλθῃ εἰς τὸ μέσον ὁ πικρότατος πάντων κατήγορος, ὁ μισάκαλος καὶ αὐτίδικος πάντων διάβολος· ὁ ὁποῖος, διὰ τὴν ὑπερβαλλὴν

λὴν τῆ μίσους, ὁπου ἔχει πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὀνομάζεται κατήγορος τῆ ἀδελφῶν· καὶ πολλὰ σφοδρότερον, καὶ πολλὰ πικρότερον θέλει κατηγορήσει αὐτὸς τὰς ψευδοχρίστους, διὰ ὅπου ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος ῥήτωρ τῆ Ἑλλήνων ὁ Δημοσθένης, ἐκατηγόρητε τὸν Φίλιππον, καὶ τὸν Αἰσχίνην· καὶ θέλει ἀναγνώσει τὴν Χριστιανικὴν ὁμολογίαν, ὁπου κάμνομεν εἰς τὸ Βάπτισμα, καὶ τὴν ἀθέτησιν καὶ παράβασιν τῆ τοτε ὑποχέσεων μας, καὶ θέλει παρασήσει κατὰ πρόσωπόν μας ὅσα ἁμαρτήματα ἐφράξαμεν καὶ ὅσα ἀγαθὰ δὲν ἐφράξαμεν καὶ ὅσα κακὰ ἐπαρακινήσαμεν ἄλλους νὰ κάμωσι, καὶ ὅσα καλὰ ἐμποδίσαμεν ἄλλους νὰ πληρώσωσι· καὶ μαζὺ μὲ αὐτὰ τὰ ἁμαρτήματα, θέλει προθέσει καὶ ὅλας τὰς παραβάσεις των. Καὶ διὰ νὰ πληροφορηθῆτε καλήτερα τὰς λόγους ἐκείνα τοῦ καταράτε, ὁπου θέλων γένῃ παντὸς σατύρε καὶ ἰάμβε πικρότεροι, ἀκούσατέ τας ἐξυφασμένας μὲ λέξεις τὰ φοεμνημένα Αὐγουστῖνα·

„ Δικαιότατε Κριτὰ (λέγει ὁ διάβολος), κρίνε δίκαια· διότι, Ψαλ. 83.
„ καὶ τὸν Προφήτην σε, δικαιοσύνη καὶ κρῖμα ἑτοιμασία τῶ θρόνου σε· κρίνε, καὶ ἀποφάσισε, ὅτι εἶναι εδικός μας ἐκεῖνος, ὁπου δὲν ἠγάπησε νὰ εἶναι εδικός σε. Καὶ ἐπειδὴ εδικός μας εἶναι, „ μὲ ἐμβρα φρέπει νὰ καταδικάζεται· διὰ τί, ἀφ' ὅ μὲ ἀπαρνήθη εἰς τὸ βάπτισμα, καὶ εἶπεν· „ Ἀπεταξάμην τὸν σατανᾶν, πάλιν ὡσὰν νὰ ἐμετανόησε, καὶ ἐφρόσδραμεν εἰς ἐμβρα, καὶ ὑπετάχθη εἰς τὴν εδικήν μας σκέψιν καὶ φρονσασίαν. Ἠξεύρεις, Κριτὰ δικαιότατε, τί ἐνεργᾶσιν εἰς αὐτὸν ἡ ἀκαρχωσία, „ τί ἡ ἀκρασία, τί ἡ πλεονεξία, τί ἡ ὀργὴ, τί ἡ ὑπερηφάνεια, καὶ τὰ λοιπὰ, ὅσα εἶναι ἐδικά μας γνωρίσματα, τὰ ὁποῖα, αὐτὸς φρότερον εἶχεν ἀρνηθῆ, καὶ ὕστερον πάλιν τὰ ἐπανέλαβεν εἰς τὸν ἑαυτόν τε, καὶ τὰ ἐβασᾶσεν ὡς ἀκειβά τινα, καὶ πολύτιμα φράγματα· καὶ χωρὶς κάνενα ἀπὸ αὐτὰ, δὲν ἔκαμνε τίποτε. Ἐγὼ τὸ ὁμολογῶ ὅτι μὲ ἀρνήθη, καὶ ἐφορτρεξεν εἰς ἔσχατον τὸν Ποιητὴν καὶ Θεόν τε· ἀλλὰ πάλιν μετενόησε, καὶ ἐγύρεισεν ὀπίσω εἰς ἐμὲ τὸν φρῶτόν τε δεσπότην, καὶ θελιματικῶς ὑπετάχθη εἰς ἐμὲ, καὶ ὡς Θεόν τε μὲ ἐλάβεν. Ἦλθε πάλιν εἰς τὴν αὐλήν μας, διότι ἠγάπησε περισσότερον ἐκεῖνα ὁπου ἐγὼ ἔχω, διὰ τὰ εδικά σε. Κρίνε δίκαια, Κριτὰ δικαιότατε· διότι, ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἐσὺ ἐλύτρωσε μὲ τὸ ἴδιόν σε Αἷμα, αὐτὸς ὕστερον αὐτοθελήτως ἐδιάλωθη εἰς ἐμέ· καὶ λοιπὸν, δὲν ἠμπορεῖς νὰ διαβλέψῃ τὸ „ ζύγι τῆς μεγαλωτάτης σε δικαιοσύνης, καὶ νὰ ἀποφασίσῃς τὸ „ ἐναντίον. Δὲν εἶναι δυνατὸν, λέγω, νὰ μὴ μὲ δώσῃς δικαίως „ αὐτὰς τὰς εδικάς σε μοῦ διαβάτας, εδικός μας δὲ θέλης· διότι, εἰς ὅλα μου χαρᾶς ἐτελείωσαν τὰ θελήματά μας. Ὁμολογῶ „ ὅτι εδικοί σε ἦτον, διότι τὰς ἔπλασας ἐκ τῶ μὴ ὄντος εἰς τὸ „ εἶναι κατ' εἰκόνα σὴν, καὶ ὁμοίωσιν, καὶ πάλιν μὲ τὸ νὰ ἐδιάλω-

„ λω-

www.tezaurliturgic.ro

„ λώθησαν εἰς ἐμὲ διὰ τῆς ἁμαρτίας τὸ Προπάτορος, ἔχυσες τὸ
„ Αἷμά σε ἐπάνω εἰς τὸν σαυρὸν, καὶ τὰς ἐξαναγόρασας· ἀλλ'
„ αὐτοὶ, τὼν ὑποταγὼν ὁπὸ ἐχρεώσων εἰς ἐσενά, τὼν ἐκλότζι-
„ σαν, καὶ εἰς ἐμᾶς καὶ παύτε μὲ χαρᾶς ὑπεπάχθησαν. Ἐ ῤῥι-
„ ψαν ἀπὸ παύωθεν τὸν ἐλαφρότατόν σε ζυγὸν, καὶ ὑπέκλιναν
„ τὸν αὐχένα των εἰς τὼ ἐδικό μὲ δολείαν· τὰς ἐδικάς σε ἐν-
„ τολὰς πορέβησαν μὲ μεγάλων ἀκαιχωσίαν καὶ ἀθεότητα, καὶ
„ τὰς ἐδικάς μὲ Εὐαγγελίας καὶ πλαϊάς, μὲ ὅλων τὼν ὄρε-
„ ξιν καὶ προθυμίαν ἐφύλαττον. Ἰδὲ λοιπὸν, Κεριὲ Δικαιότατε,
„ πόσω φλασότεραν δεσποτείαν καὶ δίκαιον ἔχω ἐγὼ ἐπάνω εἰς
„ αὐτὰς φλὲ σύ! ἐγὼ τίποτε δὲν τὰς ἔπαξα, τίποτε δὲν τὰς
„ ἐχάρισα. Σὺ, καὶ τὸ σῶμά σε παρέδωκας εἰς θανάτον διὰ ἀ-
„ γάπω τας ..... καὶ αἰώνιον βασιλείαν τὰς ἔπαξες διὰ ἀνά-
„ παυσίν τας· καὶ μ' ὅλον τοῦτο, αὐτοὶ ὕτε παραμικρὸν κίνδυνον
„ δι' ὅλα αὐτὰ ἠθέλησαν νὰ βασάσων. Πόσαις φοραῖς ἦλθες εἰς
„ τὰς θύρας των πτωχὸς, πειασμῶς, καταπληγωμῶς, ὀλίγον
„ ζητῶντας ψωμί· ἀλλ' ἐκεῖνοι, φλασότερον ἐφρόντιζον νὰ θρέ-
„ ψωσι σκυλία, καὶ νὰ χορτάσωσιν ἄλογα, φλὲ νὰ δώσωσιν
„ εἰς ἐσενά παραμικρὸν τίποτε ἀπὸ τὰ πλούτη των· φλασότερον
„ ἐνοιάζοντο πῶς νὰ ἐνδύσων τὰς τοίχες, πῶς νὰ στρώσων τὸ
„ ἔδαφος τῆ ὀπτίων τας μὲ μεταξωτὰ καὶ χρυσοΰφαντα πόκια,
„ παρὰ νὰ σκεπάσωσι τὼν ἐδικῶ σε γύμνωσιν μὲ ἕνα πεν-
„ χρὸν σέβδυμα· καὶ τὸ φλασότερον, πολλάκις καί σε ὕβριζον,
„ καί σε ἐδίωκον μὲ μεγάλων μανίταν. Δικαιότατον εἶναι λοι-
„ πὸν, κἂν τώρα νὰ κάμῃς εἰς αὐτὰς τὼν στρέπτων ἐκδίκησιν,
„ διὰ τῆ τόσω παράβασιν, ὑπερασίαν, καταφρόνησιν καὶ ἀτι-
„ μίαν, ὁπὲ ἐδείξαν εἰς τὼν ὑπερυψόζον καὶ ὑπερύψιστον μεγα-
„ λειότατά σε, μὲ τόσω ἀχαρισίαν.„ Τοιαῦτ, βέβαια, θέλει
εἶναι ἡ πικρὰ ἐκείνη τῆ ἀχειωτάτων δαιμόνων κατηγορία. Τᾶτα
ὅλα, ὁπὲ τώρα ἐδὼ παρ' ἐμᾶ λέγονται, ὀξάπαντος ἔχουν νὰ
λαλήθῶν ἕνα καιρὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ φοβερώτατον καὶ οἰκεμενικὸν
Κεριτήριον, μὲ ἀσύγκριτον ὅμως καὶ πολλὰ διαφορετικὼ τεχνη-
χίαν, καὶ δωάμιν.

Ἠθικόν.

Λείπεται, διὰ νὰ μὼ ὀνειδισθῶμεν ἀπὸ τὰς Νινεβίτας, διότι
δὲν ἐμετανοήσαμεν τώρα, ὁπὲ ἔχομεν τὼ δωάμιν, καὶ
τὼν ὀξσίαν· λείπεται, λέγω, νὰ μετανοήσωμεν· μήπως καὶ
ὕστερον ἐπάνω εἰς τὸν ἀγῶνα τᾶ θανάτε μετανοήσωμεν πῶς δὲν
ἐμετανοήσαμεν. Τὸ ὁποῖον, συμβῇ μίαν φορὰν εἰς ἕνα φιλάρ-
γυρον, καθὼς τινες ἰσορῶσι. Τᾶτος, ἐδανείζε χρήματα μὲ τὸ δί-
φορον· καὶ ἕνας πνευματικός τε πατὴρ, πολλᾶς φοραῖς τὸν ἐνε-

δέ-

δέτει νὰ παύσῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἁμάρτημα, καὶ νὰ διορθώσῃ διὰ
τῆς μετανοίας τὼν πολιτείαν τε. Ἀλλ' αὐτὸς, ὡς ἀνόητος, παν-
τοτε μὲ ἀηδίαν τῆς καρδίας τε ἐδέχετο τὼν συμβολὼν τᾶ πνευ-
ματικᾶ, προφασιζόμενος προφάσεις ὲν ἁμαρτίας, καὶ τᾶ ἄλεσθ·
ἔχω καιρὸν πνευματικὲ, δι αὐτὼν τὼν μετάνοιαν· μὴ φοβεῖ-
σαι, ἀκόμη δὲν ἀπέστειλεν εἰς ἐμὲ ἡ ὀλοῦτερη ἡμέρα τῆς ζωῆς
με, ὅταν βασιλεύῃ ὁ ἥλιος, δὲν μᾶς φοβερίζει ὅτι πάλιν δὲν
θέλει ἀνατείλῃ· καὶ λοιπὸν, τίς ἡ βία εἰς τὼν μετάνοιαν; Καὶ
ἔτζι μὲ τοιούτας λόγας, ἡμέραν καθ' ἡμέραν προχωνται ἐκεῖνος
τὸν καιρὸν τῆς μετανοίας, ἔφθασεν εἰς μίαν ἀέλπιστον ἀθσύεαν·
ὄχι ἐλαφρὰν καὶ ὀλίγων, ἀλλὰ θανάσιμον καὶ ὀλεθρίαν. Τρέχει
πάλιν, ἀκόμπας ὁ πνευματικός τε πατὴρ· τὸν συμβολεύει μὲ
φλασότερον ζῆλον καὶ προθυμίαν, εἰς τὸ νὰ μετανοήσῃ· λέγει
εἰς αὐτὸν, μετανόησον, τέκνον, μετανόησον· διατὶ, ὅταν εἶναί τι-
νας ἄῤῥωστος, δὲν πρέπει νὰ θαῤῥοῦν, ὅτι πάλιν βέβαια ἔρχε-
ται εἰς τὼν προτέραν τε ὑγίειαν. Ἀλλ' ἐκεῖνος ὁ φιλάργυρος, καὶ
ὄντως ἀναισθητῶσεν εἰς τὰς συμβολὰς τᾶ πνευματικᾶ, καθὼς ὁ
γαΐδαρος εἰς τὰ ἄσματα τῆς λύρας. Ὅθεν καὶ ἐμετακινεῖζετο
πάλιν τὰ σωτηριώτατά τε φωτὸς λόγια, καὶ ἐκλωθογυρίζον εἰς
τὼν γλῶσάν τε τὰς φωτὸς προφάσεις· μὴ φοβεῖσαι, πνευμα-
τικέ με, ἀκόμη δὲν ἐτελείωσαν ἡ ὧραις τῆς ζωῆς με· ἐγὼ ὅταν
ἴδω τὸν καιρὸν ὀπηδέσιον, θέλω μετανοήσει. Ταῦτα ἐκεῖνος λέ-
γοντος ἀνόητος, ἔφθασε καὶ ἡ ὥρα τᾶ θανάτε. Ὅθεν ἄρχισε νὰ
φωνάζῃ ἀπὸ βάθος τῆς καρδίας τε μὲ φωναῖς κλαυθμηραῖς,
πλὼν, ἀνωφελῶς καὶ ἀπηλπισμένα· ὦ μετάνοια, μετάνοια, πῦ
εἶσαι; πλέον νὰ μετανοήσω δὲν δύαμαι, διότι ὁ Δίκαιος Κρι-
τὴς ὕτως ὥρισεν· ἐπειδὴ, ὅταν εἶχα τὸν καιρὸν νὰ μετανοήσω,
δὲν ἠθέλησα νὰ μετανοήσω. Λοιπὸν, ἐκεῖνος ὁ δυσυχέστατος, ἔτζι χωρὶς μετάνοιαν ἀπώλετο εἰς τὸς αἰῶνας. Ἐλάτε τώρα
ἐσεῖς, ὁπὲ μὲ βάρος τῆς καρδίας σας ἀκέετε κάνενα ὁπὲ σᾶς
συμβολεύει, καὶ σᾶς παρακινεῖ εἰς μετάνοιαν, καὶ διόρθωσιν τῆς
ζωῆς σας· τῆ ὁποίων ἡ θέλησις ποτὲ αὐτὼν τὼν μετάνοιαν,
εἶναι μαραμένη, ἀνήμπορος, καὶ μεδιασμένη· πιστεύσατέ μοι, ὅτι
θέλει ἔλθῃ καιρὸς καὶ εἰς ἐσᾶς, νὰ σοχάζεσθε αὐτὸ τὸ βάρος τῆς
καρδίας, ὁπὲ ἔχετε τώρα εἰς τὼν μετάνοιαν, καὶ καταδικάζοντες
τὸν ἑαυτόν σας εἰς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, θέλετε φωνάζει πικρότατα
ὡσὰν ἐκεῖνον τὸν φιλάργυρον· ὦ μετάνοια, μετάνοια, καὶ πῦ
εἶσαι;

www.tezaurliturgic.ro

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Ζ'.

Ἀποφασίζεται εἰς τὸς Δικαίους ἡ παμβδαιμονεςάτη καὶ χαριεςάτη Ἀπόφασις.

Πρὶν νὰ ἀναφέρωμεν εἰς τὸ μέσον ἐκεῖνον τὸν παμβδαίμονα ὑπόφασιν, μὲ τὴν ὁποίαν οἱ Δίκαιοι ἔχειν νὰ ὑπολαύσουν τὸν αἰώνιον μισθὸν, καὶ τὸ βραβεῖον τῆς νίκης των, καὶ νὰ σεφανωθῶν μὲ τὸν ἀμάραντον σέφανον τῆς αἰδίας Δόξης, ἠδυάτο τινὰς νὰ ὑπορήσῃ, διὰ τί θέλει ἐκφωνηθῇ ἡ μακαρία ὑπόφασις τῆ Δικαίων προτήτερα ὑπὸ ἐκείνην τῆ ἀμαρτωλῶν; καὶ διὰ τί πρότερον οἱ μακάριοι εἰσέρχονται εἰς τὴν βασιλείαν τῆ ὐρανῶν, καὶ ὕςερον οἱ παλαίπωροι ἁμαρτωλοὶ ἀπρόχνονται εἰς τὰ πάρπαρα τῆ Ἅδε; Ἀλλ' ἂς ἀκέσῃ ὁ παῖπα ἐρωτῆ, πῶς τῆτο θέλει χρῆ διὰ νὰ φανῇ φανερῶς ἡ θεία Δικαιοσώνη. Διότι οἱ ἁμαρτωλοὶ κ' ἔχ πολλὰς ζόπας ἔχειν νὰ λυπηθῶσιν, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἐδικήν τες συμφορὰν καὶ δυσχίαν ὁπῆ πάχνσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν δόξαν καὶ δυτυχίαν τῆ Δικαίων, ὁπῆ καὶ αὐτοὶ ἠμπορῆντες, δὲν τὴν ὑπόκπισαν· καὶ πάλιν, ὄχι μόνον θέλειν πονέσει ἀπαρηγόρητα διὰ ἐκεῖνα τὰ σέφανα, ὁπῆ δὲν ὑπόκπισαν, ἀλλὰ θέλειν πικρανθῇ εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ἐπειδὴ μέλλειν νὰ καταγελῶνται ὑπὸ ἐκείνης, ὁπῆ αὐτοὶ πρότερον κατεγέλων, καὶ νὰ ἐξεπαίζωνται ὑπὸ ἐκείνης, ὁπῆ αὐτοὶ εἰς ὅλα καιρὸν τὴς εἶχον παίγνιον. Ἀλλὰ, ἡ θεία πρόνοια ἔτζι θέλει οἰκονομήσει τὸ πρᾶγμα, ὁπῆ οἱ Δίκαιοι, διὰ ἐξισοτέραν τες χαρὰν, νὰ ἰδῶν τὴν καταδίκην τῆ ἀδίκων· καθὼς καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, διὰ ἐξισοτέραν τες λύπην, νὰ ἰδῶν τὴν μακαριότητα τῆ Δικαίων. Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος εἰς τὰς φίλας τε πάντας ἔτζι ἔταξεν, ὅτι νὰ ἰδῶν μὲ τὰ ὀμμάτιά τες τὴν ἐκείνων ἐκδίκησιν „ τοῖς ὀφθαλμοῖς σε κατανοήσεις καὶ ἀνταπόδοτιν ἁμαρτωλῶν ὄψει. „ Καὶ, καθὼς ἡ συμφορὰ τῆ ἁμαρτωλῶν, συγκεινομένη πρὸς τὴν μακαριότητα τῆ Δικαίων, αὐξαίνει τὸν πόνον καὶ τὴν βάσανον εἰς αὐτὰς τὰς ἁμαρτωλὰς, ἔτζι καὶ ἡ δυτυχία τῆ Ὁσίων, συγκεινομένη πρὸς τὴν κόλασιν τῆ ἁμαρτωλῶν, θέλει αὐξαίνει τὴν ἀγαλλίασιν καὶ ὑπόλαυσιν εἰς αὐτὰς τὰς ὁσίας. Καὶ περὶ μὲν τέτων ἀρκεῖ. Ἂς ἔλθωμεν δὲ πῶρα νὰ λαλήσωμεν διὰ τὴν μακαριωτάτην ὑπόφασιν, ὁπῆ ἔχει νὰ ἐκφωνήσῃ ὁ Δίκαιος Κριτὴς εἰς ὅλας τὰς Ἁγίας τε. Ἀφ' ἧ καθαρῶς ὅλαις ἡ ἁμαρτίαις τῆ καθ' ἑνὸς παρρησιαθῶσι καὶ ἐλεγχθῶσι, καὶ ἀκολούθως, νικήσῃ λαμπρῶς ἡ ἀλήθεια, τότε ὁ ἀδέκασος πάντων Δικασὴς, γυρίζωντας μὲ ὄμμα ἱλαρώτατον καὶ ἡμερώτατον, πρῶτην πρὸς τὴν Μητέρα τε, τὴν Δέ-

Ψαλμ. μ'. ά.

σποιναν, καὶ Βασίλισσαν πάντων τῆ ἐκλεκτῆ Χριςιανῶν, ἔπειτα καὶ πρὸς τὰς ὑπολοίπας Δικαίας, γλυκύτατα θέλει ὁμιλήσῃ μὲ τοιαύτην φωνὴν, ὁπῆ ὄχι μόνον νὰ ἀκεσθῇ εἰς ἐκείνας, ὁπῆ θελήσκονται γύρωθεν τε θρόνε τε, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ παραχθόνια, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ὐρανόν· διότι, δὲν εἶναι δύσκολον εἰς αὐτὸν, νὰ κάμῃ ὥσε ὁπῆ ὁ ἦχος τῆς φωνῆς τε νὰ φθάσῃ εἰς ὅσον μέρος θέλει, καθὼς καὶ εἰς τὰς σάλπιγγας τῆ Ἀγγέλων, ὁπῆ προτήτερα ἐλέγομεν, ἤτον ἡ τοιαύτη δυνάμις τῆς βοῆς· τὸ ὁποῖον, καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ ἐφανέρωσε λέγωντας· „ ἰδὲ, δώσει τῇ φωνῇ „ αὐτῆ φωνὴν δυνάμεως. „ Ἀλλὰ, πρὶν νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸ μέσον ἐκεῖνα τὰ παρηυτυχέσατα λόγια τῆ Κριτῆ, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐρευνήσωμεν διὰ νὰ μάθωμεν, μὲ ποίαν γλῶσσαν ὁ Κύριος ἔχει νὰ λαλήσῃ τότε τὴν ὑπόφασιν τῆς Κρίσεώς τε, πόσον εἰς τὰς Δικαίας, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἁμαρτωλὰς· μὲ ἑλληνικὴν, ἢ λατινικὴν, ἑβραϊκὴν, ἢ ἀραβικὴν, ἢ ἄλλην τινὰ διάλεκτον ἔξω ὑπὸ αὐτάς; Τινὲς Θεολόγοι γνωματεύσιν, ὅτι ἔχει νὰ ὁμιλήσῃ μὲ γλῶσσαν συριακὴν, τὴν ὁποίαν λέγεσιν ὅτι ἐμπαχειρίθη καὶ ὅταν σωματικῶς ἀνεςρέφετο εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. Ἄλλοι δὲ πάλιν βεβαιόνεσιν, ὅτι μὲ ἑλληνικὴν φορὰν ἔχει νὰ λαλήσῃ ὁ Κύριος. Καὶ τῆτο τὸ συμπεραίνεσιν, ὑπὸ τὴν Ἀποκάλυψιν τε Θεολόγε, ὁπῆ λέγει. „ Ἐγώ εἰμι τὸ Α, καὶ τὸ Ω. „ τὰ ὁποῖα εἶναι γράμματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. Μὲ τοιαύτην λοιπὸν φωνὴν ἔχει νὰ λαλήσῃ ὁ Κύριός μας πρὸς τὰς Δικαίας, λέγωντας· ὦ ἐκλεκτοί με καὶ Δίκαιοι, ἐγὼ, κινήμενος ὑπὸ τὴν ἄπειρον Ἀγαθότητά με, ὄχι μόνον πῶρα, ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων τῆ χρόνων σᾶς ἐγνώρισα, καὶ μὲ παλαγχνικώτατα ὄμματα σᾶς ἐκύταζα, καὶ μὲ ὑπερβάλλεσαν ἀγάπην σᾶς ἠγάπησα, καὶ ὑπὸ τὰς ὑποδεδοκιμασμένας ἁμαρτίας σᾶς ἐξεχώρισα, καὶ εἰς τὰς φίλας καὶ συγκληρονόμας, καὶ ἀδελφάς με σᾶς ἐσωκαείδμητα. Διὰ ἐσᾶς, καὶ διὰ τὴν ἐδικήν σας σωτηρίαν ἐκατέβηκα ὑπὸ τὲς ὐρανὲς, καὶ ἐγίνα ἄνθρωπος εἰς τὴν γῆν· διὰ ἐσᾶς ἐξωρίσθηκα εἰς τὸν Κόσμον, διὰ νὰ συμβασιλεύσετε μετ' ἐμὲ εἰς τὸν ὐρανόν. Δὲν ἔφθασεν εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ἀγάπην, καὶ ἐλεημοσώνην με νὰ σᾶς δώσω τὴν σάρκα με εἰς βρῶσιν, καὶ τὸ Αἷμά με εἰς πόσιν, καὶ τὴν ψυχήν με εἰς ἐξαγόρασιν τῆς ἐλευθερίας σας, ἀλλὰ ἔτερα πῶρα πάλιν νὰ κατέβω εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ σᾶς χαρίσω καὶ τὴν ὐρανίον με βασιλείαν, εἰς τελευταίαν ἀπεμοιβὴν τῆς πρὸς ἐμὲ ἀγάπης σας. Οἰσάτε λοιπὸν, „ δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τε Πατρός με, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν „ ἀπὸ καταβολῆς Κόσμε. Βαβαὶ, ἀθάνατε Κύριε, πόσην μεγάλην καὶ ἀσύγκριτον χαρὰν θέλει ἐμβάλῃ εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῆ Δικαίων ἐκείνη ἡ πολυπόθητος, καὶ εὐδαιμονεςάτη φωνή σε, ἡ ὁποία δίκαιον εἶναι νὰ συγκείνεται μὲ ὅλαις ταῖς δυτυχίαις καὶ

Ματθ. κε'.

τὰς

www.tezaurliturgic.ro

τὰς θησαυρὰς τῆς παρούσης ζωῆς! διότι εἶναι φωνὴ, ὁπὰ θέλει
ἀνοίξει ὅλαις ταῖς πόρταις τὰ οὐρανὰ, πρὸς θείαμβον τῆ Δι-
καίων· θείαμβον, βέβαια, ὑπεροθαύμαστον, τοσούτων φίλων τὰ
Θεὰ, τοσούτων κληρονόμων τῆς ἀφθαρσίας ἐκείνης βασιλείας, το-
σούτων βοπαιοφόρων στρατιωτῆ, ἀπὸ τὰς ὁποίας πολλάκις ἐνικήθη ὁ Διάβολος, κατεπατήθη ἡ ἔπαρσις τὰ Κόσμα, κατεδαμάσθη
ἡ σάρκα, κατεφρονήθη ὁ θάνατος, καὶ τὰ θανάτα διάφορα βάσανα.
Δεῦτε ἀπὸ τὰ σκότος, εἰς τὸ φῶς· ἀπὸ τὴν δουλείαν, εἰς τὴν ἐ-
λευθερίαν τῆ τέκνων τὰ Θεὰ· ἀπὸ τὸν πόλεμον, εἰς τὴν εἰρή-
νην, ἀπὸ τὸν θάνατον, εἰς τὴν ζωήν· ἀπὸ τὰς ἀγῶνας, εἰς τὰς
θειάμβους· ἀπὸ τὰς τεκνυμίας, εἰς τὸν λιμένα· ἀπὸ τὴν Βαβυ-
λῶνα, εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· ἀπὸ τὴν γῆν, εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ
ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα, εἰς τὰ αἰώνια. Ταύτην τὴν ἀποθεσιν ὁ
μακάριος Ἱππόλυτος παθητικώτατα τὴν μακρυώτ καὶ τὸ τέλος
εἰς ἕνα λόγον, ὁπὰ κάνει ὅλη σωτελείας τὰ αἰῶνος τούτα, ἀ-
παριθμῶντας καὶ μέρος ὅλας τὰς τάξεις τῆ Ἁγίων. Δεῦτε (λέ-
γει) Προφῆται, ὁπὰ διὰ τὸ Ὄνομά με ἐδιώχθητε· Δεῦτε Πα-
τριάρχαι, ὁπὰ καὶ πρὸ τῆς παρουσίας με μὲ ὑπακούσατε, καὶ
τὴν βοήθειάν με ἐπεθυμήσατε· Δεῦτε, Ἀπόστολοι, οἱ συμμέ-
τοχοι τῆ θλίψεών με· Δεῦτε, Μάρτυρες, ὁπὰ διὰ τὸ Ὄνομά
με πολλὰς βασάνας ὑπεμείνατε ὑπὸ βασιλέων, καὶ τυράννων·
Δεῦτε, Ἀρχιερεῖς, ὁπὰ ὁσίως, καὶ ἀμέμπτως ἐποιμάνετε τὰ
λογικάς ποίμνια, καὶ εἰς τὰς ὑπολάς με τὰ ὡδηγήσατε, τὸ-
σον μὲ τὴν διδασκαλίαν σας, ὅσον καὶ μὲ τὸ καλόν σας πα-
δείγμα· Δεῦτε, ὅσιοι, καὶ Ἀσκηταὶ, ὁπὰ δι' ἀγάπην με ἠρή-
θητε κάθε ἀπόλαυσιν τὰ προσκαίρα Κόσμα, καὶ κατεδαμάσα-
τε τὸ σῶμά σας, καὶ εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰς ὕπας τῆς
γῆς, μὲ νηστείαν, ἀγρυπνίαν καὶ προσοχὴν εἰς τὸ θέλημά με
ὑπηρετήσατε· δεῦτε, κοράσια, ὁπὰ ἐφοτιμήσατε διὰ νυμφίον
σας ἐμὲ τὸν Θεόν σας, καὶ ὄχι τινὰ ἄνθρωπον· Δεῦτε πάντες,
ὅσοι ἐφυλάξατε τὴν ἀγάπην, καθὼς ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀγάπη·
Δεῦτε, ὅσοι ἐπρήσατε τὴν εἰρήνην, διότι ἐγὼ εἶμαι ἡ εἰρή-
νη. Καὶ ταῦτα μὴν γράφει ὁ Ἱππόλυτος· ἡμεῖς δὲ, ἂς προχω-
ρήσωμεν καὶ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, διὰ νὰ μάθωμεν τὰ θέλει τῆ Δι-
καίων λόγια, δεῦτε οἱ εὐλογημένοι. ὦ, καὶ μὲ πόσην χαρὰν καὶ
ἀγαλλίασιν θέλουσι θέλπατεῖ τότε οἱ Δίκαιοι, ὅταν ἀκούσουσι
ταῦτα τὰ ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον γλυκύτερα λόγια τὰ Κυρίε! Ὢ
φωνὴ καὶ ἀληθειαν νίκης καὶ θειάμβε! ὦ τέλος πάσης ἐπιθυ-
μίας, καὶ εὐτυχίας! ὦ λιμένα τῆς καλῆς καὶ βεβαίας ἐλπίδος!
Οἱ εὐλογημένοι· ὦ ἁγιότης! τὰ Παρθένου· ὦ θειότης!
Κληρονομήσατε. ὦ ἀσφάλεια! τὴν ἀφθαρσίαν ἡμῖν. ὦ
ἀγάπη! βασιλείαν, ὦ μεγαλειότης! ἀπὸ καταβολῆς Κόσ-
με· ὦ ἀρχαιότης! Ἀλλὰ, τί τὸ αἴτιον ἄραγε, ὁπὰ τὰς χα-
ρίζει

„ ἔχει τοσαύτην εὐδαιμονίαν; Ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φα-
„ γεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ
„ με, γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με·
„ ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με. Ὦ μεγαλωτάτη, καὶ
πλουσιόδωρος ἀνταμοιβὴ, διὰ μίαν τόσην μικρὰν, καὶ αὐτελῆ
ἐνεργεσίαν, καὶ χάριν! ὦ ἄμετρος καλοσύνη, διὰ ἕνα τόσον μι-
κρότατον δῶρον! ὦ δῶρον ὑπέρτιμον, διὰ μίαν τόσην ἐλαφρὰν καὶ
ἀκόπαστον θέλουσιν! Τότε δὴ τότε, θαυμαζόντων ἀπάντων διὰ τὸ
μέγεθος τῆς ἀνταμοιβῆς, καὶ τὴν βραβείων, καὶ ὑπορόντων πῶς, καὶ
πότε, καὶ πῶ ἐτέλεσαν τὰς τοσαύτας ὑπηρεσίας καὶ χάριτας οἱ
Δίκαιοι, ὑποκριθήσεται ὁ μισθαποδότης καὶ μεγαλόδωρος ἐκεῖνος
Δίκαιος Κριτὴς τὰ ἀπόλυθα τὴ Εὐαγγελίε. „ Ἀμὴν, ἀμὴν
„ λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποίησατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν με τῶν
„ ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποίησατε. Στοχασθῆτε τώρα λοιπὸν, ποίαν
δύναμιν ἔχει ἡ πρὸς τὰς πτέχας ἐλεημοσύνη; Πῶς διὰ ὀλίγον
τίποτε, ὁπὰ δίδοται εἰς ἐκείνας, γίνεται ἡ ἀνταμοιβὴ διὰ τὰ
Κυρίε μὲ ὁλοκλήρως Παραδείσες. Ἁρμόδιον εἶναι νὰ ἀναφέρω ἐν-
ταῦθα ἐκεῖνο, ὁπὰ ἱστορεῖται διὰ τὸν Καίσαρα. Ἕνας στρατιώ-
της εἶχε μὲ κάποιους κρίσιν, οἱ ὁποῖοι ἔπαιρνον νὰ τὰ ἁρπάσω-
σιν ἀδίκως τὰ χωράφιά τα. Παρίσταντο ἔμπροσθεν τὰ Καίσαρος καὶ
τὰ δύω μέρη· ὁ στρατιώτης καὶ φοβέμενος μήπως νικηθῇ ὑπὸ τὰς
ἀντιπάλους, καὶ χάσῃ τὸ δίκαιόν τα, τί κάμνει; Ἄρχισε νὰ ἀνα-
θυμίζῃ τὸν Καίσαρα διὰ μίαν παλαιὰν ὑπηρεσίαν καὶ χάριν,
ὁπὰ τὰ ἔκαμεν ἕνα καιρὸν, εἰς τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὁ Καίσαρ εὑρίσκετο ἐν μεγάλῃ ἀνάγκῃ. Ἐνθυμᾶσαι (τὰ λέγει) μέγιστε
Καῖσαρ καὶ Αὐτοκράτωρ, ὅταν μίαν φορὰν ἤθελες νὰ ἀναπαυθῇς
ὑποκάτω εἰς ἕνα δένδρον ἐν ὥρᾳ τὰ μεσημεριᾶ, εἰς ὑπερβολικὸν
καύσωνα διὰ ἡλιακῶν ἀκτίνων, ὁ δὲ τόπος ἦτον βαχὺς πολλὰ
καὶ ἀνώμαλος, πῶς ἕνας ἀπὸ τὰς ἐδικάς σα στρατιώτας σὰ ἔσρω-
σεν ὑποκάτω τὸ ἐπαναφορίόντα; Ἐνθυμᾶμαι, τὰ ἀπεκρίθη ὁ
Καῖσαρ· μάλιστα ἐνθυμοῦμαι ἐκείνην τὴν ὥραν καὶ ἀπὸ μίαν
δίψαν ὑπέρμετρον, καὶ δὲν μὰ ἦτον δυνατὸν νὰ ὑπάγω εἰς τὴν
βρύσιν, διότι ἐκεῖ πλησίον οἱ ἐχθροὶ ἦτον κονεμένοι· καὶ ἕνας
μὲ στρατιώτης καὶ εἰς τὴν ψυχήν, καὶ εἰς τὸ σῶμα ἀνδρεῖος, ἐπλη-
μμησε, καὶ βρέχοντας προθύμως, μοὶ ἔφερεν ἱκανὸν ὕδωρ μέσα εἰς
τὴν περικεφαλαίαν τα, καὶ ἔπιον. Ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης. δύνα-
σαι, ὦ Αὐτοκράτωρ, νὰ γνωρίσῃς ἐκεῖνον τὸν στρατιώτην, ἢ τὴν
περικεφαλαίαν ἐκείνην; Λέγει ὁ Καῖσαρ· τὴν μὲν περικεφαλαίαν,
δὲν δύναμαι νὰ γνωρίσω· τὸν δὲ ἄνθρωπον, ὁμολογῶ ὅτι δύ-
ναμαι. Καὶ ἐπρόσθεσεν εἰς τοῦτα τὰ λόγια ὁ Καῖσαρ, ὅτι σὺ,
βέβαια, δὲν εἶσαι ἐκεῖνος. Ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης εἰς τὸν Καί-
σαρα· Δικαίως δὲν μὲ γνωρίζεις; ὦ Καῖσαρ· διότι, τὸν καιρὸν
ὁπὰ ἐσυμβη τοῦτο ἡμῶν ὅλος ὑγιὴς, καὶ ἄρτιος εἰς τὰ μέλη μα,

ὕστερον

www.tezaurliturgic.ro

ὕστερον ὅμως εἰς τὸν πόλεμον, ἔχασα τὸν σῶμα μὲ ὀφθαλμοὺς. Ταῦτα ἀκύσας ὁ Καίσαρ, ἀνεγνώρισε τὸν στρατιώτην· καὶ ἐνθυμηθεὶς τὰς ὑπηρεσίας, ἐ μόνον ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν τὴν κεῖνσιν, ἀλλὰ καὶ μὲ δῶρα μεγαλοφρεπῆ, καὶ χαρίσματα πολύτιμα τὸν ἀπήμειψε, καὶ μὲ ἀξίωμα τὸν ἐτίμησε. Πόσον ἀσυγκρίτως θέλει εἶναι μεγαλήτερα ἀπὸ ἐκεῖνα τῦ Καίσαρος ἡ μισθαποδοσία, καὶ μεγαλοδωρία, καὶ ἀξία, καὶ χάρις τῦ Θεῦ, ὁπῦ θέλει κάμη πρὸς τοὺς φίλους τε, διὰ κάμμίαν βραχυτάτην ὑπηρεσίαν, ὁπῦ τῦ ἔκαμαν κάποια καιρὸν εἰς ταύτην τὴν ζωήν; ἐπειδὴ καὶ, εἴτι διεργεσίαν τινὰς κάνουν πτωχὸν, εἰς αὐτὸν τὸν Δεσπότην Χριστὸν, τὸν ὑπεραπλοῦν τῆ πενήτων τὸ χαρίζει· ὅθεν, δυνάται καὶ αὐτὸς νὰ λέγη τὰ ἴδια, ὁπῦ ἔλεγε ἐκεῖνος ὁ στρατιώτης πρὸς τὸν Καίσαρα, καὶ νὰ ἀναθυμίζη καὶ αὐτὸς τὸν Βασιλέα τῆ βασιλευόντων, καὶ Κύριον τῆ κυριευόντων· καθὼς ἐκεῖνος τὸν Αὐτοκράτορα λέγοντας, ἐνθυμᾶσαι, Κύριε, ὁπῦ μίαν φορὰν διέσωσαν εἰς ψυχρότατον χειμῶνα, κυριεύομενος ἀπὸ δεινότατον κρῦος, καὶ ἦλθες βέμοντας, καὶ παγωμένος, καὶ ἐκτύπας τὴν θύραν μὲ, καὶ ἐγώ σε ἐδέχθην μέσα εἰς τὸν οἶκόν μὲ, καὶ σε ἔνδυσα, ὁπῦ ἦσαν γυμνὸς, καὶ σε ἐζέσανα, ὁπῦ ἦσαν καταψυχαμένος; Ἐνθυμᾶσαι καὶ ἄλλην φοράν, ὁπῦ σὲ εὕρηκα εἰς τὸν δρόμον, καὶ ἦσαν καταμαραμένος ἀπὸ τὴν πεῖναν, καὶ σε ἐπῆρα εἰς τὸν οἶκόν μὲ, καὶ σὲ ἡτοίμασα βάπεζαν, καὶ φιλεύοντας σὲ ἀνέπαυσα καὶ τὴν δυσμήν μὲ; Καὶ τότε, βεβαιότατα, ὁ Κύριος ἐμφράκτης κάμνοντας τὴν ἀνταμοιβὴν, δὲν μόνον θέλει συγχωρήσει ὅλα σε τὰ ἁμαρτήματα, ἀλλὰ καὶ μὲ μεγάλην φωνὴν θέλει κηρύξει εἰς ὅλον τὸν Κόσμον ἐκείνας τὰς καὶ μέρος διεργεσίας σε· καὶ προσκαλοῦντάς σε εἰς ἀπόλαυσιν τῆ ἀγαθῶν τε, θέλει σὲ εἰπῆ μὲ τῆ ἄλλων· „ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῦ Πατρός „ μὲ, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν Βασιλείαν ἀπὸ κα- „ ταβολῆς Κόσμε· ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· καὶ τὰ „ ἀκόλουθα τῆς χαριεστάτης ἐκείνης φωνῆς τῦ Δεσπότε Χριστῦ.

Η Ἠθικόν.

Ὅλοι ἐπιθυμῶν, βέβαια, διὰ νὰ ἀξιωθῶν νὰ ἀκύσων ἀπὸ τὸ στόμα τῦ εὐσπλάγχνε ἐκείνε τῆ ὅλων Κριτῦ τὰ παύτερπνα καὶ γλυκύτατα λόγια, ὁπῦ θέλει ἐκφωνήσει πρὸς τοὺς Δικαίους· ὅλοι ὀρέγονται διὰ νὰ ἀξιωθῶν νὰ σαθῶν εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τῦ Κριτῦ, ἐκεῖ ὁπῦ ἔχων νὰ στέκωνται οἱ Δίκαιοι. Ἀλλὰ, ποῖον τρόπον ἀράγε, νὰ ἐμπαχτεύετο τινὰς ἐδῶ εἰς τὴν γῆν, ὁπῦ νὰ ἤθελεν ἀξιωθῆ τότε, καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν δεξιὸν τόπον νὰ σαθῆ, καὶ ἐκείνην τὴν γλυκυτάτην φωνὴν νὰ ἀκύσῃ, τὴν „ Δεῦτε „ οἱ εὐλογημένοι; Ἐκεῖνος ὁ ἦχος τῆς φωνῆς, ὁπῦ ἐβόα συχνάκις

κις ὁ Κύριος μεγαλοφώνως διὰ τῦ Γερῦ τε Εὐαγγελίε „ Δεῦτε Ματθ. „ πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύ- 11. „ σω ὑμᾶς, „ ἐξήλθε χθὲς εἰς ὅλα τὰ ἔθνη· εἰς τὰς θρισ- τοτέρας ὅμως, ἔτι ἀκύεται ἐκεῖνος ὁ λόγος, ὁπῦ εἶπέ ποτε εἰς τὸν Ἀνδρέαν, καὶ Πέτρον. „ Δεῦτε ὀπίσω μὲ, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων. τὸ ἴδιον καὶ σήμερον λαλεῖ πρὸς ἐσᾶς μεγα- λοφώνως αὐτὸς ὁ Χριστός· „ Δεῦτε πρός με πάντες ἐσεῖς οἱ κεν- ταὶ, καὶ ἄρχοντες, διὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀπλαγχνίας· δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ Γαβοὶ, διὰ τῆς φιλοχρίστε ἐπιμελείας, καὶ θε- ραπείας τῆ πτωχῶν καὶ ἀπόρων ἀρρώστων· δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ πλούσιοι, διὰ μέσε τῆς ταπεινοφροσύνης, καὶ ἐλεημοσύνης πρὸς τοὺς πένητας· δεῦτε πρός με ἐσεῖς οἱ πτωχοὶ, διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Θεόν. Δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ οἰκοδε- σπόται, μὲ τὸ μέσον τε καλε παραδείγματος, καὶ τὴν ἀγαθὴν πολιτείαν πρὸς τοὺς ἰδίες τε ὑπηρέτας. Δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ διδάσκαλοι, καὶ τεχνῖται, μὲ τὸ μέσον τῆς ἐπιμελείας πρὸς τοὺς μαθητάς σας, καὶ τῆς ἀφθόνε μεταδόσεως τῆς τέχνης καὶ τῆ γραμμάτων, τὰ ὁποῖα ὡς ἄλλα τάλαντα θεόθεν εἰς ἐσᾶς ἐνε- πιστεύθησαν· δεῦτε πρός με, ἐσεῖς οἱ νέοι, μὲ τὸ μέσον τῆς σω- φροσύνης σας· καὶ τῆς καθαρότητος τε κορμιέ σας· δεῦτε πρός με ἅπαντες οἱ Χριστιανοὶ, μὲ τὸ μέσον τῆς ἐργασίας τῆ ἐντολῶν μὲ. Ἀλλὰ, διὰ τί τόσον πολλὰ ὀλίγοι προσέχετιν εἰς τὴν φωνὴν ταύτην τε Κυρίε μας, μάλιστα δὲ καὶ κλείσει τὰ ὦτά τες εἰς τὸ, δεῦτε πρός με; Διότι, ὁ Κόσμος τέτος μὲ τὴν ἀπάτην τῆς μεταιόπητός τε, χαμώτερον φωνάζει πρὸς ἡμᾶς ἐναντίον ἐκεί- νης τῆς θείας φωνῆς· καθὼς μὲ τὰ ἐφεξῆς λόγια τὸ παρασαίνει ἡ σοφία τε Σολομῶντος. „ δεῦτε, ἀπολαύσωμεν τῆ ὄντων ἀγα- 2. 6. „ θῶν, καὶ χρησώμεθα τῇ κτίσει, ὡς ἐν νεότητι σπουδαίως οἶνε „ πολυτελὲς, καὶ μύρε πλησθῶμεν· καὶ μὲ παρόδυσάτω ἡμᾶς ἄν- „ θος ἀέρος. Λυπῆ μάλιστα ἡ φωνὴ ἀνοίγει, καὶ γλυκαίνει τὴν ἀκολύμας· ἡ δὲ τε Κυρίε, μᾶς τὴν κλείει, καὶ τὴν πικραίνει. Ἀλλ' ὅποιος ὀρέγεται καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκύσῃ τότε τὴν γλυκυ- τάτην αὐτὴν φωνὴν πρὸς τὴν Δικαίως, ἤγεν τὴν „ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τε Πατρός μὲ, ἂς ἀκύσῃ τώρα τὴν ἄλλην φωνὴν τε Χριστε, ὁπῦ κράζει· Δεῦτε πρός με πάντες „ οἱ κοπιῶντες καὶ „ πεφορτισμένοι. Καὶ ἐκείνη μὲν ἡ φωνὴ, ἡ, Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι, εἶναι φωνὴ τῆς Δικαιοσύνης· τότε δὲ ἡ φωνὴ, ἡ, Δεῦτε πρός με πάντες, εἶναι φωνὴ τῆς ἐλεημοσύνης. Ἀχ, καὶ πόσοι ἀπὸ τοὺς εἰ- δωλολάτρας ἀκύοντες ἐκείνην τὴν φωνὴν, τὴν, Δεῦτε οἱ εὐλο- γημένοι τε Πατρός μὲ, τὴν ἐθεμελίωναν καλὰ εἰς τὴν καρδίαν τους· καὶ πιστεύοντες, σὺν ἐβαπτίζοντο, καὶ ἀκολύθως παρέδιδον τὸν ἑαυτόν τους εἰς διάφορα κολασήρια διὰ τὸ Ὄνομα τε Χριστε· καὶ ἔτζι ἀποτεμνόμενοι τὰς κεφαλὰς, παρετίθεν εἰς αὐτὸν τὰς

Porta di Penitenza.

www.tezaurliturgic.ro

ψυχάς των. Λ'μποτε καὶ ἡμεῖς νὰ ἀνοίγωμεν καλῶς τὰ αὐτία μας εἰς ἐκείνω τῶ μακαρίαν φωνῶ, ὁπῦ συχνᾶ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον μᾶς κηρύττει τῶ „ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῆ Πατρός μου, καὶ νὰ τῶ ἐξερευνάμεν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μας, καὶ νὰ ἀφησωμεν, τέλος παντων, τῶ πλατείαν καὶ εὐρύχωρον ὁδὸν, καὶ νὰ ἀξιπατήσωμεν τῶ στενῶ καὶ τεθλιμμένω· καὶ τοιουτοτρόπως ἀκολουθοῦντες πῶρα εἰς τὸν δρόμον αὐτῦ τῆ Κυρίυ μας, νὰ ἀξιωθῶμεν νὰ τῶ ἀκούσωμεν καὶ τότε παρ' αὐτῦ τῆ ἰδίυ Χριστῆ, λέγοντος· „ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῆ Πατρός μου, κληρονομήσατε „ τῶ ἡτοιμασμένον ὑμῖν βασιλείαν ἀπῦ καταβολῆς Κόσμυ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἀγραποκεραυνόμοι τὰς ἀθλίας ἁμαρτωλὰς ἡ πρόμερα τῆ δικαίυ Κριτῆ καταδίκη.

Τσπερον ἀφ' ἕ ὁ Μέγας Κριτὴς καὶ Θεὸς τῶν ὅλων, λαλήσῃ ἐκείνω τῶ χαριεστάτω καὶ δικαιοτάτω ἀπόφασιν πρὸς τὰς φίλας τε Δικαίας, μὲ τῶ ὁποίαν ἀπόφασιν, αὐτοὶ μὲν οἱ Δίκαιοι, θέλει ἀπολαύσει τῶ αἰώνιον δόξαν καὶ ἀγαλλίασιν, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ θέλει σκάζει ἀπὸ τὸν φθόνον τως, μανίαν, ἔχθραν, δεινοπάθειαν, λύπω, καὶ καθ' ὅλυ εἰπεῖν, ἀπὸ τῶ ἀπελπισίαν τως, τότε παρθυς ὁ αὐτὸς Κριτὴς θέλει κάμῃ μέσα εἰς τῶ κοιλάδα τῆ Ἰωσαφὰτ, τῶ ἐλεεινοτάτω, καὶ ἀθλιωτάτω καταστροφῶ τῆς θείας Δικαιοσώνης πρὸς τὰς ἁμαρτωλὰς· τῶ ὁποίαν θέλοντας νὰ τῶ δικηνθῶ κ' πλάτος, τῇ ἀληθείᾳ, ξένα, καὶ ἀγωνιᾷ ἡ ψυχή μυ, καὶ τὰ μέλη μυ σωταράσσονται, ὡσαν ὁπῦ θέλει χθῆ μὲ ἄμετρον φείκω καὶ ἔκτασιν ὅλης τῆς οἰκυμένης· ἐπειδὴ, καθὼς εἶπα, ὕστερον ἀπὸ ἐκείνω τῶ χαρίεσσαν ἀπόφασιν, παρθυς ἐκεῖος ὁ φοβερὸς Κριτὴς καὶ Βασιλεὺς τῶν ἁπάντων, θέλει ξεμαζώξει ὅλας τὰς Δωνάμεις τῆ θυμῆ, τῆς ὀργῆς, τῆς ἀγανακτήσεως, καὶ δικαιοσώνης τε, καὶ νὰ τὰς ἐκχύσῃ ἐπάνω εἰς τὰς ἐχθρὰς τε ἁμαρτωλὰς μίαν φορὰν ὅλας ὁμῦ· καὶ λοιπὸν θέλει χυρίσει τὸ φοβερώτατον, θυμωμένον καὶ φλογοειδὲς Πρόσωπόν τε ὁ Χριστὸς εἰς αὐτὰς τὰς ἁμαρτωλὰς, ὁπῦ τότε κείτονται πεσμένοι κ' γῆς, τρέμοντες ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν φόβον, ὁπῦ ἔχει κυριεύσῃ τῶ καταξέρον καρδίαν τως, καὶ χεδὸν διείσκονται μισαπεθαμένοι· καὶ αὐτηρότατα θέλει ἐλέγξει τὰς μιαράς των πράξεις καὶ ἀχαριστίας. Καθὼς τὸ λέγει ὁ ἴδιος μὲ τὸ στόμα τῆ Προφήτε Δαβίδ· „ ἐλέγξω σε, καὶ παρασήσω κ' πρόσωπόν σε τὰς ἁμαρτίας σε. Ἀλλὰ καὶ ὁ μεγαλοφωνότατος Ησαΐας δηγεῖται πῶς τὸ ἔφαὶν ὁ Κύριος, ὅτι μακρόθεν

θεν ἤρχετο μὲ ὀμμάτια σπινθηλίζοντα, καὶ μὲ στόμα, ὁπῦ ὅλον φλόγας ἔπνεεν, φοβερώτερον παρὰ ὁπῦ ἠμπορῶσέ τινας νὰ τὸν ὑποφέρῃ, ἢ καθ' ὅλυ νὰ τὸν ἀπαντήσῃ μὲ ἦχον βροντοφωνεστάτης φωνῆς ἐμβεβιμώμενον (ὡσαν ὁπῦ ἔρχεται κ' θυμῆ, νὰ κάμῃ ἐκδίκησιν) κ' τῶ γλῶσσάν τε εἶχεν ὡσὰν μίαν μεγάλην φλόγα πυρὸς καιομένην, διὰ νὰ φλογίζῃ κ' νὰ κατακαίῃ ὅλα τὰ πέριξ. κ' θέλει ὀνειδίζει αὐτὰς τὰς ἀθλίας ἁμαρτωλὰς, μὲ τὴν ἀκόλουθον τρόπον· ὦ γρηὰ ἄπιστος, κ' διεστραμμένη, γεμάτα ἐχιδνῶν, πανωλέθριαι κεφαλαὶ, πῶς τόσας ἐνεργεσίας, κ' χάριτας ὁπῦ ἀπλαύσατε ἀπὸ τῶ ἐμῶ ἀγαθότητα, τὰς ἐλησμονήσατε, κ' ἐφάνητε εἰς ἐμὲ τοσῦτον ἀχάριστοι, ἄπιστοι, καὶ ἀνόσιοι; τί ἔπρεπε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς, κ' δὲν τὸ ἔκαμα; Δι' ἀγάπωσας, κ' διὰ τῶ ἐδικῶσας σωτηρίαν, ἐσαρκώθω ὅπι γῆς, τῶ ἐδικῶσας φύσιν ἐνεδύθω, διὰ νὰ σᾶς ζητήσω μὲ αὐτῶ, ὁπῦ ἤθαν χαμένοι· καὶ νὰ σᾶς ἐλευθερώσω, ὁπῦ ἤθαν δεδουλωμένοι· πείναν, κ' δίψαν ὑπέφερα, διὰ νὰ σᾶς θρέψω μὲ βρῶσιν οὐρανίον, κ' νὰ σᾶς ποτίσω μὲ πόμα πνευματικόν. Ἐκοπίασα, κ' ἱδρωσα, διὰ νὰ σηκώσω ἀπὸ τὰς ὤμυς σας τὸ ὀδυνηρὸν κ' βαρύτατον φορτίον τῆ ἁμαρτημάτων σας. Ἐπροδόθηκα, διὰ νὰ σᾶς φυλάξω· ἐπλάσθηκα, διὰ νὰ σᾶς ἐλευθερώσω· ἐδέθηκα, διὰ νὰ σᾶς λύσω· ἐρραβδίσθηκα, διὰ νὰ ἀποδιώξω ἀπὸ λόγυ σας τῶ σκληρὰν μάστιγα τῆς ὀργῆς κ' ἐκδικήσεως τε Πατρός μυ. Λέγω πάλιν· τί ἔπρεπε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς, καὶ δὲν τὸ ἔκαμα; μὲ στέφανον ἀκανθινον ἐστεφανώθηκα, διὰ νὰ σᾶς στεφανώσω μὲ δόξαν οὐρανίον· ἐπληγώθηκα, διὰ νὰ ἰαθήσω τὰς πληγὰς τῆ ἁμαρτιῶν σας· τὸ Αἷμά μυ ἔχυσα, διὰ νὰ σᾶς ξεπλύνω· τὰς ἀγκάλας μυ εἰς τὸν σταυρὸν ἀνοιξα, διὰ νὰ σᾶς ἐναγκαλισθῶ· τὰς χεῖράς μυ ἐξήπλωσα, διὰ νὰ σᾶς εὐλογήσω· τέλος παντων, ἀνέστην ἐκ τῶν νεκρῶν, διὰ νὰ βεβαιώσω τῶ ἐδικῶσας ἐκ τῶν μνημάτων Ἀνάστασιν. Τί ἔπρεπε νὰ κάμω εἰς ἐσᾶς, κ' δὲν τὸ ἔκαμα; Ἐσεῖς, εἰς τὸ Πάθος μυ ἐφάνητε ἀχάριστοι· εἰς τὰς ἐνεργεσίας μυ, ἀγνώμονες· εἰς τῶ φιλίαν μυ, ἐχθροί· τὰ μυστήρια μυ κατεφρονήσατε· τὸ Αἷμά μυ, κατεπατήσατε· τὸν θανάτον μυ, ἐξεπαίξατε. Τότε θέλει ὑπφέρει πρὸς αὐτὰς κ' τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα λόγια τῆ Ἰεζεκιήλ· „ νῦν τὸ πέρας πρὸς σὲ, κ' ἀπο- Ιζ. 7. 3.
„ στελῶ ἐγὼ ὅπι σὲ, κ' ἐκδικήσωσε ἐν ταῖς ὁδοῖς σε, καὶ δώσω „ ὅπι σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σε· νῦν ἐγγύθεν ἐχεῶ τῶ „ ὀργῶ μυ ὅπι σὲ, καὶ σωτελέσω τὸν θυμόν μυ ἐν σοὶ, καὶ „ κενώσε ἐν ταῖς ὁδοῖς σε, κ' ὅπιγνώσῃ, διότι ἐγὼ Κύριος εἰμι „ ὁ τύπτων. „ Ὅθεν, διὰ νὰ μὴ μείνῃ μήτε θαμικρὰ ἐλπὶς μετανοίας εἰς αὐτὰς τὰς δυσυχεῖς, θέλει ἀνακηρύξει μεγαλοφώνως τῶ δίτυχίαν κ' δδαιμονίαν τῆ Δικαίων, κ' τῶ δυσυχίαν καὶ παλαιπωρίαν τῆ ἁμαρτωλῶν, μὲ τὰς ἐφεξῆς λόγυς τῦ Ησαΐε.

www.tezaurliturgic.ro

Ησαΐας. „ Ἰδὲ οἱ δελεύοντές μοι φάγονται, ὑμεῖς δὲ πεινάσετε·
65. 13. „ Ἰδὲ οἱ δελεύοντές μοι, πίονται, ὑμεῖς δὲ διψήσετε. Ἰδὲ οἱ
„ δελεύοντές μοι εὐφρανθήσονται, ὑμεῖς δὲ αἰσχυνθήσεσθε. Ἰδὲ
„ οἱ δελεύοντές μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ, ἡμεῖς δὲ κε-
„ κράξεσθε ἀπὸ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἀπὸ συντριβῆς
„ πνεύματος ὑμῶν ὀλολύξετε. παῦτα εἰπὼν, θέλει σηκωθῇ ἀπὸ
Ψαλμ. „ τὸν θρόνον τε, ἐξεγερθήσεται ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, ὡς δυνατὸς
77. „ καὶ κεραυναλκικὼς ἐξ οἴνε, καὶ τὸν Δαβὶδ, καὶ ἐμέσει πᾶσαν
„ τὴν ὀργὴν αὐτῆ, καὶ θέλει ἐκχύσει ὅλες τὰς θησαυρὰς τῆ θυ-
„ μῆ αὐτῆ· τὰς ὁποίας ἐσωμάξεν εἰς τόσες αἰῶνας ἀπὸ καπιβο-
λῆς Κόσμε ἕως τότε· καὶ ὡς ἡ ὠδίνεσα ὅτι τῇ ὠδῖνι αὐτῆς ἐκέ-
κραξε, ὕπω θέλει κράξει καὶ ἀναβοήσει τὴν φοβερωτάτην καὶ με-
γαλωτάτην φωνὴν τῆς ἀποφάσεως· εἰς τὴν ὁποίαν φωνὴν, ἀφῆ
τὴν σφοδρότητα τῆ ἤχε, θέλει ἀντιβομβήσει καὶ τὰ δύω ὠτία τῆ
37. 1. καπνείτων. Λυτὴν τὴν φωνὴν καὶ ὁ πολυπαθὴς ἐφοβήθη Ἰὼβ,
καὶ ἔλεγε μὲ βόμε. „ Ἀπὸ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρδία με, καὶ
„ ἀπερρύη ἐκ τῆ τόπε αὐτῆς· ἄκεσε ἀκόμη ἐν ὀργῇ θυμῆ Κυ-
„ ρίε, καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτῆ ἐξελεύσεται· ὀπίσω αὐτῆ
„ βοήσεται φωνὴ, βροντήσει ἐν φωνῇ ὕβρεως αὐτῆ, βροντήσει ὁ
Ψαλ. „ ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ αὐτῆ θαυμάσια. Περὶ ταύτης τῆς φωνῆς λέ-
76. „ γει καὶ ὁ Δαβίδ· „ φωνὴ τῆς βροντῆσε ἐν τῷ τροχῷ. τότε ἡ
φωνὴ, ὡσὰν σῦας τροχὸς θέλει θεμειφογυρίζει τὰς ἁμαρτωλὰς
ἀπὸ βασανῶν εἰς βάσανα. Καὶ καθὼς ἐκεῖνος συχνᾶ μετακινέ-
μενος καὶ σωπαρασόμενος ἀπὸ σφοδρότατον ἄνεμον, ἀφανίζει ὅσα
ἤθελεν ἀπαντήσῃ· τοιετροπως καὶ αὐτὴ ἡ φωνὴ θέλει εἶναι πρὸς
τὰς ἁμαρτωλὰς αὐτὰς εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα. Ἡ φωνὴ αὐτὴ, θέλει
εἶναι ἀπὸ κάθε ἀνεμοσρόφυλλον βιαιοτέρα· ἀπὸ κάθε σάλ-
πιγγα καὶ τρομπέταν, ἠχητικωτέρα· ἀπὸ κάθε θηλῶν, λυπηρο-
τέρα. ἀπὸ κάθε βροντὴν, δυναπωτέρα, καὶ ἀπὸ κάθε ἀσραπὴν
φοβερωτέρα. Ἀκάσατε λοιπὸν, καὶ τρομάξατε! Ἀλλὰ, πῶς ἤθε-
λε γένῃ δυνατὸν, ἐκείνη ἡ φοβερὰ ἀπόφασις ἢ νὰ ἐκφωνηθῇ, ἢ
νὰ ἀκεσαθῇ ἀπὸ θνητὸν ἄνθρωπον; ὄπε, μόνον νὰ τὴν ἐνθυ-
μηθῇ τινας, παγόνοι τὸ αἷμά τε μέσα εἰς τὰς φλέβας, καὶ τὰ μέ-
λητε νεκρόνονται; Φεῦγον, Ἥλιε· σύθητι, ἡ γῆ· φύγε, ἡ θάλασσα!
Ἐδὼ θέλει βροντήσει ὁ ἀήρ· οἱ ἀσέρες θέλεν πέσει ἐκ
τῆ ἀρανῆ, τὰ ὄρη, τὰ βνά· καὶ ἁπλῶς, ἡ πέτρας θέλεν χιθῇ
εἰς λεπτὰ κομμάτια. Ἐδὼ, τὰ χόρτα, τὰ δενδρα, καὶ ὅλα τὰ
φυτὰ θέλεν ξηρανθῇ· τὰ ζῶα, θέλεν μυγγίσει· καὶ κοινῶς, ὅ-
λα τὰ κτίσματα ὁμῆ, θέλεν δώσει μίαν φωνὴν λυπηρὰν, πι-
κρὰν, καὶ θρηνώδη, καὶ θέλεν συμπονέσει εἰς τὴν ἀθλιωτάτην καὶ
ἐλεεινοτάτην δυσυχίαν τῆ ἁμαρτωλῶν. Ὦ φωνὴ μὲ θεμεφοβι-
σμένη, καὶ τρομερὴ, τί ἀργοπορεῖς, καὶ δὲν βγαίνεις νὰ φωνάξῃς
εἰς τὰ βασίλεια τῆ Αὐτοκράτορος, εἰς τὰ παλάτια τῆ αὐθεν-
τῆ,

τῆ, καὶ τὰ σωέδρια τῆ μεγισάνων, εἰς τὰ συμβούλια τῆ ἀρχόν-
των, εἰς τὰς Ἀκαδημίας τῆ Διδασκάλων, εἰς τὰ μυσεῖα τῆ φι-
λολόγων, εἰς τὰ δικασήρια τῆ κριτῆ, εἰς τὰ ὁσπήτια τῆ θραγ-
ματευτῆ, καὶ εἰς τὰ ἐργασήρια τῆ τεχνίτων, θέλει νὰ ἀκέσουν, καὶ
νὰ σηκωθῶν αἱ τείχες τῆς κεφαλῆς των ἀπὸ τὸν φοβερὸν ἦχον
παύτης τῆς φωνῆς. Καὶ λοιπὸν, καιρὸς εἶναι τώρα ὁ φοβερὸς Κρι-
τὴς, ὁ Κύριος τῆ Δυνάμεων, ὁ ἐρχόμενος ὅτι τῆ φλογοειδεσά-
των νεφελῶν τε ἀρανῆ θυμωμένος, νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα τε, καὶ νὰ
βροντήσῃ τὴν φωνὴν παύτην, τό· „ πορεύεσθε ἀπ' ἐμῆ οἱ κατ-
„ ραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ Διαβόλῳ,
„ καὶ τοῖς Ἀγγέλοις αὐτῆ. Ἐξείργασαι, τετέλεσαι, καὶ ἀπήλπι-
„ σαι. Ὦ ἀπόφασις ἀμετάβεπτος! ὦ ψήφισμα ἀμετασάλευτον!
πορεύεσθε. ὦ ῥῆμα πικρόν! „ Ἀπ' ἐμῆ· ὦ συμφορά! „ οἱ κα-
„ τραμένοι. ὦ δυσυχία! „ εἰς τὸ πῦρ· ὦ βάσανος! „ τὸ αἰώ-
„ νιον· ὦ θλιμονή! „ τὸ ἡτοιμασμένον τῷ θλιβόλῳ, καὶ τοῖς ἀγ-
„ γέλοις αὐτῆ. ὦ φείκη, πόνος, καταισχύνη, καὶ λύπη! „ Πο-
„ ρεύεσθε, ἀναχωρεῖτε· ὦ δυσυχὴς ἀναχώρησις! „ οἱ καπραμέ-
„ νοι· ὦ σκληροτάτη ἀποδοκιμασία! „ εἰς τὸ πῦρ. ὦ πόνος
„ φεικτός! τὸ αἰώνιον· ὦ δεμυτάτη παιδεία! „ τὸ ἡτοιμασμέ-
„ νον. ὦ ἄχαρις ἑτοιμασία! „ τῷ θλιβόλῳ. ὦ τέρας φοβερώτα-
„ τον! „ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτῆ· ὦ ἀσύγκριτος θλῖψις! Πᾶσα
μία λέξις τῆς παρούσης ἀποφάσεως, θεμέχει αὔξησιν ἀμεβήτε
πικρείας καὶ βασανῶν ἀνυποφόρων. Ἀλλ' ἂς τὰ ἑρμηνεύσωμεν μὲ
τάξιν καὶ μέρος, θέλω νὰ μὴν ἠθέλαμεν τὰ ἀκέσῃ κάμμίαν φορὰν
μὲ θέλοντες. „ Πορεύεσθε, θεμέχει τιμωρίαν ζημίας.„ οἱ κα-
„ τραμένοι, τιμωρίαν ὕβρεως· „ εἰς τὸ πῦρ, τιμωρίαν αἰσθή-
„ σεως· τὸ αἰώνιον, τιμωρίαν ἀπελπισίας. τὸ ἡτοιμασμένον τῷ
„ θλιβόλῳ. τιμωρία ὄψεως. „ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτῆ· τιμωρία
κακίσης καὶ ἀγειωτάτης σωφροσύνης. Καὶ ἐγὼ μὴν, πλατύτερον
ἀκόμη θέλω ἑρμηνεύσει καθ' ἕνα ἀπὸ αὐτά· σὺ δὲ, ὁ ἀναγι-
νώσκων μὲ προσοχῆς, τύπωνε αὐτὰ εἰς τὸν νῶν σε. „ Πορεύ-
εσθε ἀπ' ἐμῆ, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ Θεός σας, ἡ πρώτη καὶ ἄναρχος
Ἀρχὴ, καὶ τὸ ἔσχατον τέλος σας. Πορεύεσθε ἀπὸ τὴν ἀγάπην με,
ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψίν με καὶ βοήθειάν με, ἀπὸ
τὸν οὐρανόν με, ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῆς λαμπρότητός με, ἀπὸ τὸν
ἀσύναον ποταμὸν τῆς ἐδικῆς με ἀπαπαύσεως ζωῆς. Πορεύεσθε ἀπὸ
τὴν χαρεσεάτην συνομιλίαν τῆς Ἁγιωτάτης με Μητρὸς, ἀπὸ τὴν
συμφωνίαν τῆ Ἐκλεκτῆ καὶ Δικαίων, ἀπὸ τὰς Ἱεραρχίας ὅλων με
τῆ Ἀγγέλων, ἀπὸ τὰς Ἀποσόλες, τὰς Μάρτυρας, τὰς Ὁμολο-
γητὰς, καὶ τὰς Παρθένας. Βαβαὶ, πόσος πόνος εἶναι εἰς ἄνθρω-
πος πλάσιον, ὁ ὁποῖος λάμποντας εἰς τὴν ἀγάπην καὶ δόξαν
τῆ συμπαθειοτῆ τε, ἤθελεν ἐξορισθῇ ἔξαφνα ἀπὸ τὴν πατρίδα
τε χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐλπίδα νὰ γυρίσῃ εἰς αὐτὴν δεύτερον, ἤθε-
λεν

www.tezaurliturgic.ro

λεν δυναλθῆ ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῆ γονέων καὶ συγγρωῶντα, ἤθελε ξεριθῆ ἀπὸ τὴν συναστροφὴν τῆ φίλων τα, ἤθελε χωρισθῆ ἀπὸ τὸν γλυκύπατον δεσμὸν τῆς φιλοπόνητα γυναικὸς, καὶ ἤθελε δραπαθῆ ἀπὸ τὴν παρηγοριὰν τῆ φιλτάτων τα τέκνων. Ἀκόσατε τί γράφει ἐκεῖνος ὁ ῥήτωρ Αἰσχύνης δι' τὴν ὑξοριάν τα· „ ὅταν μὲ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν (λέγει) ἡ ἐνθύμησις, ἃ μόνον „ τῆ φίλων, ὁπὰ εἶχα εἰς τὴν Πατρίδαμα, ἀλλὰ καὶ τῆ συγ„ γρῶν, καὶ τῆς συναστροφῆς, καὶ τῆς συνομιλίας ὁπὰ μὲ λόγα „ τας εἶχόν ποτε, καὶ μὲ τὸν Φιλίνον, ὅλον μα τὸ αἷμα ἀναχωρε„ ται εἰς ἄλλον τόπον τῆ σπλάγχνων μα. „ Ἀθαύατε Κύριε· αὐ διὰ τὴν ὑξοριάν τῆς Παζίδος τα, καὶ τῆ χωρισμὸν τῆ συνειθισμένων τα φίλων, τόσον φαρμακεύεται ἀπὸ τὴν λύπην ὁ Αἰσχύνης, ὁπὰ καὶ τὸ αἷμά τα εἰς ἄλλον τόπον ἀναχωρεῖται ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τα, ποταπὸν ἆραγε ἄλγος, καὶ πόνος θέλει κυριεύσει τὲς παλαιπώρυς ἁμαρτωλὲς, ὅταν ὑξοριαθῶσιν ἀπὸ τὴν οὐράνιον Παζίδα τας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐβασίλευον, καὶ τὲς νόμυς τὲ θείε βαπτίσματος· καὶ μάλιστα, ἡ ὑξορία τας νὰ μὴν εἶναι εἰς ὀλίγον καιρὸν, ἀλλ' εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα! Ἀλλοίμονον, πόσοι ἀπ' ἐκείνυς ὁπὰ ἔκοιται εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, θέλυσιν ἰδῆ τὲς γονεῖς των, τὰ τέκνα των, τὲς ἀδελφὲς, τὲς ἀδελφὰς, τὲς φίλυς, τὲς εἰκιακὲς καὶ ἠγαπημένυς των, νὰ ἔκωνται εἰς τὰ δεξιὰ τὲ Κειτὲ ἐσεφανωμένοι καὶ εὐδόξοι· καὶ αὐτοὶ, νὰ ξεπωῶνται, καὶ νὰ χωρίζωνται ἀπὸ τὰς ἀγκάλας ἐκείνων εἰς ἀτελυτήτυς αἰῶνας! Πόσον θέλυν πονέσει, ὅταν πολλοὶ ἀπ' ἐκείνυς, ὁπὰ ἦσαν ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν, ἀπὸ σία οἰκογένειαν, ἀπὸ μίαν συγγένειαν! Καὶ τί λέγω τόπο; ἐκεῖνοι ὁπὰ ἦσαν σία καιρὸν, δι' πολλὲς χρόνυς εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ζάπεζαν, νὰ δραχωρίζεται σία ἀπὸ τὸν ἄλλον· καὶ ὁ σία, νὰ μὴν εἰς τὰ δεξιὰ μ' τῆ Δικαίων· καὶ ὁ ἄλλος, εἰς τὰ ἀριστερὰ μ' τῆ κακούργων! Ἀλλὰ, εἰς ὅλα αὐτὰ, τὸ νὰ ξεμακρύνεται τινας ἀπὸ τὸ Πρόσωπον τὲ Θεὲ, καθὼς εἶπαμεν καὶ θραπαύω, εἶναι ἀπὸ ὅλα τὰ βρμερὰ τὸ πλέον βρμερώτερον, ὁπὰ ἤθελε σοχαθῆ τινὰς, καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ δυσυχῆ τὸ πλέον δυσυχέστερον. Διότι, ἀΐσως καὶ κ' τὴν γνώμην τῆ Φιλοσόφων εἶναι ἀληθινὸν (καθὼς καὶ εἶναι,) ὅτι τῆ ἐναντίων ἡ αὐτὴ ὔξις ὑπισήμη· ἀληθέστατον εἶναι κ' ἐκεῖνο, ὁπὰ λέγυσιν οἱ Θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας μας· ὅτι δηλαδὴ, καθὼς ὁ μισθὸς καὶ ἡ ἀπόλαυσις τῆς Βασιλείας τῆ οὐρανῶν κ' ἡ μακαριότης τῆ Δικαίων, δὲν εἶναι ἄλλο, θραὶ ἡ θεωρία τὲ Θεὲ· ἔτω κ' ἡ κόλασις, ἡ καταδίκη καὶ τὰ βάσανα τῆ ἁμαρτωλῶν, δὲν εἶναι ἄλλο, θραὶ ἡ στέρησις τῆς θεωρίας τοῦ Θεὲ. Λύτη εἶναι ἡ κορυφὴ, καὶ τὸ τέλος ὅλης τῆς παλαιπωρείας των. Λοιπὸν, ὑπερβολικὴ τιμωρία εἶναι ἐκείνη, μὲ τὸν ὁποίαν εἰς τέτον τὸν ὁπόσιον ὁ Κειτὴς μέλλει νὰ παιδεύσῃ τὲς καταδί-

δίκυς, λέγωντας· „ Πορεύεθε ἀπ' ἐμὲ. Ἀλλ' ἂς ἔλθωμεν κ' εἰς τὰ λοιπὰ μέρη τῆς ὑποφάσεως· „ οἱ καταραμένοι. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁπὰ λαλήθη αὐτὴ ἡ λέξις, καθόλα, ἕως εἰς ὅλον τὸν αἰδιότητα, θέλυν εἶναι κ' πάντα καταραμένοι, καταραμένοι τὸν ψυχὴν, καταραμένοι τὸ σῶμα, καταραμένοι τὸν νοῦν, καταραμένοι τὸν ἐνθύμησιν, καταραμένοι τὸν θέλησιν, καταραμένοι τὲς ὀφθαλμυὲς, τὰ ὦτα, τὲς πόδας, τὲς χεῖρας, τὸν ὄσφρησιν, τὸν γεῦσιν, τὸν ἀφήν· καταραμένοι ἐπάνω εἰς τὸν γῆν, καταραμένοι κ' ὑποκάτω τῆς γῆς. καταραμένοι κ' τώρα, καὶ πάντοτε, κ' εἰς τὲς αἰῶνας. Ἀναγινώσκομεν εἰς τὸν θείαν Γραφὴν, ὅτι ὁ Ἡσαῦ πικρῶς ἀναστέναξε, κ' μεγάλως ἀνέκραξεν, ὅταν ὁ Ἰακὼβ ὁ ἀδελφός τα ἥρπασε τὸν Πατρικὴν εὐλογίαν. „ Ἐγήρετο „ δὲ, λέγει ἤκυσεν Ἡσαῦ τὰ ῥήματα τὲ Παζὸς αὐτὲ Ἰσαὰκ, „ ἀνεβόησε φωνὴν μεγάλην κ' πικρὰν σφόδρα, κ' εἶπεν, εὐλό„ γησον δὴ κἀμὲ, Πάτερ. „ Ἆχ, ποταπὸν τσεκνὸν καὶ θρῆνον, κ' ποταπὴν κραυγὴν θέλει κάμῃ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ὅταν ἴδωσι πῶς ὄχι μόνον ὑστερῶνται ἀπὸ τὴν εὐλογίαν τὲ Παζὸς καὶ Θεὲ τους, ἀλλὰ καὶ καταρῶνται ὑπ' αὐτὲ αἰωνίως· καὶ τοῦτο, δι' μίαν θραμικρὰν ἀπόλαυσιν· δι' μιᾶς στιγμῆς ἡδονήν. δι' μίαν ὀλιγοχρόνιον δόξαν· δι' σία ἐλάχιστον κέρδος· δι' μίαν αὔραν τῆς ματαιότητος· καὶ νὰ εἰπῶ ἔτζι, δι' ὀλίγα ξυλοκέρατα χοίρων! Ἀλλ' ἂς ἰδέμεν κ' τὰ ἀκόλουθα τῆς ὑποφάσεως. „ εἰς τὸ „ πῦρ τὸ αἰώνιον. εἰς τοῦτο συνίσαται ἡ τιμωρία τῆ αἰσθήσεων. ἔτω λοιπὸν θέλει τὲς ὑποπέμψει ἀπέκροθεν τε εἰς ἐκεῖνο τὸ πῦρ τῆς γεέννης, ὄχι εἰς θροσκαιρον καῦσιν, ἀλλ' εἰς ἀκατάπαυστον φλόγωσιν κ' βάσανον. διότι, ἐκεῖνο τὸ πῦρ καίει, ἀλλὰ δὲν καταβρώγει· φλογίζει, ἀλλὰ δὲν μεταβάλλει εἰς σάκτιν. βασανίζει, ἀλλὰ δὲν ἀφανίζει· πόνον φέρει δεμύταπον, ἀλλὰ δὲν θανατόνει· δὲν δυγάζει ἀκτῖνας φωτὸς καὶ λαμπρότητος, ἀλλὰ σκότος κ' ζόφωσιν· δὲν ἐκχυέει φλόγα τελείως φωτεινὴν, ἀλλὰ καπνὸν μαῦρον κ' βρωμερόν. Προσέτι, αὐξάνει τὴν τιμωρίαν ἐκείνην τὲ πυρὸς εἰς ἄπειρον, ἡ ἀκόλουθος λέξις τῆς ὑποφάσεως, ἤγεν „ τὸ αἰώνιον. τοῦτο τὸ ῥῆμα, κ' ἀλήθειαν, θέλει φανῇ εἰς ἐκείνυς, ὡσὰν μία βροντὴ ραγδαία, ὁπὲ θέλει καταπλήξει τὸν ἀκολύτους, συσφίγξει τὸν νεῦντας, παράξει τὸ σῶμά τας, καὶ ὅλα τὰ μέλητας κ' τὰ ἔξωθεν, καὶ τὰ ἔσωθεν. Διηγεῖται κάποιος ἰατρὸς, πῶς εἶχεν ἰδῆ δύω ἀνθρώπυς, υἱὸν, κ' Πατέρα· οἱ ὁποῖοι, μὲ τὸ νὰ ἀπέρασεν ὑπὸ κοντὰ τας ἀέριον ἀσραποπελέκι, τόσον ἔμειναν ἀκίνητοι καὶ κονεχρωμένοι ὑπὸ τὸν φόβον τας, ὁπὲ, εἰς ἑπτὰ ἡμέρας δὲν ἠμπόρεσαν ὔτε νὰ φάγωσιν, ὔτε νὰ πίωσιν, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως κἂν νὰ σαλεύσωσιν ἀπὸ τὸν τόπον τας. Καὶ σ

www.tezaurliturgic.ro

θανατώση τὸ σῶμα, τί ἄραγε θέλει χάμη ὅταν ἀκούση τινὰς ἐκείνω τῶ φοβερᾶ βροντῶ, καὶ τὸ ἀστραποπελέκι, ὁπῦ ἔχει δυνάμιν ὄχι μόνον τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ τὼ ψυχῶ νὰ καταβιβάση εἰς τὼ γέενναν τῦ πυρός; τέλος δὲ πάντων, θέλει εἶναι ὅλων τῶν κολάσεων τὸ ὑπερφόρισμα καὶ πέρας, ἡ πικρὰ, καὶ φοβερὰ, καὶ ἀπαίσιος, καὶ κακίση συνοχὴ μὲ πονηρῶν δαιμόνων· „ τὸ ἡτοιμασμένον τῶ διαβόλω καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτῦ. Οἴμοι, Χριστὲ Βασιλεῦ, τίς φόβος, τίς τρόμος! ποία δειλία καὶ φείκη θέλει εἶναι, τὸ νὰ σωασρέφεται τινας καὶ νὰ σωαυλίζεται ἀκαπαύστως μὲ ἐκεῖνα τὰ φοβερώτατα, καταπληκτικώτατα, καὶ ἀχριώτατα πνεύματα τῶν πονηρῶν δαιμόνων, τὰ ὁποῖα, μὲ πολύμορφα εἴδη, αἰσχρὰ, καὶ ἄγρια, καὶ μὲ ποικίλας θέας τερατώδεις καὶ δυσειδεῖς θέλυσι φαντειχυείζει αὐτὺς τὺς ἀθλίους ἁμαρτωλύς! ἡ αἴσως μία καὶ μόνη σκιὰ κάνενὸς ἀποθαμμένου φαντάζομαι, μᾶς φοξοῆ φόβον μέγαν καὶ τρόμον, καὶ ὄχι τύτο δειλιάζομαι νὰ ἀπερνάμω ταῖς νύκταις ἀπὸ τὰ κοιμητήρια καὶ μνήματα, ἢ χωρὶς φῶς νὰ ἔμβαμω μέσα εἰς σπήλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελεν διείσκεται λείψανον ἀκίνητον κάνενὸς ἀποθαμμένου, ὑποπτεύοντες μήπως καὶ ἠθέλαμω τρομάξη ἀπὸ τὼ σκιάν τε· καὶ αὖ λάχη καὶ ἐκεῖνο τὸ λείψανον καὶ κῆ συμβεβηκὸς ἤθελε σαλεύση ὀλίγοντι, διὰ τὺς πάγει τὸ αἷμά μας ἀπὸ τὸν φόβον, πιάνεται ἡ φωνή μας, σκιόνονται αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μας, καὶ ὅλε τε κορμιά μας· ποταπὸς φόβος, ποταπὸς τρόμος θέλει εἶναι ἐκεῖνος τῦ ἁμαρτωλῶν, ὅταν ἤθελαν βλέπη τὸν ἑαυτόν τες ἀπὸ δυσμέρφες, καὶ ἀχρίας καὶ φοβερὰς δαίμονας παντοχόθεν φέξιγυειμβύς μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν σκοτεινότατον τόπον τε ἅδε; Ἀφ' ἧ λοιπὸν ἀνακηρυχθῆ εἰς ὅλες τὰς ἁμαρτωλὰς αὐτὴ ἡ ἀποτρόπαιος ἀπόφασις τε Κριτῆ, καὶ ἴδωσιν οἱ παλαίπωροι πῶς παντελῶς ἀπελπίθηκαν ἀπὸ τὴν σωτηρίαν τες, καὶ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα δὲν ἀπανδέχεσι κάμμίαν ἐλεθερίαν, τότε δὴ τότε μὲ ἀχρίας κραυγὰς, μὲ πόθος καὶ ὄδυρμὸν, μὲ βολὴ καταπληκτικῶ καὶ αὐτιβομβῦσαν εἰς ὅλα τὰ πέρατα τῆς γῆς, ὅλοι ὁμῦ μὲ μίαν φωνῶ θέλυν θρηνεῖ τὼ παλαιπωρίαν τες· καὶ ὄντες ἀπελπισμένοι, θέλυν ἀνοίξει τὸ μιαρόν τες στόμα, καὶ τὸ γραφικὸν ἐκεῖνο, „ τόν τε ὑψώσυσιν εἰς ὑρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ θέλυν ξεράσει „ βλασφημίας ἀθεωτάτας ἐναντίον τε ζῶντος Θεῦ. „ τότε θέλυν καταρῶνται τὼ ἡμέραν καὶ ὥραν, ὁπῦ ἐγεννήθησαν, τὺς γονεῖς ὁπῦ τὺς ἐγέννησαν, τὰ βυζία ὁπῦ τὺς ἐγαλακτοτρόφησαν, τὸν αἔρα ὁπῦ ἀνέπνεσαν, τὼ γῶ ὁπῦ ἐπάτησαν· καὶ μὲ φωνῶ δυνατῶ καὶ μεγάλω, ὠρυόμενοι ὡς λέοντες, θέλυν ἀναβρυμῶνται ἀχριοφώνως, καὶ ὡς σκύλοι μαινόμενοι θέλυν γαυγίζει λυσασμένα, καὶ πνιγόμενοι μέσα εἰς τὰ ῥεύματα τῶν δακρύων, καὶ θρηνῶντες ἀπαρηγόρητα, θέλυσι κράζει μεγαλοφώνως· ὦ ὑρανοὶ, κλαύσατε μὲ ἡμᾶς τὺς ἀπελπισμένους· ὦ στοιχεῖα, συνελεεινολογήσατε τῶ ἐδικῶ μας ἐλεεινότητα· ὦ πῦρ, κάπκαυσόν μας, νὰ μὴ φαινώμεθα· ὦ ὕδατα, καταποντίσατέ μας, νὰ μὴ ὀσμίσκώμεθα· ὦ γῆ, χάσκοντι, καὶ κατάπιέ μας, νὰ μὴ βλεπώμεθα· ὦ ὄρη, καὶ βουνὰ, καὶ πέτραι, πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, πλακώσατέ μας, θανατώσατέ μας, ὁπῦ νὰ σωτριβῶμεν ὁλοτελῶς, καὶ εἰς τὸ μηδὲν νὰ ἀφανισθῶμεν. Τῦτα ὅλα, καὶ ἄλλα φοβερώτερα καὶ βαρύτερα ἀπὸ αὐτὰ ὑπεραπείρως θέλυσι μᾶς ἐπανέβη, Ἑβραί. ὦ ἁμαρτωλοὶ, αἴσως εἰς τὼ παρῦσαν ζωῶ δὲν διορθώσωμεν ἰ 13. τὸν ἑαυτόν μας μὲ τῶ μετάνοιαν.

Η'Σικόν.

Ἄχ, καὶ νὰ ἦτον τρόπος εἰς κάθε καιρὸν, ὁπῦ ὁ ἄνθρωπος ἀποφασίζει νὰ καταπατήση κάμμίαν ἐντολὼ τε Θεῦ, φράττωντας τῶν ἁμαρτίαν, νὰ ἐνηχῦσαν εἰς τὰ αὐτία τε ἐκεῖνα τὰ τρομερὰ λόγια τε Κριτῆ „ Πορεύεσθε ἀπ' ἐμῦ· διότι, βέβαια ἤθελε φροκείση τὸν θάνατον, ἄρα νὰ πατήση τῶ ἐντολὼ, καὶ καὶ νὰ ὑβρίση τὸ μεγαλεῖον ἐκεῖνο τε φοβερώτατε Κριτῆ, ὁπῦ ἔχει νὰ κάμη τῶν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τῆς αἰωνίε τε καταδίκης. „ Πορεύεσθε ἀπ' ἐμῦ· ὤ, πῶς χλομωμελανίζω, ὅταν συλλογί„ ζωμαι τὰ τοιαῦτα λόγια! „ ἀπ' ἐμῦ· ἄρα λύομαι. „ οἱ κα„ τραμμένοι· σκιόνονται αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μυ. „ εἰς τὸ πῦρ „ τὸ αἰώνιον· ὅλος ἄφωνος μένω. „ τὸ ἡτοιμασμένον· αἱ ἁρμο„ νίαι μυ σωυπαράσονται. „ τῶ διαβόλω· τρέμει ἡ καρδία „ μυ. „ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτῦ· ἀπὸ τῶν ὑπερβολῶν τῆς ζο„ μάρας ἀπονεκρόνομαι· Ἀλήθινα „ φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς „ χεῖρας Θεῦ ζῶντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Θ'.

Καὶ τῆ δύω ἀποφάσεωη ἡ τελείωσις, ἐ τῦ Κόσμυ παντὸς ἡ σωτέλεια.

Ἀφ' ἧ λοιπὸν τελειωθῶσιν ὅσα ἀνωτέρω μέχρι τε δεκῆ πλάτος διερμηνεύσαμεν, ἀκόλυθον εἶναι νὰ λάβη τῶν τελείωσιν καὶ ἡ ἄλλη ἀπόφασις τε Κριτῆ. Διότι, δὲν φρέπει τινὰς νὰ λογιάση ὅτι εἰς ἐκεῖνο τὸ θεῖον Συνέδριον τε Ἄρχε Βασιλέως γίνεται, καθὼς καὶ ἐδῶ εἰς πολλὰ ἀνθρώπινα κριτήρια· εἰς τὰ ὁποῖα, ἢ ἡ ἀληθινὴ αἰτία δὲν ἐξετάζεται· ἢ ἀφ' ἧ ἐξεταθῆ ὁποία, ἢ ἡ ἀληθινὴ αἰτία δὲν ἐξετάζεται· ἢ ἀφ' ἧ ἐξεταθῆ ὁποία, ἢ ὑποκάτω εἰς τὰ χρήματα καὶ δῶρα κρύπτεται, καὶ καταπατᾶται, ἢ ὑποκάτω εἰς τὰ χρήματα καὶ δῶρα κρύπτεται, καὶ καταπατᾶται, ἢ ἀπόφασις δὲν γίνεται. ἢ, τέλος πάντων, διαφθείθάπτεται, ἢ ἀπόφασις δὲν γίνεται. ἢ, τέλος πάντων, διαφθείρό-

www.tezaurliturgic.ro

ρόμβοι οἱ κειταὶ ἀπὸ τὰ δῶρα, σύρνεσι τὼ ἀπόφασιν εἰς πολὺ καιρῆ βλέσημα, ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀργοπορεμβόλω. Ἀλλ' ἐδῶ, δὺθὺς ἡ ἀπόφασις, δὺθὺς καὶ ἡ ἔμφραξις αὐτῆς τελείωσις. Διότι, ἐπειδὴ καὶ, ὁ Κειτὴς εἶναι Παντοδυνάμος, βλὰ τῦτο καὶ ὁ λόγος τε ἔχει τὼ δυνάμιν, ὁπῆ παρδὺς νὰ καπαντήσῃ εἰς ἔργον. Εἰς τῦτο τὸ Θεϊκὸν Κειτήριον, δὲν εἶναι κἀνεὶς, ὁπῆ νὰ μεσιτδύσῃ, ἢ κἂν νὰ ἀντιλαλήσῃ, ὅθεν ὁ διάγγελισὴς Ματθαίος ΦΨιλράφωντας καὶ τὰς δύω ἀποφάσεις τῆ Χειςῆ, ΦΒέ τε τῆ Δικαίων, καὶ τῆ ἁμαρτωλῶν, δὺθὺς ξαναλέγει· „ Καὶ ἀπε„ λδύσονται ἕτοι μὲν, εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ Δίκαιοι, εἰς ζωὴν αἰώνιον. Καὶ θέλεσι τελειωθῆ αἱ ἀποφάσεις κατ' ἐκεῖνον τὸν τρόπον καὶ τὼ τάξιν, ὁπῆ οἱ διάγγελισαὶ μᾶς διδάσκεσιν. ἦγεν, ρῶτον μὲν, θέλει εἰπῆ ὁ Κειτὴς ρὸς τὰς ἐκλεκτὰς τὸ „ Δεῦτε· ὕςερον δὲ ἀπὸ τῦτο, ρὸς τὰς ἁμαρτωλὰς τὸ „ Πορδεῦθε. Καὶ ἔπω, ρότερον μὲν, θέλεν εἰσέλθῆ εἰς τὼ χαρὰν τῆ Κυρίε οἱ Δίκαιοι· ὕςερον δὲ οἱ ἁμαρτωλοὶ θέλεν ἀπορρίφῆ εἰς τὸν τάρταρον τῆ ᾅδε. Καὶ τότε θέλει πληρωθῆ τὸ Γραφικὸν ἐκεῖνο τῆ ψαλμῆ, ὁπῆ λέγει· „ ἁμαρτωλὸς ὄψεται, καὶ ὀργισθήσε„ ται· τὰς ὀδόντας αὐτῆ βρύξει, καὶ τακήσεται. ἐπιθυμία ἁμαρ„ τωλῆ ἀπολεῖται. Βαβαὶ, Παυπέρτατε Κύριε, ποταπὴ θέλει εἶναι τότε ἡ ρομομπή! Τί λογῆς ἡ θεωρία! ὅταν δηλαδὴ τόσοι ὐρανίοι μεγισανες, τόσοι ὑοὶ τῆ Θεῆ, μὲ αὐτὸν τὸν Θεὸν Βασιλέα των θεαμβδύοντες, θέλεσιν ἀναφέρονται βλὰ τὸ ἀέρος εἰς τὸν ὐρανὸν, καθήμενοι ἐπάνω εἰς ὁλόχρυσον ἅμαξαν, μὲ βασιλικὸν σύδυμα, μὲ χάρες δεδοξασμβῆε σώματος, μὲ ὑπερθαύμασον λαμπρότητα, μὲ χαρὰν ἀκαπάπαυσον καὶ ἀνέκφρασον· ὁπῆε, αἱ μὲν δυσερεῖς καὶ δεξιαὶ αὐτῆ χεῖρες, νὰ ΦΒερέρωσι φοίνικας, σύμβολα νίκης, καὶ δάφνας ἀειθαλεῖς καὶ ἀμαράντες· ἡ δὲ λαμπρὰ καὶ ἀξιοθέατος αὐτῆ Κεφαλὴ, νὰ εἶναι ἐσολισμβῆη μὲ σέφανον ἀπὸ μυρίας πολυτίμες λίθες φωταυγεῖς καὶ ἀκτινοβόλες! Ἀλλὰ, καὶ εἰς τὰ αὐτία των, τί ἄλλο χαριέσερον, καὶ περπνότερον ἤθελεν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα τὼ ἐναρμόνιον μελῳδίαν; Ἢ ὁποία θέλει συγκροτεῖται καὶ βάλλεται ἀπὸ τὰς μελιῤῥύτες ὑμνολόγες, τὰς ἐννέα, λέγω, χορὰς τῆ Ἀγγέλων, ὁπῆε ᾄδεσι μὲ φωνὰς „ ἀῤῥήτε δυφροσυνῆς ἐκεῖνο τὸ τῆς Ἀποκαλύψεως „ „ Ἡ δύλογία καὶ ἡ δόξα, ἡ σοφία, καὶ ἡ εὐχαριςία, καὶ ἡ τι„ μὴ, καὶ ἡ ἰσχὺς τῆ Θεῆ ἡμῶν εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων, „ ἀμνῶ. καὶ Καὶ τῦτο βαλλόντων τῆ Ἀγγέλων, ἀμοιβαίως θέλεν „ τῆ Αἱματίσε, ἐκ πάσης φυλῆς, καὶ γλώσσης, καὶ λαῆ, καὶ γέ„ „ ἐπὶ τῆς γῆς. Βαβαὶ, ποταπὴ ἀνάβασις θέλει γρῆ τότε! ποταπὸς δρόμος! ὁποῖαι φωναί! ποταπαὶ ὁμιλίαι! ποταποὶ λόγοι

γοι συγχαρισήριοι! ποταπαὶ δοξολογίαι Ἀγγέλωντε, καὶ ἀνθρώπων! ποταπὸν τερπνότατον θέαμα τῆ Παρδσίε! ποταπὴ εἴσοδος! ποταπὴ δρυχωρέτης ἐκείνης τῆς ἄνω πόλεως! ποταπαὶ τῆ μακαρίων ἐκείνων αἱ καθέδραι! ποταπὴ κοινολογία μυσηρίων! ποταπὴ χάρις, μηδέποτε ὀλιγοσδύσα! ποταπὴ ζυφή! ποταπὴ δόξα! παύτοτε, ἀϊδίως, καὶ εἰς αἰῶνας αἰώνων ἐξαπλωμβήη, καὶ εἰς τὸ ἔμφροδον ὑπεραπείρως επαύξησα. Ἐδῶ θέλει εἶναι ὁ ἔπίλογος ὅλης ἐκείνης τῆς χαριεςάτης κωμῳδίας· τὼ ὁποίαν θέλει δραματυργήσει ὁ Ποιητὴς καὶ Δικασὴς τῆ ἁπάντων· ὁ ὁποῖος καὶ θέλει φωνάξει εἰς τὰς Ἀγγέλας τε· „ λύσατε τὼ Σκιωλὼ, σηκώσατε τὸν θρόνον, χαλάσατε τὸ θέαξον, ἰδὺ τετέλεσαι τὸ Κειτήριον, πέρας ἔλαβε τὸ δράμα. Καὶ μῆ τῦτο, θέλει γυρίσει τὸ ρόσωπόν τε μὲ φλογοειδῆ καὶ φοβερωτάτω ὄψιν ρὸς τὰς ἀθλιωτάτας ἁμαρτωλὰς, εἰς τὰς ὁποίας καὶ θέλει λαλήσει, καὶ θέλει ἐκπελέσει τόσας κατάρας, συμφορὰς, καὶ δυσυχίας εἰς αἰώνιον ἀυτῆ ἀπώλειαν καὶ καπαςροφὼ, ὅσας ἀνωτέρω ἀπαριθμήσαμβ. Καὶ ἔτω, συμΦβαλαβὼν μεθ' ἑαυτῆε τὰς Δικαίας, θέλει ἀναβαίνει εἰς τὸν ὐρανὸν μὲ τὼ ΦβάτεΙν, ὁπῆ ρορείπομβ. ὁπότε, βλέποντες οἱ παλαίπωροι ἁμαρτωλοὶ μὲ αὐτὰ τὰ ὄμματα τῶν δόξαν ἐκείνων, μὲ τὼ ὁποίαν βλὰ τὸ ἀέρος ἀναβαίνεσιν εἰς τὸν ὐρανὸν, καὶ ςοχαθῶν, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ θύρα τῆ ὐρανῆ ἐκλείθη, τότε (ἀλοίμονον!) ποταπὸς θρῆνος θέλει σηκωθῆ ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἀπελισμβύς! ὁποῖαι κραυγαί! ποταπὸς κλαυθμῴδης ὀλολυγμὸς θέλει ἐξακύεται μεταξύτων! ποταπαὶ βρύσες δακρύων θέλεσι πλημμυρεῖ εἰς τὰ ὀμμάτιά των, τὼ γλῶ καταβρέχεσαι! ποταπὸν ἐλεεινὸτατον θέαμα θέλει εἶναι ἐκεῖνο! Διότι, θέλεσι ΦΒιβυλίζει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, τύπτοντες τὰ σήθη μὲ τὰς χεῖρές των, καταξεχίζοντες τὰ ρόσωπα μὲ τὰς ὄνυχας, ξεριζώνοντες τὰς βίχας των μὲ τὰ δάκτυλα, κρύοντες τὰ γόνατά των, καὶ ὅλα τὰ μέλη βέμοντες τῆ κορμιῆ των. Ἄλλοι θέλεσι πίπτει ρῶτεῖς εἰς τὼ γλῶ, κτυπῶντες τὼ κεφαλὼ καὶ τὸ ρόσωπον· ἄλλοι, μὲ πέβας θέλει δέρονται· ἄλλοι, ὡσανὰ ξελογιασμβύοι καὶ βελμοὶ ἄνω, καὶ κάτω ἅπακτα θέλει φέρονται. Κτύπος, καὶ παλμὸς θέλει εἶσαι εἰς τὼ καρδίαν τες, ἄλγος εἰς τὼ ψυχίω τες, ἴλιγγος καὶ σκοτόρα εἰς τὸν ιῦν, βόμος καὶ ΦΒάλυσις εἰς τὰ μέλη, μυγμισμοὶ καὶ ἀνασεναγμοὶ ἄπειροι. Καὶ πάλιν, βλέποντες τὼ λαμπρὰν ἐκείνω καὶ ὑπερνδοξον δ ρυφορίαν τῆ Δικαίων, θέλεσι λέγει μὲ ἔκπληξιν ἐκεῖνο τὸ Σολομώντιον· „ ἕπί εἰσιν, ἃς εἴχομβ ποτε εἰς γέλω„ τα, καὶ εἰς ΦΒαβολὼ ἐνειδισμῆ οἱ ἄφρονες; τὴν βίον αὐτῆ „ ἐλογισάμεθα μανίαν, καὶ τὼ τελβυτὼ αὐτῆ, ἄτιμον· πῶς „ κατελογίθησαν ἐν υἱοῖς Θεῆ, καὶ ἐν Ἁγίοις ὁ κλῆρος αὐτῆ ἐ„ γεν; Ἀμὴ ἡμεῖς, πῆ ἐξεπέσαμβ οἱ ἄθλιοι; Πῆ μᾶς ἐκρή„ μνι„ Σοφ. 5. 3.

www.tezaurliturgic.ro

μνισαν αἱ ψυχοφθόροι ἐπιθυμίαι; αἱ ἀπαλαὶ, καὶ γλυκεῖαι ξυφαί; τὰ λαμπρὰ, καὶ πολυτελῆ συμπόσια; οἱ ἀσελγεῖς ἔρωτες; ἡ ἀχόρταστος φιλαργυρία, ἡ πολυϋπνία, καὶ ἀμέλεια; τὰ μετεωρίσματα, καὶ τὰ γέλοια; αἱ ἀσωτεῖαι, καὶ γασειμαργίαι; καὶ ἁπλῶς, ἡ φιλήδονος, καὶ διεστραμμένη πολιτεία· τὰ ὁποῖα ὅλα, πολλὰ ὀγλίγωρα ἐπαυσαν, καὶ καινὰ ἀπὸ αὐτὰ εἰς τὸ ἑξῆς δὲν φαίνεται· μόνον δὲ εἰς ἡμᾶς ἐφοβίσησας συμφορὰς, δυσυχίας, καὶ βάσανα αἰώνια. Ἄχ, καὶ διὰ τί νὰ συλλογιθῶμεν παντελῶς εἰς τὴν καρδίαν τῆς μιᾶς μας; ἢ, ἀφ' ἑ συλλογιθῶμεν, διὰ τί νὰ μὴν ἀποβληθῶμεν ἐκεῖθεν ἀπὸ τὴν καρδίαν τῆς; ἢ, διὰ τί δὲν μᾶς ἐκαπεδάμασεν εἰς τὴν νεότητά μας καμμία μεγάλη ἀθυμία· διὰ τῆς ὁποίας, ἠμποροῦσαμεν μὲ δικολώτερον τρόπον νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν τόσην μεγαλωτάτην μακαριότητα. τώρα δὲ, διὰ μίαν ὀλιγοχρόνιον ἡδονὴν, εἰς πόσας αἰωνιεθυμήτες σφοδρὰς καὶ αἰωνίες κολάσεις ἐμπεσάμεν; Ταῦτα ἐκείνων λεγόντων, καὶ πικρῶς θρηνολογούντων, θέλει καταφθάσει διὰ τὸ ἐκεῖνο τὸ κολασήριον πῦρ, (τὸ ὁποῖον, μὲ πολλὴν ὀγλιγωρότητα κατέκαυσε καὶ ἠφάνισεν ὀλίγον προτήτερα πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην·) καὶ ἀθυμοκυλόνοντάς τες παντοχόθεν, θέλει τὲς καταπαίει ἀκαταπαύστως, κατὰ τὸ Προφητικὸν λόγιον· „ Πῦρ ἐνώπιον „ αὐτῦ προπορεύσεται, καὶ φλογιεῖ κύκλῳ τὲς ἐχθρὲς αὐτῦ. Ὁπότε, καὶ μὲ τὸ νὰ μὴν ἔφθασεν ἀκόμη εἰς τὸ κέντρον τῆς γῆς, καὶ τὸ βάθος, ὅπε εἶναι ἡ γέεννα, καὶ ὁ τάρταρος, ἀθέλητον εἶναι νὰ διηγεμαι τὲς θρηνώδειςτων ἀλαλαγμὲς καὶ ἀπάνθρες φωνὰς, ὁπὲ ἔχεν νὰ ἀκόυσται ἀπὸ αὐτὲς τὲς ἀπηλπισμένες· ἐπειδὴ, ὅ,τι μέγα καὶ ἂν εἰπῇ τινὰς ἀθὲ τάτων, τίποτε χεδὸν δὲν λέγει. Τὸ τὸ δὲ μόνον τὸ ἀκόλυθον λέγω, ὅτι μὴ τὸν κατακλυσμὸν τῦ ἁμαρτωλῶν, θέλει σώθῃ καθὼς καὶ πρότερον ἡ γῆ, καὶ θέλει κλειδώσει παντοχόθεν τὰς θύρας τῆς αἰωνίε ἐκείνης φυλακῆς μὲ ἰσχυρὲς μοχλὲς, καὶ κλειδία ἀδαμάντινα, διὰ νὰ μὴ δυύνται, ὅσοι ἀμέλησκονται εἰς τὸν ᾅδλω, νὰ ἰδοῦν ποτὲ τὸν οὐρανὸν, ἢ ὅλως τὸ φῶς τε, ἢ καὶ διὰ νὰ μὴν ἰδοῦν ποτὲ ἀνεικτὴν καμμίαν θηρίδα, καὶ νὰ λογιάσεν, πῶς ἔχει νὰ τὲς δοθῇ ποτὲ ἀθαμπράτις ἐλπὶς ἐλθυθερίας, ἢ διαπλαγχνίας· ἢ καὶ διὰ νὰ μὴ νομίζεν, ὅτι οἱ θρηνοὶ καὶ οἱ ἀνασπαγμοίτες, ἢ φωναῖς καὶ κραυγαῖς τες ἤθελαν φθάσῃ καμμίαν φορὰν εἰς τὰ αὐτία τῦ μακαρίων Δικαίων εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ἤθελαν τὲς ἀθακινήσῃ νὰ μεσιτεύσεν εἰς τὸν Θεὸν, νὰ τὲς σαλθῇ ὀλίγη τις ἄνεσις.

Η' Εικόν.

Ε'Δὼ θέλει εἶναι τὸ τέλος ὅλης τῆς προσκαίρε παύπ[illegible]ζωῆς, καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀϊδιότητος τῦ μέλλοντος αἰῶνος. Διὰ νὰ κάμω λοιπὸν καὶ [illegible] τέλος τῦ πικρῦτατε καὶ λυπηρῦ ἐγχειρήματος ὁμῦ μὲ τὸ τέλ[illegible] παύπης, σᾶς ἐνθυμίζω ἐκεῖνο, ὁπὲ σῦας σοφώτατος [illegible] καὶ θεοσεβὴς, ὁμιλῶντας ἐπ' ἄμβωνος, ἔλεγε τοιοῦτο[illegible]ως καὶ τινὰς εἰς τὰτα ὁπὲ διδάσκομεν ἀθὲ τῆς φοβερᾶς [illegible] Θεῦ, δὲν κινῦται εἰς κατάνυξιν, ὁμῦ καὶ φόβον· ἀλλ[illegible]ε τὰ ἀκόυσῃ, διέσκεται εἰς μίαν διάθεσιν τοιαύτην, ὥσε ὁπὲ ἡ τελείως δὲν ἤκεσεν, ἢ ἀθὲ μικρὰν καὶ ὀλίγην ἰδέαν ἐζωγράφισαν εἰς τὴν διάνοιάν τε· μάλιστα αὖ εἶναι βεβυθισμένος εἰς ἁμαρτίας, τᾶτο εἶναι μία βεβαιοτάτη ἀπόδειξις τῆς τυφλότητος, καὶ σκληρότητός τε· διότι, αὖ οἱ δίκαιοι ἀκόοντες τοιαύτην διδασκαλίαν φείττωσι, καὶ δειλιῶσι, καὶ ὅλως μόνον ἐκσατικοί· πῶς οἱ ἁμαρτωλοὶ, εἰς τὴν ὁποίαν τὰς κεφαλὰς κρέμαται τόσων κακῶν κίνδυνος, ὄχι μόνον μὲ ὁμμάτια στεγνὰ νὰ ἀκόυσι τὰτα ὁπὲ διδάσκομεν, ἀλλὰ καὶ μὲ λίθινην καρδίαν; ταῦτα ἔλεγε ἐκεῖνος, καὶ φρενόπυπος· ἐπειδὴ τί ἄλλο ἠμπορεῖ νὰ εἶναι εἰς τὸν ἄνθρωπον φοβερώτερον, ὁπὲ νὰ τὸν κάμῃ νὰ ζέμῃ, ὡσὰν νὰ δέχεται εἰς τὰ αὐτία τε τὴν καταπληκτικωτάτην ἐκείνην, καὶ δυσυχεσάτην βροντὴν, τὴν, πορεύεσθε ἀπ' ἐμῦ οἱ κατραμμένοι.

www.tezaurliturgic.ro

Προοίμιον ἄδου.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΔΟΥ.

Ὁ Παλαιὸς ἄνθρωπος καταβαίνει μὲ τὸν λογισμόν του εἰς τὰ καταχθόνια, διὰ νὰ ἀφεβῇ ἐκεῖθεν μὲ τελειότητα, εἰς τὰ ἐπουράνια.

Ἐκεῖνο ὁπού μίαν φορὰν ὁ Προφητάναξ Δαβὶδ ἡ δυχόμβους ἐπεθύμησεν, ἢ ὠφελίμως ἐσυμβούλευσεν, ὅτι, ὅσοι ξένοι εἰς τὰ ξύθητας ἔρωτα νὰ ἀναβῶσιν εἰς τὰ οὐράνια, οἱ πιστοὶ, πρωτοῦ νὰ ἀποθανώσιν „ καταβήτωσαν εἰς ᾅδου ζῶντες. „ Τοῦτο τὸ ἴδιον συμβουλεύω καὶ ἐγὼ ἐδῶ, πάντες ἄνθρωποι, ὁπού κατοικοῦσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Οἰκουμένης· „ Καταβήτωσαν εἰς ᾅδου ζῶντες, διὰ νὰ μὴ κατέβωσιν ἀποθανόντες. Ἂς κατέλθωσιν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ὅσον εἶναι ἀκόμη ὑγιεῖς, καὶ χωρὶς ἀσθένειαν· μήπως ὕστερον κατέβωσιν, ὅταν εἶναι χωρὶς ζωήν. Ἢ τάχα θέλεις μὲ ἀποκριθῇ, πῶς, τὸ νὰ κατέβῃ τινὰς, εἶναι παντελῶς δυσκολοκατόρθωτον, καὶ μάλιστα ἀσωμένον; Ἀλλ' ἴσως ἐξαλείφθηκεν ἀπὸ τὴν πλάκα τῆς ἐνθυμήσεώς σου ἡ εὐαγγελικὴ ἐκείνη Παραβολή. „ Ἄνθρωπός τις, κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ „ εἰς Ἰεριχώ. „ Ἡ παραβολὴ αὕτη τὰ Λουκᾶ εἶναι Ἰσοδύναμος διὰ τὴν σωτηρίαν σου. Σὺ εἶσαι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁπού δὲν ἔκαμες ἀρχὴν νὰ εὔῃς εἰς τὸ φῶς παύτης τῆς ζωῆς πρότερον, πρὶν σὲ νὰ κατέβῃς εἰς ἐκεῖνην τὴν μίζεραν τῆς μιζερικῆς σου συλλήψεως, ὅθεν ἐν ἁμαρτίαις ἐγεννήθης, καὶ ἀκολούθως ἐκατέβης ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Ἰεριχώ. „ Ἐν γὰρ ἁμαρτίαις ἐκύησέ „ σε ἡ μήτρα σου. „ Τί δὲ ἄλλο εἶναι ἡ ἁμαρτία, σὲ μίαν κατάβασιν ἀπὸ τὸ ἄκρον ἀγαθὸν, εἰς τὸ ἄκρον κακόν; Ὅσάκις ἁμαρτάνεις, τοσάκις καὶ καταβαίνεις. Δὲν εἶναι λοιπὸν δύκολώτερον, ἢ σωθεὶς ὕστερον ἀπὸ τὸ καταβαίνειν· ἄπε ἠμπορεῖς νὰ μάθῃς τὰ οὐράνια, ἂν δὲν καταβαίνῃς μὲ συχνὴν θεωρίαν εἰς τὰ καταχθόνια. „ Ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι, καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν. „ ἐοχάσου καλῶς τὴν τάξιν, διὰ νὰ μὴ κατέβῃς ἀθελήτως ἐκεῖ ὁπού τάξις δὲν εἶναι. Πρῶτον ὁ Χριστὸς κατέβηκεν εἰς τὸν ᾅδην, καὶ ὕστερον ἀνέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἂν δὲν θέλῃς νὰ πλανηθῇς ἀπὸ τὴν σράταν τοῦ οὐρανοῦ, ἀκολούθα κατόπιν ἐκείνου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ὁδὸς πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἂν ἀγαπᾷς μὲ ὅλην σου τὴν καρδίαν νὰ ἀνέβῃς εἰς τὸν οὐρανὸν, κατάβα πρότερον εἰς τὸν ᾅδην. Θεώρησον ἐκεῖ τὰ ἄκρα κακὰ τὰ ἄκρα κα-

Ψαλμ. 55.

Λουκ. 10. 30.

Ψαλμ. ν. 50.

Ἐφεσ. δ. 10.

www.tezaurliturgic.ro

κακὰ, καὶ δὲν θέλεις νομίσει ἄλλο δυκολώτερον, ὡσὰν τὸ „ ἐκ
„ κλίνειν ἀπὸ κακὸ, καὶ ποιεῖν ἀγαθόν. „ Διότι, θεωρῶντας
ἐκεῖνα τὰ φοβερὰ, θέλεις φύγῃ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ ἔτζι θέλεις
ἀποφύγῃ μαζὺ καὶ τὴν ἁμαρτιῶν τὰς τιμωρίας. Ὅταν θεωρήσῃς
καλῶς τὰς τιμωρίας ὁπὸ θρηνοῦν τὸς ἁμαρτάνοντας, τότε θέ-
λεις ὀκνδύει νὰ ἁμαρτάνῃς, καὶ θέλεις μετανοεῖ πῶς ἥμαρτες.
Ἐπειδὴ καὶ, ἀπὸ τὴν παροιμίαν. „ Ἐκεῖνα ὁπὸ τινὰς φοβεῖται,
„ ταῦτα καὶ ἀποφύγει· καὶ ἐκεῖνο ὁπὸ μᾶς βλάπτει, τοῦτο καὶ
„ μᾶς διδάσκει. „ Σὺ λοιπὸν, τὰ ὁπὸ ἐδῶ σημειόνομαι,
ἀναγίνωσκε ὄχι μίαν φορὰν, ἀλλὰ πολλάκις μὲ πολλὴν προσο-
χὴν, διὰ νὰ τὰ χράψῃς βαθύτερα εἰς τὰς μεμβράνας τῆς διά-
νοίασς· καὶ ἂν φρέπει νὰ ἀμφιβάλλῃ τινὰς ὅτι, μὲ τοῦτον τὸν
τρόπον, εὐκολα ἀναβαίνει εἰς τὰ οὐράνια.

ΤΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΑ

Ὁ Ἅδης, εἶναι χώρα τοῦ θανάτε, βασίλειον τῶν δαι-
μόνων· τὸ ὁποῖο, πόρτα εἶναι ἡ ἀπελπισία· αὐ-
λὴ, τὰ δεσμά· παράθυρα, τὸ σκότος· τράπεζα, ἡ
δυσωδία· φαγητὸν, ἡ πεῖνα· ποτὸν, ἡ δίψα· ὠρολόγιον, ὁ κλαυ-
θμός· στρῶμα, αἱ φλόγες· τάξις, ἡ ἄπεκτος σύγχυσις ἐκείνε τοῦ
χάους. εἶναι ἀφεγγέστατον ἐργαστήριον, κεκλεισμὸν παντοχόθεν
μὲ κλειδία, μὲ ἀλύσεις, καὶ μὲ δεσμὰ ἄλυτα· ἐπανω εἰς τὰ
ὁποῖα δύρίσκεται βοῦλλα ἡ ἀσυμπάθητος ὀργὴ τοῦ Κυρίε. Διὰ
τὸν ὁποῖον τόπον, καὶ σοφὸς διδάσκαλος γλυκύλαλος καὶ ἐναρετος,
ὡσὰν νὰ ἤθελε κατέβῃ εἰς αὐτὸν, καὶ νὰ εἶδεν ὅσα ἐκεῖ γίνον-
ται, καὶ νὰ ἤκουεν ὅσα λαλοῦνται, μὲ τοιαῦτα λόγια λυπηρῶς
ἐφώναξεν· „ Ὦ χώρα πικρὰ καὶ σκυθρὰ, χώρα φοβερὰ, χώρα
„ φθυκτὴ, γῆ τῆς ἀλησμονησίας, γῆ τῆς θλίψεως, γῆ τῶν συμ-
„ φορῶν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν δύρίσκεται κάμμία χαρὰ, ἀλλ' ἐκ
„ τοῦ ἐναντίε, λύπη ἀκατάπαυστος, τόπος θανατηφόρος, εἰς τὸν
„ ὁποῖον τὸ πῦρ εἶναι ἄσβεστον, τὸ ψύχος κρυερώτατον, ὁ σκώ-
„ λυξ ἀκοίμητος, τὸ σκότος ψηλαφητὸν, ἡ δυσωδία καὶ ἀλήθειαν
„ ἀνυπόφορος, τὰ σφυρία ποτὲ δὲν παύσιν ἀπὸ τοῦ νὰ κτυ-
„ πῶσι, τὰ πρόσωπα τῶν δαιμόνων ἄγρια! ὅλος φεύγω καὶ τρέ-
„ μω, ἐνθυμούμενος ἐκεῖνον τὸν τόπον, καὶ ὅλα τὰ μέλη με σω-
„ ριάζονται! „ Καὶ ἄλλος δὲ πάλιν διδάσκαλος, ὁμιλεῖ σωτε-
ρώτερον· „ Δὲν εἶναι εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον κάμμία ἐλπὶς κα-
„ λὴ, μάλιστα δὲ παντὸς κακοῦ καὶ δυσυχίας. Ἐκεῖ, οἱ ἐχθροὶ
„ τοῦ Θεοῦ, ὑστεροῦνται ἀπὸ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ὅσα ἠμπορεῖ τινας
„ νὰ ὑπενθυμήσῃ. Βασανίζονται μὲ ὅλα τὰ κακὰ, ὅσα ἠμπο-
„ ρεῖ τινας νὰ ζημιάξῃ. „ Ποῖος εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον θέλει
εἶναι ἄρχων τῶν παλαιπώρων ἁμαρτωλῶν; Ποῖος δεσπότης; ποῖος
ἡγεμών; ἀδεὶς ἄλλος, βέβαια, ἀμὴ ἐκεῖνος ὁπὸ, διὰ τὴν ἀχη-
ματάτην τε μορφὴν, καὶ φοβερὰν ἀγριότητα, λέγεται δράκων· διὰ
τὴν πανουργίαν καὶ φαρμακάδαν τε, ὀνομάζεται ὄφις· διὰ τὸν θρο-
θυμὸν ὁρμὴν, ὁπὸ ἔχει εἰς τὸ νὰ βλάπτῃ, καλεῖται λεων
ὠρυόμενος· διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς δυνάμεως, θρασαγορεύεται Βεε-
μὼθ· διὰ τὴν ἀνήμερον ὀργὴν, δυσφημίζεται διάβολος. Ποίας δὲ

www.tezaurliturgic.ro

θέλουσιν ἔχει ἡ φίλους αὐτὴ οἱ καταδικασμένοι; κανένα πάντοτε εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα· μάλιστα δὲ, πάντες ἁπλῶς ἡ Ἄγγελοι, καὶ Ἅγιοι, καὶ δαίμονες θέλουν τὸν καταβέχει μὲ μῖσος ὑπερβολικὸν καὶ ἀφιλίωτον· θέλει εἶναι ἀπεσπασμένοι ἀπὸ ὅλα τὰ κτίσματα, μισητοὶ, ἀκάθαρτοι, συγχαμένοι, ἀπόβλητοι, ἡ ἀπὸ αὐτὴν τὴν βδελυρίαν (διὰ νὰ εἰπῶ ἔτζι) τοῦ σώματος ἐβδελυγμένοι. Τίνας δὲ, ἡ ποιανὰς θέλουσιν ἔχει συντρόφους; Ἄκουε· μοχθηροτάτους εἰς τὴν ποιότητα, φιλοδεσπότους εἰς τὴν ὄψιν, ἀθλιωτάτους εἰς τὴν γάσιν, καὶ πεισματικωτάτους εἰς τὴν κακοποίησιν. Σὺ λοιπὸν, ἂν θέλῃς νὰ εἶσαι φρόνιμος, μάλιστα ἂν θέλῃς τὴν ὠφέλειάν σου, τώρα, ἐν ὅσῳ ζῇς, κατάβαινε συχνὰ μὲ τὸν νοῦν σου εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον κανένα χαροποιὸν δὲν εὑρίσκεται· γένου ἐκεῖ ὥραν πολλὴν, θεωρῶντας καὶ συλλογιζόμενος, καὶ κανένα ἐκεῖ ποτὲ δὲν θέλει σὲ ἀρέσει ἀπὸ ὅσα εὑρίσκονται ἐπάνω ἐδῶ εἰς τὴν γῆν. μιμήσου ἐκεῖνον τὸν ἐρημίτην ἀσκητὴν, ὁποῦ ἔλεγε, ὅτι, ἐγὼ διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, περὶ τῆς ὑποφάσεως τοῦ Δικαίου Κριτοῦ, μόνος μου καθ' ἡμέραν καταδικάζω τὸν ἐμαυτόν μου εἰς τὸν ἅδην, καὶ ὅλος μὲ τὴν θεωρίαν τοῦ νοός μου ἐκεῖ γένομαι, καὶ λέγω συχνὰ κατ' ἐμαυτόν μου· ἐκεῖ εὑρίσκεται, ἄθλιε μοναχὲ, μὲ ἐκείνους τοὺς καταδίκους, διότι μὲ αὐτοὺς εἶσαι ἄξιος νὰ συναριθμῆσαι. Ὦ, πόσον εἶσαι σιμὰ εἰς τοῦτον τὸν τόπον τοῦ ἅδου, ἁμαρτωλέ! Ἤκουσες ἐκεῖνο, ὁποῦ εἶπεν ἕνας Φιλόσοφος, ὅτι, ὅσοι ταξιδεύουσι τὴν θάλασσαν, μόνον τρία δάκτυλα εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὸν θάνατον; Ὅσον δηλαδὴ, εἶναι χοίβδον τὸ σανίδι τοῦ καραβίου. Ἀλλ' ὅτε εἶναι κοντὰ τόσον οἱ πλέοντες εἰς τὸν θάνατον, ὅσον εἶναι οἱ ζῶντες πλησίον εἰς τὸν τόπον τοῦ θανάτου, δηλαδὴ τὸν ἅδην αὐτὸν. Θέλεις ἀκόμη, ἁμαρτωλὲ, νὰ μάθῃς ἀκριβέστερον πόσον ἀπέχεις ἀπὸ τὸν ἅδην; Λέγωσοι, ὅτι τόσον, ὁποῦ, ἂν τοῦτο τὸ σιγμὴ παύσῃ ἀπὸ τὴν ζωὴν, εἰς τὸν ἀκόλουθον ἄλλο σιγμὴ, δὲν θέλεις φθάσει τίποτε, διὰ τὰς φλόγας τοῦ ἅδου. ὥστε, ὅλος ὁ ἅδης, μὲ ὅλας τὰς βασάνας, δὲν εἶναι μακρὰν ἀπὸ ἐσένα περισσότερον, ἀπὸ ὅτι εἶναι μακρὰν μία καὶ μόνη σιγμὴ τὸ χρόνου. Ἂν λοιπὸν φοβῆσαι, μήπως καὶ ἀποθνήσκοντας ἤθελες καταβῇ εἰς αὐτὸν τὸν ἅδην, πρόσεχε καλῶς εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, νὰ μὴν ἀναβαίνῃς ὑψηλὰ ἀλαζονικῶς καὶ ὑπερηφάνως. Πρῶτος εἰς
Ησ. 14. 15. τὸν τάρταρον τοῦ ἅδου καταβαίνει ἐκεῖνος ὁποῦ ἐνα καιρὸν ἐσάθη ὡραιότερος τῶν οὐρανίων Ἀγγέλων. καὶ τοῦτο τί ἔπαθε, μὲ τὸ ἰδιόν εἶπεν ὑπερηφάνως· „ Ἀναβήσομαι ὑπεράνω τῶν ἀστέρων τοῦ θεοῦ μου τὸν ὑψηλὸν θρόνον μου.
Ψαλμ. 35. ἐφώναζε λέγων· „ μὴ ἐλθέτω μοι πᾶς ὑπερηφανείας, καὶ χεὶρ „ ἁμαρτωλὸς μὴ σαλεύσαι με. ἐκεῖ ἔπεσον πάντες οἱ ἐργαζόμενοι „ τὴν

„ τὴν ἀνομίαν. ἐξώθησαν, καὶ οὐ μὴ δυνάμενοι σταθῶσι. τὰ „ ὁποῖα λόγια, ἔτζι ἐξηγεῖ ὁ θεῖος Ἀμβρόσιος. Ἂς μὴ γένω „ ὑπερήφανος, διὰ νὰ μὴν ἁμαρτήσω· ἂς μὴν ἁμαρτήσω. διὰ „ νὰ μὴ σαλευθῶ· ἂς μὴ σαλευθῶ, διὰ νὰ μὴ πέσω· ἂς μὴ „ πέσω, διὰ νὰ μὴ καταποντισθῶ εἰς τὸν ἅδην· καὶ πάλιν ὀ„ λίγον ὕστερον ἀπὸ αὐτὰ τὰ λόγια, λέγει· ἡ ὑπερηφάνεια, „ δὲν ἠξεύρει νὰ σέβεται· καὶ ἂν πέσῃ, δὲν ἠξεύρει νὰ συκώνε„ ται. Θέλεις, ἀπροστὰ, νὰ μάθῃς τὰς ἀπολαύσεις καὶ μιμητὰς τούτου τοῦ Ἑωσφόρου; ἄκουσον τὸν ἴδιον Ἅγιον, ὁποῦ μὲ τὰ αὐτὰ σημεῖα καὶ γνωρίσματα ἐκείνου τοῦ Ἑωσφόρου τὰς ζωγραφίζει λέγων· „ τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ὑπερήφανοι, κατεπηρμένοι τὰ ὀφρύδια, ὑ„ πέρογγοι τὴν καρδίαν, πεφυσημένοι τὸ σῶμα, ὑψαύχενες, καὶ „ ἀλύγιστοι. μόλις ἐγγίζουσι τὸ ἔδαφος τῆς γῆς μὲ τὰ ἴχνη τῶν „ ποδῶν των· ζυγιάζουσιν ὅλον τὸ σῶμά των, μὲ σίγα ζυγίασμα „ καὶ χῆμα πολλὰ σβάξνον καὶ ἀλλόκοπον· ἐπειδὴ, τὰς μὲν πό„ δας των, τεντώνουσιν εἰς τὸ ἔμπροσθεν· τὸν δὲ τράχηλον, γέρνου„ σιν εἰς τὰ ὀπίσθεν· πάντοτε εἰς τὰ ὑψηλὰ κοιτάζουσιν, εἰς δὲ „ τὰ χαμηλὰ, ὑπερηφάνως βλέπουσι· ποτὲ δὲν σαλεύουσι τὸν „ λαιμόν των, ἀλλὰ τὸν κρατοῦσιν ἀλύγιστον, ὡσὰν νὰ ἦτον καρ„ φωμένος ἀπὸ σίγα σφοδρότατον πόνον, ἢ πεῖσμα. Ἐπειδὴ καὶ, „ ὁ λόγος ἐκείνης, τὸν ὁποῖον, ὁ καπνισμένος ἐκεῖνος ἐξέρασεν, „ (ἤγουν τὸ, ἀναβήσομαι εἰς τὸν οὐρανὸν), ἦτον γεμάτος ἀπὸ ἀλα„ζονείαν καὶ ὑπερηφάνειαν· ὁ ὁποῖος λόγος δυνάμωσε καὶ ἐξεχύθη εἰς ὅλους σχεδὸν τοὺς ἀνθρώπους. Δὲν εἶναι κανένας ὁποῦ νὰ μὴ μὴ ἀποδάζῃ διὰ νὰ ἀναβαίνει. Ἂν εἶναι κανένας ἰδιώτης, καὶ κοινολαΐτης, καὶ ἤθελον ἰδῆ τινὰ ἄλλον ὁποῦ εὑρίσκεται εἰς ἀξίωμα, καὶ κάθηται εἰς θρόνον, παρευθὺς μέσα τοῦ λέγει καὶ αὐτὸς μόνος του· ἄχ, καὶ νὰ ἀνέβαινα καὶ ἐγὼ ἐκεῖ. Ἂν κανένας φλαμικρὸς καὶ πτωχὸς βλέπῃ ἄλλον μὲ πλούτην καὶ μὲ φορέματα, παρευθὺς ἀπομέσα του λέγει μόνος του· Ἄχ, νὰ ἀνέβαινα καὶ ἐγὼ εἰς αὐτὸν τὸν πλουσιότητα. Ἂν κανένας ἁμαθὴς καὶ ἀγράμματος ἤθελεν ἰδῆ ἄλλον, ὁποῦ νὰ φιλοσοφῇ καὶ νὰ δημηγορῇ, παρευθὺς ἀπομέσα του λέγει μόνος του· ἄχ, καὶ νὰ ἀνέβαινα καὶ ἐγὼ εἰς αὐτὸν τὸν φρονιμάδα. Ἂν κανένας ἱερεὺς, ἢ διάκονος ἤθελεν ἰδῆ ἀρχιερέα, ὁποῦ νὰ δοξάζεται καὶ νὰ τιμᾶται, παρευθὺς ἀπὸ μέσα του λέγει μόνος του· Ἄχ, καὶ νὰ ἀνέβαινα καὶ ἐγὼ εἰς ἐκεῖνην τὴν δόξαν. Καὶ διὰ νὰ ὁμιλήσω μὲ σωστομίαν, ὅλοι κοινῶς οἱ ἀνθρωποι σχεδὸν, ὑπάρχουσι τοῦτο τὸ, ἀναβήσομαι τοῦ Ἑωσφόρου. Διὰ τοῦτο, καὶ πολλοὶ καταβαίνουσιν εἰς τὸν ἅδην. καὶ λοιπὸν, μακρύνονται ἀπὸ τὸν οὐρανὸν, ὅσοι ὀρέγονται αὐτὸ τὸ ἀνέβασμα. Ἂν ὅμως ζητᾷς, καὶ μὲ τί τρόπον νὰ ἀνέβῃ τινὰς εἰς τὸν οὐρανὸν; σὲ ἀποκρίνομαι· ὅτι μὲ τὴν καταβασιν ἠμπορεῖς νὰ ἀνέβῃς· καθὼς ἐξε-

www.tezaurliturgic.ro

ἐναντίας, μὲ τὴν ἀνάβασιν, ἀκολουθεῖ νὰ κατέβῃς εἰς τὸν βαθύτατον ᾅδην. Εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, δὲν κάμνουν χρεία πολλὰ ἁμαρτήματα· φθάνει ἐκεῖνο ὁπὸ προείπαμεν τὸ Εὐαγγέλιον, ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ νὰ ἐβαλήθηκε νὰ ἀνέβῃ εἰς τὰ οὐράνια, κατεχρεμνίσθη εἰς τὰ καταχθόνια. Ὁ δρόμος λοιπὸν τῆς οὐρανῆς, εἶναι ἀφ' καταβάσεως, καθὼς ὁ δρόμος τῆς ᾅδου, δι' ἀναβάσεως. Καὶ ἀγκαλὰ ὁ οὐρανὸς εἶναι ὑπεράνω ὑπὸ τὴν κορυφήν μας, ὁ δὲ ᾅδης ὑποκάτω ὑπὸ τὰς πόδας μας· μ' ὅλον τοῦτο, διὰ νὰ φθάσῃς ἐκεῖ εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀνάγκη εἶναι νὰ ταπεινωθῇς, καὶ νὰ καταβῇς· διότι, γέγραπται εἰς τὴν Θείαν Γραφήν· „ Πᾶς ὁ ὑ-
Λκκ. ιδ'. 1. „ ψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθή-
„ σεται.

Σκότος.

Κεφ. 22. „ Σκότος καὶ ψηλάφησις (γράφει Ἡσαΐας ὁ Προφήτης) „ ἐφάνη ὅτι τὴν ἀπηλαίαν ἕως αἰῶνος. εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑπερτατέρειον ἀπήλαιον, τὸν ὑπόγειον, καὶ βαθύτατον λάκκον, λέγεται ὅτι εὑρίσκεται σκότος ἐξώτερον, καθὼς τὸ ὀνομάζει ὁ εὐαγ-
Κεφ. 32. γελιστὴς Ματθαῖος. Καλεῖται δὲ ἔτζι ἐξώτερον, διότι εἶναι ἄλλε χῶρος, καὶ ὄχι κατὰ τὸ σωματισμένον σκότος τῆς Κόσμε τύτε· ἤγουν, ἐκεῖνο τὸ σκότος, δὲν εἶναι ἀμυδρότης ἀέρος, ἀλλὰ εἶναι σκότος φυσικὸν, βρωμερὸν ὑπὸ τιάφι, καὶ πίσσαν· καπνόμαυρον, παχύτατον, καὶ μὲ τόσην πυκνότητα, ὁπῦ χεδὸν ἠμπορεῖ τινὰς νὰ τὸ πιάσῃ μὲ τὰς χεῖράς τε· καὶ τόσον βόμον καὶ ἔκπληξιν προξενεῖ, ὁπῦ καταβαίνει τὰς παναθλιωτάτας ἁμαρτωλὰς, νὰ βέμμασιν ὅλοι δι' ὅλε. ἐπειδὴ καὶ εἰς ἐκεῖνην τὴν πρώτην σιγμὴν, ὁπῦ ἤθελεν ὑποχωρισθῇ ἡ ψυχὴ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Κόσμε τύτε, ὡσὰν νὰ ἤθελεν ὑποχαιρετίσῃ τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην, καὶ ὅλα τὰ ἄστρα, πλέον δὲν θέλει ἰδῇ τελείως ἔτε ἕνα μικρὸν ἀκτῖνα φωτὸς, καὶ θέλει ἀρμόσει τότε εἰς αὐτὴν ἐκεῖνο τὸ τῆς Ἰὼβ λόγιον· „ Ἀπελπίσομαι, καὶ ὐκ ἀνάστρέψω, εἰς γῆν σκοτεινὴν „ καὶ γνοφερὰν, εἰς γῆν σκότος αἰωνίε, ὅ ὐκ ἔστι φέγγος, οὐδὲ „ ὁρᾶν ζωὴν βροτῶν. Λέγεται δὲ γῆ σκότες· διότι, ἐκεῖ ὡσὰν εἰς γλυφὴν ἔδαφος, γλυνᾶται ἀφεγγέστατος σκοτασμὸς, ὡσὰν ὑπὸ μίαν πηγὴν ζοφώδη· καθὼς λέγεται καὶ γῆ χυσις, ἢ ἀργυρία, εἰς τὴν ὁποίαν γλυφῶνται αὐτὰ τὰ μέταλλα. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ σκοτεινότατον ἀπήλαιον τῆς ᾅδε, ὡσὰν ὑπὸ κάνενα καμίνι, ἀνέβωκε, καὶ ἐπλημμύρησεν εἰς τὰς Αἰγυπτίας ἐκεῖνο τὸ ψηλαφητὸν σκότος ὁπὸ τὸν Μωϋσέως· ὅθεν καὶ ὁ σοφὸς Σολομών, ἐκεῖνο τὸ Αἰγυπτιακὸν σκότος, τὸ ὀνομάζει ἔτζι. „ Ἀδυνάτον ὄντως „ νύκτα, καὶ ἐξ ἀδυνάτε ᾅδε μυχῶν ἐπελθεῖσαν. Καθὼς εἶναι καὶ κάποιαις ἀνασόμωσες, λάκκοι, καὶ χάσματα, ὁπῦ ξερνᾶν φλό-

γα

γα ὑπὸ θειάφι, καὶ καύσιν τῆτον τὸν τόπον, εἶνα θανατερὸν καὶ αἰώνιον σκότος. Τὲς ὁποίες λάκκες συνηθίζομεν νὰ ὀνομάζωμεν, τόμα τῆ Ἡφαίστε καὶ πόρτας, καὶ θυρίδα τῆ ᾅδε. εἰς ἐκεῖνο τὸ σκότος, ἔχει καὶ ὁ τυφλὸς θάνατος τὴν καθέδραν, καὶ τὸ βασίλειόν τε· μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ σκότος, συχνοβγαίνουσιν ἐμφρενικά· ὁμοιώματα ξυπασερά· εἰκόνες ἀγριοθηριόμορφοι, τέρατα φοβερὰ, σκάσματα θανατφόρα. Ἐκεῖνε τὸ σκότος, εἰς κάνενα τρᾶγμα δὲν διείσκεται κάμμια τάξις, ἀλλ' ἀπερμιλίδιος σύγχυσις· ἡ ὁποία συνηθίζει νὰ συμβαίνῃ εἰς ἐκείνας μάλιστα τὰς θλιμμοίας, ὁπῦ ἀτάκτως κινῶνται καὶ συγχύζονται· Διότι, εἰς ἕνα τοιῦτον πυκνότατον σκότος, ἀνάγκη ἀκολουθεῖ, ὁπῦ, ὅσα πλησιάζουσιν εἰς αὐτὸ, νὰ εἶναι συγκεχυμμένα, τεθορυβημένα, συμμεμιγμένα. εἰς αὐτὸ δὲ τὸ ἐσώτερον σκότος, καὶ τὸ ἐξώτερον, οἱ κατάδικοι ἁμαρτωλοὶ δὲν δύνανται νὰ συλλογίζωνται θέλτινος ἄλλης ὑποθέσεως, θαὶ μόνον θαὶ τὲ ἐδικά τες πικρὰ, καὶ δυσκολοβάσακτα βάσανα. Διότι, ὅπε αἰσθάνονται τὴν ὑπερβολὴν τῆν πόνων, ἐκεῖ προσηλόνουσι καὶ τὴν ὁρμὴν τῆς διανοίας τες. ὅθεν καὶ γράφει τις Ἱσορικὸς, πῶς, ὑποθήσκοντας ἕνας μαθητὴς, ἐφάνη τὴν νύκτα ὑπὸ τὸν ᾅδην εἰς τὸν διδάσκαλόν τε· ὑπὸ τὸν ὁποῖον μανθάνοντας ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, ὅτι εἶναι κολασμένος, ἠρώτησεν αὐτὸν αὐ εἰς τὸν ᾅδην γίνονται τίποτε ζητήματα, καὶ προβλήματα ἀναμεταξὺ εἰς τὲς κολαζομένες; καὶ ἀπεκρίθη ὁ μαθητὴς, ὅτι, ἀνάμεσα εἰς τὲς κολαζομένες, δὲν γίνεται ἄλλο ζήτημα, παρὰ μόνον τὸ, τί δὲν εἶναι βάσανος· ἤγουν, αὐ εἶναι βόρος νὰ διρεθῇ κάνενα τρᾶγμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον, ἢ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ βάσανος, ἢ αὐτὸ τὸ ἴδιον νὰ μὴν εἶναι βάσανος. Διὰ νὰ φύγητε λοιπὸν, παλαίπωροι ἄνθρωποι, τὸ τοιῦτον σκότος „ Γαλάτ. ιβ.
„ θελπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλα-
„ βῃ. „ Περὶ τύτε τὲ σκότες, ὕτως ἔγραψε καὶ ὁ Ἱερὸς Λύγκεσί-
„ νος· „ Ἀλοίμονον εἰς ἐσένα, ὅποιος εἶσαι ἁμαρτωλὸς καὶ ἄ-
„ σωτος, ὁπῦ σωνηθίζεις μὲ ταῖς ἀκολασίαις καὶ κακίαις σε, ὄ-
„ χι μόνον νὰ μὴ φοβῆσαι τὴν νύκτα καὶ τὸ σκότος, ἀλλὰ καὶ
„ μὲ πόθε νὰ τὸ ζητῇς· ὁπῦ συνηθίζεις νὰ χαίρεσαι θέλτε-
„ σότερον ὅταν σβύνυται ὁ λύχνος, παρὰ ὅταν ἀνάπτῃ· ἴδυ-
„ ρε, ὅτι δὲν θέλεις εὕρῃ ἐκεῖ τοιῦτον σκότος, ὁπῦ νὰ χαίρεσαι Ματθ.
„ καὶ νὰ ξεφαντώνῃς εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκός σε. Τί λογῆς δὲ ιγ. 50.
„ σκότος θέλει εἶναι; „ ἐκεῖ ἔσαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς
„ τῶν ὀδόντων· „ ἐκεῖ, ὁ βασιλεὺς ὐδέποτε κοιμᾶζεται· ἡ βά- Γ'. Βασ.
„ σανος, ὐδέποτε καταπαύει. Διὰ νὰ ὑποφύγωμεν λοιπὸν αὐτὰ ιγ. 12.
τὰ παγχάλεπα κακὰ, καθὼς συμβουλεύει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος·
„ Ἀποθώμεθα τὰ ἔργα τῆ σκότες, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ἔργα τῆ
„ φωτὸς, ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐχυμόνως περιπατήσωμεν· „ εὑρίσκον-

www.tezaurliturgic.ro

ται τὼ σήμερον Θεμοί, ὁπῶ, αὖ θελήσωσι νὰ ὁμολογήσουν
τὼ ἀλήθειαν, θέλσιν εἰπῆ χωρὶς ἄλλο ἐκεῖνο ὁπῶ ὁ Προφή-
της Ἡσαΐας χαίρει ἀξὼ τὸς Ἰουδαίους. „ ψηλαφήσωσιν ὡς τυφλοὶ
ιθ'.10. „ τοῖχον, καὶ ὡς ἐχ ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφήσωσι· πε-
„ σοῦνται ἐν μεσημβρίᾳ, ὡς ἐν μεσονυκτίῳ· κὴ ὡς ἀποθνήσκον-
„ τες σκοτάξωσιν. Εἰς πολλὰς ἀληθείας τοῦτο, δηλαδὴ τὸ ψηλα-
„ φήσωσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον. Ἐπειδὴ, ἀγκαλὰ κὴ ἡ τῶ Χριστῶ
Πίστις, ἡ χάρις, κὴ ἡ δικαιοσύνη ἐξεπλώθη παντοχῶ, κὴ ἐξήρα-
ψε κὴ πλάτος καὶ μῆκος ὅλης της οἰκουμένης· ἡμεῖς μ' ὅλον
τοῦτο, ὡσαὺ τυφλοπόντικα δὲν τὰ ἴδαμεν, κὴ ὡσαὺ ἀόμματοι, ψη-
λαφῶντες πὰ ἐπεράσαμεν. (Διατί, κὴ ὁ τυφλὸς, αὐτὶ τῆ ὀμ-
μάτων ἔχει τὼ χεῖρα ὁπῶ τὸν ὁδηγεῖ· ἀξὼ τοῦτο, κὴ πρότερον μὲ
τὼ χεῖρα ψηλαφᾶ, κὴ ἔτζι ὕστερα σερεύνοι τὸ θεμπάτημά τε.)
συχνᾶ ὁ Προφήτης ἀναφέρει τὸ λόγιον τοῦτο „ ἐν σκοτεινοῖς ὡς
„ νεκροί. τὸ ὁποῖον, κάποιος ἑρμηνευτὴς ἔτζι τὸ ἑρμηνεύει, εἰς
τὰς πάφας κυλιόμεθα καθὼς πὰ λείψανα· ὡσαὺ νὰ ἔλεγε· κα-
θὼς οἱ νεκροὶ εὑρίσκονται εἰς γλῶ βρωμεραὺ κὴ σεσαπημμένα,
κὴ εἰς ἀφεγγέσατα μνήματα· ἔτζι κὴ ἡμεῖς εἰς ταῖς ἐδικαῖς μας
ἀλαζονίαις κὴ κακίαις, ὅλοι δι' ὅλα θεμεδεμμένοι, μὲμμῳ συγ-
κεκολλημμένοι· κείμεθα κυλιόμενοι· πίπτομεν κατολισθαίνοντες· βυ-
θιζόμεθα καταποντιζόμενοι· ἀδέποτε μᾶς φέγγει τὸ φῶς τῆς
χαρᾶς, ἡ λάμψις τῆς εὐφροσύνης, ἡ ἀκτὶς τῆ ἀληθῆς ἀγαθῆ,
ἀλλὰ εἴμεθα ὡσαὺ παντάπασιν ἀναίσθητοι, νενεκρωμμένοι, κὴ ἄ-
ψυχοι. Πόσοι εὑρίσκονται εἰς ὁλφόρες Ἐπαρχίας, ἄθεοι, ἄ-
φρονες, μέσα εἰς τὰ βασίλεια ἀξιωματικοὶ, εἰς τὰς πολιτικὰς
αὐλὰς ἄρχοντες, εἰς τὰ σχολεῖα μὲ φαντασίαν σοφίας, χωρὶς νὰ
εἶναι σοφοί! οἱ ὁποῖοι, δὲν ἔμαθον ὄχι μόνον νὰ εἶναι διδά-
σκαλοι εἰς τὰ δόγματα τῆς πίστεως, εἰς τὰ Μυστήρια τῆ Χριστῆ,
εἰς τὰς οὐρανίας ὑποθέσεις, εἰς τὰς εὐαγγελικὰς νουθεσίας· ἀλλ'
ὅτε κὰν ἁπλῶς νὰ κυβερνήσωσι λαὸν, ἢ νὰ διορθώσωσι πολι-
τείας, ἢ νὰ φυλάξωσι καλὰς κὴ νόμους· εἶναι δὲ, ὡσαὺ βρέφη
ἀναλφάβητα, ὡσαὺ τυφλοὶ ψηλαφῶσι τὸν τοῖχον, εἰς καιρὸν με-
σημβρίας προσκόπτουσιν, ὡσαὺ νὰ ἦτον εἰς τὸ μεσονύκτιον. Ἡ
ὑποθεσις τῆς σωτηρίας εἰς ἐκείνους, εἶναι μία ὁμίχλη σκοτεινο-
τάτη· τὰ θεϊκὰ ἔργα, εἶναι μία βαθεῖα νύκτα· ἡ κατανόησις
τῆς αἰωνίᾳ μακαριότητος, εἶναι σῦα κιμμέριον σκότος· τυφλοὶ κὴ
ἐσκοτισμμένοι τὴν νῆν· στρεβλοὶ εἰς τὼ φρόνησιν, κὴ εἰς αὐτὸ τὸ
λογικόν· καλὸν λέγουσι τὸ κακὸν, κὴ κακὸν τὸ καλόν· ἀτιμάζου-
σι τὰ τίμια, κὴ τιμῶσι τὰ ἄτιμα· προκείνται τὰ ὀπίσω, ἀπὸ
τὰ ἐμπρόσθια· τὰ πρόσκαιρα, ἀπὸ τὰ αἰώνια· τὰ σωματικὰ, ἀπὸ
τὰ πνευματικά· τὰ βλαβερὰ, ἀπὸ τὰ σωτήρια. Καὶ τόσον εἶναι
τυφλοὶ, μωροὶ, ἀσυνέτοι, μανικοὶ, καὶ διεσκαμμένοι, ὁπῶ δὲν
τὰς ὠφελεῖ τίποτε, ὅτε δηλαδὴ ἡ συχνὴ διδαχὴ, ὅτε ἡ χάρις τῆ

Θεῆ

Θεῆ, ὅτε ἡ ἀνάγνωσις τῆ θείων βιβλίων, ὅτε ἡ νουθεσίας τῆ
γονέων, ὅτε αἱ συμβουλαὶ τῆ φίλων, ὅτε ὁ σκώληξ τῆς συνει-
δήσεως· ὄχι ὁ φόβος τῆ θανάτε, ὄχι ὁ ζόμος τῆς γεέννης· ὅτε
κολακείαις, ὅτε ἀπειλαῖς, ὅτε ὀπτίμησις, ὅτε ἡμερότης. ἀλλ' ὡς
τυφλοὶ κὴ ἀσυνέτοι, ζέχασι μὲ πλατὺ κὴ ἀνοικτὸν θεμπάτημα
εἰς τὸν τάφον· κὴ ὑπὸ ἐκεῖ, καταπὰν εἰς τὸν βαθύπατον λάκκον
τῆ ἅδε. Ἐγὼ δὲ, ζέχω νὰ μὴ συγκαπακυλισθῶ μὲ αὐτὺς εἰς ἐκεῖ-
νο τὸ σκότος τὸ ζέχωτερον, φωνάζω ἐκ βάθες με τῆς καρδίας
μὲ πρὸς σὲ τὸν πατέρα τῆ φώτων μὲ τὸ Προφήτε Δαβίδ· „ Κύριε Ψαλμ.
„ ὁ Θεός με, φωτιεῖς τὸ σκότος με· κὴ „ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν 17,21.
„ σε ἐπὶ τὸν δοῦλόν σε.„ Ὦ Θεέ. φῶς τῆς ἐσκοτισμμένης με καρ- καὶ λ'.
δίας, πῶς ὑπὸ τόσω τυφλὼ νύκτα θεμκυκλάμμενος τῆς ἁμαρ- 17.
τίας, ἠμπορῶ κὰν ὀλίγον νὰ ζήσω, ἐὰν δὲν με φωτίσῃ τὸ φῶς
τὸ προσώπε σε; Παντὲ σκοντάβω, καθὼς οἱ ἐν σκότει θεμπα-
τοῦντες, καὶ δὲν δυάμαι νὰ ζκεῖνο τὼ ἀρετὼ ὑπὸ τὼ κα-
κίαν· ἀλλὰ, τώρα μὲν, εἰς σῦα, τώρα δὲ εἰς ἄλλον λάκκον τῆς
ἁμαρτίας καταρημνίζομαι, μὲ μεγαλώτατον κίνδυνον τῆς δυσυ-
χισμμένης με ψυχῆς. Αἶχ, Θεέ με, Ἥλιε τῆς Δικαιοσύνης, ἀνά-
τειλε ἐπάνω καὶ εἰς τὸν ὀρίζοντα τῆς καρδίας με. Ἀποδίωξον
κάθε σκότος ὑπὸ τὼ ψυχίω με· ζωὴ, ἔρως, κὴ φῶς ἐδικόν με,
ἔλαμψόν μοι τῷ ἐν σκότει κὴ σκιᾷ θανάτε καθημμένῳ· δός μοι
νὰ ζεξάπτωμαι, κὴ νὰ λάμπω· νὰ ζεξάπτωμαι μὲν, εἰς τὸν θεῖόν
σε ἔρωτα· νὰ ἐλάμπω δὲ, μὲ τὸ φῶς τῆ ἀγαθῶν πράξεων,
ἕως ὁπῶ νάσε ἰδῶ ἐν ταῖς λαμπρότησι τῆ Ἁγίων σε· ὅπε οἱ
Δίκαιοι ἐκλάμψωσιν, ὡς τὸ αὖω σερεώματος ἡ διαφάνεια, καὶ
λαμπρότης, καὶ οἱ παμφαέσατοι ἀστέρες τῆ οὐρανῆ εἰς ἀπεράντες
αἰῶνας.

Δυσωδία.

Ὁ Προφητικώτατος Ἡσαΐας, ἔλεγέ ποτε θεὶ τῆ Ἀσυρίων· Κεφ.
„ ἐκ τῆ νεκρῶν αὐτῆ ἀναβήσεται δυσωδία. „ Ἁρμοδιώ- 34.
τερον ὅμως ἤθελεν εἰπῆ τινὰς τὸ ἴδιον λόγιον θεὶ τῆ καλαζο-
μμένων· διότι, ὅσα σώματα εἶναι εἰς τὸν ἅδην, τόσα βρωμισμέ-
να πτώματα εὑρίσκονται ἐκεῖ. Τῶν ὁποίων τὰ σομάχια, εἶναι
καταφορτωμμένα ὑπὸ πολλὴς φθοροποιὲς χυμὺς· κὴ ἀζκόπως
ἀναβράζονται μὲ τὸ καυστικώτατον ἐκεῖνο πῦρ τῆς γεέννης, ὁπῶ τὸς
ἔχει θεμκυκλωμμένους, δυάζουσιν ἀκαταπαύστως βρωμερωτάτας ἀνα-
θυμιάσεις, κὴ μεμολυσμμένης καπνές. κὴ κοντὰ εἰς τοῦτο ἐπειδὴ ἐκεῖνα
πὰ σαπισμμένα, ἐμπυασμμένα, κὴ συγχαμεροβρωμισμμένα λείψανα
θέλει εἶναι θεμσκολλημμένα σῦα μὲ τὸ ἄλλο, ὡσαὺ σῦα ἐμπλα-
στρον ἐπάνω εἰσὲ ἄλλο, χωρὶς ποτὲ νὰ ἠμπορᾶν νὰ ξεκολληθοῦν,
θέλει δυάζει τόσω ἀνυποφορον βρώμαν, ὡστε, αὖ ἐνὸς μόνε κα-

www.tezaurliturgic.ro

κολασμῶν βρωμισμῶν κορμὶ ἤθελεν ἀναβιβασθῇ, καὶ θείαν ἀδειαν ἀπὸ τὸν ἅδην εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, ἐξάπαντος ἤθελε καταμολυσθῇ καὶ καταφθαρῇ δύθις, μὲ τὴν φαρμακερὴν ἐκείνην βρώμαν τὴν θανατηφόρον, ὅλας τὰς οἰκίας, τὰς χώρας, τὰς πόλεις, τὰς ἐπαρχίας, τὸν ἀέρα ὁπὰ ἀναπνέομεν· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, πᾶσαν πνοὴν ἤθελε θανατώσῃ ἐκείνη ἡ βρῶμά της· τί ἔφταιξε ἤθελαν κάμη ἀναρίθμητα χιλιὰς κορμία καταδικασμένα ἐν τῇ φλογερᾷ τῆς γεέννης τυραννίζονται; ποταπὴ δυσωδία θέλει εἶναι ἐκείνη ἡ δυσωδία, ὁπὰ ἔχει νὰ ἀναπνίζῃ ἀπὸ ταῖς θειαφένιαις φλόγες τὸ πυρὸς τῆς γεέννης! ἀπὸ τὰς μεμολυσμένας καπνὰς! ἀπὸ ταῖς βδελυκταῖς σηψες! ἀπὸ τὸν μιαρώτατον βόρβορον! ἀπὸ τὰ ἐμπυασμένα ἀποσήματα! ἀπὸ τὸν βορβορώδη κωπρῶνα! ἀπ' ἐκεῖ, ὁπὰ τὰ σκωληκόβροτα τέρατα ἐκεῖνα συγκατακυλίονται, ὡσὰν εἰς βρωμερώτατον ἀπόπατον, καὶ συγκατασήπονται μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ βαραθρῶδες καὶ ὀλέθριον χάσμα! μάλιστα ὁπὰ θέλει αὐξάνει μὲ ἀσύγκριτον καὶ παμποτεινὴν αὔξησιν ἐκείνη ἡ δυσωδία, ἀπὸ τὸ πυρόσθειαφένιον πῦρ τῆς γεέννης· τὸ ὁποῖον χάσμα, ἔχει νὰ γεμίζῃ ὅλον, καὶ ἀπὸ παχύτατον καὶ καπνωδέστατον καπνόν. Ἐκείνη μοναχὴ τὴν ἅδου ἡ βρῶμα, ἔφθανε νὰ θανατώσῃ τελείως τὰς ἐν ἅδῃ κολαζομένας, ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἐμπόδιζε τοῦτο, διὰ παντοτεινὴν τους παιδείαν καὶ βάσανον. Ἐσυγχαίνετο ποτὲ ἡ Μάρθα τὴν ἀδελφὴν της Λαζάρου τὸ λείψανον, διότι ἐβρίσκετο ἡμέρας τέσσαρας εἰς τὸν τάφον· τόσον, ὁπὰ μόλις ἐδύνετο νὰ βασάξῃ τὴν βρώμαν της· καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὰ ὀλίγα λόγια ὁπὰ εἶπε πρὸς τὸν Δεσπότην· „ Κύριε, ὄζει· τεταρταῖος γὰρ ἐστι. „ Ποταπὸς λοιπὸν βρῶμος καὶ συχασία θέλει εἶναι, νὰ βλέπῃ τινὰς, καὶ νὰ πλησιάζῃ, καὶ νὰ ὀσφραίνεται τὰ δυσωδέστατα ἐκεῖνα λείψανα, ὁπὰ ἀπὸ τόσας χιλιάδας χρόνων, ὅλα ὁμὰ ἤθελαν βράζῃ εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑποταρτάριον βάραθρον τὴν ἅδου! Περὶ τῆς ὁποίων, μὲ μίαν Ἰσορίαν ὁπὰ ἀνέγνων εἰς ἕνα πατερικὸν βεβαιόνω τὸν λόγον μου. Εἰς μίαν χώραν, βρίσκοντο δύω λαμπροὶ καὶ δυνατοὶ ἄνδρες πολλὰ φιλιωμένοι. οἱ ὁποῖοι, ἀπερχόμενοι μίαν φορὰν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ νὰ ἀκούσωσι τὴν ἱερὰν λειτουργίαν, ἔτυχε καὶ ἕνας ἱεροκήρυξ ἐπ' ἄμβωνος, διηγεῖτο τὰ φοβερώτατα καὶ ἀνυπόφορα κολασήρια τὰ ἅδου, μὲ τὰ ὁποῖα τυραννοῦνται οἱ βασάνιοι ἁμαρτωλοί. Ὅμως, μὲ τέτοιαν ὑπερβολὴν δεινότητα, καὶ δύναμιν βιγλωττίας, καὶ δυφραδείας, ὁπὰ καὶ αὐτὰς λίθους ἠδύνατο νὰ κινήσῃ εἰς φόβον ὁμὰ τε καὶ πτόησιν· διήνοιγε εἰς τὰς ἀκροατάς τα καὶ βαθυτάτην καὶ ἄφθαστον ἄβυσσον τῆς κολάσεων, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ καταφρονηταὶ τῆς θείας μεγαλειότητος, μὲ ἀπελπίσιον καταδίκην καταπίγονται· ἐφορβάλλε τὰ διάφορα εἴδη καὶ χήματα τῶν κολασηρίων, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ παλαίπωροι βασανίζονται μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ σκοτεινομορφον χάσμα τὰ φαρμακερὰ ἅδου. ἔδειχνε πῶς, τόπος ἐκεῖνος, εἶναι μία ἀποθήκη πάσης δεσμότητος, μία λίμνη βρωμερωτάτη πίσσης καὶ θειαφίου, ἕνα καπνιήριον δυσωδέστατον, ἕνας ὑπόπατος πάντων τῶν ἐκεῖσε, ἕνα βαθύτατον χάσμα τὰ βορβόρα, τῶν σκυβάλων καὶ κοπρίας ὅλα τὰ Κόσμου· καὶ πολλὰ ἄλλα παρόμοια ἐδίδασκεν ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, δυνάμιν ἔχοντα νὰ ἐμβάλλωσιν εἰς φόβον μέγαν τὰς ἀκροωμένας. Ἀλλὰ, τί ἀκολαθεῖ ἐκ τούτων; ὁ ἕνας ἀπὸ ἐκείνους τοὺς δύω φίλους, ἐπειδὴ ἐνόμισε τὰ λόγια τὰ διδασκάλου μὲ ὑπερβολὴν λαλούμενα, καὶ ὅτι ὡμολογότερον ὑπεδύθησαν ἀπὸ ἐκεῖνον, διὰ νὰ δείξῃ τὴν δύναμιν τῆς ῥητορικῆς τέχνης καὶ βιγλωττίας, ὡδὲ νὰ εἰπῇ τὴν ἀλήθειαν, ἐπερίπαιζεν ἐκεῖνα τὰ λόγια τοῦ διδασκάλου, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον ὡδὲ ἐγέλα. Ὁ δὲ ἄλλος, ἐκ τοῦ ἐναντίου, μὲ πολλὴν κατάνυξιν τῆς καρδίας του παρεδέχατο τὴν διδαχὴν ἐκείνην, καὶ ὡσὰν νὰ ἦσαν δι' αὐτὸν διωρισμένα καὶ ἀποφασισμένα ἐκεῖνα τὰ φοβερὰ κολασήρια τοῦ ἅδου, ἂν δὲν μετανοήσῃ, ὅλος ἔμφοβος καὶ σύφορμος ἐθρόμβος, ἔθυδις μὲ τὴν τελείωσιν ἐκείνου τοῦ λόγου, ἀποῤῥίπτοντας κάθε ἀνάπαυσιν καὶ ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς ταύτης, εἰσέβη εἰς μοναστήριον, ὑποτασσόμενος εἰς πάντα τῷ προεστῶτι. Ἀλλὰ, βλέπετε τί συνέβη μεταξὺ εἰς τὴν αὐτὸν πολιτείαν τῶν τῆς δύω φίλων. Ὁ μὲν καταφρονητὴς ἐκείνης τῆς θείας διδασκαλίας, ἀθετήσας κακῶς ἀπέθανε· τὸ ὁποῖον, μανθάνωντας ὁ φίλος του, παρεκάλεσε θερμῶς τὸν Θεὸν νὰ τοῦ δείξῃ εἰς ποίαν κατάσασιν εὑρίσκεται ἡ ψυχή του. Ἐν μιᾷ δὲν τῆς νυκτῶν, ἐφάνη ὁ τεθνηκὼς εἰς τὸν φίλον του τὸν καλόγηρον, μὲ ἀθλίαν καὶ φοβερὰν μορφήν· ἐρωτᾶται παρ' ἐκείνου νὰ εἰπῇ πῶς εὑρίσκεται, καὶ αὐτὸς ἀποκρίνεται ὅτι κακῶς βασανίζεται εἰς τὸν αἰώνιον κόλασιν. Πρὸς τὸν ὁποῖον πάλιν λέγει ὁ μοναχός· πῶς σοῦ ἐφάνησαν τὰ κολασήρια τοῦ ἅδου; εἶναι ἄραγε καὶ τὰ λόγια, ὁπὰ ἐδίδασκεν ἐκεῖνος ὁ διδάσκαλος; ἢ ὑπερβολικὰ ἐλάλει ἀπὸ τὸν ἔμβωνα; Ἀποκρίνεται ὁ καϊδικός· ἄχ, ἀδελφὲ, ἔτε ὅλαις μὲ γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων δυνάνται, ἢ νὰ ἀπαριθμήσῃ τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων ἐκείνων πικροτάτων βασάνων τοῦ ἅδου, ἢ νὰ παρασήσωσι τὸν δεσμότητα, καὶ τὸ μεγαλεῖόν τους. Ἐρωτᾷ πάλιν ὁ μοναχός· τάχατε, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὲ κάμῃς μὲ τὸν δοκιμόν σου, νὰ καταλάβω μικρόν τι ἀπὸ ἐκείνας τὰς βασάνους; Ἀποκρίνεται ἐκεῖνος· ναὶ, εἶναι δυνατόν· ὅμως, εἰπέ μοι, πῶς ἀγαπᾷς νὰ τὰς δοκιμάσῃς; βλέπωντας; πιαίωντας; ἢ γδόμενος αὐτάς; Ἀπεκρίθη ὁ μοναχός· δὲν θέλω νὰ τὰς ἰδῶ, διότι εἶμαι φυσικὰ δειλόκαρδος· καὶ βλέπωντάς τας, ἴσως ἀπὸ τὸν φόβον μὲ ξεψυχήσω· ἀλλ' ἔτε θέλω νὰ ταῖς πιάσω, διατί εἶμαι πολλὰ λεπτόσαρκος εἰς τὸν ἀφιόν· ἔτε νὰ ταῖς γδύθω σέργω, διότι τὸ σωμάκι μου εἶναι πολλὰ ἀχαμνὸν καὶ ἀδύνατον· Ἀλλὰ,

μὲ

Γωαν. ια'. 39.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΠΙΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ

www.tezaurliturgic.ro

με ξόπον, ὁπῶ μὲ τλὼ ὄσφρησίμα ἢ μόνον νὰ ταῖς καταλ-
βω μικρόν. τότε ὁ κολασμὸς ἐκεῖνος, ἀνοίγωντας ὀλίγον τὶ τὸ
ἐπανωφόρι τα, ἔδειξεν δύθυς τὰς βρωμερὰς ἢ κατασεσαπημίας
πληγάς τα· ἢ δύθυς ἐξέβηκεν ἀπ' αὐτὰς τόση βρώμα ἀυτοφο-
ρος, τόσος μολυσμὸς ἀερμιώδιτος, τόση συχασία σκωληκόβρω-
πος, τόση δυσωδία θανατηφόρος, ὁπῶ, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῶ μο
ναστηρίυ ἐζαλίσθησαν· ἢ ἐξυπνάντες, ὡς ξελογιασμένοι ἢ ξελ-
λοί, ἔτρεχον ἐδῶ ἢ ἐκεῖ, κράζοντες μὲ ἀπάκτως φωνάς· τόσον,
ὁπῶ ἠναγκάσθησαν νὰ ἀφήσεν τὸ μοναστήριόν τες, ἢ νὰ κτίσεν
μακρυὰ εἰς ἄλλον τόπον καπικίαν· ὄχτι, ἐσοχάζοντο ὅτι, ἐὰν
δὲν ἀπομακρυνθῶσιν, ἐκινδύνευον εἰς θανάτον. Ἂν λοιπὸν, σὸς
κὴ μόνα κολαζομένυς βρωμισμένον σῶμα ἀνέβλυσε τόσιν δυσω-
δίαν, πόσιν ἄραγε βρώμαν θέλει ἀναδίδει ἐκεῖνα τὰ χεδὸν ἀ-
ταρίθμητα σώματα τῆ ἐν ᾅδῃ κολαζομένων; τί θέλεις κάμῃ
τότε ἐκεῖ, ἁμαρτωλὲ σὺ, ἢ ξυφηλὲ χαδεμένε; Πῶ τότε οἱ μόσ-
χοι σε ἢ ἄμπαρες; πῶ τὰ δ' μορφομυρισμένα λελέδια, κὴ ἄν-
θη; πῶ τῆς Ἰνδίας τὰ πολυποίκιλα θυμιάματα, ἀρώματα, ἢ
βάλσαμα· ὁπῶ μὲ αὐτὰ κατεθήλωνες ἢ τλὼ ἐδικλώσε ὄσφρη-
σιν, ἢ τῆ ἄλλων; Ἀλλ' εἰς αὐτὰ, ἂς σὲ ἀποκριθῆ ὁ Προφή-
3. 23. της Ἡσαΐας· „ Καὶ ἔσαι ἀντὶ ὀσμῆς ἡδείας, κονιορτός. Τί ἠ-
θελες κάμῃ, παλαίπωρε ἁμαρτωλὲ, ἂν σὲ συμέβη νὰ ἀπαπα-
χθῆς μέσα εἰς ἐκεῖνλω τλὼ καπφλεγομένλω κάμινον, τλὼ φο-
βερωτάτλω, ἢ ξομερωτάτλω δχᾶ τλὼ ὑπερβολὴ τῶ σκότως, τῶ
καπνῶ, τῆς πίσης, τῶ θειαφιῦ, τῆς βρώμας ἢ δυσωδίας; λοι-
πὸν, δχᾶ νὰ μὴ ἔχπέσῃς εἰς ἐκεῖνλω τλὼ ὑπαταρτειον, ἀυ-
τόφορον, βορβορώδη, ἢ ἄπαυσον δυσωδίαν, ὅπ μελήσε εἰς τλὼ
β'. Κορ. παρέσαν ζωλὼ, τλὼ φρόσκαιρον ἢ ὀλιγοχρόνιον, νὰ χρήσ ἢ
2. 15. τὸν Ἀπόσολον Παῦλον „ δλωδία Χριςῶ. „

Κλαυθμός.

Λκ. „ Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νλῦ, ὅτι πενθήσετε, ἢ κλαύσε-
6. 26. „ τε. „ Ἔτζι μᾶς φοβερίζει ὁ Δικαιοκρίτης Θεός, εἰς τὸ
ἢ Λκᾶ αὐτῶ Θεῖον Εὐαγγέλιον. λέγυσί τινες, ὅτι τῆ κολασ-
μένων ὁ κλαυθμὸς θέλει εἶναι τόσος πολύς, ὁπῶ, ἂν ὅλων τῆ
καπαδικασμένων ἁμαρτωλῶν τὰ δάκρυα ἤθελαν σωαχθῶσιν εἰς
ἕνα τόπον, ἢ φυλαχθῶσι, βέβαια, ἤθελαν κάμῃ μίαν ἄλλλω
θάλασσαν ὠκεανὸν δρυχωροτάτλω ἢ βαθυτάτλω. Πλλὼ, ἄτε
αὐτοὶ ἐδυνήθησαν νὰ φθασήσωσι τλὼ ἀληθινλὼ των ποσότητα.
σὺ ὅμως, πρόσθες εἰς αὐτλὼ τλὼ θάλασσαν ἢ ἄλλας τόσας σα-
λαγμὰς ὑδάτων, ὁπῶ, ὄχι μόνον ὁ Νεῖλος ἢ Δάναβις, ἀλλὰ
ἢ ὅλοι οἱ ποταμοὶ τῆς οἰκυμένης κατεβάζυσι. ἢ ταῦτα, ὄχι εἰς
μίαν

μίαν ἡμέραν, ἢδὲ εἰς ἕνα χρόνον, ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς τῶ Κόσμυ,
ἕως τῆς σήμερον, ὁπῶ ἐξεφορτώθησαν εἰς τὸ πέλαγος· φρασέ-
τι. κὴ ὅσοι σαλαγμοὶ ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως πόρα κατέβησαν ἐρημό-
θεν, ἢ ἔχαν νὰ κατέβυν εἰς τλὼ γλῶ ἕως τῆς συντελείας τῶ
Κόσμυ· ακομη, ἢ ὅσον ὕδωρ δυλίσκετο εἰς ἐκεῖνλω τλὼ ἀμέρ-
τον ἄβυσον κατ' ἀρχὰς τῆς δημιργίας, πλὴν νὰ ἀχωρείσῃ ὁ
Θεὸς τὰ ὑδατα· ὅλα αὐτὰ, λέγω, τὰ ὕδατα, ἂν τὰ σωάξῃς
μὲ τὸν λόγον, ὄχι μόνον ἀρκετὰ δὲν δυύσαι νὰ φθάσῃσης ὁ-
λλω τλὼ ποσότητα τῆ ἐν τῆ κολάσει δακρύων, ὁπῶ χυύονται
ἀπὸ τὰς ἁμαρτωλάς· ἀλλ' ἢδὲ κἂν σύος ἢ μόνα κολαζομένυς. διό-
τι, τὰτα ὅλα συγκεινόμενα μὲ τὸν ἀπαρηγόρητον ἐκεῖνον θρῆνον,
ἢ μὲ τὰ ὑπερβολήματά των δάκρυα, δὲν εἶναι ὄχι μόνον τὸ πολ-
λοσημότερον ἢ μικρότατον μέρος, ἀλλ' ἢδὲ χεδὸν τὸ μηδέν. Ἐπει-
δὴ ἢ, ἐκεῖνα μὴ ὅλα, εἶναι πεπερασμένα, ὁπῶ θέλει νὰ εἰ-
πῇ φανερώτερον, ἔχαν τέλος· ὁ δὲ κλαυθμὸς τῆ κολαζομένων,
δὲν ἔχει τέλος, εἶναι ἀπέραντος, παντοτινὸς, ἀκατάπαυσος κὴ
ἀϊώνιος. „ Ὁ Ἅγιος Μακάριος ἔλεγε, ὅτι, τὰ δάκρυα τῆ κο-
„ λαζομένων εἰς τὸν ᾅδην, θέλυν εἶναι πύρινα, ὁπῶ νὰ κατα-
„ καίωσι τὰ σώματα ἐκεῖνα, ἐπαύω εἰς τὰ ὁποῖα ἤθελαν σά-
„ ζῃ.„ Ἔξω ἀπὸ τὰτα θέλυσι ξεφωίζει ὀλολυγμὸς, ἀνασυναγ-
„ μὸς, κραυγὰς, ἢ ἀπάκτως βοάς· αἱ ὁποῖαι, θέλυν ἀντιβομ-
βεῖ ὡσὰν φεικώδεις βρονταὶ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ σκοτεινότατον
χάσμα. Καὶ ἀληθινὰ, πότε θέλει ἀκύσεται τὸ λόγιον ἐκεῖνο τῶ Ἐφες.
σοφῶ Σολομῶντος. „ Ἆρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδὸν ἀληθείας, ἢ τὸ 5. 6.
„ τῆς Δικαιοσυύνης φῶς οὐκ ἀνέτειλεν ὑμῖν. „ Ἀκύσατε δὲ φρασέτι
„ τὰς ἐλεεινολογίας αὐτῆ τῆ κολασμένων, ὁπῶ ἐσημείωσεν εἰς
„ τὸν λόγυς τα ἢ ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ λέγοντας. „ Τότε πικρῶς κλαίον-
„ τες, δακρυρροῦντες, κὶ ὀλολιζοντες θέλυσι λέγει· ὢ, πῶς μὲ
„ ἀμέλειαν ἢ ἀκηδείαν ἐπεράσαμεν τὸν καιρόν μας! ὢ, πῶς ἐ-
„ πλανήθημεν! ὢ, πῶς ἀκύοντας τὰς Θείας Γραφὰς, ἢ γελών-
„ τες, τὸν ἑαυτύν μας (ἀλοίμονον) ἐσθγελάσαμεν! Ἐκεῖ τό-
„ τε, ὁ Θεὸς ἐλάλει μὲ ἡμᾶς διὰ τῆ Γραφῶν, ἢ δὲν ἐφροσέ-
„ χαμεν· πόρα, ἡμεῖς ἐδὼ κράζομεν φρος αὐτὸν, ἢ αὐτὸς δι-
„ καίως ἀποστρέφει τὸ πρόσωπόν τα ἀφ' ἡμῶν. τί μᾶς ὠφέλησαν
„ τὰ ἡδέα τῶ Κόσμυ, καὶ αἱ ζυφαί; Πῶ πόρα ὁ πατὴρ, ὁπῶ
„ μᾶς ἐχθύνησε; πῶ ἡ μήτηρ, ὁπῶ μᾶς ἐκυοφόρησε, ἢ μὲ ὀδύ-
„ νας μᾶς ἀνέθρεψε; πῶ τὰ φίλατα τέκνα μας; πῶ οἱ φίλοι;
„ πῶ ὁ πλοῦτος; πῶ τὰ ὑποσατικὰ, καὶ κτήματα; πῶ ἡ σωσο-
„ δία, ἢ τὰ συμπόσια; πῶ οἱ πολυειδεῖς, ἢ μάταιοι δρόμοι;
„ πῶ οἱ βασιλεῖς, ἢ δυνάσαι; ὢ, πῶς πόρα ἠδυνάσθησαν ἀπὸ ἐκεί-
„ νας δὲν δειλιάσκεται, ἢδὲ δυύσαται νὰ μᾶς λυτρώσῃ, ἢ καὶ νὰ
„ μᾶς βοηθήσῃ, ἀλλὰ παντελῶς ἢ ἀπὸ τὸν Θεὸν, καὶ ἀπὸ τὰς
„ Ἁγίυς ἐγκαπελείφθημεν! „ Ταῦτα θέλυσιν εἶναι τὰ λόγια,

ὁπῶ

www.tezaurliturgic.ro

ὁπῶ μέλλει νὰ ἐλεεπολογοξαγῳδῦσιν οἱ δύσμοιροι κολασμῷοι. Πόση ἀγιωσία εἶναι λοιπὸν εἰς ἡμᾶς, νὰ μὴ προλαμβάνωμεν μὲ ὀλιγοχρόνιον κλαυθμὸν τοὺς αἰωνίους κλαυθμοὺς, ἀλλ' εἰς τοῦτο κοιλάδα τῶν δακρύων ὅ,τι λογῆς εἶναι ἐπῶτος ὁ τόπος, νὰ γελῶμεν ἀδιαλείπτως, ἀκράπτα, καὶ αὐόπτα; Καὶ μάλιστα ὁπῶ, διὰ τὰς ἁμαρτίας μας ἐχάσαμεν τοῦτο θεῖον χάρισμα· καὶ αὖ δὲν μετανοήσωμεν θέλομεν σερνθῆ καὶ τῆς οὐρανίου δόξης. „ Ἔλεγε κὶ σὰς „ Ὅσιος· Θαυμάζω, ἀδελφοί, πῶς σὰς ὁπῶ γνωρίζει τὸν ἑαυ„ τὸν τὸ ὑποκείμενον εἰς κάποια θανάσιμον ἁμάρτημα, τολμᾷ „ νὰ γίνεται καμμίαν φορὰν θεῖχαρὴς καὶ εὔθυμος, ὡσὰν ὁπῶ „ γνωρίζει καλῶς ὅτι εἶναι σῶχος εἰς τόσες κλαυθμοὺς, καὶ πι„ κρὰ δάκρυα! „ Ἀλλὰ τώρα, θεῖχαστότερον ἐκείνα τὰ Ὁσίου ἀνδρὸς πρέπει νὰ θαυμάζῃ κάθε θεοσεβὴς ἄνθρωπος, βλέπωντας φανερὰ, πῶς τόσοι θεῖχαροὶ Χριστιανοὶ διάγουσι τοὺς ζωούτους, ὡσὰν νὰ ἦτον βέβαιοι πῶς, τὰ κολασήρια τῶν ἀδῶν, ὁπῶ ἡ Θεία Γραφὴς μᾶς φοβερίζει, εἶναι μῦθοι, καὶ ὄνειρατα, καὶ ἁπλῶς Ἰσοσίαι· καὶ ἀγαπᾶν νὰ ἤρχετό τινας ἀπὸ τὸν ἅδου, διὰ νὰ βεβαιώσῃ εἰς αὐτοὺς τοῦτο ἀλήθειαν. Ἀλλὰ κὶ τοῦτο, ὁ Θεὸς ἐσυγχώρησε νὰ γένῃ οἰκονομικῶς, διὰ τοῦτο σωτηρίαν μας. Ὅθεν κὶ σὰς ἄνθρωπος διεφθαρμένος εἰς τοῦτο ζωοῦτο, κὶ εἰς τὸν λογισμὸν καταπολλὰ διεστραμμένος, ἐκουβακινεῖτο πολλὰ ἀπὸ τοῦτο γυναικάτε, νὰ μακρυνῇ ἀπὸ τοιοῦτον ζωοῦτο, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ ἄσβεστον πῦρ τῆς κολάσεως· καὶ ἐκεῖνος, ὄχι μόνον τοῦτο παρήκαεν εἰς πεῦτα, ἀλλὰ κὶ μωροῦτο ὠνόμαζε· λέγωντας, ὅτι, ὅσα διδάσκουσιν οἱ διδάσκαλοι ἐπ' ἄμβωνος, αὐτοὶ τὰ πλαττουσιν ἀπὸ λόγατος, κὶ σωρεύουσι πολλὰς τιμωρίας ἐν τῷ ἅδῃ, διὰ νὰ φοβίζουν τοὺς ἁπλοῦς κὶ αὐόπτους ἀνθρώπους, ὡσὰν κὶ ἐσυνά. Κύριος εἰδῶν, ἂν εἶναι ἅδης, ἢ ὄχι. πεῦτε λέγωντας (ὢ τῶ θαύματος!) ἔπεσεν εἰς τοῦτο γοῦ παράδοξος ιεκρὸς, καὶ ἄρχισε νὰ ἀναδίῃ καπάμαυρον καπνὸν, κὶ βρωμεσμοῦον ὡσὰν ἀπὸ ἀσφαλτόπισσαν. Ἀνεπήδησεν ἀπὸ τὸ στρῶμα ἡ γυνή· φέρει φῶτα· βλέπει θέαμα ἐλεεινὸν τὸν ἄνδρα της, ὡσὰν σῦα ξηρὸν κάτζερον, ἢ δαυλὸν μαυρισμοῦον, καὶ ἐβάσα εἰς τὰς χεῖράς τε σῦα χαρτίον γεγραμμοῦον μὲ κάρβουνα τῆς κολάσεως, τοιαῦτα λέγωντας· τώρα ἐβεβαιώθηκα μὲ τὸ ἔργον, ὅτι εἶναι ἅδης, καὶ κόλασις. τόσον, ὅτι ἐκεῖνοι ὁπῶ δὲν πιστεύουσι, νὰ διδαχθῶσι κὰν μὲ ἐτοῦτο τὸ ἐδικόν μου θαῦγμα, ὅταν δηλαδὴ καταβῇ πῦρ εἰς αὐτὸς οὐρανόθεν. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· „ Ἐξ ὕψους αὐτοῦ „ ἀπέστειλε πῦρ· ἐν τοῖς ὀστέοις μου κατήγαγεν αὐτό. „ Δὲν εἶναι ἄλλος ἀποδεικτικώτερος διδάσκαλος, ὁπῶ νὰ μᾶς παιδεύσῃ, καὶ νὰ μᾶς διδάξῃ τὸν θεῖον φόβον εὐκολώτερα, καθὼς εἶναι τὸ, νὰ θαυσαίνωμεν συχνὰ ἔμπροθεν εἰς τὰ ὀμμάτια τῆς ψυχοίας μας τὸ πῦρ τῆς γεέννης. Τοῦτο εἶναι ἡ ὁλοὺς ερη ἰατρεία, ὁπῶ ὁ ὁρά-

σιος ἐκεῖνος ἰατρὸς ἀποφέρει εἰς τὸ νὰ φυλάξωμεν τοῦτο θεῖον χάρισμα, ὅταν τοῦτο ἔχωμεν μαζύ μας· κὶ πάλιν νὰ τοῦτο ξαναλάβωμεν, ὅταν τοῦτο ὑσερηθῶμεν διὰ τῶν ἁμαρτιῶν. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι πολλάκις ἴδετε ἐμπείρους ἰατροὺς· οἱ ὁποῖοι, ὅταν θεωρήσωσι κάμμίαν πληγοῦ, ὁπῶ δὲν τοῦτο ὠφελεῖν ἡ γλυκαῖς κὶ ἥμεραις ἀλειφαῖς, φοβέμοι μήπως κὶ μεταγυείσῃ εἰς ἀνίατον γάγγραιναν, ἤγουν φάγεσαν, κατακαίουσι τὸ σαπημοῦον ἐκεῖνο μέλος τῶ σώματος, μὲ πυρωμοῦον κὶ ἀναμμοῦον σίδηρον. Ἔτζι κὶ ὁ παπάγαθος κὶ φιλάνθρωπος Θεὸς, ἀφ' ὁ σοχαθῇ ὅτι τὰ λόγια τῆς ὀλιγοψυχίας τε, τῆς ἀγάπης κὶ μακροθυμίας τε, ὁπῶ λαλοῦνται εἰς ἡμᾶς διὰ τῶν θείων τε Γραφῶν, ὁμοίως κὶ τὰ παράξαντά τε μυστήρια, δὲν ὠξαρκοῦν εἰς τὸ νὰ μᾶς ὠφελήσουν, διὰ τοῦτων ἄκραν κακίαν ὁπῶ ἐφθάσαμεν· τότε λοιπὸν προσάζει νὰ ἐνεργηθῇ εἰς ἡμᾶς τὸ πῦρ, καὶ τὸ σίδηρον. τὸ ὁποῖον, διὰ νὰ μὴ σωέβῃ, ἂς ἀνοίξωμεν εἰς τὴν παροῦσαν ζωοῦτο τὰ ὀμμάτια τῆς πίστεως, ὁπῶ ἕως τώρα μᾶς ἔχει σφαλισμοῦα ἡ ἁμαρτία· καὶ ἂς θεωρήσωμεν μὲ ἀκρίβειαν ἐκεῖνα τὰ αἰώνια κολασήρια, ὁπῶ ὁ Δίκαιος Κριτὴς μᾶς φοβερίζει· καὶ ἀκολούθως, ἂς ὁπμελιθῶμεν νὰ τὰ ἀποφύγωμεν· μήπως κὶ ἀνοίξωμεν τότε εἰς τὸν ἅδου τὰ ὀμμάτιά μας μὲ ἀνωφέλευτα δάκρυα. Προσέτι, ἀνδέχεται κὶ εἰς ταύτην τοῦτο ζωοῦτο νὰ μᾶς παιδεύσῃ κὶ μέρος ὁ Κύριος, βλέπωντας τὸ ἀμετανόητον τῆς ψυχῆς μας, ὡσὰν ἐκεῖνον τὸν ἁμαρτωλὸν, ὁπῶ ἀνωτέρω ἐδιηγήθημεν.

Λιμός.

ΓΡάφει ὁ Προφήτης Δαβὶδ εἰς τοὺς ψαλμούς τε. „ Καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων. „ Καθὼς τὰ σκυλία, διὰ τοῦτο μεγάλους τους κὶ ἀνυπόφορον πεῖναν θεξιγυερίζουν εἰς τὰς κοπριάς, εἰς τὰ φοφίμια, κὶ εἰς τὰς συχασίας τῶ μακελίου, κὶ εἰς τὰ σαπισμοῦα κὶ βρωμερὰ, ὁπῶ διὰ τοῦτο ἀχρησίαν τους ῥίπτονται ἔξω τῆς πόλεως· τοιουτοτρόπως κὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τότε, ὡσὰν λιμασμένα σκυλία, σῦας τοὺς ἄλλους τους ἀπανθρώπως θέλουν δαγκάσει κὶ καταβρώγει. Καθὼς κὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας τοῦτο ἐμείωσε, λέγωντας. „ Καὶ ἔσαι ὁ λαὸς ὡς κατακεκαυμμένος ὑπὸ πυρὸς, αὖ- 9. 19.
„ θρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐλεήσῃ, καὶ ἐμὴ ἐμπλησθῇ αὖ„ θρωπος ἔδων τὰς σάρκας τοῦ βραχίονος αὐτοῦ. „ Ποῖος δὲν ἐξοῦρει, ὅτι, οἱ ἄνθρωποι ἀναγκαζόμοι ἀπὸ πεῖναν ὑπερβολικοῦ, καταβρώγουσι καὶ τὰ πλέον ἀκάθαρτα· κάτοις, ποντίκια, κὶ σεσαπημοῦα σκωλήκια; Καὶ τί λέγω; καὶ αὐτὰ τὰ ἰδῶ μέλητες, κὶ αὐτά τους τὰ τεκνα, καθὼς ἱστορεῖται κὶ εἰς τοῦτο αἰχμαλωσίαν τῆς Ἱερουσαλήμ. Δὲν θέλουσι λείψει εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα ἀπὸ τοὺς λιμασμοῦς ἁμαρτωλοὺς, βρωμερὰ, πικρὰ κὶ ἀκά-

Ψαλμ. 58.

www.tezaurliturgic.ro

ἀκάθαρτα φαγητά. Διότι, ἐν φρώτις ἡ γλῶσσα τῷ κολασμέ-
νων, καὶ τὰ ὁλόγυρα τὰ φάρυγγος, θέλει εἶναι παντοτε βεβαμ-
μένα εἰς βάθος, καὶ καπνοειδμμένα ὑπὸ χυμόν τινα, τόσον πι-
κρὸν, ὁπὰ νὰ ὑπερβαίνῃ τὴν καπνιὰν, τὴν χολὴν, καὶ αὐτὸ τὸ
ἄψινθιον· καὶ ὅτε θέλει εἶναι, βέβαια, κάμμια ἄλλη ὑπερβολι-
κωτέρα δίψα καὶ πεῖνα, ὡσὰν ἐκείνην, ὁπὰ κάθε κολασμὸς
μὲ ἀσφαλίσθτον τῆς καρδίας τὰ καῦσιν, καὶ φλόγωσιν, ὄμθυμεῖ
νὰ ὑπολαμβάνῃ, δηλαδὴ τὸν Θεὸν, καὶ τὴν οὐράνιον ζάπεζαν.
Καὶ λοιπὸν, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ὁ ζηλωτὴς ἔρωτας τῆς ψυχῆς κάθε-
ποτε χορταίζεται, ζῇ πῶτο, δὲν δύναται ἀλλέως νὰ ἐξηγηθῇ, πα-
ρὰ μὲ τὴν ὁμιλῶ ἐκὸς σκύλε, ὁπὰ πεινᾷ μᾶλ ἀμεζέως, εἶναι
ὅμως σφικτὰ δεδεμμένος· ὁ ὁποῖος, ὅταν κρυπτάται ὑπὸ ἐκείνην
τὴν ὑπερβάλλουσαν πεῖναν, καὶ ὀσφρανθῇ τὴν κνίσαν καὶ μυρωδίαν
τῆς φαγητῆς, ἢ καὶ θεωρήσῃ αὐτικρὺς τοιαῦτά τινα, τότε ἤθελες
ἰδῇ ἐκεῖνα τὸ ἄλογον ζῶον, μὲ ὅλον ὁπὰ δεδεμμένον, πῶς ὁρμᾷ
ἀχριώτατα, καὶ πάλιν γυρίζει ὀπίσω, δαγκάνει τὴν ἄλυσον, ζέ-
χει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, σκάπτει τὴν γῆν μὲ τὰ ποδάρια τὰ, γαυγίζει
μὲ μεγάλας καὶ φοβερὰς φωνὰς· καὶ ὡσὰν νὰ ἤθελεν εἶναι λελυ-
μμένον, ζέχει πρὸς τὴν ὁμιλῶ, καὶ πηδᾷ μὲ ὁρμητικὰ πηδήμα-
τα χωρὶς κραπνόν· τότε, μήτε ἡ φωνὴς τὰ αὐθεντία, μήτε φο-
βερισμοὶ, μήτε ῥάβδος ἠμπορεῖ νὰ τὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀχαλίνω-
τον ἐκείνην ὁρμὴν τῆς ὀρέξεως· τόσον, ὁπὰ πολλαῖς φοραῖς ὑπὸ
τὴν ὑπερβάλλουσαν ὁρμὴν, καὶ αὐτὴν τὴν ἄλυσον σωτείρει.
Ἐνθυμάσαι τὸν τελωνάριον ἐκεῖνον, ὁπὰ διηγεῖται τὸ ἱερὸν Εὐ-
αγγέλιον, τὸν μὴ ἔχοντα σύνδυμα γάμε, πῶς διωχθεὶς ὑπὸ τὸν
νυμφικὸν οἶκον τὰ θείκὰ ἐκείνε συμποσίε, ἀπερρίφη εἰς τὸ σκό-
τος (φεῦ!) τὸ ἐξώτερον, δεδεμμένος χεῖρας καὶ πόδας; σοχάσε
λοιπὸν τώρα ἐκ τότε, ὦ ψυχὴ ἐκάστε χειτιανῆ, ποῖος εἶναι ὁ
ἀλυσοδεμμένος σκῦλος. Δὲν εἶναι ἄλλος, βέβαια, παρὰ ἐκεῖνος,
ὁπὰ πρὶν νὰ μετανοήσῃ, καταπήσῃ εἰς θάνατον, καὶ δεδεμμένος
ἤθελε ῥιφῇ εἰς τὸν ἀφεγγέσατον λάκκον τὰ ἅδε. εἰς τὴν ὁποίαν
κατάσασιν ἀνίσως σὺ ἤθελες φθάσῃ, καὶ εἰς ἐκείνην τὴν θείαν
αὐλὴν τὰ ἀπλυτότε συμποσίε ἤθελες ὀσφρανθῇ τὴν παυδωδε-
σάτην ὁμιλῶ ἐκείνης τῆς ἀθανάτε ζαπέζης, αὖ ἰδῇς τὰς ἐκεῖσε
ζαπεζοκαθημμένας, νὰ ποτίζωνται ὑπὸ τὸν χείμαρρον τῆς ζυ-
φῆς, αὖ θεωρήσῃς τὸν ὕψιστον Θεὸν, νὰ ὑπηρετῇ ὁ ἴδιος ζωμε-
ζωσμμένος, τί ἤθελες κάμῃ τότε; μὲ ποταπὴν ὁρμὴν ἤθελες δρά-
μῃ τότε πρὸς τὴν ὑπόλαυσιν; μὲ πόσην ὄμθυμίαν τῆς καρδίας
ἤθελες ὀρέγεσαι, νὰ συγκαθίσῃς εἰς ἐκείνην τὴν ζάπεζαν; Ἀ-
ναμφίβολον εἶναι, ὅτι μὲ ἄπειρον καὶ ἀνυπομόνητον, καὶ καθόλα
εἰπεῖν, μὲ ἀχαλίνωτον καὶ ἀκατασπόνητον ὄρμησιν. Ἀλλὰ, σάσε·
ματαίως ὁρμᾷς· ἀνωφέλδτε κοπιάζεις. δὲν θέλεις ἰδῇ τὸν Θεὸν
ἐν γῇ ζώντων· ἀλλὰ θέλεις εἰπῇ· καὶ ποῖος εἶναι αὐτὸς, ὁπὰ
μὲ

μὲ κρατεῖ ἐδῶ δεδεμμένον; σὰ ὑποκείνομαι, ὅτι, ἡ ἁμαρτία.
Ποῖος ἔτζι μὲ κατεδίκασεν; ὁ Δικαιοκρίτης Θεός. Καὶ δὲν εἶναι
αὐτὸς, ὁπὰ μὲ ἔπλασε; ναί. Διὰ τί λοιπὸν, τόσον πικρὰ βα-
σανίζει τὸ πλάσμα τε; διότι, εἰς τὸ ἔξης δὲν θέλει νὰ τὸ ἐ-
ξοδέψῃ δῶ ἐδικόν τε. Καὶ, πῶς πλέον δὲν θέλει νὰ μὲ ἐξοδέ-
ψῃ ὁ Θεὸς, μήτε φροντίζει πλέον ᾧ ἐμοῦ; ὀλαμῶς. Ἔτζι
λοιπὸν ἐκεῖνοι οἱ μιαροὶ κατάδικοι, ὡσὰν σκύλοι σφικτὰ δεδεμέ-
νοι, καὶ εἰς τὴν ὁσμὴν ἐκείνης τῆς ἐρανίε ζαπέζης τῶν Δικαίων,
ὁρμητικοὶ, καὶ ὀμθυμητικοὶ, βλέποντες τὸν ἑαυτόν τες πῶς, χω-
εὶς νὰ θέλεν, ἐμποδίζονται καὶ χρεπτῶνται ὑπὸ τὴν τοιαύτην ὁρ-
μὴν καὶ ὀμθυμίαν τες, θέλεν γαυγίζει μὲ θυμὸν μανιώδη, καὶ
πεῖναν λυσασμμένην καὶ ἀκατάσχετον, καὶ θέλεν βλασφημεῖ ἐναν-
τίον τὰ Θεῦ αὐσητῶς, εἰς κακὸν ᾧ χυσότερον αἰωνίως τῆς κεφα-
λῆς των. Ὄθεν, φρότεχε καλῶς σὺ, ὦ ἀναγνῶτα· διότι, πολ-
λοὶ τὴν ὥραν ὁπὰ εἶναι τὸ ποτήριον εἰς τὰς χεῖράς των, τὸ κρα-
σὶ εἰς τὰ χείλη των, τὸ φαγητὸν εἰς τὸν φάρυγγάς τες, ὅταν ἀ-
κόμη ἀχώνευτον ξεριῶσι τὴν κραιπάλην καὶ μεθυν, παρευθὺς
ἔξαφνα φράζεται ἡ πνοή τες, καὶ ἀποπνίγονται. Καὶ ἐκεῖ ὁπὰ
εἶναι χορτασμμένοι κάλα, καὶ μεθυσμμένοι δυνατᾶ, ἀρείσκουσι τὸν
ἑαυτόν τες μέσα εἰς τὴν πικρίαν τὰ ἅδε, ἐκεῖ ὁπὰ θέλασι λι-
μώξει ὡς κύνες. Ἀλλ' ἤθελεν ἐρωτήσῃ τινὰς, διὰ τί δικαίως
πρέπει νὰ βασανίζωνται οἱ τοιοῦτοι μὲ τοιαύτην ἀνυπόφορον τι-
μωρίαν πεῖνας, καὶ δίψας; εἰς τὸν ὁποῖον ἀποκρίνομαι, ὅτι εὐ-
κόλα ἠμπορεῖ νὰ τὸ καταλάβῃ, ἀνίσως καὶ παρομοιάσῃ τὴν ἀ-
σωτον πολιτείαν ἐκείνων τῆς ζυφηλῶν καὶ ζεφαντῆς, ζεμισότε-
ρον μὲ τὴν ζωὴν τῆς ἀλόγων καὶ ἀνοήτων κτιώνων, παρὰ μὲ τὴν
πολιτείαν τῆς ἀνθρώπων. Μᾶς ζεδιασαίνει τὴν τοιαύτην ζωὴν
ὡσὰν εἰς εἰκόνα ζωγραφισμμένην, ὁ τὴν γλῶτταν χρυσῆς Ἰωάν-
νης, ὁ ὁποῖος μὲ τόσον καθαρὰ χρώματα μᾶς ἰσόρησεν ἐκείνης
τὰς πολυφάγας λαιμάργας, καὶ πολυπότας διψάδας, ὁπὰ δὲν εἶναι
δυνατὸν ὄτε νὰ φροδέσῃ τινὰς, ὄτε νὰ ὀλιγοδύσῃ ὑπὸ αὐτὰ, Εἰς τὰς
ζῇ νὰ τὰς ζεδυσήσῃ ἀληθέστερον καὶ σαφέστερον. „ Εἰς ποῖον (λέ- ζράζε.
„ γει ὁ Ἅγιος) δὲν εἶναι βαρετὸς ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, ὁπὰ ἐ- ὁμιλ.
„ τιμάζει παχύταπεν τὸ κορμί τε, συρνόμμος ὡσπερ θεῖον θα- 35.
„ λάσιον; Δὲν ὁμιλῶ ζῇ ἐκείνης, ὁπὰ ἐκ φύσεως εἶναι τοιῦ- Κφ. ιβ'.
„ τοι, ἀλλὰ ζῇ ἐκείνης ὁπὰ ἔτζι ἐπάχυναν τὰ κορμιά των μὲ
„ τὴν ζυφὴν καὶ ἀπατάλλη. Ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, καὶ λαμπρὰς
„ πανταχῆ διαχέει ἀκτίνας, καὶ διεγείρει καθ' εἷα εἰς ἐργα-
„ σίαν. ὁ γεωργὸς, ἁρπάζει τὸ δικέλλι τε, καὶ ζέχει. ὁ χαλ-
„ κὸς πιάνει τὸ σφυρί τε. καὶ κάθε τεχνίτης, ἐκεῖνο ὁπὰ ἁρμό-
„ ζει εἰς τὴν ἐργασίαν τε· ἡ γυνὴ, τὸ ἀδράχτι, ἢ τὸ πανί·
„ καὶ ἄλλος, ἄλλό τι ἀναγκαῖον ἐργαλεῖον. Ἐκεῖνος δὲ ὁ ζυφη-
„ λός,

www.tezaurliturgic.ro

„ λος, ὡσὰν σὰς χοῖρος, δὲν θὰ ἀπὸ τὴν πρώτην ὥραν δὲν θὰ
„ νει νὰ βοσκήσῃ τὴν κοιλίαν του, καὶ ἀπεράσει πῶς νὰ ἑτοιμάσῃ
„ βάπεζαν πολυέξοδον καὶ λαμπράν. μ' ὅλον ὅπου τοῦτο εἶναι ἴ-
„ διον τῶν κτηνῶν, νὰ βόσκωσι δηλαδὴ ἀπὸ τὸ πρωΐ, ἐπειδὴ καὶ
„ δὲν χρησιμεύουσι δι' ἄλλο τι εἰς ἐκείνους ὅπου τὰ ἔχουσι, θὰ
„ δέσῃ σφαγήν. ἐκεῖνα δὲ τὰ ζῶα, ὁπὸῦ δέχονται φορτία, καὶ εἶ-
„ ναι ὠφέλεια πρὸς ὑπηρεσίαν, ὡσὰν καμηλοπαρδάλεις, δὲν αἰνέσουσιν
„ εἰς τὴν ἐργασίαν ἀπὸ αὐτὴν ἀκόμη τὴν νύκτα, πρὶν νὰ ἀ-
„ νατείλῃ ὁ ἥλιος. Αὐτὸς ὅμως ὁ ξυφιλὸς, σκύνεται ἀπὸ τὸ
„ κρεββάτι του, ὅταν ὁ ἥλιος χεδὸν γεμίσῃ ὅλην τὴν ἀγοράν,
„ καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ τὰς κόπους τῆς ὑπηρε-
„ σίας των. σκύνεται δὲ, τυπώνοντας πρῶτον τὸν ἑαυτόν του, ὡ-
„ σὰν χοῖρος ὁπὸῦ βέφεται εἰς σφαγήν, ἐξοδεύοντας τὸ καλ-
„ λιώτερον μέρος τῆς ἡμέρας εἰς τὸ σκόπος τῆς κοιμήσεως. ἔπειτα,
„ κάθεται ὥραν πολλὴν ἐπάνω εἰς τὸ στρῶμα, χασμώμενος
„ καὶ τανιζόμενος, καὶ μὴ δυνάμενος, ἀπὸ τὴν χθεσινὴν κραιπάλην
„ καὶ μέθην κἂν νὰ ἐνδυθῇ τὰ φορέματά του. ὕστερα καὶ ἐξο-
„ δεύει ὥραν πολλὴν εἰς αὐτά. τέλος, κτενίζεται, καὶ σολίζε-
„ ται, καὶ βγαίνει ἔξω πιάτος, ὁπὸῦ συγχαίνεται τινας νὰ τὸν
„ βλέπῃ, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχει ἐπάνω του κἀνένα σημεῖον ἀνθρώ-
„ που· ἀλλ' ὅσα σημεῖα εἶναι θηρίου, αὐτὰ φαίνονται ἐπάνω του
„ εἰς εἶδος ἀνθρώπινον. τὰ ὀμματιά του τζιμπλιασμένα, τὸ σό-
„ μα του βρωμισμένον ἀπὸ τὴν μέθην· ἡ δὲ παλαιπωρός του ψυ-
„ χὴ, ἐπειδὴ καὶ μέσα εἰς αὐτὴν ἔχουσιν ἀμέτρως πολλὰ καὶ βλά-
„ βερα φαγητὰ, κεῖται εἰς ἐκεῖνο τὸ σῶμα ὡσὰν εἰς ἕνα κρεβ-
„ βάτι. καὶ κινεῖ, καὶ συγκινεῖται ὡς ἄλλος ἐλέφας, φορτωμένος
„ μὲ σάρκας ἀνωφελεῖς· τέλος δὲ πάντων, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ
„ σπήτιόν του, κάθηται εἰς διαφόρους τόπους τοιαῦτα λέγων καὶ
„ πράττων, ὅ,τι λογῆς κάλλιόν του ἦτον νὰ ἐκοιμᾶτο ἀκόμη, πα-
„ ρὰ νὰ ἐθορυβᾶτει ἔξυπνος. Ἂν τὸ διηγηθῇ τινὰς λυπηρὰ διη-
„ γήματα, γίνεται δειλότερος ἀπὸ κάθε κορασιδάκι. ἀνίσως χαρ-
„ μόσυνα, κυριεύεται ἀπὸ τὴν χαρὰν διαστερνή· θὰ κάθε
„ ἀπαλὸν νήπιον. μὲ μόνας ἐκείνας συναναστρέφεται, ὁποὺ τὸν
„ θέλουσι νὰ ζῇ μίαν ζωὴν διεστραμμένην. Πῶς νὰ μὴ καταδι-
„ κάζωσι τὸν τοιοῦτον καὶ οἰκιακοὶ, καὶ φίλοι, καὶ συγγενεῖς; Ποῖος
„ δὲν θέλει εἰπῇ δικαίως θεὲ αὐτὸ, ὅτι τοῦτος εἶναι, σὰν μά-
„ ταιον βάρος τῆς γῆς, καὶ ὅτι ματαίως ἐφάνη εἰς τὸν Κόσμον,
„ ὢντας τοιοῦτος; μάλιστα δὲ, ὄχι ματαίως, ἀλλ' εἰς κακὸν τῆς
„ κεφαλῆς του, εἰς ἐδικήν του ζημίαν, καὶ εἰς βλάβην ἄλλων πολ-
„ λῶν. Κρίνατε, παρακαλῶ, ὦ Χριστιανοὶ, μὲ κρίσιν ἐδικήν
„ σας τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν. Ὁ Θεῖος Χρυσόστομος παρομοιάζει
πρεπόντως αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον μὲ χοῖρον, μὲ θηρίον θαλάσ-
σιον, μὲ ἐλέφαντα, καὶ μὲ κάθε ἄλλο ἀνόητον κτῆνος· λοιπὸν,

θέλει

θέλει σαθῇ ἄξιος ὁ τοιοῦτος νὰ εἰσέβῃ εἰς τὰς θείας γάμους τοῦ
οὐρανίου Ἀρνίου, εἰς τὸν μέγαν ἐκεῖνον καὶ μυστικὸν Δεῖπνον, καὶ τέ-
λος πάντων εἰς τὸ παλάτιον τῆς θείας συμποσίας, καὶ τῆς ξυφῆς
ἐκείνης. Θαυμάσια ὁ αὐτὸς Θεῖος Χρυσόστομος ὀνειδίζει καὶ σκλη-
τύνει τούτους τοὺς φυσκομαγέλλας, τοὺς πινακογλύφους, καὶ παρατί-
τας, καὶ ἀπαλοζώφους, λέγων ταῦτα. „ ὦ ξυφιλὲ ἄνθρωπε, καιρὸς
„ ρὸς πολέμου εἶναι, καιρὸς ἀγῶνος καὶ παλαίστρας· καὶ σὺ, κά- Εἰς τὰς
„ θεσαι εἰς τὰς ξυφὰς, καὶ εἰς τὰ ξεφαντώματα; Καὶ ὄντας πρέ- ἁγίας
„ πον νὰ ἀγωνιᾷς, σὺ παχύνεσαι τὸν ἑαυτόν σου; σέκει ὁ ἀντι- ὁμίλ.
„ κείμενος ἐχθρὸς ἐπάνω σου, καὶ τρίζει κατὰ σοῦ τὰ ὀδόντιά του, 27.
„ καὶ σὺ σκύπτεις καὶ προσκολλᾶσαι ἐπάνω εἰς τὰ βαπέζια, καὶ Κεφ.
„ καπνίζεσαι ἀπὸ τὰ ἐκ τούτων φαγητά. Ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν ιγ'.
„ πεῖναν καταξηραίνεται, καὶ σὺ σκάζεις ἀπὸ τὴν πολυφαγίαν;
„ μὴ νὰ ἔχεν νὰ μᾶς σφάξουν θεὲ θυσίαν, καὶ θεὲ τόσο ἔτζι
„ παχυύσθη τὰ κορμιά μας; τί ἐπιμάζεις εἰς τὰς σκώληκας
„ τόσῳ λαμπρὰν καὶ παχεῖαν βάπεζαν; τί φθονερώτερον θησαυ-
„ ρίζεις εἰς τὸν ἑαυτόν σου θεὲ σαπίλαν, καὶ ἔμπυον; Διὰ τί
„ φορτώνοις τὸν ἑαυτόν σου μὲ βρύσες ἰδρώτων, καὶ μὲ κόπρον ἀ-
„ καθαρτίας; Διὰ τί ἔτζι καταβυθίζεις τὴν ἀτόμαν ψυχήν
„ σου; Διὰ τί τὸν παχὺν τοῖχον τῆς σαρκός σου πάχεις νὰ τὸν
„ κάμῃ παχύτερον; Διὰ τί τὸν μέγαν καπνὸν τῆς ἐν σοὶ ἀνα-
„ θυμιάσεων, ἀπεράζεις νὰ τὸν κάμῃς νεφέλας; Ἂς μὴν ἐλπίζῃ
λοιπόν τινας, ὅτι μὲ τοιαύτην ἀπαλωδίαν, καὶ ξυφιλὴν ζωήν,
θέλει ἀποκτήσει τὴν ἀνάπαυσιν ἐκείνην βάπεζαν, καὶ δικαιοσύνην τῆς
Δικαίων· ἀλλὰ μάλιστα, ἂς βέβαιον τὴν ἀτελεύτητον καὶ αἰωνίαν
ἰμπεῖαν τε, καὶ πεῖναν τῆς κολασμένων.

Σκώληξ τῆς συνειδήσεως.

„ Ἐκδίκησις ἀσεβῶς (λέγει ὁ Σολομὼν) πῦρ, καὶ σκώληξ.
„ Ὅλοι συμφώνως οἱ Πατέρες, καὶ Θεολόγοι τῆς ἁγίας μας
Ἐκκλησίας θέλουσιν, ὅτι, οἱ καταδεδικασμένοι εἰς τὸν ᾅδην, βα-
σανίζονται μὲ ἀληθινὰς σκώληκας, καὶ ἀπελεημόνως κατεβρωγον-
ται ἀπὸ αὐτὰς, καὶ διαιώνονται ἐκεῖ χεδὸν ἀπαρέμπτα πλήθη
ἀπὸ αὐτὰς τὰς σκώληκας· οἱ ὁποῖοι εἶναι φοβεροὶ εἰς τὸ εἶδος,
μιαροὶ, ἄφθαρτοι, ἀχόρταστοι, ὁπὸῦ μὲ ξεχωρισμὸν βάσανον, ἔ-
ξω ἀπὸ τὸ πῦρ, τυραννῶσι τὴν παλαιπώρων κολασμένων τὰ σώ-
ματα, καὶ προξενοῦσι δεινότατον πόνον καὶ βάσανον. Διὰ τοὺς ὁ- Εἰς τὸν
ποίους τούτους σκώληκας, γράφει ὁ μέγας Βασίλειος, „ ὅτι, θέλει λγ'.
„ εἶναι εἰς τὸν ᾅδην σὰν κάποιον χῶρος σκωλήκων φαρμακερῶν καὶ Ψαλμ.
„ σαρκοφάγων· τὸ ὁποῖον θέλει βόσκει ἀχόρταστα, καὶ ποτὲ δὲν
„ θέλει χορτάσει τὴν κοιλίαν του· καὶ ὅταν βόσκῃ, προξενεῖ αὐτο-
„ πομονήτους πόνους εἰς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἄλλος πάλιν διδάσ-

 „ κα-

www.tezaurliturgic.ro

„ καλος, εἶπεν· „ ὅτι, τρίτη βασανος τῆ ἁδῃ, εἶναι σκώληκες
„ ἄφθαρτοι, ἰσφιξα δηλοὶ ὁτι, ϗ δράκοντες φοβερώτατοι, ϗ εἰς τὴν
„ Θεωρίαν, ϗ εἰς τὸ σύρριγμά τας. οἱ ὁποῖοι, ζῶσι μέσα εἰς ταῖς
„ φλόγες τῆ ἁδῃ, καθὼς τὰ ὀψάρια εἰς τὰ ὕδατα. Καὶ λοιπὸν, θέλουσιν ἀναβλύζει ἀπὸ τὴν μήτραν, ἀπὸ τὰ ὦτα, ἀπὸ τὰ ὄμματα, ἀπὸ τὸ στόμα, ἀπὸ τὰ ἐντόσθια, ϗ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἀπὸ κάθε μέρος ἐκείνων τῆ ἀθλίων, ἀναρίθμητον πλήθος σκωλήκων. οἱ ὁποῖοι, ἀκατάπαυστα ϗ δεμύτατα νὰ δαγκανώσι τὰς σάρκας, ϗ ὅλα τὰ ἐντόσθια τῆ ταλαιπώρων ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἡ βασανος αὐτὴ τῆ ἀκοιμήτων σκωλήκων, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ σῶμα μέρος εἶναι θανατηφόρος, ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲν σπόνει τὴν ζωὴν τῆ βασανιζομένων, μ' ὅλον ὁπᾶ ἐκεῖνοι εἰς κάθε στιγμὴν αὐτὸ τὸ ὀπιθυμοῦσι· ἀλλ' τοῦτο, θέλει εἶναι ἡ μεγαλητέρα ϗ δεμυτέρα βάσανος, παρὰ ὅλας τὰς ἄλλας βασανίς. Ἔγω ἀπὸ τούτες τὰς αἰθητὰς σκώληκας, εἶναι ϗ ἄλλος σκώληξ, ὁ ὁποῖος, ὄχι σάρκας ἀλλὰ τὴν ψυχὴν αὐτὴν καταβρώγει, ϗ καπαδαπανᾶ, τοῦτέστιν ἐκεῖνος τῆς συνειδήσεως, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θέλουν ἀβγαίνωνται οἱ κολασμοὶ, νὰ ταλαιπίζουν τὸν ἑαυτόν τας, ἀλλ' τί ὅταν ἐζέσουν, ἀθέτησαν τὸν ὀπιπόθειον καιρὸν τῆς σωτηρίας των, ϗ καθ' ὅλε τὸν παρέδραμον, γνωρίζοντες βέβαια, πῶς δὲν εἶναι πλέον δυνατὸν νὰ ξαναγυρίσῃ ὀπίσω ὁ καιρὸς ἐκεῖνος. Διηγεῖται κάποιος ὁλαβὴς ἀνὴρ πῶς, σὲ μοναχὸς ἐνάρετος, μίαν τῆ ἡμερῶν δυσεισκόμβος εἰς κατανύξιν, ἐμελέτα κῆ νέν, ποία ἄραγε βάσανος τῆ κολαζομένων ἐν ἁδῃ θέλει εἶναι ἡ πλέον πικροτέρα; Καὶ σκεπόμβος εἰς προσοχὴν μὲ πολλὴν ὁλάβειαν, ἔχοντας ϗ αὐτὸν τὸν συλλογισμὸν, βλέπει μακρόθεν σὲ ἴσκιον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἄκουε νὰ βγαίνῃ ϗ μία φωνὴ γοερά τε ϗ λυπηρὰ, μὲ μεγάλες ἀνασεναγμὲς ϗ κλαυθμὲς, ϗ ἔλεγεν· " Ἐγὼ εἶμαι „ σὲς ἀπὸ ἐκείνες ὁπᾶ κολάζονται δικαίως εἰς τὴν γέενναν. „ Τὶ ἀποκείνεται ὁ Ὅσιος· ϗ ἀλλ' τί ἔτζι κλαίεις πικρῶς, ϗ „ λυπηρῶς ἀνασενάζεις; Ἀποκρίνεται ἐκεῖνος· διότι, Πάτερ ὁ„ σιώτατε, ὄχι μόνον ἐγὼ, ἀλλὰ ϗ πάντες οἱ κολασμοὶ δὲν „ θρίωμβε ἀλλά ὁτι φράγμα τόσον πικρῶς, ὅσον ἀλλ' τί ἐ„ χάσαμεν τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν τῆς σωτηρίας μας εἰς τὰς μα„ ταιότητας τὲ ἀπατηλὲ αὐτὲ ϗ φροσκαίρε Κόσμε, ϗ εἰς τὰ „ ψυχόλεθρα αὐτὲ ξεφαντώματα· ϗ τώρα, πλέον καιρὸς ἄλλος „ τοιοῦτος νὰ μᾶς δοθῇ, δυνατὸν δὲν εἶναι. Καὶ μῆ ταῦτα, ἔ„γινεν ἄφαντος ἐκεῖνος ὁ ἴσκιος, ἀφίνωντας τὸν Ὅσιον ὅλον ζο„μασμὸν ϗ ἐκστατικόν. Ὅταν λοιπὸν ἐκεῖνοι οἱ ἄθλιοι συλλογίζωνται πῶς ἀπέρασαν ἀωφελῶς ϗ ματαίως αἱ ἡμέραι τῆς σωτηρίας των, ϗ ὅτι ἔφυγεν ἀπὸ λόγε τας ὁ ἀπρόσδεκτος καιρὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτον δυνατὸν νὰ σπείρωσι, ἀλλ' νὰ θερίσωσιν ἔπειτα· νὰ ἐξοδεύσωσι, ἀλλ' νὰ ἀπολαύσωσιν ὕστερον· ϗ ἁπλῶς εἰπεῖν, νὰ πραγματεύθῶσι τὴν σωτηρίαν των, νὰ ἐξιλεώ-

λεώσωσι τὸν Θεὸν, ϗ νὰ κερδήσωσι τὰ ἐρωτία. ὅταν ταῦτα, λέγω, συλλογίζωνται, δικαίως ἐκλύονται ὅλως εἰς δάκρυα, θρηνῶσιν ἀπαρηγόρητα, πλήττουσι τὸ σῆθος, ξεχίζουσι τὸ πρόσωπον, κτυπῶσι τὰ γόνατα, σπαράζοντες, ὀλολύζοντες, ϗ ἐλεεινῶς ἀποδυρόμενοι. Φθάνει λοιπὸν, ὦ φθαρτοὶ ϗ μάταιοι ἄνθρωποι, φθάνει ὁ καιρὸς, ὁπᾶ ἐχάσετε ἕως τώρα· φθάνει ὅσα ἐξοδεύσατε εἰς τὰ μάταια τῆ Κόσμε· φθάνει ὅσα ἐχαείσατε εἰς τὴν ἁμαρτίαν· κἂν ἐκεῖνον τὸν ὑπόλοιπον καιρὸν, ὁπᾶ σᾶς ἀπέμεινε, μ' ὅλον ὁπᾶ πολλὰ ὀλίγος, παιδάσατε νὰ τὸν φροσφέρετε εἰς τὴν ἀρετὴν, ϗ εἰς τὸν Θεόν. διότι θέλετε ἀκέσει σωτόμως ἀπὸ τὴν Θείαν Ἀποκάλυψιν τῆ Θεολόγε, ὅτι „ Χρόνος ἀκ ἔσαι 10. 6.
„ ἔτι. Δὲν θέλει εἶναι καιρὸς πλέον νὰ σπείρῃς, ἀλλ' νὰ θερίσῃς· δὲν θέλει εἶναι καιρὸς νὰ ἐξοδεύσῃς χήματα, ἀλλ' νὰ ἀγοράσῃς ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις· ϗ ἁπλῶς εἰπεῖν, δὲν θέλει εἶναι καιρὸς πλέον νὰ μετανοήσῃς, νὰ φραγματευθῇς τὴν σωτηρίαν σε, νὰ ἀποκτήσῃς τὴν θείαν χάριν, νὰ θησαυρίσῃς τὴν ἀρίσιν δόξαν, νὰ ἐξιλεώσῃς τὴν θείαν Δικαιοσύνη. „ Ἄρα
„ ἔν, (ἀλλ' νὰ εἰπῶ ϗ κῆ τὸν θεῖον Παῦλον) ὡς καιρὸν ἔχο- Ψαλμ.
„ μεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθόν. Ἂς μὴν ἀφήσωμεν νὰ πεπαίξῃ 6. 10.
ἀπὸ τὰς χεῖρας μας ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ὁπᾶ τώρα μᾶς εἶναι δύκολοπίασος, ὕστερον ὅμως θέλει εἶσαι ἀμεταγύρισος, ϗ ἡ ζημία τε ἀδιόρθωτος. Τοῦτος ὁ καιρὸς, εἶναι ἀπὸ κάθε τίμιον ϗ ἀκριβὸν φράγμα πλέον τιμιώτερος ϗ ἀκριβώτερος· ἡμεῖς ὅμως, τὸν νομίζομεν φαπολὺ ἀπερρίμμητον ϗ δικαφρόντον. Καὶ ἀκουσόν τὸν ἅγιον Γνωσκύτιον, πῶς γράφει ἀλλ' τὴν ἀφροντισίαν ϗ ἀμέλειαν, ὁπᾶ δείχνομεν ἀλλ' τοῦτον τὸν καιρὸν, τὸν ἄξιον τῆς σωτηρίας μας. „ Τρέχουσι, ξαναβρέχουσιν οἱ φθαρτοὶ, ϗ μάταιοι
„ ἄνθρωποι εἰς τὰς πολιτείας ϗ ῥύμας, ϗ σκωπτὰς, ϗ βρο„μας· ἀναβαίνουσιν ὄρη, ἀναπηδῶσι βράχυς, ἀφαπερῶσι κρη„μνὺς, ἀφαβαίνουσι βυνὰ, διέρχονται χαυδάκια, εἰσεβαίνουσι σε„νάρας, ἀφαπηδῶσι φραγμὲς, ἐξερρυώσι τὰ πλάγχνα τῆς γῆς, „ τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, τὲ ἄβυσσα τῆ ποταμῶν, τὰ σωσε„κιασμένα τῆ λαγκαδίων· εἰς τὴν ἔρημον, ἀντιπολεμοῦσι μὲ „ τὲς ἀνέμους· καταφρονῶσι βάραθρα, ϗ κρημνὺς· τὰς βροχὰς, „ ϗ ἀσραπὰς, ϗ βροντὲς, ϗ ἀσραποπελέκια δὲν τὰ ψοφοῦσι „ ἀλλ' τίποτε. Κύματα δὲ, ϗ ἀνεμοστρόφυλλας, παιγνίδια τὰ σο„χάζονται. Κόπτουσιν ὄρη, ϗ σκάπτουσι μέταλλα, ϗ αὐτὰ ἀ„ναλύουσι, ϗ χαράττουσι· γλύφουσι, ϗ ξέουσι λίθες· χίζουσι, „ ϗ λεπίζουσι ξύλα· ὑφαίνουσι παπία· ψαλιδίζουν, ϗ ῥάπτουσι „ φορέματα· ἀνεγείρουσιν οἴκους· οἰκοδομοῦσι παλάτια· φυτεύουσι „ κήπες· ἀροβιῶσι χωράφια· σκάπτουσιν ἀμπελῶνας· ἀκάπτουσι „ φύρνες· κατασκευάζουσι μύλες· ψαρεύουσι· κυνηγοῦσι· μελετῶ„σι· φροντίζουσι· βυθίζονται· ἁφάττουσιν· ἐγκαλοῦσι· μαλόνα-

www.tezaurliturgic.ro

„ σιν· ἁπαθῶσιν· ἁρπάζωσι· κλέπτωσι· ἀγωνίζονται· πραγ-
„ ματεύονται· κερδάνωσι, καὶ ἄλλα πάσχωσι, καὶ ἐνεργῶσιν ἀπα-
„ εί θμητα, μόνον διὰ νὰ σωάζωσι χρήματα, νὰ πολυπλασιά-
„ ζωσι τὰ ὑπάρχοντά των, νὰ εὑρίσκωσι κέρδη, νὰ ἀπολαύωσι
„ δόξαν, νὰ ἀναβῶσιν εἰς ἀξιώματα, νὰ καύσῃ ἐκδίκησες. Καὶ
„ τοῦτος εἶναι ὁ καθημερινὸς κόπος τῶ κορμίων των· ἡ συχνὴ, καὶ
„ πολύκοπος ἀφτειβὴ τῆς ψυχῆς των. Ἔτζι περνῶσιν εἰς τὰς
„ παλαιπώρως ἀνθρώπως αἱ ἡμέραι τῆς σωτηρίας των, ἕως ὁπῶ
„ νὰ φθάσωσιν ἔξαφνα εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶ θανάτω.
„ Καὶ δὲν συλλογίζονται οἱ ἄθλιοι, ὅτι, ὅσον περνῶσιν αἱ ἡ-
„ μέραι χωρὶς καρπὸν, τόσον αὐτοὶ μέλλει νὰ κολάζωνται μέ-
„ σα εἰς τὸν ᾅδην χωρὶς σωσμόν.

Πῦρ.

ΤΟ'σον θέλει εἶναι σφοδρότατον καὶ καυσικώτατον ἐκεῖνο τὸ πῦρ, εἰς ξόπον ὁπῶ, ὅλα τὰ βάκρυα τῦ ἀνθρώπων, ὅλοι τῆς γῆς οἱ ποταμοὶ, ὅλαις αἱ λίμναις, ὅλαις αἱ θάλασσαις, καὶ αὐτὴ ἡ ἄβυσσος τῦ ὑδάτων, σωερχόμενα εἰς σὲ δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ σβέσωσι παραμικρὰν σπινθῆρα ἐκείνε τῶ αἰωνίε πυρός. εἰ δὲ καὶ θαυμάζεσαι, ἄνθρωπε, εἰς τὸν τόσον ἀκατάπαυστον ἐκείνε δυνάμιν, θέλεις παύσει θαυμάζοντας, ἂν ὑπὸ τὸν
30.33. Προφήτου Ἡσαΐαν ἀκούσῃς τὸ αἴτιον. „ Ὁ θυμὸς Κυρίε, ὡς
„ φάραγξ ὑπὸ θείε καιομένη. „ ἢ καθὼς ἄλλος ἑρμηνευτὴς ἐκ-
φράζει τὸ τοιοῦτον ῥητὸν ἅπας. „ Ἐμφύσημα Κυρίε, ὡς χειμάρ-
„ ῥους θείε ἐκχέει αὐτόν. „ ὡσὰν νὰ ἔλεγε. ὅτι, τὸ ἀκατάπαυστον τῶ ἐμφυσήματος τῶ θείε θυμῶ, θέλει πλημμυρήσει ῥύμματα ὑπὸ θειάφι, καὶ νὰ κάμῃ ὁπῶ τὸ πῦρ ἐκεῖνο, καμμίαν φοράν νὰ μὴ καταπέσῃ, ἢ ὅλως νὰ ἀδυνατήσῃ· ἀλλὰ, νὰ κατακαίῃ μὲν τὰ κορμία τῶν κολαζομένων, ὅμως νὰ μὴ τὰ καταβαπανᾷ, ἕτε νὰ τὰ καταφλέγῃ τελείως, ἕτε νὰ τὰ φέρῃ εἰς τὸ μηδέν· μάλιστα δὲ μήτε κἂν μίαν τρίχαν, εἰς τόσας μυριάδας χρόνων, καὶ εἰς ὅλον τὸν ἀτελεύτητον ἐκεῖνον αἰῶνα θέλει ἀφανίσει. Τὸ πῦρ ἐκεῖνο, θέλει εἶναι μία φυλακὴ, ὁπῶ νὰ μὴ δυνατέ τινας νὰ τῶν ξεφύγῃ· θέλει εἶναι σῶας δεσμὸς, ὁπῶ νὰ μὲν ἠμπορῇ τινὰς νὰ τὸν ἀφαρπάξῃ. Ἐκεῖ, τὰ σώματα τῦ κολαζομένων θέλουν σωυθλίβονται καὶ σωοχωρῶνται μέσα εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν γέενναν. Ἐκεῖ ὁ νοῦς ἔχει νὰ ἀναγκάζεται νὰ συλλογᾶται τὴν δεκμύτητα τῦ βασιλέων. Ἐκεῖ ἡ θέλησις μέλλει νὰ βιάζεται, νὰ θέλῃ ἐκείνα ὁπῶ ποτὲ δὲν ἠμπορᾶν νὰ ἔλθουν εἰς ἔκβασιν· ὑπὸ τὰ ὁποῖα αὐτὰ, θέλει γλυκᾶται λύπη θανατηφόρος, μεγαλοβόητοι κραυγαὶ, ἀκατάπαυστος θρῆνος, ἀπαρηγόρητος ὀδυρμὸς, ὁλολυγμὸς ἀφόρητος, βάκρυα θερμὰ, καὶ θυμὸς μανιώ-

δης. Καὶ σὺ, ὦ ἄνθρωπε, ὁπῶ σὲ φαίνεται βάσανος ἀνυπόφορος, ἀνίσως ἐπαίνω εἰς τὴν ὑπαράνειαν τῆς σαρκός σε, ἐν μιᾷ σιγμῇ δεχθῆς μικρόν τινα σπινθῆρα φωτίας, ὁπῶ εἶναι καῦσις ἀθενεσάτης φλογὸς, πῶς θέλεις ὑποφέρει, νὰ κείτεσαι ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς ἀναμμένον τυγανί, καὶ κάμινον πυρίκαυσον; Ἐσὺ (πάλιν λέγω) ἄνθρωπε, ὁπῶ ἀνίσως εἰς σῶα καὶ μόνον μέλος τῶ κορμίε σε ἤθελον ἐγγίξῃ τινὰς κάνενα κομμάτι σίδηρον πολλὰ πυρωμμένον, ὄχι ὥραν πολλὴν, ἀλλὰ μίαν σιγμὴν, χαίεις τὸν νοῦν σε, καὶ ὅλος ξέμεις ἀπὸ τὸν δεκμύτατον πόνον· πῶς ἤθελες ὑποφέρῃ, ἀνίσως καὶ εἰς ἀτελευτήτους αἰῶνας ἀδιακόπως ἤθελες φλογίζεσαι μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ πῦρ τὸ ἄσβεσον τῆς κολάσεως; Καὶ τοῦτο, ὄχι εἰς σῶ μέλος, ἀλλὰ εἰς ὅλα τὰ μέρη καὶ μέλη τῶ σώματος· λέγω, εἰς φλέβας, εἰς ἀρτηρίας, καὶ ἁρμοὺς, εἰς πλάγχνα, εἰς ἐντόσθια, καὶ κόκκαλα. καὶ εἰς σῶα λόγον, νὰ κείτεσαι μέσα εἰς ἐκείνην τὴν λίμνην τῆς ἀπαπασβέστε φλογὸς, ὡσὰν σῶα σπογγάρι μέσα εἰς τὸ μεσαίτατον τῶ ὠκεανείε πελάγους. Λοιπὸν, διὰ τί δὲν μυρίζεσαι ἄλλο, παρὰ βάλσαμα, καὶ μόσχους, καὶ ῥόδα, καὶ μανουσάκια; Διὰ τί δὲν καταγίνεσαι εἰς ἄλλο, ἀδὲ εἰς ξυφὰς, καὶ ξαπέζια; Διὰ τί δὲν ἀπερνᾷς εἰς ἄλλο τὴν ζωήν σε, παρὰ, τὰς μὲν ἡμέρας, εἰς ἀναπαύσεις· τὰς δὲ νύκτας, εἰς ἀσελγείας; Προσέχετε, ἀδελφοί μου, εἰς τὰ λόγια τῦ Ἱερῦ Αὐγουστίνε, καὶ συλλογισθεῖτε τα καλῶς, ὅσοι θέλετε νὰ φύγετε τὰς φλόγας ἐκείνε τῶ ἀσβέστε πυρός. „ Δὲν θέλει εἶναι, „ λέγει, ἐκεῖνο τὸ πῦρ τῆς κολάσεως, ὡσὰν τοῦτο ὁπῶ ὑπηρετή-
„ μεθα· μ' ὅλον τοῦτο, ἀνίσως τινὰς σὲ βιάσῃ λέγωντας, μαρ-
„ τύρησαι κατὰ τῆς κεφαλῆς τε παίδός σε· μαρτύρησαι κατὰ τῆς
„ ζωῆς τῦ φιλτάτων σε τέκνων, διότι ἂν δὲν τὸ κάμῃς, βαίω
„ τὴν χεῖρά σε μέσα εἰς ἐκείνην τὴν καιομένην κάμινον τῶ πυ-
„ ρὸς, βέβαια, ἤθελες κάμῃ τὸν λόγον τε, διὰ νὰ γλυτώσῃς τὸ
„ καύσιμον τῆς χειρός σε. Καὶ λοιπὸν, διὰ τί μεταχειρίζεται
„ τόσην ἀδιακρισίαν; καὶ διὰ τροσκαιρον βάσανον, καὶ ἐλαφρὰν,
„ ὁπῶ σὲ φοβερίζουν οἱ ἄνθρωποι, σέργεις νὰ κάμῃς τὸ κακόν·
„ καὶ ἐδῶ, ὁπῶ σὲ φοβερίζει ὁ Θεὸς μὲ μίαν ἀτελεύτητον βά-
„ σανον, δὲν δυσαρεσκεῖσαι νὰ κάμῃς τὸ καλόν; „

Ἀπόγωσις.

„ ΤΟ' ἱερὸν Εὐαγγέλιον, ἀναφέροντας διὰ τὰς μωρὰς παρθέ- Ματθ.
„ νας, λέγει ὅτι. „ Ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὁ βασιλεὺς Βαλ- 25.
„ τάσαρ, ὅταν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγα συμπόσιον διεσκόμπως, εἶδε
„ τὰ ξία ἐκεῖνα λόγια, ὁπῶ ἐγράφησαν εἰς τὸν τοῖχον, ὡσὰν ὑπὸ
„ χέρι ἀνθρώπε, „ μανὶ, θεκὲλ, φαρὲς, καθὼς λέγει ἡ θεία
„ Γραφὴ, ἡ μορφὴ τῦ βασιλέως ἠλλοιώθη, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐ-

www.tezaurliturgic.ro

„ τὸ σωσεπάρασον αὐτὸν, καὶ οἱ σωΐδες μοι τῆς ὀσφύος αὐτὸ διε-
„ λύοντο, καὶ τὰ γόνατα αὐτὸ σωνεκρότουντο. „ τόσω δομάραν καὶ
φόβον ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς ἀπ' ἐκείνας τὰς θεῖας λέξεις, μ' ὅλον
ὁπὸ ἀκόμη δὲν τὰς εἶχεν ἐξηγήσῃ ὁ Δανιήλ. Τρεῖς εἶναι αἱ λέ-
ξεις, ὁπὸ παράτησι καὶ θλίβεσι πικρῶς κὲ τὰς κολαζομένας ἐν τῇ
ᾅδῃ. „ Ἐκλείδη ἡ Θύρα. „ δύθὺς ὁπὸ ἡ δύσλωσος ψυχὴ τὸ κο-
λαζομένε σφαλιδῇ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑπόγειον δεσμωτήριον, τὸ
δοκεῖον πάσης δυσυχισμένης οδωΐης, εἰς τὸ ὁποῖον σιγμὴ τὸ
κλείεται καὶ ἡ Θύρα τῆς ἐλπίδος, τῆς μακροθυμίας, τῆς ἀνα-
παύσεως, τῆς εὐφροσωΐης, τῆς χάειτος, τῆς ἐλεημοσωνης, καὶ
ἁπλῶς, παντὸς ἀγαθε. ὅλαις ἡ Θύραις τῆς παρηγοείας κὲ πα-
ρακλήσεως σφαλίζονται μὲ ἀδαμάντινα κλειδία, κὲ μοχλὰς σι-
δηρᾶς κὲ ἀρρήκτες, καὶ ἀνοίγονται ὅλαις ἡ πόρταις τῆς Θρίωφ-
δίας κὲ λύπης. ὅθεν, οἱ ἀπεγνωσμένοι μηδεμίαν ἔχοντες εἰς τὸ
ἐξῆς ὑπὸ κανένα μέρος ἐλπίδα, ἄρχονται νὰ ξερνῶν βλασφημίας
ἐναντίον τὲ ἁγιε, τῆ Ἀγγέλων, τῆ Ἁγίων, τῆς Θεοτόκε, κὲ
αὐτὸ τὲ Δικαίε Δικαιοκρίτε Θεε. Καὶ ἔρχονται εἰς μίαν τοιαύ-
την ὄπιθυμίαν, ὁπὸ νὰ ἀγαπᾶν νὰ κολάζωνται ὅλοι μέσα εἰς
τὴν γέενναν ὁμὸ μὲ αὐτές. Διότι, τῆ κολαζομένων ὁ νὸς, ἐπει-
δὴ δὲν δύναται νὰ θεωρῇ τὸν Θεὸν, ἀλλ' ἀλείσκεται εἰς βάσανα
κὲ θλίψεις φοβερὰς, ἅπε ἔχυσι τίποτες ἄλλο, μὲ τὸ ὁποῖον νὰ
παρηγορῶσι τὴν θέλησίν των, θέλουν φέρονται κῆ τὸ Θεὸ μὲ
ἕνα μῖσος ἀντίθεον, ὀργὴν ἀκατάσχετον, θυμὸν ἀσβέστεπτον,
καὶ μανίαν λυσσώδη, δῆ τὰς τιμωείας κὲ βάσανα, ὁπὸ δικαίως
πάσχυσι· κὲ ἀκολύθως θέλει ἀνάπτει εἰς αὐτὰς μία ζέσις ἀνεκ-
διήγητος, ὁπὸ, ἂν τὰς ἦτον δυνατὸν, νὰ κάμωσιν ἐκδίκησιν εἰς
τὸν Θεὸν, κὲ νὰ ἀφαβλέψωσι τὴν ἐκείνε μεγαλειότητα, μὲ παν-
τελῆ ἀφανισμὸν, καὶ αἰωνίαν ἐξολόθρευσιν. Δὲν θέλει λοιπὸν
θεωρήσει τότε ἡ δῆθεια κανένα φραγμα, ὁπὸ νὰ ἠμπορῇ νὰ
προξενήσῃ εἰς αὐτὰς κἂν μικροπάτλω παρηγοείαν· τὸ ὁποῖον φαί-
νεται κὲ ἀπὸ τὸ παράδειγμα ενὸς ἐθνικὲ φιλοσόφε. δῆ τὸν ὁ-
ποῖον, γράφυσί τινες ὅτι, μῆ τὸν θανατόντα, ἐφώνη εἰς τὸν ὕ-
πνον ενός τε μαθητὲ, κὲ εἶπεν, „ ὅτι ὅλα, ὅσα ἔμαθον καὶ ἤ-
„ ξθρα, τὰ ἀλησμόνησα· τόσον δὲ μόνον μὲ ἔμεινεν ἐδῶ νὰ ι-
„ ξθρω, ὅτι ἀπωλέθλω εἰς τὸν αἰῶνα. „ Λοιπὸν, δῆ νὰ μὴ
„ συλλογίζεσαι καὶ σὺ τὸ αἰωνίως, πρέπει τώρα νὰ συλλογι-
θῇς καλὰ, δῆ νὰ ἐφθρῇς κάθε τρόπον καὶ μέθοδον, μόιον νὰ
μὴν ἀπολεθῇς εἰς τὸν αἰῶνα. Διότι, τότε μέλλεις νὰ ζητῇς μῆ
πολλῆς προθυμίας κὲ σπθδῆς ἐκεῖνα, ὁπὸ ἦτον ἄξια μεγάλης σπε-
δῆς κὲ προθυμίας· καὶ βεβαιότητα δὲν θέλεις νὰ εὑρῇ· ἐπειδὴ
κὲ, καθὼς σεφώτατα γράφει ὁ ἱερὸς Ἐπιφάνιος „ μῆ τὸι θανά-
„ τὸν τὲ ἀνθρώπε, τὰ ταμεῖα ἐσφράγισαι, ὁ χρόνος πεπλήρω-
„ ται, ὁ ἀγὼν πέπλεσαι, τὸ στάδιον κεκένωται, οἱ σέφανοι ἐ-
„ μοι-

„ μοιράθησαν. κὲ ὅσοι μὲν ἠγωνίθησαν, ἀναπαύονται· ὅσοι δὲ
„ πάλιν δὲν ἠγωνίθησαν, δὲν εἶναι ποσῶς εἰς τὸ μέσον. κὲ ὁ-
„ σοι ἐνικήθησαν εἰς τὸ στάδιον, ἀπεδιώχθησαν, καὶ τὰ πάντα
„ καθόλε συνετελέσθησαν. „ Ἐδῶ λοιπὸν, ὦ ἁμαρτωλὲ, πρέ-
νὰ φθάσῃ τὸ τέλος, μετανόησον, μήπως ὕστερον ὡς μωρὸς ἀκύ-
σῃς κὲ ἐν ἐκείνῳ ὁπὸ ἤκεσαν αἱ μωραὶ παρθένοι. „ Ἐκλείδη
„ ἡ Θύρα. „ Ποία Θύρα; ἡ Θύρα πάσης παρηγοείας. ὦ θρῆνοι!
πάσης χάειτος· ὦ ζημία! παντὸς βλαβείε· ὦ δυσυχία! παντὸς
ἐλέες! ὦ ἀθλιότης! πάσης ἐλπίδος· ὦ ὑπόγωσις! παντὸς ἀγαθε· ὦ
κακόν! σὺ μόνος σε συλλογίσε, ὅτι, ἂν εἰς ἐκείνω τὸν στγμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον κλείονται τὰ πάντα, ἤθελον δύρεθῇ ἡ ψυχή σε ἑτερημένη τῆς θείας χάειτος, ἐξάπαντος θέλει ἀκόμη πάντοτε, τὸ, „ Ἐκλείδη ἡ Θύρα. „ Διηγοῦνταί τι-
νες δῆ κάποιον μοναχὸν, ὅτι, νικηθεὶς ὑπὸ τὸν ἀμελειάντα, ἐμελέτα νὰ ἀναχωρήσῃ ὑπὸ τὸ μοναστήριόν τε. καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ κὲ τὸ ἀπεφάσισεν εἰς τὸν λογισμόν τε, φαίνεται, κῆ θείαν οἰκο-
νομίαν, εἰς τὸν ὕπνον τε ἡ μήτηρ τε, ὁπὸ πρὸ ὀλίγε εἶχεν ὑπο-
θαάνῃ. ἡ ὁποία, καὶ μὲ ὅλον ὁπὸ ἔπαιχε μὲ μυρίες λόγες νὰ δυσωπήσῃ τὸν υἱόν της, διὰ νὰ ὑπομείνῃ εἰς τὸ μοναστήριον ἕως τέλες, δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν καταπείσῃ· διότι, ἐκεῖνος τῆς ἐπρόβαλ-
λεν, ὅτι οἱ κόποι, κὲ σκληραγωγίαις τὲ μοναστηρίε, εἶναι ὑπο-
πόφοραις. Τότε λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ τε· ἂν σὲ ἐπρόβαλλέ-
τινας, τέκνεμε, τὰς φοβερὰς τιμωείας τὲ ᾅδε, δηλαδὴ τὰς πο-
ταμίες φλόγας, τὰς ἀνυποφορήτες δυσωδίας, τὴν ἀπατάπαυσον
πεῖναν κὲ δίψαν, τὰς δεμυτάτας πληγὰς κὲ μάγισας, ὁπὸ ἐκεῖ
εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα δοκιμάζυσιν οἱ βασάθλιοι κολασμένοι, τί
εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα δοκιμάζυσιν οἱ βασάθλιοι κολασμένοι, τί
ἤθελες κάμῃ τότε; ὅθεν, ἂν σὲ ἀρέσκῃ, δοκίμασον τώρα μίαν
μικροτέραν βάσανον ὑπὸ ὅλας ἐκείνας, διὰ νὰ πληροφορηθῇς·
Λέγεις τι; ὁ νέος· κὲ εἶναι δυνατὸν νὰ γενῇ τοῦτο; εἶναι, λέγει ἡ
μήτηρ· κὲ πρόσεχε. Τότε ἀκόμη δύθὺς μίαν βολὴ, καὶ σὰν χει-
ρώδη γρυλισμὸν τόσον φοβερὸν, ὁπὸ τὲ ἐφώνη, καθὼς ἔλεγεν ὕ-
στερον, πῶς, ἐπιάωθεν ὑπὸ τὸν κεφαλὴν τε ἐχίδη ὅλος ὁ ἀρα-
νὸς, κὲ σωνετρίβη εἰς μέρη λεπτότατα, ὑπὸ τὲ ὁποία τὸν ὑπερ-
βάλλοντα χρόνον, ἔφθασεν εἰς μίαν τόσον δειλίαν, ὁπὸ ἐκινδύ-
νδε νὰ ξεψυχήσῃ. ὅθεν, κράζωντας τὴν μητέρα τε, ἔλαβε πα-
ρ' αὐτῆς χεῖρα βοηθείας. τόσω λοιπὸν τὸν ἐτάραξεν αὐτὸς ὁ κτύ-
πος κὲ ἡ φωναὶς (ὡσὰν νὰ ἦσαν χοῖροι, κὲ ἐκολάζοντο εἰς τὸν
ᾅδην) ὁπὸ, παρδθὺς ἔπεσε ὑπὸ τοῦτο ἀναγκάθηκε νὰ προσ-
καρτερήσῃ ἕως τέλος εἰς τὸ μοναστήριόν τε μὲ ἄκραν ὑπομονήν·
καθ' ὃν τρόπον κὲ ὑποθήκωντας, παρέδωκε τὴν ψυχήν τε εἰς
χεῖρας Θεε.

www.tezaurliturgic.ro

Α'ἰδιότης.

Ἀνάμεσα εἰς τὰ ἀναρίθμητα εἴδη τῆς κολάσεως, ὅπου οἱ παντάλωνες ἁμαρτωλοὶ πάσχουσιν, ὑπάρχει καὶ τὸ πικρότατον πάντων καὶ δεινοπαθέστατον. τὸ ὁποῖον, ὁ Προφήτης Ἱερεμίας θρηνῳδῶν μὲ ὀλίγας λέξεις τὸ ἐξεφώνησεν. „ εἰς ἀφανισμὸν ἔσῃ εἰς
51. 26. „ τὸν αἰῶνα, λέγει Κύριος. „ Μεγάλην καὶ φοβερὰν παιδείαν τὰς δίδει ἐκεῖνο τὸ βαθὺ καὶ παχύτατον σκότος τῆς κολάσεως, μὲ τὸ νὰ μὴ δοκιμάζῃ ὑπὸ κἀνενὸς μέρος ἕτε παραμικρὰν ἀκτῖνα φωτός· μεγαλητέραν τιμωρίαν τὰς ἐπάγει, ἡ ἀνυπόφορος ἐκείνη βρῶμα καὶ δυσωδία, ὅπου ἀναπνίζει ἐκεῖθεν μέσα, ὑποτὲ τὴν θειαφόπισσαν, καὶ ὑπὸ τὸν κυβερνῶνα τῆς παταχθονίων· ἀνεκδιήγητον συμφορὰν τὰς προξενεῖ ὁ κλαυθμὸς, καὶ ὀδυρμὸς, ὅπου ὡσὲι πῦρ καταφλέγει τὰ κορμία των. ἀσυγκρίτου ταλαιπωρίαν καὶ συμφορὰν τὰς κάνει ἐκεῖνο τὸ δριμύτατον πῦρ τῆς γεέννης, ὅπου μὲ ὑπερβολικὴν σφοδρότητα τὰς καπατυραννεῖ· μ' ὅλα αὐτὰ δὲν δοκιμάζουν τόσην πικροτέραν καὶ δριμυτέραν βάσανον, ὅσην δοκιμάζουν ὑπὸ τὸ βαρύτατον φορτίον τῆς αἰδιότητος, τὸ ὁποῖον καταπλακόνει ὅλας τὰς ἄλλας βασάνους μὲ τὸ ἄπειρον βάρος τους. Τοῦτο τὸ ἄπειρον βάρος ἐζυγίασε καλῶς εἰς τὸν νοῦν του σὰς ἀκόλασος νέος, καὶ ἐλθὼν εἰς μεγίσην κατάνυξιν, ἄρχισε νὰ λέγῃ εἰς τὸν ἑαυτόν του τοιαῦτα. Ἀδύνατον εἶναι, νὰ εὑρεθῇ τινὰς νέος εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, καὶ ἔχοντας ὀλίγας φρονάς, νὰ σέρξῃ εἰς μίαν τέτοιαν συμφωνίαν, ὥσε ὅπου νὰ κείτεται ζιάκοντα, ἢ τεσσαράκοντα χρόνες ἐπάνω εἰς σὰν σρῶμα μαλακώτατον καὶ ζυφιλότατον μὲ ῥόδα καὶ κρίνες καταπλακωμένον, χωρὶς νὰ σπικωθῇ ποτὲ ἀπὸ αὐτό· καὶ ὕσερον ὑπὸ αὐτὰς τὰς χρόνες, νὰ δεχθῇ τὴν ὀξυσίαν, καὶ τὸ βασίλειον ὅλης τῆς οἰκουμένης· τὸ ὁποῖον, ἂν εἶναι ἔτζι, ποταπὴ λοιπὸν ζέλλα, καὶ ἀηδία, ποταπὴ μωρία καὶ ἀφροσύνη εἶναι, νὰ θέλῃ τινὰς διὰ παραμικρὸν ἁμάρτημα, καὶ ὀλιγοχρόνιον ἡδονὴν, νὰ φροτιμήσῃ ἐν τῇ ἅδῃ σὰν σρῶμα καιόμενον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ τυγανίζεται εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαυτα. Τοῦτος ὁ λογισμὸς, τόσον ἐκύπτασε τὸν νέον ἐκεῖνον, ὅπου τὸν ἐκατάσησε νὰ λέγῃ μὲ φόβο καὶ θρηνῶν εἰς πολλὴν ὥραν· ὦ αἰδιότης! ὦ αἰδιότης! Καὶ μετ' ὀλίγον, διαμοιράσας τὰ ὑπάρχοντά του εἰς τὰς πτωχὰς, ἐπῆγε καὶ ἐμόνασεν εἰς σὰν Κοινόβιον, καλῶς καὶ ὁσίως πολιτευσάμενος, καὶ μὲ σὰν καλὸν λογισμὸν, τὰ αἰδῆ ἀγαθὰ ἐκληρονομήσατο. Λέγω λοιπὸν καὶ ἐγὼ ὡσὰν ἐκεῖνος πρὰ· ὦ αἰδιότης, αἰδιότης! τῆς ὁποίας ἡ μελέτη, ὁποιον δὲν δύναται νὰ ὀξυτυπήσῃ πρὸς ἀρετὴν, ἐκεῖνος, βέβαια, ἢ γνῶσιν, ἢ πίσιν δὲν ἔχει. Καὶ εἰ μὴ δὲν ἔχει πίσιν, δὲν πιστεύει λοιπὸν ἕτε εἰς Εὐαγγέλια, ἕτε εἰς Προφήτας, ἕτε εἰς Ἐκ-

κλησίαν, ἕτε εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν· εἰδὲ πάλιν καὶ δὲν ἔχει γνῶσιν, εἶναι λοιπὸν ἄξιος πληγῶν καὶ μασίγων, ἢ εἰς τὴν παρέσαν ζωὴν, ἢ εἰς τὴν μέλλουσαν. λοιπὸν, εἴτε ἕτως, εἴτε ἐκείνως, ἄξιος εἶναι κολάσεως. Ἀλλ', ὦ αἰδιότης αὐτὴ εἰς ἡμᾶς! ὦ μεγάλη συμφορὰ καὶ δυσυχία, ὅπου νὰ κρέμαται ἐπάνωθέν μας τοιοῦτος φοβερὸς κίνδυνος, καὶ ἡμεῖς νὰ κοιμώμεθα! ἢ ὀλίγον εἶναι αὐτὸ, νὰ διείσκεται τινας καπαβυθισμὸς μέσα εἰς ἐκεῖνην τὴν ἀναβράζουσαν λίμνην τῆς πίσης, καὶ τὰ θειαφίε, ὡσὰν σὰν θύμα καὶ ὁλοκαύτωμα; νὰ εἶναι ἀποφασισμὸς, νὰ πληρώνῃ τὰς τιμωρίας τῆ ἁμαρτιῶν του μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄσβεσον πῦρ τῆς γεέννης· τὸ ὁποῖον ἐξάπτεται πλέον, καὶ πλέον μὲ τὸ ἐμφύσημα τῆς θείας ὀργῆς· καὶ εἰς πᾶσαν στιγμὴν τὰ κωφὰ νὰ ἀκούγεται, πῶς, ὅλον τὸ κακὸν τοῦτο, ὅπου πάσχει τώρα εἰς τὰ βάσανα, μέλλει νὰ τὸ δοκιμάζῃ ἀκαπαύστως, αἰωνίως, ἀτελεύτητος, χωρὶς νὰ ἰδῇ ποτὲ, ποτὲ κἀνενὰ τέλος; Καὶ τοῦτο εἶναι (ἀλοίμονον!) τῆ φοβερωτάτων ἁπάντων τὸ φοβερώτατον. Τοῦτο συλλογιζόμενος σὰς θεοσεβὴς, ἔλεγε, ὅτι ἂν σὰς καὶ μόνος ἄνθρωπος, ὑπὸ ὅλης τὰς ἀνθρώπως ὅπου ἐκάθησαν ὑπὸ κτίσεως Κόσμου, ἔμελλε νὰ κολασθῇ, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες νὰ σωθῶσιν, ἐγὼ ἤθελα βάλλῃ ὅλας μου τὰς δυνάμεις, νὰ μὴν ἁμαρτήσω ποτέ· μήπως ἤθελα εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖνος ὁ σὰς. Τί καρδίαν λοιπὸν, πρέπει νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς οἱ ξισάθλιοι εἰς αὐτά; Ἂς λέξωμεν ὑπὸ τὰ δύο τοῦτα τὸ σὰ· ἢ νὰ βασανιζώμεθα ἀκαπάυσα μὲ τὰς ἀσεβεῖς καὶ δαίμονας, ἢ νὰ διφραινώμεθα αἰώνια μὲ τὰς Ἁγίους, καὶ τὰς Ἀγγέλους· ἐπειδὴ, τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν, ἡ ζωὴ καὶ ὁ θανατος κείτεται ἐμπρὸς εἰς τὰ ὀμμάτιά μας, διὰ νὰ ἁπλώσωμεν τὰς χεῖράς μας εἰς ἐκεῖνο ὅπου μᾶς ἀρέσῃ. μεγαλωτάτην σκέψιν καὶ εἰς τὰ δύο πρέπει νὰ κάμῃ ὁ Χρισιανὸς, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὰ δύο εἶναι αἰδιότης. Ἀλλ' ἡ μὲν αἰδιότης τὰ ὑρανὰ, εἶναι μακαρία· ἡ δὲ αἰδιότης τὰ ἅδε, εἶναι ξισαθλία. Εἰς τὴν φροαίρεσιν τὰ ἀνθρώπω κέκοι, ποίαν νὰ φροτιμήσῃ, καὶ νὰ ἐγκαλιασθῇ. ἀλλ' ὅποιος θέλει νὰ διαλέξῃ ὀρθῶς καὶ γνωσικῶς, χρεία εἶναι νὰ μιμηθῇ τὸν Προφήτην Δαβίδ, ὅπου λέγει. „ Διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἔτι αἰῶνια ἐμνήσθην, Ψαλμ. 77. 5. 6.
„ καὶ ἐμελέτησα νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου. „ Θαυμασὴ γύμνασις εἶναι καὶ ἄσκησις, ὄχι μόνον εἰς τὰς ἰδιώτας καὶ χυδαίους, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς βασιλεῖς καὶ σοφὰς, τὸ νὰ μελετῶσιν ἡμέραν καὶ νύκτα μὲ τὸν λογισμὸν τὴν μέλλουσαν αἰδιότητα. Ἕνας ἁμαρτωλὸς ἀμετανόητος, καὶ καταπολλὰ ἄσωτος, ἔζησεν εἰς τὸν οἰκόν του σὰν κάρακα ἡμέρον· καὶ μίαν τῆ ἡμερῶν, θεωρεργαζόμενος αὐτὸν, ὡσὰν νὰ ἦτον θελλυπος καὶ συλλογισμένος, τὸν βλέπει διάθυς καὶ ἄρχισε νὰ διγάζῃ τὰ πετράδια ὑπὸ σὰν σὰν μὲ τὴν μήτουτα, καὶ ἐχηματίζετο ὡσὰν νὰ τὰ ἐμέβασεν· ἔπειτα,

www.tezaurliturgic.ro

ἐκυλίετο ἐπάνω εἰς αὐτά. Ἦλθεν εἰς νοῦν τὴν ἀυθεντίαν, καὶ θείαν οἰκονομίαν, ὅπου νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὸν τὸν κόρακα, διὰ τί ἐζήσκετο ἔτζι ὁ Ἅγιλυπος, καὶ μαζὶ καὶ αὐτὰ τὰ πετράτα; ὁ κόρακας καὶ ὑποκρίνεται (ὢ τῶν θαυμάτων!) μὲ ἀνθρωπίνην λαλιάν· „ διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἐπ᾽ αἰῶνα ἐμνήσθην, „ καὶ ἐμελέτησα μὲ τῆς καρδίας μου. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀνθὺς ἔγινεν ἄφαντος ἀπὸ τὴν ὀφθαλμῶν τῶν ἀυθεντάτων. Τοῦτο τὸ θαυμάσιον, εἰς μεγάλην μετάνοιαν καὶ σωτηρίαν καρδίας ἐκίνησε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον· ἐπειδὴ καὶ, χωρὶς ἀργοπορίαν καιρῶν, ἐδραμὼν εἰς τὸν πνευματικόν του· ἐξωμολογήθη τὰς ἁμαρτίας του μὲ μεγάλην κατάνυξιν, ἐδέχθη τὸν κανόνα του μὲ προθυμίαν καρδίας, ὑπερέθη νὰ ζήσῃ εἰς τὸ ἑξῆς μὲ μετάνοιαν· καὶ ἀκολούθως, δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸ νὰ λέγῃ συχνὰ τὰ λόγια τοῦ κόρακος μὲ πολλὰς ἀναστεναγμοὺς τῆς καρδίας του. Ὅθεν καὶ μὲ τοιαύτην καλὴν κατάσασιν, μελετῶντας δηλαδὴ προσκαίρως ἐκεῖνα τὰ δαβιτικὰ λόγια, ἔφθασε νὰ ἀπολαύσῃ τὴν αἰώνιον βασιλείαν. Τοῦτον τὸν κόρακα, πολλοὶ τὸν ἐσοχάθησαν, ἢ πνεῦμα κεκρυμμένον ἀσκάτα εἰς χῶμα κόρακος, ἢ ἄνθρωπον ἀληθινὸν εἰς τοιαύτην μορφήν. Ἐγὼ ὅμως, δὲν ἔχω τώρα σκοπὸν διὰ νὰ ἐρευνήσω τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ μάθω ἀσφαλῶς, τί ἄραγε νὰ ἦτον ἐκεῖνος ὁ κοράξ. Ἠγάπων ὅμως συμφώνως μὲ αὐτὸν τὸν μετανοημένον ἁμαρτωλόν, κάθε σιγμὴν τῆ ζωῆς μας, νὰ λέγωμεν εἰς τὸν ἑαυτόν μας ἐκείνας τὰς λόγους τοῦ κόρακος, καὶ ἀκολούθως, νὰ μελετῶμεν διὰ τὰς χρόνους τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, οἱ ὁποῖοι ποτὲ δὲν ἔχουν νὰ λάβουν τέλος. Καὶ τοῦτοι, θέλουν εἶναι εἰς ἡμᾶς ἢ διὰ τὴν αἰσθάνησιν ἐκείνην ἐν οὐρανῷ χαράν, ἢ διὰ τὰ δυσκολοϋπόφερτα κολάσεια εἰς τὸν ᾅδου, τέλος πάντων, μελέτα, χεισιανὲ, καθ᾽ ἡμέραν μέσα εἰς τὴν ψυχήν σου τοῦτα, ὅπου γράφω ἐδῶ· ὅτι δηλαδὴ, μὲ τὴν ὁλοὺς εεινὴν σου ἀπαπνοὴν, ἐξ ἀνάγκης θέλει εἶσαι βέβαια, ἢ εἰποτε εἰς τὸν Παράδεισον, ἢ ἀείποτε (ὃ μὴ γένοιτο) εἰς τὴν κόλασιν. Λοιπὸν, ἂν διαλέξῃς καλῶς, θέλει εἶσαι πάντοτε εἰς τὸ αἰώνιον ἀγαθόν· ἐὰν δὲ κακῶς, θέλεις εἶσαι πάντοτε εἰς τὸ αἰώνιον κακόν. Διὰ νὰ ἀποφύγῃς τὰ ὅσα ἕως ἐδῶ ἀνέγνωσας, συλλογίσου θεοφρόνως τὰ ὀλίγα τοῦτα ῥητά.

Τιμωρία.

Τί ἄλλο εἶναι βαρύτερον; πάρεξ νὰ θέλῃ τινὰς ποτὲ, ἐκεῖνο ὁπου ποτὲ δὲν γίνεται· καὶ νὰ μὴ θέλῃ ποτὲ, ἐκεῖνο ὁπου ποτὲ ἐξ ἀνάγκης γίνεται. Ὁ ἁμαρτωλὸς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸν αἰῶνα ἐκεῖνο ὁπου θέλει· οὔτε νὰ ἀποφύγῃ ἐκεῖνο, ὁπου δὲν θέλει. Διὰ τοῦτο καὶ ἀναγκάζεται

του νὰ πάσχῃ εἰς τὸν αἰῶνα δεινότατα, μὲ πόσον ἀνείκαστον τῆς καρδίας.

Ἄλλη, πάλιν τιμωρία.

Τί ἄλλο εἶναι λυπηρότερον καὶ πικρότερον; διὰ εἰς ἐκεῖνα, ὁπου σὺ ζητεῖς παντοτε ἀπὸ κάνενα, νὰ σὲ ὑποκρίνεται αὐτὸς παντοτε τὸ, ὄχι· καὶ εἰς ἐκεῖνα, ὁπου σὺ μισεῖς παντοτε, νὰ σὲ λέγῃ παντοτε τὸ, ναί.

Εἰς τὴν Δικαιοσύνην τοῦ φοβεροῦ καὶ Ἀδεκάστου Κριτοῦ εἶναι ἴδιον, ὥσε νὰ μὴ λείπῃ ποτὲ τιμωρία ἀπὸ ἐκείνους, ὁπου εἰς τὴν παροῦσαν πρόσκαιρον ζωὴν δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τοῦ νὰ ἁμαρτάνωσι. Καὶ πάλιν, ἴδιον εἶναι τοῦ Θεοῦ, νὰ μὴ δίδωται ποτε τέλος, καὶ ὅρος κολάσεως εἰς τὸν ἁμαρτωλὸν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἤθελησε καὶ ἐκεῖνος εἰς ταύτην τὴν ζωὴν νὰ δώσῃ τέλος καὶ ὅρον τῆς ἁμαρτίας. Ὅταν ὁ ἁμαρτωλὸς ἰδῇ εἰς τὸν ᾅδην πῶς κολάζεται διὰ τὰ κεκρυμμένα του ἁμαρτήματα, τότε θέλει καταλάβῃ πῶς ὁ Θεὸς βλέπει τὰ πάντα· καὶ ἀκολούθως, τότε θέλει αἰσθάνεσθαι αὐτὸς ὁ ἁμαρτωλὸς τὰ ὁμματιάτα του εἰς τὰς τιμωρίας, τὰ ὁποῖα εἶχε κλείσῃ ἐν ταύτῃ τῇ ζωῇ εἰς τὰς ἁμαρτίας.

Βασανίζεται, καὶ δὲν ἀφανίζεται· ἀποθνήσκει, καὶ παντοτε ζῇ· φθείρεται, πλὴν ἀφθείρει· τελευτᾷ, καὶ αἰώνιος εἶναι.

Παράδειγμα.

Ἕνας σοφὸς καὶ ἐνάρετος Πνευματικὸς Πατὴρ, ἐπεχείρησε μίαν φορὰν μὲ τὴν ψυχωφελῆ του διδασκαλίαν, νὰ φέρῃ εἰς μετάνοιαν σέναν δύσκολον νέον, ὁπου ἐζήσκετο πολλὰς χρόνες εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀπωλείας. Ἠγωνίσθη διὰ πολλὰς ὥρας αὐτὸς ὁ θεῖος Πατὴρ, νουθετῶν αὐτὸν καὶ διδάσκων· πλὴν, εἰς ὅτι κοφὰ ἐψάλλε, καὶ εἰς τυφλὸν ἐφιλοσόφει ἀφ᾽ χωμάτων, καὶ ἐπάνω εἰς πέτρας ἔσπειρε· διότι, ἐκεῖνος ὁ νέος, ὄντας πολυκαιρισμένος εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ὄχι μόνον δὲν ἐκατανύγετο ἀπὸ τὰ διδάγματα ἐκείνα τοῦ διδασκάλου· ἀλλὰ καὶ εἰς γέλωτα τὰ ἐμπαιχνίζεν. Τέλος, βλέποντάς τον ὁ πνευματικὸς, ὅτι ἦτον χαμένος εἰς τὸ εἶδος, ὡραῖος εἰς τὸ πρόσωπον, λαμπρὸς εἰς τὴν μορφὴν, δυσειδὴς εἰς τὴν ὄψιν, ἄρχιτε νὰ τοῦ ὁμιλῇ μὲ τοιαῦτα λόγια· ὦ ἀφεντάτε, καὶ ὡραιότατε νέε, μίαν χάριν σοῦ ζητῶ νὰ μοῦ κάμῃς· κάθε φορὰν ὁπου θεωρεῖς εἰς τὸν καθρέπτην τὴν ὡραιότητά σου, καὶ φιλεργάζεσαι τὴν ῥυθμὸν διαρμοσίαν τῶν μελῶν σου, νὰ συλλογίζεσαι, δι᾽ ἀγάπην μου, μὲ ἀκριβῆ σοχασμὸν, μήπως καὶ καμμίαν φορὰν πικραθῇς, μὲ τὸ νὰ σωθῇς εἰς ἐτέρα, καὶ αὐτὰ τὰ ὡραιότατα μέλη σου, νὰ κυλίωνται μέσα εἰς τὸν βα-

www.tezaurliturgic.ro

βαθύτατον ἐκεῖνον λάκκον τοῦ ἅδου, εἰς τὸν ὁποῖον διείσκεται πῦρ ἄσβεστον, σκώληκες ἀκοίμητοι, καὶ δυσωδία ἀνυπόφορος· μήπως, λέγω, καὶ αὐτὰ τὰ γαλανὰ ὀμμάτια, τὰ χρυσᾶ μαλία, τὸ ἐλεφάντινον μέτωπον, τὰ ῥοδόχροα μάγουλα, τὰ κοραλλένια χείλη, ὁ χιονώδης βράχιλος, ὁ γαλακτιώδης λαιμός, καὶ ὅλον τὸ εὔρυθμον καὶ πάγκαλλον τοῦτο σῶμά σου, ἤθελον ἐξ ἀνάγκης κατατιναχθῇ εἰς τὸ καγχλάζουσαν πίσσαν, καὶ συμβράζῃ μὲ τὸ θειάφι, καὶ τυγανίζεται μὲ τὰς σκώληκας· καὶ ταῦτα ὅλα, νὰ γίνωνται αἰωνίως, ὡσὰν ὁποῦ, ὁ Θεὸς, δι' νὰ τιμωρήσῃ ἐκείνας, ὁποῦ εἰς τὸ παρῆσαν ζωὴν δὲν ἔβαλαν τέλος εἰς τὴν ἁμαρτίαν τας, ἔχει διωρισμένα εἰς τὸν ἅδην φοβερὰ κολασήρια, χωρὶς κἀνένα τέλος. Αὐτὰ λέγοντας ὁ Πνευματικὸς, καὶ ἀποχαιρετίζοντας τὸν νέον, ἀνεχώρησεν. ὁ δὲ νέος, ἐλθὼν εἰς τὸν ἑαυτόν τε, καὶ τρεφογυρίζοντας πολλαῖς φοραῖς εἰς τὸν λογισμόν τε τὰ λόγια τὰ Πνευματικὰ Πατρὸς, ἄναψεν εἰς τὴν ψυχήν τε τὴν λαμπροτάτην ἀκτῖνα τῆς ψυχοσώστε μετανοίας. Καὶ λοιπὸν, καταφρονήσας πᾶσα τὰ περπνὰ, καὶ ἠδέα τὰ ματαία τότε Κόσμε, καὶ ἀρνησάμενος συγχωρεῖς, πλοῦτ, δόξαν, καὶ ἀνάπαυσιν, ἀπῆλθεν εἰς οὐ μοναστήριον, ζήσας ἐκεῖ μὲ τὴν λοιπῶν Πατέρων ὁσίως· διότι, ἐφρόντισε κάλλιον νὰ σχοχωρήσῃ ὀλίγως χρόνως ἐνταῦθα τὸ σῶμά τε μὲ σκληραγωγίαν, δι' νὰ βασιλεύσῃ αἰωνίως εἰς τὸν ἅδην μὲ ἄπειρα καὶ πικρὰ κολασήρια. Τόσον δὲ ἐφρόντισεν εἰς τὴν μοναδικὴν πολιτείαν, ὁποῦ καὶ δι' παράδειγμα ἔγινε τῆς ἀρετῆς εἰς ὅλους ὁποῦ ἐκεῖσε ἐμόναζον· διότι, δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὸ νὰ φέρῃ συχνὰ εἰς τὸν λογισμόν τε, ἐκείνην τὴν ὑσεινὴν παραγγελίαν τε Πνευματικοῦ τε Πατρὸς, ὁποῦ τὸ ἔκαμε, νὰ ἐνεργῇ ὅταν βλέπῃ εἰς τὸν καθρέπτην. Λοιπὸν καὶ σὺ ἀμεπανόητε Ἀναγνῶσα πάτχισαι τὸ συμφορώτερον νὰ διορθώσῃς τὴν ψυχήν σε· ὅσον ἔχεις καιρὸν διοείας, φώναζε πρὸς τὸν φιλάνθρωπον Θεόν. ὅσον καιρὸν ἔχεις τὸν νοῦν σε σῶον καὶ ὑγιαίνοντα, κλαῦσον πρὸς τὸν Δεσπότην Χριστόν. ὅσον ἔχεις τὴν ψυχήν σε ἀκόμη μὲ τὸ σῶμα, πόνεσαι, λυπήσε, συντρίφθητι, μετανόησον· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ἐν ὅσῳ ζῇς ἀκόμη, ζήτησον τὴν Πνευματικὴν ἰατρείαν, πρὶν σε καταπίῃ τὸ βάθος τῆς πελάγους, πρὶν σε καταρροφήσῃ ἡ ἄβυσσος τοῦ ἅδου. Διότι, ἐκεῖ μετανοια δὲν εἶναι· ἄφεσις, δὲν γίνεται· συγχώρησις, δὲν διείσκεται. Ἂν ἤθελες ἔχῃ τὴν σοφίαν τοῦ Σολομῶντος, τὴν ὡραιότητα τοῦ Ἀβεσαλὼμ, τὴν ἀνδρείαν τοῦ Σαμψὼν, τὴν πολυχρόνιον ζωὴν τοῦ Μαθουσάλα, τὰ πλοῦτ τοῦ Κροίσε, τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀλεξάνδρε, καὶ ἁπλῶς, πάσας τὰς εὐδαιμονίας καὶ δόξας ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀφ' ἧς ἐκτίσθη ὁ Κόσμος, τί ἤθελαν σὲ ὠφελήσῃ ὅλα αὐτὰ, ἀνίσως μὲ θανάτην ἤθελες καταντυγανίζεσαι, καταπαίσαι, καὶ πικρῶς

κρῶς βασανίζεσαι αἰωνίως μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ βορερὸν πηγάδι τοῦ ἅδου, μὲ τόσα, καὶ τόσα φρικτὰ κολασήρια; ἐπειδὴ, πότε θέλει ἀνοιχθῇ ἐκεῖνο τὸ πυριφλεγέσατον πηγάδι τοῦ ἅδου· εἰς τὸ ὁποῖον, κατάβασις μὲν, θέλει εἶναι· ἀνάβασις δὲ, ἐδέποτε θέλει φανῇ. ἐκεῖ μέσα, γεγυμνωμένοι θέλουν καταποντισθῇ πάντες οἱ ἀσεβεῖς, καὶ ἁμαρτωλοὶ μὲ τοὺς δαιμόνων, διὰ νὰ κείτωνται βεβυθισμένοι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καὶ ποτὲ νὰ μὴ δύνανται νὰ σηκωθῶν, ἀλλὰ πάντοτε νὰ εἶναι ὑπήσομα, καὶ κεκολλημένοι σὰς ψαλμ. μὲ τὸν ἄλλον, χοχλάζοντες μέσα ἐκεῖ, καὶ ἀναβράζοντες. Περὶ ξγ'. 15. τότε τὸ βαθύτατο πηγαδὶ ἔλεγε καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, δεόμενος πρὸς Κύριον· „ μὴ καταπιέτω με βυθὸς, μηδὲ συχέτω ἐπ' „ ἐμὲ φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ. εἶπε, μηδὲ συχέτω· διότι, τὸ πηγάδι ἐκεῖνο, ἀφ' ὃ δεχθῇ τὰς τεισαθλίας ἁμαρτωλὰς μέσα τε, σκπόνεται καλὰ ἐπάνω θεν, καὶ βαθαίνεται ὑποκάτω θεν· ὅπου, ὑδεμία ὅλως ἀναπνοὴ διείσκεται, ὑδεμία ἀναψυχὴ καὶ ἄνεσις φαίνεται, ὑδεμία ἐλπὶς θεσία ἠλπίζεται, ὑδεμία· διότι ἐσκπώθη, καὶ ἐσφραγίθη πολλὰ δυνατὰ τὸ μέγα ἐκεῖνο καὶ ἄρρηκτον στόμιον, καὶ σφιγμένθη ὑπὸ ὅλα τὰ μέρη ἀσφαλέσατα. Θέλων λοιπὸν ὑποτιναχθῇ εἰς ἐκεῖνον τὸν φοβερὸν, καὶ πυριφλεγέθοντα βόθυνον οἱ βιτάλανες, καὶ τεισαθλιοι ἁμαρτωλοὶ, ἀποχαιρετήσαντες διὰ παντὸς μὲ τὸν ὁλοῦσερον χαιρετισμὸν πᾶσαν τὴν φύσιν τῶν ὄντων, καὶ ὅλα τὰ φαινόμενα δημιεργήματα τοῦ Θεοῦ. Δὲν θέλων γνωρίζονται πλέον ὑπὸ τὸν Θεὸν ἐκεῖνοι, ὁποῦ ἐδῶ εἰς τὸν τὸν Κόσμον δὲν ἠθέλασαν καθὼς πρέπει νὰ γνωρίσουν τὸν Θεόν. ἐκεῖ μέλλουν νὰ εἶναι ὑποταμμένοι διὰ παντὸς εἰς τὴν ζωὴν, καὶ μέλλουν νὰ εἶναι ζωντανοὶ διὰ παντὸς εἰς τὸν θανάτον, καὶ διὰ νὰ μὴν ἔδωκαν τέλος εἰς τὰς ἁμαρτίας των ἐδῶ, δὲν θέλουσιν ἰδῇ τέλος ποτὲ ἐκεῖ εἰς τὰ βάσανα.

www.tezaurliturgic.ro

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΥΡΑΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ.

Ἐθεωρήσαμεν, ἕως ἐδῶ τὰς ὑποπαρταξίας ἐκείνας, καὶ φοβερὰς φωλεὰς τῶν δρακόντων· ἐκάμαμεν μίαν ἀρκετὴν θεώρησιν εἰς τὰ καταχθόνια, καὶ σκοτεινὰ χάσματα, καὶ λάκκους τοῦ ἅδου· διεπεράσαμεν ἐκεῖνα τὰ ὑπόγεια σπήλαια, τὰ κατασκεπασμένα μὲ τὸ ἀμαυρότατον σκότος, καὶ τὸν ὁμίχλιν τοῦ θανάτου· ὡσφραν-θημεν ἐκείνην τὴν συχαμερὴν καὶ θανατηφόρον δυσωδίαν, ὁποῦ ἀπὸ τοὺς πιασοθειαφσίνους λάκκους τοῦ ἅδου, μὲ τὸν ἀναβρασμὸν ἐκεῖνον ἐξατμίζεται· ἠκούσαμεν τοὺς θρηνώδεις ὀλολυγμούς, τοὺς βροντοφώνους θρήνους, τοὺς φρικτοὺς ἀναμοχγισμοὺς, τοὺς βρυγμοὺς τῶν ὀδόντων, ὁποῦ γίνονται ἀπὸ ἐκείνους τοὺς παναθλίους καταδίκους· ἐπλεύσαμεν διὰ μέσα τῆς πικροτάτης καὶ φαρμακερᾶς ἐκείνης λίμνης, ὁποῦ μὲ τὴν ἀσφαλτόπισσαν, καὶ τὸ κοπροθειάφουν τότε κατακαίεται. Καιρὸς εἶναι πῶρα λοιπὸν, νὰ τὸ θεωρήσωμεν τοῦ Κυρίου μας, ὁ ὁποῖος, πρῶτον κατέβηκεν εἰς τὰ καταχθόνια ἀτίμως, καὶ ὕστερον, ἐνδόξως ἀνέβηκεν εἰς τὰ ἐπουράνια. καιρὸς εἶναι, λέγω, νὰ ἀνέβωμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τὸν νοῦν μας εἰς τὸν ὑπέρλαμπρον καὶ πολύφωτον οὐρανόν. Ἂς ἐπάρωμεν εἰς τὰ ὕψη τὰς ὀφθαλμούς μας· ἂς θεωρήσωμεν νοερῶς τὸ παλάτιον ἐκεῖνο τοῦ βασιλέως τῶν βασιλευόντων Θεοῦ· τὸ ὁποῖον εἶναι ἐζωγραφισμένον μὲ ἄστρα φωτοβόλα καὶ λαμπροτίλβοντα, ὡσὰν μὲ πολυτίμους λίθους, σαπφείρους δηλαδὴ, σμαράγδους τε καὶ ἀδάμαντας· ἐκεῖ ὁποῦ μέλλουν νὰ ἐνδυφῶσι, καὶ νὰ θεοχορεύσωσι χαρέντες καὶ ἐσεφανωμένοι οἱ Δίκαιοι, εἰς ὅλους τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ κυρίως ἴδιον, καὶ ἀρμόδιον τοῦ ἀνθρώπου (ὁ ὁποῖος διέφθαρται ξενιτεμένος ἐδῶ εἰς τὸν γῆν ἀπὸ τὸν Θεὸν), ὡσὰν εἰς μακρὰν καὶ ἄχαρην ἐξορίαν.) νὰ ἐπαναστρέφῃ πάλιν, καὶ νὰ γυρίσῃ εἰς τὸν οὐρανὸν, διὰ τοῦ πρώτου καὶ γλυκυτάτου του πατρίδα. Διὰ τοῦτο καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον εἰς ὄρθιον σχῆμα, καὶ ἔθεσε τὰς ὀφθαλμούς καὶ τὸ στόμα του ἐπάνω εἰς τοῦ κεφαλιοῦ, ὡσὰν ἐπάνω εἰς μίαν κορυφὴν, καὶ ἀκρώρειαν· τὰ δὲ λοιπὰ ζῶα, ἐδημιούργησεν ὄπισθεν, σκύπτοντα χαμαὶ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἐκεῖνο τὸ ἔκαμεν εἰς τὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ σηκόνῃ πάντοτε τὰς ὀφθαλμούς καὶ τὸν νοῦν του πρὸς τὰ οὐράνια, καὶ νὰ φαντάζεται καὶ νὰ θεωρῇ τὴν ὡραιοπάτην ἐκείνην, καὶ ἀληθῶς παναθυτυχῆ πατρίδα του, καὶ νὰ ἐξάπτεται καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ ὥραν ἀπὸ σύα ἀσύγκριτον, καὶ θερμὸν ἔρωτα, καὶ πόθον, διὰ τὴν ἀπόλαυσιν, καὶ ὕπαρξίαν ἐκείνης τῆς ὑπερφυοῦς καὶ θεϊ-

www.tezaurliturgic.ro

θεϊκῆς χώρας· ἀπὸ τῆς ὁποίας, ὅσον εἶναι μακρὸν τὸ ὄφσημα ἕως εἰς ταύτην τὴν γῆν, τόσον ὑπερέχει καὶ ἡ διαφορὰ ἐκείνης τῆς χάρας πρὸς ταύτην τὴν γῆν. εὑρίσκονται εἰς ταύτην τὴν γῆν, τινὲς δύμορφάδες, καὶ ὡραιότητες· εἶναι ὅμως ἀνταμωμμύαις ὄξ ἀνάγκης μὲ ἀμορφίαις καὶ ἀχημάδες. Κρύπτεται τὸ χρυσίον εἰς τὸν πηλὸν, κεῖνται οἱ πολύτιμοι λίθοι εἰς τὸν κονιορτὸν, ἀνθεῖ τὸ ῥόδον εἰς τὰς ἀκανθας. ἐσὺ ὅμως, ἡ οὐράνιος χώρα „ ὅλη καλὴ εἶ παρίσμε, ὅλη καλὴ, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ὅλως „ ἐν σοί. „ καὶ χωρὶς ἐκείνα τὰ ὑξαίρετα καλὰ, ὁπὸ κρύπτεις μέσα σε, εἶσαι καὶ ἀπὸ τὰ ἀπέξω σε ὅλα, ὡραιοπάτη καὶ θεοκαλλής. δὲν ὠνομάσθη χωρὶς ἀφορμὴν ὁ οὐρανὸς ὑψηλὸς, ἀλλὰ διότι δὲν ἠξεύρομεν τί κρύπτει μέσα του, διὰ τοῦτο ἔτζι ὠνομάσθη. βλέπομεν τὴν ποθεινοτάτην πατρίδα μας· ἀλλὰ μακρόθεν καὶ μόνον τὴν χαιρετῶμεν. Ἐπαινοῦμεν ἐκείνας τὰς θείας ζυφάς· ἀλλὰ δὲν τὰς ἀπολαμβάνομεν. Λοιπὸν, ἐγὼ τώρα σᾶς διεγείρω νὰ ἀναβῶμεν ἐπάνω εἰς αὐτὴν, μὲ τοῦτα τὰ σιώτομα λόγια τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας μας. „ Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας. „ Ἔως τώρα ἡ καρδία σας, ἤτον κάτω εἰς τὸν τόπον τοῦ θανάτου, εἰς τὸν βαθύτατον λάκκον τῆς ταρτάρων, εἰς τὸ κέντρον τῆς γῆς, δηλαδὴ εἰς τὸν ἅδην· τώρα ὅμως, ἀφήσαντες τὸν κάτω τόπον, ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας· ὑπεράνω, λέγω, τῆς γῆς· ὑπεράνω ἀπὸ κάθε ἀνώγεον πλησίον· ὑπεράνω, ἀπὸ κάθε παλάτιον βασιλέων· καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, ὑπεράνω ἀπὸ κάθε πρᾶγμα, ὁποῦ ἐπλάσθηκεν ἀπὸ τὴν γῆν· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ τὴν σελήνην· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ τὴν χύσιν τοῦ ἀέρος· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ τὸ στοιχιακὸν πῦρ· ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ἀπὸ τὰς οἴκους τῆς σφαίρας ἀπὸ τὴν πλανωμένων Ἀστέρων. ὑπεράνω, ἀπὸ ὅσα εἶναι ὑποκάτω ὅλα τὰ Ἄστρα, δηλαδὴ τὸν Ἥλιον, καὶ πάντας τὰς οὐρανίας κύκλους, καὶ τὸ Στερέωμα. εἰσέλθετε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου· ἐμβῆτε εἰς τὴν χαρὰν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν τινὰς δὲν δύναται νὰ σᾶς ὑστερήσῃ· σαθῆτε ὥσπερ ἄνδρες Γαλιλαῖοι, ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ σοχαθῆτε μὲ προσοχὴν ὅλα τὰ τάγματα τῆς Ἀγγέλων, τὰς Ἱεραρχίας τῆς Παρχιαρχῶν, τὰς χορείας τῆς Προφητῶν, τὰς ὁμηγύρεις τῆς Ἀποστόλων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον τῆς Δικαίων. Ἀναθεωρήσατε ἐκεῖ τὰς ὑπερενδόξους σεφάνους τῆς Μαρτύρων, μὲ τὰς ὁποίους ὁ Δίκαιος Κριτὴς τὰς κεφαλάς των ἐσεφάνωσε. σοχαθῆτε τὰ ἄνθη, καὶ τὰς κρίνας, ὁποῦ βασῶσιν εἰς χεῖρας των, ὅσοι ἐνίκησαν τὴν ἁμαρτίαν. διόσετε προσοχὴν διὰ νὰ ἀκούσητε τὰς γλυκυτάτας, μελιρρύτας, καὶ λιγυρὰς ὕμνας δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας, ὁποῦ ὅλοι οἱ Ἄγγελοι, καὶ οἱ λοιποὶ Ἅγιοι ἀκαταπαύστως κράζουσιν εἰς τὸν Θεόν. Καὶ καθὼς εἶναι πολὺ τὸ ὄφσημα μεταξὺ τῆς ἐμῶν τούτων τόπων, λέγω τοῦ οὐρανοῦ

οὐρανοῦ, τῆς γῆς, καὶ τοῦ ἅδου, ἔτζι καὶ ἀλήθειαν ἀμέτρητος εἶναι καὶ ἡ διαφορὰ της ἀξίας καὶ καταστάσεως αὐτῆς. Διότι, μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁ φανόμορφος τοῦτος Κόσμος θεμελιωμένος ἀπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἰς τὸν ἅδην, διὰ τοῦτο, βέβαια, εὑρίσκονται εἰς αὐτὸν τὸν Κόσμον, ὅσα θεμελιώνονται ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ὅσα συγκλείονται κάτω εἰς τὸν ἅδην. εἰς τὴν δόξαν ἐκείνα τοῦ οὐρανοῦ, εὑρίσκεται χωρὶς τὸν θανάτον ἡ ζωὴ, εἰς τὸν ἅδην, ἐξ ἐναντίας, ὁ θανάτος, χωρὶς τὴν ζωήν. Ὁ δὲ μεταξὺ τούτων Κόσμος, ἔχει καὶ τὰ δύω, καὶ τὴν ζωὴν δηλαδὴ, καὶ τὸν θάνατον. εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶναι ὑγίεια, χωρὶς ἀῤῥωστίαν· εἰς τὸν ἅδην, εἶναι ἀῤῥωστία, χωρὶς ὑγίειαν. εἰς δὲ τὴν γῆν, εἶναι ἀναμωμμύη ἡ ὑγεία μὲ τὴν ἀῤῥωστίας. εἰς τὸν οὐρανὸν, βασιλεύει ἡ δόξα χωρὶς παλαιπωρίαν· εἰς τὸν ἅδην, ἡ παλαιπωρία, χωρὶς καμμίαν δόξαν· εἰς τὴν γῆν, εὑρίσκονται καὶ τὰ δύω. εἰς τὸν οὐρανὸν, εὑρίσκεται χαρὰ, χωρὶς λύπην· εἰς τὸν ἅδην, λύπη, χωρὶς χαράν. Ἐδῶ εἰς τὴν γῆν, καὶ χαρὰ, καὶ λύπη ὁμοῦ. Τελευταῖον, εἰς τὸν οὐρανὸν εὑρίσκονται τὰ καλὰ ἅπαντα, χωρὶς καμμίαν κακόν· εἰς τὸν ἅδην, ἅπαντα τὰ κακὰ, χωρὶς καμμίαν ἀγαθόν· εἰς δὲ τοῦτον τὸν Κόσμον, τὰ καλὰ εἶναι ἀναμεμιγμένα μὲ τὰ κακά. Καὶ λοιπὸν, ἕως ὁποῦ ζῶμεν εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, εἰς τὴν ἐξουσίαν μας εἶναι, (διὰ τὸ αὐτεξούσιον ὁποῦ ἔχομεν παρὰ Θεοῦ) νὰ διαλέξωμεν ἐκεῖνα ὁποῦ μᾶς ἀρέσουν, ἢ τὰ αἰώνια ἀγαθὰ, ὁποῦ δὲν μετέχει ἀπὸ καμμίαν κακόν, ἢ τὰ αἰώνια κακὰ, ὁποῦ δὲν μετέχει ἀπὸ καμμίαν καλόν. Ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴ σφάλωμεν πλανηθέντες εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐκείνων, καὶ προτιμήσωμεν τὰ κακὰ ἀπὸ τὰ ἀγαθά· καὶ ἀκολούθως, ζημιώσωμεν τὴν ψυχήν μας μὲ ζημίαν τοιαύτην, ὁποῦ δὲν δύνανται νὰ τὴν διορθώσουν οὔτε πλοῦτη, οὔτε δυνασεῖαι, ἀλλ' οὔτε ὅλη ἐκείνη ἡ μέλλουσα αἰδιότης. διὰ τοῦτο, ἀφ' οὗ σᾶς ἐπαράσησα τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα κατοικητήρια τοῦ ἅδου, καὶ πικροτάτας κολασήρια, καὶ βάσανα, θέλω τώρα παχίσει νὰ ἐξάξω τὸν πόθον σας ὅλον, ἀνοίγωντας ἐκεῖνα τὰ θησαυροφυλάκια τῆς οὐρανίας εὐτυχίας καὶ δόξης, διὰ νὰ ἀγαπήσετε μόνον αὐτὰ, καὶ νὰ ῥιζωθῇ σαθερώτατα ἡ καρδία σας εἰς τὴν τῶν ὑπολαυσιν, καὶ ἐξ ἐναντίας, νὰ καταφρονήσετε τῆς γῆς τὰ ἐπίκηρα καὶ φθαρτὰ πράγματα· καὶ ἂς μὴ μιμώμεθα καὶ ἡμεῖς τὰ θηρία, ὁποῦ σκύπτουσι κάτω εἰς τὴν γῆν. τὰ ἑρπετὰ, ὁποῦ σύρονται χαμερπῶς εἰς τὸ ἔδαφος· τὰς χοίρας, ὁποῦ ἀνακατόνουσι τὸν δυσωδέσατον βόρβορον καὶ τὴν λάσπην· τὰς ἀσπάλαγκας, ὁποῦ σκάπτουσι τὴν γῆν, καὶ εἰς βοφίν τους αὐτὴν μεταχειρίζονται· τὰς ποντικὰς, ὁποῦ τῆς γῆς τὸ χῶμα μυρίζονται· τὰς κανθάρας, ὁποῦ τὴν κόπρον προσγυλοδύουσι καὶ ἐναγκαλίζονται, καθὼς κάμνουσιν ἀσυλλόγιστα πάντοτε οἱ ἀξιοδάκρυτοι ἁμαρτωλοὶ, οἱ αἱρετικοὶ, καὶ οἱ ἄπιστοι. οἱ ὁποῖοι, δὲν

www.tezaurliturgic.ro

δεν φροικρίνται νὰ αὐυψόνσιν εἰς τὰς ἁρανὰς τὸν νᾶν, καὶ τὰ ὄμματα, ἀλλὰ ὅλοι δὶ ὅλα χάσκυσι φρὸ τὰ χαμαίζηλα βρομερά πε, καὶ γήϊνα· καὶ φρὸς μὲν τὰ φωτεινόπατα καὶ ἁραία, εἶναι συχχαμεραὶς νυκτερίδες· φρὸς δὲ τὰ σκοτεινὰ καὶ ὄπιγεια, εἶναι ἀετοὶ ὀξυδερκέσατοι. ὅσοι δὲ, χάειτι Θεᾶ, εἶναι υἱοὶ Θεᾶ, καὶ ζητῶσι τὴ ἀλήθειά τὸν Θεὸν, ὄχι εἰς τὰ φθαμικρὰ τᾶτα φράγματα τᾶ κόσμυ, ἀλλὰ εἰς τὰ ὑπερμέγιςα τᾶ ἁρανᾶ· ὄχι εἰς τὰ παπεινὰ, καὶ χαμερπῆ, ἀλλὰ εἰς τὰ ὑψηλὰ καὶ μετέωρα. (διότι, ἔχων εἰς τὸν λογισμόν τες ἐρριζωμμένα ἐλπίδα καὶ πίσιν βεβαίαν τῆς μελλόσης αἰωνιόπατος) οἱ τοιᾶτοι, βέβαια, συκόνυν τὰ ὄμματά τες φρὸς τὰς ἀςέρας, ἀναβιβάζεσι τὸν ψυχόν τες εἰς τὰς ἁρανίας σφαίρας· ὑφώνυν τὸν νᾶν τες φρὸς τὸν Θεόπατα, καὶ ἀκολέθως, ἡμέρας καὶ νυκτὸς τὸν ποθεμμένον Παπείδα τες φαντάζονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ο' καιγύργιος ἄνθρωπος παραβλέπει τὰ μεγάλα τᾶς γᾶς, μὲ τὸ νὰ θεωρῇ τὸ μεγαλεῖον τᾶ ἁραν ᾶ.

Α'Σ ἀρχίσωμεν λοιπὸν νὰ λαλᾶμεν φὶ τὰ ἁρανᾶ, καὶ νὰ σᾶς ὑξάψω μὲ ὑπερβολὴν τὸν ἔρωτα καὶ πόθον, εἰς τὸ νὰ φροτιμήσετε τὰ ἁραία παύτερπνα καὶ ἀτελεύτατα ἀγαθὰ ἀπὸ τᾶτα τὰ ὄπιγεια, καὶ εἰς ἐκεῖνα νὰ εἶναι ἐρριζωμμένα, καθὼς φροεῖπον, ἡ καρδία σας. Θέλω δὲ φθαχήσει εἰς ἑτᾶς μὲ συντομίαν τὸ μεγαλεῖον αὐτᾶ τᾶ ἁρανᾶ, εἰς ὄφον ὅτι, καθὼς ἀπὸ τὴν πολλὴν ποικιλότατα τᾶς ἀςέρων τὸ ὀρέγεσθε τὴν κατοικίαν τες, ἕτω καὶ ἀπὸ τὴν μεγαλειότατά τες, νὰ λάβετε ἐκείνην διὰ λατίονα ὄρεξιν. Τὸ μεγαλεῖον λοιπὸν τᾶ ἁρανᾶ, καὶ τὴν γνώμην ὅλων χεδὸν τᾶ σοφῶν ἀςρονόμων τᾶ παρόντος αἰῶνος, ἀποδείχνεται ἀπὸ τὸ ὕψος τες. Αὐτὸ δὲ τὸ ὕψος τες, φθαίνεται πάλιν, ἀπὸ τὸ μεγαλεῖον τᾶ Ἡλίυ. Ἔπος ἓν ὁ Ἥλιος, ὁπᾶ δὲν φαίνεται μεγαλήτερος ἀπὸ μίαν σφαῖραν μεταχειρήσιμον, πόσον μεγαλεῖον λογιάζετε νὰ ἔχῃ; Ἑκατὸν ἑξήκοντα φοραῖς ὑπερβαίνει ὅλην τὴν φθήμεβον καὶ τὸν γύρον τᾶς γᾶς. τόσον μέγας εἶναι αὐτὸς ὁ Ἥλιος, ὁπᾶ φαίνεται εἰς ἡμᾶς σᾶς ασθαμιαῖος ἢ πεδιαῖος καὶ τὸ μεγαλεῖόν τε. Ἐκ τᾶτε λοιπὸν, ἠμπορεῖτε νὰ συνεικάσετε, καὶ νὰ εἰπῆτε πόσον εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὴν γῆν. Ὅθεν καὶ ἀκολυθεῖ ἀναγκαίως, νὰ εἶναι σὰν φάσημα ὑψηλότατον, καὶ ὑπέρμεβον μακρὰν ἀπὸ λόγυμας· ἐπειδὴ καὶ σᾶς τοιᾶτος ὑπερμεγεθέσατὲς ὄγκος, φαίνεται εἰς ἡμᾶς σᾶς μικρότατος δίσκος. ἀλλ' ἀκύσατε, καὶ θαυμάσατε τὸ φάσημα ὁπᾶ ἀπέχει ἀπὸ ἡμᾶς. Ὁ Ἥλιος, εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὴν γῆν εἴκοσι μιλιόνια μίλλια Ἰταλικὰ (τὸ δὲ μιλιόνιον, φθέχει δέκα φοραῖς τὰς ἑκατὸν χιλιάδας (ὅθεν ἀκολυθεῖ, ὅτι τόση νὰ εἶναι ἡ φθέρετα, καὶ τὸ κύκλον μέγεθος ἐκείνης τᾶς ἁραίας σφαίρας (εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ἐσημειωμμένος ὁ Ἥλιος) ὥςε ὁπᾶ, εἰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας αὐτὸς ὁ Ἥλιος φθερνᾶπας ὁλόγυρα τὸν ἁρανὸν, νὰ φθαπέρᾳ εἰς μίαν ὥραν, πέντε μιλιόνια, καὶ ἑπτακοσίας χιλια-

www.tezaurliturgic.ro

λιάδας μίλια, τὸ ὁποῖον εἶναι, ὡσὰν νὰ ἠμποροῦσε ὅλων τῶν ἀθρώπων τὸ ἡμισυ μέρος, πεντήκοντα φορᾶς εἰς μίαν τῶν ἡμερῶν τὸν γύρον τῆς γῆς, ποῦ εἶναι τεσσαράκοντα χιλιάδας μίλια. Καὶ ὁ γύρος τοῦ οὐρανοῦ εἶναι ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἑξ μιλιόνια, καὶ ὀκτακοσίας χιλιάδας μίλια. Πάλιν, τὸ κάτω κοίλωμα τοῦ στερεώματος, ἤτοι τοῦ ὀγδόου καὶ πολυάστρου οὐρανοῦ, ἀπέχει ἀπὸ τῆς γῆς, τετρακόσια δύω μιλιόνια, καὶ πεντακοσίας χιλιάδας μίλια. Λέγουσι δὲ οἱ αὐτοὶ ἀστρονόμοι, νὰ μὴν ἠμπορέσῃ κανένα ἀπὸ τὰ ἀπλανῆ ἄστρα τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς τὸ στερεώματι, ὁποῦ νὰ μὴν εἶναι δεκαοκτὼ φοραῖς μεγαλήτερον ἀπὸ ὅλην τὴν σφαῖραν τῆς γῆς. καὶ ὅμως, τὰ ἄστρα εἶναι χεδὸν ἀναρίθμητα. Κάθε δὲ ἄστρον, ὁποῦ κινεῖται καθ' ἡμέραν εἰς τὸν Ἰσημερινὸν, διαπερᾷ εἰς μίαν ὥραν περισσότερον ἀπὸ διακόσια δέκα μιλιόνια μίλια. Ἂς ἐλθωμεν τώρα καὶ εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἐμπυρίου οὐρανοῦ, ὁποῦ εἶναι ἡ ἀδαμοπετρίνη κατοίκησις τῶν Δικαίων. Τὸ κοίλον καὶ ὑποκάτωθεν μέρος αὐτοῦ τοῦ ἐμπυρίου οὐρανοῦ (καθὼς λέγουσιν ὅλοι οἱ ἀστρονόμοι) ἀπέχει ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς γῆς, ἓξ χιλιάδας μιλιόνια, καὶ τετρακόσια ἑβδομήκοντα πέντε μιλιόνια, καὶ τεσσαράκοντα ἑπτὰ χιλιάδας, καὶ πεντακόσια μίλια. λοιπὸν, ἀνίσως καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς, ὁποῦ βάνουσιν ἐκεῖνοι οἱ ἀστρονόμοι ἤθελες ὑποθέσῃ, ὅτι καὶ τὸ πάχος τοῦ νὰ εἶναι ἄλλο τόσον, ἀκολουθᾷ ὅτι τὸ κυρτὸν μέρος τῆς ἀνωθεν ὑπερφανείας τοῦ ἐμπυρίου οὐρανοῦ, νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς γῆς, τὸ διπλάσιον, ὁποῦ εἶναι τῆς ὅλης σφαίρας ἡ ἡμιδιάμετρος. ὅλη δὲ σωστὴ ἡ διάμετρος ἐπὶ διαπερᾷ διὰ μέσου τοῦ κέντρου τῆς γῆς καὶ εἰς τὰ δύω κυρτὰ μέρη τῆς ἐξωθεν ὑπερφανείας ἐκείνου τοῦ οὐρανοῦ, θέλει συνέχει εἰκοσιπέντε χιλιάδες μιλιόνια, καὶ ἐνακόσια μὲ ἑνὸς μιλιόνια, καὶ πεντακοσίας ἐννενήκοντα χιλιάδας μίλια. ὅλη δὲ ἡ κυρτὴ περιφέρεια τούτου τοῦ οὐρανοῦ, ἡ ὁποία συνέχει ἓξ φοραῖς τὴν διάμετρον, καὶ ὀλίγον τι περισσότερον, εἶναι (χωρὶς τούτου τοῦ περισσοτέρου) μίλια ἑβδομήκοντα ἑπτὰ χιλιάδων μιλιόνια, καὶ ἑπτακόσια τέσσαρα μιλιόνια, καὶ ἑπτακόσιαις ἑβδομήκοντα χιλιάδες. Βαβαὶ τὸ μεγαλεῖο! ἀρμόζει, καὶ ἀλήθειαν, νὰ ὑπερφανήσῃ τινὰς ἐδῶ μὲ θαύματος ἐκεῖνο τὸ τῆς Θείας Γραφῆς· „ ὦ Ἰσραὴλ, ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ, καὶ ὑπερμήκης ὁ τόπος τῆς „ κτίσεως αὐτοῦ! μέγας, καὶ οὐκ ἔχει τελευτὴν, ὑψηλὸς, καὶ ἀ„ μέτρητος! Ποῖος λοιπὸν, ταῦτα συλλογιζόμενος, ἤθελεν εἶναι τόσον μωρὸς καὶ ἄσκοπος, ὁποῦ νὰ ἁρπάζῃ ἀδίκως ἀπὸ τὸν γείτονά του ἕνα βδελυκρὸν κέντρον ἀπὸ τούτα τὰ κέντρα δηλαδὴ τῆς γῆς, ὅ,τι λογῆς εἶναι, χάλιν λόγω, χωράφιον, ἢ ὁασήτιον, ἢ ἀμπέλιον, ἢ ἄλλο τι παρόμοιον, καὶ νὰ ἀποκλεισθῇ ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἄμετρα πλάτη, καὶ μεγέθη τοῦ οὐρανοῦ; Καὶ ὅμως, μὲ πόσας φιλονεικίας πολλοὶ ῥήτορες ἰδρόνουσι καὶ κυράζονται διὰ

Βαρύχ. 3. 25.

μιᾶς ἀπιθαμῆς τόπον. διὰ δὲ τὸν οὐρανὸν, μεγάλη σιωπή. ὡς καὶ ὁ θεῖφθογγος ἐκεῖνος Βοηθειος ἔλεγε ὅτι „ ὅλη ἡ γῆ, ὄχι „ μόνον εἶναι σιγμὴ, ἀλλὰ καὶ σιγμὴ τῆς σιγμῆς, τόσῳ μικροτάτη εἶναι, ἂν συγκριθῇ μὲ τὸν οὐρανόν. μὲ τὸ κίπασμα αὐτὸ τοῦ οὐρανοῦ, ἐβάλκινεν εἰς τὸ μαρτύριον τὸν νέον Συμφοσιανὸν ἡ μητέρα του, λέγουσα· „ σήκωσαι, τέκνον μου, εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ ὀμ„ μάτιά σου, καὶ θεώρησαι ἐκεῖ τὸν ἀεὶ βασιλεύοντα Θεόν. „ Ἐσήκωσε τὰ ὄμματα, εἶδε τὸν οὐρανὸν, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς κατεφρόνησεν ὅλας τὰς βασάνους μὲ μεγάλην ἀνδρείαν, τέλος πάντων, ἔπλωσε καὶ τὸν λαιμόν του χαρίσμως εἰς τὸ σφαγεῖον. ἐχάσατε, χειρωναξ, ἂν χάσῃς τὸ δίκαιόν σου εἰς τὰ κειτεία· ἂν σὲ ἁρπάξῃ τὰ ὑποστατικά· ἂν δυσφημήσῃ τὸ ὄνομά σου· ἂν χάσῃς τὸν πλησίον σου· ἂν ξεπέσῃς ἀπὸ τὸ ἀξίωμά σου· ἂν καύσῃ τὰ ἀλώνια σου· ἂν πατήσῃ τὸ σπίτι σου· καὶ ἁπλῶς, ἂν ὅλον σε γυμνώσῃ· λάβε ἰαβεὶν εἰς αὐτὰς τὰς ἀθυμίας, καταφύγιον εἰς τὰς συμφορὰς, βοήθειαν εἰς τὰς πειρασμὸς, τὸ νὰ ἀτενίσῃς εἰς τὸν οὐρανόν· τὸ νὰ θεωρήσῃς τὸν μεγαλειότατόν του, καὶ μὲ τὸ μέσον αὐτὸν, νὰ φαντασθῇς τὸν ἐλπιζόμενον ξυφιὸν τὸ Παράδεισον. Ἄχ! καὶ πόσοι διέσκονται τὸν σήμερον, ὁποῦ διὰ ἕνα δακτυλιδάκι καλυβάκι, διὰ ἕνα ποδιαῖον χωραφάκι, πολεμοῦν πικρότατα μὲ ἔχθρας ἀδιάλλακτους· ξεχίζουσι τὸν χειρωνακτὸν ἀγάπην, καὶ μένουν ἕως θανάτου ἀφιλίωτοι. Πάσχει καὶ νόμον, διανόμους, μὲ μυρίας τρόπους καὶ τέχνας, νὰ ἁρπάζουν τὰ ξένα· νὰ πτωχεύσουν τὸν γείτονά τους· ὀργίζονται, φωνάζουν, ἀναπηδῶσι, καὶ χεδὸν, ἕνας τὸν ἄλλον νὰ ξεχίζουσιν, ἂν ὄχι μὲ τὰ ὀνύχια, μὲ ὕβρεις ὅμως καὶ λοιδορείας, δὲν παύουσιν. Ἄκουσον τί λέγει ὁ Θεῖος Αὐγουστῖνος· „ Ἐμβῆκες μέσα εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, διὰ νὰ „ εὕρῃς ὀλίγωρα. διαβάτης εἶσαι περισωρινός. „ ξενοδοχεῖον πρόσκαιρον εἶναι ἡ παροῦσα ζωὴ τοῦ Κόσμου· τί λοιπὸν ἀθάνατα μελετᾷς; δὲν θέλει περάσει πολὺς καιρὸς, καὶ θέλεις μετοικισθῇ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον, εἰς τὸν καθολικὸν Καπικίαν. ἀπὸ τὴν ἐξοχείαν, εἰς τὴν Πατρίδα· ἀπὸ τὴν φυλακὴν, εἰς τὸ βασίλειον· καὶ ἀγκαλὰ, καθὼς προείπομεν, ἄμετρον εἶναι τὸ διάστημα, ὁποῦ ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν· ἂν ὅμως εὑρεθῇ ἀξία ἡ ψυχή σου τῆς οὐρανίου δόξης, εἰς μίαν στιγμὴν θέλει φθάσει ἐκεῖνον τὸν χαριέστατον καὶ εὐτυχέστατον Κόσμον. Καὶ καθὼς ὁ νοῦς μας εἰς μίαν στιγμὴν βρέχει ὁπου θέλῃ, καὶ εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ εἰς τὴν δύσιν· καὶ καθὼς τὰ ὁμματά μας, ὅταν τὴν νύκτα εἶναι ξαστερία, εὐθὺς ὁπου ἀτενίσουν ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν, βλέπουν ἐν τῷ ἅμα τὴν σελήνην, καὶ τὰς ἀστέρας, ὕπου καὶ ἡ ψυχή μας, ὅταν λυθῇ ἀπὸ τὸ σῶμα, εὐθὺς δύναται εἰς τὸν ἐμπύριον οὐρανὸν, εἰς τὴν κατοικίαν τῶν Δικαίων. μὲ αὐτὴν τὴν ὀγλίγωρον ἀνάβασιν εἰς τὰς οὐρανὰς, ἐπαρηγόρει τὸν ἑαυτόν

www.tezaurliturgic.ro

της ἐκείνη ἡ θεοσεβεστάτη γυνὴ, ὅταν τὴν ἐτιμώρησε μὲ φοβερὰς ἀχολάσεις διὰ τὴν ἀσέβειαν. Ἐκείνετο ἡ Λύγία ἐξεπλωμένη ἐπάνω εἰς λίθον ὀξύτατον καὶ κοφτερόν· ἐθλίβετο καὶ ὑποπαύω μὲ βάρος δυσβάστατον· καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν, ἐμελῳδᾶσε μὲ χαρᾶς λέγουσα. „ Σωτόμον εἶναι τὸ ἀνέβασμά μου εἰς τὸν οὐρανόν· „ ὕστερον ὑπὸ ἓξ ὥρας, ἔχω νὰ ἀνεβῶ ὑπεράνω ὑπὸ τὴν Σελήνην, καὶ τὸν Ἥλιον, ἔχω νὰ πατήσω τὰ ἄστρα, καὶ νὰ ἔμβω „ εἰς τὸν ἐμπύρεινον, „ Ὦ, καὶ τί κάμπος ἀγαλλιάσεως καὶ χαρᾶς ἀνοίγεται εἰς ἐμᾶς, ἂν συλλογισθῶμεν, ὕστερον ὑπὸ ὀλίγας ἡμέρας, ἢ ὑπὸ ἑβδομάδας, ἢ ὑπὸ μηνῶς, ἢ ὑπὸ χρόνους τειάκοντα, ἢ ἑξήκοντα ἑβδομήκοντα! Τὰ ὅλα, ὅπου ἐδῶ πόρα βαβάζομεν, θέλομεν τὰ ἰδοῦ βλεποφανέρα, ὅταν ἀναβῶμεν εἰς τὸν ἀέρα, εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ πυρὸς, εἰς τὴν σελήνην· ὅταν σταθῶμεν ἐπάνω ὑπὸ τοὺς πλανήτας, ὑπὸ τὸν Ἥλιον, καὶ ἀπ' αὐτὸ τὸ τερέωμα. τὰ ὁποῖα, βέβαια, θέλει ἀκολουθήσει εἰς κάθε χεισιανὸν, καθὼς λέγομεν, ἀνίσως θεωρῇ τὸν οὐρανὸν ὄχι πόσον μὲ τὰ παχέα τοῦ σώματος ὄμματα, ὅσον μὲ τὰ τῆς πίστεως καθαρώτατα βλέμματα. καὶ τὸν ὁποῖον τρόπον παραβλέπει ὅλα τὰ βάσανα τοῦ σώματος, καὶ καταφρονεῖ ὅλα τὰ ἡδέα καὶ χαρμόσυνα τῆς παρούσης ζωῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Β'.

Ὁ καιρόφρων ἄνθρωπος, ἀφεβάζει τὸν ἑαυτόν του μοερῶς εἰς τοὺς οὐρανοὺς, θεωρῶντας τὴν ἐκείνα ἀμορφάδα καὶ ἀπρέπειαν.

„ Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου (διὰ νὰ φωνάξω καὶ „ ἐγὼ καὶ τὸν Προφήτην Μιχαίαν) καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ „ Θεοῦ. „ Ἐλᾶτε ὅσοι εἶσε ἀσεβεῖς καὶ θεόφοβοι, καὶ ἂς πλησιάσωμεν νὰ ἰδοῦμεν αὐτὸ τὸ ἴδιον παλάτιον τοῦ οὐρανίου Βασιλέως· τὸ ὁποῖον, δὲν εἶναι κατεσκευασμένον ὑπὸ λίθους τιμίους, καὶ ὑπὸ χρυσίον καὶ ἄργυρον, ἀλλὰ ὑπὸ τὰ ἀκριβέστατα τούτων, καὶ πολὺ τιμιώτερα πράγματα. Ἂς ἐμβάσωμεν τὲ ἴχνη τῶν ποδῶν μας εἰς ἐκείνην τὴν πόλιν, διὰ τὴν ὁποίαν ἔλεγεν ὁ Προφήτης Δαβίδ· „ δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ. „ Αὐτὴ εἶναι ἡ πόλις τῶν ἀθανάτων πολιτῶν, τῶν ἀρχόντων, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ. Οἱ ὁποῖοι, ὁμοῦ μὲ τοὺς ἁγίους Ἀγγέλους, μὲ μίαν κοινὴν, καὶ ὁμόψυχον θέλησιν, μὲ διακαῆ καὶ ἀνίκητον ἔρωτα ὑμνολογοῦσιν ἀκαταπαύστως τὸν παντοκράτορα Θεὸν, καὶ εἰς τὰ αὐτὰ ἀγαθὰ ἐπιφραίνονται. αὕτη ἡ πόλις, εἶναι ἡ ἡμετέρα πρώτη καὶ ἀρχαία πατρίς· τῆς ὁποίας τὰ θεμέλια,

λια, εἶναι βαθέα· τὰ τείχη, ὑψηλά· αἱ πλατεῖαί της, εὐρύχωροι· τὸ ἔδαφός της, κατεστρωμένον τεχνικώτατα ὑπὸ διαφόρους λίθους τιμίους· ἡ στράτα της, ἀστράπτουσιν ὑπὸ τὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ ὑπερτάτου φωτός. Ἀλλὰ, ματαίως ἀγωνιζόμεθα νὰ ἑρμηνεύσωμεν ἐκείνα τὰ τόπου τοῦ ἀνερμηνεύτου μεγαλειότητα, καὶ μεγαλοπρέπειαν, πολλῷ μᾶλλον νὰ ἐξηγήσωμεν τὸν ἀνεξάντλητον πλοῦτον, ὁποῦ εἰς αὐτὸν εἶναι τεθησαυρισμένος, καὶ τὰς χαρὰς καὶ εὐφροσύνας, ὁποῦ εἰς αὐτὸν ἀπολαμβάνονται. Δὲν ἠμποροῦσιν ἀξίως νὰ ἐπαινέσωσι, καὶ καθαρῶς νὰ παρασήσωσιν ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ μήτε οἱ ἀριθμητικοὶ μὲ τοὺς ψήφους των, μήτε οἱ Γεωμέτραι νὰ τὰ μετρήσωσι μὲ τὸν πῆχυν τους, μήτε οἱ διαλεκτικοὶ καὶ ῥήτορες νὰ τὰ διηγήσωσι μὲ τὴν εὐγλωττίαν των, μήτε οἱ γραμματικοὶ μὲ τὴν γλαφυρότητα τῆς λέξεώς των νὰ τὰ σολίσωσιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐδῶ μάλιστα διαλαμβάνομεν περὶ μόνης τῆς ὡραιότητος καὶ λαμπρότητος αὐτοῦ τοῦ τόπου, ποτὲ πρᾶγμα θέλει εἶναι ἐκεῖνη ἡ καθ' αὐτὸ καλονὴ καὶ ὡραιότης, διὰ τοῦτο δὲν εἶναι παράδοξον, ἀνίσως μικρὸν ἐνδιαβήσωμεν καὶ περὶ τούτου ἰσορήσαντες. Ἀλλὰ πρῶτον ἂς εἴπωμεν τὸ τέλος καὶ τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Παντοδυνάμος Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν Οὐρανὸν, καὶ αὐτὸν τὸν Παράδεισον, διὰ ποίαν αἰτίαν, καὶ εἰς τί ἀποβλέποντας, ὄχι δὲ ἄλλο τί, βέβαια, παρὰ μόνον διὰ νὰ φανερώσῃ καὶ νὰ ἀποδείξῃ εἰς Ἀγγέλους τε, καὶ ἀνθρώπους, καὶ ἁπλῶς, εἰς ὅλον τὸ πᾶν, ποσῶν, καὶ ποταπὴ εἶναι ἡ Σοφία, ἡ Δυνάμις, ἡ Ἀγαθότης, τὸ Μεγαλεῖον, καὶ ἡ Μεγαλοπρέπειά του. Καὶ αὖ λοιπὸν τοῦτος ἦτον ὁ σκοπός του, ὅπου νὰ ἀποδείξῃ αὐτὰς τὰς ἰδιότητας εἰς αὐτὰ τὰ δημιουργήματα, ὡσὰν εἰς σῶα περιφανέστατον θέατρον, συλλογισθῆτε τώρα ἐσεῖς ὦ ἄνθρωποι, καὶ κατανοήσατε, ποταπὴ πρᾶγμα νὰ εἶναι ἡ Δυνάμις ἐκείνη τοῦ Δημιουργοῦ καὶ Παντοκράτορος Θεοῦ! ὁ ὁποῖος, καθὼς μὲ σῶα καὶ μόνον νεῦμα τῆς Παντοδυνασίας αὐτοῦ Θελήσεως ἐδημιούργησε τοῦτον τὸν Κόσμον, ἔτζι καὶ ἄλλος μυρίους Κόσμους τοιούτους μὲ τὸ ἴδιόν του νεῦμα ἠμπορεῖ νὰ κτίσῃ μὲ σῶα λόγον, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν διχολώτατα· καὶ πάλιν, εἰς μίαν, καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἠμπορεῖ νὰ τοὺς ἀφανίσῃ παντελῶς εἰς τὸ μηδέν. Προσέτι, ὅτι ὁ Θεὸς κάνει, τὸ κάνει χωρίστινος ἀγωνίας καὶ κόπου μὲ τὴν ἰδίαν δυκολίαν ὁποῦ ἔκαμε σῶα κόσκον τοῦ ἀέρος, δύναται νὰ κάμῃ καὶ σῶα πέμμεγαν οὐρανόν. Δὲν κοπιάζει περισσότερον ὁ Θεὸς εἰς τὸ νὰ δημιουργήσῃ σῶα Σεραφεὶμ ὑπὲρ μύρμηκα, καὶ σῶα Ἄγγελον ὑπὲρ μῦαν. Δὲν ἐκοπιάσθη περισσότερον ὁ Θεὸς, ὁποῦ ἔκτισε τὸν πρῶτον τῶν Ἀγγέλων Ἑωσφόρον ὑπὲρ τὸν χαμερπέστατον καὶ μικρώτατον τῆς γῆς σκώληκα, ὅτι ὅταν δημιουργῇ μεγάλα κτίσματα κοπιάζεται καὶ ἱδρόνει· ὅτι ὅταν μικρὰ, ἐλαφρύνεται· ὅτε ὅταν ἐδημιούργει τὸν Κόσμον, ἀπέκαμε· ὅτε ὅταν τὸν ἐτελείωσεν, ἐξανάσανεν. Ὅλα, ὅσα θέλει, τὰ δυνά-

www.tezaurliturgic.ro

δωάται· καὶ ὅσα βάλεται, τὰ τελειόνει μὲ μόνλω αὐτὸ τλὼ ἀπ τέξισον παυποδωναμίαν καὶ βάλνσιν. πῶρα λοιπὸν, εἰς τὸν τὸν ξένον, ἂς συλλογισθῶμεν ἡμεῖς, ὅτι, τόση εἶναι ἡ Δωάμις τῦ Θεῦ, ὅσλω ἀμέσως ἠκόσατε· καὶ τόση εἶναι ἡ Δόξα τς, ὅσον εἶναι τὸ μεγαλεῖον τῦ Κτίσματός τς, μὲ τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ φανερώσῃ τλὼ τοιαύτλω τς Δόξαν καὶ Δωάμιν. Διότι, τί θέλει χρειαθῆ ἀπὸ κάνεσα ἄλλον, εἰς τὸ νὰ τελειώσῃ καθὼς θέλει τὸ ἔργον τς καὶ πάντα τέλειον; χεῖρας, καὶ μηχανλὼ τεχνίτς; Καὶ αὐτὸς εἶναι ἀσύγκριτος εἰς τλὼ δωάμιν. Μάθησιν; καὶ αὐτὸς εἶναι ἄπειρος εἰς τλὼ σοφίαν. Πλῆτον; καὶ αὐτὸς πλητίζει τὸς πάντας. Ποπαπὸν ἔργον νομίζετε, νὰ εὑρῇ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ Ἐργασήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀρχιτέκτονες εἶναι, ἡ Παυποδωαμία τῦ Παῖδός, ἡ Σοφία τῦ Υἱῦ, καὶ ἡ Ἀγαθότς τῦ Πνεύματος; ὅπς ἡ Ἀγαθότς καὶ βάλεται νὰ φροσάζει, ἐκεῖ ἡ Σοφία καὶ διαττάτει καὶ διαθέτει, ἡ δὲ Παυποδωαμία καὶ ὑπεργχύει καὶ κτίζει. ὅ,τι βάλεται ἡ ἄμεβος Ἀγαθότς, τῦτο κατανοεῖ καὶ ῥυθμίζει ἡ ἄπειρος Αὐτοσοφία, τὸ αὐτὸ τελειόνει ἡ ἀκαπανόητος Παυποδωαμία. Καλῶς λοιπὸν ἔψαλεν ὁ Προφήτης περὶ ἐκείνης τῆς ὡραιοτάτης καὶ ὑπερμεγεθεστάτης πόλεως. „ δεδοξασμένα ελαλήθη περὶ σοῦ ἡ „ πόλις τῦ Θεῦ. „ Ἐκείνη ἡ πόλις, ἡ ὁποία, διὰ τλὼ ἱερὰν ὁμήγυειν τῆς ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ παντων τῆς Ἐκλεκτῆς τῦ Θεῦ, εἶναι, ὡς ἀληθῶς, μακαρία· ἐκείνη, λέγω, ἡ πόλις, μὲ ὑπερφώτως χάριτας, καὶ ἀγαθότητας φεγγοβολεῖ· εἰς ἐκείνλω, πλησιοπαρόχως χαρίζεται ἡ αἰώνιος σωτηρία· ἡ ἀλήθεια, βασιλδύει. δὲν εἶναι ἐκεῖ κάνεσα, ὅπὲ νὰ ἀπατᾷ, ἢ νὰ ἀπατᾶται· κάνεσα ἀπὸ αὐτλὼ μακάριος δὲν διώκεται· κάνεσα πονηρὸς καὶ δόλιος, εἰς αὐτλὼ δὲν ἐμβαίνει. Ἐκεῖ εἶναι βεβαιοτάτη ασφάλεια· γαλλίη ἀπέραχος· δδαιμονία αἰώνιος, καὶ ἄκρα μακαριότς. Ἐκεῖ εἶναι ἀγάπη τελεία· φόβος κάνεσας δὲν εἶναι· ἡμέρα ἀνέσπερος ἀκατέλλει· ὁμόνοια χαριεστάτη, καὶ συναναστροφὴ παυδυφρόσυνος. Περὶ ταύτης τῆς ἀνερμλωδτς Μακαριότητος καὶ δαιμονίας, ἔγραψεν σᾶς πολυμαθὴς τοιαυτροπως. „ Ἐκεῖ, ὁ „ μακάριος βλέπει τὸν Θεὸν μὲ τλὼ θέλησιν· τὸν ἔχει μὲ τὴν „ ἀπόλυσιν· τὸν ἀπολαμβάνει μὲ τλὼ χαράν· μένει νέος εἰς „ ὅλας τὰς αἰῶνας· ὑπερλάμπει εἰς τλὼ ἀλήθειαν· χαίρεται „ εἰς τλὼ ἀγαθότητα· καθὼς ἔχει αἰώνιον τλὼ δαμονλὼ, ἔτζι „ ἔχει τλὼ δικολίαν εἰς τὸ νὰ κατανοῇ τλὼ δδαιμονίαν εἰς τὴν „ ἀπαυσιν. “ Ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ὁπὲ κάμνει αὐτλὼ τλὼ Πόλιν τοῦ Θεῦ δδαιμονεστάτλω, εἶναι ἡ αἰώνιος καὶ ἀβάλυτος εἰρλώη. Διὰ τλὼ ὁποίαν ἔλεγεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ, ἐννοῶντας τλὼ ἐρανίον Ἱερσαλήμ· „ ὁ τιθεὶς τὰ ὅρια σα εἰρλύσυ. „ Τίς δώάται ἀξίως νὰ παρασήσῃ μὲ λόγια, ποπαπὴ θέλει εἶναι ἡ ἀγαλλίασις καὶ χαρὰ ἐκείνης τῆς μακαρίας ψυχῆς, ὅταν εἰς ἐκείνλω τλὼ πό-

λιν κατοικήσῃ, τῆς ὁποίας τὰ σώρα τὰ ἔκαμεν ὁ Θεὸς εἰρλύλω! Τότε ἐξάπαντος, ἡ τοιαύτη ψυχὴ, ὅλη σωθεῖσα τῷ Θεῷ, καὶ δῷ νὰ εἰπῶ ἔτζι, μέσα εἰς αὐτὸ της τὸ κούβον ἐγκατοικήσασα, θέλει κράξει μὲ τὸν Δαβίδ· „ Ἐν εἰρλύῃ ὅπὶ τὸ „ αὐτὸ κοιμηθήσωμαι, καὶ ὑπνώσω. μεταχειρίζεται ὁ Δαβὶδ εἰς „ τλὼ εἰρλύλω τὸ „ ὅπὶ τὸ αὐτό· ἤγουν, ἀμετακινήπως, καὶ ἀμεταβέπτως. Καθὼς ὁ Κασιόδωρος τὸ ἑρμηύδει, εἰρλύη, ὁπὲ εἰς τλὼ ἰδίαν κατάσασιν νὰ διείσκεται πάντα· εἰρλύη, ὁπὲ ποτὲ νὰ μὴ διακόπτεται, ἀλλ᾽ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα νὰ ἐξαπλᾶται. Τότε θέλομεν εὕρῃ τλὼ αἰώνιον εἰρλύλω, καὶ ἀδιάκοπον ἀνάπαυσιν, ὅταν ἤδη καταντήσωμεν εἰς τὸ ὁλούτερον παντὸς ἀγαθῦ κούβον καὶ τέλος. Ὅταν γυμνωθῶμεν ἀπὸ τὰ ἐνδύματα τῆς φθορᾶς καὶ ἀνυπόπτητος, καὶ ἐνωθῶμεν ἀχωείσως μὲ τλὼ ἀρχικλύμας καὶ πρώτλω αἰτίαν, ὁπὲ εἶναι ὁ Δημιργός μας Θεός. Τοιαύτλω παντέλειον εἰρλύλω, ματαίως τινὰς ἤθελεν ἐλπίσῃ εἰς τὸν παρόντα Κόσμον, καὶ εἰς τὸν δρόμον τῆς παρύσης ζωῆς. Ἡ ψυχὴ, ὁπὲ δὲν ὑπόκειται ἐνταῦθα εἰς κάμμίαν μεταβολλὼ, ἡ τοιαύτη εὗρεν ἀσφαλῆ κατοικίαν εἰς τὸν ἑαυτόν της ὑπεράνω τῆς ἀρανῶν. Ὅλος ὕτος ὁ Ἐπίγειος Κόσμος, καθὼς εἶναι συνθεμένος ἀπὸ ἐναντίας ποιότητας, ἔτζι καὶ καθ᾽ ἡμέραν μᾶς δίδει ἀφορμὰς καὶ αἰτίας παραχῆς καὶ συγχύσεως· ἀπὸ τὰς ὁποίας, ἡ ζωὴ τῆς παλαιπώρων ἀνθρώπων χεδὸν καταχώνεται, καὶ συμπνίγεται. Πόσοι ἄνθρωποι διείσκονται, ὁπὲ, κάλλιον πρωτιμῶσι νὰ κατοικῆν εἰς τέτλω τλὼ πηλίνλω φωλεὼ τὸ Κόσμε, παρὰ εἰς ἐκείνλω τλὼ ἐρανίαν αὐλλώ· καλλίτερα, λέγω, προκείνεσι νὰ διείσκωνται εἰς τὸν τὸν πρόσκαιρον, καὶ πεθλιμμένον Κόσμον, παρὰ εἰς τὸν αἰώνιον καὶ χαρμόσυνον ἐρανόν! Ποῖος ποτὲ λογιάζει διὰ φρόνιμον καὶ γνωσικὸν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ὕστερον ἀφ᾽ ὅ ἤθελεν ἰδῇ ὅλον τὸ ἀσπίτιον ὁπὲ ἦτον καμωμένον μὲ κάθε λογῆς διμορφίαν καὶ τέχνλω θαυμάσιον· τὰ ἀμπελάτα ἀπὸ διαφόρως βοφάς· τὰ σκευκιάτα πεπληρωμένα ἀπὸ ἀργύρειον, καὶ χρύσιον· τὰ ταμειάτα σεσωρευμένα ἀπὸ πολυειδῆ φορέματα καὶ πολύτιμα, ὅτι κατεκαύθησαν αἰφνιδίως ἀπὸ πυρκαϊάν, νὰ μὴ δακρύσῃ, ἢ παντελῶς νὰ μλὼ ἀνασκνάξῃ; ἔπειτα, ἐνθυμηθεὶς διὰ σᾶ μικρὸν ἀνδωράκι, ὁπὲ αὐτὸς εἶχεν εἰς κλειβίον κεκλεισμένον, τὸ ὁποῖον ἐσωκήθιζε πολλάκις νὰ τὸν διφραίνῃ μὲ τὸ γλυκύτε κελάδισμα· καὶ μαθὼν ἀπὸ τὸς δλλεστς, ὅτι καὶ ἐκεῖνο κατεκαύθη εἰς τλὼ πυρκαϊάν, τότε δὴ τότε νὰ ἤθελεν ἀρχίσῃ νὰ θρλωῇ ἀπαρηγόρητα, νὰ κόπτεται ἀβάκειτα, καὶ νὰ σκνάζῃ ἀνόπτα, διότι ἔχασε τοιῦτον ἠγαπημένον πλάκι; βέβαια, ὄχι μόνον δὲν ἤθελαν τὸν σοχαθῇ οἱ ἄνθρωποι φρόνιμον καὶ γνωσικὸν, ὡς προείπομεν τὸν τοιῦτον· ἀλλὰ καὶ μωρὸν, καὶ ἀνόπτον. Διότι, ἂν καὶ τὸ κελάδισμα τῆς γλυκυφώνε ἐκείνης ἀηδόνος χαροποιῇ καὶ δι-

www.tezaurliturgic.ro

διφραίνη τὴν ἀκοήν, ἀλλὰ, τίς δὲν θρηνεῖ καὶ κλαίει θλιβερὸν διὰ τὴν φθορὰν καὶ στέρησιν τόσων πολλῶν καὶ πολυτίμων πραγμάτων; Ἀλλὰ πῶρα, χεδὸν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὴν ἰδίαν μωρίαν, ἀναισθησίαν, καὶ ἀδιαφορίαν ἔχομεν. ὅλοι παρόμοιοι φαινόμεθα τὸν σήμερον μὲ ἐκεῖνον τὸν βασιλέα τῆς Ῥώμης Ὠνήσιον· ὁ ὁποῖος, καθὼς ἱστοροῦσιν, ἔλειπε θλιβερὸς ἀπὸ τὸς ἐχθρὸς πολλὴν καιρὸν μέσα εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ ἐπειδὴ εἰσέβη μέσα εἰς τὸ βασιλικόν τε κάμαραν σῶας φίλος τε, καὶ τὸν ἀνήγγειλεν ὅτι ἐχάθη ἡ Ῥώμη, ἔπεσε καὶ γῆς ἀπὸ τὸν λύπην τε, καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ παρηγορηθῇ· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς, εἶχεν εἰς τὸ παλάτι τε σῶα μικρὸν σκυλάκιον, τὸ ὁποῖον ἠγάπα πολλὰ καὶ ἐθρέποιεῖτο, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὠνόμαζε καὶ Ῥώμην· ὅθεν, ἀκούοντας ἀπὸ τὸν μεγάλην τὴν ἀπώλειαν τῆς Ῥώμης, ὅλος σύγχυσις ἐρωτᾷ, καὶ πῶς ἔτζη ἔξαφνα ἐχάθη ἡ Ῥώμη, ὁπῦ αὐτὴ ὀλίγον προτήτερα μετ' ἐμὲ ἔπαιζεν; Ὁ μανταποφόρος καὶ τὰ ὑποκείνεται, ὅτι, δὲν ἐχάθη, βασιλεῦ, ἡ σκύλα Ῥώμη, ἀλλὰ ἡ Πόλις. τότε ὁ βασιλεὺς ἄρχισε νὰ γελᾷ, καὶ νὰ διχαρισῇ τὸν φίλον τε, ὁπῦ δὲν τὸν ἐλύπησε μὲ τὸ ὀλέθριον μήνυμα τῆς σκύλας. Πόσοι τὴν σήμερον Ὠνήσιοι θρήσκονται, ὁπῦ σπαράζουσι, λυποῦνται, χύνουσι δάκρυα, ὅταν τὰς κλέψωσι χρυσίον, ἢ ἀργύριον· τὰς πάρωσι τὰ φορέματά τες, τὰς καύσωσι τὸ σπίτιόν τες· καὶ θὰ νὰ εἰπῶμεν μὲ σῶα λόγον, ὅταν σεριθῶσιν ἀπὸ τὸν πλοῦτον, καὶ τὸν βόρβορον τότε τὸ Κόσμου, ὁπῦ ὑπεραγαπῶσιν· μήσως ὅμως καὶ σεριθῶσι τῆς οὐρανίε βασιλείας, χαίρουσιν, ἀγάλλονται, ξυφῶσι, καὶ χορεύουσι, χωρὶς νὰ τὸ ψηφῶσι τελείως διὰ τίποτες. Ὄχι ὀλίγοι φαίνονται, ὁπῦ μὲ ἄκραντες ἐπιθυμίαν ἐναγκαλίζονται τὴν ἀσωτείαν τε καὶ ἀκολασίαν, ὡσὰν μίαν εὐδαιμονίαν· τὰ δὲ ἄλλα, ἔχουσιν εἰς δεύτερον τάξιν· φαίνονται, λέγω, πολλοὶ ὄχι μόνον ἄφρονες καὶ μωροὶ ὡσὰν τὸν Ὠνήσιον, ἀλλὰ καὶ ὡσὰν τὸν Γαλιλαῖον, καὶ αὐτὸν βασιλέα τῆς Ῥώμης, ὁ ὁποῖος, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Τειβέριος, ἐπειδὴ τὰ ἐμηνύθη πῶς ἡ Αἴγυπτος ἀπεστάτησεν, ἀπεκρίνατο· καὶ τί; δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ζήσωμεν καὶ χωρὶς τὸ λινάρι τῆς Αἰγύπτε; ὅταν δὲ πάλιν ἐβεβαιώθη, πῶς ἡ Ἀσία ὅλη χεδὸν ἐρημώθη ἀπότε τὰς ὁρμὰς καὶ συγχρήσεις τῆς σοιχείων, καὶ ἀπὸ τὰς καταδρομὰς καὶ λεπλασίας τῆς Σκυθῶν, εἶπε· καὶ τί; δὲν ἠμποροῦμεν νὰ πλύνωμεν τὰ ποκάμισά μας καὶ χωρὶς τὸ σαπούνι τες; Ὅταν ἐχάθη ἀπὸ τὰς χεῖράς τε ὅλη χεδὸν ἡ Φραγγία, λέγεται, πῶς νὰ ἐγέλασε, καὶ εἶπεν· ἔχομεν τί νὰ φορέσωμεν, καὶ χωρὶς τὰς ἀλεργίδας, καὶ χλαμύδας τῆς Φραγγίας. Ὦ, πόσους ὁ παρὼν αἰὼν ζρέφει Γαλιλαίους, ἴσως δὲ καὶ χειροτέρους, καὶ βδελυρωτέρους ἀπὸ ἐκεῖνον. Διότι, ἄλλος μὲν, δὲν συλλογίζεται, ὅτε ὀρέγεται παντελῶς ἄλλο κάνεα καλὸν, πάρεξ πλοῦτον· ἄλλος δὲ

δόξαν· ἕτερος, ἡδονὰς, καὶ ἄλλος, ἄλλο τί τῶν ματαίων. καὶ αὐτινας τὰς τοιαύτας ἐνθυμίσῃ μὲ ὀλίγα λόγια περὶ τῆς οὐρανίε βασιλείας, ἢ περὶ τῆς ὁδὸς καὶ τὰ μέσα, μὲ τὰ ὁποῖον δυνάται νὰ κληρονομήσῃ αὐτὴν τὴν βασιλείαν, τὸν καίει νὰ συγχίζεται καὶ ἀγανακτῇ, καὶ νὰ ἀναχωρῇ μὲ μεγάλην σκληρότητα τῆς καρδίας τε, καὶ θέλπατῶντας νὰ μαρμαρίζῃ, λέγοντας. „ Ὁ ἀ„ρανὸς τὸν οὐρανὸν, τῷ Κυρίῳ· τὴν δὲ γῆν, ἔδωκε τοῖς υἱοῖς „ τῶν ἀνθρώπων.„ Προκείνουσιν ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν γῆν, νὰ ἔχωσιν σῶα μικρὸν καλυβάκιον, θέλ εἰς τὸν οὐρανὸν σῶα ὁλόχρυσον παλάτιον. Ὅθεν, διὰ αὐτὴν καὶ μόνην τὴν ἀδιάκοπον προτίμησιν, πρέπει νὰ σεριθῶν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· διότι, μόνοι τες ἔκλεισαν τὰ ὀμμάτιά τες, θέλ νὰ μὴν ἰδοῦν ὑψηλά. μόνοι τες ἔκλεισαν τὰ αὐτία τες, θέλ νὰ μὴν ἀκούσουν καμμίαν νουθεσίαν περὶ αὐτῆς τῆς βασιλείας· μόνοι τες καύσιν ἀναξίως τὸν ἑαυτόν τες ἀπὸ αὐτὴν· ἐπειδὴ καὶ δὲν ἠθέλησαν ποτὲ νὰ καμώσι διὰ αὐτὴν κάμμιαν μελέτην καὶ φροντίδα. Ἀλλ' ἡμῶν, πρωτὰ νὰ καταπέσῃ ἡ ψυχή μας εἰς τὰς ἀρνὰς ἂς ὑπάγῃ ἔμπροσθεν ἡ ἐπιθυμία δι' ἐκείνης· πρωτὰ νὰ εἰσέβωμεν παιδιὰ μονες καὶ μακάριοι εἰς τὸ οὐράνιον βασίλειον, ἂς ἀναζέχωμεν ἀπὸ πῶρα νοερῶς μὲ πρόθυμον σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς αὐτὸ, θέλ νὰ ὑπολαύσωμεν ἐκεῖ εἰς ὅλον τὸν αἰωνίσπαν ἐκεῖνα, ὁπῦ ἀπ' ἐδῶ μὲ τόσον θερμὸν ἔρωτα ἐποθήσαμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὅταν ὁ καινύριος ἄνθρωπος θεωρῇ τὰς χάριτας τῶν δεδοξασμένων σώματες, παραβλέπει τὸ ἐδικόν τε σῶμα.

Ἔως ὧδε ἐλαλήσαμεν ἀρκετὰ περὶ τῆς οὐρανίε κατοικίας τῶν Δικαίων, λείπεται πῶρα νὰ στρέψωμεν τὸν λόγον μας εἰς αὐτὰς τὰς Δικαίας, οἱ ὁποῖοι, ἐκεῖ αἰωνίως ἔχουν νὰ ἀναπαύωνται. Ἀλλὰ, πρῶτον ἂς ὁμιλήσωμεν, περὶ τῶν σωμάτων ἐκείνων τῶν μακαρίων, ἔπειτα θέλομεν προχωρήσῃ καὶ εἰς τὰς ἐκείνων ψυχάς. Ὅλος ὁ ἄνθρωπος σωίζεται, ἀπὸ δύω μέρη· τὸ σῶμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἄλλο δὲν εἶναι ταπεινότερον· καὶ τὴν ψυχὴν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἄλλο δὲν εἶναι ὑψηλότερον, καὶ εὐχοχώτερον εἰς πάντων τὸν Κόσμον· καὶ θέλ τοῦτο τὸ καθ' σῶα θέλει ἀπολαύσει ξέχωρα ἐδικήν τε δόξαν, καὶ χάριν, καὶ εὐφροσυνίαν εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἀγκαλὰ ἡ σὰρξ, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀπὸ πηλὸ λάσπην τῆς γῆς, καὶ ὕστερον ἐκυλίσθη εἰς διάφορα πάθη τῆς ἀτιμίας „ καὶ „ συμβληθεῖσα τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀκαθάρτοις ὡμοιώθη αὐτοῖς, „

καὶ

www.tezaurliturgic.ro

καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἔπρεπε νὰ εἶναι δεδεμένη εἰς φάτνην ἀλόγων, καὶ ὄχι νὰ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ νὰ ἀναπαύεται μὲ τόσην δόξαν εἰς τὸ Παλάτιον τοῦ Αἰωνίου Βασιλέως, καὶ νὰ συγχωρῇ μὲ τοὺς Ἀγγέλους· μ' ὅλον τοῦτο, ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἔτζι ἐδόξασε. Καὶ, καθὼς τότε διὰ τὸν υἱὸν τῆς Ἄγαρ τὸν Ἰσμαὴλ, ἀγγελὰ καὶ ἦτον σκλάβας υἱός, μ' ὅλον τοῦτο, ἠθέλησε νὰ τὸν αὐ-
Γενεσ. 17.20. ξήσῃ φιλαγάθως, λέγωντας· „ Αὐξανῶ, καὶ πληθυνῶ αὐτὸν „ σφόδρα· „ ἔτζι καὶ διὰ τὰ σώματα τῶν μακαρίων Δικαίων ἐκεῖνος εὔλογον, νὰ τὰ τιμήσῃ μὲ τοιοῦτον αὐτῶν εὔκλειαν, ἐπειδὴ καὶ συναπεγράφησαν μὲ τὰς ψυχάς των, καὶ ὁμοῦ ἐξίσου ἐβάσασαν τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐκοπίασαν, καὶ ἐπαλαιπωρήθησαν εἰς ταύτην τὴν γῆν. Καὶ τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο, ὁποῦ εἶπεν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ Προφήτου. „ Διπλᾶ κτήσονται ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, „ ἤγουν ψυχῆς καὶ σώματος δόξαν. „ Διότι, ἐκεῖ βέβαια, θέλει ἀπολάβῃ ὁ μισθωτὸς τὸ δικαίωμα· ὁ στρατιώτης, τὸ ὀψώνιον· ὁ νικητὴς, τὸν στέφανον· ὁ ἀνδραγαθητὴς, τὸ βραβεῖον· ὁ φίλος, τὰ δῶρα· καὶ ὁ υἱὸς, τὴν κληρονομίαν. Ἀνάμεσα εἰς τοῦτα, μὲ τόσαρες χάριτες θέλουσι στολιδῆ τὰ σώματα ἐκείνων τῶν μακαρίων· μὲ λαμπρότητα, μὲ ἀπάθειαν· μὲ ἐλαφρότητα, καὶ μὲ λεπτότητα. Καὶ ἂς ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν πρώτην χάριν, ὁποῦ εἶναι ἡ λαμπρότης. Ἀλλὰ, διὰ νὰ καταλάβωμεν καλῶς αὐτὴν τὴν χάριν τῆς λαμπρότητος, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ὅτι δύω λογιῶν λέγεται ἡ λαμπρότης· ἢ ὡσὰν τὰ διαφανῆ, καθὼς εἶναι ὁ κρύσταλλος, καὶ τὸ ὕδωρ· ἢ ὡσὰν τὰ αὐτόφωτα, καθὼς εἶναι ὁ Ἥλιος, καὶ τὰ ἄστρα. τὰ σώματα τῶν Ἁγίων, καὶ κατὰ τοὺς δύω τρόπους θέλουσιν εἶναι λαμπρὰ, καὶ ὡς διαφανῆ, καὶ ὡς αὐτόφωτα. Καὶ πρῶτον μὲν, ὅτι θέλουσιν εἶναι διαφανῆ, καὶ ὡς αὐτόφωτα· εἶναι τὰ Ἁγία Γραφαὶ, λέγοντος· „ τῶν μακαρίων Πολιτῶν τὰ „ σώματα θέλουσιν ἁρπάσει ἀπάντησιν τοὺς μὲ τὸν λαμπρότη- „ τα, καὶ θέλουσι διαγυζονται μὲ τὸν καθαρότητα· τόσον, ὅτι „ θέλει εἶναι φωτεινὴ καὶ ὁλόβλεπτος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀ- „ πάντων καὶ αὐτὴ τὰ σώματος ἡ ἁρμονία καὶ συνθεσις· καὶ θέ- „ λει εἶναι καθ' ὅλας ὁλοφάνερος καὶ διάβλεπτος εἰς τὸν ἄλλον, „ καὶ τὸν ὁποῖον τρόπον ἐδῶ εἰς τὸν γῆν δὲν δύναται νὰ εἶ- „ ναι διαφανὴς οὐδὲ εἰς τὸν ἑαυτόν τε. „ Καὶ λοιπὸν, χωρὶς ἀπὸ ἐκεῖνο, ὁποῦ ἡ ἐξωτερικὴ ὡραιότης τὰ σώματος θέλει εἶναι ὑπερθαύμασος, καὶ πανεξαίρετος, ὡς ἠδεμία ποτὲ ἄλλη εἰς τὸν τὸν Κόσμον. αὕτη ἡ ἐσωτερικὴ ὡραιότης καὶ διμορφία, ἀσυγκρίτως θέλει ὑπερβαίνει ἐκείνην· καὶ τὸ σῶμα βλεπόμενον, τόσον θέλει εἶναι διαφανέστατον, ὁποῦ νὰ μὴ μένῃ εἰς αὐτὸ κἀμμία φλέβα, νεῦρον, ἀρτηρία, ἶνες, χόνδροι, τένοντες, ἢ ὀστέα· τῶν ὁποίων ἡ ὡραιότης, ἡ συνθεσις, ἡ τάξις, ἡ σωμάφεια, ἡ

Θέ-

θεσις, καὶ ἡ διάρμοσία νὰ μὴν εἶναι ὁλοφάνερος εἰς τὰ ὀμμάτια πάντων, καὶ καταπολλὰ γνωσίμη. Δεύτερον δὲ, ὅτι θέλουν εἶναι ὄχι μόνον διαφανῆ καὶ διειδῆ, καθὼς εἴπομεν, ἀλλὰ καὶ ὑπέρλαμπρα καὶ φωτεινότατα, καὶ τοῦτο γίνεται φανερὸν ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου μας, ὁποῦ εἶπεν. „ Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψου- Matth. „ σιν ὡς ὁ Ἥλιος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Πατρός μου. „ Ἐκείνη 13.43. δὲ ἡ λάμψις, ἔχει νὰ ἀναβλύσῃ ἀπὸ τὴν ὡραιότητα καὶ κάλλος τῆς ψυχῆς, καὶ νὰ πλημμυρήσῃ πλησίως εἰς τὸ κορμὶ, τόσον, ὁποῦ νὰ γένῃ λαμπρότατον, στιλπνότατον, διαυγέστατον, φωτοειδέστατον, καὶ ἀκτινοφεγγοβόλον. βαβαί! ποταπὴ χαρὰ, καὶ ἀγαλλίασις θέλει εἶναι ἐκείνη, νὰ βλέπῃ τινὰς τοσούτως καὶ τηλικούτως Ἥλίους εἰς ἕνα τόπον συνηθροισμένους! Διότι, ἂν ἕνας καὶ μόνος Ἥλιος, μὲ ὅλον ὁποῦ ἀπέχει τόσον ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν γῆν, καὶ ποτὲ δὲν σέκει, ἀλλὰ παύτοτε ἔχει, μ' ὅλον τοῦτο χαροποιεῖ τόσον πολὺ τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς ψυχὰς καθηδύνει καὶ κατάφραίνει, ὅταν ἐξαπλόνῃ τὰς φεγγοβόλας καὶ ζωογόνους ἀκτῖνάς τε, πόση ἆραγε τερπνότης, ἀγαλλίασις, καὶ χαρὰ θέλει εἶναι ἐκείνη, νὰ βλέπῃ τινὰς χιλιάδας καὶ μυριάδας ἀναριθμήτως γύροθεν τε Ἥλίους! τοσαύτη θέλει εἶναι τῶν μακαρίων ἐκείνων, καὶ δεδοξασμένων σωμάτων ἡ λαμπροτάτη φωτοχυσία, ὁποῦ τινὲς τῶν Θεολόγων ἐτόλμησαν νὰ εἰποῦν, ὅτι, ἂν ἕνὸς καὶ μόνε Δικαίε σῶμα ἤθελε κατέβῃ εἰς τοῦτο γῆν ἀπὸ τὰ οὐράνια μὲ τοιαύτην λαμπρότητα, ἐξάπαντος ἤθελαν θαμπώσειν, καὶ χάσειν τὴν λάμψιν των ὅλα τὰ ἄστρα, καὶ ὁ Ἥλιος. Λοιπὸν ἡ φωτοχυσία, θέλει εἶναι ὡσὰν ἕνα σύδυμα εἰς ὅλον τὸ σῶμα τοῦ Δικαίε, σύδυμα τερπνότερον καὶ θαυμασιώτερον ἀπὸ κάθε χρυσοκύπτον καὶ ἀργυροκόλλητον ὕφασμα. Ἂν ἦτον τρόπος νὰ ἐφάνετο εἰς τὰ ὀμματιά σας θαμπρά τις ἀκτὶς ἐκείνε τοῦ δεδοξασμένε σώματος, πιστεύσατέ μοι, ὅτι ἐκείνη ἡ ὡραιότης, τόσην φλέγα ἔρωτος ἤθελεν ἐξάψῃ εἰς τὴν ψυχήν σας, ὥστε ὁποῦ, ἀπὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ θαύματος, δὲν ἤθελε σᾶς ἔλθῃ ὄρεξις, ὁποῦ νὰ γρέψετε ποτὲ τὸ ὀμμάτι σας εἰς ἄλλο κάνεν γλυκύ, καὶ τερπνὸν πρᾶγμα τότε τοῦ Κόσμε· ἀλλὰ πληγωμένοι, τρόπον τινὰ, ἀπὸ τὴν σαγίταν ἐκείνης τῆς ἐκστατικῆς θεωρείας, ἀπὸ ὅλα σας ἤθελεν ἀκέτει μία καὶ μόνον φωνὴ, καθὼς ἕνα καιρὸν ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Πέτρον ὅπου τοῦ ὄρους Θαβώρ. „ Καλὸν ὄντι ἡμᾶς ὧδε εἶναι. Δεύτερα χάριες εἶναι, ἡ ἀθανασία ἀπάθεια, ἢ νὰ εἰπῶ καλίτερα, ἡ ἀπαθεσία ἀθανασία. Καὶ λοιπὸν, τὸ δεδοξασμένον σῶμα, δὲν θέλει εἶναι δεκτικὸν κάνενος πάθους, τόσον κατὰ τὴν ἐνέργειαν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν δυνάμιν. καὶ κατὰ μὲν τὴν ἐνέργειαν, ἐπειδὴ, ἠδεμία φθορὰ, ἠδεμία ἀχνιάδα, ἢ ἀθυνεία καὶ ἀδυναμία, ἠδεμία κολοβότης, ἢ ἔλλειψις, ἢ λέρα θέλει θαμείνῃ εἰς ἐκεῖνα τὰ σώματα. κατὰ δὲ τὴν δυνάμιν, ἐπει-

δὴ

www.tezaurliturgic.ro

δὴ δὲν θέλουσιν εἶναι δεκτικά τινος πάθους, τὸ ὁποῖον ἤθελεν εἶναι ὀχληρὸν εἰς αὐτὰ, ἢ ἤθελεν ἐμπορῇ ποτὲ καὶν βλαμικρὸν νὰ τὰ βλάψῃ. καὶ ἐπειδὴ, ποτὲ τὸ ἰσχυρότερον δὲν πάσχει ὑπὸ τὸ ἀσθενέστερον, διὰ τοῦτο εἰς ἐκείνην τὴν μακαρίαν κατάστασιν, ὄντας ἐκεῖνα τὰ σώματα τῶν Ἁγίων ἰσχυρώτερα ὑπὸ κάθε τί, διὰ τοῦτο ποτὲ δὲν θέλουν πάσχει μήτε βλαμικρὸν ὑπὸ κανένα ἄλλο τί. Περὶ δὲ τῆς Δυνάμεως καὶ ἀνδρείας τῶν τοιούτων
Κορινθ. σωμάτων, ἔχομεν μαρτυρίαν ὑπὸ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ. συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο καὶ ἄλλοι νεώτεροι Θεολόγοι, οἱ ὁποῖοι λέγουσιν, ὅτι οἱ Ἅγιοι θέλουσιν ὑπερέβῃ κατὰ τὴν δύναμιν καὶ ἐκείνας τὰς βεβοήτας εἰς τὴν ἀνδρείαν, ὅτι λοιπὸν ἦτον εἰς μέρος τῆς ἐδικῆς μας Θείας Γραφῆς, οἱ Σαμψῶνες, καὶ Γολιάθες· εἰς δὲ τὰ βιβλία τῶν Ἑλλήνων, οἱ Ἡρακλεῖς, καὶ Ἄτλαντες. καὶ ὅτι, τόση θέλει εἶναι ἡ δυνάμις, καὶ ἡ ῥωμαλεότης ἐκείνων τῶν Ἁγίων, ὥστε καὶ ὁ μικρότερος ὑπὸ ἐκείνης θέλει ἠμπορεῖ νὰ διασείσῃ ὅλον τοῦτο τὸ παν, καὶ ὡσὰν μίαν μεταχειρίσιμον σφαῖραν, ὑπὸ τὸν τόπον τε νὰ τὸ μετακινήσῃ, καθὼς καὶ ὁ ὀξυτερικὸς ἐκεῖνος Ἀρχιμήδης ὁ μηχανικὸς, ἐκαυχᾶτο εἶχε καιρὸν ὅτι, αὖ ἠμποροῦσε νὰ στήσῃ τὸν ἴδιον τε πόδα ἔξω ὑπὸ ὅλου τούτου τοῦ γῆς, ἤθελε τινάξῃ αὐτοῦ τοῦ γῆς μὲ τὸν ἄλλον τε πόδα ὡς ἐκεῖ μῆλον. Ὅθεν καὶ ἐλεγεν ὑπερδυναυδύμβρος· δὸς πᾶ σῶ, καὶ τὴν γαῦ κινήσω. καὶ εἰς ἐκεῖνον μὲν τὸν Ἀρχιμήδου, ἦτον μία ξερὴ ὑπερφανία. εἰς δὲ τὰς δεδοξασμένας Δικαίας, εἶναι ἁρμοδιώτατον τὸ παρ' ἐκείνου εἰρημένον. κοντὰ εἰς τὰς ὁποίας, τὸ ὄρυχωρότατον τοῦτο τεχνέργημα τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ ὁ φαινόμενος Κόσμος, εἶναι ὡσὰν ἐκεῖνο μῆλον μικρότατον. Ἐπειδὴ λοιπὸν τοιαύτην Δυνάμεν καὶ ἀνδρείαν ἔχουσι τῶν Ἁγίων τὰ σώματα, τί πρᾶγμα ἐδυνατὸ ποτε νὰ τὰ βλάψῃ, ἢ νὰ τὰ ἀλλοιώσῃ; καὶ ἂν εἶναι ἔτζι, βέβαια, ἀκολουθεῖ νὰ εἶναι καὶ ἀπαθέστατα. καὶ λοιπὸν „ ἐ πεινάσουσιν ἔτι (κα-
ζ. 16. „ θὼς λέγει ἡ Θεία Ἀποκάλυψις) οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ „ πέσῃ ἐπ' αὐτὸς ὁ Ἥλιος, οὐδὲ παν καῦμα. καὶ πάλιν ὡδε- „ πάτω λέγει. „ καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς παν δάκρυον ὑπὸ τῶν ὀ- „ φθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θανάτος οὐκ ἔσαι ἔτι, οὐδὲ πένθος, οὔ- „ τε κραυγὴ, οὔτε πόνος οὐκ ἔσαι ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. „ Ὅθεν, καὶ εἰς τὴν μέσην τῆς φλογὸς, μὲ κάθε δίκαιον νὰ μὴ καίωνται· εἰς τὰ γερὰ, νὰ μὴ πνίγωνται· ἀλλ' οὔτε κάμμια μάχαιρα φονέως ἠμπορεῖ νὰ τὰς πληγώσῃ, οὐδεμία τυραννε χεὶρ θέλει ἠμπορέσει νὰ δάγκλῃ κἂν μίαν τρίχαν ὑπὸ τὴν κεφαλήν τους. Ἐκεῖ, δὲν ἔχει ἐξουσίαν εἰς τὰς πόδας ἡ ποδάγρα, εἰς τὰς χεῖρας ἡ χειράγρα· ἡ σκόνωσις, εἰς τὸ στῆθος, καὶ ὁ κώλυκας εἰς τὴν κοιλίαν. Ἐκεῖ, ἡ ἀνδρεία τῶν σώματος, ποτὲ δὲν μαραίνεται ὑπὸ ἀῤῥωστίαν, οὔτε ἀχαμνaίνει ὑπὸ πολυκαιρίαν, ἡ ὑγίεια

θέλει εἶναι παντοτε σωστὴ, καὶ πωτέλειος· ἡ ὡρμότης, ἀειθαλὴς καὶ νεάζουσα, χωρὶς νὰ δοκιμάζῃ κατ' οὐδενα τρόπον κάμμιαν φθοράν. Ἔξω δὲ τούτου τοῦ ἀπαθείαν καὶ ἀναλλοίωτον κατάστασιν, θέλουσιν ἔχῃ ἀκόμη ἐκεῖνα τὰ σώματα μίαν λεπτότητα ἀνερμήνευτον καὶ ἀπίστευτον· μὲ τῆς ὁποίας τοῦ δυνάμεν καὶ βοήθειαν, θέλουσιν ἐμβαίνει εἰς κάθε τόπον, καὶ θέλουσιν διγαίνῃ ὑπὸ κάθε τόπον διόλωτα· μάλιστα θέλουσι διαπερνῶν διὰ μέσα κεκλεισμένων θυρῶν, χωρὶς κάμμιαν δυσκολίαν, καὶ θέλουσι διέρχονται διὰ μέσα τῶν τοίχων χωρὶς κανένα ἐμπόδιον, καθὼς τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ακτῖνες τοῦ Ἡλίου διαπερῶσι τὰ κρυσάλλινα παράθυρα, καὶ ἁπλῶς, τὰ διαφανῆ σώματα. καὶ διὰ νὰ λαλήσω μὲ συντομίαν, ἐκεῖνα τῶν Ἁγίων τὰ σώματα, διὰ μέσα ὅλων τῶν σωμάτων θέλουν διαβαίνει αὐτοχλήτως, καὶ τοῦτο φανερώ-
ται ὑπὸ τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου· „ σπείρεται σῶμα ψυχικὸν, „ ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. „ τὸ ὁποῖον, εἰς τοῦτο λεπτότητα, δὲν θέλει ἔχῃ κάμμιαν διαφορὰν ὑπὸ τὰ Πνεύματα, καὶ τοὺς Ἀγγέλους. Τελευταία χαρὰ εἶναι, ἡ κυφότης, ἤγουν ἡ ἐλαφρότητα, καὶ ἡ δυκινησία, ἡ ὁποία τόσην ἐξουσίαν καὶ δυνάμιν θέλει χαρίσει εἰς τοῦτο ψυχικὸ, ὅπου νὰ κινᾷ τὸ σῶμα, καὶ νὰ τὸ μεταφέρῃ ὑπὸ ἕνα εἰς ἄλλο τόπον μὲ ἄῤῥητον δυκολίαν· μάλιστα εἰς μίαν στιγμὴν νὰ τὸ ἀνεβάζῃ ὑπὸ τοῦτο γῆς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ νὰ τὸ κατεβάζῃ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τοῦτο γῆς, καὶ νὰ ἠμπορῇ τὸ σῶμα αὐτὸ, ὡς ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, νὰ διαβέχῃ ὑπὸ τοῦτο μίαν ἄκραν, ἕως εἰς τοῦτο ἄλλην ἄκραν τῆς γῆς, χωρὶς κάμμιαν κόπωσιν, ἢ ἀργοπορίαν. Ἔχομεν δὲ τοῦτο βεβαίωσιν καὶ εἰς ταῦτα, πάλιν ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον· „ σπείρεται ἐν „ ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει. „ Ἀλλὰ, καὶ ὁ λογαριασμὸς μᾶς τὸ βεβαιόνει, ὅτι τοιαῦτα θέλουν εἶναι τὰ σώματα τῶν Δικαίων, ἐπειδὴ ἡ ἀργοκινησία καὶ ἡ βραδύτης, εἶναι ἀνάρμοσα εἰς τὸ πνεῦμα, καὶ ὅλως ἐναντία· τὰ δὲ σώματα τῶν Ἁγίων, ὄντας πνευματικὰ καὶ δεδοξασμένα, ὀφείλει νὰ εἶναι καὶ κυφότατα καὶ δυκίνητα. Τοῦτο ἡ ὀξυκινησία, συμπεραίνεται καὶ ὑπὸ ἄλλα μέρη τῆς Θείας Γραφῆς, ἡ ὁποία Γραφὴ παρομοιάζει αὐτοῦ τοῦτο ὀξυκινησίαν τῶν ψυχῶν, μὲ τὰ ἐλαφρότατα καὶ δυκινητότατα πράγματα τοῦ κόσμου. Ὁ σοφὸς Σολομὼν παρομοιάζει αὐτοῦ μὲ ταῖς σπίνθαις τὸ πυρὸς „ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαθραμοῦνται. Ὁ Προφήτης Ἰεζεκιὴλ, μὲ τοῦ ἀσραπτοῦ τῶν ἀκτί- Σοφ. 3.
νων, καὶ τοῦτο μὲ αἴνιγμα ἔχῃ, ὅπου ἀμπώθεται μὲ σφοδρὸν πάθημον. „ ἔτρεχον, καὶ ἀνέκαμπτον ὡς εἶδος ἀκτῖνος ἀσραπῆς. „ Ὁ μεγαλοφωνότατος Ἡσαΐας, μὲ τὰ πετεινὰ, ὅπου εἰς τὸν ἀέρα πετοῦσιν ὀξύτατα· „ πτεροφυήσουσιν ὡς ἀετοὶ, δραμοῦνται, καὶ „ οὐ κοπιάσουσι, βαδιοῦνται, καὶ οὐ πεινάσουσιν. „ ὢ ἄῤῥητος γλυκυθυμία, καὶ ἀπερμιλύβιτος ἀγαλλίασις! νὰ φροκαπαλαμβαίνῃ τινὰς,

www.tezaurliturgic.ro

καὶ νὰ προδιαβαίνῃ τὴν φωτίαν, καὶ τὰ πετεινὰ, καὶ τὴν ἀσπάνιν εἰς τὴν ὀγλίγωρον καὶ ὀξυπάτην ὁρμὴν τῆς ἐλαφροπάτης δίκινησίας. Ἀλλὰ, δι' νὰ μὴ σᾶς φαίνεται τοῦτο ἀπίστευτον, ἂς τὸ βεβαιώσωμεν μὲ μίαν παρομοίωσιν. Ἂν ἐκεῖνοι οἱ οὐράνιοι ταχυδρόμοι, καὶ κινητικοὶ νόες τῆς οὐρανίων σφαιρῶν, οἱ διωρισμένοι, λέγω, ἀπὸ Θεὸν Ἄγγελοι, εἰς τὸ νὰ κινοῦσι τὰς οὐρανίας ἀσέρας, καὶ νὰ τὰς διευθύνουσιν, ὥστε ὁπᾶ νὰ ὑπερῶσιν ὅλην τὴν ἠλιακὸν λῆξιν, εἰς εἴκοσι καὶ τεσσάρων ὡρῶν διάστημα, καὶ νὰ τὴν διαβαίνουσι ταχύτατα, τόσον ὅτι εἰς πᾶσαν ὥραν νὰ διέρχωνται εἴκοσι καὶ ἓξ χιλιάδες γεωμετρικὰ βήματα, καὶ μὲ ὅλον ὁπᾶ τὰ ἀσρᾶα αὐτῆ σώματα, εἶναι ξένα καὶ ὄχι αὐτῆ τῆ κινήτων Ἀγγέλων, μὲ ὅλον τοῦτο, καὶν τόσην ὀξεῖαν κίνησιν· πῶρα, πῶς νὰ μὴ πισεύσωμεν ἡμεῖς, ὅτι ἐκεῖναι τῆ Δικαίων αἱ ψυχαὶ, ὡσαὐτως φυσικαῖς καὶ ἐνδοσφεῖς τῆ ἰδικῶν τες σωμάτων, καὶ αἰτίαι κινητικαὶ, θέλυν ἐμβάλλει εἰς αὐτὰ τες τὰ σώματα ὀγλιγωροτέραν δίκινησίαν ὑπὸ ἐκείνην τῆ ἀσέρων; βεβαιότατα λοιπὸν, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σιγμὴν τὸ χρόνυ, θέλυν τὰ μεταφέρει καὶ μετακινεῖ ὑπὸ τὸν σὰν πόλον τὸ οὐρανὸ, εἰς τὸν ἄλλον. Ὡς καὶ ὁ Ἄγγελος, ὁπᾶ ἥρπαξεν ὑπὸ τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς τὸν Προφήτην Ἀββακούμ, καὶ τὸν μετέφερεν εἰς μίαν σιγμὴν ὑπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Βαβυλῶνα καὶ τὸν λάκκον τῆ λεόντων, ὁπᾶ ἀπέχει ὁ σὰν τόπος ὑπὸ τὸ ἄλλο, πεντακοσίων χιλιάδων βήματα· καὶ αὖ ἐκεῖνος εἰς ξένο σῶμα, καὶ παχὺ, καὶ βαρὺ, καὶ παθητὸν, καὶ θνητὸν ἐδυνήθη νὰ ἐνεργήσῃ τοσαύτην παράδοξον ὀγλιγωρότητα, δι' τί ἡ ψυχὴ ὁπᾶ ἔχει νὰ μὴν παρομοίσῃ εἰς τὴν δόξαν μὲ τὲς Ἀγγέλυς, νὰ μὴν ἤθελεν ἠμπορέσῃ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ἴδιον εἰς τὸ ἐδικόν της σῶμα, καὶ μάλιστα δεδοξασμένον, μακάριον, πνευματικὸν, σιγνὸν, ἐλαφρὸν, λεπτὸν, ἀπαθὲς, ἀθάνατον· καὶ δι' νὰ εἰπῶ μὲ σωσπρίαν, θεοειδές. Ὁ Γερὸς Αὐγυσῖνος καὶ ἔτι μεγότερον αὐξαίνει τὸ πρᾶγμα· ἐπειδὴ καὶ λέγει, ὅτι, τόση θέλει εἶναι ἡ ὀξυκινησία τῆ δεδοξασμένων ἐκείνων σωμάτων, ὥστε ὁπᾶ νὰ προφθαίνουσι καὶ αὐτὴν χεδὸν τὴν ψυχήν, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον νοῦν. „ Ὅθεν καὶ γράφει „ ἔτζι· ὅπου βάλεται τὸ πνεῦμα, ἐκεῖ πάρεσι καὶ τὸ σῶμα. „ καὶ ὅμως, τόση ταχυτάτη εἶναι ἡ κίνησις τῆ πνεύματος, καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς, ὥστε ὁπᾶ, ἐν μιᾷ ῥοπῇ, διείσκεται μὲ τὴν θέλησιν παρευθὺς εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὲς καταχθονίους. Λοιπὸν, ἐπειδὴ καὶ ἔχει νὰ φέρεται τὸ σῶμα μὲ τὴν ἰδίαν ταχύτητα ὁπᾶ κινεῖται τὸ πνεῦμα, καὶ τὸν Αὐγυσῖνον, πρέπει ἐξάπαντος νὰ πισεύσωμεν, πῶς τὰ σώματα ἐκείνων τῆ μακαρίων Δικαίων, θέλυν ἔχῃ μεγαλωτάτην ὀγλιγωρότητα καὶ ὀξυκινησίαν. Τούταις εἶναι ἡ ἀκεριβέσταις καὶ ἐξαιρέταις χάριτες καὶ καλλοναῖς, μὲ ταῖς ὁποίαις στολίζονται πλουσιοπαρόχως τὰ σώματα τῆ

τῆ Δικαίων. Λοιπὸν, ποῖος συλλογιζόμενος τὰ τοιαῦτα, ἤθελε τολμήσῃ ποτὲ νὰ καταπατήσῃ καὶ μίαν ἀμικρὰν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ; ἢ, ποῖος δὲν ἤθελε βδελυχθῇ κάθε λογῆς ὀπόλαυσιν καὶ γλυκυθυμίαν τὲ σώματος; καὶ σοχαζόμενος ὅτι τὸ σῶμά τε θέλει ἀνέβῃ μίαν φορὰν εἰς τοσαύτην ὑπέρτατον δόξαν καὶ τιμὴν, δὲν ἤθελε καταφρονήσῃ μυρίας πόσμυς μὲ ὅλα τὰ πλάτη καὶ τὰς δόξας; Ἂς πληροφορηθῇ καθ' σὰς, ὅτι τὰ τοιαῦτα σώματα, αὐτὶ σήψεως, ἔχει νὰ τὰ ἀναδεχθῇ καθαρότης· αὐτὶ κονιορτὸ, λίθοι λαμπροὶ καὶ πολυτελεῖς· αὐτὶ ῥέοντος χρόνυ, αἰωνιότης, αὐτὶ σκότυς, λαμπρότης· αὐτὶ συμφορῶν καὶ κινδυνων, εὐδαιμονία, δόξα, καὶ βεβαία μακαριότης. Ὢ χάρις παμμακαρία! τὴν ὁποίαν, εἶναι μὲν δυνατὸν νὰ σκιαχρά ψῃ τινὰς μικρὸν, καθὼς καὶ ἡμεῖς τὴν ἐσκιαχράψαμεν· νὰ τὴν ἐξηγήσῃ ὅμως, καὶ νὰ τὴν ἀναστήσῃ ἀξίως καὶ καθὼς τῆς πρέπει, καὶ εἰς ὅλυς τὲς ῥήτορας τὲ κόσμυ, εἶναι ἀδυνατον. Ἀλλ' ὦ ὑπερβολικὴ τυφλότης τῆ υἱῶν τὲ Ἀδὰμ, καὶ τῆς Εὔας τῆ θυγατέρων, οἱ ὁποῖοι καταγίνονται καὶ αὐδείζονται εἰς μάταια κέρδη, εἰς ὀπόκτησιν προσωρινῶν πραγμάτων, εἰς δόξης ὀπόλαυσιν, εἰς συζύγε εὐμορφίαν, εἰς ὀσπιτίων μεγαλειότητα, εἰς ὀρέξεων θεραπείαν, εἰς συγχρῶν πλυτισμὸν, καὶ εἰς βρωμάτων ποικιλότητας· εἰς δὲ τὰ πνευματικὰ καὶ ἀθάνατα, καὶ τὰ κάλλη ἐκεῖνα τὰ οὐράνια, τόσον ἀμελεῖσι καὶ χαυνῶνται, ὥστε ὁπᾶ γίνονται παντελῶς καταψυχροι καὶ δυσκολοκίνητοι· καὶ ὅτε κἂν βαίνσι εὐκαμικρὸν εἰς τὸν τοιοῦτος, πῶς νὰ ὀποκτήσωσιν ἐκείνας τὲς ὑπερθαυμασίες χάριτας τὲ σώματος, δι' τὴν ὁποίων ἀνωτέρω εἴπομεν. Διηγοῦνταί τινες ὅτι, τὰ χελιδόνια δὲν κτίζυν ποτὲ τὴν φωλεάν τες εἰς τοῖχον σαθρὸν, ὅτε εἰς ὀσπίτιον ὁπᾶ κινδυνεύει νὰ πέσῃ· οἱ δὲ ἄνθρωποι, τόσον εἶναι ἀνοητότεροι ἐκείνων, ὁπᾶ θεμελιόνσι τὴν οἰκίαν τες καὶ τὴν κατοίκησιν, ἐκεῖ ὁπᾶ βλέπυν πῶς εἶναι ὅλα σαθρὰ, καὶ μέλλυσι κἀμμίαν φορὰν ἔξαφνα νὰ κρημνισθῶσι, καὶ νὰ πλακώσυν καὶ ἐκείνυς ὁπᾶ τὰ ἐβγάλεξαν. Ἤθελαν κάμῃ ὅμως πλέον καλλίτερον!, ἂν ἐκείνην τὴν οἰκοδομὴν τὲ σώματος, τὸ ὁποῖον μὲ τόσαις χάριτες ἔχει νὰ δοξασθῇ, ἤθελαν ἀσυδάξῃ πῶς νὰ τὴν ἐρεώσυν, καὶ νὰ τὴν δυναμώσυν μὲ ἰχυρὰ θεμέλια τῆ ἀρετῆ καὶ ἀγαθῶν πράξεων. Κἀρεΐας ποτὲ φρόνιμος δὲν ῥίπτει ἀφ' ἑαυτὸ τὸ μάλαγμα, δι' νὰ ὀποκτήσῃ μολύβι· ὅτε δίχα εἰσεῖται, νὰ ἀνταμβίζει καλίτερα εἰς κάλαμον, δι' εἰς ῥάβδον ἐλεφαντίνην. χάνσιας δὲν διαλέγει τὰ κάρβυνα καὶ ἀφίνει τὲς πολυτίμες λίθυς· ὅτε διείσκεταί τινας νὰ κυνηγᾷ ἀνέμυς, δι' ἐλάφυς· ἢ νὰ ἀθετῇ τὸ βασιλικὸν καὶ μαρμαρόκτιστον παλάτιον, καὶ νὰ φροτιμᾷ ἐκεῖνον τὸ ὁσπιτάκιον, ὁπᾶ τὰ μικρὰ παιδία κτίζυσιν εἰς τὴν ἄμμον. Τελυταῖον, κἀνσιάς γνωστικὸς δὲν ξετιμᾷ ἀκεριβώτερα τὸν σαλαγμὸν, ὑπὸ τὴν πηγὴν· τὴν ῥανίδα,

www.tezaurliturgic.ro

δα, ἀπὸ τὸ ῥεῦμα· τὸν κόκκον τὸ σίτου, ἀπὸ τὸν σημοῦν· τὸ σιγμὸ τὸ κύκλου, ἀπὸ αὐτὸν τὸν κύκλον. Καὶ ὅμως, ἡμεῖς προτιμοῦμεν τὰς μολυβδίνας ταύτας καὶ ψευδεῖς ζυφὰς καὶ ἡδονὰς, αὐτὶ τῆς ὁλοχρύσων ἐκείνων καὶ ἀληθινῶν ἡδονῶν καὶ ἀγαλλιάσεων. Προκρίνομεν τὰς ἰσκιώδεις τῆς ματαίων τιμῶν τούτου τοῦ κόσμου, αὐτὶ τῆς οὐρανίων ἐκείνων τιμῶν καὶ ἀρετῶν· ἀγαπῶμεν τὰς ἀνέμους τούτους, τὰ ἀπόπλοα, τὸν ἄμμον, τὸν σαλαγμὸν, τὸ ῥαπίδα, τὸν κόκκον, καὶ τὸ σιγμὸ, αὐτὶ τῆς βεβαίων ἐκείνων καὶ αἰωνίων ἀγαθῶν καὶ τερπνῶν, τὰ ὁποῖα ἔχομεν νὰ ζυγῶμεν καὶ νὰ ὑπολαμβάνωμεν μὲ μεγαλειότητα ἀπὸ μόνα ἐκεῖνα τὸ σώματος τὸ μακαριότητα. ὦ, καὶ ἀνίσως ἠθέλαμεν συλλογισθῆ καλῶς τοῦτα τὰ ματαία, καὶ ἐκεῖνα τὰ ἀληθέστατα, καὶ νὰ συγκρίνωμεν ταῦτα τὰ φθαρτὰ καὶ πρόσκαιρα μὲ ἐκεῖνα τὰ ἄφθαρτα καὶ αἰώνια! βέβαια, αὖ τοῦτο ἐκαίναμεν, καθαρώτερα ἠθέλαμεν θεωρήσῃ καὶ καταλάβῃ, πῶς, ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα ἐδῶ εἰς τὸ γλῶ ἀχρύπνως καὶ μὲ μεγάλης ἀυθῆς καὶ προθυμίας ὀρεγόμεθα καὶ κυνηγοῦμεν, οὐδὲ θέλαμικρᾶς τινος τιμῆς ἄξια εἶναι εἰς τὸς οὐρανός· μάλιστα, ἀνίσως καὶ τὰ συγκρίνωμεν μὲ τὸν οὐρανὸν, καὶ μὲ τὰ παντοτεινὰ καὶ ἀκήρατα ἀγαθὰ, ὁποῦ εἶναι φυλαγμένα εἰς ἐκεῖνα τὰς ὑποθήκας, ὁλοτελῶς καὶ μὲ παῦτα ζόπον ἠθέλαμεν τὰ καταφρονήσῃ· ἐπειδὴ καὶ κάθε φθαρτὸν πρᾶγμα ἔχει νὰ ἀπεράσῃ. Ἐκεῖνο δὲ ὁποῦ ἔχει νὰ ἀπεράσῃ, τὸ ἴδιον εἶναι ὡσὰν νὰ μὴν ἦτον τελείως εἰς τὸ ἀρχή· διατί, ὕστερα ἀπὸ τὸ τελειωσίντα, μένει τὸ ἴδιον ὁποῦ ἦτον προτήτερα ἀπὸ τὸ ἀρχὴ τὰ. προτήτερα ἀπὸ τὸ ἀρχὴ τὰ δὲν ἦτον ποτέ, καὶ ὕστερον πάλιν ἀπὸ τὸ τελειωσίντα δὲν μένει ποσῶς. Λοιπὸν, τίποτε δὲν ἦτον· καὶ ἀκολούθως, τίποτε δὲν θέλει εἶναι. Ἂς ἔλθῃ τώρα ἐδῶ κανένας μας, νὰ εἰπῇ μὲ τὸν Σολομῶντα. „ εἶπον ἐγὼ ἐν
Ἐκκλ. 2, 1. „ καρδίᾳ μου, δεῦρο δὴ πειράσωσε ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ ἴδε ἐν ἀ„ γαθῷ· καὶ παρευθὺς θέλει ἀπαμώσει καὶ τὸ ἀκόλουθον ῥητὸν τὸ Ἐκκλησιαστοῦ „ καίγε, ἰδοὺ τοῦτο ματαιότης. „ Διότι, αὖ τινας καὶ μὲ ὅλας τὸ κόσμου τὰς ἡδονὰς καὶ ἀπολαύσεις ἠθέλαν ὑπερπλημμυρήσῃ, καὶ μέσα εἰς αὐτὰς ὁλοτελῶς ἠθέλε συμβυθισθῆ, αὖ καὶ μὲ τὸν Σαρδανάπαλον ἠθέλε κολυμβᾷ μέσα εἰς τὸ πέλαγος τῆς ζυφῆς καὶ ἀπατήλης, ἢ μὲ τὸν Κλεοπάτραν ἠθέλε δειπνᾷ ἐπάνω εἰς ῥόδα, καὶ λίθους πολυτίμους· αὖ μὲ ὅλας τὰς τίτλους καὶ τὰ προνόμοια χαιρετᾶται, καὶ μὲ ὅλας τὰς δόξας καὶ τιμὰς δοξάζεται καὶ ὑπερυψοῦται· αὖ μὲ ὅλους τοὺς ὕμνους καὶ τὰ ἐγκώμια προσκυνοῦται· αὖ καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς βασιλεῖς τῆς Οἰκουμένης προσκάθηται καὶ προτιμᾶται, καὶ τοῦτα ὅλα, ὅσα εἴπομεν, τὰ ὑπολαμβάνῃ μὲ κάθε λογῆς δυδαιμονίαν εἰς χιλίους καὶ ἐπέκεινα χρόνους· μ' ὅλον τοῦτο, αὖ ἤθελον ἀναγκαθῆ ἀπὸ τὸν θανάτου (καθὼς καὶ ἐξάπαντος θέλει ἀναγκαθῆ, καὶ θέλει τὰ ἀφήσει ὅλα

ὅλα αὐτὰ σανικῶς τα,) εἰς τὸν τοιοῦτον, ἐξάπαντος, δὲν θέλει μείνῃ τίποτε, τίποτε, ὁποῦ νὰ τὸν ἀφραίνῃ, ἢ ὅλως νὰ τοῦ προξενεῖ κάμμίαν παρηγορίαν. Σᾶς βεβαιόνω, ἀδελφοὶ, πῶς σᾶς παρόμοιος συλλογισμὸς, πολλὰς ἐδιώρθωσε, καὶ μεγάλως εἰς τὸν ἀρετὸν ἀπέδειξε· καὶ μάλιστα ἀπὸ ὀλίγων χρόνων, σᾶς λαμπρὸν εἰς τὸ ἦθος, καὶ ἐξέβοζον εἰς τὴν πολυμάθειαν. Οὗτος, ἐπειδὴ ἤκουσε μίαν ἡμέραν σᾶς ἱεροκήρυκα διδάσκαλον, ὁποῦ ἐξηγᾶσεν ἀπὸ τὸν Ἄμβωνα, ἐκεῖνα τὰ Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου τὰ λόγια. „ Ἰδοὺ θεωρῶ τὰς οὐρανὰς ἀνεωγμένας, καὶ ἔλεγεν εἰς αὐτὸν τὸν ἐξήγησιν, πόρα καὶ ἀληθειαν εἶναι ἀνεωγμένας ἡ πύλας τῆς οὐρανίου βασιλείας, καὶ καθ' σᾶς ὁποῦ θέλει, δύνατα νὰ ἐμβῇ εὔκολα. ὅσοι ὅμως εἶναι ἀμελεῖς, καὶ προτιμῶντες τὸν πρόσκαιρον ἀπόλαυσιν ἀπὸ τὸν αἰώνιον, κλείουσι τὸν καρδίαν τους διὰ νὰ μὴν ἐπιθυμήσουν τὸ τοιοῦτον ἔμβασμα, εἰς τὰς τοιούτες ὁμοίως κλείεται καὶ ὁ οὐρανὸς, διὰ νὰ μὴ δυνηθοῦν νὰ ἔμβουν εἰς αὐτόν. Δὲν ἐχρειάθη θαυμαστοτέραν διδασκαλίαν ὁ δύχρης ἐκεῖνος ιέος εἰς τὸ νὰ διορθωθῇ· ἀλλ' ἀρκεθεὶς εἰς αὐτὰ τὰ ὀλίγα λόγια, ἄρχισε νὰ ἀνοίγῃ πρὸς τὸν Θεὸν τὸν καρδίαν του, καὶ πρὸς τὸν οὐράνιον αὐτοῦ βατιλείαν τὸν πόθον του· καὶ ἔτζι, καταφρονῶντας ὅλα τὰ τοῦ κόσμου ἡδέα, χωρεὶς ἀναβολῆς καιρὸ, ἔγινε μοναχὸς, καὶ ἐκλείσθη εἰς κοινόβιον, ὁποῦ καὶ ἐτέλεσε βίον θεάρεστον. ξοχάσα λοιπὸν καὶ σὺ, ὁποῦ ἀναγινώσκεις τὰ παρόντα, νὰ λέγῃς μὲ τὸ Πρωτομάρτυρος Στεφάνου· „ Ἰδοὺ θεωρῶ τὰς οὐρανὰς ἀνεῳγμένας· „ θεωρῶ ὄχι μὲ ἐκεῖνα τὰ παχύτατα ὄμματα τοῦ σώματος, ἀλλὰ μὲ τῆς διανοίας μου τὰ ὀξυδερκέστατα, ὁποῦ μοὶ ἐχάρισε τὸ Ἅγιον Βάπτισμα εἰς τὸν Γεραν κολυμβήθραν, λέγω μὲ τὸν πίσιν. „ θεωρῶ τὰς οὐ„ ρανὰς ἀνεωγμένας. εἰς κάθε σᾶς εἶναι ὁ οὐρανὸς ἀνοικτὸς. ἀδοὺς ἀπὸ αὐτὸν ἀποκλείεται, ὅστις ζῇ μὲ ἐλπίδα νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτόν. ἀκούζετε ὅλοι νὰ ἐμβῆτε, πρὶν νὰ κλεισθῇ. Δὲν εἰσέρχεταί τινας εἰς τὸν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, πάρεξ ἀπὸ τὸν θύραν τῆς μετανοίας. Δὲν κατοικοδοτεῖται τινας εἰς αὐτὸ τὸ βασίλειον διὰ τῆς πλατείας ὁδοῦ, τῆς ὑπερηφανείας, τῆς ἀσελγείας, τοῦ φθόνου, τῆς ἀκηδίας, τῆς φιλαργυρίας, τῆς μέθης, καὶ τῶν λοιπῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν· ἀλλὰ διὰ τῆς στενῆς καὶ τεθλιμμένης ὁδοῦ, τῆς ταπεινώσεως, τῆς σωφροσύνης, τῆς ἀγάπης, τῆς προθυμίας, τῆς πτωχείας, τῆς ἐγκρατείας, καὶ τῶν λοιπῶν ἐναρέτων πράξεων. ἀκούσετε, (λέγω πάλιν,) τὸ ὀγλιγωρότερον· διότι, ὁ καιρός μας εἶναι ὀλίγος, καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς μας ἀγνώριστον. Θέλει ἔλθῃ ὥρα, εἰς τὴν ὁποίαν, τοῦτος ὁ οὐρανὸς, ὁποῦ τώρα σοῦ εἶναι ὁλωσοικτὸς, νὰ τὸν εὕρῃς κλεισμένον, αὖ δὲν τὸν χωνεύσῃς νὰ εἰσέβῃς εἰς αὐτὸν ἐν ὅσῳ εἶναι ἀνεωγμένος. Θέλεις ἀκούσει μὲ τὰς μωρὰς ἐκείνας παρθένας καὶ σὺ, τὸ „ ἐκλεί-

www.tezaurliturgic.ro

ση ἡ Θύρα· καὶ τότε, δὲν ἠμπορεῖς πλέον νὰ εἰπῇς μὲ τὸν Λ-
„ χιδάκονον Στέφανον, ὅτι, ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους·
„ ἀλλὰ μάλιστα θέλεις λέγει εὐθυρέμβος, ἀλοίμονον „ ἐκλείσθη
μοι ἡ Θύρα· καὶ ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀσφαλέστατα κεκλεισμέ-
νους, εἰς ἐκεῖνον τὸν τρίμηλον, ὅπου ὁ Θανάτος πλακώσῃ τὰ βλέ-
φαρά σου, αὖθις ἀφεθῇς ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἀμετανόητος, σοῦ κλείσ-
ται παράθυρος ὁ οὐρανός, καὶ τότε, ματαίως καὶ ἀνωφελῶς θέλεις
φωνάζει ὑπὸ τὰ βάραθρα τοῦ ᾅδου, πλήρης θρήνων τε καὶ δα-
κρύων, ἴσως νὰ σοῦ ἀνοιχθῶσιν αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ. Διότι, πώ-
τοτε θέλεις ἀκούσει ἐκείνων τῶν πικρῶν καὶ ἐπόδυνων ὑποκρισιν,
τὸ „ Ἐκλείσθη ἡ Θύρα. κράξε, φώναξε, θρήνει ὕστερον ὑπὸ χί-
λιες χιλιάδων χρόνων, ὕστερον ὑπὸ μυριάς μυριάδων αἰώνων πα-
ραδρομῶν, πάλιν θέλεις ἀκούσει τὸ „ Ἐκλείσθη ἡ Θύρα. „ Κλείω
καὶ ἐγὼ πόρα, καὶ τελειόνω μὲ ὀλίγα λόγια τὸν λόγον μου, λέ-
γωντας μόνον ἐκεῖνα, ὅπου σὰς σοφώτατος ἄνθρωπος ἔγραψε·
„ Ποταπὴ ἀμέλεια εἶναι ἐτοῦτη ἡ ἐδική μας, ποταπὴ ὀκνηρία, καὶ
„ ἀκηδία, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, μωρία, καὶ αἰσθησία! „ Διὰ τί
δὲν ἀπουδάζομεν ἀκαταπαύστως μὲ κάθε λογῆς φρυθμίαν καὶ
ζῆλον θερμότατον, νὰ ἀναπαύσωμεν τὸν νοῦ μας ὑπὸ τοῦτα, καὶ
νὰ τὸν προσηλώσωμεν τὸ ὀγλιγωρότερον εἰς ἐκείνας τὰς αἰωνίους
καὶ αἰωνίας εὐφροσύας; πῶς δυνάμεθα, ἀκροατά μου, νὰ σε
σοχασθῶ ἄνθρωπον λογικόν, ὅταν σὲ βλέπω καὶ θέλεις καλλίτερα
νὰ γευθῇς μίαν ῥαϊδα μέλιτος, καὶ ὕστερα νὰ σε ποτίζεν εἰς ὅλας
τὰς χρόνας τῆς ζωῆς σου πιοτὰ πικρότατα, καὶ φαρμακερά; πο-
λλὴ νὰ μὴ θέλῃς νὰ γευθῇς μίαν πικρὰν ῥαϊδα, καὶ νὰ σε πο-
τίζεν ὕστερα εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαυστα, πιοτὰ γλυκύτατα, καὶ τερ-
πνότατα; Ἂν ἔχωμεν λοιπὸν ὀλίγον νοῦν εἰς τοῦ κεφαλιοῦ μας
ἀνθρώπινον, ἂς φροτιμήσωμεν τὸ καλόν μας, ἴσως νὰ χαίρωμεν
πάντοτε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ὅταν ὁ καιρὸς ἄνθρωπος γυρίσῃ τὰς ὀφθαλμός τε διὰ νὰ θεωρῇ τοῦ ἄρρητον τρυφῶ ἐ ἡδίτω τερπνότητα τῶν Δικαίων, ὅπου ἀπολαμβάνει διὰ τῆς ὁράσεως ἀποτρέφει τὰς ὀφθαλμός τε διὰ μὴ βλέπῃ τὰ μάταια.

Ἐδιηγήθημεν ἕως ὧδε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς δόξης τε, καὶ μακα-
ριότητος, ὅπου ὑπὸ τὰς ψυχὰς τῶν Δικαίων ἔχει νὰ πλημ-
μυρῇ εἰς τὰ ἐκείνων σώματα· μὲ τὸ νὰ ἐξηγήσαμεν ἐκείνας τὰς
τέσσαρας χάριτας, μὲ τὰς ὁποίας μέλλει ἐκεῖνα νὰ δοξασθῇ,
καὶ νὰ στολισθῇ ἀξιοθαύμαστα· καιρὸς λοιπὸν εἶναι νὰ ὁμιλήσωμεν
καὶ διὰ τὰς χάριτας ἐκείνας καὶ δωρεὰς, ὅπου αἱ πέντε αἰσθήσεις
τοῦ σώματος θέλουσιν ὑπολαύσει. καὶ ἂς ἀρχίσωμεν πρῶτον ὑπὸ
τοῦ ὄρασιν, ὡσαὶ ὅπου αὐτὴ εἶναι ἀνωτέρα πασῶν τῶν ἄλλων
αἰσθήσεων. Τόσου τελειότητα θέλει λάβει αὐτὴ ἡ αἴσθησις, ὅπου
κἀνένα φράγμα νὰ μοῦ ἠμπορῇ νὰ τοῦ ἐμποδίσῃ, ἢ νὰ τὴν
συγχύσῃ, ἢ ὅλως νὰ τοῦ θαμβώσῃ. Τέταις λοιπὸν θέλουσιν
εἶναι αἱ χάριτες καὶ τελειότητες τῆς ὁράσεως. Πρώτη εἶναι αὕτη·
κάθε μακάριος, μὲ τοῦ ὄρασίν τε, θέλει διαπερᾷ ὅλα τὰ σώ-
ματα, καὶ αὐτὰ τὰ πυκνότατα, καὶ θέλει βλέπει καθαρώτατα,
ὄχι μόνον τὰ ἔξωθεν ἑαυτῶ, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν ἑαυτόν τε βαθύτα-
τα, ἕως καὶ εἰς αὐτοῦ τοῦ ἁρμονίαν καὶ συνύθεσιν ὅλα τὰ σώμα-
τός τε. Δευτέρα πάλιν εἶναι τελειότης, ὅτι δὲν θέλει δυσκολεύ-
εται εἰς τὸ νὰ βλέπῃ καὶ τὰ πολλὰ μακρὰν ὑπὸ λόγου τε, ἀλλ'
ὁμοίως θέλει τὰ βλέπει καθὼς καὶ τὰ πολλὰ πλησίον τε. Τρί-
τη, θέλει εἶναι ἄυτη. μόνοντος τὸ σώματος εἰς τοῦ αὐτοῦ στάσιν
καὶ θέσιν, ἀκαλλάκτως. Θέλει βλέπει τὰ ὄπισθεν μέρη τοῦ
σώματός τε, καθὼς καὶ τὰ ἔμπροσθεν, χωρὶς νὰ γυρίζῃ τελείως
τὰ ὀμματιά τε, ἢ νὰ τὰ σαλεύῃ. Προσέτι, θέλει βλέπει τὰ
ἐπάνωθού τε, χωρὶς νὰ σηκόνῃ ἐπάνω τὰς ὀφθαλμὰς, καὶ πάλιν τὰ κάτωθού τε, χωρὶς νὰ νεύῃ εἰς τὰ κάτω. τετάρτη τελειό-
της θέλει εἶναι τὸ νὰ βλέπῃ διάφορα ὁρατὰ, καὶ σχεδὸν ἀπείρως
γραμμὰς καὶ ἀκτίνας, ὡσαὶ μίαν ἀκτῖνα καὶ γραμμὴν, κατά τι-
να τρόπον, δηλαδὴ ἰσωμένας· καὶ τὸ θαυμασιώτερον ὑπὸ ὅλα,
ὁμοίως θέλει βλέπει μὲ κεκλεισμένα ὀμμάτια, ὡσαὶ καὶ μὲ
ἀνοιγμένα. Διότι, αὖ τὰ ὀμμάτια τῶν Δικαίων ἔχουν νὰ βλέπω-
σι μακρότατα, καὶ νὰ διαπερῶσι μὲ τὴν ὅρασιν καὶ αὐτὰς τὰς πα-
χυτάτας πύργους, τὰ χάλκινα τειχεῖα, τὰ ὑπερμεγεθέστατα ὄρη
καὶ βουνὰ, καὶ ἁπλῶς, ὅλα τὰ πυκνότατα, καὶ παχύσκια σώματα

www.tezaurliturgic.ro

πῶς ἔπειτα ἤθελαν ἐμποδισθῇ ὑπὸ τὰ μικρὰ ὀμματόφυλλα, κεκλεισμένα ὄντα, ὅπου αὐτὰ εἶναι σὰν λεπτὸς χιτών, καὶ μία τζίπα, ἢ πέτζα μισμικρή; μάλιστα, ἐκεῖνα τὰ ὄμματα, ὄντας δεδοξασμένα ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, δὲν ἤθελαν ἐμποδισθῇ μὲ κάτι ἔνα βόπον ὑπὸ τὸ νὰ βλέπωσι τὰ πάντα. Καὶ ταῦτα μὲν, εἶναι ἀρκετὰ διὰ τὴν ὀλιγίαν καὶ τὸν βόπον τῆς ὁράσεως, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ Δίκαιοι θέλουσι βλέπει· ἂς ἔλθωμεν δὲ τώρα καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ὁρατὰ, ἤγουν τὰ ἀντικείμενα τῆς ὁράσεως· αὐτὰ, λέγω, ὁπου προκεινται νὰ βλέπωνται ὑπὸ τοὺς Δικαίους, οἱ ὁποῖοι μέλλει νὰ ἐξαπλόνωσι τὴν ὅρασιν καὶ τὸν πόθον τους διὰ νὰ τὰ βλέπει, καὶ βλέποντές τα νὰ ἀγάλλωνται μὲ ἄῤῥητον ἀφροσυνίλη καὶ ἀγαλλίασιν. Προπέρα ὑπὸ ὅλα, ἔχει νὰ χαροποιῇ καὶ καθησυχάζῃ τὴν ὅρασιν, ἐκείνη ἡ ἀνέκφραστος εὐκοσμία, ὡραιότης, ζολισμὸς, λαμπρότης, καλλονὴ, καὶ μεγαλοπρέπεια τὰ τόπια, ὁπου ἔχει νὰ κατοικήσουν οἱ Δίκαιοι, ἤτοι αὐτὸς ὁ ἐμπύρεινος καὶ θεοκαλέσατος οὐρανός. Καὶ λοιπὸν, λέγομεν μὲ βραχυλογίαν ἐκεῖνα ὁπου βλέποντές τα οἱ Δίκαιοι, ἔχει νὰ εὐφραίνωνται ἀνεκδιηγήτως. Ὁ Δίκαιος, θέλει ἰδῇ μὲ τὰς σωματικάς τα ὀφθαλμὰς, τὸν ποταμὸν ἐκεῖνον τῆς ζωῆς, καθαρώτερον ὑπὸ κυχεμπάελ, καὶ λαμπρότερον ὑπὸ κρύσαλλον· ὁπου νὰ καμῇ ἀξιοθέατα κινήματα, καὶ γύρες, καὶ στροφὰς, καὶ κυκλογυρίσματα τερπνότατα, εἰς ὅλον ἐκεῖνο τὸ δροσοχωρότατον ἔδαφος, καὶ τὴν πλατυτάτην πεδιάδα τοῦ οὐρανοῦ· θέλει βλέπει βρύσες, ὁπου νὰ ἀναπηδῶσι καὶ νὰ ἀναβρύσιν εἰς σὰν καὶ ἄλλο μέρος τῆς Οἰκουμένης γῆς· καὶ ὅλα, ὅσα γίνονται εἰς αὐτὴν, θέλει τὰ ἰξεύρει, ἔξω μόνον ὑπὸ τὰς ἀνεξιχνιάστους λογισμοὺς τοῦ ἀνθρώπων. Ἔτι, θέλει βλέπει (διαπερνώντας τὴν ὅρασίν τα διὰ μέσα τὰ κοῖλα τῆς γῆς) καὶ ἕως εἰς τὸ ἄλλο ἡμισφαίριον, φθάνωντας καὶ εἰς τὸν ἄλλον ὠκεανὸν. Διότι, ἀγκαλὰ καὶ ὁ ἐμπύρεινος οὐρανὸς, ὁπου εἶναι ἡ κατοικία τοῦ Δικαίου, ἔχει πάχος χεδὸν ἀμέτρητον, καὶ εἶναι στερεώτερος καὶ ὑπὸ αὐτὸν τὸν ἀδάμαντα· μ' ὅλον τοῦτο, εἶναι καθ' ὑπερβολὴν διαφανέσατος καὶ διειδέσατος. Ποταπὴν δὲ χαρὰν θέλει ὑπολαμβάνει ὑπὸ τὴν θέαν τοῦ ἀναριθμήτων χεδὸν ἁγίων Ἀγγέλων! Ἀλλ' ὑπὸ κάνενα ποτὲ ἄλλο φαγητὸν δὲν θέλει ὑπολαμβάνει τόσην χαρὰν, τόσην θυμηδίαν, τόσην ἀγαλλίασιν καὶ τερπνότητα, ὅσην θέλει ὑπολαμβάνει ὑπὸ ἐκεῖνο τὸ ὑπερδεδοξασμένον, τεθεωμένον, καὶ πανυπέρλαμπρον σῶμα τοῦ Κυρίου μας· εἰς ἐκεῖνο ὅλων τὰ ὀμμάτια ἔχει νὰ ἐνατενίζωσιν· εἰς ἐκεῖνο ὅλων ἡ ὄρεξις καὶ ἐπιθυμία ἔχει νὰ ἐξαπλόνεται. Ἀλλὰ, τί πάχω νὰ φλυαρήσω μὲ ὀλίγα λόγια „ ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε. Τοῦτο δὲ μόνον λέγω, ὁπου εἶπεν ὁ Κύριός μας εἰς τοὺς Ἀποστόλους. „ „ ὄντως μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν, οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. Ποῖος τώρα ὑπὸ ἡμᾶς, δὲν ἤθελε σέρξῃ νὰ κάμῃ, ἢ νὰ ὑποφέ-

ρῃ κάθε τι κοπιαστικὸν, δύσκολον, καὶ βαρὺ, μόνον διὰ νὰ ἰδῇ εἰς κάνενα καιρὸν, ὅσα ἡμεῖς ἕως ὧδε ἀπαριθμήσαμεν, πῶς μέλλει νὰ βλέπει οἱ Δίκαιοι; Γεμάτος δυσκολίας τὰς ἰσορίας τοῦ ἐθνῶν, ὅτι πολλοὶ ὑπὸ αὐτὰς ἢ διὰ φήμην, ἢ διὰ ἔπαινον, ἢ διὰ κέρδος, ἢ καὶ διὰ ἔρωτας ἀκολάσας, ὑπέμειναν καρτερικῶς μεγάλους κόπους, καὶ μόχθους, καὶ τιμωρίας, ἕως καὶ εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον· τὰς ὁποίας ἂς ὑπεραπῶμεν ἡμεῖς, ὁπου δειλιῶμεν, καὶ φοβόμεθα νὰ ὑπομείνωμεν ὑπὲρ τῆς οὐρανίου βασιλείας, καὶ αἰωνίου μακαριότητος ἐκείνα, ὁπου προθύμως ὑπέμειναν ἐκεῖνοι ὑπὲρ ματαιότητος, καὶ τῆς ἀπωλείας των! ἂς ὑπερπῶμεν ἡμεῖς, ὁπου προτιμῶμεν τὸν πηλὸν, καὶ τὸν βόρβορον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, καὶ ὑπὸ αὐτὸν τὸν Κτίσμα Θεόν. Περὶ τῆς πιότητος ἔγραψεν ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος μὲ τὸν ἑφεξῆς βόπον. „ Ὁ γραφτιότης καταδαμάζεται εἰς τὰς πολέμους μὲ ἄκραν παλαιπωσίαν, „ ἐξοδεύζωντας τὸν θεμασότερον καιρὸν τῆς ζωῆς τα εἰς μόχθους, „ καὶ κόπους, πολυτάραχος, παρὰ εἰς ἄδειαν, καὶ εἰρήνην ἀπάραχος. οἱ φραγματάται, εἰς πόσαις ἀεμοζάλαις, κινδύνους, καὶ „ τελευμίας ὑποτολμῶσιν! εἰς πόσας φελκώδεις, καὶ ξομερὰς ἀ„ ρεότητας, καὶ ἐπαναστάσεις τὸ ἀέρος, καὶ τῆς θαλάσσης ὑπερ„ πάσι τὸν ἑαυτόν τους, μόνον διὰ νὰ ὑποκτήσωσι πλοῦτον ῥυ„ σὸν, καὶ φθειρόμενον! Οἱ κυνηγοὶ, πόσην πεῖναν, καὶ δίψαν „ ὑπομένουσι! ποταπὰ καύματα, πάγος, πεσμὰς ὑπὸ ἄλογα· „ κινδύνους κρημνῶν, χαπακίων, ποταμῶν, καὶ θηρίων, μόνον διὰ „ νὰ πιάσωσιν σὲν θηρίον! Οἱ χολῖται, μὲ πόσας ἀχρύπνες „ ὁλονυκτίας, σκληραγωγίας, ἐγκρατείας, καὶ πόνους παιδάζουσιν „ ὑπομονητικῶς εἰς τὰ χολεια, διὰ τὴν ὑπόκτησιν τῆς φιλοσο„ φίας! καὶ αὐτοὶ, ταῖς θεμασότεραις φοραῖς, ἢ διὰ κέρδος, ἢ „ διὰ φήμην ματαίαν, καὶ ἔπαινον. Καὶ ἐκεῖνοι, ὁπου ἀγαπῶσι „ τὰ τοιαῦτα, δὲν τοὺς φαίνεται πῶς πάχουσι βαρέα τινὰ, καὶ „ σκληρά· διότι, ὅλα τὰ δεινὰ καὶ ὀπίσω, ὁ πόθος τὰ δείχνει „ ἐλαφρὰ, καὶ χεδὸν μηδὲ τίποτε. Πόσον λοιπὸν δυναμόνοι καὶ „ δύκολώτερα, καὶ ἀσφαλέσερα ὁ ἔρωτας πρὸς τὴν ἀληθινὴν μα„ καριότητα, διὰ ὁπου ἐνεργεῖ ἡ κακὴ ὀπιθυμία πρὸς τὴν ἐ„ λεεινότητα! Πόσον δύκολώτερα εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποφέρῃ τινὰς „ κάθε πρόσκαιρον δυσχοίαν, διὰ νὰ ὀποφύγῃ τὴν ἀπελπίσιμον „ κόλασιν, καὶ νὰ ὑποκτήσῃ τὴν αἰώνιον ἀνάπαυσιν εἰς τὸν Πα„ ράδεισον! Τοῦτο εἶναι ἀληθέσατον, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ζητᾷ ὑπὸ ἡμᾶς τόσους κόπους διὰ τὴν οὐρανίον βασιλείαν, ὁσους ζητᾷ ὁ δαίμων διὰ τὸν ᾅδην. Ἀσυγκρίτως θεμασότερον κοπιάζουν οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, διὰ νὰ καταντήσουν εἰς ἀπώλειαν, καὶ νὰ ξεπέσουν ἀπὸ τὴν σωτηρίαν τους, διὰ οἱ ἐναρετοι, διὰ νὰ ὑπολάβωσι τὴν ἄληκτον χαρὰν καὶ εὐφροσύ-

www.tezaurliturgic.ro

τλω. δείσκονται πολλοί, ὁπῶ κοπιάζυσι ϖλειότερον δι᾽ νὰ καλλιεργήσωσι τὸ χωραφάκι τος, ἢ τὸν κῆπον τος, ϖρὸ δι᾽ νὰ ἀποκτήσωσι τὸν ὀρανόν. μάλιστα εἶναί τινες τόσον πτιγμοὶ μέσα εἰς τᾶπα τὰ ῥοῦσα, καὶ μάταια τὰ Κόσμα τερπνὰ, ὁπῶ εἶναι ἕτοιμοι νὰ καταφρονήσωσι μὲ κάθε τος δυκαείσησιν, καὶ τὸν τόπον ὁπῶ ἀποκτήσαν εἰς τὸν ὀρανὸν, αὖ μόνον ὁ Θεὸς ἤθελε τὰς ἀφήσῃ νὰ ἀπολαμβαίωσιν αἰωνίως τὰς παρούσας ῥοῦσὰς καὶ χαμερπεῖς τᾶ Κόσμα ζυφάς. Τοιοῦτος δρέθη εἰς τὰς καιρός μας σὲας δυχρὸς καὶ πλούσιος ἄρχων, ὁ ὁποῖος εἶχεν σὲα ϖλοβόλιον ἔξω εἰς τὸ ϖροάστειον, ἀξιοθέατον, καὶ πολλὰ ϖλιβόητον· ὅσον εὔφορον εἰς τὰς καρπὰς καὶ πολύγονον, τόσον εἰς τὰς δωδίας τᾶ ἀνθέων τερπνότατον καὶ ὄμορφον ἤθελε τὸ ὠνομάσῃ τινὰς δικαίως. εἰς αὐτὸ τὸ ϖλιβόλιον, ἐσυνειθίζε πολλάκις ἕτος ὁ δυχρὸς, καὶ ἐπήγαινε νὰ ϖλιχαβάζῃ, καὶ νὰ ἀναπαύεται ὅταν ἤθελε σενοχωρηθῇ ἀπὸ τὰς πολλὰς φροντίδας τᾶς πόλεως, καὶ βαρείας ὑποθέσεις· τόσον ὁπῶ, ἐσύχναζεν εἰς αὐτὸ ὡς ἀπὸ ζάλης καὶ φερτένας, εἰς εὔδιον, καὶ ἀκίνδυνον λιμένα. Τᾶτος, μίαν τᾶ ἡμερῶν, πέρνωντας μαζύ εἰς σωσοδίαν τος σὲα πνευματικὸν πατέρα δλαβέσατον, καὶ ϖλιχαβάζωντας μετ᾽ αὐτᾶ ἐπαίω εἰς ἐκείνας ταῖς φρασινάδες τὸ κῆπο χαρέμβρες, καὶ μετᾶξὺ εἰς ἐκεῖνα τὰ δωδέσατα αὖθη, ἄρχισε νὰ ἐπαινῇ καταπολλὰ τᾶν θέσιν, τᾶν τάξιν, καὶ ὄμορφίαν τᾶ κήπο. Τότε ἄρχισε καὶ ἐκεῖνος ὁ θεῖος πατὴρ ἀπὸ τᾶν ὡραιότητα ἐκείνε τᾶ ὁπῶγεία κήπο, νὰ τᾶ ἀναθυμίζῃ τᾶν ζυφὰν, καὶ ὡραιότητα, καὶ καλλονὴν τᾶ ἐν ὀρανοῖς ἀειθαλὲς Παραδείσε· καὶ τὸν ἐβεβαίωνεν ὅτι, ἐκεῖνος ὁ τόπος εἶναι ἀσυγκρίτως τερπνότερος εἰς τᾶν ὄψιν, καὶ χαριέστερος εἰς τᾶν ψυχὰν, τόσον, ὁπῶ μιᾶς σιγμῆς θεωρία εἰς ἐκεῖνον, ὑπερβαίνει μυρίων αἰώνων ϖλιχάβασιν εἰς τᾶτον τὸν κῆπόν σε. λέγει τε ὁ ἄρχων· ἀληθινὰ, πάτερ, ϖλαδέχεσαι τὰ τοιαῦτα εἰς τᾶν ψυχάν σε, καὶ πισδεύεις δι᾽ τὸν ἐν ὀρανοῖς σε Παράδεισον; σφαλεροὶ εἶναι οἱ δι᾽λογισμοί σε. Πίσδυσόν μοι, ὅτι καύεις τοιοῦτόν τι, ὅταν ϖρὸ τᾶ ἐν ὀρανοῖς ἀγνωρίσεων ϖραγμάτων διδάσκῃς, καθὼς καύει σὲας τυφλὸς φιλοσοφῶντας ϖερὶ χρωμάτων. ἀλλ᾽ ὅσον εἰς τᾶν γνώμαν τᾶν ἐδικάν μα, πάτερ, αὖ ὁ Θεὸς δι᾽ μισδὸν ὅλων τᾶ καλῶν ἔργων ὁπῶ ἔφαξά ποτε, ἢ μέλλω νὰ φάξω, ἤθελε μὲ ἀφήσῃ εἰς ὅλες τὰς αἰώνας, νὰ χαίρωμαι, καὶ νὰ ἀπολαμβαίω τοῦτό μα τὸ ϖλιβολάκι, ἐγὼ βέβαια, μὲ πάσης μα χαρᾶς ἤθελα ἀφήσῃ τὸν ὀρανὸν, καὶ ὅλας αὐτᾶς τὰς ἡδονὰς καὶ τερπνότητας, νὰ ταῖς χαίρωνται, καὶ νὰ ταῖς ἀπολαμβαίνσιν οἱ Ἄγγελοί τε. Ταύτας τὰς βλασφήμες φωνὰς ὡς ἤκουσεν ἐκεῖνος ὁ ἱερὸς ἀνὴρ, ὁπῶ ἐκεῖνος ὁ δυχρὸς, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, δυσγωνὴς ἄρχων ἐξηράξατο ἀπὸ τὸ μιαρόν τε σόμα, ἄρχισε πολλὰ νὰ τὸν ὀνειδίζῃ, καὶ νὰ τὸν

τὸν ἐλέγχῃ μὲ λόγως δριμεῖς, ϖλαταίνωντάς τε, ὅτι ἀσεβῶς ἐβλασφήμησεν. ἐκεῖνος δὲ εἰς ὀδὸν λογισάμυρος τὰ λόγιά τε, ἐκαββαλίκδυσε, καὶ ἀνεχώρησεν. Ἀλλ᾽ ἡ Θεία Δίκη, δὲν ἀργοπόρησεν· ἐπειδὴ, ὁπῶτρέφωντας εἰς τὸ παλάτιόν τα, καὶ δι᾽βαίνωντας ἀπὸ σὲα γεφύρι, ἐκρημνίσθη καταπέφαλα μέσα εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ἀθλίως τᾶν ψυχάν τε παρέδωκε, χωρὶς νὰ λάβῃ καιρὸν εἰς μετάνοιαν· καὶ τοιουτοτρόπως ὁ τολμάθλιος, καὶ τὸν κῆπόν τε ἔχασε, καὶ τὸν ὀρανὸν δὲν ἀπόλαυτε. Πᾶ εἶσθε τώρα ἐσεῖς, ὅσοι ἀπὸ τᾶν γᾶν μᾶς ἀνεχωρήσατε, ἀπὸ δὲ τὰ ὀρανὰ, δι᾽παντὸς ἐξωελαθήκετε; Ἁρμοδιώτατα δι᾽ τὰς πιότας γράφει ὁ Θεῖος Γρηγόριος· „ Ὅλοι (λέγει) ὅσοι ἀγαπᾶν τὸν παρόντα „ αἰῶνα, εἰς μᾶν τὰ γῆϊνα φράγματα, εἶναι ἀνδρεῖοι· εἰς δὲ τὰ „ ὑράνια, δύσκολοι καταπολλὰ ἀδυάτοι. διότι, ὅσον μᾶν δι᾽ „ ῥόσκαιρον δόξαν, εἶναι ῥόθυμοι νὰ ἰδρώσωσι, καὶ νὰ κο„ πιάσωσιν ἕως θανάτα· δι᾽ δὲ τᾶν αἰώνιον βασιλείαν, ὠδὲ ὀ„ λίγον κόπον δυυάνται ποτε νὰ βασάξωσι. Καὶ δι᾽ μᾶν χαμαίζηλα κέρδη, δύσκολοι ἔνται νὰ ὑποφέρωσι κάθε ὕβριν καὶ ἀτιμίαν, δι᾽ δὲ τὰ ὑράνια σκύσματα καὶ βραβεῖα, δὲν σέργουσιν ὠδὲ ϖλαμικρότατον λόγον ὕβρεως νὰ ἀκύσωσιν. Ἐμπροσθεν εἰς τὸν ὁπῶγειον κισμὸν, εἶναι δυνατοὶ νὰ παρασέκωνται καὶ ὅλην χεδὸν τᾶν ἡμέραν, εἰς δὲ τᾶν ϖροσδυχᾶν τος, ὑποκρίνσι, καὶ ἐκλύονται κἂν μίαν ὥραν νὰ ϖλαγιαθῶσιν ἔμπροσθεν τε ὑρανίου Δικασε. ὑπομένσι πολλαῖς φοραῖς γυμνότητα, ξενιτείαν, πεῖναν, καὶ δίψαν, μόνον νὰ ἀποκτήσωσι πλοῦτον, ἢ δόξαν· τὰ δὲ Θεῖα καὶ ἐπουρανία, τόσον ὀκνοφύγουν νὰ τὰ ζητήσουν μὲ ϖλαμικρὸν κόπον, ὅσον λογιάζυσι πῶς τος δίδονται δυσκολώτατα καὶ ὕστερα ἀπὸ πολλὺς χρόνας. Ἐξ ἐναντίας ὅμως φέρονται ἐκεῖνοι ὁπῶ σκεύζυσιν εἰς τὸν ὀρανὸν τὰ ὁμματία των, ἐπειδὴ ἀμελοῦσι νὰ ἀποκτήσωσι ῥὸς καιρὸν τὰ ὁπῶγεια, δι᾽ νὰ δωυηθῶν νὰ ἐνῥυφῶσιν ἀτελοῦπτως τὰ ὑράνια. Δὲν ψηφᾶν νὰ παιδευθῶσιν ἐδῶ μὲ δι᾽φορα εἴδη κολάσεων, μόνον δι᾽ νὰ δυυηθῶσιν ἐκεῖ νὰ ἀῥραίνωνται εἰς τᾶν τᾶ Θεᾶ θεωρίαν· ὅλα τὰ ὁπῶγεια δεινὰ μὲ μεγάλην ὑπομονὴν ὑποφέρυσι, διότι ὁπῶθυμοῦν χωρὶς ὑπομονὴν τὰ ὑράνια ἀγαθά. Λοιπὸν, κάθε ἄνθρωπος ἂς ϖάχῃ νὰ ἀποκτήσῃ τέτοιαν δόξαν· ἂς ὑποφέρῃ κάθε βάρος δι᾽ νὰ φερθῇ εἰς αὐτᾶν. ἂς ϖροσκαρτερήσῃ εἰς τὰς βασάνες, δι᾽ νὰ τὰ καταντήσῃ εἰς τὰς ἀγαλλιάσεις. Καθὼς ἔλεγε καὶ ὁ ἱερὸς Αὐγεστῖνος· „ ὑπόφερε τώρα ἐκεῖνο ὁπῶ δὲν θέλεις, δι᾽ νὰ ἀποκτήσῃς τότε „ ἐκεῖνο ὁπῶ θέλεις· διότι, κάλλιον εἶναι μὲ ὀλίγον πελαπωρίαν ἐδῶ νὰ ἀγοράσῃς τᾶν αἰώνιον μακαριότητα, ϖρὸ μὲ ὀλίγον δύτυχίαν καὶ ἀγαλλίασιν νὰ ἀγοράσῃς ἐκεῖ τᾶν ἀτελοῦπτον ἀθλιότητα.

ΚΕ-

www.tezaurliturgic.ro

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Ε'.

Ὁ καιρὸς ἄνθρωπος, ὅταν θεωρῇ ἐς τὰς ἄλλας τῶν μακαρίων τρυφὰς, ὅπου ἀπολαμβάνουσι διὰ τῆς ἐπιλοίπων αἰσθήσεων, λογιάζεται τὸν ἑαυτόν του, ὅτι ἕως τότε ἦτον ἀναίσθητος.

Περὶ μὲν τῆς ὄψεως, ὅπου διὰ τῆς ὁράσεως ἀπολαμβάνουσιν οἱ μακάριοι, ἀρκετὰ ἐγράψαμεν εἰς τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον· τώρα δὲ, θέλομεν ἐξηγήσει τὰς ὄψεις καὶ τῶν ἐπιλοίπων αἰσθήσεων, μὲ τὰς ὁποίας καὶ αὐταὶ θέλουσιν ὑπερπλημμυρεῖ. Καὶ ἀφίνωντας τὴν ὀσμὴν τῶν ἀρωμάτων τοῦ θείου ἐκείνου Παραδείσου, τὴν ὁποίαν ἀναμφιβόλως μὲ ἄμετρον γλυκύτητα ἔχουν νὰ ἐκπιέσουν μέσα εἰς ἐκείνας τὰς ἀειθαλεῖς κήπους οἱ νάρκισσοι, οἱ ὑάκινθοι, τὰ κρίνα, τὰ ῥόδα, καὶ ἴα· ὁμιλῶ τώρα διὰ τὰς ζωογονικωτέρας καὶ ὑπερφερεστέρας ὀσμὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας θέλουν θεριχυσθοῦσι ἐκεῖνοι οἱ Δίκαιοι, καὶ θέλουν ἐκπιέσει τὰ δεδοξασμένα τῆς σώματα. μάλιστα, τὸ σῶμα τῆς Κυρίας ἡμῶν καὶ Θεοτόκου Μαρίας· ἡ ὁποία, μὲ τὴν εἰς οὐρανὸς Ἀνάληψίν της, ὅλον τὸν οὐρανὸν τοσαύτης ἐπλήρωσεν ὀσμῆς καὶ γλυκύτητος, ὁπου, ἐκπλησσόμενοι ὅλοι οἱ Ἄγγελοι, καὶ θεριχυόμενοι ἀπὸ τοσαύτην ἀρωματικὴν ὀσμὴν καὶ γλυκύτητα ὀσμῆς, ἔκραζον πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες ἐκεῖνο τὸ τοῦ Ἄσματος· „ Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἐκ τῆς ἐρήμου, ὡς στύλοι καπνοῦ τεθυμιαμένη, „ σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πασῶν κονιορτῶν μυρεψῶν; “ Καὶ αὐτὰ λείψανα τῶν Ἁγίων ὀρισκόμενα ἐδῶ εἰς τὰς τάφους, πολλάκις ἐκπιέσουν ὀσμὴν ἄμετρον, μὴ ὄντας ἀκόμη ἐντελῶς δεδοξασμένα, ἢ ἀποθανατισμένα· ποτὲ μὲν θέλει νὰ λογιζώμεθα πῶς μέλλουν νὰ ἀποδώσουν ὀσμὴν, ἀφοῦ ὑφανθῶσιν ἀπὸ τὴν θερμότητα τοῦ Ἀκτίνος Ἡλίου, καὶ καθαρισθῶσιν ἀπὸ κάθε βρωμερὸν σάπισμα; Καὶ, αὐτὸ τόσην ὀσμὴν ἤθελαν ἐκπνέει τὰ σώματα, ἀσυγκρίτως ὑπερέχουσαν ἤθελαν ἐκεῖ αὐταὶ αἱ ψυχαί. Διὰ τοῦτο καὶ θρέποντος ἔλεγε περὶ τούτων ὁ Ὡσηέ „ οἱ Ἅγιοί σου, „ Κύριε, αἰσθήσουν ὡσὰν κεῖνον, καὶ ἔσται ἡ ὀσφρασία αὐτῆς ὡς „ λιβάνου. Ἂν μὲ τόσην τερπνοτάτην ὀσμὴν οἱ Δίκαιοι θέλουν θεριχυσθοῦσι, καὶ ἀκόμη θεριχυτέραν ἀσυγκρίτως ἡ βασίλισσα τοῦ Κόσμου Μαρία, ποτὲ πλέον θέλει εἶναι αὐτὴ τῶν Χερουβὶμ; Ὁποῦ λέγει περὶ τῶν ἑαυτῶν του εἰς τὸν Ἐκκλησιαστήν. „ ὡς „ Κιννάμωμον, καὶ ὡς πάλαθος ἀρωμάτων, καὶ ὡς σμύρνα ἐκλε„ κτὴ διέδωκα ὀσμήν. “ Μόνοι σας κάμετε τὴν ἐξήγησιν· ἐπειδὴ, ὅ,τι καὶ ἂν σοχασθῇ τινὰς διὰ νὰ εἰπῇ, ὀλίγον θέλει εἰπῇ· Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γεῦσις, θέλει εἶναι γεμάτη ἀπὸ χυμὸν ἀπερμιλώδη νοσιμάδας, καὶ θέλει διφραίνεται μὲ κάποιον χορτασμὸν καὶ ἡδονὴν πνευματικήν· τόσον ὑπέρμετρον, ὅπου, ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐσπονόησῃ τινὰς ὅλα ὁμοῦ τὰ ἐκλεκτότατα καὶ γλυκύτατα φαγητὰ τοῦτου τοῦ Κόσμου, καὶ αὐτὸ τὸ μάννα τῶν Ἰουδαίων, δὲν θέλει εἶσαι τὸ ἴδιον ἡ γλυκύτης των, συγκρινομένη μὲ ἐκείνην τὴν οὐράνιον γλυκυτάτην γεῦσιν, ἡ ὁποία, ἂν θέλει εἶναι γεῦσις τινὸς φαγητοῦ, ἢ ποτοῦ αἰσθητοῦ καὶ σωματικοῦ, καθὼς φλυαροῦσιν οἱ Ἐθνικοί· ἀλλὰ θέλει εἶναι μέρος μιᾶς, ἀπὸ κάποιαν οὐράνιον ἐκμάδα, ἢ νοτίδα, καὶ καλόχυμον δρόσον θεοῦ ἐκχεομένην· ἡ ὁποία θέλει διαχέεται διὰ μέσου τὰ στόμαχα, καὶ τὰ λοιπὰ ἐνδοτέρων μερῶν, καὶ νὰ γεμίζῃ τὰ ὄργανα τῆς γεύσεως, τὴν γλῶσσαν δηλαδὴ, τὸν οὐρανίσκον, καὶ τὰ λοιπά. Διὰ τοῦτο, καὶ ὁ Προφητάναξ ἔψαλλε περὶ τῶν Δικαίων· „ μεθυσθήσονται ἀπὸ „ πιότητος οἴκου σου, καὶ τὸν χειμάρρουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐ„ τούς. “ μέρος δὲ πάλιν αὐτῆς τῆς γλυκυτάτης γεύσεως, θέλει ἀναπηγάζει ἀπὸ τὴν ἀείσωτον σύγκρασιν τοῦ σώματος. Διότι, ἂν ἐδῶ εἰς τὸν Κόσμον ὁ ἄνθρωπος, ὅπου εἶναι καλῆς κράσεως, καὶ ἔχει εἰς ἀκεραίαν μετριότητα τοὺς συστατικοὺς χυμοὺς τοῦ σώματός του, καὶ εἶναι εὔρωστος εἰς ὅλα τὰ μέλη του, καὶ αὐτὸς αἰσθάνεται κάποιον νόσιμον χυμὸν εἰς τὸ στόμα του, ὢντας ἀκόμη νηστικός· πόσῳ μᾶλλον νοσιμώτερον θέλει αἰσθάνεται, ὅταν εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄλλον καταντήσῃ ζωὴν, ὁπόταν ἡ κρᾶσις θέλει ἔλθῃ εἰς ἄκραν εὐκρασίαν καὶ τελειότητα; Ἡ τῆς ἁφῆς πάλιν αἴσθησις, θέλει ἀπολαμβάνει καὶ αὐτὴ τὸν ἁρμὸν τῆς ἡδονῆς καὶ ἀπόλαυσιν, τόσον ἀπὸ τὸν ἐπουράνιον αὔραν καὶ τὸν ἐπαφὴν τῶν οὐρανίων σωμάτων, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸν σωναίσθησιν τῆς ἀείσου αὐτῆς εὐκρασίας. Διότι, ὁ ἄνθρωπος ὁπόταν εἶναι ὑγιαίσατος εἰς ἄκραν διέξιν, αἰσθάνεται εἰς τὸν ἑαυτόν του μὲ πολλὴν γλυκύτητα τὸν ἐξαίρετον αὐτοῦ εὐαρμοσίαν, καὶ εὔκρατον σωθεσίαν τῶν σωματικῶν του χυμῶν καὶ στοιχείων. Τώρα ἡ ἡδονὴ, ὁπόταν οἱ μακάριοι ἀπολαμβάνουσι διὰ μέσου τῆς ἁφῆς, θέλει εἶναι καταπολλὰ μεγαλητέρα καὶ γλυκυτέρα ἀπὸ τὰς ἡδονὰς τῶν ἄλλων αἰσθήσεων. Διότι, μὲ τὸ νὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ἁφὴ κατεσπαρμένη εἰς ὅλον τὸ σῶμα, θέλει εἶναι ἡ καθαρωτάτη καὶ παντερπνος ἡδονὴ, τρυφὴ, καὶ γλυκύτης εἰς ὅλον τὸ σῶμα αὐτὸ θεκεχυμένη· μάλιστα, καθὼς λέγει σοφὸς καὶ πολυμαθὴς διδάσκαλος, ἡ ἁφὴ, „ εἰς ἄκρον θέλει διφραίνεται, διὰ μέσου τῶν ἀμοιβαίων φιλήμα„ των καὶ ἀσπασμῶν τῆς εἰρήνης, τόσον τῶν Ἁγίων, ὅσον μάλι„ στα καὶ αὐτοῦ τοῦ σεσπρωσμένου Θεοῦ. Μένει ὁλοῦσπρος αἴσθησις, „ ἡ ἀκοή. Καὶ λοιπὸν, θέλουσιν ἀκούει ἀκαταπαύστως τὰ ἀφτία, τὰς ἀνεκλαλήτους ἐκείνας ψαλμῳδίας τῆς οὐρανίου μυστικῆς καὶ μελῳ- Ψαλμ. 35.

Ἀσμ. ἀσμ. 3. 6.

ιδ'. ὁ.

κδ. 17.

www.tezaurliturgic.ro

λειτουργικῆς ἁρμονίας, ἀπὸ τῆς ὁποίας μία καὶ μόνη φωνὴ, εἶναι ἱκανὴ
νὰ γεμίσῃ τὰς ψυχὰς ὅλων τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ ἄῤῥητον ἡδονὴν
καὶ ἀγαλλίασιν. Διότι, καθὼς λέγει ὁ Ἱερὸς Λύγνστινος „ ἠχεῖ
„ σιν ἐκεῖ παύοτε τὰ μελίῤῥυτα τῶν ὑμνῳδῶν ὄργανα. “ τότε
Θέλει πληρωθῇ καὶ ἐκεῖνο, ὁπὸ ἔγραψεν ὁ Θεολόγος Ἰωάννης εἰς
19. 1. τὴν Ἀποκάλυψίν του „ μετὰ ταῦτα, ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ
„ μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντος, Ἀλληλούϊα· αἰνεῖτε τὸν Θεὸν
„ ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν, καὶ οἱ
„ μικροὶ, καὶ οἱ μεγάλοι· καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ
„ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς ἰσχυρᾶς, λέ-
„ γοντος Ἀλληλούϊα, ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντο-
„ κράτωρ· χαίρωμεν, καὶ ἀγαλλιώμεθα, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐ-
„ τῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἀρνίου. Ἐκεῖ, καθὼς διδάσκουσιν
οἱ Θεολόγοι, θέλει ψάλλει καθ' ἕνας Δίκαιος, μὲ ἰδίαν καὶ ξε-
χωριστὴν φωνὴν, ἡ ὁποία νὰ ἐξακούεται εἰς ὅλους, καὶ νὰ ξεχω-
ρίζῃ καθαρώτατα ἀπὸ ταῖς ἄλλοις. Τὸ ὁποῖον, θέλοντας
Ψαλμ. νὰ φανερώσῃ καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, ἔλεγε· Καυχήσονται Ὅσιοι
149. „ ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτῆς· αἱ ὑψώσεις
„ τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῆς. „ ὑψώσεις δὲ τοῦ Θεοῦ ὀνομά-
ζει τοὺς ὕμνους, μὲ τοὺς ὁποίους θέλουσιν ἀνυφοῖ τὸν Θεὸν, ἀνα-
κηρύττοντες τοῦ ὑπερύψιστον ἐκείνου ὑπεροχὴν, καὶ ὅλα τὰ με-
γαλουργὰ καὶ παυθαύμαστα ἔργα. λέγει δὲ καὶ ὅτι οἱ τοιοῦτοι ὕμ-
νοι καὶ ἔπαινοι, θέλουν εἶναι ἐν τῇ λάρυγγι αὐτῆς. λοιπὸν, ὄχι
μόνον μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν διανοίαν θέλουν ἐπαινεῖ καὶ δοξάζει τὸν
Θεὸν, ἀλλὰ δὲ καὶ μὲ φωνὴν ἀνάρθρον. ὥστε, δὲν φρέπει νὰ
ἀμφιβάλλῃ τινὰς, ὅτι εἶναι ἐκεῖ ἐκφωνητικὴ ψαλμῳδία, καὶ μου-
σουργία. Καὶ καθώς τινες λέγουσιν, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος συνέστη-
κεν ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ἀνάγκη εἶναι νὰ δηλοῖ καὶ τὸν Θεὸν,
ὄχι μόνον μὲ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ σῶμα. ἡ δήλωσις
δὲ τοῦ Θεοῦ συνίσταται χεδὸν, εἰς τὸ νὰ ἐπαινῇ τινὰς, νὰ δοξο-
λογῇ, καὶ νὰ ὑμνεῖῃ τὸν Θεόν· μάλιστα εἰς ἐκείνην τὴν ἀρ-
χαίαν τε καὶ φιλπάτην πατρίδα, ἐκεῖ ὁπὸ παύουσιν ὅλα τὰ ἔργα
τῆς μετανοίας. Καὶ τοῦτο ἀκολουθεῖ, διότι, ἀπὸ τὸν ὑπερβολικὸν
ἔρωτα, καὶ τὴν ἄμετρον χαρὰν, φυσικὰ κινεῖται ὁ ἄνθρωπος
εἰς δοξολογίας καὶ ὑμνῳδίας, καθὼς ἡ καθημερινὴ δοκιμὴ τὸ πα-
ρασταίνει· διότι, ἡ ἐσωτερικὴ χαρὰ, ὅταν πλημμυρῇ μὲ ὑπερ-
βολὴν μέσα εἰς τὴν καρδίαν τὰ ἀνθρώπε, τότε καὶ ἔξω μέσα τῶν
φωνητικῶν ὀργάνων τοῦ σώματος ἐκχεῖται πλησίον καὶ εἰς τὰ ἔξω. ὅθεν, ἐπειδὴ καὶ οἱ Ἅγιοι ἐξάπαντος ἀπὸ θεῖον ἔρωτα εἶ-
ναι γεμάτοι, ἀπὸ χαρὰν ἀνέκφρασον, καὶ ἀγαλλίασιν καθ' ὅλην,
καὶ παντοχόθεν, ὁρμῶσι σφοδρότατα ἐκ τῆς καρδίας εἰς δοξο-
λογίαν, ψαλμῳδίαν, καὶ ὕμνον τῆς θείας μεγαλειότητος. Διὰ
τοῦτο καὶ ὁ θεῖος Γρηγόριος, ἐξηγῶντας ἐκεῖνο τὸ ῥητὸν τοῦ

Γὼβ. „ Ἀληθινῶν δὲ στόμα ἐμπλήσει γέλωτος, γράφει ἔτω· Γὼβ.
„ καλῶς λέγει, ὅτι τὸ στόμα θέλει γεμίσει ἀπὸ γέλωτα, καὶ 8. 21.
„ τὰ χείλη ἀπὸ ἀγαλλίασιν· ἐπειδὴ καὶ εἰς ἐκεῖνον τὸν παντο-
„ τινὸν πατρίδα, ὅταν ὁ νοῦς τῶν Δικαίων ἁρπάζεται εἰς τὴν
„ ἀγαλλίασιν, τότε ἡ γλῶσσά τους ὑψόνεται εἰς ἄσματα, ἐπαί-
„ νους, καὶ ὑμνῳδίας. “ Περὶ τούτε, καὶ ὁ μακάριος Λύγνστῖνος
„ λέγει· παῦ ἔργον αὐτῆς, (ἤγουν τῆς Δικαίων ὕμνος Θεοῦ, καὶ
„ ἔπαινος· χωρὶς νὰ ἔχῃ τέλος, χωρὶς κεκρασμὸν, καὶ χωρὶς κό-
πον. μακάριος ἐγὼ, καὶ ἀληθῶς εἰς αἰῶνα μακάριος, ἀνίσως
καὶ μὲ τὴν ἀνάλυσιν τούτε μου τοῦ σώματος, ἤθελα ἀξιωθῇ νὰ
ἀκούσω ἐκείνας τὰς οὐρανίους μελῳδίας καὶ ἄσματα· τὰ ὁποῖα ψάλ-
λονται εἰς ἔπαινον, καὶ δοξολογίαν τοῦ Ἀθανάτε Βασιλέως ἀπὸ
ἐκείνους τοὺς Πολίτας τῆς ἄνω Παζίδος, καὶ ἀπὸ τὰς ὁμηγύρεις
τῶν μακαρίων πνευμάτων· παυδυσίμων, καὶ ζωσόλβιος, ἂν ἤθε-
λα κεισθῇ καὶ ἐγὼ τότε ἄξιος νὰ ψάλω τὰ ἴδια ἄσματα, καὶ νὰ
παρασέκωμαι ἔμπροσθεν τοῦ παμβασιλέως Θεοῦ. Καθ' ὅνας ἐκεῖ
ψάλλει τοὺς θείους ἐπαίνους καὶ τὰ ἐγκώμια ἁρμοδίως, καὶ ἀναλό-
γως εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ κατὰ τὴν κατάστασίν του· καθὼς καὶ οἱ
Ἄγγελοι μὲν μὲ φωνὴν μόνον Πνευματικὴν, οἱ δὲ ἄνθρωποι,
καὶ μὲ σωματικήν. Πόση δὲ ἄραγε, καὶ ποταπὴ νὰ εἶναι ἡ ἡδύ-
της καὶ νοσιμάδα ἐκείνης τῆς ἐπουρανίε μουσικῆς καὶ ἁρμονίας, ἣν
μπορεῖ τινὰς νὰ τὴν σωνεικάσῃ καὶ νὰ τὴν καταλάβῃ, ὅταν τὴν
συγκεράνῃ μὲ τὴν γήϊνην ἡδύτητα, καὶ νοσιμάδα τῆς ἐνταῦθα ἀν-
θρωπίνης ψαλμῳδίας· διότι πολλάκις, ὅταν ἀῤῥεθῶν φωναῖς
μελῳδικαῖς ἀνθρώπων, καὶ σωθῶν μὲ τὰς λιγυρὰς ἁρμονίας
μουσικῶν καὶ ἐντέχνων ὀργάνων, ὡσὰν κιθάρας, χάλκε λόγε, καὶ
λύρας, καὶ τῆς τοιούτων, τόσην πανέτερπνον γλυκύτητα καὶ ἡδονὴν
προξενοῦσιν εἰς τὸν ἀκροατὴν, ὁπὸ, χεδὸν, αὐτὸν τὸν νοῦν ξε-
παῤῥώσιν ἀπὸ τὸ σῶμά τε· μερικαῖς δὲ φοραῖς, καὶ μὲ βίαν κρα-
τεῖ τὸν ἑαυτόν τε ὁ τοιοῦτος ἀκροατὴς, εἰς τὸ νὰ μὴ λιγοθυμήσῃ
ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν ἡδονὴν καὶ ἀγαλλίασιν· μ' ὅλον τοῦτο, ὅλοι
οἱ καλόφωνοι τῆς γῆς· ὅλα τὰ μουσικὰ, καὶ ἔντεχνα ὄργανα·
ὅλοι οἱ τέλειοι ὑπουργοὶ τῆς ἁρμονικῆς τέχνης· ὅλοι οἱ ἄριστοι
μελῳδοὶ, καὶ ἄκροι ἀσματομελῳδοὶ, εἰς σὰν συνελθόντες, αὖ
συγκεισθῶν μὲ τὰς οὐρανίους αὐλητὰς, τὰς λιγυφθόγγους πέττιγας,
τὰς ἀθανάτους ἀηδόνας, βέβαια, ἤθελαν φανῇ πῶς μυρμηκίζουσι
μὲ κάποιαν βραχνιασμένην φωνὴν ἀγείαν, ἄοσον, καὶ ἄφωνον. Ὑποθέσατε ἀκόμη, πῶς ἀκούετε καὶ τὰ εὐρύθμα, καὶ γλυκύ-
τατα κελαδίσματα ὅλων τῶν πετεινῶν, καὶ ὀρνέων τῆς γῆς· καὶ
ὅμως, ἤθελαν φανῇ σὰν βδέλυγμα, καὶ μία συχασία ἔμπρο-
σθεν ἐκείνης τῆς οὐρανίε μουσικῆς, καὶ ἡδίσης τερπνότητος. Ἤξευρε
ὅμως, ὅτι ἐκεῖνοι θέλουν κεισθῇ ἄξιοι νὰ ἀκούσουν ἐκείνην τὴν
μακαρίαν ψαλμῳδίαν, τῆς ὁποίων τὰ ὦτία σέκονται πάντοτε

www.tezaurliturgic.ro

ἀνοικτὰ, νὰ δεχθῶσι προθύμως τὰ Θεῖα τὰ λόγια, τὰς ἐμπνεύσεις καὶ διδασκαλίας τῶν Ἁγίων Προφητῶν, τὰς οδηγίας τῶν φύλακος Ἀγγέλων, τὰς θεοσεβεῖς συμβουλὰς καὶ ψυχωφελεῖς παραινέσεις. Ἐξουσίας δὲ πάλιν, ὅσοι κλείσοι μὲν τὰ ὦτία τους εἰς τὰ τοιαῦτα ψυχοσωτήρια λόγια, τὰ ἀνοίγουσι δὲ εἰς ἀσεβισμὸς, μύθους, φλυαρίας, κακολογίας, ἀργολογίας, καὶ ἄλλα παρόμοια, οἱ τοιοῦτοι, δὲν θέλουν ἀξιωθῆ νὰ ἀκούσωσιν ἐκεῖνα τὰ θεϊκὰ καὶ οὐράνια ἄσματα. Μᾶς διδάσκουσι οἱ Κοσμογράφοι, ὅτι ὅλοι, ὅσοι κατοικοῦσι πλησίον εἰς τὰς καταράκτας τοῦ ποταμοῦ Νείλου, εἶναι ὅλοι τελείως κωφοὶ, διὰ τὰς ὑπερβολικὰς κτύπους τοῦ ῥεύματος ἐκείνου τοῦ ποταμοῦ, ὁπού κρημνίζονται ἀπὸ ὑψηλότατα ὄρη. Ἀλλὰ, μήπως καὶ τοῦτος ὁ Κόσμος δὲν εἶναι σὰν μέγας ποταμὸς βροντώδης; μήπως δὲν ἔχει κτύπους μεγαλητέρους καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν βροντοχοδέστατον ποταμὸν Νείλον; μήπως καὶ αὐτὸς δὲν εἶναι μία θάλασσα πολυκυματοῦσα; ὦ, πόσαις εἶναι ἡ ξικυμίαις τοῦ φρονήματος εἰς τοῦτο τὸ πέλαγος! πόσαι αἱ σφοδραὶ καταιγίδες τοῦ μεσημνῶν! πόσαι αἱ ταραχαὶ καὶ σπιλάδες τοῦ ἀρείων παθῶν! πόσαι φωναὶ, καὶ βρονταὶ τοῦ ἡγεμονδιόντων, τοῦ φραγματοδομούντων, τοῦ λιθοκύπων, τῶν χαλκοτύπων, τῶν τεκτόνων, τῶν παιζόντων, τῶν χορδιόντων, τῶν χρυσοχοελώντων, καὶ τῶν θρηνούντων! Τίνων δὲ εἶναι τὸ αἴτιον, ἐπειδὴ καθε ἁμαρτωλὸς, καὶ παράνομος, ἢ τελείως δὲν θέλει νὰ ἀκούσῃ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς σωτηρίου ζωῆς· ἢ καὶ ἂν ἀκούσῃ, χωρὶς ὄρεξιν καὶ προθυμίαν δὲν δέχεται τὰς περὶ ἐκείνων λόγους. Διότι, ὅλος τὸ λογισμός εἶναι βυθισμένος, εἰς τὰ ἀγαθέτῃ, καὶ νὰ κυβερνᾷ ἀσφαλῶς τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰ πράγματα τοῦ Κόσμου τούτου· καὶ ἢ νὰ φυλάξῃ τὴν ὑγείαν του ὁπωμελεῖται, ἢ νὰ αὐξήσῃ τὸν πλοῦτόν του πάλιν, ἢ νὰ μεγαλυνθῇ τὴν τιμήν του σπουδάζει. Ὅθεν καὶ ἀπὸ τὰς πικρὰς θλίψεις, διείρχεται χρόνον ἀναίσθητος, ἐσκοτισμένος, καὶ κωφὸς εἰς ἐκεῖνα τὰ οὐράνια, καὶ δὲν ἔχει ὄρεξιν εἰς τὸ ἔξῆς νὰ ἀκούσῃ τὰς σωτηρίους συμβουλὰς, καὶ ψυχωφελεῖς νουθεσίας τῶν διδασκάλων. Ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ σκυθρωπότητα διεγραμμένων, καὶ κακοτρόπων ἀνθρώπων, κωφαίνει εἰς τὰ μεγαλόφωνα Κηρύγματα τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ἀκκάθαρσιν τῆς συνειδήσεώς του, εἰς τὰς φρικτὰς φοβερισμὰς τῆς μελλούσης κολάσεως, καὶ εἰς τὰς ὁπλοίπους καθημεριναὶς παραινέσεις. Ἀλλὰ, τί λέγει ὁ τοιοῦτος; ὅταν πλησιάσῃ ἡ τελευταία ὥρα τῆς ζωῆς μου, τότε θέλω ἀνοίξει πλατύτατα καὶ τὰ δύω μου ὦτία, διὰ νὰ ἀκούσω μὲ προθυμίαν ὅλας ἐκείνας τὰς σωτηρίους συμβουλὰς, ὁπού ἤθελαν μοῦ κάμῃ οἱ πατέρες· σφάλλει ὅμως ὁ τοιοῦτος πολλά· διότι, εἰς σὰν τοιοῦτον καιρὸν, δὲν θέλει δυνηθῇ, ὁπού νὰ ἀκούσῃ τοιαύτας βροντὰς θεϊκάς· εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἐσυνείθισεν ἡ ἀκοή του εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς

ζωῆς του· ὅθεν, ἂς εἶναι βέβαιος, ὅτι ἀμετανόητος ἔχει νὰ μισθώσῃ ἀπὸ ταύτην τὴν ζωήν· καὶ ἀκολούθως, ἔπρεπει νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι ἔχει νὰ ἀκούσῃ ἐκεῖνα τὰ οὐράνια ἄσματα, καὶ τὰς ψαλμῳδίας τῶν ἁγίων Ἀγγέλων, καὶ τῶν λοιπῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ. Ὁποίος λοιπὸν ἀγαπᾷ νὰ ἀκούσῃ ἐκείνας τὰς ψαλμῳδίας, ἂς προθυμοποιηθῇ ἐδῶ νὰ ἀκούσῃ τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς σωτηριώδεις συμβουλὰς, καὶ νὰ τὰ φυλάξῃ ἕως τέλους. Ἐπειδὴ „ μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες Λυκ. „ αὐτόν. “ 11.28.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ε'.

Πλουσιωτάτη ἀπόλαυσις χαρᾶς, καὶ ἀφροσύνης προξενεῖται ἐκ τῆς ἀμοιβαίας δόξης, καὶ θεωρίας τῶν μακαρίων Δικαίων.

Ἀνίσως καὶ γυρεύῃ τινὰς μέσα εἰς τὸν παρόντα κοιλάδα τῶν δακρύων ἀπογγάει, δὲν νὰ ἀπογγίσῃ μὲ αὐτὸ ἀπὸ τὰς ὀφθαλμὰς τοῦ παντὸς δάκρυον, αὐτὸς σήμερον μὲ τὸ λόγισμα, ἂς μὴν ὑψώσῃ εἰς τὰς οὐρανὰς τὰ ὄμματά του, ἀλλ' ἂς τὰ χαμηλώσῃ εἰς τὸν βυθισμένον ἐκεῖνον κοπρίαν τοῦ Ἰώβ. Ἂν συλλογισθῇ καλῶς μέσα εἰς τὸν βόθρον ἐκεῖνα τὰ λόγια, ὁπού ἤθελες ἀκούσῃ εἰς τοῦτον τὸν κοπρίαν, ὅλα τὰ γλυκὰ θέλεις τὰ σοχαθῇ μὲ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον σκύβαλα, καὶ κοπρίαν. Ὁ Ἰὼβ ἐκεῖνος, τὸ ἀληθέστατον τέρας τῆς ὑπομονῆς, κείμενος ἐπάνω εἰς τὸν βυσσώδη κοπρίαν ὡσὰν σῶμα θέλημα θλιβερὸν τῆς ἀνθρωπίνης ἀθλιότητος, καὶ θέλωντας νὰ γλυκάνῃ τὰς πόνους του, καὶ τὰ ἀνυπόφορα βάσανα τοῦ πληγώντος, νὰ ἡμερώσῃ δὲ ὀλίγον καὶ τοῦ ἄλλων ἀνθρώπων τὰς πόνους, ὅσοι διείσκονται εἰς διαφόρους συμφορὰς, καὶ θλίψεις, καὶ δυσχρίας, ἐξεφώνησε κάποιους μυστηριώδεις λόγους, ὁπού νὰ θρηνήσωσιν εἰς παντοτινὸν ἐνθύμησιν ὅλων τοῦ μεταγενεστέρων ἀνθρώπων. Ἀκούσατε λοιπὸν τοὺς λόγους Ἰὼβ 19.23. αὐτούς· „ Τίς ἂν δοίῃ γραφῶσι τὰ ῥήματά μου, τεθῶσι δὲ αὖ „ τὰ ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα, ἐν γραφείῳ σιδηρῷ, καὶ μολίβδῳ, ἢ ἐν πέτραις ἐγγλυφῶσι; οἶδα γὰρ, ὅτι ἀσίνασός ἐστιν „ ὁ ἐκλύειν με μέλλων ὑπὸ γῆς· ἀνασῆσαι τὸ δέρμα μου, τὸ ἀ- „ ναντλῶν ταῦτα. Τίς ἂν δοίῃ; Ἀλλὰ, τί θέλεις, ὦ Ἰὼβ, νὰ σὲ δοθῇ; τί εἶναι τὸ ζητημά σου; θέλω νὰ γραφῶσι τὰ ῥήματά μου, καὶ δὲν ἔχω ὕλλη ἁρμοδίαν, ὁπού νὰ τὰ γράψω· ἐπειδὴ, εἰς τόσην πτωχείαν κατέβησα, ὁπού, ἂν καὶ μικρὸν κεραμίδιον δὲν ἔχω, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπαίω νὰ τὰ ἐγχαράξω· ὡς καὶ τὰ δάκτυλά μου ἐσρεβλώθησαν, τὰ νεῦρά μου συνεσάλησαν,

www.tezaurliturgic.ro

αἱ χεῖρές μου παρελύθησαν, καὶ ὅλως εἶναι παρειμένα ὑπὸ τὸ ψῦχος, βέμασα, πληγωμένα, καὶ καθηλκωμένα· μ' ὅλον τοῦτο, θέλω βιάσει ἐμαυτὸν διὰ παρηγορίαν μου, νὰ σημειώσω ἐπάνω εἰς χαρτὶν ὕλην διὰ γραμμάτων λόγους τινὰς σωτηρίους, καὶ ὀλιγοσυλλάβους. Ἰδὲ, ὅπου σὲ ἐφέρθη χαρτίον· ὄχι, ὄχι, θέλω καλῶ· διατὶ, αὐτὸ ἢ ξεχίζεται, ἢ σήπεται εὔκολα· θέλω τεθῆναι αὐτὰ, ἐν βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ λοιπὸν, ἢ μόλιβδον φέρετέ μοι, ἢ χαλκὸν, ἢ πέτραν πελεκητὸν, διὰ νὰ διείσκωνται αἰωνίως τὰ λόγιά μου. Ἰδὲ ἡ πέτρα, ὅπου ἐπιθυμεῖς, γράψον λοιπόν. „ οἶδα (λέγει) ὅτι ἀσθενὴς ὄζιν ὁ ἐκλύειν με „ μέλων ὅπι γῆς· ἀνάπαυσαι τὸ δέρμα μου, τὸ ἀναπαύεσθαι ταῦτα. Ἐλπίδα χαρὰν φέρω εἰς τὴν ψυχήν μου, ὅτι θέλω ἰδῆ κάμμίαν φορὰν τὸν σωτῆρα, καὶ λυτρωτήν μου Χριστόν· ἡ ὁποία ἐλπὶς, ἀ μόνον τὴν τεθλιμμένην καὶ κατώδυνον ψυχήν μου ἐνίσχυει παντοχόθεν μὲ ὑπερβάλλουσαν χαρὰν, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμά μου αὐτὸ παρηγορεῖ ὑπὸ τὰς πολλάς τε βασάνας· καὶ κεῖνο κάλλιον, νὰ κεῖτωμαι ἐπάνω εἰς τάτην τὴν βρωμερὰν κοπρίαν, φέροντας τὴν ἀνωτέρω ἐλπίδα, ὅπου εἶπα, διὰ νὰ κάθωμαι εἰς βασιλικὸν θρόνον. Ἐδὼ λοιπὸν, ἂς συλλογισθῆ καλῶς καθ' ὅλας ἀπὸ ἐσᾶς, αὐ ἐκείνη ἡ μικρὰ, λεπτὴ, καὶ ἀμυδρὰ ἐλπὶς τῆς θείκης Δόξης, τὴν ὁποίαν μακρόθεν ὁ Ἰὼβ ἐθεώρησε πρότερα ὑπὸ τόσους χρόνους, ἔχαμψ ἐλαφρὰ, καὶ δικολοῦπόφερτα, διὰ νὰ μὴ λέγω διφρόσυνα, τὰ τοσαῦτα τε βάσανα, δηλαδὴ τὴν γυμνότητα, τὴν ἀθυμίαν, τὰς πληγὰς, τὸ ἔμπυον, τὸ ἀνεμοπύρωμα, τὴν λέπραν, τὴν ψώραν, τὴν ἐλεφαντίασιν, τὰς ἀρθριτικὰς πόνους, τὴν σῆψιν τῶν ἐντοδίων, τὰ ὑποσήματα, τὴν δυσωδίαν, τὴν μωρὰν γυναῖκα καὶ βλάσφημον, τὸν δαίμονα, τὰς ὀνειδισμὰς, καὶ καταφρόνησιν τῶν φίλων, τὴν πεῖναν, τὴν δίψαν, τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας, τὸν παγετὸν τῆς νυκτὸς· καὶ ὅλα αὐτὰ, τὰ ἐμετέβαλλεν εἰς μορφὴν Παραδείσου. Ἀν, λέγω, τόσον ἐδυνήθη μοναχὴ ἡ ἐλπὶς, ὅπου ἔμελλε νὰ ἰδῆ τὸν Χριστόν· τί θέλει εἶναι, ὅταν τὸν ὑπολαμβάνῃ τινὰς πραγματικῶς, καὶ αὐτοπροσώπως; Τί θέλει εἶναι (πάλιν λέγω) ὅταν καρπῶται ὅλην ἐκείνην τὴν μακαριότητα καὶ εὐδαιμονίαν, ἡ ὁποία δὲν λαμβάνει τέλος ποτέ; „ Καὶ, καθὼς ὁ θεῖος Γρηγόριος λέγει, „ ἐκεῖ θέλει εἶναι τὸ φῶς, χωρὶς ἔκλειψιν· ὁ ἔρωτας, χωρὶς „ τιμωρίαν· ἡ ἔφεσις, χωρὶς λύπην· ὁ χορτασμὸς, χωρὶς ἀ„ νοσίαν· ἡ σωτηρία, χωρὶς ἐλάττωμα· ἡ ζωὴ, χωρὶς θάνα„ τον· ἡ ὑγιεία, χωρὶς ἀρρωστίαν. Ἐκεῖ, καθὼς λέγει καὶ ὁ „ Λύγνος, βασιλεὺς εἶναι, ἡ ἀλήθεια· νόμος, ἡ ἀγάπη· „ ἀξίωμα, ἡ δικαιοσύνη· εἰρήνη, ἡ εὐδαιμονία· ζωὴ, ἡ ἀϊδιό„ της. Ἐκεῖ, καθὼς ἔλεγε καὶ ἄλλος τις διδάσκαλος, μισθὸς διὰ „ τὴν νίκην τῆς Δικαίων εἶναι, τὸ νὰ θεωρῶσι τὸν Θεὸν, τὸ

„ νὰ

„ νὰ ζῶσι σὺν Θεῷ, τὸ νὰ βιῶσιν ἐν Θεῷ, τὸ νὰ ὑπάρχωσι „ μὴ Θεὸν, τὸ νὰ εἶναι ἐν Θεῷ· ὁ ὁποῖος, θέλει εἶναι τὰ πάν„ τα ἐν πᾶσιν. " Ἀλλ' ἡμεῖς, ἐπειδὴ ἔχομεν συνήθειαν, ὅταν βλέπωμεν πολλοὺς ἀνθρώπους πλησίον μας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δυνάμεθα νὰ λαμβάνωμεν διαφόρους ἀφορμὰς παρηγορίας, χαίρομεν, καὶ ἀγαλλόμεθα· ποτὲ δὲν ἄργε χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, θέλει μᾶς προξενηθῆ, ὅταν συναναστρεφώμεθα μὲ τὸ ὑπερβολικὸν πλῆθος ἐκείνων τῆς μακαριωτάτων Ἀγγέλων, καὶ ἁγιωτάτων Δικαίων, ὅπου θεωροῦσιν σὺν τὸν ἄλλον μὲ ἀνεκλάλητον χαρὰν καὶ θυμηδίαν; Ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν πρότερον τὸ πλῆθος τῆς μακαρίων Ἀγγέλων, καὶ ὕστερα τῆς Δικαίων. Παράδοσις εἶναί τινων, ὅτι ἡ Παναγία Θεοτόκος ἐφανὴ ποτὲ εἰς μίαν ἀλαβεστάτην Οὐσίαν, καὶ τῆς εἶπε, πῶς, τόσος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῆς Ἀγγέλων, ὅπου, αὐ ἐμεβοιῶτο ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς σωτηρίας τὸ Κόσμε, ἀκόλεθον ἦτον, νὰ βάλωνται δέκα Ἄγγελοι εἰς σὺν ἄνθρωπον. Ὁ δὲ Ἀρεοπαγίτης Διονύσιος, θαμβόμενος ἔπον τινὰ εἰς τὸ πλῆθος, λέγει, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῆς Ἀγγέλων, εἰς μόνον τὸν Θεὸν εἶναι γνωστὸς, τὸν ποιήσαντα τὰ„ τες. Ὁ Ἀμβρόσιος, πάλιν λέγει, ὅτι, οἱ ἄνθρωποι εἶναι „ τὸ ἑκατοστὸν μέρος τὸ ἀριθμὸ τῆς Ἀγγέλων, καὶ ὅτι αἱ τέσσα„ ρες πρῶτον αὐτῶν τάξεις, δηλαδὴ αἱ Κυριότητες, οἱ Θρόνοι, „ τὰ Χερουβὶμ, καὶ τὰ Σεραφὶμ, εἶναι πλέον πολυαριθμα, ὑπὸ τὰ καπώτερα πάντα Τάγματα. Ἕτερος δὲ τῆς Θεολόγων, εἶπεν, " ὁ ἀριθμὸς τῆς Ἀγγέλων, συγκεινόμενος μὲ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἀνθρώπων, ἠμπορεῖ δικαίως νὰ λέγεται ἄπειρος καὶ ἀναρίθμητος. Λοιπὸν ὡς καὶ τὴν θεοδοθεῖσαν Ἀποκάλυψιν τῆς Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκε, δίδωνται δέκα Ἄγγελοι εἰς σὺν ἄνθρωπον, ἂς ὑποθῆ καθ' ὅλας, τὶ πλῆθος δυσκολομέτρητον, καὶ πολυαριθμον εἶναι αὐτοὶ οἱ Ἄγγελοι. Καὶ ἀκολέθως, ἂς ὑπολογισθῆ, τὶ χαρὰ θέλει εἶναι εἰς τὸν καθ' ὅλα, νὰ βλέπῃ τόσα στρατεύματα Ἀγγέλων, μὲ ἀνεκδιηγήτας διμορφίας καὶ ὡραιότητας, καὶ νὰ συνομιλῇ, καὶ νὰ συναναστρέφεται μὲ αὐτὰς! Ἕνας θεοσεβὴς ἀρχιτέκτων (καθὼς διηγοῦνται) εἶδε, διὰ τὴν ἀρετὴν τε, Ἄγγελον εἰς εἶδος παγκάλε καὶ ὡραιοτάτε νέε· ὁ ὁποῖος ἔλεγε, ὅτι ἐπαρεσκεῖτο νὰ χάσῃ τὸ σῶτε ὄμμα, μόνον νὰ τὸν ἔβλεπε καὶ ἄλλην μίαν φορὰν. Καὶ ἐγὼ, λέγω· αὐ ἦτον δυνατὸν νὰ ἔβλεπέ τινας σὺν, καὶ μόνον Ἄγγελον, καὶ νὰ συνομίλῃ μὲ αὐτὸν, καὶ νὰ τὸν ἀκροάζετο, ὅταν μεγαλοπρεπῶς ἤθελεν ὁμιλῆ καὶ διαλέγεται περὶ ὑπερφυῶν καὶ θείκων πραγμάτων, καὶ νὰ ἐκπάζε τὴν πανδιμορφον καὶ ὡραιοτάτην καλονὴν τε προσώπε τε, νὰ ἐβάθυνε τὸν νέν τε, καὶ νὰ ἐγιωρίζε τελειότατα τὰς χάριτάς τε, τὴν ἁγιωσύνην τε, καὶ τὴν θειοτάτην γνῶσιν καὶ βάλησιν, μὲ πόσαις ἀράγε χαραῖς καὶ διφροσύναις ἤθελε θαυμάσῃ, καὶ

www.tezaurliturgic.ro

ἤθελε μείνῃ ὅλος ἐκστατικός; Κατὰ ἀλήθειαν, κάθε Δίκαιος, ὅταν συκώσῃ τὰ ὀμμάτιά του εἰς ἐκεῖνο τὸ φωταυγεσάτιο καὶ παυπέρλαμπρον τῆς Ἀγγέλων, καὶ τῆς Ἁγίων χορείας, καὶ τὸ σωναγροφιὸ, εἰς τὸ ὁποῖον (δὲν νὰ δανειθῶ τὰς λόγους τῶ μεγάλε Βασιλείε) εἶναι τῶν Ἀγγέλων αἱ μυριάδες, τῶν Προπατόρων τὰ σωρέδρια, τῆς Ἀποστόλων οἱ θρόνοι, τῆς Προφητῆς τὰ σωκαθρίσματα, τῆς Πατριαρχῶν τὰ σκῆπτρα, οἱ στέφανοι τῆς μαρτύρων, οἱ ἔπαινοι πάντων τῆς Δικαίων, συμφώνως δὲ φραινομένων, μόλις θέλει δυνηθῇ νὰ κρατήσῃ τὸν ἑαυτόν της, ὅπου νὰ μὴν ἀναπράξῃ μὲ χαρὰν μεγάλην, καὶ νὰ χορεύσῃ ἀγαλλόμενοι. Ὡς καὶ ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος φιλόσοφος Σωκράτης, μέλλωντας μετ' ὀλίγον νὰ ἀποθάνῃ, ἐχαίρετο μὲ ὑπερβολὴν, λέγωντας, πῶς ἀναχωρεῖ ἀπὸ τοῦτον τὸν Κόσμον, καὶ ὑπάγει εἰς τὸν Ἥρωας εἰς τὰς θείκὰς καὶ ἀείσεις ἀῤῥας τῆς ἀρχαιότητος, μὲ τοὺς ὁποίους ἐμὲ ἔλεγε ὅτι ἔχει νὰ πολιτεύεται εἰς αἰῶνα τὸν ἄπαντα· τὸ ὁποῖον, ὦ ἤθελεν εἶναι εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ καθ' ἑνὸς, δηλαδὴ νὰ συνομιλῇ καθ' ἕνας μὲ ὅποιον θέλῃ, βεβαιότατα καθ' ἕνας ἀγαπᾶσε νὰ συνομιλῇ, μὲ τὸν ἀρχηγὸν τῆς εδικῆς του τέχνης καὶ τὸ ἐπαγγέλματος· δηλαδὴ, οἱ φιλόσοφοι, μὲ τὸν Ἀριστοτέλην· οἱ μαθηματικοὶ, μὲ τὸν Ἀρχιμήδην· οἱ ῥήτορες, μὲ τὸν Δημοσθένη· οἱ ζωγράφοι, μὲ τὸν Ἀπελλῆ· οἱ ἰατροὶ, μὲ τὸν Ἱπποκράτην· οἱ νομοδιδάσκαλοι, μὲ τὸν Ἰουστινιανόν· καὶ οἱ στρατιῶται, μὲ τὸν Ἀλέξανδρον. Καὶ ἂν ἐκεῖνοι, ἔχα μόνην ὁμοιότητα κοσμικῆς τινος τέχνης, ἢ ἄλλο ἐπαγγέλματος, ἔχουν τόσον ἔρωτα καὶ πόθον νὰ συναναστρέφωνται μὲ τὸν πρώτον τους· πόση χαρὰ θέλει εἶναι εἰς ἕνα Χριστιανὸν δίκαιον, νὰ συνομιλῇ, καὶ νὰ ἀμιλέγεται διαῤῥητὰ μὲ τοὺς μεγάλους ἐκείνους ἥρωας τῶ παλαιῶ νόμου, τὸν Ἀδάμ, λέγω, τὸν Νῶε, τὸν Ἰσαὰκ, τὸν Ἰακὼβ, τὸν Ἰωσήφ; μὲ ἐκείνους τοὺς Πνευματοφόρους Προφήτας, τὸν Ἡσαΐαν, τὸν Ἱερεμίαν, τὸν Ἰεζεκιὴλ, τὸν Δανιὴλ, καὶ τοὺς λοιπούς; μὲ τοὺς ἐνδοξοτάτους βασιλεῖς, τὸν Δαβὶδ, τὸν Ἐζεκίαν, τὸν Ἰωσαφὰτ, τὸν Μανασσῆ, μὲ τὴν πάντιμον γερουσίαν τῶν Ἀποστόλων, τὸν Πέτρον, τὸν Ἰωάννην, καὶ τοὺς λοιπούς· μὲ τοὺς θεοφόρους Ἁγίους Πατέρας, τὸν Βασίλειον, τὸν Χρυσόστομον, τὸν Γρηγόριον, τὸν Ἀθανάσιον, τὸν Νικόλαον, τὸν Σπυρίδωνα, τὸν Ἐπιφάνειον, τὸν Ἱερώνυμον, τὸν Δαμασκηνόν· τῶν ὁποίων καὶ τὴν ἁγιωσύνην σεβόμεθα, καὶ τὴν σοφίαν ὑπερθαυμάζομεν. Θέλει χαίρονται λοιπὸν οἱ τοιοῦτοι Δίκαιοι καὶ εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ἀναμεταξύ των θεωρίαν, καὶ εἰς τὴν γλυκυτάτην ὁπόλαυσιν καὶ συνομιλίαν. Ἐδῶ κινεῖται μία μεγάλη ἀντιλογία εἰς τὰ σχολεῖα τῆς θεολόγων, μὲ ποίαν τάχατε διάλεκτον οἱ Δίκαιοι θέλουσι συντυχαίνει εἰς τὸν Παράδεισον· μὲ ἑλληνικὴν δηλαδὴ, ἢ λατινικὴν, ἢ συριακὴν. Τινὲς ἔχουσι γνώμην, πῶς

πῶς θέλουσιν ὁμιλεῖ ὅλοι ἑλληνισί· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ Κύριός μας εἶπεν· ἐγὼ εἰμὶ τὸ, Α. καὶ τὸ, Ω· τὰ ὁποῖα εἶναι τὸ πρῶτον, καὶ ὁλοῦσερον στοιχεῖον τῆ ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ἄλλοι πάλιν λέγουσι, πῶς θέλει συντυχαίνει καθ' ἕνας μὲ τὴν ἐδικήν του πάτριον γλῶσσαν, καθὼς καὶ ἐδῶ εἰς τὸν γῆν, δὲν νὰ δοξάζεται περισσότερον ὁ Θεὸς μὲ τὰς γλώσσας ὅλων τῶν Ἐθνῶν. Γράφει ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Διάλογος ἕνα πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει κάθε ἀνθρώπιον λογισμὸν, ὡς θαῦμα θεόδοξον· βεβαιονοι δὲ τὸν λόγον του, μὲ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. „ ἕνα παι-
„ δίον (λέγει) τὸ ὁποῖον ἔβοσκε βόδια, ὕστερον ἀφ' ἑ ἀπέθα-
„ νε, πάλιν κατ' οἰκονομίαν Θεῦ, ἀνέζησε· καὶ κράζωντας τὸν
„ αὐθεντότατόν του, εἶπε πρὸς αὐτὸν· ἴξερε, ὅτι ἐγὼ ἀνέβηκα εἰς
„ τὸν οὐρανὸν, καὶ ἔμαθον ἐκεῖ ποῖοι ἔχουν νὰ ἀποθάνουσιν ἀπὸ
„ τὸ σημερινὸν σε εἰς ὀλίγας ἡμέρας, ὁ δεῖνα δηλαδὴ, καὶ ὁ δεῖ-
„ να· καὶ δὲν νὰ βεβαιωθῇς πῶς σὲ λέγω τὴν ἀλήθειαν ὅτι
„ ἤμουν εἰς τὸν οὐρανὸν, ἰδὲ ἔλαβα τοιαύτην χάριν ἐκεῖθεν, νὰ
„ ὁμιλῶ τὰς γλώσσας ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ἐνθυμᾶσαι πῶς
„ ἐγὼ δὲν ἴξερα τελείως ἑλληνικά; καὶ ὅμως τώρα ἠμπορῶ δι-
„ ὰς νὰ ὁμιλήσω ἑλληνικὰ, δὲν νὰ πιστεύσῃτε ὅτι ἀληθινὰ ἐ-
„ διδάχθηκα ὅλας τὰς γλώσσας τῶν ἐθνῶν. Τότε ὁ αὐθεντότατος
„ ἄρχισε νὰ τὸν ἐρωτᾷ ἑλληνισί· καὶ αὐτὸς, εἰς ὅλα ἀπεκρίνατο
„ μὲ τὴν αὐτὴν διάλεκτον, τὴν ἑλληνικήν· τόσον, ὅπου ὅλοι οἱ
„ παρεσῶτες ἔμειναν ἐκστατικοί. εἰς τὸ ἴδιον ὁσπήτιον διέσκετο
καὶ ἕνας Βλάχος· τὸν ὁποῖον φέρωντας ἔμαθοσθ τὰ παιδία,
„ τὸν ἐπρόσαξαν νὰ συνομιλήσῃ βλαχικὰ μὲ αὐτὸ τὸ παι-
„ δίον· τὸ ὁποῖον ἀγκαλὰ καὶ ἦτον χρῆμα καὶ θρέμμα τῆς Ἰτα-
„ λίας, μ' ὅλον τοῦτο, τόσον ἄμορφα ὡμίλησε τὴν βλαχαρικὴν
„ γλῶσσαν, ὥσε ὅπου ἐκεῖνος ὁ Βλάχος ἐβεβαίωσε μὲ ὅρ-
„ κα, ὅτι δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ὁμιλήσῃ τινὰς καλλίτερα τὰ βλα-
„ χαρικὰ, μήτε αὐτὸς ὁ φυσικὸς Βλάχος. Καὶ ἀπὸ τὴν δοκι-
„ μὴν λοιπὸν τούτων τῶν δύω γλωσσῶν, ἐβεβαιώθησαν ἅπαντες
„ ὅτι ἀνέβηκε τὸ παιδίον, (καθὼς ἔλεγε) εἰς τὸν οὐρανόν.
„ Καὶ ταῦτα μὲν, ὁ θεῖος Γρηγόριος. Ἀλλὰ, μ' ὅλον ὅπου δὲν
εἶναι φανερὸν εἰς τὴν θείαν Γραφὴν, ποίαν διάλεκτον ἔχουν νὰ
μεταχειρίζωνται οἱ Δίκαιοι εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅταν μετ' ἀλλήλων
συνομιλῶσι· μ' ὅλον τοῦτο, διλογώτερον φαίνεται, καὶ τὴν γνώ-
μην τῶ θείω Ἱερωνύμου, νὰ εἶναι ἐκείνη ἡ διάλεκτος, τὴν ὁποίαν
ὁ Θεὸς ἐχάρισεν εἰς τὸν Παράδεισον τῶ πρωτοπλάστου Ἀδάμ·
δηλαδὴ, ἡ Ἑβραϊκή. Διότι, καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς καὶ λόγος τῦ Θεῦ,
ὁ σαρκωθεὶς δι' ἡμᾶς τῆς γῆς, τὴν αὐτὴν πολλάκις ἐμεταχειρίζετο,
καὶ μὲ αὐτὴν παρέδωκε τὰ Μυστήρια τῆς Πίστεως, καὶ τὸ Κήρυγ-
μα. Αἱ δὲ μεταξὺ τῶν μακαρίων συνομιλίαι, θέλουσιν εἶναι
τοιαῦται, ὅ,τι λοιπὸν ἦσαν τῶν Ἀποστόλων μίαν φορὰν, ὅταν

www.tezaurliturgic.ro

„ πλησθέντες Πνεύματος Ἁγίου εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς „
„ ἐλάλουν ποικίλαις γλώσσαις, καὶ προεφήτευον. Καὶ τί τάχα
Πραξ. ἐλάλουν; φανερόν, ὅτι τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Καπὲ τὸν αὐτὸν
κ. τρόπον καὶ ἐκεῖνοι οἱ Δίκαιοι ἀναμεταξὺ τῶν Θείων ὁμιλοῦν χαρι-
ζόμενοι καὶ ἐκεῖνοι οἱ Δίκαιοι ἀναμεταξὺ τῶν Θείων ὁμιλοῦν χαρι-
σαντα, περὶ τῆς Ἀπείρου Τελειότητος τοῦ Θεοῦ, περὶ τῆς αὐτοῦ ἀνεκ-
φράστου Σοφίας, Δυνάμεως, Ἀγαθότητος, Ἐλεημοσύνης, Δικαιο-
σύνης, καὶ μάλιστα ἐκείνης τῆς ὑπερθαυμαστῆς Προνοητικῆς τοῦ Οἰ-
κονομίας, περὶ τὴν σωτηρίαν μας, ὁπού οἰκονόμησε μὲ τὸν σάρ-
κωσιν τοῦ Ἀγαπητοῦ υἱοῦ· καὶ προσέτι, μὲ πόσας μηχανὰς ὑπο-
κρύφους καὶ τρόπους μυστηριώδεις τοὺς ὡδήγησεν εἰς τὴν σωτηρίαν·
πόσαις φοραῖς μὲ τὸν χάρην του τοὺς ἐπρόφθασε, μὲ θείαν ὄρεξιν
τοὺς ἐνδυνάμωσεν εἰς τὰς ἀρετὰς, καὶ παρὼν δίρεθη βοηθὸς
εἰς τὰς δεινὰς καταδρομὰς τῶν ἀχρείων δαιμόνων· ἀπὸ τοὺς ὁποίους
μύρους κινδύνους, τοὺς ηλευθέρωσεν· ἀπ' αἰῶνος μὲ τὸν ἄπραν του
διαπλαγχνίαν καὶ τὸ ἔλεος, τοὺς ἐξάλεξεν εἰς τὴν δόξαν του. Βε-
βαι, μὲ πόσην χαρὰν τῆς ψυχῆς των θέλει ἀπαριθμεῖ τοὺς
κινδύνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀβλαβῶς ἐπέρασαν μὲ τὴν βοήθειαν
τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐσώθησαν! Πόσαις φοραῖς θέλει λέγει, καὶ ξανα-
λέγει συνεχῶς ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον, ἐκεῖνο τὸ τοῦ Προφητάνακ-
Ψαλμ. τος λόγιον „ εἰμὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι, ὀλιγοβραχὺ παρῴ-
93. κησε τῆς ἄδης ἡ ψυχή μου! Πόσον τερπνὸν καὶ εὐφρόσυνον θέλει
εἶναι, νὰ ἀκούσῃ τινὰς ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Μεγίστου Παύλου, ὅτι
ὁπόταν αὐτὸς εἰς τὸν κάμπον τῆς Δαμασκοῦ, πνέων ὅλος ὀργῆς,
καὶ φόνου κατὰ τῆς Μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ ἐπορεύετο, ἔξαφνα ἠλθε
φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν φοβερὰ εἰς αὐτὸν, καὶ φῶς ἐξαστράπτον, τὸν
περιεκύκλωσε· καὶ παρευθὺς, ἀπὸ ἐκεῖ ὁπού ἦτον διώκτης τῆς
Ἐκκλησίας, μετεσάθη Μέγας τοῦ Χριστοῦ Ἀπόστολος! Πάλιν, νὰ
ἀκούσῃ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ θείου Πέτρου, μὲ τίνα τρόπον, ἐπαίω εἰς
τὸν ἀρνησίν του, γυρίζωντας ὁ Γλυκὺς Χριστὸς πρὸς αὐτὸν τὸ θεοκαρίτωτα αὐτοῦ ὄμματα, τὸν ἔκαμε νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ
κλαύσῃ πικρῶς! Πάλιν, μὲ τί λόγια ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία ἔσυρε εἰς τὸν ἑαυτόν της τὴν διαπλαγχνίαν καὶ δύμφειαν τοῦ Χριστοῦ·
καὶ ὄχι μόνον τὰ δαιμόνια εὔγαλεν ἀπὸ λόγου της, ἀλλὰ καὶ θαυ-
μαστὴν Μαθήτριαν τοῦ ἀπεργάσατο! Πόσαις φοραῖς θέλει δι-
γηθῇ ὁ Δαβὶδ χαρμοσύνως τὸν ξεπεσμὸν καὶ τὸν κίνδυνον τῆς
ψυχῆς ὁπού ἔπαθεν, ὅταν τὴν βδελυρὰν μοιχίαν, ὁμοῦ καὶ τὸν
ἄδικον φόνον κατέπραξε! Τότε, δὲν θέλει ψάλει πλέον ἐκείνην
Ψαλμ. τὴν λυπηρὰν θρηνῳδίαν, τὸ „ Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς, καὶ τὸ μέ-
ν. „ γα ἔλεός σου, ἀλλὰ τὸν χαροποιὸν καὶ εὐφρόσυνον ψαλμόν·
Ψαλμ. „ τὰ ἐλέη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ᾄσομαι. Ἔπειτα, ἄλλοι
28. πάλιν ἔχει νὰ ἀκούσουν τὴν ἀνεκφράστου Μυστηρίων τῆς
ἡμετέρας Πίστεως, τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας τοῦ Κυρίου μας, τῆς
Γεννήσεως, τῆς Ἀναστάσεως, τῆς Πολιτείας του· περὶ τῶν ἐκείνων

Πα-

Παθῶν, καὶ βασάνων, περὶ τῆς Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανὸν
Ἀναλήψεως, καὶ τῆς εἰς τὰ Δεξιὰ τοῦ Παντοκράτορος Καθέδρας του· ὁμοίως καὶ περὶ τῶν λοιπῶν τοῦ Θεοῦ Μυστηρίων. Οἱ δὲ Μοναχοὶ,
ἔχουν νὰ διηγῶνται πρὸς ἀλλήλους καὶ μέρος, μὲ ποταπὰς ἔμπνευσες τοῦ Θεοῦ διεσώθησαν ἀπὸ τὰ παρόντα πελάγη τὰ κύματα,
καὶ κατέλυσαν εἰς τὸν ἀκύμαντον λιμένα τῆς μοναδικῆς πολιτείας,
ἀρνησάμενοι πατρίδα, γονεῖς, καὶ πᾶσαν ἄλλην καλοπάθειαν,
ὁπού κατ' ἄλλον τρόπον, μεγάλως ἤθελαν κινδυνεύσῃ. Τοιουτοτρόπως καθ' ὅλας θέλει διηγῆται ὅλους τοὺς τῆς ζωῆς τὰ ἔργα, τῆς
πολιτείας τὰ κατορθώματα, καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ τὰ λοιπά!
Καὶ τέλος πάντων, μὲ ἀνερμήνευτον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν τῆς
τότε θελαμβυθύσης ψυχῆς του, θέλει ἀναφέρει τὴν ἄῤῥητον Οἰκονομίαν, καὶ ὑπερθαύμαστον τάξιν τῆς σωτηρίου Προνοίας, ὁπού μετατρέχει ὁ παντοκράτωρ Θεὸς εἰς ὅλα τὰ ποιήματα. Ἀλλ'
εἰς τοῦτο τὸ ὑπέρμεγα παλάτιον τοῦ Θεοῦ, τελείως δὲν θέλει
ἀκουσθῇ αἱ φωναὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον, τὴν
γλῶσαν, ὁπού εἶναι ὁ δύῤῥυθμος σολισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, τὴν
ἐσυνήθισαν ἢ νὰ βλασφημοῦν εἰς τὸν Θεὸν, ἢ νὰ κατηγορῶν, ἢ
νὰ ὑβρίζουν, ἢ νὰ ψεύγελοῦν, ἢ νὰ συκοφαντοῦν, ἢ ἁπλῶς νὰ
κακοφώνουσι τοὺς ἀδελφούς των. Διότι, τοὺς τοιούτους δὲν τοὺς ἐμβάζουσιν
εἰς ἐκεῖνο τὸ βελουδινέστερον τῆς ἐπουρανίων ῥιπόρων, καὶ θεολόγων·
τὸ μαρτυρεῖ ὁ Θεῖος Ἀπόστολος „ λοίδοροι, βασιλείαν Θεοῦ οὐ
„ κληρονομοῦσι. Σὺ λοιπὸν, ὁποιος καὶ αὐθεντικὸς ἀδελφὲ Χριστιανὲ,
πρόσεχε νὰ μὴ σωπαειθμηθῇς μὲ τοὺς τοιούτους βλασφήμους, ὑβριστὰς, καὶ κακολόγους, μὲ τοὺς καταλάλους καὶ συκοφάντας. ἐπειδὴ
καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δίρεθῇ κανένας τόπος ἐκεῖ ὁπού τοὺς τοιούτους ὑβριστὰς, δὲν εἶναι ζόπος νὰ χωρέσῃς ἀπάμεσα εἰς ἐκείνους
τοὺς Δικαίους, ὁπού μὲ τελείαν ἀγάπην, καὶ γλυκυτάτην ὁμόνοιαν
ὕσαν σωδεδεμένοι καὶ εἰς τοῦτον τὸν Κόσμον. Ἂς ἀκούσωμεν καὶ τὸν
μυστολέκτην τοῦ ἐμπυρίνου ἐκείνου παλατίου, τὸν διάγγελιστὴν,
λέγω, Ἰωάννην „ Ὅστις οὐχ δίρεθῇ ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γε-
„ γραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶναι αὐτοὶ, ὁποῦ ἀνωτέρω ἀπηριθμήσαμεν, οἱ ὁποῖοι
διώκονται ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ὡσὰν δύσμορφοι βδέλυχοι, ὡς πεπτώδεις ἰχθύες, καὶ ὡς Θαλάσσιοι δράκοντες· λεπιασμένοι, βρομόσομοι, καὶ συχαμεροὶ, θέλουν κατακολυμβῶσι μέσα εἰς ἐκείνην τὴν λίμνην, ἀνελεημόνως βασανιζόμενοι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Τώρα, ποιος δὲν ἐξδρει πῶς τῆς θαλάσσης, καὶ τῶν λοιπῶν ποταμῶν, καὶ λιμνῶν τὰ ὀψάρια λέγονται ἰδίως βωβά;
τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ Δίκαιος Κριτὴς ἀπὸ τοὺς καταλάλους καὶ ὑβριστὰς, ὁπού ἐβυθίσθησαν εἰς ἐκείνην τὴν φοβερὰν λίμνην ἀπὸ τὰς
φαρμακὰδη γλώσσας του, θέλει σκώσει καὶ φωνὴν, καὶ λόγον·
τὸν ὁποῖον, ὡς ἠκονημένον ξίφος ἐμπαχειρίσθησαν καὶ τὸ πλη-

σίον

www.tezaurliturgic.ro

σιόν τας· καὶ ἔτε θέλεσι ψάλλει ποτὲ τὸ τερπνὸν ἐκεῖνο καὶ γλυκύτατον, Ἀλληλούϊα. ἀλλὰ τὸ λυπηρὸν καὶ θρηνώδες, ἀλοίμονον, ἀβάλε, οἴμοι, καὶ ὀαί. καὶ λοιπὸν εἰς τὰς φαρμακολόγας, βλασφήμους, κακολόγους, θελγελασάς, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν, λοιδόρους, ὅτι „ βασιλείαν Θεῦ ἀ κληρονομήσουσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ, Ζ'.

Ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀπαύστων Δικαίωμ ὁμόνοια ἡ ἀγάπη, γίνεται πρόξενος αὐυπερβλήτυ εὐφροσυνης.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησῦς Χριστὸς, διὰ νὰ παρηγορήσῃ τὺς ἐκλεκτὺς αὐτῦ, εἰς αὐτὴν τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς σωτελείας τῦ Κόσμυ τύτυ, καὶ νὰ ἀνεγείρῃ τὺς λογισμὺς των, κατεπιγομένυς μέσα εἰς τὰς παραχὰς, ὁπῦ προξενῦνται ἀπὸ τὰ φοβερὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα τότε μέλλυν νὰ ἀκολυθήσυν, μὲ παύτα λόγια τὺς δυναμένυς. „ Ἀρχομένων δὲ τύτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε, καὶ ἐπάρατε, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν. δὲν θέλει ὁπῦ ἐκεῖνοι νὰ κύπτυσι κάτω εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ νὰ ἀνακύπτυσιν ἐπάνω εἰς τὸν ὐρανόν. Ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, τετέσιν, ὑψώσατε τὰ ὄμματα τῆ νοός σας, ἀναχωρήσατε ἀπὸ ταύτην τὴν γῆν, καὶ λόγῳ, καὶ φράγματι, καὶ διαβλέψατε τὸν τὸν ἐμβλεπτὸν Κόσμον· τὸν ὀπεῖον, δὲν πρέπει νὰ προσμείνωμεν, διὰ νὰ μᾶς καταχώσῃ, ἐπειδὴ καὶ, ἀνάγκη εἶναι αὐτὸς ποτὲ νὰ καταχωσθῇ. „ Ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν ἀπὸ τὰ κύματα τῆ παραχωδῦς τύτυ Κόσμυ πρὸς ἐκεῖνον τὸν γαληνὸν λιμένα· ἀπὸ τὸν πυλῶν, εἰς τὸν Παράδεισον· ἀπὸ τύτην τὴν ὀδυνηρὰν φυλακὴν, εἰς τὴν ὐρανίον παῤῥίδασας· ἀπὸ τὴν σκληρὰν ἐξορίαν, εἰς τὴν ἀληθινὴν χώραν· ἀπὸ τὴν κοιλάδα τῆ κλαυθμῶνος, εἰς τὸ ὄρος τὸ θεῖον, τὴν ὐρανίον Ἱερουσαλήμ. εἰς αὐτὸ τὸ πὸ ὁ Προφήτης Δαβὶδ, μὲ πολλαγχνικώτατα λόγια μᾶς κοντᾷ· „ ὑοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα, „ καὶ ζητεῖτε ψεῦδος; „ ὑοὶ ἀνθρώπων, τὴν ὁποίων ὐρανίος εἶναι ἡ φυτεία, Θεὸς, ὁ φυτεργὸς, σῶθος ἡ μορφὴ, ἀθανάτος ἡ ψυχὴ, ὄρθιον τὸ κορμί. ὑοὶ ἀνθρώπων, τὴν ὁποίων, Πατὴρ εἶναι, ὁ ὐρανός. μισθὸς, ἡ τῆ Θεῦ ἀπόλαυσις· σῶυμα, ἡ χάρις· ἐλπὶς, ἡ ἀπέραντος δόξα· ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ὁ νῆς σας, μὲ τὸ νὰ εἶναι πνεῦμα ἄῦλον, εἶναι καὶ τόσον λεπτότατος, ὁπῦ διαπερᾷ τὺς ὐρανύς· συγκείνεται μὲ τὺς Ἀγγέλυς, μιμεῖται τὸν Θεόν· διὰ τί λοιπὸν τὸν καρφόνετε εἰς τὰ γήϊνα; Διὰ τί

Λεκ. κα. 28.

Ψαλμ. δ. 3.

τί τὸν σύρετε κάτω χαμηλὰ εἰς τὸ ἔδαφος; διὰ τί τὸν προσκολλᾶτε εἰς τὰ ἄτιμα πράγματα; ὑοὶ ἀνθρώπων, ἂν ἠθέλατε ἦσαι ὑοὶ θηρίων, ἢ κτηνῶν, ἢ ἁπλῶς ζώων ἀλόγων, δὲν ἤθελεν εἶναι εὔδοξον τὸ νὰ κιπάζετε κάτω εἰς τὴν γῆν. Ἐσεῖς ἐκτίσθητε λογικοί· ὁ νῆς σας λοιπὸν, πρέπει νὰ ἐξαπλώνεται εἰς τὴν ἀυτοαλήθειαν, ὁπῦ εἶναι ὁ Θεός. Ἐκτίσθητε ἀυτοβλέποι· ἡ βλέπησίς σας πρέπει νὰ κινῆται εἰς τὸ ἀυτάγαθον. Ἐσεῖς ἐκτίσθητε ἄρχοντες πάσης τῆς γῆς· πρέπει λοιπὸν ἐσεῖς νὰ κυριεύετε τὴν γῆϊνον, καὶ ὄχι ἀυτὰ νὰ κυριεύσιν ὑμᾶς. Οἱ ὀφθαλμοί σας, ἐδιωρίσθησαν νὰ ἔχυν καθέδραν τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς κεφαλῆς· λοιπὸν, τὴν ὑψηλοτάτων πραγμάτων πρέπει νὰ ἤσθε θεάμονες· „ ἕως πότε, ἕως πότε, βαρυκάρδιοι; δὲν φθάνει ὁ „ καιρὸς, ὅσον ἀφιερώσατε εἰς τὴν ματαιότητα; ἕως πότε, βαρυκάρδιοι; ἡ βρεφικὴ ἡλικία, ἐπέρασεν· ἡ παιδικὴ μωρία, ἀπῆλθεν· ἡ μειρακιώδης ἀφροσία, ἀπέπτη· ἡ ἀνδρικὴ, παρέδραμεν· ἡ γηραλαία, ἔχει ὁλοφυᾶ μὲ μεγάλην ταχύτητα· ὁ θάνατος, ἔφθασεν· ἡ Ἀϊδιότης, ἐπλησίασεν. Ἐσεῖς λοιπὸν, ὁπῦ ἕως τώρα ὑπήρχετε βαρυκάρδιοι, ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν ἐκεῖ, ὁπῦ εἶναι ὁ μισθός σας, καὶ καταλάβετε πόσον θέλει εἶναι πλησιώτατος, καὶ γλυκύτατος, ἐκεῖνος ὁ μισθὸς, διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀγαλλίασιν, ὁπῦ οἱ ἐκλεκτοὶ μέλλυν νὰ ἀπολαύσων αἰωνίως, διὰ τὴν εὔδοξον συμπαθροφλὴν καὶ σωδείαν τῆ ὐρανίων, διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλυς ἀμοιβαίαν ἀγάπην, διὰ τὴν ἄκραν καὶ ἀείσῳν εὐφωσιν, διὰ τὴν σύμψυχον καὶ παντέλειον ὁμόνοιάν τας. Εἰς τῦτον τὸν Κόσμον, οἱ ἀνθρωποι εἶναι βάβαται, ὡσὰν εἰς ὁδοιπορίαν· εἶναι ξένοι, ὡσὰν εἰς κονάκιον· εἶναι πάροικοι καὶ παρεπίδημοι, ὡσὰν εἰς ἐξορίαν· ἀλλὰ, ὅταν φθάσωσιν εἰς τὴν ἄνω παῤῥίδα, τότε θέλσιν ἀκύσει ἀπὸ τὸ στόμα τῆ ὐρανίε ἐκείνε οἰκοδεσπότε, ὅτι „ ἀκέτι ἐσὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν „ Ἁγίων, καὶ οἰκεῖοι τῆ Θεῦ. „ Ἂς θεωρήσωμεν τώρα, ποῖοι πάχατε νὰ εἶναι ἐκεῖ δεκτοὶ συμπολῖται, καὶ οἰκεῖοι. Ἐρωτᾷ περὶ τύτυ ὁ προφητάναξ Δαβίδ. „ Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ „ σκηνώματί σε; ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει ἁγίῳ σε; Καὶ „ ἀποκρίνετε εἰς αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, πρόθυμος ἄμωμος, „ καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην. „ Δὲν ἀρίσκεται λοιπὸν κάνενας ἐκεῖ μὲ παραμικρὸν ῥύπον, ἢ λέραν εἰς τὴν ψυχήν. Δὲν ἐμβαίνει ἐκεῖ μέσα κάνενας ἀκάθαρτος καὶ μεμολυσμένος· ὅλα ἐκεῖ καθαρὰ, ὅλα λαμπρὰ, καὶ ὅλα παντέλεια. τὸν παλαιὸν καιρὸν, εἶχον εἰς τὰ ἔξω μέρη τῆ Θείε Ναῦ βρύσες ἀπὸ καθαρὸν νερὸν, διὰ νὰ νίπτεται ὅστις ἔμελλε νὰ ἐμβῇ μέσα. καὶ τὸν ἴδιον ζόπον καὶ ἡμεῖς, πρέπει νὰ ἐμβωμεν εἰς ἐκεῖνον τὸν ὐρανίον Ναόν, ἀνάγκη εἶναι νὰ πλυνώμεν ὅλας μας τὰς ἀκαθαρσίας. Διὰτὸν τὸν Ναὸν ἐξηκάφωντας καὶ ὁ θεολόγος Ἰωάννης εἰς τὴν Ἀπο-

Ἀποκ. κα. 18.

www.tezaurliturgic.ro

Ἀποκάλυψίν τε, λέγει, ὅτι τὰ τείχη εἶναι κατεσκευασμένα ἀπὸ χρυσίον τόσον καθαρόν, ὁποῦ εἶναι ὡσὰν τὸ γυαλί· εἰς τὴν ὁποίαν Ναὸν ταῖς αὐλαῖς, ὅπου μικρότατος κονιορτὸς δὲν διείσκεται· εἰς ταῖς στράταις της, ὅπου ὁλίγος πηλὸς ὅλως φαίνεται. Ἐκεῖ εἶναι τὰ κεῖνα χωρὶς ἤραν, τὰ ῥόδα χωρὶς ἀκανθας, τὸ χρυσίον χωρὶς σκωρίαν, αἱ σαφυλαὶ χωρὶς ἀγκεῖδαν, ὁ κόκκος χωρὶς ἄχυρον, ὁ σῖτος χωρὶς ζιζάνιον. τοῦτο, καὶ ὁ Ἡσαΐας προαναφώνησε λέγων. „ Ἱερουσαλὴμ, πόλις ἁγία, ἐκέτι προσθήσεται
Ἡσ. 52. 1. „ διελθεῖν δι᾽ σὲ ἀπερίτμητος, καὶ ἀκάθαρτος. Διότι πάλιν γέ-
„ γραπται εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν ἔξω οἱ κυνες· εἰς ἐκείνην τὴν
„ ὄντως παρείδα, δὲν διείσκεταί τινας Κάϊν, ὁποῦ νὰ θανατόσῃ
Γεν. 22. 15. „ τὸν Ἄβελ. εἰς ἐκεῖνο τὸ βασίλειον, δὲν εἶναι κανένας Σαὺλ,
νὰ καταδιώξῃ τὸν Δαβίδ. εἰς ἐκείνην τὴν συγχώρειαν, δὲν φαίνεταί τινας Ἠσαῦ, νὰ ἐχθρεύεται τὸν Ἰακώβ. εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγα ὁσπήτιον, δὲν συγκατοικεῖ τινὰς Ἰσμαὴλ, νὰ μάχεται τὸν Ἰσαάκ. εἰς ἐκεῖνο τὸ σεμνότατον Διδασκαλεῖον, δὲν εἶναι κανένας Ἰούδας μὲ τὴν Μαθητὴν τὸν Χριστὸν, νὰ προδίδῃ αὐτὸν τὸν Χριστόν. ἐδεῖς ἐκεῖ χωλὸς, κυλὸς, ἀλήθορος, τυφλὸς, καμπύρης, ἢ ἁπλῶς ἄχρηστος. ὅλοι εἶναι ἀρτιμελεῖς, ὅλοι ὡραῖοι, ὅλοι ἰσόχρονοι εἰς τὴν ἡλικίαν, ὅλοι ἰσομεγέθεις, ὅλοι ἄκακοι, παύσοφοι, γλυκόηθες, σεμνοπρεπεῖς, καὶ κατὰ πάντα κοινωνικοί. Ἔπειτα, αὖ, κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν, εἰς κάθε πρᾶγμα, ἡ πολυποικιλία καὶ διαφορότης διφραίνει, καὶ τέρπει τὰ ὄμματα τῶν ἀνθρώπων, ἐξάπαντος ἐκεῖ θέλει εἶναι πολλαῖς ἀφορμαῖς καὶ αἰτίαις, ὁποῦ νὰ προξενῶν τὴν τοιαύτην διφροσύνην καὶ τέρψιν εἰς τοὺς Δικαίους. πρῶτον εἶναι ἡ ποικιλία τῶν χρωμάτων, ἄρσενες δηλαδὴ, καὶ θήλει οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἑδέτεροι οἱ Ἄγγελοι. εἰς τοὺς ὁποίους Ἀγγέλους ἀπάνω, θέλει βλέπῃ τινὰς ἓξ Ἱεραρχίας· καὶ εἰς κάθε μίαν ἀπὸ αὐτὰς, τοσαύτας χορείας πραγμάτων. Δεύτερον, θέλει προξενεῖ τὴν διφροσύνην, ἡ ποικιλία τῶν διαφόρων ἐθνῶν,
Ἀποκ. 7. 9. καθὼς λέγει πάλιν ὁ θεσπέσιος Ἰωάννης· „ Ἐκ παντὸς ἔθ-
„ νους, καὶ φυλῶν, καὶ λαῶν, καὶ γλωσσῶν. „ Ἀπὸ τοὺς ὁποίους, κάθε εἷς θέλει λαλεῖ τὴν γλῶσσάν τε, καὶ θέλει καταλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Τρίτον, εἰς διφροσύνην θέλει εἶναι, ἡ ποικιλία τῶν στάσεων, καὶ χορῶν. οἱ μὲν δηλαδὴ, Πατριάρχαι· οἱ δὲ, Προφῆται· ἄλλοι, Ἀπόστολοι· ἕτεροι, Μάρτυρες· Ἐπίσκοποι· Διδάσκαλοι· Μοναχοί· Ἐρημῖται· Παρθένοι· χῆραι, καὶ ὕπανδροι. Τέταρτον, θέλει εἶναι εἰς ἀγαλλίασιν τῶν Δικαίων, ἡ διαφορὰ τῶν βραβείων καὶ χαρισμάτων εἰς κάθε πάγμα. Διότι, καθὼς ἀστὴρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ, καὶ ἄλλη δόξα Ἡλίου, ἄλλη Σελήνης· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀπάνω εἰς τοὺς Ἁγίους, θέλει εἶναι διαφορὰ δόξης ἀπὸ δόξαν. λοιπὸν, αὖ ἡ διαφορὰ τῶν ἀστέρων εἰς τὸν οὐρανὸν, ἡ ποικιλία τῶν ἀνθέων εἰς τὸ βιβ-

λίον,

λίον, τῶν χορταρίων εἰς τὸ λιβάδι, τῶν δενδρων εἰς τὸν λόγγον, τῶν πετεινῶν, εἰς τὸν ἀέρα, τῶν φαγητῶν εἰς τὴν τράπεζαν, τῶν ἐθνῶν εἰς τὴν γῆν, τῶν πτερῶν εἰς τὸ παγώνι, τῶν ὀψαρίων εἰς τὰ ὕδατα, τῆς ζωγραφίας εἰς τὰς εἰκόνας, τῆς ὁμιλίας εἰς τὰ βιβλία, τόσον διφραίνουσι καὶ τέρπουσι τὰς ὄψεις τῶν θεωρόντων· πόση ἀράγε ψυχαγωγία, καὶ ἀγαλλίασις μέλλει γεύεσθαι, ἀπὸ τὰ νὰ ἰδῇ τινὰς τοσαύτας εἰς τὸ πλῆθος ποικιλότητας, καὶ διαφοράς; ποταπὴ θυμηδία τῆς ψυχῆς θέλει εἶναι τότε, νὰ βλέπῃ τινὰς παρόντας αὐτοπροσώπως ζωντανὲς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐκείνης, τῶν ὁποίων τώρα τιμωμεν τὰ λείψανα εἰς τὴν γῆν! ἐχαμεν τώρα διὰ πρᾶγμα πολύτιμον καὶ ἀξιέπαινον, νὰ βασῶμεν ἐπάνω μας, ἢ ὀλίγον χῶμα ἀπὸ τὸν πάφοντας, ἢ κομμάτι ἀπὸ τὸ φόρεμά τες; μάλιστα ὑπάγομεν ποσῶν ἡμερῶν δρόμον διὰ νὰ θεωρήσωμεν τὰς τάφους των, διὰ νὰ προσκυνήσωμεν τοὺς τόπους ὁποῦ ἐπάτησαν, καὶ τὰς κατοικίας, ὁποῦ τὸν ἀρετὸν ἠγωνίζοντο· καὶ μὲ ζέσαν πίστιν ἐπιθυμεμεν νὰ ἀσπασώμεθα τὰ μνημεῖά τες· μὲ πολλὴν εὐλάβειαν, νὰ προσκυνήσωμεν τὰς εἰκόνας των, καὶ νὰ καταφιλήσωμεν τὸ ἔδαφος, ὁποῦ οἱ πόδες των ἐστάθησαν! πόσης τιμῆς ἄξια λογιζόμεθα τὸ Θεολόγε Γρηγορεῖε τὰς λόγας, τὸ Χρυσοστόμε τὰς ὁμιλίας, τὸ Βασιλεῖε τὰ συγγράμματα, τὸ Ἀθανασίε τὰς βίβλας, τὸ Δαμασκηνὸ τὸν διδασκαλίαν, τὸ Ἀρεοπαγίτε τὴν θεολογίαν, καὶ τὴν λοιπὴν ὁμοίων Πατέρων μας! Τί χαρὰ λοιπὸν θέλει εἶναι, ὅταν ἀκούωμεν εἰς τὰς οὐρανὰς ἐκείνας τὰς ἰδίας νὰ συνομιλῶν μὲ ἡμᾶς, τῶν ὁποίων, τόσον πολὺ θαυμάζομεν ἐδῶ εἰς τὴν γῆν τὰ συγγράμματα; ποταπὴ ἀράγε ἡδονὴ θέλει εἶναι, νὰ ὑπολαμβάνωμεν μὲ θάρρος, καὶ παῤῥησίαν πολλὴν τὴν ἐκείνων συνομιλίαν, τὴν ὁποίας ἀγκαλὰ καὶ ποτὲ δὲν ἴδομεν, πανηγυρίζομεν μ' ὅλον τοῦτο τὴν μνήμην των εἰς τὰς ἑορτασίμους αὐτῶν ἡμέρας μὲ λιτανείας, δοξολογίας, καὶ ψαλμῳδίας; Ἀλλ' ἡ ἐξαίρετος διφροσύνη, ὁποῦ θέλει ὑπολαμβάνει ἐκεῖ οἱ Δίκαιοι, εἶναι ἡ ἀράκιος καὶ ὁμόψυχος τῶν ἁπάντων πρὸς ἀλλήλας συμφωνία καὶ ὁμόνοια· ἐπειδὴ καὶ, ἀπάνω εἰς τόσην πολυαριθμον μεγαλοπρέπειαν τῶν ἐν οὐρανοῖς κατοικητόρων, δὲν θέλει διείσκεται οὐδὲ θορυβος μικρότατος θόρυβος. Διότι, μὲ τοιοῦτον ἀδιάχωρητον ἀγάπης καθαρότητος καὶ φιλίας δεσμὸν θέλει εἶναι συνδεδεμένοι, καὶ ἑνωμένοι ὁμόψυχος εἷς σὲ, ἐκεῖνοι οἱ Δίκαιοι σὲς μὲ τὸν ἄλλον, ὁποῦ καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια μέλη, καὶ μέρη τῶν ἀνθρώπων, δὲν εἶναι τόσον πρὸς ἄλληλα συγκεκολλημένα συμφυῶς, καὶ συνδεδεμένα ἁρμονίως μὲ κλειδωσες ἀλληλοδέταις. Ἐπειδὴ, καὶ εἰς ἐκείνης, τελείως δὲν διείσκεται κἀμμία ἀντιλογία, φιλονεικία, σκάνδαλον, μῖσος, φιλοτιμία, φιλοπρωτεῖον, ἢ φθόνος. ὅλοι τὸ ἴδιον ἀγαπῶσιν, ὅλοι τὸ ἴδιον μισοῦσιν· ἐπειδὴ καὶ, ὅλοι σὲς καὶ τὸν αὐτὸν κανόνα ἔχουσι, καὶ

κρα-

www.tezaurliturgic.ro

κρατῆσι, δηλαδὴ τὸ θέλημα τῦ Θεῦ, εἰς τὸ ὁποῖον, ὅτε δυνάμεθα παντελῶς νὰ ἀντισταθῶσιν. Ἐκεῖ, ὅσοι μὲν εἶναι ἀνώτεροι εἰς τὴν δόξαν, καὶ τὴν λαμπρότητα, ἀγαπῶσιν ἐγκαρδίως τὸς κατωτέρους των. Ὅσοι δὲ πάλιν εἶναι ὑποδεέστεροι, ἀλοφύχως τιμῶσι, καὶ ἀλαβῆτικῶς φέρονται πρὸς τὸς ἀνωτέρους των κατὰ τὴν δόξαν· καὶ ὅλοι τὸς σωζοφραίνονται, καὶ συγχαίρονται μετ' ἀλλήλων εἰς τὰς χάριτας, καὶ τὰς μεγαλοδωρεὰς, ὁποῦ θεόθεν ἀπαλαύουσα ἀπολαμβάνουσι. τὸ ἀγαθὸν τῦ ἑνὸς, εἶναι παντῶν· καὶ τῶν ἁπάντων πάλιν τὸ ἀγαθὸν, εἶναι τῦ καθ' ἑνός. Διότι, καθ' ἕνας τὸ ἀγαθὸν τῦ ἄλλυ, τὸ νομίζει ὡς ἐδικόν τυ· ἐπειδὴ καὶ ἀγαπᾷ ἐκεῖνον, ὡσὰν τὸν ἑαυτόν τυ. μάλιστα δὲ, τόσον χαίρεται καθ' ἕνας διὰ τὸ καλὸν τῦ ἄλλυ, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἐδικόν τυ. καὶ τῦτο ἀκολυθεῖ, διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀγάπην, ὁποῦ πρὸς ἀλλήλυς ὑπερεκχέυται. ὅλοι τὸς εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν θεϊκὴν ἑστίαν πέζαν κάθηνται· ὅλοι τὸς ἀπὸ τὸ ἴδιον ποτήριον πίνυσιν· ὅλοι τὸς ἀπὸ τὴν ἰδίαν βρύσιν σύρυσι τὸ θεῖον νέκταρ· ἐπειδὴ καὶ ὁ Θεὸς εἶναι ἐν πᾶσιν αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ πάντες, τὸ ἀπάλιν εἶναι ἐν τῷ Θεῷ, καὶ αὐτὸς εἶναι εἰς ἐκείνυς τὰ πάντα· ὅθεν καὶ δὲν σύρονται εἰς ἄλλον τινά, παρὰ εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν· τόσον, ὅτι αὐτὸς ὁ τῷ ὅλων Θεὸς σύνωνταίς τας εἰς τὸν ἑαυτόν τε, τὸς ἀπαμῴνει καὶ ἀναμεπεξύτας μὲ μίαν σῶσιν ἄῤῥηπον ἀχωρίστε ἀλληλοχίας, κατὰ τὸ κοινὸν ἀξίωμα τῶν φιλοσόφων, τὰ τῷ αὐτῷ ταύτα, καὶ ἀλλήλοις εἰσὶ ταύτα. ὦ μακαριωτάτης σωοδίας, καὶ σωοδηγωγῆς, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ πλῆθος εἶναι χωρὶς σύγχυσιν, τὸ μεγαλεῖον χωρὶς φιλατιμίαν, ἡ διαφορὰ χωρὶς ἐναντίωσιν, ἡ ἀνισότης χωρὶς δίχόνοιαν! Ἀ, εἴποτε ζέσσα διρίσκεται ἡ ἀγάπη, χωρὶς κἂν ὀλίγον νὰ ψυχαίνεται. Ὅθεν καὶ ὁ ἱερὸς Αὐγυστῖνος, ὀξηγῶντας ἐκείνας τὰς λόγυς τῦ Προφήτε Δαβὶδ „ αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτῦ, λέγει, ὅτι αὐτοὶ οἱ Ἅγιοι εἶναι σάλπιγξ, ψαλτήριον, κιθάρα, τύμπανον, χορδαὶ, χορὸς παντερπνος, καὶ κύμβαλα εὐηχα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκεῖ λέγονται, ὅτι αἰνῦσιν οἱ Ἅγιοι τὸν Θεόν. Ἐπειδὴ, αὐτοὶ ἀγκαλὰ καὶ εἶναι διάφορα ὄργανα, καὶ ὑποδίδυσι διάφορες φωνὰς, καὶ ποικίλες τόνυς, καθὼς ἐν τῇ μυσικῇ, ἐναρμονίως ὅμως ἁπαξάπαντες συμφωνῦσι, καὶ μὲ ἕνα ὁμοηχον μέλος πολυμιγῶν ἑτεροτήτων, ὁμοφρόνως δοξολογῦσι, ὑμνῦσι, καὶ μεγαλυίωσι τὸν Παντοκράτορα Θεόν. Ἐκεῖ λοιπὸν, διὰ τὸ νὰ εἶναι παντέλειος ἡ ἀγάπη, θέλει καὶ ἐκεῖνα κἂν πάντα κοινά. Τῦτο ἡ χάρις, διὰ νὰ μᾶς δοθῇ ἀπὸ τὸν Θεόν, τὴν ἐζήτησε διὰ προσδυχῆς πρὸ τῦ παθόντος ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησῦς Χριστὸς ἐν τῷ καιρῷ τῦ Πάθυς· „ Δὸς αὐτοῖς, Πάτερ, ἵνα ὦσιν ἕν (δηλαδὴ τῇ ἀγάπῃ) καθὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν, (δηλονότι τῇ φύσει.) Καὶ λοιπὸν, ὅλοι, καὶ οἱ Ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ θέλει εἶναι ἕνα. καὶ πε-

ρισσότερον αὐτοὶ θέλει εἶναι ἕνα, παρὰ ὅπου εἶναι αὐτὰ τὰ ἴδια μέλη, καὶ μέρη τῦ ζωντανῦ σώματος πρὸς ἄλληλα καθ' ἕνωσιν ἕν. Ἐπειδὴ, πάντες μετέχυσι τὰ αὐτὰ σωτικὰ καὶ συμπτικὰ Ἁγίυ Πνεύματος, τὸ ὁποῖον χαρίζει τοῖς πᾶσι τὸ εἶναι, τὸ ζῆν, τὴν σωτητα, καὶ τὴν μακαριότητα, τὰ μέρη καὶ μέλη, εἴτε ὁμοιομερῆ, εἴτε καὶ ἀνομοιομερῆ, ἑνὸς καὶ τῦ αὐτῦ σώματος, φανερὸν εἶναι, ὅτι τὴν ἀχώριστον σῶσιν, καὶ συμφυΐαν ὁποῦ ἔχυσιν ἐν ἀλλήλοις, δὲν τὴν ἔχυσιν ἄλλοθεν, παρὰ ἀπὸ τὸν ψυχὴν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ζωὴ τῦ ἀνθρώπυ, καὶ τὸ μορφωτικὸν εἶδος αὐτῆς τῆς μερῶν, καὶ μελῶν· καὶ ἂν ἡ ψυχὴ, ἢ τὸ εἶδος, καὶ πνεῦμα τῦ ἀνθρώπυ ἔχῃ τόσην δυνάμιν, νὰ προξενῇ θαυμασίως καὶ ζωὴν εἰς τὸ σῶμα, καὶ τοιαύτην σφικτὴν σῶσιν, καὶ συμφυῆ κοινωνίαν εἰς τὰ μέλη τε (μ' ὅλον ὁποῦ πολὺ διαφέρυσιν ἀναμεταξύ των, καὶ κατὰ τὴν φύσιν, καὶ κατὰ τὴν δυνάμιν, καὶ κατὰ τὸ σχῆμα, καὶ κατὰ τὴν ἐνέργειαν, καθὼς εἶναι οἱ πόδες, ἡ κεφαλὴ, ἡ κοιλία, καὶ τὰ λοιπά.) πόσον περισσότερον ἤθελε δυνηθῇ αὐτὸ τὸ παναγιον πνεῦμα, (ὁποῦ εἶναι ἡ ζωὴ τῶν Δικαίων) νὰ ἀποτελέσῃ μίαν ἀκατάληπτον σῶσιν εἰς αὐτὰς τὰς Ἁγίας! σῶσιν πάγκοινον, σῶσιν συμφυῆ, σῶσιν ἀδιάσπασον, σῶσιν ὁμόψυχον, καὶ κατὰ πάντα ταύτὸν! Καὶ λοιπὸν ἂν μὲ τῦτον τὸν τρόπον ὁ σωακτικὸς πόθος, καὶ ἡ κοινὴ σύμπνοια ἑνὸς ἔρωτος, καὶ ἐδῶ εἰς τὸν γλῶ. καὶν τὰ πάντα κοινὰ, τόσον τὰ ἀγαθὰ, ὅσον καὶ τὰ ἐναντία· πόσην ἀράγε ἀγαλλίασιν καὶ χαρὰν ἀπολαμβάνει ἐκεῖ εἰς τὰ οὐράνια σῶας Δίκαιος ἀπὸ τὴν δόξαν πάντων τῶν ἄλλων; Ἐπειδὴ, αὐτὸς ἀγαπᾷ μὲ τελειότητα καὶ τὸν καθ' ἕνα ἐξέχωρα, καὶ ὅλυς ὁμῦ τὸς σωοικήτας τε, καθὼς ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἑαυτόν τε. Λέγει δὲ καὶ ὁ θεῖος Γρηγόριος, ὅτι ἡ οὐράνιος Κληρονομία, εἶναι μία καὶ ἡ αὐτὴ εἰς ὅλα τὰ πάγματα τῶν Ἁγίων. Καὶ ὅλη πάλιν αὐτὴ ἡ Κληρονομία, εἶναι ὁλοτελὴς εἰς καθ' ἕνα ἀπὸ ἐκείνυς. Ἐπειδὴ, πᾶς σῶας τόσην τερψιν, καὶ ἀγαλλίασιν θέλει δοκιμάζει ἀπὸ τὴν χαρὰν τῶν ὅλων, ὅσην ἤθελεν αἰσθανθῇ, ἂν αὐτὸς ἀπέλαμβανε τὴν χαρὰν τῶν ὅλων. Τί ἄλλο ἀκόλυθον ἤθελεν εὕρῃ ἀπὸ αὐτὰ ὁποῦ εἰπομεν; ὅλων. Τί ἄλλο ἀκόλυθον ἤθελεν εὕρῃ ἀπὸ αὐτὰ ὁποῦ εἰπομεν; πάρεξ ὅτι, καθὼς τῶν Δικαίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι χαθὸν ἄπειρος· ἔτσι καὶ ἡ χαρὰ τῶν κατ' μέρος ἁπάντων, θέλει εἶναι ἀληθῶς ἄπειρος. Διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν ὅμως τὸν ὑρ ὸν μὲ ὅλας τὰς αἰωνίκς ζυφὰς, πρέπει νὰ φυλάττωμεν ἀκριβῶς τὸν κανόνα τῦτον τῆς σεμνοπρεπεστάτης φρονήσεως, τυτέστι νὰ ὑποσρόνωμεν συντόπατε ἐμφρόδυν τῶν ὀφθαλμῶν μας τὰς λογαειασμὰς ὅλης τῆς πολιτείας μας, καὶ νὰ διαθυμώμεν αὐτὴν τὴν πολιτείαν μας ἀναβέσατα, κατ' ἐκεῖνον τὸν κανόνα καὶ τὴν ἑάθμιν τῆς ὄντως φρονήσεως, λέγοντες· ἄρα γε, τύτη μὲ ἡ ζωὴ, τὴν ὁποίαν διάγω καθ' τῦτον τὸν τρόπον πολιτευόμενος, εἶναι ἀξία τῆς βασιλείας τῦ ὐρα-

www.tezaurliturgic.ro

οὐρανῶν; ἐγὼ, ἐκεῖνο ὁπῶ ὁ Κύριος ἐμποδίζει, μᾶλλον ἐνεργῶ, καὶ ἐπιδιώκομαι· εἴτι ὁ Κύριός μου εὐαγγέλιον νὰ κάμω, ἐκεῖνο μᾶλλον ἐπιδιώκω καὶ ἀποστρέφομαι. αὐθεντῶ τὰς συμβουλάς του, ἀθετῶ τὰς ἐντολάς του, καταφρονῶ τὰς παραινέσεις του, καταπατῶ τὰς ἐντολάς του· ἔτζι τάχατες, ἀναβαίνει τινὰς εἰς ἐκεῖνον τὸν ἐμπύρεινον οὐρανόν; Εἶπατε, μὲ συμφέρει πολλὰ νὰ θεωρῶ συχνάκις, ἀναλογιζόμενος μίαν φορὰν μίαν τὰς φράξεις μου, ἐρωτῶντας τὸν ἑαυτόν μου, εἶναι ἄραγε τάχα ἡ φράξις σύμφωνος μὲ τὴν χειρωνακτικήν μου ὀνομασίαν; τάχατες, ἡ τοιαύτη φράξις, ἀνάγει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν οὐρανόν; εἶναι ἄραγε τοιαύτη, ὁπῶ νὰ δίδῃ ἐλπίδα, πῶς δι' αὐτὴν θέλει μὲ χαρισθῇ ἀπὸ τὸν οὐράνιον ἀγωνοθέτην μισθός, καὶ βραβεῖον; Ἂν ἐκεῖ δὲν ἀποβλέπῃ, ἀφρονέστατος καὶ παύτῃ ἀόπτος ἤθελα εἶμαι, ἐὰν τὴν ἀκολουθήσω. Ὅλοι σας λοιπὸν οἱ λόγοι, τὰ ἔργα, καὶ ἐνθυμήσεις ἂς ἀποβλέπωσιν ὡσὰν εἰς ἄρισον κέντρον καὶ τελευταῖον σκοπὸν, τὸν Θεόν. Ἀλλ' ὅμως ὁ γήϊνος ἔρως πλανᾷ τὴν διάνοιαν τῶν ἀνθρώπων· προσφέρει τὸ μῆλον ὁ διάβολος πρὸς ἡμᾶς, διὰ νὰ ἁρπάξῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς μας τὸν Παράδεισον· εἰσάγει τὰς φθαρτὰς καὶ προσωρινὰς ἀπολαύσεις, διὰ νὰ μᾶς ὑστερήσῃ τὰς ἀφθάρτους καὶ αἰωνίους· μᾶς καπνίζει, μὲ τὴν ὁσμὴν τῆς ψευδοφανοῦς δόξης, διὰ νὰ μᾶς ἀφαιρέσῃ τὴν ἀληθινὴν καὶ ἀθάνατον εὐκλειαν. Μὲ τελειόνει τὴν ὑπόθεσιν ταύτην σὰς πολυμαθὴς διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ ὁποῖος ἔλεγε ταῦτα· „ ὦ μάταιε, ἀληθινᾶ, ἄνθρωπε· διὰ νὰ θρέψῃς τὸ παλαίπωρόν σου „ σῶμα, νὰ τὸ σολίσῃς πολυειδῶς καὶ ποικίλως, καὶ νὰ ἀπολαύσῃς τὰς ἡδονὰς τῆς σαρκὸς, ὁπῶ μετ' ὀλίγον ἔχει νὰ φαγωθῇ ἀπὸ τὸς σκώληκας, μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν κοπιάζεις, „ ἀποδάζεις καὶ ἀχρυπνεῖς· διὰ δὲ τὴν παλαίπωρόν σου ψυχὴν, „ ὁπῶ μετ' ὀλίγον καιρὸν μέλλει νὰ παραδαθῇ ἐμφροθεν πῦ „ φοβερωτάτε Κριτῆ, κἂν ὀλίγον δὲν ἐννοιάζεσαι νὰ κοπιάσῃς, „ διὰ νὰ τὴν θρέψῃς, καὶ νὰ τὴν ἐνδύσῃς μὲ θεάρεστα ἔργα, „ διὰ νὰ μὴ φαίνεται εἰς παύτας ἡ γύμνωσίς της; Ἀλοίμονον, „ καὶ αὐτὴ εἰς ἐσὲ, καὶ εἶναι, καὶ θέλει σὲ εἶναι· διότι εἰς σὲ „ καιρὸν θέλεις ἀποδώσει τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ ὄχι τὰ τῆ „ Θεῆ τῷ Θεῷ. Ἰδὲ τεμαθλιε, ὅτι εἴτι ἤθελες φράξῃ εἰς τὸν τὸν Κόσμον, ὅλον εἶναι ματαιότης, ὅλον μωρία, ὅλον ἄνοια· ἔξω μόνον ἀπὸ ἐκεῖνο, ὁπῶ ἤθελες κάμῃ ἐν τῷ Θεῷ, διὰ τὸν Θεόν, καὶ εἰς δόξαν Θεῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ὁ Θεὸς καθαρῶς θεωρύμενος, ὑπερτελεία σωτηρία τοῖς ἀνθρώποις ὑπάρχει.

Ὁ Μεγαλοφωνότατος τῷ Προφητῷ Ἡσαΐας, πλήρης θρόμβους ἀπὸ θείαν ἐπίπνοιαν, καὶ πολλὴν οὐρανίον δρόσον, μέλλοντας ἐνθουσιαστικῶς, νὰ προαναπηρύξῃ καὶ νὰ σαφηνίσῃ τὴν δυσαρμονεστάτην κατάστασιν τῆ Δικαίε, ὁπῶ πόρα πρὸ ὀλίγε ἐπελάβετο, πολλὰ νοήματα ἐξελέκλεισε μέσα εἰς τὴν ἐφεξῆς ὀλιγοσύλλαβον περίοδον, „ εἴπατε τῷ Δικαίῳ, ὅτι ἀγαθῶς. μὲ αὐτὴν „ τὴν λέξιν „ ἀγαθῶς. ὅλην ἐξελέκλεισε τὴν μακαριότητα τῆ Δικαίε. ὡσὰν νὰ ἔλεγε· ἂν εἶναι καλὸν εἰς τὸν ξενιτεμένον νὰ κατευοδοθῇ εἰς τὴν πατρίδα του· ἂν εἶναι καλὸν εἰς τὸν ναύτην νὰ καταντήσῃ εἰς τὸν λιμένα· ἂν εἶναι καλὸν εἰς τὸν στρατιώτην ἀφ' ἑ νικήσῃ, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ποθεμένην εἰρήνην· καὶ τέλος πάντων, ἂν εἶναι καλὸν εἰς κάθε φραγμα νὰ ἡρεμήσῃ καὶ νὰ ἀναπαυθῇ εἰς τὸ κέντρον του „ εἴπατε τῷ Δικαίῳ, ὅτι ἀγαθῶς· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς, ὅταν θεωρῇ τὴν θεότητα, ἡρεμεῖ καὶ ἀναπαύεται εἰς τὸ κέντρον του· „ Εὑρέτο ὁ τόπος αὐτῆ ἐν εἰρήνῃ, διὰ ἐβίβει εἰς τὸν λιμένα, καὶ κατοικεῖ εἰς τὴν πατρίδα του. Θέλοντας ὁ τῷ ὅλων Θεὸς νὰ γερεώσῃ τὸν λογισμὸν τῆ Μωϋσέως, καὶ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ ἀναντίον εἰς ὅλας ἐκείνας, ὁπῶ κατ' αὐτῆ ἐμελέτων πολλὰς συμφορὰς, εἶπεν εἰς αὐτόν· „ Δείξω σοι Εξ. πᾶν ἀγαθόν. ὡσὰν νὰ τῆ ἔλεγε· „ πρόσεχε, νὰ μὴ καταβάλλῃς τὸ φρόνημά σου, μηδὲ νὰ καταπέσῃς εἰς τὰς δυσκολίας· σᾶς γερεὸς εἰς τὸς κινδύνους, καὶ ἀμεταβλητος, καὶ μ' ὅλον ὁπῶ ἤθελαν εἶναι καὶ πολυπαθεῖς σου οἱ κόποι ὁπῶ ὑπομένεις, καὶ δεμένοι αἱ συμφοραὶ ὁπῶ πάσχεις, καὶ μεγάλοι οἱ κίνδυνοι ὁπῶ ὑποφορτίζεσαι, καὶ σκληραὶς ἢ ἐνόχλησες ὁπῶ ὑποφέρεις· μὲ ὅλα τὰ τα, ὁ οὐράνιος μισθός σου θέλει εἶναι μεγαλήτερος. „ Δείξωσοι πᾶν ἀγαθόν· „ εὑρίσκονται ἕξια χρῆ τῆ ἀγαθῶν· τίμιον, χρήσιμον, καὶ γλυκύ. τὰ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, θέλω σε δείξει. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ, ἄλλα μὲν εἶναι ἀγαθὰ τῆς ψυχῆς, ὡσὰν ἡ ὑπομονή, καὶ ἡ ἀρετή. Ἕτερα δὲ τῆ σώματος· ὡσὰν τὸ κάλλος, ἡ ὑγεία, καὶ ἡ ῥώμη. Ἄλλα πάλιν, τῷ ἔξωθεν· ὡσὰν ὁ πλοῦτος, ἡ ἡδυπάθεια, καὶ ἡ δόξα. Ταῦτα παύτα θέλω σε δείξει, σὺ καὶ μόνον ἀγαθὸν δείχνωντάς σε. Καὶ ποτατὸν ἄραγε θέλει εἶναι αὐτό; τὸ παντὸς, βέβαια, ἀγαθῆ ἀγαθόν· τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει κάθε ἀγαθόν· εἰς τὸ ὁποῖον, δὲν εἶναι δυνατὸν ἤτε νὰ προθέσῃ τινὰς ἔξωθεν τίποτε, ἤτε νὰ ἀφαιρέσῃ ἔσωθεν τίποτε ἀπ' αὐτό. Εἰς τα τὰ ἀγαθὰ τῆ Κόσμε, προσίθεται

καὶ

www.tezaurliturgic.ro

καὶ κἀποιόντι ἐξωθεν ἀγαθόν· διότι, ὅταν λέγωμεν, ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ἀγαθὸς ἀγρὸς, ἀγαθὸς οἶκος, δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν καὶ ἄλλό τι ἐξωθεν ἀγαθὸν εἰς αὐτά. ἀγαθὸν ὅμως ἁπλῶς, καὶ ἀγαθὸν, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται ὅλα τὰ ἀγαθὰ, εἶναι μόνη ἡ θεωρία τοῦ Θεοῦ. Περὶ ταύτης τῆς θείας θεωρίας, ἡ ὁποία εἶναι αὐτὸ τὸ εἶναι, καὶ ἡ ὑσία τῆς αἰωνίας μακαριότητος (χωρὶς τῆς ὁποίας, ἂν ἔχῃ τινὰς καὶ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, δὲν λέγεται μακάριος) θέλομεν ὁμιλήσει ὀλίγα τινὰ καθὼς τὴν δυνάμεθα. Ἕως ἐδῶ, ὅσα ὡμιλήσαμεν περὶ ἀρετῆς μεγάλα, πολλὰ, καὶ θαυμάσια, ὄχι μόνον θέλει νομισθῇ μικρὰ, ὀλίγα, καὶ ἀτιδανά· ἀλλὰ καὶ χεδὸν, τὸ μηδέν· ὅταν δηλαδὴ συλλογισθῶμεν ἐκείνας τὰς ἀπείρους φεγγοβόλες ἀκτίνας, ὁπὸ ἐκπέμπονται ἀπὸ τὴν ὑπεράπειρον σοφίαν, καὶ ἀνερμήνευτον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ἡ ὁποία, μὲ τὴν λαμπρότητά της θέλει καταυγάζει καὶ φωτίζει τὸν νὸν τῶν Δικαίων, καθὼς καὶ οἱ ποταμοὶ τῆς θείας ἕυφῆς, ὁπὸ μέλλει νὰ ὑπερκχωσιν ἀπὸ τὸν ὑπέρτατον ἐκεῖνον θρόνον τῆς θείας μεγαλειότητος, θέλει πλημμυρίζει καὶ ὑπερχεμίζει ὅλον τὸν λογισμὸν, καὶ τὸν πόθον τους. Ὅταν μίαν φορὰν ὁ βασιλεὺς τῆς Ρώμης Τραϊανὸς ἦλθεν εἰς τὸ σωλέδριον, καὶ ἐδειξεν ὅτι τὸ βήματος ἐκεῖνό τε τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον καὶ ἡ φύσις ἀπὸ τὸ σῶα μέρος εἶχεν ἐσολισμένον μὲ κάθε λογῆς καλλονὴν καὶ ὡραιότητα, καὶ ἡ βασιλικὴ ἀξία ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος εἶχε κεκοσμημένον μὲ πολλὴν σεμνοπρέπειαν καὶ σεβασμότητα· ὅλοι οἱ ἄρχοντες, καὶ ὁ κοινὸς λαὸς ἀνεβόησαν μὲ μίαν φωνὴν· ὦ μακάριοι ἡμεῖς, ὁπὸ ἔχομεν τοιοῦτον βασιλέα. Πόσον περισσότερον μακαρίους θέλει καλέσει τὸν ἑαυτόν τους οἱ Δίκαιοι, ὅταν ἐκεῖνος ὁ Μέγας βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων Θεὸς, ἤθελε δείξῃ εἰς ὅλους τὸ ἐρασμιώτατον Θεῖόν τε Πρόσωπον· τὸ ὁποῖον ἐθεωρήσαμεν πρότερον εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν, σκεπασμένον, καὶ βόπον τινὰ, ἐν ἐσόπτρῳ καὶ αἰνίγματι! Διότι, βλέποντες, ἀγαπῶντες, καὶ ἀπολαμβάνοντες αὐτὸ, θέλομεν ἔχῃ ἄκραν, ἀσύγκριτον, καὶ μακαρίαν εὐδαιμονίαν. Εἰς τοῦτον τὸν ζωὴν καὶ θλιβερὰν ξενιτείαν, πάντοτε χεδὸν ἡ καρδία, ἅπου συγχυσμὸν καὶ ταραχὴν, καθὼς λέγει ὁ Ἱερὸς Αὐγυστῖνος, καὶ μὲ ἀκατάπαυστον κίνησιν καὶ ὁρμὴν ἐφέρετο πρὸς Θεόν· „ ἀλλ εἰς ἐκεῖνον τὸν ἄλλον ζωὴν, „ θέλει ἡσυχάσει καὶ ἀναπαυθῇ χαρίεσσα. Λέγουσι καὶ οἱ ἐξω- „ τερικοὶ Φιλόσοφοι, ὅτι, ὅσα πράγματα κινοῦνται, ὅταν φθά- „ σωσιν εἰς τὸν τόπον τους, παύονται εἰς τὸ ἐξῆς τοῦ κινεῖσθαι. Ὁ ἴδιος τρόπος ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὰς Δικαίους· ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι τὸ κύριον παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ τὸ τελειοτικώτατον ἄθροισμα τῆς ὅλης μακαριότητος. Διὰ τοῦτο, ἐκεῖνοι, ὁπὸ τελείως τὸν ἀποκτήσωσι, δὲν θέλουσι τίποτε ἄλλο νὰ ὀρεχθῶσι καὶ νὰ ἀγαπήσωσιν, ἔξω ἀπὸ αὐτὸν τὸν Θεόν. Ἐκεῖ λοιπὸν, θέλει ἠρεμήσει καὶ

Ἀείσεπεί ἐρωῦ Κεφ. ϛ'.

καὶ γαληνήσει ἡ ἔφεσις καὶ ὁρμὴ τῆς νοήσεώς μας· ἔτε θέλει ἐπιθυμεῖ νὰ ἐννοῇ ἄλλο τίποτε πλέον· διότι θέλει ἔχῃ ἐμπροθέσμους ὅλα ἐκεῖνα, ὅσα εἶναι δυνατὸν καὶ γλυκὺ νὰ νοῦνται, καὶ νὰ γινώσκωνται. Ἐκεῖ θέλει ἡσυχάσει ἡ κλίσις καὶ τρεῦσις τῆς θελήσεως· διότι μέλλει νὰ βάλεται καὶ νὰ ἀγαπᾷ ἐκεῖνο τὸ ἀγαθὸν, εἰς τὸ ὁποῖον μέσα εὑρίσκονται ὅλα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἔξω τοῦ ὁποίου δὲν ἀποκλείεται κάνενα ἄλλο ἀγαθόν. Ἐκεῖ καὶ ἡ ὄρεξις αὐτὴ τῆς φαγητῦ καὶ τῆς ποτῶν, θέλει χορτασθῇ τελειότατα ἀπὸ τὸν πολυπλήθειαν τῆς ἀρανίων ζυφῶν. Ἐκεῖ αἱ ζωὲς ἐκεῖναι θεολογικαὶ ἀρεταὶ, πίστις, ἐλπὶς, καὶ ἀγάπη, μὲ τὰς ὁποίας τὸ σωματερον εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν τιμᾶται ὁ Θεὸς, θέλει λάβῃ πλησιώτατα χαρίσματα· ἡ πίστις, τὴν θεωρίαν· ἡ ἐλπὶς, τὴν ἀπόλαυσιν· ἡ ἀπελὴς ἀγάπη, τὴν ἄκραν παντελειότητα. Καὶ δὲν εἶναι θαυμαστὸν, ἂν ἡ ψυχὴ σωματωμένη μὲ τόσα καλὰ, ἀπολαύσῃ ἐκείνην τὴν ὄντως εὐδαίμονα χορτασίαν· ἡ ὁποία, πρότερον δὲν ἠδύνατο νὰ χορτάσῃ εἰς τὸν σύμπαντα Κόσμον, μὲ ὅλον ὁπὸ εἰς διάφορα φράγματα ἐξάπλωνε τὸν κόλπον τῆς ἀκορέστε ἐπιθυμίας της. Διὰ αὐτὴν τὴν χορτασίαν λέγει καὶ ὁ Δαβὶδ· „ χορτασθήσομαι, ἐν τῇ ὀφθῆ- „ ναί μοι τὴν δόξαν σε. „ ἤ, καθὼς τὸ ἐξηγεῖ ὁ Θεῖος Ἱερώνυμος, ἐμπλησθήσομαι, ἀντὶ τοῦ, χορτασθήσομαι. Καὶ ἀληθινὰ, ἐκείνη εἶναι ἡ εὐδοξος καὶ θεοπρεπὴς πλήρωσις καὶ πλησμονὴ, ἡ ὁποία δὲν ἀφίνει τίποτε ποσῶς κενὸν καὶ ἄθειον, οὐδὲ ἀποκλείει κάνενα τι, ἀπὸ ὅσα ἡ ὄρεξις ἤθελεν ἐπιθυμήσῃ μῆ ταῦτα νὰ ἀπολαύσῃ. μακάριος χορτασμὸς αὐτὸς, ὁπὸ εἶναι χωρὶς κάμμίαν ἀηδίαν, ἡδονὴ χωρὶς ἀηδίαν, ἀπόλαυσις ζυφῆς ἀθανάτε χωρὶς χαυνότητος, εὐδαιμονία αἰδιος χωρὶς πόνε καὶ κόπε. ποταπὴ λοιπὸν, θέλει εἶναι ἐκείνη ἡ ὡραιότης τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία καὶ μόνη θεωρεμένη, τόσον ἀποδείχνει τοὺς Δικαίους παναυτυχεστάτους, ὁπὸ νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν νὰ ζῶσιν ἄλλοι αὐτυχέστεροι ἀπὸ αὐτούς! Ἀλλὰ, τί θαυμαστὸν, ἂν ἡ θεωρία τῆς τοσαύτης καλλονῆς καὶ ὑπερθέε ὡραιότητος, ἤθελε κάμῃ τελειοθαίμονας ὅλους τοὺς Ἀγγέλους, ὁμοίως καὶ Δικαίους, εἰς καιρὸν ὁπὸ ἀποδείχνει εὐδαίμονα καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον ὑπερτέλειον Θεόν; Διότι καὶ αὐτὸς ἔχει ἀείζωον πανευδαιμονίαν, νὰ θεωρῇ τὴν ἰδίαν τε καλλονὴν, καὶ νὰ τὴν ἀπολαμβανῇ ἀπαπαύστως διὰ μέσε τῆς νοήσεως. ὡς καὶ ἐκεῖνος ὁ ἐξάκουστος Φιλόσοφος Ἀριστοτέλης, μ' ὅλον ὁπὸ τετυφλωμένος ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν ζόφωσιν, ἔφθασε μὲ τὸ φυσικὸν φῶς νὰ ἐννοήσῃ τοιαυτά τινα περὶ Θεοῦ, λέγωντας. „ τὸ ἄειζον ἐκεῖνο „ καὶ ἄκρον ἀγαθὸν, ἐπειδὴ καὶ ζῇ ζωὴν ἔχον, ἀνάγκη εἶναι καὶ „ νὰ ἐνεργῇ, καταγινόμενον βιγόρε εἰς κάνενα ἔργον, καὶ νὰ μὴ „ κέηται ἀργὸν ὅλως καὶ ἀνενέργητον. Ἀλλ' ὅτε κοιμᾶται· ἐπει-

„ δὴ

Ψαλμ. 16.

www.tezaurliturgic.ro

„ δὴ εἶναι ἐλεύθερον ἀπὸ ὅλας τὰς ἀνθρωπίνας ἐργασίας (ὅ,-
„ τι λογῆς εἶναι τὸ φάγειν, τὸ πίνειν, καὶ τὰ παρόμοια.)
„ πρέπον εἶναι λοιπὸν ἀκατάπαυστα, νὰ μὴ σχολάζῃ εἰς ἄλλο
„ τι πλὴν μόνον εἰς θεωρίαν καὶ νόησιν. Ἀλλά, ποῖον παράγμα
„ θέλει νοεῖ; Ἄρα γε ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τα κάνεν᾽ ἄλλο τι καθ᾽
„ αὐτό, μὲ τὰ ὁποῖα τὴν θεωρίαν νὰ εἶναι μακάριον; ὄχι,
„ βέβαια. Διότι, ἂν τοιοῦτόν τι εὑρίσκετο ἕτερον, ἐκεῖνο μάλιστα
„ ἤθελεν εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τοῦτο, καὶ ὅλως διαφορώτερον, ὡ-
„ σὰν ὁποῦ ἡ νόησίς τα ἤθελε κάμῃ μακάριον ἐκεῖνο τὸ ἄκρον
„ καὶ ἄριστον ἀγαθόν· καὶ ἀκολούθως, ἐκεῖνο κυρίως ἤθελεν εἶναι
„ Θεός, καὶ ὄχι τοῦτο. Ὀρθῶς λοιπὸν συμπεραίνεται, ὅτι ἂν ἡ
„ ἐνέργεια τὰ ἄκρα ἀγαθὰ εἶναι αὐτὸ τὸ νοεῖν, καὶ τοῦτο τὸ νοεῖν
„ δίδει εἰς ἐκεῖνο τὸ ἄκρον ἀγαθὸν τὴν μακαριότητα, καὶ κανέ-
„ να ἄλλο δὲν ἐννοῇ καθ᾽ αὐτό, ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τα, ἔπεται
„ νὰ νοῇ ἀϊδίως τὸν ἑαυτόν τα καὶ μόνον κυρίως, καὶ διὰ τοῦτο νὰ
„ εἶναι καὶ ἀϊδίως, μακάριον. „ Ποταπὸν λοιπὸν θέλει εἶναι ἐ-
κεῖνο τὸ κάλλος, ὁποῦ μοναχὴ ἡ πρὸς ἐκεῖνο θεωρία, κάνει μα-
κάριον καὶ αὐτὸν τὸν Θεόν, καὶ γεμίζει τὸν ἀγέμιστον ἐκεῖνον κόλ-
πον, καὶ τὸ ἄπειρον δοχεῖον τῆς ὑπεραπείρα μακαριότητος; ποτα-
πὴ ὡραιότης καὶ κάλλος θέλει εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀπ᾽ αἰῶνος
νοεῖ ὁ Θεός, καὶ εἰς τὰς ἀπείρας αἰῶνας θέλει νοεῖ, χωρὶς τινος
κόπα, ἢ ἀπδίας, ἢ παύσεως; Ὅθεν καὶ δέχεται τόσην ἀνέκφρα-
σον ζυφλὴ, καὶ ζωὴ πανδιφρότατον, ὥστε ὁποῦ, εἴτι ἐδημιούργη-
σεν, ἢ δύναται νὰ δημιουργήσῃ, νὰ φαίνεται πῶς εἶναι τὸ μηδε-
τίποτε, συγκεκριμένον μὲ ἐκεῖνην τὴν ἀκατάληπτον ἡδονήν, καὶ
ὑπόλαυσιν. Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ κολυμβήσῃ ἄνθρωπος θνητὸς
ἢ καὶ Ἄγγελος, μέσα εἰς τοῦτο τὸν ὠκεανὸν καὶ τὸ πέλαγος τῆς
τοσαύτης ὑπεραπείρα μεγαλειότητος· εἰς τὸν ὁποῖον, αὐτὴ μόνη
τὰ Θεὸ ἡ πανυπερτάτη μεγαλειότης δύναται ἀξίως νὰ κολυμβᾷ.
Ὦ κάλλιστε τῆς ἀείσης καλοσύνης Ἀρχηγέτα Θεέ· ποίησον, δέο-
μαι, νὰ ἀνοιχθῶσι τὰ ὄμματα τὰ νοός μα, διὰ νὰ θεωρήσωσι
τοῦτο τὸ εἶδος καὶ κάλλος, καὶ νὰ κλειθῶσι τελείως εἰς ὅλα τὰ ἄλ-
λα ὁρατά τε, καὶ νοητὰ, ὅσα εἶναι ἔξω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ κάλλος.
Ἂς γένωσι, Κύριέ μα, ὅλα σα τὰ δημιουργήματα, σὰς καθρέ-
πτης εἰς τὰς ὀφθαλμούς μα, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον νὰ σὲ θεωρῶ.
Ἂς γένῃ μία εἰκόνα, εἰς τὴν ὁποίαν νάσι ἀτενίζω· σκάλα,
διὰ τῆς ὁποίας νὰ πρὸς σὲ ἀναβαίνω· βιβλίον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ
ἀναγινώσκω τὰς ὑπερτελεῖς σα τελειότητας, καὶ προσόντα. Ἐπει-
δὴ καὶ, καθὼς σὰς ἔλεγα, ἂν ἦτον ὅλος ὁ οὐρανὸς χαρτία, ὅ-
λη ἡ θάλασσα μελάνι, ὅλοι οἱ καλαμῶνες καντούλια, ὅλα τὰ
ἄστρα διδάσκαλοι, καὶ ἀκόμη, ἄλλοι ἀπειράκις σοφώτεροι, δὲν
ἤθελαν δυνηθῆ, οὔτε γράφοντες νὰ διασαφήσεν, οὔτε διδάσκοντες
νὰ ἐξηγήσεν, οὔτε μελετῶντες νὰ κατανοήσεν κατ᾽ ἀξίαν, τὸ με-
γα-

γαλεῖον, καὶ τὴν πρπνότητα κἂν τῆς μικροτάτης χαρᾶς, ὁποῦ μέλ-
λουν νὰ ὑπολαμβάνωσιν οἱ μακάριοι ἀπὸ τὴν θεωρίαν τὰ Θεᾶ·
μέσα εἰς τὴν ὁποίαν, ἔχει νὰ φαίνεται καθαρώτατα ἡ ὡραιό-
της, καὶ διαφερεσάτη καλλονὴ ὅλων τῶν Κτισμάτων. Ἐκεῖ τότε
ἡ μεγάλη καὶ πολλὴ σοφία τὰ Σολομῶντος, θέλει φανῇ, ὡς μω-
ρία· τὰ Δαβεσαλὼμ ἡ δυμορφία, ὡς ἀχνμάδα· τὰ Σαμψὼν ἡ
ἀνδρεία, ὡς ἀδυναμία. Τόση δὲ θέλει εἶναι ἡ χαρὰ καὶ δι-
φροσυνὴ, ὁποῦ μέλλουν νὰ ὑπολαμβάνωσιν οἱ ἐκλεκτοὶ ἀπὸ αὐ-
τὴν τὴν Θεᾶ τὴν θεωρίαν, ὁποῦ αὐτίνας ἤθελον ὑπομείνῃ δι᾽
αὐτὸν ὅλα τὰ βάσανα τῶν Μαρτύρων, ἀπ᾽ ἀρχῆς Κόσμα ἕως
ἐξίως, ἀλλὰ καὶ μυροπλασίως, διὰ τὴν ὑπομονήν τα, αὖ μόνον
τῆς συντελείας τα, βεβαιότατα ἤθελον αὐτιβραβευθῇ ὄχι μόνον
ἤθελον ἀξιωθῇ νὰ θεωρήσῃ ἐκεῖνο τὸ θεῖον πρόσωπον, καὶ νὰ
τὸ ὑπολαύσῃ διὰ τῆς θεωρίας κἂν μίαν καὶ μόνην στιγμὴν· ἐ-
πειδὴ καὶ ὑπερβαίνει πᾶσαν διάνοιαν, μὴ ἐξαρκοῦσαν νὰ καταλά-
βῃ τὴν τοσαύτην ὑπερβάλλουσαν διφροσυνὴν τα καὶ χαράν· ἡ ὁ-
ποία προέρχεται ἀπὸ τὰ νὰ θεωρῇ τινὰς, καὶ νὰ σοχάζεται,
πῶς ὤντας ὁ Θεὸς ἀόρατος, καὶ ἀκατανόητος, καὶ ἐννοεῖ, καὶ βλέ-
πει τὰ πάντα· ὤντας ἀμεταβλητος, τὰ μεταβάλλει· μὴν ὤν
ἀκίνητος, τὰ μετακινεῖ· ἀπαυσμένος ἀϊδίως, ἐργάζεται ἀϊδίως·
μηδενὸς ἔχων σπάνιαν, σώζει· χωρὶς βάρος, βαστάζει τὰ
πάντα· χωρὶς νὰ φθονερίζεται, πληροῖ τὰ πάντα· χωρὶς νὰ
εἶναι ὁμοιος εἰς τὸν ἑαυτόν τα, ὁμοίως ἐργάζεται τὰ ἀνόμοια· πάντοτε, πανταχοῦ παρὼν, μόλις καταλαμβάνεται· ἰσάμ-
μορφον, τὸν κυνηγοῦσι, καὶ νὰ τὸν φθάσωμεν δὲν δυνάμεθα. εἰς
τί λογῆς λοιπὸν διφροσυνὴν, καὶ χαρὰν δὲν βυθίζεται ὁ Δί-
καιος; ἀπὸ ποταπὴν ἀγαλλίασιν πλημμυρίμενος, δὲν φέρεται
παντελῶς ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτόν τα; ἡ θεωρία λοιπὸν τὰ Θεᾶ εἶ-
ναι ὁ μισθὸς τῆς αἰωνίας ζωῆς, ἡ δόξα τῶν οὐρανίων πνευμάτων,
ἡ ἀτελεύτητος διφροσυνὴ, ὁ στέφανος τῆς θείας διαφερείας, τὸ
διάδημα τὰ ἀμαράντε κάλλος, τὸ βραβεῖον τῆς διδαιμονίας, ἡ
καλλονὴ τῆς εἰρήνης. Αὐτὸς μόνος εἶναι τὸ γέρας, καὶ ὁ μισθὸς
τῆς ἀπανδοχῆς καὶ ἐλπίδος μας. Ὅθεν λέγει καὶ εἰς τὸν Μωϋ-
σῆ· „ ἔσομαι μισθός σα, μέγας σφόδρα. „ Ἐπειδὴ, εἰς τὸν
μεγάλον μεγάλα καὶ πρέπουσι. Μέγας ἀληθῶς εἶσαι Κύριε, καὶ
μέγας ὁ μισθός σα σφόδρα. ὄχι ὅτι σὺ μὴν εἶσαι μέγας, ὁ δὲ
μισθός σα μικρός· ἀλλὰ, καθὼς εἶσαι σὺ μέγας, ἔτω μέγας καὶ
ὁ μισθός σα· ἐπειδὴ καὶ, δὲν εἶσαι σὺ ἄλλο, καὶ ἄλλο τι ὁ μι-
θός σα· ἀλλὰ σὺ μόνος σα εἶσαι μέγας σφόδρα· σὺ μόνος σα
εἶσαι καὶ μισθὸς μέγας σφόδρα. σὺ στέφανος, καὶ στεφανοδότης· σὺ
ὁ ἐπαγγελόμενος, καὶ ἡ ἐπαγγελία· σὺ ὁ βραβεύτης καὶ τὸ
βραβεῖον· σὺ ὁ μισθὸς, καὶ ὁ μισθαποδότης. Ὦ! ταύτης τῆς
θεωρείας γράφει δυσεβέσατα καὶ σὰς Ἅγιος· „ μὲ θείαν φωτο-
„ χυσίαν, καὶ λάμψιν ἀκατανόητον θέλει ἀπασράψει τότε ὅλη
„ ἡ

www.tezaurliturgic.ro

„ ἡ λογικὴ δυνάμις, φλέγεται δὲ τῷ ἀληθείαν, φωτιζομένη
„ τε δὲ τῷ καλλιώπτα, φλέγεται δὲ τῷ θεωρίαν, θέ-
„ λει ἐκλάμψει· διότι, μὲ τὸ νὰ εἶναι πεπληρωμένη ἀπὸ τὸν
„ ὑὸν καὶ λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ λιωμένη καθαρῶς μὲ αὐτὸν δὲ μέ-
„ σα τοσοῦτος θεωρίας, θέλει καταλάβη μὲ τὸν θεωρητικώτατον
„ ὀφθαλμὸν τῆς διανοίας της τὰ ἀνεξερεύνητα κείμενα τοῦ Θεοῦ,
„ καὶ τὰ ἀνέκφραστα μυστήρια τῆς ὑπερ σύνεσιν σοφίας του. Θέλει
„ βλέπει τὸν Θεόν, ἐν αὐτῷ τῷ Θεῷ, καὶ τὸν ἑαυτόν της ἐν τῷ
„ Θεῷ, καὶ εἰς τὸν ἑαυτόν της τὸν Θεόν. Θέλει θεωρεῖ τὸν Δη-
„ μιουργὸν ἐν τοῖς δημιουργήμασι, καὶ παῦτα τὰ δημιουργήματα ἐν τῷ
„ Δημιουργῷ καὶ Κτίστῃ τῶν ὅλων Θεῷ. Καὶ ὅπου θέλει φανῇ ὠ-
„ ραιότατα καὶ φλογερώτατα μὲ ἄρρητον ἔλλαμψιν· ὥσαν ὅπου,
„ φωτιζομένη παντοχόθεν τῷ φωτὶ τῆς θείας δόξης, θέλει βλέ-
„ πει αἰωνίως τὸν πρὸ τῶν αἰώνων γεννηθέντα αἰώνιον ὑὸν καὶ
„ λόγον τοῦ Θεοῦ· καὶ λελαμπρυσμένη μὲ πολύφωτον ἀκτινοβο-
„ λίαν, χωρεῖς νὰ σκοπεύεται ἀπὸ κάνενα φαντασμόν, ἢ ὅ-
„ λως νὰ σκοτώνεται μὲ κάνενα μέσον, θέλει καταυοεῖ (ἐν
„ μέρει) τῷ ἀκαταλήπτου θείαν οὐσίαν. „ Καὶ πάλιν κατωτέ-
ρω λέγει· „ Τότε οἱ Δίκαιοι συναρπαζόμενοι ὁλοτελῶς ἀπὸ
„ τῷ ὑπερβολικῷ ὡραιότητα, ἀπὸ τῷ ἀκαταλήπτου δόξαν,
„ ἀπὸ τῷ τερπνότητα τῆς θείας αὔρας, ἀπὸ τὸ ξεχείλισμα τῆς
„ πληρότητος τῆς χαρίτων, ἀπὸ τὸ ἀσβάκοπον τῆς χαρᾶς, ἀπὸ
„ τὴν ἀχώρητον κλίσιν καὶ ἔφεσιν πρὸς τὸ ἀκρότατον ἐκεῖνο τῆς
„ ἐφετῆς· καὶ φλογερατέμενοι ἀπὸ ἀσβέστατον θεωρίαν, καὶ πλη-
„ τιζόμενοι μὲ ἀπέραντον καὶ ἐνδότον εἰρήνην, θέλουσιν ἐνδυφᾷ
„ καὶ ἀπολαμβάνει αὐτὸν τὸν μακάριον Θεόν· καὶ ὅπου, πᾶσα
„ πνοὴ λογικὴ, λαμπρὰ καὶ ὁλόφωτος παντὸς, δὲ τῆς θείας εἰ-
„ κόνος, θέλει μεταμορφωθῇ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιόν της Δημιουργὸν
„ καὶ Θεόν· χωρεῖς νὰ φοβῆται, ἢ ὅλως νὰ ὑποπτεύηται, ὅτι
„ θέλει μολυνθῇ εἰς τὸ ἑξῆς μὲ κάμμίαν λέραν, ἢ νὰ ξεπέσῃ
„ εἰς κάνενα σκάνδαλον. Συμφωνεῖ μὲ τούτους τοὺς λόγους καὶ ὁ
ἱερὸς Αὐγουστῖνος, λέγοντας· „ ἐκεῖνα ὅπου ὁ Θεὸς ἡτοίμασεν
„ εἰς τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν, πίστις δὲ χωρεῖ, ἐλπὶς δὲ φυλαφᾷ,
„ ἀγάπη δὲ σκλείει· πᾶσαν ἔφεσιν ὑπερβαίνουσι, πωῦτα πό-
„ θον νικῶσιν· εἶναι μὴ δυνατὸν νὰ ἀποκτηθῶσιν, ἀδύνατον
„ εἶναι ὁμως νὰ ξετιμηθῶσι. Προσέτι δὲ, καὶ εἰς μίαν τε Ἐπι-
σολὴν θαυμασιώτερον ὁ αὐτὸς πατὴρ σκέπτεται περὶ τῆς αὐτῆς διηγεῖται.
„ Τὴν ἰδίαν, λέγει, ἡμέραν καὶ ὥραν ὅπου ἀπέθανεν ὁ Ἅγιος
Ἱερώνυμος, ἤμουν εἰς τὴν Ἱππῶνα· καὶ ἡσυχάζοντας εἰς τὸ
„ κελλίον μας, ἐδιελογίζομεν μὲ πολὺ πόθον, ποταπὴ τάχα
„ δόξαν θέλουσιν ἔχει αἱ ψυχαὶ τῶν Δικαίων, καὶ εἰς πόσην χα-
„ ρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἔχουν νὰ εὑρίσκωνται, καὶ ποίας ἡδονὰς
„ νὰ ἀπολαμβάνουσιν! ἔχοντας ὀπιθυμίαν, ἀπὸ τοῦτον τὸν ὕ-

„ λον,

„ λον, νὰ γράψω σύα βραχύλογον σωτάγμα. Καὶ δὴ, λαβὼν
εἰς χεῖράς μου κοντύλιον καὶ χαρτίον, ἐπεχείρησα πρότερον νὰ
„ γράψω ὑπόσολὴν πρὸς τὸν προειρημένον Ἱερώνυμον (νομίζοντας
„ ὅτι εἶναι ζωντανός) δὲ νὰ μὲ ἀντιγράψῃ καὶ αὐτὸς τί ἐννοῦ-
„ σε περὶ τούτων. Ἐκεῖ ὅμως, ὅπου ἄρχησα νὰ γράφω τὸ
„ προοίμιον τῆς Ἐπισολῆς, ἔξαφνα ἐγέμισεν ὅλον μου τὸ κελλίον
„ μία ἄρρητος φωτοχυσία, μὲ ἀνεκδιήγητον καὶ ἀσβέβλητον δι-
„ δίαν, καὶ ὁσμὴν παντέρπνον, ὅτι λογῆς ἀνθρωπίνη γλῶσσα
„ δὲν δύναται νὰ τὰ ἑρμηνεύσῃ. τὰ ὁποῖα αἰσθανόμενος ἐγὼ,
„ ἔγινα ὅλος ἔκθαμβος καὶ ἔμφοβος· ἔχασε παρδύς καὶ τὰς
„ δυνάμεις, καὶ τὰς κινήσεις καὶ τῆς ψυχῆς μου, καὶ τοῦ σώματος·
„ διότι, δὲν ἤξερα, ὅτι ὁ Κύριός μας, ἐκείνην τὴν ὥραν, ἀ-
„ νύψασεν εἰς οὐρανὸς τὴν ψυχήν τοῦ δέλτα τοῦ Ἱερωνύμου. Ἐπει-
„ δὴ λοιπὸν, καὶ τὰ ὀμμάτιά μου δὲν εἶδόν ποτε τοιοῦτον φῶς, ὅ-
„ τε ἡ ὄσφρησίς μου ἐδέχθη ἄλλοτε τοιαύτην παντέρπνον δι-
„ δίαν, τόσον δὲ τὸ νέον, ὅσον καὶ δὲ τὸ ἀνήκουστον τοῦ θαύμα-
„ τος, ἔμεινα (πάλιν λέγω) σύγχυσις ὅλος, καὶ ἐκστατικός.
„ μεταξὺ δὲ τούτων, δύγηκε καὶ μία φωνὴ μέσα ἀπ' ἐκεῖνο τὸ
„ φῶς, λέγουσά μοι· Αὐγουστῖνε, τί ζητεῖς; θαρρεῖς νὰ βάλῃς
„ ἀλλην θάλασσαν μέσα εἰς σύα σκυόλαγγειον; νὰ σκλείσῃς
„ τοῦ Οἰκουμένου εἰς τὴν μικρὰν παλάμην σου; ἢ νὰ ἐμποδίσῃς
„ ὀφθαλμὸς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ τὸν σωτειθισμένον κίνησιν; πῶς
„ νὰ ἰδῇ ὁ ἐδικός σου ὀφθαλμὸς ἐκεῖνα ὁπου ἄλλος ἀνθρώπινος
„ οὔτε εἶδεν, οὔτε δύναται ὅλως νὰ ἰδῇ; πῶς δύνανται τὰ ἐδικά
„ σου ὦτα, νὰ ἀκούσουν ἐκεῖνα ὁπου ἄλλα ἀνθρώπου ὦτα δὲν ἤ-
„ κουσαν; πῶς θαρρεῖς, ὅτι σὺ μόνος θέλεις ἠμπορέσει νὰ κα-
„ ταυοήσῃς ἐκεῖνα ὁπου δὲν ἦλθαν εἰς ἀνθρωπίνου καρδίαν, οὔ-
„ τε κατενοήθησαν ὅλως ἀπὸ ἄλλον κάνενα; ποῖον πέρας θέλει
„ δοθῇ εἰς τὴν ἀπειρίαν; ἢ, ποῖον μέτρον εἰς τὰ ἀμέτρητα;
„ δυκολώτερον εἶναι, νὰ χωρήσῃ ὅλη ἡ θάλασσα εἰς σύα σκυό-
„ τατον ἀγγεῖον· δυκολώτερα ἤθελε σκληφθῇ τὸ μέγεθος,
„ καὶ ὁ ὄγκος ὅλης τῆς οἰκουμένης εἰς μίαν παλάμην ἀνθρώπου·
„ δυκολώτερον ἤθελεν ἐμποδισθῇ ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν ἀσβάκοπόν του
„ κυκλοφορίαν, σκλᾷ ὁπου ἐσὺ ἤθελες δυνηθῇ νὰ καταυοήσῃς
„ καὶ τὸ μικρότατον μέρος ἀπὸ ταῖς χάριτες, δόξαις, καὶ χα-
„ ραῖς, ὁπου θέλουσιν ἀπολαμβάνει ἀτελεύτητος ἐν οὐρανοῖς αἱ
„ ψυχαὶ τῆς μακαρίων· μὴ ἐπιχειρίζεσαι νὰ καταρθώσῃς ἀδύ-
„ νατα· καὶ μὴ ζητᾷς ἐδῶ, ἐκεῖνα ὁπου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ
„ εὑρεθῶσι, σκλᾷ μόνον εἰς τὸν ἁρμοδιόντας τόπους, σκλὸς τὸν
„ ὁποῖον τόσον εὔκολα βέχεις μὲ σκλῆς καθ' ἑκάστην. Τοῦτο
„ σκόλαζε, τοιοῦτα ἐργάζε, ὥστε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἰς παύτην
„ τὴν ζωὴν ὀρέγεσαι ὁπωσδήποτε νὰ καταυοήσῃς, ἐκεῖ εἰς τὴν
„ ἄλλην ζωὴν νὰ τὰ ἐνδυφᾷς, καὶ νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃς αἰω-

www.tezaurliturgic.ro

„ νίως. „ Καὶ ταῦτα μὲν, διηγεῖται ὁ Αὐγουστῖνος· ἡμεῖς ὅμως, τί δὲν ἀπορθώνομεν τὴν διαύσιμάς εἰς τὸν οὐρανόν; Διὰ τί δὲν προσέχομεν εἰς τόσα ἀγαθὰ, ὁπὸν μᾶς ἔταξεν ὁ Θεὸς μὲ μεγάλην πληροφορίαν, εἰς σὰν καιρὸν ὁπὸν ἠμποροῦμεν νὰ εὕρωμεν ἐκεῖνα εἰς τόσα δεινὰ καὶ παλαιπωρίας, τὰ ὁποῖα μᾶς θλίβουσι καὶ συνοχωροῦσι; Διὰ τί δὲν μιμούμεθα τὸν Θαυμασὸν Δανιὴλ, τὸν ἄνδρα τῆς ἐπιθυμιῶν, ὁπὸν δὲν ἀπεκόπτετο ἀπὸ τὴν πυκνὴν προσευχὴν Θεοῦ ἱκεσίαν τε καὶ δέησιν; ὁ ὁποῖος, ἀφ' ὁπὸν ἐφέρθη αἰχμάλωτος εἰς τὴν Βαβυλῶνα, λέγει ἡ Γραφὴ, ὅτι „ ἀπῆλθεν εἰς τὸν
Δαν. 6. 10. „ οἶκον αὐτοῦ, καὶ αἱ θυρίδες ἀνεῳγμέναι αὐτῷ ἐν τοῖς ὑπερῴοις „ αὐτοῦ κατέναντι Ἱερουσαλὴμ, καὶ καιρὸς τρεῖς τῆς ἡμέρας ἦν „ κάμπτων ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ, καὶ προσκαλῶντας τὸν ὑμνέδον- „ τα Θεὸν, νὰ ἐλευθερώσῃ καὶ αὐτὸν, καὶ ὅλον τὸ γένος τε, ἀπὸ „ ἐκείνην τὴν πικρὰν δουλείαν, καὶ νὰ τὸν ἀξιώσῃ τῆς γλυκυτά- „ της αὐτῷ πατρίδος Ἱερουσαλὴμ, τὴν ὁποίαν ἐχαιρέτα, ζόπον „ τινὰ, μακρόθεν, ἔχοντας ἀνεῳγμένα, καθὼς εἴπομεν, τὰ οἰ- „ κίας τε τὰ παράθυρα, ὁπὸν ἀπέβλεπον εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ· εἶχε δὲ σφαλισμένα τὰ παράθυρα, ὁπὸν ἀγναντεύαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα. Ἂς κλείσωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς τὰ ὄμματά μας, τὰ μὴ ἰδοῦν ματαιότητα, ἂς ὑποστραφῶμεν κάθε κίτασμα, κάθε μέριμναν, κάθε θέλημα τὸν παρόντος Κόσμου, ὁπὸν πικρῶς μᾶς ἔχει καταδουλωμένους, καὶ ἂς τὰ ἀντίξωμεν, διὰ νὰ ἀτενίσωμεν μόνον ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανὸν, ὁπὸν εἶναι ἡ Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀληθινὴ δηλαδὴ πατρίσμας, καὶ γλυκυτάτη μας κατοικία. Ἔχαμεν καὶ ἡμεῖς οἶκον, τὸν ἑαυτόν μας. τὸ ὁποῖον, μέρος μὲν κατώτερον, εἶναι τὸ σῶμα. ἀνώτερον δὲ πάλιν, καὶ ὑπερῷον, εἶναι αὐτὴ ἡ ψυχή. Τὰ παράθυρα δὲ αὐτοῦ τοῦ οἴκου, εἶναι ἡ νόησις ἡμῶν, καὶ ἡ βούλησις. κινεῖται ἡ νόησις πρὸς παν ἀληθὲς, κινεῖται δὲ καὶ ἡ βούλησις πρὸς παν ἀγαθόν. πλὴν ὅμως ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ εὕρῃ ὅτε ἡ νόησις τὴν ἀλήθειαν, ὅτε ἡ βούλησις τὴν ἀγαθότητα μὲ τόσην πληρεστάτην βεβαιότητα, καθὼς ἠμποροῦν νὰ τὰ εὕρουν εἰς ἐκείνην τὴν ἄνω πατρίδα μας Ἱερουσαλήμ. Ἀπὸ τέτοια λοιπὸν, τὰ δύω παράθυρα, βλέπε, καὶ χαιρέτιζε τὴν ἔντοσθε πατρίδα, δηλαδὴ τὰ οὐράνια. ὑοὶ τοῦ Ἀδὰμ, αὐτὴ, (λέγω πάλιν) εἶναι ἡ πατρίσσας. πρόβατα τοῦ Χριστοῦ, αὐτὴ εἶναι ἡ μαύδρασας. θέατραὶ πλανώμενοι, αὐτὴ εἶναι ἡ φωλεάσας, καὶ ἡ ἀληθινήσας ἀνάπαυσις. Τί πάσχετε; πῶς ἔχετε; τί διώκετε; διὰ τί ἀμελεῖτε ἀφίνεται νὰ ἁρπάζεται τόσον εὔκολα ἀπὸ τὰς χεῖράσσας τὰ τσαῦτα ἀγαθά; Διὰ τί δὲν ἀγωνίζεσθε ἀνδρικώτατα, νὰ λάβετε τὸν πλουσιώτατον μισθὸν, ὁπὸν σᾶς εἶναι ἡτοιμασμένος ἀπὸ καταβολῆς Κόσμου; Διὰ τί δὲν βλέπετε ὀλιγωρότατα εἰς τόσα βραβεῖα, ὁπὸν σᾶς πλέζονται ἀπὸ τὸν Θεόν; ἐδῶ εἶναι καιρὸς ἀγῶνος, ἐκεῖ θεωρεῖται. ἐδῶ πολε-

μεῖ,

μεῖ, ἐκεῖ νίκης. ἐδῶ πορᾶς, ἐκεῖ θεωρεῖται καὶ ἀποθήκης. Διὰ τί φεύγετε τὰ σαφύλια, πλὴν νὰ θεωρεῖσθε, Διὰ τί χολάζετε πρὸ καιρὸς εἰς τὰς φθορὰς ἡδονὰς, καὶ ἀναπαύσεις; Σχολάσετε εἰς τὴν θεωρίαν τῆς οὐρανίας Ἱερουσαλήμ, ὁπὸν εἶναι αἱ ἀληθεῖς ἡδοναὶ καὶ ἀναπαύσεις, ἀφ' νὰ εἰσέλθετε καμμίαν φορὰν εἰς αὐτὴν, καὶ νὰ ἀκούσητε παῤῥησίᾳ. „ Γεύσασθε, καὶ ἴδετε, ὅτι Ψαλμ.
„ Χρηστὸς ὁ Κύριος. 45.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Τὸ ὁλούτερον τῶ ἀνθρώπε τέλος εἶναι, ἡ τῆ ἀγαθῶν ἁπάντων ἀϊδιότης αἰωνίως.

ΕΝ τῆ παρόντι κεφαλαίῳ, θέλομεν βάλει τέλος εἰς τὴν ὑποθεσιν καὶ ὕλλην τῆς βασιλείας ἐκείνης, τῆς ὁποίας δὲν ἔσαι τέλος ποτὲ, καὶ θέλομεν δείξει, πῶς ἔχει νὰ φρασινίζῃ, νὰ χλοάζῃ, καὶ νὰ αὐξαίνῃ εἰς ὅλας τὰς μακαρίας τὸ εὔκαρπον χωράφιον τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, ἀπὸ τὴν ἀϊδιότητα ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ οὐρανίων ζυφῶν, ὁπὸν μέλλουν οἱ Δίκαιοι νὰ ἐνζυφῶσι, καὶ νὰ ὑπολαμβάνουν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἡ καθημερινὴ δοκιμὴ, μᾶς δίδει νὰ καταλάβωμεν ἀναμφιβόλως, ὅτι ὅλα τὰ πρόσκαιρα ἀγαθὰ τῶ παρόντος αἰῶνος, εἶναι ὑποκείμενα εἰς πολλὰς καὶ διαφόρες ἀναλλαγὰς καὶ μεταῤῥοπὰς· καὶ ὅτι ὀλίγωρα φεύγουσιν ἀπὸ ἐκείνους ὁπὸν τὰ ὑπολαμβάνουσι, καὶ τόσον φθείρονται, ὁπὸν μετ' ὀλίγον ὅτε κὰν εἰς ἐνθύμησιν ἔρχονται τῶ ἀνθρώπε· μόνον δὲ τὰ ἐν οὐρανοῖς ἀγαθὰ εἶναι μόνιμα, βέβαια, σεβρὰ, ἀμεταβλήτα, καὶ ἀΐδια. Ὅθεν, καλῶς ἐξεφώνησε καὶ εἰς ταύτην τὴν ὑποθεσιν ὁ θεῖος Αὐγουστῖνος· „ ὦ βασίλειον ἀτε- „ λεύτητε μακαριότητος, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ νεότης ποτὲ δὲν γηρά- „ σκει, ἡ εὐμορφία δὲν κιβδηλίζει, ἡ ἀγάπη δὲν ψυχραίνεται, „ ἡ ὑγίεια δὲν μαραίνεται, ἡ χαρὰ δὲν ὀλιγοστεύει, ἡ ζωὴ τέ- „ λος δὲν γνωρίζει! „ Περὶ τούτης τῆς βασιλείας ψάλλει καὶ ὁ Δαβίδ· „ Ἡ βασιλείασε, βασιλεία παντῶν τῶν αἰώνων, δύτυ- „ χισμένον (πάλιν λέγω) βασίλειον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι τό- „ σοι κληρονόμοι, ὅσοι οἰκήτορες· τόσοι βασιλεῖς, ὅσοι πολῖ- „ ται! εὐδαιμονέσατοι, καὶ ἀπειράκις εὐδαιμονέσατον ὄντως βασί- „ λειον· τὸ ὁποῖον, πλοῦτος μὲν εἶναι, ἡ ἀπειρία· μεγαλοφρέ- „ πεια δὲ ἡ ἄμετρος δύρυχωρία· καὶ αἴσιωμα, ἡ Θεότης. „ Καὶ ταῦτα μὲν εἰσι, τὰ τῶ Αὐγουστίνε· ἡμεῖς ὅμως, θέλομεν νὰ διηγηθῶμεν περὶ τῆς ἀϊδιότητος τούτε τῆς βασιλείας, ἂς φέρωμεν συ- νηγόρους καὶ βοηθοὺς τοὺς πνευματοφόρους πατέρας τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁπὸν λέγουσι πῶς μόνος ὁ Θεὸς εἶναι ἀΐδιος, καὶ Κύριος τῶ αἰώνων, τῶ ὁποίῳ καὶ ἡ βασιλεία εἶναι βασιλεία παντῶν τῶ αἰώ-

www.tezaurliturgic.ro

νων· τὰ δὲ λοιπὰ ἄλλα ὄντα, εἶναι ὀλιθηρὰ, ῥάβδῳ, θνητὰ καὶ ὀλιγοχρόνια· καὶ ἀφ' τὸ βάρος ὅπου ἔχουσιν, δύσκολως εἰς τὸ μηδὲν ἀφανίζονται. Διότι, ἀγκαλὰ καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ οἱ Ἄγιοι Ἄγγελοι λέγονται ἀθάνατοι καὶ ἄϊδιοι, δὲν εἶχον ὅμως τὸ εἶναι ἐξ ἀϊδίου καὶ ἀπ' αἰῶνος, ἀλλ' ἔχουσιν ἀρχὴν κτίσεως· καὶ ὅτε ἠμπορέσαν νὰ εἶναι οἰκοθεν καὶ ἀφ' ἑαυτῶν, ἀλλὰ μόνον ἐξωτερικῶς, ἀπὸ τῆς τοῦ Θεοῦ δηλαδὴ διεργεσίας καὶ χάριτος. Κηρύττει τοῦτο ἐμφαντικῶς καὶ μεγαλοφώνως οἱ Θεῖοι μυστολέκται τοῦ πνεύματος, ὅτι δηλαδὴ ὁ Θεὸς, εἶναι κυρίως καὶ ἐξαιρέτως ἄϊδιος. Διὰ τοῦτο ὁποίαν αἰτίαν, καὶ ἀπὸ μὲν τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ὀνομάζεται Βασιλεὺς τῶν αἰώνων· ἀπὸ δὲ τὸν Προφήτην Δανιὴλ, παλαιὸς τῶν ἡμερῶν. Καὶ ἀπὸ μὲν τὸν Ἡσαΐαν, ὑψηλοῖς κατοικῶν ἀϊδίως. καὶ ἀπὸ τοὺς Σύρους, Γίγας αἰώνων ἀφ' τε τὸ μέγεθος τῆς Δυνάμεως, καὶ ἀφ' τοῦ ὑπερβολικοῦ ἐξάπλωσιν τῆς αἰδιότητος. Μόνος λοιπὸν ὁ Θεὸς εἶναι μόνιμος, καὶ σερὸς εἰς τοῦ ἰδίου τὸ αἰδιότητα, ὅλος, καὶ ὁλοτέλειος. Καὶ δὲν διείσκεται τοῦ μίαν φορὰν ὕπω, καὶ τοῦ ἄλλου ἄλλως, ὅτε μεταβάλλεται τελείως. Ὁ ὁποῖος, πᾶσαν ῥοὴν καὶ ξέξιμον τοῦ χρόνου, καὶ μεταλλαγὴν τῶν αἰώνων, ὁ αὐτὸς ἀεὶ ὢν, ἀφαίνει. Διότι, καθὼς ἡ ὑπεράπειρος ὐσία τοῦ Θεοῦ, ὅλον τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ (τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ δέχεται τέλος, ἐξαπλώνεται παντοχῆ εἰς ἄπειρον, ἅπαντα τόπον πληρῶν καὶ κατέχον) τὸ φθεγγεται εἰς σὺ ἄτμητον κενὸν, ὥσε ὅπου νὰ μὴν διείσκεται ὀλιγώτερον εἰς τὸ κενὸν τοῦ τόπου, ἀλλὰ εἰς τὸ ἄπειρον ἀφῆνμα, ἔτζι καὶ ἡ θεία αἰδιότης, ὁμοῦ μὲ τὸν ἄπειρον χρόνον, καὶ μὲ αὐτὰς τὰς ἀτελευτήτους αἰῶνας ἐξαπλώνεται, καὶ πάλιν συμφθεγγαλώνεται ὅλη εἰς σὺ ἀκαρὲς, καὶ εἰς μίαν στιγμὴν· τόσον, ὅτι νὰ τὴν ὑπολαμβάνῃ ἀχρόνως ὅλην ἐν ἀκαρεῖ, καὶ ἁπλῶς ἐν ἀτόμῳ στιγμῇ. Ἐπειδὴ, τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον ἡ ἀπειρία τοῦ κενοῦ τοῦ τόπου, ὅτι λογῆς ἔχει καὶ ἡ αἰδιότης τοῦ ἀκαρὲς τοῦ χρόνου, καὶ τοῦ στιγμῆ. Τοιαύτην αἰδιότητα, ἡμεῖς δὲν ἀποδίδομεν ὅτε εἰς τὰς ψυχὰς, ὅτε εἰς τοὺς Ἀγγέλους· μόνος γὰρ ὁ Θεὸς εἶναι ὑψηλὸς καὶ μετέωρος, καὶ κατοικῶν αἰωνίαν αἰδιότητα. Διὰ νὰ φθάσωμεν ὅμως καὶ ἡμεῖς, κατὰ τὸν δυνατὸν ἡμῖν τρόπον, ὅμοιοι μὲ αὐτὸν εἰς τοὺς φθόνους, καθὼς ἐκεῖνος ζῇ ζῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ αἰδίως, ἀδόκητον ὕπως, ὥσε ἡμεῖς ὀπου δὲν εἴμεθα ἀπ' αἰῶνος, κἂν μὲ ταῦτα νὰ ζῶμεν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ αἰδίως. Καὶ ἀγκαλὰ τότε νὰ μὴν εἶναι κυρίως, καὶ καθολικὰ αἰδιότης, εἶναι ὅμως μεταδεδομένη εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τὸν Θεὸν, ἀφ' νὰ τοῦ ἀπολαμβάνωμεν εἰς ἄπειρον ἀπειράκις ἐξαπλουμένου, καὶ κατὰ ταῦτα ἀληθινὴν αἰδιότητα· ἡ ὁποία, εἶναι μὲν ἀνομοία μὲ τοῦ αἰδιότητα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ εἰς τὰ ὀπίσθεν ἄπειρον ἀφθονοῦ, δηλαδὴ καὶ τὸ ἄναρχον αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ,

Τιμό. ί. 7. ἐ. 57. 15.

Ἀπκ. 10. 6.

Θεοῦ, εἶναι ὅμως ὁμοία καὶ τοῦ ἀνεξάντλητον, καὶ ἀπέραντον ἐξάπλωσιν τοῦ εἰς τὸ μέλλον. ποσῶς λοιπὸν ἀκολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ καὶ πάντα ἐκείνη πλουσιωτάτη ἀφθονία τῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως εἰς τὰς Δικαίας, ἐκεῖ ὁπου ὅλα τὰ ἀγαθὰ εἶναι εἰς σὺ ἅμα συμμαζωμένα, καὶ ὅλα αἰώνια· ἐκεῖ (λέγω) ὁπου ἡ ἀπόλαυσις τοῦ ἀπείρου καὶ αἰωνίου ἀγαθοῦ εἶναι ἀτελεύτητος, τὸ φῶς παντοτεινὸν, ἡ εὐωχία ἀκατάπαυστος, ἡ χαρὰ ἄληκτος, ὁ ὕμνος ἀτίγητος, ὁ θεϊαμβος διωκτὴς, ἡ θεωρία τοῦ Θεοῦ αἰώνιος, καὶ καθε ἄλλο τι τοῦ ἐφετοῦ καὶ ὁρεκτοῦ ἀτελεύτητον! μακάριοι ἀληθῶς εἶναι ἐκεῖνοι, καὶ ξισμακάριοι· „ διοτι, ἡ μακαριότης εἶναι (κατὰ „ τὸν Βοέθιον) μία σάσις ὁλοτέλειος, ἀφ' μέσου τῆς συναθροισέως ὅλων τοῦ ἀγαθῶν. „ Ἡ μακαριότης λοιπὸν εἶναι μία σάσις, τατέσιν σία μόνιμον καὶ ἰσάμβρον ἀγαθὸν, τὸ ὁποῖον εἰς τὰ παιξήματα τῆς τύχης δὲν ὑποτάσσεται, ὡσαὶ ὁπου τὸν δυσλογύσιον ἐκείνης ἔχοντ', τελείως δὲν ἐγνώρισε. Τὸ ἄπειρον ἐκεῖνο ἀγαθὸν, δὲν ἠξιώρει ποτὲ παῦσιν, ἢ μεταλλαγὴν ἀμοιβαίαν. Ὅθεν ὁ Ἱερὸς Αὐγυσῖνος, ἀπορῶντας, πῶς ἄραγε μετὰ τοῦ φοβερὰν ἡμέραν τῆς Κρίσεως, λέγεται καὶ ἐννοεῖται τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ αἰώνιον (ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν, οἱ μακάριοι δὲν ἔχουσι χρείαν ἐλέους) λέγει· „ Δικαίως ὁμολογοῦμεν, ὅτι τὸ ἔλεος τοῦ „ Θεοῦ θέλει εἶναι αἰώνιον· ὄχι ὅτι πῶς οἱ Δίκαιοι θέλουν εἶ„ ναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐλεεινοὶ, καὶ ἀφ' τοῦτο εἰς τὸν αἰῶνα θέλου„ σιν ἔχει χρείαν ἐ ἐυ· ἀλλ' ὅτι, ἡ μακαριότης, μὲ τοῦ ὁποίαν „ ὁ Κύριος πολυελέως ἐλεεῖ τοὺς ἐλεεινοὺς, ἀφ' νὰ παύωνται ἀπὸ „ τοῦ νὰ εἶναι ἐλεεινοὶ, καὶ νὰ ἀρχίζουν εἰς τὸ νὰ εἶναι ἠλεημένοι, „ καὶ ὅλως μακάριοι, αὐτὴ ἡ μακαριότης δὲν θέλει ἔχει τέλος „ ποσῶς, καὶ ἀφ' τοῦτο εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. „ Διότι, τὸ νὰ γένωμεν Δίκαιοι ἐξ ἀδίκων, ὑγιεῖς ἐξ ἀῤῥώστων, ζῶντες ἐκ τεθνεώτων, ἀθάνατοι ἐκ θνητῶν, καὶ μακάριοι ἐξ ἐλεεινῶν, τοῦτο εἶναι ἔργον καὶ ξεχωριστὸν ἰδίωμα τοῦ ἐλέους αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο δὲ ὁπου θέλομεν γένει τοιοῦτοι, θέλει εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα. Διότι, τὸ ἔλεος καὶ ἡ διεργεσία, μὲ τοῦ ὁποίαν πολυελέως μᾶς ἐλεεῖ ὁ Θεὸς, θέλει εἶναι αἰώνιος. εἶναι λοιπὸν ἡ μακαριότης, καθὼς εἴπομεν ἀνωτάνω, μία σάσις ὁλοτέλειος, μάλιστα ἀφ' τοῦ συναθροισιν καὶ συμφθεμάζωσιν ὅλων τῶν ἀγαθῶν. Ἐπειδὴ καὶ, δὲν διείσκεται πλέον κανένα ἀγαθὸν, ὁπου νὰ μὴν εἶναι ἐκεῖ. „ Ὡς, καὶ ὁ Φιλόσοφος Πλάτων, ἐκεῖνον ἔλεγεν ὅτι „ εἶναι μακάριος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν λείπει κανένα ἀγαθόν. „ Καὶ πάλιν ἄλλος ἔλεγε, ὅτι ἐκεῖνη εἶναι μακαριότης, ὁπου „ δὲν εἶναι κανένα εἰς αὐτοῦ ἀπὸ ἐκεῖνα ὁπου δὲν θέλεις, ὅλα „ δὲ εἶναι ὅσα θέλεις. „ Δὲν εἶναι κανένα ἐκεῖ ἀπὸ ὅσα δὲν „ ἀγαπᾷς· ἐ πεῖνα, ἐ δίψα, ἐ γυμνότης, ἐκ σθένια, ἐ κόπος, ἐ μόχθος, ἐ φόβος, ἐ πόνος, ἐκ ἐχθρὸς, ἐ νόσος, ἐ θάνατος.

www.tezaurliturgic.ro

τος. Δὲν εὑρίσκεται ἐκεῖ κἀνένα κακὸν, ἔτε τιμωρία, ἔτε ἁμαρτία. Δὲν εἶναι ἐκεῖ κἀνένα, ὁπὲ νὰ μὴ τὸ ὀρέγεσαι, ἀλλὰ πάντα εὑρίσκονται, ὅσα ποθεῖς. Τρυφὴ, πλοῦτη, τιμαὶ, φίλοι, ὑγίεια, ζωή. Περὶ τέτων πάλιν πλατύτερον, ὁ Ἱερὸς Αὐγεστῖνος διδάσκει. „ ποταπὴ δὲ δαιμονία θέλει εἶναι ἐκείνη, εἰς τὴν ὁποία δὲν εὑρίσκεται κἀνένα κακὸν, δὲν ἐλλείπει κἀνένα ἀγαθόν! ἐκεῖ θέλει ὑμνεῖται ὁ Θεὸς ἀκαταπαύστως, ὁ ὁποῖος „ μέλλει νὰ εἶναι τὰ πάντα ἐν πᾶσι. Διότι, τότε δὲν θέλει εἶναι καμμία ἀνάγκη, ἀλλὰ πληρεστη, βεβαία, σερεὰ, καὶ „ ἄϊδιος δὲ δαιμονία. Λοιπὸς ὁ Θεὸς θέλει εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ τὸ „ τέλος ὅλων τῶν ἡμετέρων ὀρέξεων· ὁ ὁποῖος, χωρὶς τέλος „ ἔχει νὰ θεωρῆται, χωρὶς χόρτασιν νὰ ἀγαπᾶται, χωρὶς κόρασμα νὰ ὑμνολογῆται. Ἀληθινὰ μέγα σάββατον ἐκεῖνο, „ ἐπειδὴ καὶ δὲν θέλει ἔχει ἑσπέραν. Ἐκεῖ σχολάσωμεν, καὶ γνῶμεν· καὶ ἀφ' ἓ γνῶμεν ἀς ἀγαπήσωμεν· καὶ ἀφ' ἓ ἀγαπήσωμεν, „ ἀς ἀϋμνήσωμεν. σοχάσε, τί ἀγαθὸν θέλει εἶναι εἰς τὸ τέλος σε χωρὶς τέλος. Διότι, ποῖον ἄλλο εἶναι τὸ τέλος, καὶ ὁ „ σκοπός μας, ἀφ' νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν βασιλείαν ἐκείνην, τῆς „ ὁποίας δὲν ἔσαι τέλος; Τέτη εἶναι ἡ ἄϊδιος ἀνάπαυσις· τέτη „ εἶναι ἡ ἀπέραντος δόξα. τέτη ἡ αἰώνιος χαρά· τέτη ἡ ἀτελεύτητος ἀφθαρσία. Τὴν ὁποίαν ἀφ' νὰ ἀποκτήσωμεν, πόσων „ ἄραγε κόπων εἶναι ἀπαξία; „ Ἀλλ' ἡμεῖς, ἀς βάλωμεν τέλος εἰς τέτην τὴν βασιλείαν, ἧς δὲν ἔσαι τέλος, ἀποδείχνοντες πρότερον πῶς ἐκεῖνο τὸ βασίλειον, μὲ ὅλας τὰς ἀπείρας τε θησαυρὰς, ὁπὲ περιλαμβάνει· μὲ ὅλα τὰ ὑπερμέγιστα ἀγαθὰ, ὁπὲ περικλείει εἰς τὸν ἑαυτόν τε, καὶ μὲ ὀλίγην τιμὴν ἀγοράζεται. Διὰ τέτο, πασδάσατε καὶ ἐπιμεληθῆτε, μὲ ζέσαν προθυμίαν, καὶ ἀφ' καὶ ἔρωτα νὰ τὸ ἀγοράσετε. Καὶ ἀκέσατε αὐτὸν πάλιν τὸν Αὐγεστῖνον, πόσον τὸ ξετιμᾷ. „ Πωλεῖται σὰ πρᾶγμα, ὁπὲ „ ἔχω (σὲ λέγει ὁ Θεὸς), καὶ αὐ ἀγαπᾷς, ἀγόρασαίτο. Αἰώνιον ἀνάπαυσιν ἔχω ἀφ' πώλημα, ἀγόρασαί τὴν. εἰ καὶ δὲ ἐρωτᾷς τί ἀξίζει, σὲ ἀποκρίνομαι ὅτι, ἡ τιμή της πρέπει νὰ „ εἶναι καὶ αὐτὴ αἰώνιος κόπος· ὅμως ἐγὼ διχαρεσκόμαι νὰ τὴν „ ἀγοράσῃς μὲ πρόσκαιρον κόπον. ὢ δυσολαγχνίας Θεῦ! Δὲν „ σε θέλει νὰ κοπιάσῃς δι' αὐτὴν αἰωνίως· δὲν σὲ λέγει νὰ „ κοπιάσῃς μυρίας χρόνας, ἢ χιλίας, ἢ πενταχοσίας· ἀλλὰ μερικάς τινας χρόνας. ὅσας δηλαδὴ ζήσῃς· καὶ ἔπω νὰ ἀπολαύσῃς „ ἐκείνην τὴν αἰωνίαν καὶ ἀτελεύτητον ἀνάπαυσιν. Δίδομεν, ἀδελφοὶ, σὰ ὀβολὸν, καὶ ἀγοράζομεν θησαυρὰς ἀνεξαντλήτας καὶ „ ἀϊδίας. „ Ἀλλ' ἴσως εἶναί τινες, ὁπὲ ἀρνῶνται τοιαύτην ἀγοράν, λέγοντες, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀδυνεῖς εἰς τὴν δύναμιν, ἀχαμνοὶ εἰς τὴν κρᾶσιν, λεπτοὶ εἰς τὴν φύσιν, ἀσωμεύθιστοι εἰς τὰς κόπες, ἀδύνατον εἶναι εἰς αὐτὲς νὰ ἀγοράσωσι μὲ κόπον

πον τὴν ἐν ὐρανοῖς γλυκυπάτην ἐκείνην ἀνάπαυσιν· ὅθεν, ὁ Θεῖος Χρυσόστομος, ἡ παρηγορία τῆ ἁμαρτωλῶν, σκηνώνει κάθε δειλίαν εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν μὲ τὰ ἑφεξῆς λόγια. „ Δὲν εἶναι χρεία (λέγει) νὰ κοπιάσῃς καὶ νὰ ἱδρώσῃς πολλὰ, „ διὰ σὰ τίποτον μέγα καὶ θαυμάσιον ἀπόκτημα. ἐγὼ σὲ βε„ βαίωνω, ὅτι αὐτὸ τόσον ἀξίζει, ὅσον ἔχεις. Καὶ πάλιν μὴ „ ζητᾷς τὸ, τί ἔχεις, ἀλλὰ τὸ, τί λογᾶς εἶσαι. Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τόσον ἀξίζει, ὅσον εἶσαι ἐτό. Δὸς τὸν ἑαυτόν σε, καὶ „ θέλεις τὸ λάβῃ, (τὴν ἀτελεύτητον δηλαδὴ ἀνάπαυσιν). τί „ ἱδρώνεις; τί ἀγανακτεῖς, καὶ ξενοχωρῆσαι; μήπως ἔχεις νὰ „ ζητήσῃς ἀπὸ κἀνένα ἄλλον τὸν ἑαυτόν σε; ἢ ἔχεις νὰ τὸν ἀγοράσῃς; ἰδὲ σὺ εἶσαι ἀτός σε, ὁποιοσδήποτε εἶσαι. Δὸς λοιπὸν τὸν ἑαυτόν σε εἰς τὸν Θεὸν, ὁπὲ πωλεῖ αὐτὴν τὴν ἀτελεύτητον ἀνάπαυσιν, διὰ νὰ λάβῃς αὐτήν. Ἀλλὰ θέλεις εἰπῆ „ εἶμαι κακὸς, καὶ δὲν μὲ δέχεται. Ἀλλὰ μὴ φοβῆσαι, διότι, αὖ „ δώσῃς τὸν ἑαυτόν σε εἰς ἐκεῖνον, ὀξάπαντος θέλεις γένει καλός. Καὶ παῦτα μὲν τὰ λόγια τὰ Ἁγίε· ἡμεῖς δὲ, διὰ νὰ „ ἀγοράσωμεν ἐκείνην τὴν βασιλείαν παντῶν τῶν αἰώνων, ἀνάγκη εἶναι νὰ σοχαζώμεθα μὲ ἀκεύθειαν παντοτε, τί ζητᾷ τὸ ὀλοτελέστερον τέλος τῆς ζωῆς μας, καὶ τί τὸ ἄκρον καὶ ἄριστον ἀγαθὸν, ὁπὲ εἶναι ὁ Θεός. πρὸς τὸν ὁποῖον χρεία εἶναι νὰ ἀναφέρωνται ὅλα τὰ ἔργα μας, οἱ λόγοι μας, καὶ τὰ νοήματά μας. Τί μᾶς διδάσκει εἰς τέτο ἡ σύμβολος πίσις, τί ἡ ἁγία Γραφὴ, καὶ ἁπλῶς, τί ἡ χρισιανικὴ διδασκαλία; ὄχι, βέβαια, ὅ,τι ἀρέσκει εἰς τὰς αἰθήσεις μας· ὄχι ὅ,τι ὀρέγεται ἡ κακή μας ὄρεξις, ἀλλ' ἔτε εἶτι φαίνεται πῶρα ἀρεστὸν, εὔκολον, καὶ γλυκύ. Ἂς πιάσωμεν εἰς χεῖρας τὸ ζύγι τῆς αἰδιότητος, καὶ μὲ αὐτὸ ἂς ζυγιάσωμεν ὀπιμελῶς ὅλας τὰς λόγας, τὰς φράξεις, τὰς ἐνθυμήσεις. Ἔλεγε σὰς Ὅσιος· „ Ἀπὸ πολὺ καιρὸν ἐπώλησα ὅλον τὸν ἐμαυτόν με „ εἰς αὐτὸν τὸν Θεὸν, διὰ νὰ ἀγοράσω τὸ αἰδιον ζωήν. „ Ὁ αὐτὸς, ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν κακοπαθήσας εἰς τὴν ἄσκησιν μὲ βαρυτάτας πόνες, καὶ παλαιπωρηθεὶς ἀπὸ διαφόρες θλίψεις καὶ βασάνες τὰς δαιμόνος, τότον, ὁπὲ μόλις ἀνθρωπίνη δύναμις ἠθελε δυνηθῆ ποτὲ νὰ πῇς βασάξῃ, ἤκεσεν εἰς τὸ τέλος φωνὴν ὐρανόθεν, ὁπὲ τὴ ἔλεγε ὅτι „ Ἀληθινὰ νὰ χαίρεται, „ ἐπειδὴ καὶ διὰ τὰς τόσας θλίψεις ὁπὲ ὑπέμενεν, ἔχει νὰ „ ἀποκτήσῃ τοσέτον μέγιστον θησαυρὸν, ὁπὲ τινὰς ποτε εἰς τὴν „ γῆν δὲν θέλει εὑρεθῆ ἄξιος νὰ συγκεισθῆ μὲ αὐτὸν, αὖ καὶ „ ὅλη ἡ γῆ μετεβέπετο εἰς χρυσίον, ὅλαις ἡ πέτραις εἰς λίθας „ πολυτιμήτας, καὶ ὅλα τὰ ὕδατα εἰς βάλσαμον. „ Αὐτὴ ἡ φωνὴ, τόσον τὸν ἐνδυνάμωσε καὶ τὸν ἐπαρηγόρησεν, ὁπὲ εἰς τὸ ἑξῆς δὲν αἰθάνετο τὰς πόνες. Καὶ παραδὺς ἀπὸ τὴν χαρὰν τε, προσκαλῶντας ὅλας τὰς ἀδελφὰς, ἐδιηγήθη πρὸς αὐτὰς τὴν ὑπέρ-

www.tezaurliturgic.ro

κιον φωλεὸν, καὶ τὴν ἐξ ἐκείνης ἀνδρείαν τε καὶ παρηγορίαν. Ὅ-
„ πως λοιπὸν, μακάριοι εἶναι οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ οἴκῳ σε,
„ Κύριε· εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων αἰνέσουσί σε. Ἡ ἀϊδιότης,
εἶναι σὰν αἰὼν, σὰς χρόνος, μία ἡμέρα, μάλιστα μία στιγμὴ,
καὶ σὺ ἀκαρὲς, διὰ τὴν ἀδιαίρετον καὶ ἄτμητον τὴν ἀπειρα σύστασιν.
Αἱ ἡμέραι ὅμως, εἶναι ἄπειροι· οἱ χρόνοι, ἀπεράντωτοι· καὶ οἱ αἰῶ-
νες, ἀπέραντοι, διὰ τὴν εἰς ἄπειρον ἐξάπλωσιν. Δὲν εἶναι ἄλ-
λο ἁρμοδιώτερον ἰδίωμα εἰς τὸν Θεὸν, καθὼς εἶναι ἡ ἀϊδιότης.
Λέγω ἴσως λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἀπολαύσωμεν ἐν ἀρ οἷς αὐτὸς τὴν
ἀϊδιότητα, ἔχομεν τὰ βράβεια Θεῖοι, πλήρεις Θεοῦ· υἱοὶ Θεοῦ·
μέλλομεν νὰ συζήσωμεν μὲ τὸν Θεὸν, καὶ μέλλομεν νὰ εἴμεθα
ἀσὰν Θεοί. Τοῦ Θεοῦ τὸ μεγαλεῖον, εἶναι ἄμετρον· ἡ ἀγαθό-
τητα, φυσική· ἡ Δύναμις, ἀπειρία· ἡ βάλησις, ἰσότης· ὁ νό-
μος, ἁγιωσύνη· ὁ βίος, εὐδαιμονία· ἡ ἁρμονία, ἀϊδιότης. Ὦ
ἀϊδιότης τοῦ Θεοῦ ὑπερθαύμαστος! Ἀϊδιότης, ὁπὸν δὲν βαίνει,
δὲν ἔρχεται, δὲν ἐξιτηγυείζει· μάλιστα συμμέτρειται μὲ τὸν
Θεὸν, συμμετρίσται μὲ τὸν Θεὸν, καὶ συμμετρικλώεται μὲ τὸν
Θεὸν εἰς ἀπείρους αἰῶνας. Ἐπειδὴ, καθὼς ἐκεῖνος εἶναι ἀκίνη-
τος πάντοτε, καὶ ὅμως τὰ πάντα κινεῖ· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ ἀϊ-
διότης, μένει μὲν ἀκίνητος αἰωνίως, ὡσὰν σὰν κέντρον, ἢ ἄξων,
κινεῖ μ' ὅλον τοῦτο καὶ ὁλογυρίζει καὶ τὸν χρόνον, καὶ τὸν Κόσμον
ὡσὰν σὰν ἔχον, ἢ καὶ μίαν σφαῖραν. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀϊδιότης
περιλείει μέσα τῆς κάθε χρόνον, δηλαδὴ, καὶ τὸν ἀπερασμένον,
διότι ἦτον· καὶ τὸν παρόντα, διότι εἶναι· καὶ τὸν μέλλοντα, διότι
θέλει εἶναι. Δὲν θέλει εὑρεθῇ ποτὲ τοιοῦτος καιρὸς, ὁπὸν νὰ
ἠμπορῇ τινὰς νὰ εἰπῇ, πῶς ἐκείνη ἡ ἀϊδιότης ἐπέρασεν ὡς ἡ-
μέρα ἡ ἐχθές· ἢ ὅτε πάλιν, ὅτι τότε μὲν ἦτον, τώρα ὅμως δὲν
εἶναι· ἀλλ' οὐδὲ εἶναι ὡσὰν τὸ ἐνεστῶτος χρόνος ὁ συνδεσμος καὶ τὸ
ἄτομον· τὸ ὁποῖον βλέπει ὡς ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, καὶ πλέον δὲν
εἶναι. Δὲν θέλει εἶναι τοιαύτη, ὁπὸν νὰ λογιάσῃ τινὰς πῶς κα-
θὰς πρότερον δὲν ἦτον, ἔτζι καὶ τώρα δὲν εἶναι (διότι, τὸ μελ-
λούμενον φυσικῶς, τώρα μὲν δὲν εἶναι, ἐπειδὴ μέλλει γένεσθαι·
ἀλλ' οὐδὲ προτήτερα ἦτον, θέλει εἶναι ὅμως μὴ παῦτα, καὶ εἰς τὸ
μέλλον, ὡς ἡμέρα ἡ αὐριανὴ) ἀλλ' αὐτὴ ἡ ἀϊδιότης τοῦ Θεοῦ, ἦ-
τον χωρὶς ἀρχὴν, εἶναι χωρὶς μέσον, καὶ θέλει εἶναι χωρὶς
τέλος, χωρὶς σύνορον, χωρὶς συντέλειαν, καὶ χωρὶς ἄκρον. Ὦ
αἰὼν πρῶτε, καὶ ὁλοὺσερε· ἢ διὰ νὰ εἰπῶ καλλίτερον, ἔτε πρῶ-
τε, ἔτε ὕστερε! ὡσὰν ὁπὸν, μήτε ἀρχὴν ἔλαβες, μήτε τέλος θέ-
λεις λάβῃ. Αἰὼν ἁπλούστατε, καὶ μοναδικὲ, καὶ ὡς μία ἡμέρα.
„ Κρείσσων ἡμέρα μία, ὑπὲρ χιλιάδας. „ Ποῖος ἠμπορεῖ νάσε
ὑμνήσῃ ἀξίως, μακαριωτάτη ἀϊδιότης; σὺ εἶσαι καὶ πρεσβῦτις,
καὶ νεάζουσα. ὁ πρότερον πρεσβῦτις, παρὰ νεάζουσα. ὁ πρότερον
νεάζουσα, διὰ πρεσβῦτις. μάλιστα διὰ τοῦτο ἀρχαῖα καὶ πρεσ-
βῦ-

βῦτις, διότι νέα καὶ ἀκμάζουσα, καὶ διὰ τοῦτο νέα, διότι ἀρχαία,
πρεσβῦτις καὶ ἀρχαία ὑπάρχεις, ἡ ἀϊδιότης, διότι πάντοτε ἐ-
ξαρχῆς καὶ ὑπέκαθεν ἦσαν. νεάζουσα εἶσαι, διότι πάντοτε ἡ αὐτὴ
εἶσαι. Δὲν πλειώνεσαι ποτὲ, ὦ ἀϊδιότης, ἀλλ' ἔτε παύεσαι.
Δὲν μεταλλάττεσαι κἀμμίαν φοράν, ἔτε μεταβέπεσαι. ἀνθεῖς
κάθε ἡμέραν· ἀκμάζεις κάθε ὥραν· θάλλεις κάθε στιγμὴν·
πάντοτε νεάζεις· μάλιστα δὲ καὶ τὰ πάντα ξανανεώνεις. Πρὸς αὐ-
τὴν τὴν ἀϊδιότητα προσκαλῶ καὶ ἐγὼ τὴν ἀγάπησας, φιλαΐ-
διοι δύσβειῖς· πρὸς αὐτὴν σᾶς ἐδάκινῶ· αὐτὴν εἰς ὅλας σας
εὔχομαι. Διὰ τῆς ὁποίας πρέπει τῷ ὄντως καὶ μόνως ἀϊδίῳ,
αἰωνίῳ, ἀπεραντῳ, καὶ τὴν ἀρχὴν, καὶ τὸ μέσον, καὶ τὸ τέλος
Θεῷ, δόξα, τιμὴ, καὶ κράτος, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀ-
μήν.

Τῷ συντελεσῇ ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν Θεῷ, τῷ ἰσυποστάτῳ,
καὶ ἀδιαιρέτῳ δόξασοι, δόξασοι, δόξασοι.

www.tezaurliturgic.ro

Καμόμες πρὸς τὸν Μυροβλύτην Δημήτριον, ψαλλόμενοι κζ' παῦ Σάββατον.

ΚΑΝΩΝ, Α'. ΠΑΛΑΙΟΣ. Η'ΧΟΣ, Α'.

Ω,δὴ, ά. Ἀναστάσεως ἡμέρα.

Ἀ, Ναστάσεως ἡμέρα, Δημητρίου σφαγή· πίπτει γὰρ ἡ πλανή· ἡ δ' Ἐκκλησία τὸν Χριστὸν ἐξεγήγερται λαμπρῶς, καὶ χαίρει χαρᾷ, φόβου χαρισήριον τῷ Θεῷ ἀνακράζουσα.

Ἁθαρθώμεν ῥύπον πάντα, καὶ σωθράμωμεν, οὗδον λιβανοῦντες, τὸ Δημητρίου τῆς σορὸς, ἐξαστράπτοντα αὐτὸν, ὁρῶντες ἐμφανῶς, ὡς αὖ ἀναστώμεθα, πρὸς τὸ Μάρτυρος χαίρετε.

Θ'ρανοὶ μὲν διηγοῦνται, ὄντως δόξαν Θεοῦ, καὶ τὰς πίστεις δοξάζει. ποίησιν δ' αὐθις τῶν χειρῶν, τὸ σεσωμα ὑμνεῖ, ὁ Μάρτυς ἰδού, χειρῶν Θεοῦ ποίημα, ὃν τὸ τοῦτο γεραίρεται. Θεοτοκίον.

Πεῖραν ὅλως ἡ Παρθένος, μὴ εἰδυῖα ἀνδρὸς, ἄσπορον τίκτεις βρέφος· ἄχραντον φέρεις τοκετὸν, τὸν τῶν ὅλων Ποιητὴν, Χριστὸν τὸν Θεόν. αὐτὸν ἐκδυσώπησον, εἰρηνεῦσαι τὰ σύμπαντα.

Ω,δὴ, γ'. Δεῦτε πόμα.

Δεῦτε πόμα πίωμεν καινὸν, ἐκ Πλευρᾶς Δημητρίου τὸ προχέομενον, καὶ τῆς ὀσμῆς τῷ αὐτῷ, αἰθόμεθα Μύραν δαψιλῶς, ἐν οἷς σεσέσμεθα.

Τὴν πᾶσα πεπλήρωται χαρᾶς, ἡ Χριστοῦ Ἐκκλησία, μνήμη τοῦ Μάρτυρος· Θεσσαλονίκη δὲ κροτεῖ, καὶ μᾶλλον τοῖς μύροις τοῖς αὐτοῦ· ἐν οἷς ἐσεσέσται.

Χθὲς συνεσαυρώθη τῷ Χριστῷ, τῇ ἀθλήσει ὁ Μέγας Μάρτυς Δημήτριος, καὶ συνδοξάζεται νῦν, λαμπρῶς σεφανηφόρος Θεῷ· ἐν ᾧ ἐσεσέσται.

Θεο-

Θεοτοκίον.

Ἐν βάτῳ Μωσῆς σε τυπικῶς, τὸ Μυστήριον πάλαι Σεμνὴ ἐώρακεν. ὡς ὃν ἐκείνῳ ἡ φλόξ, τὸ πῦρ τῆς Θεότητος ἐν σοὶ, νηδὺν ἐ κατέφλεξεν.

Ω,δὴ, δ'. Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς.

Ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς, τὸ Δημητρίου τῆς σορᾶς, σῶμα διαβῶς καθορῶντες, φαεσφόρον σήμερον, τὸν Ἀθλοφόρον κράζοντα· ἤθητε νοητῆς εὐφροσύνης· καὶ ὕδωρ ὡς ἐκ πηγῆς μύρων ἀντλήσατε.

Ὡς ἐνιαύσιος ἀμνὸς, ὁ Μυροῤῥόας τῷ Χριστῷ, τέθυται σφαγῇ ἐκουσίῳ. τὸ πιεῖν γὰρ ἔπαθλόν, τὸ τοῦ Χριστοῦ ποτήριον. πίνει ἐν τῇ πηγῇ τῶν μύρων, πιστὸς μοτίζει· διὸ ὁ τῇ μεγαλυύεται.

Τ'ρυσὸν μὲν τὸ εἰς θυσίαν, προσαγόμενον ποτὲ, ὡς ὑποδηλοῦν τὸ ἡγνιαῖον, ἀρετῇ καὶ γόνιμον, τῷ προσαγόντων ἄνω γὰρ, βλέπει ὁ Θεὸς ἔχειν πάντας. Ὅραμοι ταῦτα λοιπὸν τῷ θείῳ Μάρτυρι.

Θεοπάτωρ μὲν Δαβὶδ, πρὸς τῆς σκιωδοῦς Κιβωτοῦ, ἤλατο σκιρτῶν· ἡμεῖς δὲ Κιβωτὸν τὸ Μάρτυρος, νῦν προσκιρτῶντες κράζομεν· αἴνεσις τῷ ἡμῖν χορηγοῦντι, λύτρον παθῶν καὶ χάριτα διὰ τοῦ Μάρτυρος. Θεοτοκίον.

Μόνη ἐφανῆς γυναικῶν, χωμα παραδόξου Ἀγνή· πράγμα φοβερόν· τῶν γὰρ φύσιν, σὺ ἐκαινοτόμησας, αὖθις ἀπέρας κυήσασα· μείναντα πάλιν ὡς πρὶν Παρθένος· ὁ γνηθεὶς γὰρ ἐκ σοῦ, Θεός ὄζιν ἀληθής.

Ω,δὴ, ε'. Ὀρθείσωμεν ὄρθρου.

Ὀρθείσωμεν ὄρθρου βαθέος, καὶ αντὶ μύρου τοῖς μύροις προσέλθωμεν Δημητρίου· καὶ αὐτὸν ὀψόμεθα, ὡς ἐκ πάσης νυκτὸς ἔχοντα, Ἥλιον πάντας φωτίζοντα.

Ἦν ἀμεθόν σε καρτερίαν, Χριστοῦ ὁπλῖται, καὶ Ἄγγελοι βλέποντες· ἰδοὺ σῶμα ἐκπλαγῶς ἀνέκραζον, ἀδάμαντος σερρότερον· Πνεῦμα χειρῶν Θεοῦ δ' ἄξιον.

Προσέλθωμεν λαμπαδηφόροι, τῇ μυροθήκῃ, Δημητρίου Μάρτυρος καὶ λαμπάδας, τὰς σὺν κοσμήσωμεν, τὸ μῦρον ὡσεὶ ἔλαιον, ψυχῆς ἀγγείοις λαμβάνοντες.

Θεοτοκίον.

Ἐκύησας φύσεως νόμῳ, ἀλλ' ὑπὲρ νόμον· σὺ γὰρ μόνης ἄσπορος ἡ λοχεία· φεικτὸς καὶ νοούμενος ὁ τόκος, καὶ λεγόμενος, τὸ τοκετὸν σε Παναμωμε.

Ω,δὴ, ς'. Καπλθες ἐν τοῖς.

Ἀπλθες ἐν μνήματι Μάρτυς καινῷ ὥσπερ Ἥλιος φαιδρὸς, ἀγιάζων τὰς πίστεις, ἀναδειμένας τῷ σῷ, νῦν πανίερον, καὶ αἰσίαν Ἑορτὴν, Δημήτριε τερισμάκαρ.

Φυ-

www.tezaurliturgic.ro

Φυλάξας τὰ σήματα σῶα σοφὲ, ὡραιότητος πρώτης, εἰς καιρὸν, ζωῆς ξύλε λαμπρῶς τετύχηκας, τὸν ἁρμόζοντα, καὶ ξυγὰς ἐν τῇ Ἐδέμ, ἀγαθῶν παγκαρπίαν.

Σωτήρια καὶ ῥύσις ἐβόας Χριστὸς, ἐξ ἐχθρῶν μου ὀργίλων, τῇ ἀθέων εἰδώλων καπνωσάμενος· καὶ λελόγχασαι, ἅμα τέτο τὸν πλεῦρον, ἀθλητὰ ἅμα σοφὸν. Θεοτοκίον.

Θλυμάτων τὸ μέγιστον θαῦμα ἐν σοὶ, ὤφθη ἄσπιλε ἁγνὰς· τὸν γὰρ αἴροντα Κόσμου τὰ ἁμαρτίας, ἁγνὸν ἀπεκύησας. ὃν δυσώπει ἐκτενῶς, ὑπὲρ τῶν σὲ ὑμνούντων.

Ὠδὴ, ζ. Ὁ Παῖδας ἐκ καμίνου.

Ὁ Νέσορα, καὶ Λέπον Δημήτριος, ὀλείψας πρὸς ἄθλησιν, πάχει ὡς θνητὸς, καὶ ἅμα πάθους τὸ θνητὸν ἀφθαρτίας ἐνδύει διαφέρειαν· σὺ μόνος εὐλογητὸς ἀκραίζων, Θεὸς καὶ ὑπερένδοξος.

Γυναῖκες, εὐσεβεῖς νυῦ διδάχθητε, παρθενίας χάριτας· ἴδε ὁ κλεινὸς, Χριστῷ ὁπλίτης τὰ μύρα, τῆς καθάρσεως δείκνυσι μέγαν καρπὸν, ἃ βλύζει παρθενικῶν ἐξ αἱμάτων, ὑμνῶν τὸν τῶν Πατέρων Θεόν.

Ὡς ὄντως, ἱερὰ ὦ Δημήτριε, σφαγήν σου πλευρόνυκτος ῥηγνὺς ὁ πλευρὰς, τὸ ὀπισθόπον σαρκίον, καὶ γυμνὸν τῷ Χριστῷ δείκνυς ἔκραζες· καὶ κέκρυπταί σοι ἀπὸ σοῦ, τὸ ὅσιόν μου κρυφῇ, ὅπερ εἰργάσω Χριστῷ.

Θλάτω αὐτὰ λάξω Δημήτριε, ζωὴν τὸν αἰώνιον· ἀπείρεις γὰρ σαρκὶ, ἀλλὰ τῷ Πνεύματι δι' ὃ, καὶ θεραίζεις ἐκ τούτου τὰ μόνιμα, τὸν μόνον εὐλογητὸν μεγαλυνῶν, Θεὸν τὸν τῶν Πατέρων ἡμῶν. Θεοτοκίον.

Ποὸ παίπων, Προφητῶν πολυώνυμον, σὺ ὑπάρχεις κήρυγμα· Πύλη γὰρ Θεοῦ· σάμνος χρυσῆ· γῆ ἁγία ἀιεδείχθης, Παρθενόνυμφε Θεόνυμφε, κυήσασα ἐν σαρκὶ Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, τῶν Πατέρων Θεὸν καὶ ὑπερένδοξον.

Ὠδὴ, η. Λῦπη ἡ Κλητὴ, καὶ.

Ἡτὴ ἡ κλητὴ καὶ Ἁγία ἡμέρα, ἐν ᾗ Θεσσαλονίκη, ὡς βασιλὶς καὶ Κυρία, ἑορτῶν ἑορτὴν, καὶ πανήγυριν ἄυχει πανηγύρεων, καθ' ἣν εὐλογοῦμεν, Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Λεῦτε τὸ καινὸν ἀνεβόας Δημήτριε, ἄρτε σαρκὸς τὸ λόγον, καταβυθήσωμεν πάντες, καὶ τὸ αἷματος, ζωηφόρον εὐλαβῶς κοινωνήσωμεν. λογχεύη δὲ ὁ, τὸν πλεῦρον, καὶ μύρα βλύζει.

Ἅρον κύκλῳ τὰς ὀφθαλμύσας, φαιδρῶς καὶ ἴδε, πολις Θεσσαλονίκη· λαοὶ ἐκ γῆς μακρόθεν, ἐκ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ θαλάσσης, καὶ ἑῴας νυῦ ἥκασιν, ἐν σοὶ προσκυνῆσαι, Δημήτριον τὸν Μέγαν.

Πάτερ Παντοκράτορ καὶ Λόγε καὶ Πνεῦμα, Μοναρχικὴ Οὐσία, σὺ εἶ Θεός μου καὶ δόξα, ἀνακραύγαζον, ὁ Δημήτριος, δι' ὃ καὶ λελόγχασται. καὶ νυῦ τὴν Τριάδα, δοξάζει μετ' Ἀγγέλων.

Θεο-

Θεοτοκίον.

Μόνη ἐν μήτρασιν ἐδείχθης Παρθένος, Θεόνυμφε Μαρία, αὖθις ἀνδρὸς τεκοῦσα τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, τῆς ἁγνείας τὴν σφραγῖδα φυλάξασα· σὲ μακαρίζομεν πιστοὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ, θ. Φωτίζου φωτίζου.

Φωτίζου φωτίζου, πᾶσα ἡ Ποίμνη Θετταλῶν. ὁ γὰρ σὸς ποιμὴν, ὡς ἀστὴρ ἐπέφανεν, ἐξ ἀρκτῶν, πεμπόμενος, φωταγωγῶν, ἅπασαν τὴν κτίσιν, ὁ Μέγας Μάρτυς Δημήτριος.

Ὢ θείας! ὦ φίλης! ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς! τὸν Χριστὸν Ἀθλοφόρε, ἐπηγγείλω ἔσεσθαι, καὶ γὰρ κινδύνων καιρῷ μεθ' ἡμῶν· ὡσὸς λαὸς, ἄγκυραν ἐλπίδος, κατέχοντες ἀγαλλόμεθα.

Ὡ Πάσχα τὸ θεῖον, ἡμῶν Δημήτριε σοφὲ· ἅμα σὺ πᾶσης βλάβης, ἐξ Αἰγύπτου αὐτίκρυς, βαίνομεν πᾶσα ἡ ποίμνη σου· ὡὼ ὁδηγῶν, τῇ ἐπηγγελμένῃ, ξυφῇ εἰσάγοις, ἀρεσβείαις σου.

Θεοτοκίον.

Τὸ Ὄρος τὸ Μέγα, ἐν ᾧ κατῴκησε Χριστὸς, σὺ ὑπάρχεις Παρθένε, ὡς Δαβὶδ ὁ θεῖος βοᾷ· δι' ἧς ἡμεῖς, αὐτῷ ἡμνήσθημεν πρὸς οὐρανὸν, ἰοδετηθέντες, τῷ Πνεύματι Παμμακάριστε.

www.tezaurliturgic.ro

ΚΑΝΩΝ, Β΄. ΠΑΛΑΙΟΣ.

ΗΧΟΣ, Β΄.

Ὠ, δὴ, ά. Δεῦτε λαοί.

ΘΕΟΤΟΚΙΟΝ.

Ἅμοί φησι, Δαβὶδ ὁ Μέγας πρὸς Κύριον, φίλοι σε ἐτιμήθησαν, καὶ αἱ ἀρχαὶ αὐτῆς. Σὺ δ' ἀρχὴ Θεὸς φίλων, καὶ Κορυφὴ Μαρτύρων, ὅθεν τιμῶμέν σε.

Ῥεῖθρα ζωῆς, ἐκ τῆς Κοιλίας σε ῥέοντα, Μάρτυς σοφὲ Δημήτριε, ἀφθόνως ἤρδευσαν, καρδιῶν τὰς αὐχμώσας, Θεῷ τε καρποφόρους, ἐτελεσφόρησαν.

Πολὺ ἐμβριθὲς, φρύαγμα τῆς τυραννήσης φρενὸς, ὡς παιδιὰν λελόγισαι· τὸν κραυθέντα δὲ, ἐρανόθεν δι' οἴκτου, μιμούμενος εἰσῆλθες, εἰς τὸ Μαρτύριον.

Θεοτοκίον.

Ἡ θείκης, πρόξενε καρποφορίας ἡμῖν· γῆ ζωηφόρε βρώσεως· σύμε ἐκείζωσον, ἁμαρτίας τῷ βλάστῳ, καὶ δόξμοι ἀναθάλειν, φυτὰ θεάρεστα.

Ὠ, δὴ, γ΄. Ἐν πέτρα με.

Ἐν μάρτυσιν, ἐδείχθης ὡς φωστὴρ Μέγας, ἐν ἄσρασιν, ἐπέχων ζωῆς τὸν λόγον, Δημήτριε χρυσαῖε Παγκρατιάρχα, περιλαμπόμενος καὶ σεμνυνόμενος, ἀθλητικῶν πράξεων θείαις χάρεσιν.

Ὡς ὄρθρος, ὡς ἡμέρα τῷ τυραννοῦντι, ἀνέτειλας. ὁ δὲ μάταιος ἐ σωθῆκε· τῷ πνεύματι γὰρ ἔχαιρες ἀνακράζων· χριτιανός εἰμι, Χριτὸν καὶ σέβομαι, καὶ Θεὸν ὑπάρχω ἐκ πατέρων μου.

Τάδιον, ὑπεισῆλθες τὰ Μαρτυρία, Χριτὸν ὁμολογήσας ἀνδρείως πρόθεν, τὰ πλάγχνων τοῖς παραγμασιν ἐκχυθῶντος, σοφὲ Δημήτριε· καὶ ἀγαλλόμενος, Θεῷ ὑπνίκιον ἆσμα ἤμελπες.

Θεοτοκίον.

Ἡ γάθωσας, τεκοῦσα ἀγαθοδότως, τῶν φύσιν, τῷ ἀνθρώπων δι' ὃ βοῶσοι· ὑπερμήκυν τὰ ἔλκη μου τῷ πταισμάτων, σπόγγῳ πρεσβείας σε, τὸ ἐχμαγεῖον παρὸς, τὰ Θεᾶ βραχίονα ὡς χρήσασα.

Ὠ, δὴ, δ΄. Ὑμνῶ σε ἀκοῇ.

Χαίρων, ἁπασῶν ἀνθρωπίνων, καὶ θείων τῶν συσοιχίαν, τὸν Μάρτυρα Χριτὸν, τὸν Ὅσιον καὶ Προφήτην, τὸν σοφὸν, τὸν Παρθένον καὶ Ἀπόστολον, τὸν θαυμασὸν Δημήτριον τιμήσωμεν.

Ἡμεί-

Ἡμείψω, τὸν ἱκέτην Νέσορα, ἀντὶ πίτεως ἧς προσῆγε, νίκαις διττοῖς Ἅγιε, νοσήσας τύπον, καὶ δύω ἐχθρῶν, τὰ Λυαίε τε τυράννε τε· ὧνπερ ἀλείπτης ἦν, ὁ τῷ δικαίων ἐχθρός.

Γνέσει, συμπλακεὶς τῷ βρέμοντι, ὁ ὡραῖος Λυαίῳ Νέσωρ, δύχλῳ τὸ σὸν ὄνομα ποιεῖται πρὸς Χριτόν· καὶ ἅμα δύχῃ, τὴν παρδίαν περονᾷ τὰ ἐχθρᾶ, ῥομφαίας δισόμε καιρίᾳ πληγῇ.

Θεοτοκίον.

Ἀλλώμη, ἀπαθείας με ἴθυνον, ῥιπιζόμενον ἐμπαθείαις· τὸν σὸν ἰὸν μίμησαι, κοιμήσαντα θαλάσης σάλον καὶ δός, ἀπλυδώνισον περάσαι με, παθῶν τὰς τεκμιρίας Παναμώμητε.

Ὠ, δὴ, έ. Ὁ τῶ φωτὸς χορηγός.

Τὸ παιδὸς παῦτα ἧς, Μεγαλομάρτυς Κυρίε Δημήτριε· ἔμπνευν καὶ κινύμμυον ἄγαλμα, παντοίας ἀρετῆς· καὶ βίβλος λαλῆσα, ἀεὶ τὰ σωτήρια.

Τέγεται Νέσωρ κρατὸς, ὁ τῶ Λυαίε νικητής· θνήσκει τε ὑπὲρ Χριτᾶ, τιμηθεὶς τὸν αὐχένα· καὶ τότε δεξιᾷ, σέφεται ὡς ἔρως, Δημήτριε Ἅγιε.

Ὁ ἀνα πλανῆς καφὰ, ῥώμῃ λεπτυνεῖς προσδυχῶν Νέσορα, ἐνδυναμοῖς, καὶ Μάρτυρα προσάγεις, ἀλλά με πειρασμῶν, παθῶν καὶ πταισμάτων, ἀνάσωζε δέομαι.

Θεοτοκίον.

Ὅλον ἐλέησον τὸν ἑαυτὸν, ὅλον ἐν σοὶ ῥίψαντα, καὶ ὅτι σὲ μόνην ἐλπικότα, καὶ σὲ πρὸς τὸν ἐκ σοῦ, Θεὸν Μεσιτείαν, ἀεὶ προβαλλόμενον.

Ὠ, δὴ, ς΄. Ἐν ἀβύσῳ πταισμάτων.

Ἐν νεότητος αὐθει Δημήτριε, ὡραν Παρθενίας ἐκ πόθε ἠγάπησας· καὶ πῶς ὢν ἐν τῷ σώματι, γεραρὸς τῇ σωφρόσει ἐτύγχανες.

Ἐνυγμένον καθόλε τὸ σῶμά σε, λόγχας ὡς κατίσερος ἀρανὸς ἔλαμπε, φωτοβολῶν Δημήτριε· αἰτάζον ψυχὰς τῷ ὑμνέντων σε.

Ταλαγμοὶ τῷ ἀχράντων αἱμάτων σε, ῥύακας ἀνέσειλαν παθῶν καὶ θλίψεων· λύτρος ἔφανοῖ ἰώμενος, ἀθενεῖς τῇ χαυθείσῃ χλαμύδι σε.

Θεοτοκίον.

Ἁπισμῷ τῆς Πρεσβείας σε Δέσποινα, τὸν δεδηλωμένον με παντοίοις πάθεσιν, ὡς ἀγαθὴ λύτρωσον, τῆς ἐκείνων δηλείας ἐλεύθερον.

Ὠ, δὴ, ζ΄. Εἰκόνος χρυσῆς.

Γυ' μόνος τελεῖς· ὦ Δημήτριε Μάρτυς τὰ παῦτα· καὶ μόνος ἐν σοὶ ἔφερες, τὰς ἀρετὰς πάντων Ἅγιε. διὸ καὶ τὰς ὀφειλομένας, ἀφημίας τοῖς ἄπασι, σὺ μόνος καρπάθαι, δίκαιος ὑπάρχεις ἀεί.

Ὁϊ σαθερῷ, ἐν τῇ πέτρᾳ σηριχθεὶς Χριτῷ ἀσείτως, βροχαῖς ὑδέων ἐκ ἐνέδωκας· ὑ ποταμοῖς τῷ κολάσεων· ὑ τῷ

www.tezaurliturgic.ro

ἀπειλῶν τοῖς ἀνέμοις· ἀξεμῶν δὲ ἀνέμελπες, Χριστὸς Θεός μου καὶ ζωή, Μάρτυς Δημήτριε.

Τὴν ὅλην ζωλὸν, ἀνεθέμην σοι ζέσῃ πεποιθήσει· ὡς ἀθλοφόρος ὡς θερμόπαις, προκατισχὺς τοῦ καλέσαντος σε, λῦσόν με σειρᾶς τοῦ πταισμάτων, καὶ τοῦ βίου σκανδάλων με, σῶζε, Μεσίτης δὲ χρὸς, πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν.

Τοὺς τλῶ ἰσχὺ, ἁμαρτίας χαλεπὸς ἐκδαπανᾷ με. ἀλλ' ἔπισθεν φιλόσπλαγχνός σε, τῇ σῇ παλάμῃ τῆς χάριτος, πρόφθασον ἀπάντλησον πόνον, ὡς τὸ κόσμου τὸν αἴροντα, τὰς ἁμαρτίας ὁπὸ γῆς, μόνη Κυήσασα.

Ὠδὴ, ἡ. Τὸν ἐν καμίνῳ.

Ῥάβδος ἐδείχθης Ἀαρὼν, ἄλλη νέα ὦ Δημήτριε βλαστήσασα ἀνθήσασα, καὶ ἅμα καρπὸν, τελεσφορήσασα Παναθλημε, δι' ὅσε ἐν ὕμνοις, ἀεὶ ἀναθρηνοῦμεν.

Δοκιμασθεὶς μὲν ὡς χρυσὸς, τῇ χωνείᾳ τοῦ δεσμῶν φυλακισμοῦντε, καὶ ταῖς λόγχαις τὸ σῶμα σφυρηλατούμενος δὲ, τῇ ἄνω πόλει ἐκκρεμάτισας, κόσμος καθηδυῶν, τοὺς ὀφθαλμοὺς Κυρίε.

Ὁλολαμπῆς σε Ἀθλητὰ, ἡ ἡμέρα τοὺς χορεὺς τῶν ἀσωμάτων, καὶ ἀνθρώπων σεμνύει χοροστασίας τὰ σὰ, κρατοῦσα θεῖα στρατηγήματα, τέρπει καθηδύει, καὶ βασιλέων σκήπτρα.

Θεοτοκίον.

Ὄρος τὸ πίον τοῦ Θεοῦ, εἰς ὁδόν με τοῦ σωτῆρος καὶ πεθλιμμένων, ἡδονῶν τῆ πλατείᾳ ἐκπυρούμενον νυῦ ὕψωσον καὶ ὅπι τοῦ ἀσεισον, πέραν τοῦ ὑῆς σε κατιδόντων καὶ σῆσον.

Ὠδὴ, θ'. Τὸν ἐκ Θεοῦ.

Καλὸς εὖ μάλα ὑπῆρχες, νεανίας τὸ σῶμα· καλὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον τοῦ ψυχοῦ. Ὅθεν Θεὸς σε ἠγάπησεν, ἐραθεὶς σε τοῦ κάλλους Δημήτριε σοφὲ, καὶ ἐν σοὶ κατοικήσας, ὅλος ἐπανεπαύσατο.

Τοῦθι χρὼ ἡμῶν μέσον, ἐξ αὐλῶν πασάδων, ἐν αἷς σωὶ τοῖς αὐλοις λειτουργοῖς, τεῖα δοξάζεις καὶ σὺ τὸν Θεὸν τοῦ ἐν οἴκῳ σε τότω, ὡδαῖς ἀναθημένοντε λαμπρῶς. καὶ ἑκάστω τὴν χάριν, αὐτίδος πρὸς τοῦ πρόθεσιν.

Νυμφῶνα ἔχει καὶ οἶκον, τὴν οὐράνιον πόλιν, ἡ ὄντως μακαρία σε ψυχή. ἔχει πασάδα καὶ θάλαμον δὲ, τὸ σὸν ὄνομα τὸν, Δημήτριε τὸν ἔνδοξον Ναόν· μὴ παρίδης τὴν πίσιν, ἐν τότῳ τοῦ τιμῶντων σε.

Θεοτοκίον.

Γὸν ὑψίσε Παρθενε, τὸν υἱόνσε γινώσκω, ἁπλῶν ἀλλὰ καὶ σύνθετον ἐκ σε, ἕνα ἐκ δύω τοῦ φύσεων· ἀφορμοῦ εἰς Πρεσβείαν, τὴν πίσιν μου λαβοῦσα πρὸς αὐτὸν, ἀκαταγίωσον δείξον, ἐν ὥρᾳ με τῆς Κρίσεως.

Κ Α-

ΚΑΝΩΝ, Γ'. ΝΕΟΣ.

ΗΧΟΣ, Γ'.

Ὠδὴ, ά. Χέρσον ἀβυσσοπόρον.

Τόγον μοι δὸς ὦ Ἀθλητὰ Δημήτριε, καὶ τοῦ χάριν τὴν σοῦ, ἐν ἀοίξει σόματός μου, καὶ τὸν ἐμὸν φωτισόν μου· ἵνα σε ἐπαξίως, ὑμνήσω τὰ χαρίσματα, τοὺς ἄθλους καὶ ἀγῶνας, οὓς ἔτλης ὁσῖε Κύριον.

Καταφυγὴ ἐχρῶ τοῖς πιστοῖς Δημήτριε, ἐν καιρῷ τοῦ διωγμοῦ· διὸ καὶ ὁ τόπος σρεπόντως, καταφυγὴ ὠνομάσθη, ἐν ᾧ τοὺς σοὺς σωσαθροίζων, τὸ εὐσεβεῖν ἐδίδασκες· ναὸς δὲ ἐστὶ σὸς, ὑπόγειος τῆς Θεοπαίδος.

Τὴν χάριν τοῦ μαρτυρικοῦ φέρων οἶκον, ὦ Δημήτριε σοφὲ, ἐξ ἄκρας σωσαφείας, ἧς πρὸς αὐτοῦ ὦ Μάρτυς, ἔχεις μεπεδωκας ταύτην, τῷ Νεανίᾳ Νέσορι, καὶ Μάρτυρα χρηναῖον, αὐτὸν Χριστὸ ἀπέδειξας. Θεοτοκίον.

Ἐν μέσῳ σᾶσα τῆς δύω χρῶν Ἀχαιτε, Ἰουδαίων καὶ Ἐθνῶν, τοὺς μὲν θεοπάτορας ἀπειργάσω Παρθενε. τὰ δὲ θέσει Θεοῦ τέκνα, καὶ ἀμφοτέρους ἕνωσας, Θεῷ ὁσῖε τὸ τόκε, σοῦ Παναγία Δέσποινα.

Ὠδὴ, γ'. Τὸ σερέωμα.

Μεμακάρισαι, ὑπὸ Δαβὶδ προλαβόντως· σὺ γὰρ ἐπόρευσαι ἐν βυθῷ πλανῆς· οὐδὲ ἔσης, ἐν ὁδῷ κακῶν Ἅγιε.

Οἰνίξ ἤνθησας, ὥσπερ Δημήτριε Μάρτυς· καὶ ὡς κέδρος ἐπληθύνθης ἐν λιβάνῳ, αὐτιπνοίαις, τοῦ ἐχθρῶν μὴ κλονούμενος.

Κενὸς γέγονας, τῆς Ἐκλογῆς, ὡς ὁ Παῦλος, βαστάζων τὸ ὄνομα τοῦ τοῦ Κυρίε, ἐναντίον, βασιλέων Δημήτριε. Θεοτοκίον.

Ὑπερβέβηκας, καὶ Σεραφὶμ ἀσυγκρίτως, Μαρία Παναχραντε· καὶ γὰρ ἐκεῖνα, Θεὸν κύκλῳ· σοὶ Θεὸς δ' ἐνθρονίζεται.

Ὠδὴ, δ. Ἐκάλυψεν οὐρανούς.

Γεγραπται μὲν πάλαι τὸν Δαβὶδ, ὁ Δεσπότης Θεὸς, καὶ τοῦ καρδίαν ἑαυτοῦ, ἄνδρα ὡς προεγράφη· σὲ δὲ εὗρε, σοφὲ, κομιδῇ νεάζοντα, καὶ τοῦ καρδίαν, ἑαυτοῦ ἄνδρα ἔθεσον, καὶ συμπληρωτὴν τῆς αὐτοῦ ἐντολῶν ἀνεβίβασεν.

Δὲ ὁ παῖς μου φησὶ, καὶ θέσε ὁ Θεός· ὃν ἠρέτισα ἐγώ· ὃν ἠγάπησα λίαν· θήσω ἐπ' αὐτὸν, τὸ Πνεῦμά μου τὸ Ἅ-

www.tezaurliturgic.ro

γιον· καὶ Ἐνθεσι κείσιν, ἀναγγελεῖ βασάπατα, μεπασκευάζων παῦπα πρὸς θεοσέβειαν.

Ὁσίῳ τῷ τὸν Ἰὼβ, ἐκ ἰῶ ὅμοιος ἐν γῇ· σὺ δὲ θεοσεβὴς καὶ δίκαιος ὑπῆρχες, καὶ ἄμεμπτος σοφὲ, φύσει σπουδῇ καὶ χάειτι, πάσῃ βλαμπων, τῇ ῥιζῇ σε Ἄγιε· καὶ σεφανίτης ἐσύτερον δι' ἀθλήσεως. Θεοτοκίον.

Ὁ Θρόνος ὑπάρχεις σὺ, Ἄχραντε, ὁ τῶ Θεῶ· καθὼς προεῖπεν ὁ Δαβίδ, δι' ὃ δικαιοσύνη, καὶ κείμα τὸ ἁγιές, Ἁγνὴ καπορθώθησαν, τῇ τῇ ἀνθρώπων, σωτηρίας δέσποινα· καὶ ἐπανήλθομεν πάλιν εἰς τὸν Παράδεισον.

Ὠδὴ, ε'. Ὡς εἶδεν Ἡσαΐας.

Θεῖμα πάσῃ οἰκουμένῃ σοφὲ, ἐν ταῖς θείαις ὑπῆρχες Γραφαῖς, καὶ βεβαιώμη Πνεύματικῇ Δημήτριε. Ὅθεν ὡς τῇ τῶ Στεφάνε ποτὲ· ἔπως καὶ σὺ τῇ σοφίᾳ τῇ ἐν σοὶ, οἱ τότε ἐναντίοι, ἀντιστῆναι οὐκ ἴσχυν.

Γνωδία γέγονας σὺ τῶ Χριστῶ, καὶ Παύλου Μάρτυς Σοφὲ· τοῖς μὲν ὀσμὴ ζωῆς ὑπακούσι· τοῖς δὲ σκληκούσιν ὀσμὴ, τῶ θανάτῳ εἰς τὸν θάνατον δι' ὃ, ταῖς σαῖς ἱκεσίαις, καὶ ἡμᾶς διώδιασον.

Πᾶ μῦρα ὦ Δημήτριε τὰ σὰ, εἰκὼ μεγάλα ὄζει καὶ θαυμαστὰ, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἐν οὐρανοῖς ἐποκείμενα, καὶ δεδομένα σοι ἀγαθὰ, μικρὰ ὄντως, ὑπάρχει καὶ τὸ σοφὲ, ἅπερ νῦς οὐκ ἔχει, ἐνοῆσαι ἀπέλαβες. Θεοτοκίον.

Ὑγκεκομμένη μὲν πρὸς τὸν σὸν υἱόν, σελήνη ὑπάρχεις πλησιφαής· πρὸς δὲ τὰ Σεραφὶμ τὰ ἀνώτατα, λαμπρὸς Ἥλιος ἀγνή· καθ' ὃ πάλιν, ἐκ σῶ ἔλαμψε Χριστὸς, οὐρανὸς θείσκη· ὧ ξενίκησα τέρατα.

Ὠδὴ, ς'. Ἐβόησέ σοι.

Πλάξ θεία ὤφθης, κεχαραγμένη, Θεοῦ δακτύλῳ Δημήτριε, καὶ προτεθειμένη, εἰς κοινὸν θαῦμα πᾶσι.

Ἐνδρον ὡράθης, πεφυτευμένον, ἐν τοῖς τῶ Πνεύματος ὕδασι, καὶ καρπὸς βλασταῦον, ἀρετῇ καὶ θείων χαρίτων.

Ἱλοτιμία, κοινὴ ἐμφρὸν, παντὸς καλῶ ὦ Δημήτριε, διὰ τῶτο πόθῳ, ἐφημέμνησε ἀθλοφόρε. Θεοτοκίον.

Οὐθειωσε, Ἁγνὴ ἀνθρώπων, προδιετύπωσαν ἔσεσθαι, ἡ δοθεῖσα Εὔα, βοηθὸς Ἀδὰμ πάλαι.

Ὠδὴ, ζ'. Σὲ τὸν ἐν πυρί.

Παιδεία λόγων Δημήτριε, ὥσπερ ὅπλῳ ἐκέχρισο, σοφὲ ἀμωμεῖῳ δι' ἔβαλες, τὰς ἀπίστων καρδίας· τῇ δὲ πιστῶν ἀπάντων, ὑπερισχύζε τῇ συμμαχίᾳ τῶ Θεῶ.

Γῶ καὶ τὸν ὑπατικὸν Ὁρατίωνα, καὶ τῆς χειρὸς τὸν δακτύλιον, καὶ τὴν στρατιωτικὴν σολὴν σε Δημήτριε, σύμβολα εἶναι νομίζω, τῆς διδασκαλικῆς προεδρείας· ἣν ἐλήφας παρὰ τῶ βασιλέως Θεῶ.

Μάρ-

Μάρτυς τῇ λόγῳ τὰ θαύματα, ἃ ἡ χάεις ἐνήργησε, διὰ τῆς σολῆς καὶ τῶ δακτυλίου σε, μὴ τὴν θείαν σφαγὴν σε, ὦ Δημήτριε ὥσπερ, καὶ διὰ τῇ σεβασείων Παύλε ἐνήργει ποτέ.

Θεοτοκίον.

Πρίτον τὸ χάειτος πλήρωμα, ἔχεις Παρθένε Ἄχραντε· ὅτε ἡγιάσθης ἐκ Μήτρας Θεόνυμφε· ὅτε τὸν Θεὸν Λόγον, ἐκύησας ἀφθόρως· καὶ ὅτε μετέσης ὑπὲ τῆς γῆς εἰς οὐρανόν.

Ὠδὴ, η'. Ἀσέκτῳ πυρί.

Γναλας ἀναπετάσας τὰς λόγχας, μὴ πόθῳ διαπύρῳ, ἀθλοφόρε ἐδέξω· αἴσε διὰ παύτων τῇ πλαγχνων, καὶ ὅσων διέλασαν, κράζοντα ὑμνολογεῖτε, τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Εἶδως ὁ Θεός σε τὸν πόθον, ὃν ὑπὲρ αὐτῶ θανεῖν πολλάκις εἶχες, τῶ σῶ αἵματος ἐπλιπόντος, μύρα σοι βλύζειν δέδωκεν, ὥσπερ αἷμα καὶ ἔτω, πολλαπλασιάζειν τὸν θάνατον.

Κατέρας τῇ θείων πλευρῶν σε, τῆς μὲν τὰς πληγὰς τῇ λογχῶν ἔξωθεν δεξαμένης· τῆς δὲ ἐνδοθεν διπλασιάζεις, πλευρὰς Χριστὲ τὸ Πάθημα· καὶ καὶ Παύλου τότε, ἀναπληροῖς τὰ ὑστερήματα. Θεοτοκίον.

Μελειότερα ὄντα ποιήσαι, δυνάται Θεὸς πλὴν τῇ ζιῶν τότων Παρθένε· τῆς ἀνθρωπότητος τῶ ὑἱῶσε, τῶ σῶ ἀξιώματος, καὶ τῆς τῇ μακαείων δόξης, ὡς Λυγκεῖνος ἔφησεν.

Ὠδὴ, θ'. Ἐν Νόμῳ σκιᾷ.

Ὄφις ὁ πονηρὸς καὶ ἀρχέκακος, σκορπίον μέγισον ὑποδὺς, σοὶ προσβάλλει διὰ τότε, ὡς θανατώσων σε ταχύ. σὺ δὲ Μάρτυς δύχησε, καὶ ἐπικλίσει Θεῶ, τῶν νεκρώσας θανατῶ, τὸν ὑποδύντα κατήχησας.

Διὰ τῆς τῶ σκορπίε νεκρώσεως, ἔδειξας Δημήτριε τῇ ἐχθρῷ· ὡς εἰμὴ αὐτὸς θέλων, ὑπέλθες τὸ πάθος σοφὲ, οὐδ' ἂν καὶ ἔπαθες ὅλως, χάειτι τῇ τῶ Χριστῶ, καὶ τῇ δυνάμει τῇ αὐτῶ, καὶ ἀεὶ φυλαττομένος.

Τὰ κάλλιστα τῆς γῆς τιμήματα, καὶ ὥρας τὰς καλὰς ἐνικυτῶ, Μάρτυρες μεριθέντες, σὺ μὲν τὴν Εὐρώπην φρουρεῖς· Γεώργιος δὲ Ἀσίαν. Καὶ σὺ μὲν ἐν μεσοπώρῳ, ὁ Μέγας Γεώργιος δὲ, ἐν ἔαρι ἑορτάζεσθε.

Θεοτοκίον.

Χαῖρε ἡ τὰς βροὰς σιώσασα, διαδόξως σιώσεις Ἁγνὴ· τὴν παρθενίαν καὶ τόκον, καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ Θεὸν, καὶ τὴν Πίστιν Θεοτόκε, καὶ καρδίαν τὴν αὐτοῖς, τοῖς ὑπὲρ σῶνοιαν Σεμνὴ, ἀναμφιβόλως πιστεύσαν.

www.tezaurliturgic.ro

ΚΑΝΩΝ ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΝΕΟΣ.

ΗΧΟΣ, Δ'.

Ὠιδὴ ά. Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

Ἠλνόα τὸν τέταρτον, σοὶ μελῳδῶν ὦ Δημήτριε, αἰτοῦμαι δοθῆναί μοι, τὴν θείαν χάριν σου, καὶ βοήθειαν, ἐξ ὕψους ἀθλοφόρε, ὡς ἂν διέλθω σε, χαίρων τῷ πνεύματι.

Λαοπρεπὴς μιμούμενος, τὸν ὑπὲρ πάντων τὸν θάνατον, ἀσεβῶν δεξάμενον, θνήσκεις Δημήτριε, καὶ τὴν ποίμνην σου, εἰδώλων ἀπαλλάττεις, καὶ Θεῷ κατήλλαξας διὰ θανάτου σου.

Δόξασας Κύριον, διὰ ζωῆς σου Δημήτριε· ἐδόξασας δεύτερον, διὰ θανάτου σου· καὶ ἐδόξασας, τρίτον διὰ τῶν μύρων· διὸ ὅσοι τοῖς ἁγίοις πάντες δοξάζομεν. Θεοτοκίον.

Τέχνια χρυσήλατος, ἐδείχθης μόνη Παναμωμε, ἐπὶ λύχνους ἔχουσα, χαρίτων πνεύματος· καὶ λαμπάδιον, Χριστὸν φέρουσα μέσον· καὶ ἐξ καλαμίσκους δὲ τὴν τελειότητα.

Ὠιδὴ, γ'. Τοὺς σοὺς ὑμνολόγους.

Πολύφθαλμον ἄλλο ἀνεδείχθης, Δημήτριε Μάρτυς Χερουβείμ, ὡς ὀφθαλμοὺς καὶ ὄμματα, λογχῶν ὀπὰς, καὶ τραύματα, φέρων ἐν τῷ σῷ σώματι, καὶ τῇ Τειάδι παρίσασαι.

Καθάπερ πολύθυρόν τι σκεῦος, τὸ φῶς ἐκ θυρίδων ἁπασῶν, δέχεται ὅπως Ἅγιε, ἐξ ὧν αἱ λόγχαι ἠνοίξαν, θυρίδων τὸ σαρκίον σου, τὸ θεῖον φῶς δέχη πλούσιον.

Ἐπεὶ δ' ἔστι φύσις τοῦ φωσφόρου, ἐκχέειν τοῖς ἔξω τὸν αὐγὸν· ἔσχε ἡμῖν Ἅγιε, ἐκ τοῦ φωσφόρου σκεύους σου, μικρὰν αὐγὴν καὶ ἔλαμψιν, τοῖς σὲ ἐκ πόθου γεραίρουσιν. Θεοτοκίον.

Τὸ σπόρος σωτῆρος παρθένε· ἀκόπως ἐβάστασας Λόγον· ἀφθόρως δ' ἀπεγέννησας, Θεὸν τὸν ὑπέρθεον. ὦ τέρατος θαύματος! τίς νῦν βροτῶν ἐκ φύσεως;

Ὠιδὴ, δ'. Ὁ καθήμενος ἐν δόξῃ.

Τιμὴν εὔδιος ἐφάνης, ἐν καιρῷ σφοδρᾷ κλύδωνος, τῆς πολυθείας, Μάρτυς τοῦ Κυρίου Δημήτριε, διδασκαλίαις σου θείαις ἐκλυβόμενος, παναοίδιμε, τοὺς δυσεβεῖς ἀθεότητος.

Τὸν σκορπίον σὺ νεκρώσας, εἰλικρινῶς ὑπέδειξας, χάριν Ἀποστόλων, καὶ τὴν ἐξουσίαν Δημήτριε, πατεῖν ἐπάνω σκορπίων καὶ τῆς ὄφεως, ὡς παρέχετο, τοῖς Ἀποστόλοις ὁ Κύριος.

Προεπῶν τῇ νεανίᾳ, θείῳ Νέσορι Ἅγιε, ὅτι ἡ Λυαῖον, καθελεῖ καὶ Μάρτυς θήσεται· τῆς Προφητείας τὴν χάριν καθυπέδειξας, ὅτι ἔλαβες, παρὰ Κυρίου Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Γῆ Παρθένε μόνη κλῆσιν, Θεοτόκε ἐπλάτυνας· ὥσπερ ὁ υἱός σου, τὸ Ἰεχωβὰ τετραγράμματον, τὸ ἀκοινώνητον Κτίσει φυκτὸν ὄνομα. Καὶ σὺ τέτοκας, Θεὸν κυρίως παναχράντε.

Ὠιδὴ, ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Ὡσπερ ὡς πρότερον, ὁ Φαραὼ ἐτίμησε, φορέσας δακτύλιον σὸν, καὶ στολὴν ὅπως, σὲ ὦ Δημήτριε, ὁ τότε δεσπόζων βασιλεύς, τοιούτοις ἐτίμησεν, ἀρετήν σε ἀγάμενος.

Πρώσας ἀντιτέτραται· νεκρώσας σε νενέκρωται, ἐχθρὸς ὁ ἀρχέκακος εἰς τέλος, καὶ κεῖται πτῶμα ἐλεεινότατον. ἃς γὰρ σοὶ ἐνέπηξέ ποτε, λόγχας αὗται τρέφονται, καὶ ἀεὶ αὐτὸν βάλλουσιν.

Καλῶς σε ἐπήνεσεν, Ἱερεμίας πρότερον, βοῶν σοι σὺ ὄντως ἐλεύθης, ὑπὲρ χιόνα καὶ ἐτυρώθης σαφῶς, ὑπὲρ γάλα καὶ σὸν ἡ σφαγὴ, ὑπὲρ λίθον σάπφειρον, ἐλαμπρύνθη Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Ἡ Τειὰς σὲ ἔλαβε, προθήκην ὅλως Παναγνε, μὴ τὸν φυκῶδη Τοκετόν σε. ὁ γὰρ υἱός σε υἱὸς διέμεινε, καὶ μὴ τὴν σάρκωσιν Θεοῦ, ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσι, μίαν φέρων ὑπόστασιν.

Ὠιδὴ, ς'. Τὴν θείαν ταύτην.

Λαμπρὸς ὑπάρχει ὁ βίος σου, λαμπρά σου ἡ ἄθλησις γέγονε· λαμπρὰ τὰ μύρα σου· λαμπρά ὄζει καὶ ἡ μνήμη σου. διὸ καὶ ἡμεῖς ταύτην λαμπρῶς γεραίρομεν.

Λυκόμοι πρᾶγμα καὶ ὄνομα, ὑπάρχεις ὦ Δημήτριε σύνδοξε· γλώσσης ἐνθύμημα· τερπνὸν καρδίας μελέτημα· καὶ τοῖς νοὸς μὴ ἥδιστον ἀγαλλίαμα.

Ὁ Κόσμος ἅπας Δημήτριε, ὀνόματί σου ἐναβρύνεται, ταχὺ πλατύνασσε, ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ θλίψεσι, καὶ πειρασμοῖς προσάτου καὶ ἀντιλήπτορα. Θεοτοκίον.

Τοῦ παῦτα Κόσμον ποιήσαντος, τὸν Μέγαν ἐν μικρῷ Κόσμον ἅπαντες, ἀνυμνήσωμεν, τὴν Θεοτόκον ἐν ἅγιοις· τὸ θαυμαστὸν ἐν πόλῳ καὶ γῇ πράσιον.

Ὠιδὴ, ζ'. Οὐκ ἐλάβοσαν.

Προσκυνοῦσας, Τειάδι ὦ Δημήτριε, δήμους σωθέντας ταῖς σαῖς, διδασκαλίαις σοφαῖς, εἰδώλων πλανήσεως Θεσσαλονίκης τε, Ἀχαΐας τε, καὶ Ἀττικῆς φερώνυμος, διὰ τοῦτο ἀνεδείχθης.

Κριμούμενος, Δεσπότην σε Δημήτριε, ὑπὲρ ἐχθρῶν σε καλῶς, νῦν ἐν τέλει τῷ σῷ. ὅθεν τὴν μὴν ἔσησας κακίαν ἅπασαν· τοὺς δὲ Ἅγιε, εἰς πίστιν μεταποίησας, τῇ Χριστῇ θείαις δικαίοις σου.

www.tezaurliturgic.ro

Ἡ Νεξάντλητος, πηγὴ χαρίτων Ἅγιε· ἀνεκδιήγητος, ἄβυσσος παύτων καλῶν, δέεσκη Δημήτριε τοῖς σὲ γεραίρουσι· πλῆτος ἄσυλε· παυτοδαπῆς Ἥλιος, φαεινὸς δέργεσίας.

Θεοτοκίον.

Σοῦ παυύμνητε, τῆς Μεσιτείας αὐδθον, ὐδεὶς ἀνθρώπων ποτέ, ἔχει ἐλθεῖν πρὸς Θεόν· Σὺ δὲ μόνη γέγονας καινὸν Μεθέριον, κτίσης φύσεως, ἢ τῆς ἀκτίσε Παύαγνε. ὢ φραγμάτων ἀδαδόξων.

Ὠδὴ, ἡ. Παῖδας δίαγεῖς.

Ἡ Ἐος ἠρανός μοι καθοράται, ὁ θεῖος ναός σε ὢ Δημήτριε· ἐν ᾧ εἰσερχόμενος, βλέπω ὥσπερ Ἥλιον, τὴν ἱεραὶ εἰκόνα σε ἢ ἐνοπτείζομαι, τὴν χάριν σε, καθάπερ Σελήνην· ἢ ὡς λαμπρὰ ἄστρα, τὰ θαύματά σε Μάρτυς.

Πλήρεται ἐν σοὶ τὸ Ἡσαΐε, ῥητὸν ἢ δὲ πρὸ τῶ γνῶναί σε, πονηρὸν Δημήτριε, ἐξελέξω ἄλισα, τὸ ἀγαθὸν παυδίφημε γνώμης δὐθύτητι· ἢ ὀπίσθεν, κατέδραμες πάντα, ἕως ἂ τὸ ἄκρον, Καλὸν ἔφθασας Μάρτυς.

Γίμοι προσασία χρυσῆ Μάρτυς, ἐν τῷ δε τῷ βίῳ δχατείβοντι· σὺ νοσοῦντι φαίνθι, βοηθὸς Δημήτριε· ἢ σὺ ψυχορραγοῦντί μοι ἐγγὺς παράσηθι· ἢ Κρίσεως ἐν βήματι ὄντι, σύμοι δίδε χεῖρα, ἢ ῥῦσαι κατηδίκης.

Θεοτοκίον.

Πάμπων Γαβριὴλ ὁ θεῖος νόος, λαμπρότητι ἀρχαγγελικῇ Θεόνυμφε, σὲ τῇ ὑπὲρ Ἄγγελον, Ἁγνείας λαμπρότητι, ἀμφελλαμφθεὶς νενίκηται σὲ ἀσπαζόμενος, ἢ γέγονε, βραχὺ ὥσπερ ἄστρον, κρυβὲν τῇ ἐλλάμψει, ἀφίχοντος Ἡλίε.

Ὠδὴ, ζ. Ἅπας γηγενής.

Χαίρεις νῦν χαρῶ, τὴν ὄντως ἀΐδιον ἢ ἀνεκλάλητον, δόξης ἀσραπτόμενος, ἀκαταλήπτε θείαις λαμπρότησι, Δημήτριε Παράδεισε ἢ τῆς Θεώσεως, ὑπολαύεις, πανολβίως πάντοτε, Τελεσηλίε φῶτος ἐμφορούμενος.

Ὅλος παμφαής· ὅλος ἡλιόμορφος ὅλος ὑπέρλαμπρος, παρίσασε Ἅγιε, πρὸ τῶ προσώπε Χριστὲ Δημήτριε, ἢ καθορᾷς πρὸς πρόσωπον τὸν ζαπότατα, τῷ ὁμοίῳ τῆς λόγχης καυχώμενος, ἢ πλευρᾶς λογχευύκτε ταῖς ζήσεσιν.

Πρόσδεξαι ἡμῶν, τὸ παρὸν ἐφύμνιον Μάρτυς Δημήτριε, ὡς δύχαρισήριον, δῶρον αὐτ ὧν περ σκέπεις ἑκάστοτε, ἡμᾶς ὅς περ σωήναγες ἐν τῇ οἰκείᾳ Μονῇ· ἀλλὰ μάκαρ, ἢ πυρὸς ἐκλύζωσαι, αἰωνίε μελλύσης κολάσεως.

Θεοτοκίον.

Ὑμνοις σὲ Ἁγνὴ, ὑμνῶ τὸν Παυύμνητον, ὃν ἡ ἐγκόσμιος, ἢ ὑπερκόσμιος, γλῶσα ἢ πᾶσα πνοὴ γεραίρουσιν, ὡς τὸν Θεὸν γεννήσασαν τὸν ὑπερύμνητον· ὃν ὑμνοῦσι, χιλιάδες χίλιαι μυριάδες τε μύριαι Ἀγγέλων.

ΚΑΝΩΝ ΠΕΜΠΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΥΡΟΝ,

Συνπρανισμὸς ὅλος ἐκ τῶ ᾄσματος τῶν ᾀσμάτων.

Νέος. Ἦχος, πλ. ά.

Ὠδὴ, ά. Ἵππον καὶ ἀναβάτην.

Μύρον σεπτῶν σε χρίειν, προτύπτα με ἀθλητὰ, ἐν τῷ πέμπτῳ κανόνι, φωτί σε καταλάμπρυνον, ἢ μύροις σε μύρισον, ἢ κατδωδίασον, τὸ δυσῳδὲς ψυχῆς μὲ δέομαι.

Μύρον τὸ ὄνομά σε, ἐκκενωθὲν ὦ Χριστὲ, ἀσματικῶς ἀκούσας, Δημήτριος ὁ Μάρτυς σε, σὲ ὀπίσω ἔδραμεν, εἰς ὀσμὴν τῶν μύρων σε, ἢ τῶν μύρων μέτοχος γέγονε.

Ἅρδος θείων σε μύρων, διέδωκε τὴν ὀσμήν. διὸ ὁ ἐν ἀναπαύσει, ὁ βασιλεὺς ἐφύτο, αὐτῶ ὥσπερ γέγραπται· καίγε αὐλιθήσεται, ἀναμέσον μασῶν σε Ἅγιε.

Θεοτοκίον.

Ὅλη καλὴ ὑπάρχεις· ὅλη Παρθένος καλὴ, ὡς Κῆπος κεκλεισμένος· διὸ ὃ ἢ καπηξίωσαι, Χριστὸν τὸ ἀκρέωτον, μύρον τεκεῖν Ἅγιαντε, τὸ μυρίσαν τὸν Κόσμον ἅπαντα.

Ὠδὴ, γ. Ὁ πήξας ἐπ' ὕδασιν.

Ὑπόδεσμος τῆς σαρκῆς, πλευρά σε Δημήτριε, ἡ μυρίαις λόγχαις ζωθεῖσα δέδεικται· ὡς κέδροι δὲ σαρκὸς οἱ δοκοί· ἢ τὰ φατνώματά σε, Κυπάρισσοι, ὡς γέγραπται, κατδωδίζεσαι ἅπαντας.

Πῶν μύρων σε ἡ ὀσμὴ, ὑπέρκειται Ἅγιε, πάντα τὰ ἀρώματα καθὼς γέγραπται· διὸ ὃ ἀγαπῶμεν σὲς μαθές· ὅτι ἠγάπησέ σε, δὐθύτης ὦ Δημήτριε· ὃς ὃν Χριστὸς ὁ Θεάνθρωπος.

Πῆς κύπρε βότρυς ἡ σὴ, πηγὴ μύρων δείκνυται· ἢ αἱ σταγόνες σε ὡς ἀρώματος, φύσαι καλαὶ μυρεψικαὶ, φιάλαι Ἀθλοφόρε. ἢ ὀμφαλός σε κρατὴρ πέφηνε, κρᾶμα ζωηρὸν μὴ ἐρεύμενος.

Θεοτοκίον.

Ἅρυσαι κῆπος σὺ εἶ· ῥοῶντε Παράδεισος· ἢ λιβάνε ξύλων λειμῶν Θεόφυτος. σμύρνης ἢ ἀλόης ἢ σακτῆς, ἢ τῆς λεπτῆς κασίας, φυτάλιὰ Θεοχαρίτωτε, κατδωδίζουσα ἅπαντας.

Ὠδὴ, δ. Τὸν θείαν ἐννοήσας σε.

Ὡς μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις Δημήτριε, ἐφάνης σὺ ἐν τοῖς υἱοῖς· διὸ ὃ σκιᾷ σε ἐκάθισα, ἢ μύρων ὁ καρπός σε, γλυκὺς ἐν λάρυγγί μοι γεγένηται.

www.tezaurliturgic.ro

Πεδίω ὤφθης ἄνθος καὶ κείνοντε, σὺ τῷ κοιλάδων ἀληθῶς· δι' ὃ ἐν μήλοις σοιβάσατε, σηείξατέ με ἐν μύροις, βοᾷς ἀσματικῶς ὦ Δημήτριε.

Πρὸς οἶκον με εἰς οἶκον εἰσάξατε, τὸ οἶνω τῷ μυρεψικῷ, τὸ ἐκ πλευρᾶς ἀναβλύζοντος, τὸ ἱερὸν Δημήτριε· καὶ πίωμαι ῥοῶν ἐκ τὸ νάματος.

Θεοτοκίον.

Νάσα καὶ ἐλθὲ ἡ πλησίον μου· ἀδελφιδός σοι ἐκβοᾷ, Θεσπέρα μου τελεία μου· ἐλθὲ καλύμμα Μῆτερ· αἱ ἄμπελοι ἡμῶν γὰρ κυοφορίζουσιν.

Ὠδὴ, έ. Ὁ ἀναβαλόμενος.

Πολιαίων ἐν τοῖς κείνοις ζῶν ἔτι γέγονας· δι' ὃ μὴ θανάτου ἐν τῇ γῇ σου, τὰ ἄνθη ἀνέτειλαν· καὶ ἄμπελος σὰ σκήνης, κυοφορίαν μύρων ἔδωκεν.

Σοῦ δὲ τῇ θυείᾳ πλευρᾶς Δημήτριε, ἀδελφιδός σου ὡς παρακύπτων, Χριστὸς ὥσπερ γέγραπται, πηγὰς αὐτὰς δεικνύων, μύρου θείου ἐν χάριτι.

Τίς αὖτη ἐξ ἐρήμου ἀναβαίνουσα, τεθυμιωμένη λίβανον σμύρναν; ἡ σάρξ σου Δημήτριε, κονιορτῷ ἐκ παύτων, μυρεψὸς μύρα χέουσα.

Θεοτοκίον.

Δεῦρο ἀπὸ λιβάνου Νύμφη καὶ Μῆτερ μου· δεῦρο ἐκ λιβάνου Χριστός σοι κράζει· Παρθενέ Πανάμωμε· κηρίον γὰρ σὰ χείλη, καὶ μέλι ἀποσάζουσιν.

Ὠδὴ, ς'. Μαινομένῳ κλύδωνι.

Τὸν Χριστὸν ἠγάπησας, ἕως ὅτε ἤγαγες αὐτὸν, εἰς οἶκον σῆς μητρὸς τῆς καρδίας σου· ὃς πηγὴν μύρου παύτῳ Μάρτυς ἀνέδειξε.

Ὀσμὴ ἱματίων σου, ὡς ὀσμὴ λιβάνου ἀληθῶς· Παράδεισος ῥοῶν καὶ ἀκρόδρυα· κύπροι μετὰ νάρδων, καὶ κρόκος καὶ κάλαμος.

Πηγὴ κήπου πέφυκεν, ἡ πλευρά σου Μάρτυς τῷ Χριστῷ· καὶ φρέαρ ζώντος ὕδατος χάριτος, καὶ ῥοιζοῦντος ἀπὸ λιβάνου Δημήτριε.

Θεοτοκίον.

Γαστήρ σου γέγονε, θαυμάσια σύτε ἀληθῶς, ἐν κείνοις πεφραγμένη Παναμωμε· καὶ οἱ μαστοί σου ὡς δύω νεβροὶ δίδυμοι.

Ὠδὴ, ζ'. Ὁ ὑπερυψώμενος.

Ῥοδέα ἐξεγέρθητι· καὶ Νότε τῆς χάριτος, διάπνευσον κήπόν μου φησὶ καὶ ἀρώματα, ῥυσάτωσαν ἐκ τούτου· σὺ δὲ ὁ κήπος ἔσο Μάρτυς.

Εἰσῆλθεν εἰς κήπόν σου, Χριστὸς ὁ Δημήτριε· καὶ σμύρναν ἐξύγησεν ὁμοῦ καὶ ἀρώματα· καὶ ἔπιε τὸν οἶνον, καὶ τὸ γάλα τῆς σῶν μύρων.

Οἱ πλησίον φάγετε, ἀδελφοὶ καὶ πίετε, τὸ μέλι τὸν οἴνόντε, ἐμῶν μύρων ἅπαντες· Δημήτριος κραυγάζει· καὶ μεθύσθητε ἐκ τούτων.

Θεο-

Θεοτοκίον.

Καλὴ ὡς ὁ Ἥλιος, Μυροτόκε γέγονας· ὡς ὄρθρος ἐκκύπτουσα, Παρθενέ Πανύμνητε· θάμβος ὡς τεταγμένη· ἐκλεκτὴ ὡς ἡ Σελήνη.

Ὠδὴ, η'. Σοὶ τῷ Παντεργῷ.

Τὴν σὴν Χριστῷ τῷ κρείττονι ἀνοῖξαι, καρδίας σου εἴσοδον ἐκ λογχεύσεως, Μάρτυς ἐβόησε· καὶ αἱ χεῖρές σου σμύρναν, καὶ οἱ δάκτυλοί σου, ἕλκουσαν σμύρναν πλήρη.

Ὁ Ἀδελφιδὸς κατέβη εἰς σὸν κῆπον, Χριστὸς ὦ Δημήτριε, κρόκον ἀρώματος, νέμειν ἐν τούτῳ, καὶ συλλέγειν τὰ κείνα, καὶ κινάμωμόν σου, καὶ πᾶσα ὡραία μύρα.

Ὅλος γλυκασμὸς, ὅλος ἐπιθυμία, σὺ εἶ Μάρτυς λίβανον ἔχων τὸ εἶδός σου· καὶ χείλη κείνα, γάζοντα σμύρναν πλήρη· ἐκλεκτὸς ὡς κέδρος, λευκὸς πυρρὸς ὡσεί.

Θεοτοκίον.

Μία ἐκλεκτὴ μία τελεία ὤφθης· καὶ σὲ ἐμακάρισαν πᾶσαι βασίλισσαι, καὶ θυγατέρες, σὲ ἤνεσαν ἀξίως, ὡς τὸ θεῖον μύρον, Χριστὸν ἀποτεκοῦσαν.

Ὠδὴ, θ'. Ἡσαΐα χόρευε.

Φιλήσωμεν ἅπαντες, ἐκ φιλήματος ψυχῆς ἡμῶν, τὰς Δημητρίου σεπτὰς, μασοὺς καὶ πλευράν, τὸ μύρον ἐκβλύζουσαν· ὅτι μασοί, αὐτῷ ἀληθῶς, ἀγαθοὶ πέλουσιν, ὑπὲρ οἶνον καὶ ἀρώματα.

Μυκτὴρ σου πέφυκεν ὡς λιβάνου πύργος ἀληθῶς, σκοπιὰν Δαμασκοῦ, πρόσωπον καλῶς, Δημήτριε σὸν ὄζει· καὶ ἡ ὀσμὴ, ῥινός σου ὄζει, ὡς μῆλα εὔοσμα· καὶ ὡς φοίνιξ τὸ σὸν μέγεθος.

Τῶν ῥοῶν σου ἐλώθησαν· μανδραγόραι ἔδωκαν ὀσμὴν· τὰ μύρα σου ἀθλητὰ, τὰ ἐκ σῆς πλευρᾶς, ἀφθόνως προχέονται· ὁ κυπερισμὸς, ἐλώθησεν ἰδού. Δεῦτε οἱ θέλοντες, μὴ θανεῖν πάντες ἐνυφήσατε.

Θεοτοκίον.

Ὡς σπαρτίον κόκκινον, τὰ σὰ χείλη Δέσποινά εἰσιν· ὡς λέπυρον ῥοᾶς, μηλόν σου ὄζει. ὡραία δὲ πέφυκε, σὴ λαλιά· καὶ ῥυθμοὶ μηρῶν, ὁρμίσκοις ὅμοιοι, Θεοτόκε ἀειπάρθενε.

www.tezaurliturgic.ro

ΚΑΝΩΝ ΕΚΤΟΣ ΝΕΟΣ.

ΗΧΟΣ, ΠΛ. Β'.

Ω, δὴ, ά. Ὡς ἐν ἠπείρῳ.

Τοὺς ἀνδρικούς σε ἀγῶνας ἀνδρῶν, καὶ τὰ θεῖα θαύματα, δωρηθῆναι ἐξαιτῶ, νοημάτων εὕροιαν ἐμοί· καρτερώτατε Χριστὲ Μάρτυς Δημήτριε.

Παρεμβολῆς τῆς Μαρτύρων ὡς ἀληθῶς, ἐφάμιλλος Ταξίαρχος· περιβόητος ἐν γῇ, καὶ ἐν πόλῳ ἅπασι βροτοῖς, καὶ Ἀγγέλοις περπνὸν ἡδύσμα Δημήτριε.

Συγκληρονόμος μὲν ὤφθης Μάρτυς Χριστοῦ, ὡς ὁ Παῦλος ἔφησεν, οἷα τούτῳ συμπαθών· κληρονόμος δὲ αὐτοῦ Θεοῦ· ὦ τῆς δόξης τῆς μερίσεως ἧς ἠξίωσαι! Θεοτοκίον.

Ἁπαναρμόνιος ὕλη τῆς θεϊκῆς, φερεκτῆς Σωματώσεως, ἐξ ἧς λόγος τὸ Παθὸς, καθ' ἡμᾶς Ἀγνὴ καὶ δι' ἡμᾶς, ἐσιώθη σὺ εἶ Κόρη Ἀειπάρθενε.

Ω, δὴ, γ'. Οὐκ ἔστιν Ἅγιος.

Φοίνικα ἔχες ἐν Πλευρᾷ· φοίνικα ἐν χερσί σε· φοίνικα ἐν τῇ γλώσσῃ· καὶ φοίνικα ἐν ποσί· σύμβολον νίκης καὶ ᾠδὴ, παντοκράτορ, ὤφθης μυριόνικος.

Τί με χωρίσει τοῦ Χριστοῦ; θλῖψις; ἢ στενοχωρία; ἢ διωγμός τε; μέλλοντα ἐνεστῶτα; ἐκραύγαζες Ἀθλητὰ, τοῖς λογχοφόροις, δι' ὃ, παντοκράτορ, σῶμά με λογχεύετε.

Ὀστέινον ὡς μυριοπὸν, σὸν τὸ σῶμα ὡράθη, δόρατι τῷ μυρίῳ· δι' ὃ καὶ μύρων πηγὴν, ἀνέδειξεν ὁ Χριστὸς, παντὶ Κόσμῳ, τὸ μυριόκρηνον. Θεοτοκίον.

Θησαυροφύλαξ τῆς Θεοῦ, ἀπορρήτων κειμένων. Θεοσφράγιστος μόνη, θείων λόγων ἡ πυκτὶς, ἡ νοητὴ ἀληθῶς, σὺ ὑπάρχεις, Δέσποινα παναμώμητε.

Ω, δὴ, δ'. Χριστός με δυνάμεως.

Τίς μὴ δοξάσῃ σε, Μάρτυς Δημήτριε; ὃν Πατὴρ ὁ υἱόστε, καὶ τὸ Πνεῦμα προεδόξασεν, ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, ἐν σημείοις τε καὶ θαύμασιν.

Φανὶς ἔφιππος, ὡς ἀρχισράτηγος, καὶ Βουλγάρων τὸν Ἄνακτα δόρει σῷ, καιρίως κατέβωσας, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς σῆς, ἐφυγάδευσας Δημήτριε.

Τίς

Τίς μὴ θαυμάσειε, χάριν τῆς μύρησε; ἢ λεκανίδιον μίαν ὡς Γεδεών, λεκανὶς ὁ ἑκάστοτε, πλήρεις ἐποίεις ἐξ αὐτῆς, μύρα χέων ἡ σαζόμυρος. Θεοτοκίον.

Τὸ παρόμοιον, πέλεις ἐκφράγισμα, ἀρχικῆς ὡραιότητος, σὺ χρυσῆ, ἀμφίασις γέγονας, τῷ ἀνδρωθέντος ὑπὲρ νοῦν, λόγε Κόρη Θεονύμφευτε.

Ω, δὴ, έ. Τῷ θείῳ φέγγεσε.

Ἅμμον θαλάσσης καταμετρεῖν, ἄστρα οὐρανὰ ἀπαριθμεῖν, φύλλα καὶ ἄνθη τοῦ ἔαρος, ῥᾴδιον ἔστι μᾶλλον, ἢ τινὰ πλοῦτον, θαυμάτων σε μεθέσεσι Μάρτυς Δημήτριε.

Τί ὡραιώθησε ἡ μορφή; τί ἐθαυμασώθη ἡ εἰκὼν, σοῦ Μυροβλύτα Δημήτριε; Καὶ δὴ καταφραίνει καρδίας πάντων Πιστῶν, τὴν ταύτῃ καθορώντων καὶ προσκυνούντων σε.

Τὸ φῶς ὀμμάτων τὸ γλυκὺ, ᾧ σε λαμβάνουσι τυφλοὶ, οἱ δύω Μάρτυς Δημήτριε, ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Ἀδριανοῦ· καὶ σὲ ἐν δικαίοις ὕμνοις δοξάζουσιν. Θεοτοκίον.

Τῶν ἀποκρύφων ἐλπίδων ὁ ἀρραγὴς, πύργος καὶ ἀπύθμαντος βυθὸς, τῆς ἀκενώτου πληρώσεως, τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρεμμόνε Θεοῦ· καὶ Σκιωὴ Παντοκτίστου σὺ εἶ Θεόνυμφε.

Ω, δὴ. ς'. Τὸ βίᾳ τοῦ θάλασσαν.

Ἀδόμητον ἔκτεινας, βλασφημοῦντα κατὰ σοῦ, δόρει τῷ σῷ Δημήτριε, καὶ ἐρρύσω κακίας αὐτοῦ πολλῆς, καὶ σκαιᾶς ὠμότητος, τοὺς λαοὺς Θετταλίας μυριόνικε.

Οὐ μόνον τὸ ὄνομα, γεγραμμένον ἐν μικρῷ, λίθῳ ἀπεσφενδόνισε, πολεμικὸν Ἀβάρων παρεμβολὴν, καὶ ταύτην σῆς πόλεως, ἐξελίκμησε πόρρω ὡσεὶ ἄχυρον.

Ῥάθη τὸ λόγιον, περαιούμενον ἐν σοί· σοῦ γὰρ ἰσχὺν φραξάμενοι, οἱ σοὶ πολῖται ἔβαλον εἰς φυγὴν, ὁ εἷς μὲν χιλίους τε, μυριάδας δὲ ὅλας δύω ἔδιωξαν. Θεοτοκίον.

Τολμὴ θεοποίκιλτος· διπλοῖς χρυσοειδὴς· πορφύρα Θεοῦφαντος, τῆς Ἀλληγορίας Λόγε τῆς νοητῆς, ἡ ἀκατωνόμαστος, βαφὴ σὺ εἶ ὦ Μαιαμ· καὶ βασίλειον ἄνθημα.

Ω, δὴ, ζ'. Δροσοβόλον μοι.

Οὗ φανέντος σου στρατεύμασι Δημήτριε, φόβος ἔπεσε καρδίαν ἐχθρῶν, οὓς εἰσῆλθε, πολιορκοῦντων, τὴν πόλιν τὴν σὴν, Ἀβάρων καὶ ἔπεισεν αὐτοὺς, καταλιπεῖν τὰς ἑαυτῶν, παρεμβολὰς καὶ φυγεῖν.

Δελφῶν τῇ συμπαθείᾳ ἐκνικώμενος, Δημήτριε Μάρτυς Χριστοῦ, ἐδόξας ὥσπερ, ἀντιτείνειν, τοῖς θεοῦ Θεοῦ, σαλεύσιν Ἀγγέλοις Ἀθλητὰ, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς σῆς φυγεῖν κελεύσει.

Ξιφη-

www.tezaurliturgic.ro

ΖΙφηφόρος ἀνεφαίνης ὦ Δημήτριε, ἐν μέσῳ πολυμίκτων Ἐθνων, τὰς μὲν κτείνων, τὰς δὲ πλήττων, τὰς δὲ εἰς φυγὴν, ἐμβάλλων καὶ πάντας ἐκ τῆς σῆς, ἄσεως Μάρτυς τῇ Χειρὶ, μαχαίρᾳ ἀπήλασας.

Θεοτοκίον.

ΠΕριώνυμον εἴληφε Ἐργασήριον, Κόρη σωμαλγμάτων Θεοῦ τὴν φρὸς ἀνθρώπους, καὶ σκοπὸς ὁ ὕπνοηθείς, φρὸ πάντων αἰώνων τῷ Θεῷ· ᾧ τὴν χρησμῶν τὴν Προφητῶν, ἡ κορωνὶς ἀληθῶς.

Ω, ὠδὴ, ἡ. Ἐκ φλογὸς τοῖς ὁσίοις.

ΡΑπισμῷ σε καὶ μόνῳ, φρονήσει εἴργασαι, μελετήσαντα ἀφρόνως, τῆς σῆς πόλεως, τέχνῃ ἐφεύρειν. Ἰῶ ᾧ ἄφρακτον ἔδειξας· ἀλλὰ θεραπεύσας, τὸν λαὸν καθαίρεις.

ΩΣ μεγίστη ὑπάρχει, σοὶ ἡ ἀγάπησις, ἰῶ ὀξέχεας Μάρτυς, πίστεως φρὸς ἅπαντας, εἰς ἁγιασμὸν, τῆς ψυχῆς ᾧ τὸ σώματος, τῶν ἐκ πλευρᾶς σε, τὰ μύρα ἀναβλύζων.

ΟΥ δεδόξασαι Μάρτυς, καθάπερ γέγραπται, τὰ σὰ σκιώδη ἡ δόξα, τὰ μύρα βλύζοντος, οὗπερ πολλῆς, δόξης ὑπερβαλλόντως, ἤτις τὴν ψυχὴν σε, ἐν οὐρανοῖς ἐδόθη.

Θεοτοκίον.

ΗΠηγὴ τῆς σοφίας, ἡ ἀνεξάντλητος· Ἀνδρειὰς ὁ θεόγλυπτος ἡ ἀκτίστου, τῆς θείων πηγῆς, ἀπαυγασμάτων Πάναγνε, σὺ ὑπάρχεις Κόρη, ᾧ ζωῆς ταμιεῖον.

Ω, ὠδὴ, θ'. Θεὸν ἀνθρώποις.

ΗΗρὰς σβεννύειν μηδόλως ἤλεγξας, σὸν νεωκόρον Μάρτυς ὡς πιστοῖ σοι φροσέφερον· ἀλλ' ἐὰν μέχει τέλους ἄπτειν αὐτὰς. ὅσῳ γὰρ οἱ τοιοῦτοι, τῷ πυρὶ πήκονται, τόσῳ ἱλεοῦνται, ὁ Θεὸς τοὺς φροσκομίζουσιν.

ΤΡαὺ διέφυγες τὸ Προπάτορος. ἐ γὰρ εἰς γλῶ ἀπῆλθον ἡ ἐλύθη Δημήτριε, ἀλλὰ σῶον διέμεινε σῶμά σε, καὶ μῦ τὸν σὸν πότμον, τῆς Θείας χάριτος, τῆς ἐν σοὶ οἰκήσης, χωελθείσης σε ἐδέποτε.

ΧΟροὶ Ἀγγέλων Ἀρχῶν Δυνάμεων, ᾧ τὴν Μαρτύρων πάντων τὴν Ἀποσόλων τε, ἐπεκρότησαν Μάρτυς Δημήτριε, ὃν τῇ λαμφρᾷ ἀόδῃ, ψυχῆς τῆς Θείας σε, καὶ μεθ' ἡδονῆς σε, ὡς ἐφάμιλλον ἐδέξαντο.

Θεοτοκίον.

ΕΓγύη πέλεις ἡ ἐνυπόθηκος, καταλλαγῶν Θεὸ τὴν φρὸς ἀνθρώπους Παρθένε. Ὑποκρύφων βυθῶν ἡ φανέρωσις, τῆς ἀκαταλήψίας, Θεὸ Πανάχραντε· καὶ ἀρχετυπίας, τῆς αὐτὸ Εἰκὼν ἀμίμητος.

ΚΑΝΩΝ ΕΒΔΟΜΟΣ ΝΕΟΣ.

ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ.

Ω, ὠδὴ, ά. Νδύσει σε φρὸς Γεώδη.

ΕΒδομον τὸν ὕμνον, σοὶ μελεργῶν Ἀθλοφόρε σε δόμαι, ῥημάτων γλώσσαν σήεξον· καὶ ἐννοιῶν καταλλήλων, βάρεσι βρισμάχαρ, τὸν νοῦν μὲ ὀχύρωσον.

ΠΕυκῆ ἐφ' ἵππῳ ἐφαίνης, φρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Μάρτυς, τῆς Ἀφεικῆς αἰχμάλωτον, ὄντα Θεῖε Δημήτριε, καὶ τὸν ἀπελυτρώσω, ξενύως Ἀθλητὰ, καὶ οἰκαδε ἀπέσωσας.

ΠΡις κατ' ὄναρ ἐφαίνης, τῷ Ἀφεικῆς Ἐπισκόπῳ, καὶ εἶδη ἀγάφορα, μαρμάρων ἀνεκάλυψας· ἐξ ὧν ὠνησάμβος, σὲ Θεῖον ναὸν, ὡς ἐπόθει ἐδείματο. Θεοτοκίον.

ΠΟ πάσης Θεωρίας, καὶ ἀναβάσεως Κόρη, σὺ ὑπάρχεις ἔρεισμα· σὺ τὸ ἁγιασήριον, Ἱεροδύτα λαμπρείας· σὺ τὸ νοερὸν, ὁλόκαυτον θυμίαμα.

Ω, ὠδὴ, γ'. Οὐ κατ' ἀρχὰς τὰς οὐρανούς.

ΠΟὺν τὸ Αὐλῶνος Ἀθλητὰ, ἡγεμόνα ὅλον διόλε, λεφρωθέντα λέφρα ἐν δεινῇ, καὶ δυσοσμίας ὄντα ἀνάπλεων, σὺ τῷ ἐλαίῳ ἐκ τῆς σῆς, φωταγωγῆ Μυροβλύτα, τὸν ἀβαδόξως ἐθεράπδυσας.

ΠΟὺν ἀπιστοῦντα ἀσκητῶ, τῇ ἀναβλύσει σε μύρε, εἰς βεβαίαν Πίστιν καὶ σερρὰν, ἤγαγες ᾧ φελικτὰ θεάματος· ὅθεν ὀξ ὕπνε ἐγερθείς, ἑαυτὸν καθ' ὑπαρ εὗρεν, ὄντα τοῖς μίροις ὅλον ᾧβροχον.

ΟΙ ποταμοὶ ὡς ἀληθῶς, οἱ τῷ σῶν μύρων ἐπῆραν, τὰς φωνὰ ὡς φάλει Δαβὶδ, εἰς πάντα τὸ Κοσμε τὰ πληρώματα, καὶ Μυροβλύτῳ σε κλεινὸν, κατ' ὀξοχῶ καλεῖσθαι, τῆς σάλπιγγος ἠχέσι πρώτερον. Θεοτοκίον.

ΓΥ Θεοτόκος ἀληθῶς, διπλῶς ἐδείχθης Παρθένε· ἐχ' ὡς μόνον τέτοκας Θεὸν, καὶ τὸν τοῦτον σύσασιν Πανόμωμε· ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡ βροτῷ, ἐκ σὲ προσληφθεῖσα φύσις, ὀξ αὐτῆς σώσεως τεθέωται.

Ω, ὠδὴ, δ'. Παξικὺς κόλπος.

ΜΕγίστη ὄντως καὶ θαυμασὴ, ἡ θεραπεία ἰῶ ἔδειξας Μάρτυς Χειρὶ, φρὸς τὸν Λεόντιον πάχοντα ἀνήκεστον ἀθένειαν· ὃς δίχα σοῦ ναὸν ἀνήγειρε.

www.tezaurliturgic.ro

Ἁλιεύεις μέγιστον λιμὸν, Θεσσαλονίκης ποτὲ τῆς Παζίδος τῆς σῆς, βρεῖς χρυσίνης τῷ κυβερνήτῃ ὑπὸδὲς ὅμηρα, τὸ σιτηγὸν πλοῖα ὦ Δημήτριε.

Ἅθάπερ ἄλλος τις ἡρωὸς, τὸ καρτερικώτατόν σε σῶμα Ἀθλητὰ ὡς ἄσρα φέρει τῷ αἰχμῶν τὰ μυεία βαύματα, δι' ὧν καταυγάζεις τὸν Κόσμον ἅπαντα. Θεοτοκίον.

Πᾶς βροτῶν καὶ Ἀγγέλων νοῦς, θεολαμπίαν νοῶν τῆς δόξης σε Ἀγνὴ, ἐρωτολιπτεῖται ὑπὲρ σύνοιαν, ὡς μὴ χωρῶν τὸ ἀμήχανον κάλλος σε.

Ὠδὴ, ε'. Νὺξ ἀφεγγής.

Ἐπιφανεὶς λεντίῳ ποτὲ, κομίζοντι κιβωτὸν, ἐν ᾗ ἡ σολήσε κατέκειτο, ἀκινδυνῶς τὸν τὸν Ἶσρον, διαβῶσαι Μάρτυς ἐποίησας.

Ψυχήσε ἀλῦσα τοῖς δεσμοῖς, ἔρωτος τὸ ῥοῦς Χριστόν. Ὢ λόγχαι μοι γλυκύταται, μέσῳ καρδίαν διέλθετέ με, ἐκσατικῶς ἐβόα Δημήτριε.

Ποῦ θείε πόθε κέντρον Ἀθλητὰ, ἀφόρητον ἔχων ἐν σοὶ, ἔθαλες φυλακιζόμβρος, λογχοβόμβρος ἐνεξίφας· καὶ θανατόμβρος ὑπερέχαιρες. Θεοτοκίον.

Μετὰ Θεὸν τὸν φύσει σὺ Θεὸς, θέσει ἐδείχθης ἀληθῶς, τὰ δευτερεῖα ἔχουσα Θεονύμφευτε τῆς Τριάδος, οἷα Μήτηρ Θεῦ ὑπάρχουσα.

Ὠδὴ, ς'. Ναυτιῶν τῷ σάλῳ.

Τρομοσφαῖραι ἄμφω, ἡτε ὁρωμβύη ἐπλήσθη, καί γε ἡ ἀόρατος Μυρροβόα, ὀσμῆς τῆς ἰδείας τῷ σεπτῷ μύρωσε, ἃ ἐκ τῆς μυροβρώτε πλευρᾶς σε, ἀσκατι καὶ χύδην σοφὲ ὠαβλύζουσιν.

Μυσαρῶν πνευμάτων, καὶ δυσωδεσάτων δαιμόνων, ἡ πληθὺς ἐδοξε Μυροβλύτα, ἃ φέρουσα τὴν εὐωδίαν τῷ μύρωσε, δραπετεύει ὡς ὄρνεις σαρκοβόροι· ψυχαὶ δὲ καὶ Ἄγγελοι ταύτῃ προσρέχουσιν.

Ἡτόρων αἱ γλῶσσαι· καὶ τέχναι καὶ μέθοδοι δικολόγων, ἐθσέβουσιν ὑμνῆσαί σε ἀθλοφόρε, ἀθλητικὰς ἀγῶνας καὶ τὰ θαύματα, ἃ ἐνεργεῖς χάριτι καθ' ἑκάσην, ἅπασι τοῖς κλήζουσι θεῖε Δημήτριε. Θεοτοκίον.

Παρθένε θεία· πῶς σε ἐξυμνήσω τὸ κάλλος, τὸ θαυγὲς τῆς ψυχῆς; ἢ πῶς δοξάσω, σε τὸν τῆς δόξης θησαυρὸν Πανύμνητε. ἐν σοὶ βαύζει τὸ νοὸς ὄμμα· ἐν σοὶ καταλάμπεται τὸ πνεῦμα Θεονύμφευτε.

Ὠδὴ, ζ'. Κάμινον παῖδες.

Τῷ φωτοβόλον, σορῶ σε ἐξῆλθε· καὶ φλὸξ ἀλλομβύη Δημήτριε· καὶ φωνὴ καταπλήττουσα ἤκουσαι, τὰς τὸ σὸν λείψανον, ἐκεῖθεν βελομβύης μετακομίσασθαι.

Ἅθάπερ ἄλλος, Παράδεισος Μάρτυς, ὁ ἐν Ἐδὲμ καθορᾶται σε

σε ὁ ναὸς ὅπερ ἐν μέσῳ τὸ σῶμά σε, λαμπρῶς πθησαύρισμα, οἷα ξύλον τὸ τῆς ζωῆς Δημήτριε.

Θήκην λειψάνε, σὲ κυκλῶσι φόβῳ, Δημήτριε Πολύαθλε, Ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων τάξεις δόξοροι, τὰς σεπτὰς ἄθλας σε, δοξημβῶσαι καὶ τὰ ξένα θαυμάσια. Θεοτοκίον.

Γῆ σᾶσα μέσον, θεὸς καὶ ἀνθρώπων, Παρθένε Θεονύμφευτε, τὸν μὲν Θεὸν ὑὸν ἀνθρώπε εἰργάσαι, ἀνθρώπους δὲ ἔδειξας υἱὸς Θεοῦ· ὦ θαῦμα ἀπερμηνεύτων!

Ὠδὴ, η'. Ἄφλεκτος πυρί.

Ὥσπερ ὁ Χριστὸς, Ἱεροσολύμων τὴν Πόλιν, ἰδὼν τὸ τρόπον ἔκλαυσεν, ἄπω Δημήτριε κἀντεῦτῳ καὶ σὺ, τὸν ὕσερον μιμῆ, καὶ Θεσσαλονίκης τὴν πόλιν πικρῶς ἔκλαυσας, ἀφεὶς ἁλῶναι εἰς χεῖρας τῶν ἀπίσων, καὶ τὴν ὑψίσε βλάσιν τε καὶ κείσιν.

Χροιᾷ τῇ λαμπρᾷ, φοινικῇ τε τῷ αἱμάτων, τῷ ἐκ πλευρᾶς χυθέντων σε, πορφύραν ὄντως ἀληθῆ κοκκοβαφῆ, καὶ βασίλειον σοφὲ, θαυμασῶς ἐπέχρωσας Δημήτριε εὐδόξε, ὧν καὶ φορέσας, καθάπερ βασιλεὺς παρέσης, βασιλεῖ τῆς δόξης τῷ ἀθανάτῳ.

Λίθος ἐκλεκτὸς, ὥσπερ Σάπφειρος καὶ Ἀδάμας, ὡς Ἴασπις καὶ Σμάραγδος, Σαρδόνυξ τε Σαρδιος καὶ Χαλκηδὼν, Χρυσόπρασος θαυμασὸς, ὑάκινθος βηρύλλιον Τοπάζιον Ἀμέθυσος, καὶ ὡς Ἄνθραξ φωκοδομήθης, θεῖ Χριστὸν τὸν λίθον, τὸν ἀκρογωνιαῖον Δημήτριε τρισμάκαρ. Θεοτοκίον.

Δέχομαί σὺ, πρωτεργῶς ἐκ τῆς Τριάδος, πασῶν χαρίτων πλήρωμα, τῶτο πασι ποιεῖς χωρητὸν Ἀγνὴ, τοῖς Μακαρίοις δόξασε, ἑκάσῳ ταύτας κατ' ἀξίαν διανέμουσα, εἰς τοὺς αἰῶνας αἰώνων· ὅτε σὺ εἶ ὁ μόνος, Ταμίας καὶ Πρύτανις Θεότητος τῶ πλήτε.

Ὠδὴ, θ'. Μὴ τῆς φθορᾶς.

Γῆ ταῖς ῥοαῖς, τῷ αἱμάτων σε Δημήτριε· καὶ ποταμοῖς τῷ σῶν μύρων ἄρδλω κατέπνιξας, δράκοντα βύθιον, καὶ στρατεύματα τότε, ὡς Φαραὼ ἄλλον, σὺν ἅρμασι καὶ ἵπποις· καὶ νίκλω ἦρας κατ' αὐτῶ εὐδόξε.

Ὥσπερ σκίνη, τῶ Μαρτυρίε εὐδον ἔφερε, τὴν Κιβωτὸν τὴν χρυσέαν τῶ ἁγιάσματος· ἕως ὁ θεῖός σε, ναὸς εὐδον φυλάττει, τὸν σὸν ἡγιασμβύον, ζωομύεισον σῶμα· ὃ ἐξ ἐχέτε ζυγῶμβυ παντοτε.

Ἔχον βαρὺ, τελειώσας ἐλαφρότητι, διχαεισῶσι ὦ Μάρτυς καὶ ἱκετεύωσε, βάρει φρεσβείαις σε, κάφισον τὸν βαρύμε, κλοιὸν ἁμαρτημάτων· καὶ βάρος αἰωνίε, δόξης μέτοχόν με ἀπέργασαι. Θεοτοκίον.

Ὅλη σὺ εἶ, γλυκασμὸς ὑπερθυμίατε· ὅλη ἔφεσις ἁγία καὶ ἔρως ἀκόρεσος· δι' ὅσα πέπωμαι, τῷ ἔρωτι Παρθένε· καὶ ὡς γῆ ἀνύδρος σοι, ἡ ψυχή με ὑπάρχει· πότισόν με ῥοαῖς σῆς χάριτος.

www.tezaurliturgic.ro

ΚΑΝΩΝ ΟΓΔΟΟΣ ΝΕΟΣ.

Ψαλλόμενος καὶ ἐν Σαββάτῳ τῇ σειρᾷ, καὶ ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ, ὡς Παρακλητικός.

Μετὰ τὸν Εὐλογητόν, τὸ Κύριε εἰσάκουσον. Εἶτα τὸ παρὸν Τροπάριον πρὸς

Τῇ Θεοτόκῳ.

Τοῦ Δημητρίου τοῦ ναοῦ νῦν προσδράμωμεν, οἱ ἐν κινδύνοις καὶ Εἰκόνι προσπέσωμεν, αὐτὸς ἐκ καπνύζεως χραυγάζοντες ψυχῆς· Μάρτυς πολαγχνίασόν τι, ἐφ' ἡμῖν σοῖς οἰκέταις· πρόφθασον καὶ λύτρωσαι, τῆς παρούσης ἀνάγκης· μὴ παραβλέψῃς δέησιν οἰκτρὰν, τῷ προσφυγόντων τὴν σκέπην σε Ἅγιε.

Δόξα τὸ αὐτό.

Καὶ νῦν. Οὐ σιωπήσομεν. εἶτα, ὁ Ν'.

Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

ὨΙδὴ, ἀ. ἦχος, πλ. δ'. Ἁρματωλάτῳ Φαραώ.

Τρχῶ σοφίας τὸν Θεὸν ποιήμνος, φόβον Δημήτριε, ἀρετῇ παντοίων, ὤφθης καταγώγιον· καὶ πάθη ἀπενέκρωσας. διὸ πάθη νεκρῶσαι, καὶ ἀρετὰς κατεργάζεσθαι, κἀμὲ σαῖς Πρεσβείαις οἴκισον.

Τῆς Παρθενίας ἐρασὴς γεγήνσαι, Μάρτυς Δημήτριε, καὶ Παρθένος ὤφθης, ψυχῇ τε καὶ σώματι. ὅθεν κἀμὲ ἐνίσχυσον, θεοδέκτοις δικαίοις σε, παρθένον εἶναι καὶ φαίνεσθαι, ἔργοις τε καὶ λόγοις ἐννοίαις τε.

Τὸν Χριστὸν ὑπὸ ψυχῆς ἠγάπησας, θεῖε Δημήτριε, καὶ ἐντολὰς πάσας, πρὸς αὐτὸν ἐτήρησας· διὸ ὁ θερμῶς σε δέομαι, ἀγαπήσεως τύπε, βέλει ῥωθῆναί με πρέσβευε, καὶ πρεῖν αὐτοῦ τὰ προστάγματα.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὀφθαλμοὶ οἱ τῆς παιδίσκης βλέπουσιν, ἀεὶ κυρίας αὐτῆς, εἰς τὰς χεῖρας ὕπως, οἱ ὀφθαλμοὶ βλέπουσιν, ἡμῶν Ἁγνὴ τῷ δέλωνσε, εἰς τὰς χεῖρας ἀπαύσως, Σοῦ τῆς Κυρίας τῆς κτίσεως, ἕως ἂν ἡμᾶς οἰκτειρήσεις.

ὨΙδὴ,

ὨΙδὴ, γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Ὥσπερ Νέστορα πρώην, ταῖς σαῖς δυναμεσιν ὥπλισας, καὶ τὸν Λυαίου καὶ τότε νικητὴν ἔδειξας· ὕπωμε ὅπλισον, νῦν ἱκετεύουσε Μάρτυς, καὶ νικητὴν δεῖξόν με τοῦ πολεμήτορος.

Τὸν σκορπίον δυνήσασα, Μάρτυς Χριστοῦ ἔκτεινας· ἐμὲ δὲ κρατεῖσθαι βαίνειν ἐπαίω ὄφεων, τῆς θανασίμων κακῶν, καὶ τῶν σκορπίων παμμάκαρ, τῆς συγγνωσῶν πράξεων πατεῖν με πρόστοτε.

Τὰς λόγχας ἐδέξω, καὶ τὸ θανεῖν Ἅγιε, ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ ἡμᾶς πάντας δὲ καταξίωσον, ὑπὲρ τῆς πίστεως, καὶ ἀθλήσεων θείων, ἐν ἑτοίμῳ γίνεσθαι δ' ἔχεσθαι θανάτου.

Θεοτοκίον.

Ὡς ὁ σκύλαξ δυσίσκων, καὶ θησαυρὸν τέρπεται· ὕπως δύρκωὼς ἐγὼ Κόρη σὸν θεῖον ὄνομα, καὶ τὸν εἰκόνασε, καταφυγὼν ἐν ἀνάγκαις, χαίρω ὀνομάζων σε καὶ ἀσπαζόμενος.

Λύτρωσον ὑπὸ κινδύνων Δημήτριε Μάρτυς, τοὺς ἐν πίστει εἰλικρινεῖ πρὸς σὲ καταφεύγοντας, ὡς ἕτοιμον βοηθὸν ἐν ἀνάγκαις.

Ἐπίβλεψον ἐν ἐλεήμονι.

Πρεσβείαν τὸν σὸν, ὡς ὅπλον ἀπροσμάχητον, πλησθέντες ἀεὶ, οἱ πίστει σοι προσφεύγοντες, ἐκτενῶς βοῶμέν σοι· ἀθλοφόρε Κυρίου πρόφθασον, καὶ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, τοὺς πάντων δεσπότου ἱλεούμενος.

ὨΙδὴ, δ'. Σύμπας ἰχύς.

Μύρα ῥοαῖς, τοῦ ἐκ τοῦ θείου λειψάνου σε, χεομένα ἀρδεύτου με πταίσματι, τὸν ξηρανθέντα καὶ ταῖς ὁδμαῖς, ταῖς δυνάμεσι τότε, τὸν δυσωδίαν ἀπέλασον, τῷ παθῶν με Μυροβλύτα, καὶ δίδωδεν ὅλον, νῦν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀπέργασαι.

Τῆς Ἀφρικῆς, ἐρρύτω πάλαι Ἐπίσκοπον, ἐκ δουλείας, ἀλλοφύλων Ἅγιε· ἀλλὰ κἀμὲ τῶν ἴδιων παθῶν, τῆς φιλησδονίας, φιλοδοξίας ἐκλύτωσαι, καὶ τῆς φιλαργυρείας, καὶ μυρίων πταισμάτων, φιλαυτίας Δημήτριε σῶσόν.

Ὄρει τῷ σῷ, ὥσπερ Ῥαδόμηρον ἔκτεινας· ὕπω κτεῖνον, δόρει τῆς προσβείας σε, τὸν ἐν ἐμοὶ οἰκέτην τοῦ σοῦ, ὑλικὸν δυάδα, θυμόν τε ὀπθυμίαν τε, καὶ τυραννίδος πάντων, ἐλεύθερον πάσης· ἵνα πόθῳ δοξάζω σε Ἅγιε.

Θεοτοκίον.

Νέος Ἀδὰμ, αὐτὶ τοῦ πάλαι γεγήνται, ὁ υἱός σε· σὺ δὲ Μήτερ Ἄχραντε, αὐτὶ τῆς Εὔας ὁ δὲ σαυρὸς, αὐτὶ γνωσεῶξύλε· ὁ Γαβριὴλ αὐτὶ ὄφεως· αὐτὶ Ἐδὲμ ὁ Πόλος· αὐτὶ λύπης τὸ χαῖρε· ἔ μεπάδος κἀμοὶ τοῦ οἰκέτη σε.

ὨΙδὴ, ε'. Γνα τί με ἀπώσω.

Τὴν τῶν πόλιν πολλάκις, ὑπὸ τοῦ λιμοῦ ἐλυτρώσω Δημήτριε· ἐμὲ δὲ σὸν δοῦλον, τοῦ λιμοῦ θείας χάριτος λύτρωσαι, καὶ

www.tezaurliturgic.ro

ζωτικῷ ἄρτῳ, τῷ χριστῷ ἀρετῷ θρέψον, τῷ πεινάσαντι ψυχῇ καὶ καρδίαν μου.

Ὡς ἐρώτισας Μάρτυς, τῷ τυφλῶν τὰ ὄμματα ὅπως δέομαι, ὀφθαλμὸς ψυχῆς μου, ἀγνωσίᾳ τυφλώττοντας φώτισον, φωτὶ ὀρθῷ λόγου, καὶ θείας γνώσεως ἐλλάμψει, ἵν' ὀρθῶς βηματίζω τὰς τρίβους μου.

Πρὶν ἰάσω νοσοῦντα, Μάρτυς τὸν Λεόντιον νοῦ δέμας ἴασαι, τῷ ψυχῷ νοσοῦσαν, ταῖς αἰχραῖς καὶ ἀλόγοις προλήψεσι· καὶ τὸ σῶμα ὅλον, πάχον ποικίλαις ἀκαθεξίαις· ἵνα πάθῳ γεραίρω τὸν χάρισμα σου.

Θεοτοκίον.

Μίαν ἥρας σὺ μόνη, καὶ τῷ παθῶν τῆς σαρκὸς ἀειπάρθενε. προσβολῆς ἁπάσης, λογισμῶν ἀνωτέρα ὑπάρξασα. Ὅθεν ὡς Παρθένος, καὶ ἡγεμὼν παρθενεύοντων, παρθενεύειν ἡμᾶς ὁσιωτάτως.

Ὠδὴ, ς'. Τῶν δεήσιν.

Πατρίδα σου, ὡς πολλάκις ἔσωσας, τῷ βαρβάρων τῆς ἐφόδου ὦ Μάρτυς· ὅπως ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνάγκης, καὶ ἐπηρείας καὶ θλίψεως λύτρωσαι, ἐπαύτων τε τῷ ὁρατῷ, ἀοράτων ἐχθρῶν ταῖς πρεσβείαις σου.

Ραστὴ, διωρθώσω Ἅγιε, τὸν συλῶντα τὰς κηρὰς σου οἰκέλιον· ἀλλὰ κἀμὲ, καταξίωσον Μάρτυς, τὰς ἀδικεῖν ἢ λυπεῖν με ἐθέλοντας, ἀγάπῃ ἐν ἀδελφικῇ, διορθῶν ἀλλ' ἀχὶ κατ' ἐκδίκησιν.

Πόντισος, ποταμὸν Λεόντιος, ὡς διῆλθε βοηθείᾳ σου πάλαι· ὕπω καὶ νοῦ, ἀβλαβεῖς ἡμᾶς πάντας, τῷ ἀεὶ ῥέουσαν βίου διάβασιν, ἀξίωσον διαπερᾶν, δρασικαῖς πρὸς Θεὸν Μεσιτείαις σου.

Θεοτοκίον.

Γαλάσσα, καὶ μαστὸς ὦ Δέσποινα, τῷ υἱῷ σου Μεσιτεύουσα δεῖξον· μίξον τοῖς σοῖς, τὰ ἐκείνου Παρθενίᾳ, σαυρὸν καὶ λόγχην καὶ ὄξος καὶ κάλαμον· καὶ ὅπως ἱλέωσαι αὐτὸν, ἐφ ἡμῖν τοῖς πολλὰ ἁμαρτήσασι.

Λύσωσον ἀπὸ κινδύνων Δημήτριε Μάρτυς, τοὺς ἐν πίστει εἰλικρινεῖ πρὸς σὲ καταφεύγοντας, ὡς ἕτοιμον βοηθὸν ἐν ἀνάγκαις.

Ἄχραντε ἡ ἀφ' ἡμῶν λόγου.

Τροπάριον. Προσασία.

» Ὡς ταχὺν ἐν δεινοῖς ἀντιλήπτορα, καὶ θερμὸν βοηθὸν ἐν
» ταῖς θλίψεσι, σὲ ἱκετεύομεν πιστῶς Δημήτριε σοφὲ, συμ-
» παθείᾳ σε τῇ πρὸν, Μάρτυς χριστάμωμε καὶ νῦν· κινδύνων
» ἀπολύτρωσαι, ἡμῖν ἐπιπτωκόσιν, καὶ βλάβης ἐκ παντοίας·
» ἵνα γεραίρωμεν ἀεὶ, τὸν σὸν χάριν καὶ βοήθειαν.

Προκείμ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

στίχ.

στίχ. Περιστερὰ ἐν τῇ οἰκῳ.

Εὐαγγέλιον, τὸ εἰς τὸν Ὄρθρον.

Δόξα. Ταῖς τῆ Ἀθλοφόρᾳ. καὶ νῦν, Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλέησον, ἐλέησον.

Ὅλων ἀποθέμενοι.

» Τῶν Μαρτύρων Ἥλιον, μᾶλλόν τε νέκταρ καὶ σῖτον, ῥόδον
» καὶ θυμίαμα, χρυσὸν καὶ ἀδάμαντα καὶ κυπάρισσον, αὐτὸν
» λέοντα, καὶ ἅπαν ὑπεραίρετον, ὀνομάζω σε Δημήτριε. ὅθεν μοι
» δώρησαι, τῶν μυστικῶς τὰς ποιότητας, διχαίως σε ἐνισχύων με,
» καὶ ὑψοποιῶν καὶ πλατύζων με, μυρίζων καὶ ζέφων, διφραί-
» νων καὶ λαμπρύνων με ἀεί· ἵν' ὡς φρουρόν με γεραίρωσε, ἐν
» παντὶ τῷ βίῳ μου.

Ὠδὴ, ζ'. Παῖδες Ἑβραίων.

Τέθραπται τὸν ἄρχοντας Αὐλῶνος, ἀπεκάθηρας, Δημήτριε τερμάκαρ· ἐμὲ δὲ ἀθλητὰ, σώματος ἐμπαθείας, καὶ ψυχῆς ἀκαθαρσίας κάθαρον, καὶ ψυχῆς ἠδυπαθείας.

Ἤχθη ὑπὲρ τῷ φονεύσῃ σε, θανατώμενος, Μάρτυς χριστομίμητος· ἀλλὰ ταῖς σαῖς λιταῖς, κἀμὲ ὑπὲρ ἐχθρῶν μου, εὔχεσθαι καταξίωσον· ἵνα πόθῳ ἀνυμνῶ σε.

Ἔπεισας πεῖν τὸν τῷ Δεσπότῃ, ἀγανάκτησιν, καὶ τῆς σῆς πατρίδος, φερομένῳ σοφὲ· ἀλλὰ καὶ ἤδη σῶσον, παύτῳ καθ' ἡμῶν ῥέπουσαν, νικηθεὶς φιλαδελφίᾳ.

Θεοτοκίον.

Πάντων μοῦ σὺ ὑψηλοτέρα, ἁγιότητι, ἐγὼ δ' ἔσχατος πάντων, ἁμαρτίαις ἀγνή. Σὺ δὲν ἀνόρθωσόν με, τὸ πλήρωμα τῆς χάριτος, πλήρωμα τὸ τῆς κακίας.

Ὠδὴ, η'. Τὸν ἐν ὄρει.

Πρὶν ἐνίκα, τὸ θεῖον ὄνομά σου, πολεμίους, ὦ λίθοι; γεγραμμένον· τοῦτο καὶ νῦν συχνῶς ὑπαλυόμενον, παρ' ἡμῶν νικᾶτω, πάντας τοὺς ματαίως καθ' ἡμῶν πολεμοῦντας.

Πρεσβείων σου, τῷ ῥαπισμῷ ἐνέδρας, νοῦ ματαίας, ἐχθρῶν τῷ ὁρωμένων, καὶ ἀοράτων ποίησον ὡς ἔδειξας, ἄπρακτον τοπάλαι, τὸν καὶ σῆς Πόλεως ἐνέδραν τῷ βαρβάρων.

Ὥσπερ ξίφος, καὶ φυλακαλίαν, τὸν σὸν χάριν, καὶ τὸν ἰσχὺν ὦ Μάρτυς, καὶ παθῶν ἡμᾶς θραύζωσον, ἵν' οἱ σοὶ πολῖται, φραττόμενοι πάλαι ἐνίκων πολεμίους.

Θεοτοκίον.

Χριστὸν Μήτηρ, καὶ Μήτηρ χειρωνύμων, σὺ ὑπάρχεις· δὶ ὅσε δυσωπῶμεν, τὰ καὶ χάριν τέκνα σου ἐλέησον, ἡμᾶς σαῖς πρεσβείαις, ταῖς πρὸς τὸν υἱόν σου τὸν καὶ φύσιν Κόρη.

Ὠδὴ, θ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

Ζιφήρης ὡς ἐφάνης Μάρτυς τὸ πρὶν, καὶ ἐχθρὰς τῆς σῆς πόλεως ἔκτεινας· ὕπω κἀμὲ, κτεῖνον ταῖς δίχαις σου τὰς ξένης

www.tezaurliturgic.ro

ἐχθρὸς, Κόσμον καὶ Κοσμοκράτορα, καὶ σαρκὸς τὸ φρόνημα Ἀθλητὰ, τὸς ξεῖς παθῶν τεισάπας· ὧν ὦ σωθεὶς ἐκ πόνων, ἀκαταπαύσως μεγαλύνω σε.

Προσήγαγες Κυρίῳ Μάρτυς Χριστῦ, σεσωσμένους πολλοὺς εἰσηγήσεσι, καὶ ἱεραῖς, σῦ διδασκαλίαις εἰσέτι ζῶν· σῶσον καὶ νῦν πρεσβείαις σα, ταῖς θεοπειθέσι καὶ δρασικαῖς, ἐμὲ τὸν σὸν οἰκέτην, καὶ βασιλείας δεῖξον, τῆς οὐρανίᾳ κληρονόμον με.

Ἄλῦσα καὶ λειψάνῳ καὶ μύροις σοῖς, εἰκὼ νῦν σοὶ δῶλοι σεβάσμεθα, ἀλλὰ πλήθει, κακῶν ἡμετέρων ἀλλὰ τῆς σῆς, πρεσβείας τε καὶ χάριτος, μὴ καὶ σεμνοθείημεν Ἀθλητά. σὲ γὰρ πρὸς τὸν Δεσπότην, προβαλλόμεθα Πρέσβυν, ἐν τοῖς κινδύνοις ἡμῶν πάντοτε.

Θεοτοκίον.

Παρθένε ἐξιλέωσαι σὸν υἱὸν, ἡμῖν πᾶσι πρεσβεύοντα ἔχεσα, ὑπὲρ ἡμῶν, Δημήτριον Μάρτυρα τὸν κλεινόν· καὶ πάντας καταξίωσον, σωθῆναι τῇ Κτίσῃσα καὶ υἱῷ, καὶ σοὶ τῇ Θεοτόκῳ, δοξάζοντας ἀπαύστως, Πατέρα λόγον Πνεῦμα Ἅγιον.

Εἶτα τὸ, Ἀξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς.

Καὶ τὰ παρόντα μεγαλυνάρια.

Τύχωσι εἰρήνης παρὰ Θεῦ, ὁμόνοιαν σκέπῃ, μέχρι τέλους ὑπομονὴ, ψυχῶν σωτηρίαν, ἡμῖν τοῖς σοῖς οἰκέταις, εἰς δόξαν τῦ Κυρίε, Μάρτυς Δημήτριε.

Ἔχοντες ναόν σα τὸν ἱερὸν, Δημήτριε Μάρτυς, ὡς προπύργιον νοητὸν, προσφεύγομεν τότῳ, ἐν καιρῷ τῆς κινδύνων, καὶ πάσης ἐπηρείας, ἀπολυτρώμεθα.

Καὶ τὸ, Πᾶσαι τῆς Ἀγγέλων.

Εἶτα τὸ ξοπάριον πρὸς τὸ, Παύτων προστατεύεις.

Πάντας τὰς τῶν θείαν καὶ σεπτῶν, σὲ ἀπαζομένους εἰκόνα Μάρτυς Δημήτριε, πάσης θλίσεως ῥῦσαι πρεσβείαις σα, ἀλλοφύλων ἐφόδῦς, λιμὸς λοιμὸς, νόσων τε μαχαίρας τε, καὶ ἐμφρισμῦ καὶ σεισμῦ· ὅπως, δυχαείσοις ἐν ὕμνοις, ὡς κοσμοῦν ἡμῶν διεργέτην, σὲ ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν.

ΠΡΟΕΟΡΤΙΑ ΑΣΜΑΤΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ,

Ποιηθέντα ᾠδὰ τῦ ἱερῦ Συμεὼν τῦ Θεσσαλονίκης.

Καινὼν προσόμοιος τῆς τῦ Βαΐων Ἑορτῆς, ψαλλόμενος τῇ πρὸ τῆς τῦ Ἁγίε Ἑορτῆς ἑβδόμῃ Κυριακῇ.

Ὦ δὴ, α΄. ἦχος, δ΄. Ὤφθησαν αἱ πηγαὶ τῆς Ἀβύσε. Συμεών.

Ὤφθησαν ὡς πηγαὶ τῆς πλυνάσης Χριστὲ οἱ ῥύακες, καὶ ἀνεμορφώθη ἡ κτίσις, ἐκπλυθεῖσα σε τῷ αἵματι. ὁ δὲ κλεινὸς Δημήτριος, παύτως ἐκμιμησάμενος, λογχοδυόμενος παύτας ἠγίασεν, ᾄδοντας, ἐπινίκιον ὕμνον σοι Κύριε.

Δίς.

Τόματος, ἐξαύλων Ἀγγέλων σὲ καθορώντων αἶνον, ἐν τῇ ἐναθλεῖν κατηρτίσω, καταργήσας τὸν πολέμιον, καὶ καταγγείλας πάθει τῷ σῷ, τὸ πάθος τὸ Θεῖον Χριστῦ. διὰ τῦτο κατεξέφθης μέλπων δὲ, ἐδόξε, ἐπινίκιον ὕμνον τῷ κτίσαντι.

Ἱερσὶν Θετταλῶν Ἐκκλησία, τῷ σωτῆρι αὐτῶ, σοὶ σοφὲ προσάγει ἐν σοὶ δὲ, πᾶς πιστὸς τῷ βοηθῷ αὐτῦ, χαίρει καὶ βλέπων, ἔθνη ἀλλόφυλα διωκόμενα, τῇ δυνάμεισα μάρτυς ὑφραίνεται, ᾄδων σοι, ἐπινίκιον ὕμνον Δημήτριε.

Ὦ δὴ, γ΄. Νικήσαν ἀκράτομον.

Ἀνδρίσαν τῶ ἄμωμον πλυνάσα σοφὲ, ὡς τῶ πρὶν ἐκβλύζεσαν πέτραν, μύρα τιμῶμεν πιστοί. τῶ δὲ πέτραν τῆς ζωῆς, ἐζήλωσας Χριστὸν, δι᾽ ὃ, σεπεωθέντες τοῖς ἄθλοις σε κραυγάζομεν, χαίροις νῦν δεδοξασμένε μάρτυς Δημήτριε. Δίς.

Ἐκρὸν ἀνάφθορον ἰσχύει Χριστῦ ζωηφόρον δύναμιν, ἔχον δὲ τὸ σκιῶσα, τῶ ἀνάστασιν Χριστῦ, κηρύττον καὶ ζωὴν, ἐν ᾧ,

www.tezaurliturgic.ro

χῷ, ἀνεγερθέντες ἐκ τάτε σοὶ κραυγάζομεν, χαίροις νυῶ δεδοξασμένε Μάρτυς Δημήτριε.

Τ Ὅσαι πιστοὶ χρεωστικῶς τῷ Χριστῷ, καὶ τῷ Θείῳ Μάρτυρι ἐν μέσῳ τᾶ ναᾶ αὐτᾶ. ἰδὲ πάρεστι φωτίζων ἅπαντας, ἐν ᾧ, ἀγαλλόμενοι ἐν εὐφροσύνῃ μέλψωμεν, σῴσον δὴ, εὐλογημένε πάντας Δημήτριε.

Ὠ δὴ, δ. Χριστὸς ὁ ἐρχόμενος.

Χ Ριστὸς ὁ αἰώνιος, σαρκωθεὶς Θεὸς ἡμῶν, ἦλθε παθεῖν δι' ἡμᾶς. καὶ τᾶτο καταγγέλλει προθύμῳ πόθῳ, Δημήτριος ὁ μάρτυς, Ἀπόστολος ἄλλος ὤν. δι' ὃ πάσχει κραυγάζων, δόξα τῇ δυνάμει σε Κύριε.

Ε Υ̓σάπω εὐωδίαν, Ἀθλητὰ καὶ ἔλαιον, ὡς ὄρος Θεῖον σοφὲ, ἐλαίατε Θεᾶ τὸ σεπτόν σε σῶμα. Χριστὸν αἰνέσει μάρτυς, καὶ σᾶ τοῖς μύροις λαοὶ, χείονται μελῳδᾶντες, δόξα τῇ δυνάμει σε Κύριε.

Ι Σχνὼ διεζωσμένος, βασιλεὺς παθῶν τελῶν, κεκαθαρμένος ὤφθης, καὶ σε ἡ ὡραιότης ἐν παρθενίᾳ. ἡ χάρις τε τῷ ἄθλων ἀμέμπτως ἀληθῶς· δι' ὃ πίστει βοᾶμεν, δόξα σε τῷ κάλλει Δημήτριε.

Π Ιθαμὴν τῇ δυνάμει, χάριτι δρακίσε δὲ, πρεῖς τὸν πόλιν σε· αὐτὸν γὰρ ἐπεπόθησας, ἐν αὐτῇ δὲ οἰκεῖν καὶ φυλάττειν, ἠθέλησας τᾶς λαᾶς, τᾶς πιστῶς σοι βοῶντας, δόξα σοι Δημήτριε μέγιστε.

Ὠ δὴ, ε. Τὸν Σιὼν ἐπ' ὄρος Ἀνάβηθι.

Π Ὴν Σιὼν τὸν νέαν τὸν πόλιν σε, σὺ εὐαγγελιζόμενος, ὡς τὸν Ἱερουσαλὴμ ἀπεργάσω. ἐν αὐτῇ σφαγεὶς ὑπὲρ Χριστᾶ δεδοξασμένε δι' ὃ πάντες κράζομεν, οἱ δᾶλοι σε σοφὲ. εἰρήνην ἐπ' αὐτὸν καὶ σωτῆρ, σὺ ὑπάρχεις Δημήτριε. Δίς.

Ο Ἐν οὐρανίοις τῷ πνεύματι μᾶ τῷ Σεραφὶμ, οἰκῶν, καὶ ἀθλοφόρων σοφὲ, καὶ νυῶ πάρεσο μεθ' ἡμῶν εὐδόξε, καὶ ἐμπλησθήσονται ἐνθέων δωρεῶν, βοῶντες οἱ πιστοί. Γαλήνη τῇ ψυχῶν καὶ χαρὰ, σὺ ὑπάρχεις Δημήτριε.

Γ Ιὸν, καινὴ Θεσσαλονίκη νυῶ, ὡς Ἱερουσαλὴμ, κύκλω τᾶς ὀφθαλμούς σε ἄρον, καὶ βλέψον ἀθροιζόντας πίστει τᾶς λαούς· ἰδὲ γὰρ ἥκασι μακρόθεν, τᾶ τιμῆσαι τὸν πολιοῦχόν σε, εἰρηνεύειν καὶ φρουρόν σε ἀεὶ καὶ σωτῆρα Δημήτριον.

Ὠ δὴ, ς. Ἐβόησε.

Γ Κρόπισαν, σὲ καθορῶντες σφαγῆτα οἱ Ἄγγελοι, νυῶ ὁ μάρτυς, ἐκβοῶντες Χριστὸν ἐμιμήσατο, καὶ τῷ αἵματι, τᾶς πλάνης τᾶ Χριστῷ συνδοξάζεται. Δίς.

Υ Πόδεξαι, πᾶς πιστὸς Δημήτριε τᾶς χάριτας· καὶ προσβαίνων, τῷ τεμένει αὐτᾶ κομιζέσθω πλᾶτον, καὶ τῷ χείσματι, λαμπρυνέσθω τῷ μύρων περπόμενος.

Δε-

Ε Λυμβόες, αἱχμαλώτως δουλείας θεώμεθα, καὶ ἐκπάρε, σίας πολλῶν ἐξανάσασιν, καὶ τῷ χείσματι, σᾶ τῷ μύρων σκιρτῶμεν Δημήτριε. Ὠ δὴ, ζ. Ὁ βρασώσας ἐκ φλογός.

Ο Διασώσας τὸν κλινὸν, Νέσορα δίχαις ἀθλοφόρε, καὶ τὸν λυσῖον καθελὼν, ὃν δικαίως ὁ δίκαιος ἔθραυσας, σῶσον πάντας τᾶς κράζοντας, ὁ Θεὸς τᾶ Δημήτριε, εὐλογητὸς εἶ.

Γ Ὸνυ σοὶ κλίνοντες πιστοὶ, καὶ τῷ σῷ σορὸν γεγηθότες, περικυκλᾶντες ἐν χαρᾷ, τᾶς ὀσμᾶς σε πληρέμενοι μέλπομεν, ὑπερύμνητε Κύριε ὁ Θεὸς τᾶ Δημήτριε, εὐλογητὸς εἶ.

Ε Ἐκκλησία τᾶ Θεᾶ, πᾶσαν ἰλικίαν καὶ φύσιν, χειροθετῖσαν ἐκ τῷ σῶν, καὶ θαυμάτων καὶ μύρων εὐφραίνεται, καθορῶσα καὶ μέλπει νυῶ, ὁ Θεὸς τᾶ Δημήτριε εὐλογητὸς εἶ.

Μ Ετὰ προθέσεως ψυχῆς, κλάδας σοι προσφέροντες ὕμνων, εὐλογημένος ἀθλητὰ, σὺ βοᾶμεν ἐχθρὲς ὁ ξεφάμενος, καὶ ἡμᾶς σώσας ψάλλοντας, ὁ Θεὸς τᾶ Δημήτριε εὐλογητὸς εἶ.

Ὠ δὴ, η. Εὐφράνθητι Ἱερουσαλήμ.

Ε Υ̓φράνθητι πόλις Θετταλῶν· πανηγύρισατε οἱ ἐνοικᾶντες αὐτῇ. τᾶ σεφανίτσε καὶ πολιέχε, ἔφθασαν ἡ παγκόσμιος μνήμη. μετεχέτω πᾶσα ψυχὴ τῷ χαρίτων αὐτᾶ, καὶ βοάτω, εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Η Ἕος ἄλλος Εὐαγγελιστὴς, τᾶς βασιλείας Χριστᾶ, ὤφθης Ἀθλητά· τὸν γὰρ ἀκάθαρτον Ἑλλήνων πλανῶν, θραύεις, καὶ τὸν κακότεχνον ὀφρυῶ, καταβάλλεις, πάντων ἐχθρῶν, ἐν τοις ἄθλοις σε ἀναμέλπων, εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Ο Φρυρός σε Μάρτυς τᾶ Χριστᾶ, λίαν ὑφήψωται Θεσσαλονίκη λαμπρά· ἔτος νενίκηκε σφαγεὶς τυράννας. μέγιστος λυτρωτὴς τε σὸς ὤφθη. στρατηγίαις ἄνομον θράσος σῶν σβέσας ἐχθρῶν, μὴ βοώντων, εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Π Αγίζεται φάλαγξ δαιμόνια, καὶ πᾶν ἄθεον, συναθροισμα τῷ ἐχθρῶν, ταις θείαις προσευχαῖς, ἐπείπερ πάντας, πόρρωθεν ἀπεδίωξας ἡμῶν, τῷ πλανώντων, σὲ στρατηγὸν ὦ Δημήτριε, καὶ βοώντων, εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Ὠ δὴ, θ. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Θ Εὸς φύλακα, νυῶ ἐβράβευσεν ἡμῖν. προπέμπετε ἐν χαρᾷ, καὶ εὐφραινόμενοι, δεῦτε ἀνυμνήσωμεν Χριστὸν, καὶ τὸν αὐτᾶ ἀθλοφόρον ἄσμασι μέλψωμεν, εὐλογημένος εἶ Δημήτριε, λογχοθεὶς ὑπὲρ τᾶς δόξης τᾶ Σωτῆρος ἡμῶν.

Θ Ὴν πόρρω νυῶ, ἐκδιώχθητε, ἐχθρῶν πᾶσα πληθὺς, νυῶ μακρὰν ἀφασκορπίσθητε. τὶς ἔτος βοῶντες ὁ φθαίων, μᾶ ἐχύος καὶ σώζων τὰς ἀναμέλποντας, εὐλογημένος εἶ Δημήτριε, ὁ νικήσας τὰς ἐχθρές σε δυνάμει Χριστᾶ.

Ο Ὗτος ὁ λαμπρὸς, καθ' ὁμοίωσιν Θεᾶ, ὁδεύσας πᾶσαν ὁδὸν ἀρετᾶς, δέδωκε τῷ αὐτᾶ ψυχῷ ὑπὲρ Χριστᾶ, καὶ μᾶ θανά-

τον

www.tezaurliturgic.ro

τον βλύζει, πᾶσι τὰ μύρα πιστοῖς. Εὐλογημένος εἶ Δημήτριε, ὁ συμμέτοχος τῆς δόξης Σωτῆρος Χριστοῦ.

Καύδαλα πάντα, τί ᾠδάνομοι ἐχθροὶ, προσάγετε τοῖς πιστοῖς· ὅλοι ταχεῖς ὑμεῖς, ἡμᾶς θανατῶσαι· ἀλλ' ἀφανίσθητε, σώζει μάρτυς τοὺς μέλποντας. Εὐλογημένος εἶ Δημήτριε, ὁ ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ φυλάσσων ἡμᾶς.

ΤΡΙΩΔΙΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΑ

ΤΟΙΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ,

Ποιηθέντα ᾠδὴ τοῦ αὐτοῦ πανσεβάστου Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης Κυροῦ Συμεών.

Εἰς δόξαν τοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου.

Τροπάριον, ὃ ἡ ἀκροστιχὶς, τῇ Δευτέρᾳ· συμφάλλεται τῷ κανόνι τοῦ Προφήτου Ἰωνᾶ, τῇ κ'. Τῷ τῶν ἄβατον.

Τῷ τῶν ἄθεον ἐγειρομένων θάλασσαν, Θεῖῳ αὐτοῦ ἐν αἵματι ἐξαφανίσαντι· καὶ ὁδεύσαι κατ' αὐτῆς, τὸν σεφανηφόρον ἰσχύσαντι Δημήτριον, Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Δίς.

Αἰγύπτου, Μάρτυς Θεοῦ παρεινώσεις, ὧν ὁ Χριστὸς ἐπτώχευσε, καὶ σὲ πλούτισε, διὰ αὐτὸν τῶν κοσμικῶν, δόξαν ὑποστείσασθαι, ἐν τῷ κηρύττειν τοῦτον, καὶ πάσχειν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Ἰακὼβ ἐσπούδασας, καὶ τῶν μορφῶν τῆς ἑαυτοῦ δόξης ἀπείληφας, τῷ παθόντι συμπαθὼν, καὶ πλουτήσας θείοις, θεὶς ἀθλητὰ διὰ αὐτὸν ψυχῶν εἰς θάνατον, καὶ ἀπαθὴς μόνος.

Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου.

Ὡς Ἰακὼβ σε διὰπορον, σὲ τὸν ἐχθρὸν περνίσαντα· ὡς Ἰωσὴφ τιμῶμεν τὸν σώφρονα, τῷ παθῶν βασιλεύσαντα, τὴν ἁμαρτίαν γὰρ Μάρτυς μὴ δηλωθεὶς, καὶ τῇ πλανῇ μάκαρ ἔλαβες ᾠδὰς τε νέμοντος πρὸς τοὺς ἀγῶνας τῶν χάριν, Δημήτριε καὶ σέφος ἄφθαρτον.

Ὠδὴ, ἡ. Ἔφριξε παίδων διαγών.

Ἔφριξε λόγων ἱερῶν, τὸ σοφώτατον τῷ σῶν τύραννος Μάρτυς· καὶ τίθησι φρενᾶ, ἐν αὐτῇ τε σφάττεσε λόγχαις δεινῶς· ἀκηράτε δὲ ἐκτεμνομένης πλευρᾶς, σὲ θαυμασίως μύρα ἀναβλύ-

βλύζεσι, τοῖς μέλπεσι πάντα τὰ ἔργα ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψοῦτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δίς.

Μᾶς μὲ φίλους ἀληθεῖς, τότε γνώσομαι, εἰ τὸν ἐμὸν ἐκ ψυχῆς, ποθήσετε Χριστὸν, τοῖς πολίταις ἔφη ὁ μάρτυς ἄθλων. συμφωνήσατε ἐν τῇ ἐνθέῳ πίστει, καὶ μὲ ὁρῶντες πάχοντα διδάχθητε, τὸν Κύριον γινώσκοντες τῶν ἁπάντων, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Πάλαι ἔμπαλιν φθαρτῆς, τοῦ Χριστοῦ ὄντι ἡ πίστις ὁμοίως· ὁ κλῆρος γὰρ αὐτοῦ, παρορᾷ τὰ κάτω ὡς πρόσκαιρα, ὁ ἐν μέτοχος τοῦ Χριστοῦ εἶναι θέλων, τὰ πάντα ῥίψας ἐμὲ μιμησάμενος, ὁ Μάρτυς ἐκβοᾷ ὑμνεῖτω, καὶ ὑπερυψούτω Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ, θ'. Ἐμεγάλυνας Χριστέ.

Τύπον Μάρτυς ἐκ ψυχῆς, βδελυξάμενος ἁμαρτίας, Χριστοῦ τῆς ἀφθαρσίας, δόξαν ἐκομίσω, ἀεί ζῶν. ὧν ἐκ σῶν λειψάνων, προχέεις ἅπασιν ἀφθόνως. διὸ σε δοξάζομεν, μέγιστε ἐν Μάρτυσι Δημήτριε.

Φορῶντες πρὸς ἐμὲ, κράζεις ἔνδοξε τοῖς διαβεβῶσιν ἀεί. μὴ ποθεῖτε τὰ φθαρτὰ, ἀλλὰ τὰ ἀρήνια καὶ ἀσινῆ· ἐμοῦ ὄπισω πάντες μέτοχοι γένησεσθε δόξης, καὶ τῆς ἀφθαρσίας δὲ συνεμοὶ Χριστοῦ ἀξιωθήσεσθε.

Ἐξαποστειλάριον ψαλλόμενον μέχρι τῆς θαμωνῆς.

Ὡς νυμφῶνα ὁρῶσα, τὸν τάφον Δημητρίε μου. καὶ ξένω προσεγγίσαι ῥερυπωμένος, ἐκπλυνόν με καὶ καθάρισον σύ, καὶ τὰ μύρα σου πλήρωσον.

Εἰς τοὺς αἴνους ὅτε στιχ. Αἱ Ἀγγελικαί.

Πᾶσα ψυχὴ ἐπιφραίνεται καὶ μέλπει, κλέος ἀθλητοῦ τὸν δοξάσαντα ἐν γῇ σε, καὶ ἐν τοῖς οὐρανίοις ἀθλοφόρε Δημήτριε. σὲ γὰρ τῇ σορῷ τῇ θαυμασίᾳ οἱ ἡδιωμένοι προσεγγίσαι, τῆς τοῦ μύρωνος, Θείας πληρώμενοι ὀσμῆς, Χριστὸν μεγαλύνουσι.

στιχ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Θέαμα καινὸν, τὰ ἄρρητα κηρύττων, κλέος ἀθλητοῦ, ὁ σὸς τάφος χειματίζει· πλήρης γὰρ ὠδίας ὑπερφάσεως καὶ τέρψεως. καὶ πλήρης ναμάτων ζωηρρύτων, ἐξεύσας ἐκ τότε πηγαζόντων, ἀναδείκνυται. εἰ γὰρ τοιαῦτα τὰ ἐν γῇ, τίνα τὰ οὐράνια;

στιχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς.

Μύρον ὁ Χριστὸς ἐκκενούμενον ἐκλίθη, χείων τὰς πίστεις, τοῦ τὸ Πνεύματος ἐλαίου· καὶ μύρον αὐτὸς ὤφθης, ἀθλοφόρε Δημήτριε, ἀεὶ ἐκκενούμενον καὶ μένον, καὶ τὰς καρδίας ἱλαρύνον, πίστων ἔνδοξε, μύροις τοῖς βλύζουσιν ἐκ σοῦ, καὶ θαύμασι πάντοτε.

Δόξα

www.tezaurliturgic.ro

Δόξα, καὶ νυῦ. Θεοτοκίον.

Λέξαι μι Ἁγνὴ, τὰς ἐκ βάθους ἱκεσίας, καὶ ἀπάλλαγὴν τῶν κακῶν μοι δίδε τροῖκα. πλήρης γὰρ ἐκ παντοίας, ἀνομίας τυγχάνω μοι δίδε τροῖκα. πλήρης γὰρ ἐκ παντοίας, ἀνομίας καὶ βέβηλος, ὑπάρχει μοι ἐκ παίδων ὁ βίος. δέξαι μι τοίνυν τὰς δεήσεις, ἃς προσάγω σοι, καὶ τὰς δακρύων σαλαγμὰς, Μαρία θεόνυμφε.

Διῳδίον· ἓ ἡ ἀκροστιχὶς τείτη τε, συμφάλλεται τῷ τὸ μεγαλομάρτυρος Ἀρτεμίε κανόνι, τῇ εἰκοστῇ.

Τῷ δόγματι τῷ τυραννικῷ, Δημήτριος ὁ μέγας μὴ ὑπείξας, ἐν τῇ φρουρᾷ καθειρχθεὶς τὸν Χειστὸν, ἀνύμνων ἐκραύγαζεν· ὑμνολογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Τραθυμίαν ῥίψωμεν μακράν, καὶ ταπείνωμεν, ὡς Ἰλαμπάσι τοῖς ὕμνοις, τῷ καθαρῷ ἀθλητῇ τὸ Χειστὸ, ὑπαντῆσαι χάλοντες, ὑμνολογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίε τὸν Κύριον.

Τκανόν σοι δῶρον ἐκ Θεὸ, ψυχῆς τὸ φῶς, καὶ τὰ μύρα τὸ σκήνες, ἅπερ παρέχεις ἀφθόνως ἡμῖν, ὡς πλεῖτον Δημήτριε, ὑμνολογεῖτε βοῶσι τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Πὸ πάλαιτον λόγε Θεϊκὸ, δεξάμενος, πολλαπλάσιον Μάρτυς, θεία δυνάμει ἐργάσω Χειστὸ, πολλὰς σώσας λόγοις σε, ὑμνολογεῖτε βοῶντας τὰ ἔργα τὸν Κύριον.

Ὠιδὴ, Θ'. Ἡ τὸν ἀχώρητον Θεόν.

Πούς μαθητὰς τὰς ἱερὰς κηρύγων ἐζήλωσας, καταγγέλων πᾶσι τὸν Κύριον, καὶ χαιρεσίως ἀθλῶν ὑπὲρ τέτε.

Ἐν τῇ ἐλεύσει τὸ Χειστὸ, ὡς μεσίτης μέγιστος, ἀθλητὰ τὸν ποίμνιόν σε λύτωσαι, τῆς ἐχάτης καπνείσεως Μάρτυς.

Ἐξαποστειλάριον, τὸ ὄπισθεν. Ὑποστίχ. τὰ ἑξῆς. αἱ Ἀγγελικαί.

Λόξης θεϊκῆς, ἐπληρώθης ἐν ὑψίστοις, καὶ ταῖς νοεραῖς θείαις τάξεσιν ὑπάρχεις, τῷ πνεύματι συγχαίρων, ἀθλοφόρε Δημήτριε. ἀλλὰ καὶ ἐν γῇ πολλῆς πληρῶται, τὸ θεῖον σκιρτῶς σε τῆς δόξης, χάριν ἄφθονον, καὶ μύρα βλύζον τοῖς πιστοῖς, οἳ πιστῶς σε μέλπομεν.

στίχ. Δίκαιος ὡς φοίνιξ ἀνθήσει, καὶ.

Ἅθρον καὶ κρηπὶς, ἀνεδείχθης εὐσεβείας, λόγοις ἱεροῖς, καὶ τοῖς ἄθλοις σε παμμάκαρ, καὶ μὴ τέλος πάλιν, τοῖς ἀμέτροις σε θαύμασι, καὶ τοῖς ἀναβλύζεσιν ἐκ πάφε, ἀπαύστοις μύροις σε Θεόφορον, οἷς Δημήτριε, πᾶσα σπείζεται ψυχὴ, πιστῶν καὶ δοξάζεισε.

στίχ. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτῦ.

Γένυς γηθρῶν ἐκφυεὶς τῷ φθειρομένῳ, γέγονας υἱὸς, τῷ ἀφθάρτῳ πατρὸς Μάρτυς. καὶ ὡς Ἀθανασίας ὁ Θεὸς πηγὴ πέφυκεν, ἅτω καὶ αὐτὸς ἀφθάρτων μύρων, ἄπαυστος σοφὲ βρύσις ὑπάρ-

χεις, ἐκ τῦ σώματος, ῥέων αὐτὰ διηνεκῶς, δι ὧν ἡμᾶς εὐφραίνον.

Δόξα, καὶ νυῦ. Θεοτοκίον.

Πάντας ἐλεεῖς καὶ οἰκτείρεις Θεοτόκε, τὰς ἁμαρτωλὰς, τὰς προστρέχοντάς σοι πίστει. ἔχεις γὰρ τὸ ἀπλάγχνα, καὶ τὸ δυσωπᾶσθαι συνδρομα. καὶ γὰρ τῷ Θεῷ σὺ πέλεις Μήτηρ, ἐλέες ὄντος καὶ ἰχύος, ἄπτως ἄβυσσος. καὶ τοίνυν οἰκτειρον κἀμὲ τὸν ἀμέτρως πταίσαντα.

Τελῴδιον, ἓ ἡ ἀκροστιχὶς, τετράδι ψαλῶ. συμφάλλεται τῇ κανόνι τὸ ὁσίε Ἰλαρίωνος, τῇ κά. Τῆς πίστεως.

Ἧς πίστεως ἐν πέτρᾳ ἐστηριγμένος, διήνοιξας τὸ στόμα σε καὶ πλατύνης, καὶ ἐφραναν τοῖς ἄθλοις σε τὸν Χειστόν σε, κράζων Δημήτριε, σὺ εἶ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σὲ ἔστι δίκαιος πλὴν σε Κύριε.

Δίς.

Ἐν πανοῖς τὸ γυμνάσιον τῦ τυράννε, ἐν γνώμῃ σωτηρίᾳ ψυχῆ λέθρῳ· ἀπέδειξας γὰρ Νέσορα σεφανίτην, δυσὶ Δημήτριε Λυαῖον θραύσαντα, καὶ Χειστός με δυνάμις, ἀνακράζοντα.

Πὸ δεινὸν βελοπτήριον τῦ δολίε. ὄργανον τὸν σκορπίον δρῶν οἰκεῖον, πειρᾶται σὲ τὸν δίκαιον διολέσαι. Χειστὲ, σφραγίδι δὲ τῦτον διέρρηξας, ὁ Χειστός με δυνάμις, κράζων Δημήτριε.

Ὠιδὴ, ἡ. Ῥῆμα τυράννε.

Ῥῆμα τυράννε, δεινὸν ἐκπεπλήρωται, καὶ βαλανείε βάλλεται καθειργμὸς σοὶς, ἐν αἷς σφάττεται Δημήτριος, βασιλέως φυλίσας τὸν πλανᾶν, καὶ κηρύσσων πάντα τὰ ἔργα, Κυρίε τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψῶτε εἰς πάντας τὸς αἰῶνας.

Ποκνᾶται, πλυδρὰς μύρον Μάρτυρος δεσποτικῆς Ἁγίας τὸ πάθος πλυδρὰς σαφῶς, Δημήτριε νεῦ ζηλώσαντος ἐξ ἧς ζῶντες κρουοὶ ἐῤῥύσαν Θεῖοι, τοῖς βοῶσι, πάντα τὰ ἔργα Κυρίε, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ δοξολογεῖτε τὸν τῦτε ἀθλοφόρον.

Ἄκρυα παύει νοσούντων Δημήτριος· δορυαλώτων λύειτε καὶ συμβίβει δεσμὰ ῥαδίως· καὶ πᾶς χαίζων ὁ ἁμάρτων δὲ, ὁ προστρέχων τῇ σορῷ τῦτε πίστει, καὶ κραυγάζων, πάντα τὰ ἔργα Κυρίε, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ δοξολογεῖτε τὸν τῦτε ἀθλοφόρον.

Ἐρρυήθης ὡς θύμα εὐπρόσδεκτον, καὶ ἐκ πανάγνων σπλάγχνων σε, λογχευθείσης πλευρᾶς σοφὲ, διὰ τὴν ὁμολογίαν σε, ἐκχυθὲν σε αἷμα αὐλίζεσθαι, καὶ ἐβόας πάντα τὰ ἔργα Κυρίε, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε, καὶ ὑπερυψῶτε εἰς πάντας τὸς αἰῶνας.

Ὠιδὴ, Θ'. Ψυχαῖς καθαραῖς.

Ψυχῇ καθαρθεὶς, ἐν ἀῤῥύπῳ σώματι, δῶρα προσενήνοχας ὡς παναμώμητε, καὶ ἀγνόπατε ἀθλήσας ταῦτα Χειστῷ, δι αὐ-

www.tezaurliturgic.ro

αὐτῷ καὶ νῦν αὐτῷ, καταξίωσον ἡμᾶς μάρτυς κράζειν· φεῦσαι τὸν λαὸν τοῦ σοῦ Χριστοῦ ὁ Θεὸς καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Γάμων μηδεὶς, καὶ δολερὸς καὶ ἄπιστος, χάειν Θεοδώριτον· ἀμφιγυοείπω νῦν. τὸ ἀείρρυτον τῆς μύρων τε καὶ θαυμάτων, Δημητρίε καθορῶν· ἰᾶται δὲ τοὺς πίστει βοῶντας· ῥῦσαι χαλεπῶν πανὸς, Χριστοῦ ἀθλητὰ καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Ἐγειρόντως, πᾶσι πιστοῖς Δημήτριος· τίμιον δῶρον φέρετε, πλῆθος, ἐμοὶ Χριστός· ὁ τὰ ἄμβρα χαρίσματα νέμων, ὡς οἰκείος ἀθλητὴς, τοῖς πίστει ἐκβοῶσι πρὸς αὐτὸν, φεῦσαι τοῦ λαοῦ τοῦ σοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς, καὶ σῶσον αὐτόν.

Ὦ τῆς θαυμασίας καὶ πολυδώρου χάριτος, ὦ πλουτεῖς Δημήτριε, ὅτι ψυχὴν τὴν σὴν, ἧς ἀντάξιος ὁ κόσμος οὐκ ἔστι μακάρ· καὶ τὸ σῶμα σεαυτοῦ παρέδωκας σφαγεὶς τῷ Χριστῷ σου, ῥῦσαι χαλεπῶν πάντος Χριστοῦ ἀθλητὰ, καὶ σῶσον ἡμᾶς.

Εἰς τοὺς αἴνους ὑπὸ εἱρμὸν, πλ. β'. Αἱ Ἀγγελικαί.

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ δι' ἡμᾶς τὸν ἐκχωρηθέντα, καὶ λόγχῃ πλευρὰν μὴ ἐκρασιν ζωὴν ἔχοντα, συὶ ὕδατι δὲ αἷμα, ἐξ αὐτῆς ἀναβλύσαντα, μάρτυς ἀγαπήσας καὶ ζηλώσας, καὶ τῇ πλευρᾷ λελογχεύμενος, μύρα πάσιν, βλύζεις Δημήτριε ἡμῖν, οἱ σὲ μεγαλύνομεν.

εἰρ. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ.

Ἤκμασε φοινικὶ, καὶ ἐξαίσια πολλάκις, καὶ παυθεὶς τὰ πρὶν μόνον ᾄδεται τῷ Κίσμῳ· σοῦ δὲ τὸ ξένον θαῦμα, καὶ ἀεὶ ᾄδεται, καὶ ἕως ὁρᾶται καθ' ἑκάστην, καὶ καταγγέλεται τῷ Κόσμῳ, ὦ Δημήτριε, βλύζον τὰ μύρα πάσι σοῦ, καὶ χαρὰν ἀκένωτον.

Θαυμαστὸς ὁ Θεός.

Ὅπως ὑπὲρ νοῦν, τῶν μαρτύρων ἡ σειρὰ, πῶς ἁπλεῶς, ταῖς βασάνοις ἐνεγκάντες, τῆς φύσεως ἠλάγησαν, ὥσπερ ἄλλοι τοῦ πάσχοντος. τούτων καλλονὴν σὺ ἀνεδείξω, δείξας τὴν πλευρὰν τοῖς λογχεύσασί σε, καὶ μίμησιν, τῆς τοῦ Σωτῆρος σε πλευρᾶς, ὦ Δημήτριε.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὸν Ἐμμανουὴλ, μετ' ἀνθρώπων γεγονότα καὶ τὴν χοϊκὴν ἐνδυσάμενον ὑσίαν, μόνη σὺ παρθένε, εἰς τὸν κόσμον προήγαγες, μόνη τὴν βροτῶν σὺ σωτηρία, καὶ μόνη δόξα ὑμνουμένη, πρεσβεύσον ἄκοιτον, Θεοκυήτορ Μαρία, ὑπὲρ τοῦ σῶσον με.

Κανὼν τέλειος, ἐξ ἡ ἀκροστιχὶς, Τῇ μακρᾷ πέμπτῃ, μακρὸν ὕμνον ᾄδω. Συμφάλλεται τῷ τὲ ἁγίῳ Ἀβερκίῳ, τῇ κβ'. ᾠδὴ ά. ἦχος, πλ. β'. Τμηθείσῃ τμᾶται.

Τμηθείσῃ ῥάβδῳ χίζεται ὑγρά· κύματα πλανῆς δὲ ξηραίνεται σαυρῷ· ὁ αὐτὸς Θεὸς, καὶ τότε ἐν Μωσῆ ποιῶν, καὶ Δημη-

μητρίῳ ξένα· ᾧδὴ ἐν ἑξαμφοτέροις νῦν πλέκεται, ἐνδόξως δεδόξασται Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Παρρησία τῆς ἀληθινῆς ζωῆς, ἐν σώματι σοφίας τοῦ Θεοῦ, παρεσκεύασε πολλοὺς τῷ ἑαυτῆς, θανεῖν ὑπὲρ τῆς δόξης αὐτῆς. διὸ ὃ καὶ ἐνηθλικότα Δημήτριον, ἐνδόξως ἐδόξασε Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὑσαγωγεῖ τῷ λόγῳ ἑαυτὸν, μὴ φθαρμῷ ὑξεπίζων ξάπεζαν, ἀθανάτου δὲ ὁ ὄντως ὁπλίτης Χριστοῦ, νέμει κρατῆρα ζυφῆς. διδάγμασιν ὑσεβέσι τὸν ἄκραζον, ἐνδόξως δεδόξασται Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Κατιδῶμεν πάντες ὑσεβεῖς, συγκαλυμμένοι τοῖς θαύμασιν ἀνωθεν, τὰ μεγίστα Δημητρίου, ἀγάπῃ θερμῇ, βοᾷ τὸν ἰδεῖν καὶ γνῶτε, ὅτι Χριστὸς ὄντως Κύριος, δοξάζων ἐν χάριτι, τοὺς τὸν δοξάζοντας.

Ὠδὴ, γ'. Κύριος ὢν πάντων.

Ὑγιὲς τῷ ὅλων, ὑπάρχων Χριστὸς, τὸν ἀγόνατον ὁ ἀγὼν ποθήσας, ἐν σοὶ κατῴκησε, καὶ τῷ πόθῳ διήγειρεν αὐτὸν, σαυτὸν ὑπὲρ αὐτοῦ θυσιάσαι, σφάττεται τυραννοις κράζοντα, τῇ πίστει σὺ ἐσερέωμαι.

Δίς.

Εὐσεβοῦς χωρεῖς ῥιφεὶς θεόθεν, τὸ οἰκεῖον ἀθλητὰ, ῥυσὸν δὲ τῷ Κυρίῳ ἐπαισας, ἐσφαγμένος Δημήτριε, αἷμα. αὐτῷ σὺ λογχεύθεις νυχαρίσεις, προσδέξαι βοῶν τὸ αἷμά μου. τῷ πόθῳ σου σὺ ἐκκέχυται.

Φρων ἀνὴρ, ἔφη Θεὸς οὐκ ἔστι, τὸν οἰκεῖον ποιητὴν μὴ σέβων, ὁ δυσσεβέστατος, σὲ κηρύττοντος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ξένα πράττοντός σε, ὡσωπήκεν, ὅμως ἐν τῇ σῇ χάριτι, καὶ πίστει ἡμᾶς σερέωσον.

Ὠδὴ, δ'. Προκατιδὼν ὁ προφήτης.

Προεγνωκὼς ὡς προφήτης, ἐν μυστηρίῳ λέγεις τῷ Νέσορι, Χριστὸν ἔχων βοήθειαν, ἔσο κραταιὸς, νικήσεις ἐν ἰσχύϊ τὸν Λυαῖον. τῷ μονοκρυεῖ ὑῷ δὲ τῷ Θεῷ, εἰς θυσίαν προσάξας τὸ αἷμά σου.

Πὶ τὸ πάσχειν παιδάζων, ὑπὲρ Χριστοῦ πολλὰς ἐπεσήμειζες, λόγοις σοφοῖς Δημήτριε, οἷς καὶ ἐκβοᾷς, παθεῖν ὑπὲρ Χριστοῦ λίαν ἐπεθύμησα. Τὸν μονοκρυῆ ὑὸν δὲ ὁ Θεὸς, ὑπὲρ πάντων εἰς θανατον δέδωκε.

Μεταλαβὼν ὑσεβείας, καὶ τοῖς λαοῖς αὐτῆς ἐκοινώνησας. Γεννήματα δὲ πνεύματος, ποιήσας αὐτὰς, τὸ μρυεῖν μετ' αὐτοῦ ἐπηγγείλω. τὸ μονοκρυὲς ὑὲ δὲ τὸ Θεῷ, μιμητὰς ἀπέδειξας Δημήτριε.

Ὅμα κράσας τὸν λόγον, πίνεις καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, Χριστὸς σοὶ φίλοις ἅπασιν, ὡς ἔθεσι Θεὸς, Θεῷ πατρὶ συ-

www.tezaurliturgic.ro

σωῶν εἰς αἰῶνας. τὸν μονογενῆ ζηλώσας ὑὸν ὁρῶν, ἐν μεθέξει υἱὸς Θεοῦ γέγονας.

Ὠδὴ, ε'. Τῷ σωδέσμῳ τῆς ἀγάπης.

Ὦ σωδέσμῳ τῆς ἀγάπης, δεδεμένος μάρτυς τοῦ κτίσαντος, πᾶσι Κύριον τῷ ὅλων, τοῖς λαοῖς Χριστὸν ἀνεκήρυττες, ὡραίους πόδας ἔχων Δημήτριε, εὐαγγελιζόμενος ἀγαθὰ πᾶσι.

Δίς.

Ἡ Προαιώνιος σοφία, ἡ συστήσασα τῷ ὑδάτων φύσιν, τὰς ἀβύσσους τῷ κειμένων καὶ θαλάσσας αὐτῆς τῆς γνώσεως, σοὶ παροχεύει ὕδωρ ζωῆς ἐκ γλώσσης, μύρα ἐκ σαρκός σου δὲ, βλύζειν παρέχων.

Μ Ἀθητὴν ἄλλον δεικνύει σὲ ζηλώσαντα ὁ δεσπότης τῶν, ὁ τῇ δόξῃ ἣν τῇ κάτω ὑπαλλάμπων, δεικνύσαι δέσμιος, καὶ σφάττῃ μάρτυς, μέσον εἱρκτῆς ἀδίκως, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ψυχὴν δίδως τῷ κτίσαντι.

Ὠδὴ, ς'. Ἄβυσσος ἐχάτη ἁμαρ.

Ἄβυσσος μεγάλη σὲ τῷ θαυμάτων κυκλοῖ τῷ κτίσιν, καὶ τὸν κλύδωνα τῷ νόσων παύει. ὡς Ἰωνᾶς ἐρρύθης, καὶ σώζεις ἐκ φθορᾶς, ὦ Δημήτριε.

Δίς.

Τ Ὕπον συ μὴ ἔχων ὑποκαθαίρων τὰς παύσας φαίνῃ, καθαρὸς ὢν ἀθλητὰ καθάπαξ. ἀλλ' ὃ καὶ πάντας ροπῇ σε τῆς ἰσχύος, ἐκ παντὸς ῥύπου ἔπλυνον.

Ὠδὴ, ζ'. Οἱ παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ.

Οἱ παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ, δρόσῳ Θεοῦ ἐκ ἐκφλέχθησαν, καὶ αὐτὸς νεκρωθείς, πεθαμμένος μύρα βλύζεις τοῖς φάλλουσιν, εὐλογητὸς εἶ Κύριε, τὸ κλεινὸ Δημητρίου Θεός.

Ἱκὰς καὶ κάραν σωτείβεις, δεινὸ σκορπίε Δημήτριε, ἐκζητοῦντος σοφὲ, τὸ δολίως σε προδοῦναι εἰς θανάτον, Χριστὸν τὸν πάντων Κύριον, καὶ Θεὸν καταγγέλοντα.

Ὑμῶν ὁ Χριστὸς συ φίλος, ἐβόας ἐκ ὑπολείψομαι. εὐφραινόμεθα ὄντως, καὶ θελήσας καὶ φόβῳ ἐλεύθεροι, τὶς καθ' ἡμῶν κραυγάζομεν; μεθ' ἡμῶν ὁ Δημητρίου Θεός.

Μ Εθ' ὅστις σε ἔφης ἔλθοι, παλαίων Νέστορ θρασύπτοι, τοῦτον δὲ πλήξας συ, ἐκ τοῦ βίου ἐκτείψεις ἐν χρόνῳ. Τοῦτο εἰπὼν εὐλόγησας δὲ, τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ καλῶν.

Ὠδὴ, η'. Νόμων παξώων.

Νόμων ἁγίων, συ ὑπεραθλῶν, τὰς ἐν Περσίδι νέας ἐκμιμησάμενος, τυραννοῦντος κατεφρόνησας, προσαγμάτων ἀθέων, καὶ κεκλεισμένος, ἐν τῷ βαλανείῳ, καὶ σφαγεὶς, τῷ δεσπότῃ ἁρμόδιον ὠφέλησας τὸν αἶνον, τὸν Κύριον ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε βοῶν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Δίς.

Οἱ δαιτυμόνες, τῷ μαρτυρικῶν, ἀγωνισμάτων πόθῳ συναθροιζόμενοι, οἱ φιλόχριστοι ἑπόμενα Δημητρίῳ ἐν πίστει. καὶ πληρωθέντες, ὧν αὐτῷ παρέχων ὁ Χριστὸς, Θείων μύρων καὶ χάρητος, εὐχαρίστως βοῶμεν, τὸν Κύριον. ὑμνεῖτε τὰ ἔργα, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἐ Δεξιοῦτο, τὸ ἀμόλυντον, τοῦ καθαροῦ σου σώματος βόλβολον, ἡμαγμένον δακτύλιον, ὑπὲρ πάντων ὁ λαὸς, καὶ ἐκ ἠδεῖτο, φράττων ἐν ἀπίστοις θαύματα. ὁ τῇ πλαγῇ ὑπέκυψε, καὶ ἀθλῶν ὁ πτοεῖται, τὸν κύριον ὑμνεῖτε κραυγάζων, καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ, θ'. Ξενίας δεσποτικῆς.

Ξενίας μαρτυρικῆς καὶ μυστικῆς ζαπέζης, ἐν παναγίῳ οἴκῳ ταῖς καθαραῖς ψυχαῖς, πιστοὶ πόθῳ νῦν μεταχωμεν, ἐκ τοῦ λελογχευμένου μύρου, Δημητρίου λαβόντες, ὃν μεγαλύνομεν.

Π Ἴπτε πᾶσι πιστοῖς, ὁ μάρτυς κράζει τὸν χαίρειν, ἐν παναγίῳ οἴκῳ, ἐν ᾧ κατάκειμαι, καὶ μυροβλυτῶ, κομίσασθαι, ἀβόλῳ εὐσεβείας πόθῳ, τὸ λαμπρὸν δὲ τοῦ θαύματος ἀνυμνήσατε.

Δ Ημιουργεῖ σὲ Θεὸς, καὶ τῇ ἀνάρχῳ σοφίᾳ δόξης ἐκπληροῖ μάρτυς, καὶ ἔργα δίδωσι τελεῖν θαυμασὰ Δημήτριε, λόγον ζῶντα καταγγείλας τὸν Χριστὸν, ὠκειώθης τούτῳ καὶ ἐδόξασαι.

Ὡς ἀνθρωπος ἐσφάγης, τῇ φύσει μάρτυς ὑπείκων, ὅπως ἀγνὸν τὸ σῶμα, ἔχων καὶ ἄφθορον, τὰ μύρα βλύζειν δὲ δεδόξασαι, Χριστὸν ζῶντα καὶ ὃν κηρύξας, ἐξ αὐτοῦ χαίρειν ὕρες ἄφθαρτος σώζεσθαι.

Εἰς τοὺς αἴνους, Ἀπὸ εἴκοσι. Αἱ ἀγγελικαί.

Θ Ἧς ὡς ἀληθῶς μύστ θαύματον παμμάκαρ, καθὼς ὁ Χριστὸς, ὃν ὑπέδυσας προφθη, ὁ εἰς ἐμὲ πιστεύων, κὰν μὴ ὄψεται θάνατον, ὅπερ καὶ ὁ πάφος σε πιστεύει, μύρα ἀναβλύζων ἀεννάως τοῦ σοῦ σώματος, νεκρὸς κειμένου, καὶ ζωὴν Δημήτριε βρύοντος.

Δίκαιος ὡς Φοίνιξ ἀν.

Γ Η͂ιον ὑδὼρ ἔχεις ἀθλοφόρε, πάντα ὑπὸ τῆς γῆς, ὥσπερ σκύβαλα ἡγήσω. Διὰ τὸν σὸν δεσπότην, καταλείψας Δημήτριε, καὶ μόνον αὐτὸν κερδήσας μάρτυς, διὸ ὅσε κόσμος ἅπας ἔχει, πλοῦτον ἄθλιον, τῆς θείοις μύροις σε χαρᾶς, ἐνθέου πληρούμενος.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς.

Ἦλθει ἀληθῶς, συ ὡραῖος χρηματίζεις, καὶ ὑπερκαλὴς καὶ τερπνὸς ὑπάρχεις μάρτυς. τὰ σοῦ ὁσμὴ δὲ μύρα, ὑπὲρ πάντα Ἀρώματα, δι' ὧν κατευφραίνεις καὶ μυείζεις, καὶ ἱλαρύνεις καὶ λαμπρύνεις, τοὺς ποθοῦντας σε, θείων μαρτύρων καλονὴ μέγις ε Δημήτριε.

www.tezaurliturgic.ro

Δόξα καὶ νῦν προέορτιον.

Ἥκει εἰς λαὸν, ἡ ναὸν ἐνδοξοτέρα. ἥκει εἰς αὐτὰ τὰ ἀθέατα τοῖς πᾶσιν, ἡ μόνη θεὸν πάντας, τῷ Θεῷ οἰκητήριον. χαῖρε ὁ Δαβὶδ σὺν τῷ κιθάρᾳ. χόρευε Ἀδὰμ μετὰ τῆς Εὔας, ἰδοὺ ἤγγικεν, ἐκ τῆς θεοπαίδος ἡμῖν αἰωνία λύτρωσις.

Τριῳδίον, ἔχει ἡ ἀκροστιχὶς, προσάββατόν τε. συμψάλλεται τῷ τῆς ἁγίας Ἀρέθα κανόνι, τῇ κδ'. Ὠδὴ ε'. Πρόσεχε ὀρθείζω.

Πρὸς σὲ προσφεύγω τὸν ἐξ ὧν κτίσεως, ἑαυτὸν τοῖς ἀνόμοις θελήσαντα ἐκδοῦναι, καὶ μέχρι σφαγῆς, εὐθαρσῶς ἀναθλήσαντα μάρτυς Χριστὲ, καὶ ἴασεις παρέχοντα Δημήτριε. Δίς.

Τυφθεὶς καθόλου, καὶ κεκαθαρμένος, μυστικῷ ἐν λουτρῷ, τοῖς θείοις αἵμασί σου, ὡς Χριστοκήρυξ, ἐκ πλευρᾶς σου χεθεῖσιν, αὖθις ἐπλύθης, καὶ σωδοξάζει Χριστῷ νῦν Δημήτριε.

Ὅρᾳ κράζεις, πάσχων μὴ πτοεῖσθε. νῦν γὰρ ἔφθασεν ὥρα, λογχεύσαι με φονεῦσαι χεῖρας ἀνόμων. πάντας δὲ μᾶλλον θανάτου ὅμως φρυρήσω. ὃς προσῆξα τῇ κτίσει ἐξ ἀπίστων.

Κοντάκιον τῆς Ἁγίας.

Τὸν δι' ἡμᾶς λογχευθέντα ἐμιμήσω Δημήτριε, αὐτὸν γὰρ κήρυττων ἐκ πόθου, ἐλογχεύθης καὶ ἔκραζες. εἰ καὶ τὸ σὸν φέρω πάθος, σὲ μετέχω τῆς ζωῆς ὁ Θεός μου.

Ὠδὴ, ἡ'. Στήλιτευθεῖσαν.

Στηλιτευθεῖσαν, τυραννικὸς μάρτυς πλανίου κατήχουας. ἐν τῷ Χριστῷ δὲ ἐγκαυχώμενον, ἀνόμως ὁ ἄνομος μανιόμενος ἐχθρὸς, κτεῖναι σε ζητεῖ, τὸν ζωὴν τὸν ἄνω ποθοῦντα, καὶ συνάγγελος Χριστὸν μεγαλύνοντα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἀπὸ καρδίας, σεαυτὸν τὸν φόβον ῥίψον ἔφης τῷ Νέρωνι, τῇ προσοχῇ δὲ μου ὁπλίσω. πειρασμὸς γὰρ οὐκ ἔσαισι, λυσίων φονεύσεις. τῷ ἰσχυρῷ γὰρ μεῖζον πτῶμα ἔσαι θεόθεν. καὶ Χριστὸν ὕμνει, σύλλογον τῶν σώζοντα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ἔβλυσεν ῥεῖμα, τῆς σῆς γλώττης, ἔποτε προῆλθε Δημήτριε. σὺ δὲ καρδίᾳ ἀγνοτάτῃ, καὶ τὸ σῶμα πανάμωμον. ἐδείχθης γὰρ τέκνον σαρκὸς ὅλως, ἐκ Θεοῦ δὲ ἐγεννήθης καθαρός. ὃν θείοις λόγοις καὶ ἄθλοις, ἐκήρυξας γνησιοφρόνως.

Ἀθυς σοφίας, μεταλαχὼν Δημήτριε, Θεοῦ γνῶσιν ἔβλυσας. ἄβυσσον ῥέεις ἐν τῷ μύρῳ ὡς ἀθανάτου ἀνθρώπου, καὶ ἄφθορος μένεις, σαρκὶ βρισμάκαρ, μὴ φθαρεὶς, θείαν δὲ χάριν νέμων πάσῃ τῇ κτίσει, ὑμνέσῃ τὸν Κύριον εἰς τοὺς αἰῶνας.

Παγορεῦσαι, Νέρων νίκῃ μὴ λογίσῃ Λυαῖε πώποτε. ὡς νεανίαν καὶ γὰρ, θάττον ἐκπηδήσας πτήσεισε, Δημήτριος ἔφη πλὴν τὸν βρόσεις, ἰσχὺν ἔχων τὸν Κτίσαντά με, ὃν πᾶσα κτίσις ὑμνεῖ, δοξάζουσα εἰς τοὺς αἰῶνας.

Ὠδὴ,

Ὠδὴ, ϛ'. Τὴν τιμιωτέραν.

Τὸν τετιμημένον ἐν ἀθληταῖς, ὡς λελογχευμένον δι' ἀγάπην τοῦ τὸ Χριστὸ, καὶ πλευρᾶς ἀφθόρε ἐκβλύζοντα τὰ μύρα, Δημήτριον τὸν μέγαν σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ λέθριον σμῆνος στρατιώτῃ, δυσσεβῶν ἀθέων μιαιφόνων στοματισμὸς, ἐπέσησοι μάρτυς, τὸ ὡς ἄνομον σφάττειν, τὸν δίκαιον σὲ μάκαρ, ὃν μεγαλύνομεν.

Ὅμως μὴ εἰδότες τὰς δυσσεβεῖς, ῥήσεις σου ἐνθέους, καὶ τὴν πίστιν τὴν Ἰησοῦ, ὡς ἄρσην ἀρνίον, σὲ ὑπὲρ τοῦ δεσπότου, κατέσφαξαν ἀδίκως, ὃν μεγαλύνομεν.

Οἷς ἔθνεσιν ἔκδοτον ἀθλητὰ, σὲ τοῖς ἀσεβέσι, κατασφάξαι ὁ δυσσεβὴς, παρέχε μὴ σέγων, τῷ χαίνοντί σου φθόνῳ, Δημήτριε παμμάκαρ, σὲ μεγαλύνομεν.

Κύκλωσαν θῆρες ὡς φονικοὶ. ἐκόντισαν λόγχαις, τὴν πλευράν σου τὴν ἱερὰν ἐφόνευσαν μάρτυς εἱρκτῆσε τὸν ἀθῶον, Δημήτριε γυναίως ἅπαντα φέροντα.

Εἰς τοὺς αἴνους ὑπὸ ϛ'. Αἱ ἀγγελικαί.

Ἄμπεις ἐν τῇ γῇ, ὑπερήλιον παμμάκαρ, τῷ λαμπρῷ φωτὶ, τῷ μεγίσασι ἀγώνων, καὶ ταῖς κηνοβόλοις ἀσπαῖς τῷ θαυμάτωσι, καὶ αἴγλαις λαμπραῖς τῷ θείων μύρων, καὶ ταῖς ἀσπαῖς τῷ πρεσβειῶσι. δι' ὧν ἐνδόξε, φθαίνεις τὰ πέρατα πιστὲς, δεινῶν ἐκλυβόμενος.

Δίκαιος ὡς φοίνιξ.

Νέος ἀληθῶς, μάρτυς ἄνθρωπος εἰδείχθης. πᾶσαν τῷ παθῶν ὑπορρίψας τὴν κηλίδα. καὶ ξύλῳ γεγομφωμένος τῆς ζωῆς ὦ Δημήτριε. ὅθεν καὶ ἱδρῶτας ἁμαρτίας, σύμβολα νεκρώσεως, ἐρρέεις, παμμακάριστε, ἀλλ' ἀφθαρσίας ἀληθῶς, δείγματα τὰ μύρα σου. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς.

Πᾶσα σε ψυχὴ, ποθεῖ μάρτυς ἐκ καρδίας, καὶ δικαίως σὲ ἐρᾷ, καὶ τὴν γλυκεῖαν, σὴν κλῆσιν, ἐν τῇ γλώσσῃ φέρει Δημήτριε, καὶ σὲ ὑπολαύσαι τῆς τῷ μύρων, γλίχεται χάριτος ἐκ πόθου. ὅπως ἐνδόξε, σὲ ἐμεγάλυνε Χριστὸς, ἐν γῇ, ὃν ἐδόξασας.

Δόξα καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Λεῦρο ἱερεῦ Ζαχαρία ἑτοιμάζω. ἄνοιγε ναὸν τὸ ἐνδότατα τῇ κόρῃ. εἰσάγαγε τὸν παῖδα, τῷ ἁγίων εἰς ἅγια. βλέπε τὸ Ἐφὼδ τὸ σὲ διδάσκων. μάνθανε βελῶν μυσηριῳδῶν. καὶ γὰρ πάρεσιν, ἡ ἀπ' αἰῶνος μυστικῶς δηλουμένη λύτρωσις.

Κυνῶν τέλειος. Συμψάλλεται τῷ τῶν ἁγίων Νοταρίων, τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ. πλ. β'. Κύματι θαλάσσης.

Ἅλλισε μαρτύρων, ἐπαίνιον μέλος, καὶ ὑπακόϊον, ἄσμα νῦν προσδέξαι, ὁ τῇ σφαγῇ σου τὸν λόγχῃ, τὸ Χριστὸ σου μιμησάμενος, καὶ θανάτῳ νεκρώσιν, ζωοποιὸν Δημήτριε.

www.tezaurliturgic.ro

Δίς.

Τ'Νω θείᾳ δόξῃ, καὶ κάτω τοῖς μύροις, οἱ ἐπουράνιοι καὶ οἱ ὑπήγειοι, κεκοσμημένον ὁρῶντες, ὐφημνοῦσί σε Δημήτριε. τῇ ψυχῇ δὲ πάμφωτος σαρκὶ δὲ τελεῖς ἄφθορος.

Τ'Νασε τῷ πίστει, τῷ κοσμῳ γνωείσῃ, καὶ τῷ ἀγάπησιν, πληροῖ σε μύρων Χριστὸς, ἀπὸ τῆς σῆς πλευρᾶς μάρτυς, βλύζειν ταῦτα θαρσύμβους, καὶ τῷ τάφῳ κείμενος, ῥέεις ζωὴν Δημήτριε.

Ὠδὴ, γ'. Σὲ τὸν ὑπὲρ ὑδάτων.

ΓΕ' τὸν πεφιλημένον, ὡς παναγιον Χριστῷ καὶ ἐσφαγμένον. ἡ σύμπασα ὁρωσα, ἐκ τάφου μύρα ἐκβλύζοντα, Χριστῷ κράζει Δημήτριε, ὐκ ἔστιν ἅγιος, πλὴν σε Κύριε φιλάνθρωπε.

ΓΥμβολα σῆς ἀγνείας, ἀνέδωκεν ἐκ σε ὑδάτι μύρα, Χριστὸς τῷ κεκρυμμένῳ, θείαν ἐν σοὶ χάριν φαίνοντα, τοῖς κράζουσι Δημήτριε, ὐκ ἔστιν ἅγιος, πλὴν σε Κύριε φιλάνθρωπε.

ΗΝοιξας πὰς ἀγκάλας, καὶ δέδεξαι τὰς σφαγὰς τῇ πλευρᾷ σε. ἐν νεκρωθεὶς δὲ μάρτυς, δίχα ταφῆς τε καὶ μνήματος, ἐρρίφης κράζων ὠδοζε, ὐκ ἔστιν ἅγιος, πλὴν σε Κύριε φιλάνθρωπε.

ΜΝῆμα σὸν ἀπεδείχθη, καὶ τάφος σε τὸ φρέαρ, ᾧ ἐρρίφης. ἐν δὲ ἡ Θεία χάρις, ταῖς ἐνεργείαις σὲ ἔδειξε, τῷ μύρων θαυμαζόμενον, ἐν νῦν πᾶς θαύμασι, καταλάμπει σε Δημήτριε.

Καθίσματα, ἦχος, ά. Τὸν τάφον σε Σωτῆρ.

ΓΙνδότι μὲν Χριστὸς νεκρωθεὶς ἐνεκλήθη, Δημήτριε σοφὲ, ἐν ἀτρώμασι θείοις, ἐτάφη ὁ ὑπέρθεος, σὺ δὲ ἄταφος ἔμεινας. εἰς τὸ φρέαρ δὲ, ἐκρριφεὶς δι' ἐκεῖνον, ὡς ἀρώματα μύρα λαμβάνεις ἐκ τότε. ὦ μύρον τὸ ὄνομα.

Ὠδὴ, δ'. Τῷ ἐν σαρκὶ σε θείαν.

ΤΗ'ν ἐν σαρκὶ φρικτὴν ἐκκένωσιν, σὲ δεσπότα ζηλῶν, ἔλαμψας ἐβόας, τῷ μώλωπι ἰάθημεν τῷ σῷ λυθεὶς, καὶ πόθῳ σε τὸ πάθος καὶ τὸτο δέχεσθαι.

ΓΒόθυνον ὠδοζε παρέλασας, τῆς ὀγδόης ζωὴν βιώσας θείοις ἔργοις. παρεῖδες δὲ τὰ πρόσκαιρα, καὶ ὅλος καινὸς, ἀπεδείχθης ἀγνείᾳ καὶ θείοις αἵμασι.

ΓΩμαλαιότατον τὸν Νέσορα, νικητὴν δεινῆ Λυαίᾳ ἀπειργάσω, ὃν ῥίζας διεσπάραξε ταῖς σαῖς προσευχαῖς, καὶ σφαγεὶς Χριστῷ μάρτυς ὤφθη ἀοίδιμος.

ΟΡμήσας δόλῳ θανατῶσαι σε, ὁ σκορπίος νεκρὸς ὡράθη φθαυτίκα, ἰδὼν θεοφόρητον σὲ καὶ φωταυγῆ, καὶ σαυρῷ τὸ Χριστῷ πίπτει καὶ ὁ νοήμων.

Ὠδὴ, ε'. Θεοφανείας σε Χριστέ.

ΘΕοφανείας τῷ Χριστῷ, ὡς ἀληθῶς ἐξεικόνισμα ὤφθης, καὶ ἐδείχθης φῶς λαοῖς Δημήτριε, ταῖς νυκτὶ τῆς πλάνης καθυδύσασι, ὃς ἀνέστησας πρὶν νεκρὰς ζωώσας λόγοις σε, καὶ νῦν ἐκ μνημείου σοῖς μύροις τὰς ἐν τῇ γῇ, πάντας διφραίνεις πιστούς.

ΗΕός ἐδείχθης ἀληθῶς, τὸν ποιητὴν σε βροτὸν γεγονότα, τῆς πλευρᾶς τῇ λόγχῃ μεμυσάμενος. καὶ τὸ τότε φαινεις μυστήριον. ὁ δεσπότης δὲ λογχευθεὶς, ὕδωρ σοὶ αἵματι, ζωὴν ἡμῖν βλύζει, καὶ σὺ τὰ μύρα πιστῶν εἰς ἰατήριον.

ΔΙὰ θανάτε τρὸς ζωὴν, ἐκ σφαγῆς τρὸς χαρὰν μεταβαίνεις. ἀθανάτε δὲ ζωῆς δωρήματα, ὁ μόνος ἀθανάτος νέμει σοι. καὶ τὸ σῶμά σε μὴ φθορᾶς ὤφθη ἀμέτοχον, ψυχὴ δέ σε δόξης πληροῦται ἐν ὐρανῷ, Θεῖε Δημήτριε.

ΕΚλογχευθείσης ζῶν πλευρᾶς, καὶ λογχευθεὶς τὴν πλευρὰν Χριστὲ πόθῳ, ἐξ αὐτῆς τῷ μύρων τὴν ἀνάβλυσιν, ἐκομίσω μάκαρ Δημήτριε. καὶ ὑπνώσας οἷα νεκρὸς ὑπὲρ τὴν φύσιν, ζωῆς νέμων ζωὴν πᾶσιν ἐκ τάφου, ῥῶσιν ψυχῆς τε καὶ τῶ σώματος.

Ὠδὴ, ς'. Συνεχέθη, ἀλλ' ὐ κατεχέθη.

ΓΥνελήφθης, σαρκὶ ὐκ ἐδέχθης, ὅλως τῆς πλάνης ταῖς σειραῖς. σὸν γὰρ ποθῶν Δεσπότην, σαυρωθέντα λογχευθέντα ζῶντα, ὡς δεσμὸν μάρτυς τὸ σῶμα κατέλιπες, καὶ ἐβόας τοῖς σὲ θανατῶσι, πάντες μισοῦντές με, ἄρχοντες δωρεὰν, νῦν δὲ Χριστὸν νεκρώσατε σφάττετε.

ΤΝηρέθης, ἀλλ' ὐκ ἐχωρίσθης, ὅλως τῆς ἀγάπης Χριστῦ. διὸ ὁ καὶ νεκρωθεῖσα, σὰ ἡ σὰρξ ὡς λογχευθεῖσα μάρτυς, ὁμῦ καὶ αὕτη, τῇ ψυχῇ τῇ θείᾳ σε, κεχαρίτωται καὶ ἐδοξάσθη. ἐν ἑκατέροις γὰρ ὁ Χριστὸς ἐνεργεῖ, μύρα τῇ σαρκὶ, καὶ φῶς τῷ πνεύματι.

ΡΡροτοκτόνον, καταργήσας ὄφιν, μάρτυς τῇ λόγχῃ τῆς πλευρᾶς. εἰ γὰρ καὶ ἔπτυσε θανατῶσαι τὸ Χριστὸ ὁπλίτα. ἀλλὰ ἐκ τότε μᾶλλον ἔτος τέθραυσαι. οἱ πιστοὶ δέ σε ὡς τὰ πάθη ἀναζωόμεθα. ἀθανάτε ζωῆς, ἀπαρχὰς ταῖς μύροις σε λαμβάνοντες.

ΔΑσιλέα, τὸν τῆς ἁμαρτίας, ἅμα τυράννῳ ἀναιρεῖς, σὺ γὰρ θανὼν ταῖς λόγχαις, πάλιν ζωῆς θεαρχικὴν δυνάμει, καὶ ἀφθαρσίας σύμβολα ἐπλύτησας. διὸ ὧν πέπεισται καὶ ζωοῖς πάντας, πιστὸς Δημήτριε, λύων πάθη δεινὰ, καὶ ψυχὰς διφραίνων, ὡς ζῶν πανότατε.

Κοντάκιον.

ΤΟν ἄφθαρτον καὶ ζῶντα Χριστὸν ποθήσας, ταῖς λόγχαις κατεξώθης καὶ ἐνεκρώθης. ἐν τῷ φρέατι δὲ ἐρριψαι μὴ ταφεὶς μύρων ἄφθαρτος. ἐκ τάφου δὲ σεπτὰ ἔβλυσας μύρα, χάριν χορηγῶν τοῖς ἐκβοῶσι. Ταῦτα σωματος εἰσὶ τὰ παράγνα Δημητρείᾳ, ἐν ᾧ Χριστὸς ἐδοξάσθη, ὁ ζῶν ἀνάσσας τεμήμερος.

Ο' Οἶκος.

Ο' Κατέχων τὰ σύμπαντα ἐν τῇ δρακὶ ἐσαυρώθη. ὃν ὑμνείτω ἡ κτίσις. τοῦτον ὧν ζηλῶν Δημήτριος ἐν σαυρῷ λελογχευμένον, ὧν ἔρωτι τὰς ἀγκάλας ἐξέτεινε, καὶ πλευρὰ τὰς λογχεύσεις ὑπεδέξατο. ῥιφεὶς δὲ ὡς νεκρὸς, τῷ φρέατι συγκέκλεισαι, καὶ ὡς θά-

www.tezaurliturgic.ro

λαταν ἔβλυσε, ῥεῖθρα μύρων ἀκεώπτα. Θαυμάτων δὲ πηγαὶ ἐξε-
δόθησαν, καὶ σώματα καὶ πνεύματα ἰάθη πολλῶν. ἡ πλανὴ δὲ πά-
ντα διώκοντες. πιστοὶ δὲ μύροις χράζομεν. παῦσαι σώματος εἰσὶ τὰ πανά-
για Δημητρίε, ἐν ᾧ Χριστὸς ἐδοξάθη, ὁ ζῶν αἰῶνας ξημέρος.

Ὠδὴ, ζ. Λ῎φρασον θαῦμα.

Τ῎φρασον πέρας, σὺ τὸν Λυαῖον καπέρεψας, σαῖς πρεσβείαις
Νέσορα φρενῶν, καὶ νῦν Χριστὸν, σφάττη ζῶν Δημήτριε, καὶ
ἀναβλύζεις ἡμῖν τὰ θεῖα μύρα τοῖς βοῶσι, Χριστὲ εὐλογητὸς εἶ.

Τ῎ξωται ὄφις, καρδίας Δημήτριε, ὡς ἐρώθης λόγχη τὴν
πλευράν, καὶ πίπτει δεινὸν δαιμονίων σύσημα. οἱ δυσεβεῖς
δὲ διφαίνονται σοῖς μύροις, ἐκβοῶντες Χριστὲ εὐλογητὸς εἶ.

Ὁ῎λβιος πάφος, ὄντως ὁ σὸς ὦ Δημήτριε, ὁ νεκρόν σε ἄφθαρτον
πλυτῇ, καὶ ζωῆς κρηνὺς, βλύζων μύρα ἄπαυσα, τοῖς ἐκβοῶσι
Χριστὲ εὐλογητὸς εἶ.

Ὁ῎μοις ἀνθρώπων, ἀκολυθῶν μάρτυς ἔδοξε, ἐν τῷ πάφῳ
κρύπτη ὡς θνητὸς, τὸν δὲ πηγὴν, μύρων φαίνεις ἄφθονον, εἰς
σωτείαν ἡμῶν τῷ μελῳδοῦντων, ὁ Θεὸς μεθ᾽ ἡμῶν τὸ Δημητρίε.

Μ῎ία ἡ δόξα παῦσις ἰᾶτε καὶ πνεύματος, ἣν κηρύττεις καὶ παύ-
της σοφὲ, πλεσίως τυχὼν, μέγισε Δημήτριε, καταφωτί-
ζεις τοὺς πίστει μελῳδοῦντας, ἡ τειὰς ὁ Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ὠδὴ, ἡ. Ε῎κστηθι φείττων ὁρατέ.

Φ῎ριξε σμιλῶος δυσμενὲς, καὶ κατηχυώθη δὲ τῷ δαιμόνων ἡ πλη-
θὺς, ἰδοῦσα τὸν ψυχικόν σε βαίνοσαν εἰς ὁρατὰς ἐν φωτί. ἐκ
πάφε μικρὰ δέ σε τὸ σῶμα, τὰ μῦρα ἀναβλύζει, οἱ πιστοὶ δὲ
βοῶμεν, τὸν Χριστὸν ὑμνεῖτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τ῎ελυσαι σώματος θνητὸ, τὸν ἐπουράνιον δὲ ἀπείληφας ζωὴν.
Λ᾽δὰμ ᾧδὸν τὸν νέον μιμούμενος, λόγχῃ ἐρώθης πλευρὰν, καὶ
μύρεις Δημήτριε ἀπαύστως, φρενῶν τοὺς μελῳδοῦντας, ἱερεῖς εὐλο-
γεῖτε, καὶ ὑπερυψᾶτε Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Π῎λεις τῷ σώματι νεκρὸς, ὁ Λαὸς δὲ ὁ σὸς ἀεισθίως ὢν πα-
σός. Λαβὼν ᾧδὸν τὸν χειρὸς δακτύλιον, καὶ τὸν χιτῶνα τὸν σὸν,
θαυμάτων πληθὼν ἐκ τούτων πράττει, καὶ τὸν Χριστὸν κηρύττει, καὶ
ἀθλεῖ ὑπὲρ τούτε. αὐτὸν καὶ σὲ μάρτυς Δημήτριε τιμῶμεν.

Ὠ῎ Τῶν χαρίτων τῷ ἐν σοί. ὦ τῆς ἀγνείας σε, ὦ σφαγῆς
ὑπὲρ Χριστὲ. ἰδοὺ γὰρ ὑπὸ γλῶ μᾶς τέθεισαι καὶ συγκαλύπτη
χοΐ, τὸ σῶμα θνητὸν ὡς κεκτημένος. ἀλλ᾽ εἰς τὸν κόσμον φθανεῖς,
ὥσπερ Ἄγγελος μάρτυς, καὶ διωθίζεις Χριστὸν τοὺς ἀνυμνοῦντας.

Ὠδὴ, θ᾽. Μὴ ἐποδύρε με μῆτερ.

Μ῎Η αἰῶ ὦ πατείς με, ὑπαχθεῖσα τυραννοις. ὧν δι ἐμὲ ἀ-
παλαγὼ δύρειν ἐπιζητεῖς. ἐκλυζώτ᾽ μαι γὰρ καὶ νῦν ἐκ
θλίψεων, καὶ πληρώσω ἐνθέων ἀγαθῶν, καὶ φυλαξω καὶ σώσω
λέγει Δημήτριος.

Ε῎πὶ

Ἐ῎πὶ ταῖς σαῖς μεσιτείαις, τῇ δεινῶν λυτρωθεῖσα, ὑπὸ τὰς σὰς
διεφυλάχθω πτέρυγας ἀεί. νῦν δὲ ᾠδὴ δόξαν, ἀναμέσον
τῶν δεινῶν, προβυμῶν ἀθλίως, προσρέχω ἐπὶ σέ, καὶ κραυγά-
ζω, βοήθει μοι ὦ Δημήτριε.

Η῎ με καλύπτει καὶ πάφος, ἀλλὰ πλήρης ὁ Κόσμος ἐμῆς ὀσ-
μῆς τῆς ἐκ τῶν μύρων χάριτι Χριστε. μὴ φοβᾶ ἂν πατείς
με ἐμὲ κατέχυσα. τοὺς ἐχθρούς σε ᾠδὴ πάπας πατῶ ἐν Χριστῷ,
καὶ φυλάξω καὶ σώσω σὲ τοὺς τιμῶσαν με.

Γ῎αλλιάσθω γῆ πᾶσα, Θεσσαλονίκη χαῖρε ἡ εὐσεβής· ὁ γὰρ
Χριστὲ ὁπλίτης ὁ λαμπρὸς, μετ᾽ σὲ οἰκεῖ φρενῶν, καὶ σώ-
ζων σε. τοὺς ἐχθρούς σε σωτείβων, πλυτῶν σε ἀγαθῶν. ᾧ καὶ
πράζει τιμῶσα χαίρος Δημήτριε.

Εἰς τοὺς αἴνους ὁπὸ στιχ. Αἱ Ἀγγελικαί.

Χ῎αίρος ὁ κλεινὸς ἐν τοῖς μάρτυσι καὶ μέγας, ὄντως ἀθλητὴς,
καὶ τῆς πλανῆς καταλύτης, Δημήτριε τερσμάκαρ, ὃς τὸ αἷ-
μα ἐξέχεας, ὑπὲρ τὸν Χριστὸν τὸν ἐρωτάσε, φρύριστον ἡμᾶς τὰς
ὑμνητάς σε, θερμῶς ψάλλοντας, Δημητρίε βραβευτὴς Χριστὲ δό-
ξασοι.

Δίκαιος ὡς φοίνιξ αὐ.

Ἧ῎εσαι πᾶ τῆς γῆς καὶ πληροῖς τὴν οἰκουμβίην, Η῎λιος γλυκὺς,
ὥσπερ ἄλλος καταλάμπων, Δημήτριε τὸν κόσμον, καὶ διώκων
τὴν ζόφωσιν, Θαύμασιν ἀπείρους ὡς ἀκτῖσι, μύρων ταῖς ὀδμαῖς
ταῖς πεμπομβίαις, ἐκ τᾶ πάφε σε. ὧν περ Χριστὸς πηγὴν αὐτὸν
εἰς δόξαν σὴν ἔδειξε.

Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς.

Π῎ανηγυρικῶς, πᾶς πιστὸς εὐφρανθήτω· οἱ ἐκ τῶν κώμων δεῦ-
τε ἥκετε προθύμως. σωθράμετε οἱ πάντες, τὸν προστάτην
τιμήσατε. πόλις ἡ λαμπρὰ Θεσσαλονίκης, χρόπτον φαιδρῶς τὸν
μυροβλύτην, τὸν Δημήτριον, τὸν πατειώτην καὶ θερμὸν, ὑμῶν
ἀντιλήπτορα.

Δόξα.

Λ῎εῦρο ἀθλητὰ, ἐπφάνθη καὶ πάλιν, ὡς ποτὲ τὸ πρὶν, τοῖς
πιστῶς σε δεομβίοις, ἐπίσκεψαι καὶ πάλιν, τὴν κληθεῖσαν
πατρίδα σε, ταύτης τὸν ζυγὸν ἐπικρίζων, ὃν ὑπὸ πολλῶν ἕλκε
πταισμάτων, καὶ ἀξίωσον, διαρεσθσαν σοι τελεῖν, ἀεὶ τὴν Κυρί-
ευειν.

Καὶ νῦν.

Τ῎εμοι ζυγὰς, ὦ Ἰωακείμ καὶ Ἄννα. κάλεσον ὁμᾶ, τὰς τεσ-
σαρίδας τὰς κύκλω. ὑπαίαφον λαμπάδας, τὴν παρθένον δι-
δέπτσον. ἔξαρχος Δαβὶδ χορᾶ τᾶ μέλος, αἴωθεν χορείαι τῇ
Ἀγγέλων, συγχορεύσατε, ὁ τῷ Θεῷ ὄντως λαός, τῷ ναῷ εἰσέρ-
χεται.

www.tezaurliturgic.ro

ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΟΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Τὰ ΣΤΑΥΡΙΚΙΟΥ

Λόγος εἰς τὰ Θαύματα τοῦ Μυροῤῥόου

ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ἀπὸ τὰ ὁποῖα, τὰ μὲν μερικὰ, ἐγράφησαν πρὸ τοῦ ἐν Μοναχοῖς Δαμασκηνοῦ τοῦ ὑποφήκονε καὶ Σπηλίτε· τὰ δὲ λοιπὰ, εἰσὶ ταῦτα.

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ἐκίνησαν οἱ Ἄβαροι μὲ φοβερὸν ἑκατὸν χιλιάδες, καὶ κυρσεύοντες τόπους πολλοὺς, ἔφθασαν καὶ εἰς τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονίκην, τὴν κληρονομίαν καὶ πατρίδα τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου· οἱ ὁποῖοι, ἔξαφνα περιεκύκλωσαν τὸ κάστρον, καὶ παρευθὺς ἔβαλαν σκάλαις, καὶ ἀνέβησαν εἰς τὰ τειχόκαστρα. Ὁ δὲ Ἅγιος, πάραυτα ἐφάνη ὡσὰν ἁρματωμένος στρατιώτης, καὶ κατέσφαξε πολλούς· οἱ δὲ λοιποὶ, ἔφυγον μακρόθεν τὸ κάστρον, καὶ ἔκαμαν καλύβας, καὶ ἐκάθηνται. Καὶ καθεζόμενοι, ἐκατεσκεύαζαν πᾶσαν ἑτοιμασίαν τοῦ πολέμου. εἶπα, ἔκαμαν καὶ πύργους ξυλίνους, ὑψηλοτέρους ἀπὸ τοὺς πύργους τοῦ κάστρου. ἤφεραν δὲ καὶ πέτραις πολλαῖς, ὅπου ἤθελαν, διὰ νὰ πολεμοῦν· καὶ ἔτσι ἔβαλαν εἰς τοὺς πύργους ἄνδρας τεχνίτας, νὰ σφενδονίζουν μέσα εἰς τὸ κάστρον· καὶ τόσον πολλὰ πυκνὰ ἐπεξοβολοῦσαν, ὥστε ἐχάλασαν τὰ φυλάγματα ἀπὸ τὰ τειχόκαστρα, καὶ ὅλον τὸ κάστρον ἐπαράχθη, καὶ ὅλοι ἐβρέμον καὶ ἐφοβοῦντο τὸν μέγαν κίνδυνον, ὁποῦ τοὺς ἐπανέβη. Τοῦτον τὸν μέγαν κίνδυνον βλέποντες οἱ Θεσσαλονικεῖς, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἀντισταθοῦν εἰς τοὺς πολεμίους, ἔῤῥιψαν ὁλουθυμεὶ τὴν ἐλπίδα εἰς τὸν Ἅγιον, καὶ αὐτὸν ἐπαρακαλοῦσαν, νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Ὁ δὲ

δὲ Ἅγιος, ὡς ἕτοιμος βοηθὸς, πάραυτα τοὺς ἐβοήθησε. Καὶ ἀκέσατε μὲ προσοχὴν τὸ παράδοξον.

Παρακίνησε τοὺς πολίτας, καὶ δύηκαν εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη τοῦ κάστρου, νὰ ἐναντιωθοῦν τοὺς πολεμίους· ἐφάνη δὲ καὶ ὁ Ἅγιος εἰς τὴν μέσην τους, καὶ ἐπῆρε μίαν μικρὴν πέτραν, καὶ ἔρριξεν εἰς αὐτὴν, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ εἶπε Δημήτριε, βοήθει· καὶ ἔῤῥιψε τὴν πέτραν. Καὶ διὰ θαύματος ἐκείνος ὁ ἄξιος πολλῆς τιμῆς λίθος, ὁποῦ εἶχε τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου, ὡς ἐνδεδυμένος πολλῆς χάριτος, καθὼς ἔῤῥίφθη, ὑπῆγε ἴσια εἰς τὰς μεγάλας σωρὰς τῶν πετρῶν, ὁποῦ εἶχαν οἱ ἐχθροὶ συναγμένας, καὶ διεσκόρπισεν αὐτὰς, καὶ ὅλας τοῦς τέχνας τοὺς τοῦς ἐκαταπάτησε· καὶ ὁ κόπος, καὶ αἱ τέχνες τῶν βαρβάρων, εἰς τὰς κεφαλάς τους ἐγύρισε. καὶ ὅλαις αἱ κατασκευαὶς τους, ἀνενέργητους ἀπόμειναν. Οἱ δὲ Θεσσαλονικεῖς, βλέποντες τὴν βοήθειαν τοῦ βαρβάρων, καὶ λαβόντες θάῤῥος, ἐσφενδόνιζαν ἀκαπαύστως ἀπὸ τὰ τειχόκαστρα. Βλέποντες δὲ οἱ βάρβαροι τὰς μὲν πέτρας μικρὰς, τὴν δὲ δυνάμιν τους μεγάλην, ἐθαυμάζενταν καὶ ἀπορῶσαν. ἐπῆραν δὲ καὶ εἰς τὰ χέρια τους ἀπὸ ταῖς πέτραις, καὶ βλέπουν, καὶ ἦτον γραμμάριας. Καὶ τότε ἐρώτισαν σὰν, ὁποῦ τὸν εἶχαν ἀπὸ τὰ χωρία σκλαβωμένον, τί λέγουν τὰ γράμματα; Καὶ ἐδειξέτους τὴν ὑπόθεσιν· καὶ ἐθαύμασαν, καὶ ἀπόρησαν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, πῶς μόνον τὸ Ὄνομά του ἐπικαλέμενον, βοηθεῖ τοιουτοτρόπως! Καὶ ἔπαυσαν πολεμοῦντες.

Ἕτερον Θαῦμα.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν, πάλιν ἐσυνάξαν ἄλλα στρατεύματα φοβερώτερα, καὶ ἦλθον κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης. Καὶ ἐξαίφνης φαίνεται ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ὡσὰν ὅτι ἐξέβαινεν ἀπὸ τὸ κάστρον μὲ φοβερὰ ἀμέτρητα. Καὶ ὡς τὸν εἶδον, ἔφυγαν εἰς τὰ ὀπίσω, χωρὶς νὰ τοὺς διώκῃ τινάς· καὶ ἄφησαν τὰ φαγητά τους, καὶ τὰς καλύβας τους, καὶ τὰ ἁρματά τους. Καὶ ἔτσι ἐλυτρώθη ἡ πόλις ἀπὸ τὸν μέγαν καὶ φρικτὸν ἐκεῖνον πόλεμον, καὶ ἐδόξασαν ἅπαντες τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον ἐμεγάλυνον, εἰς τὸ Θαῦμα ὁποῦ ἔδειξε. Διότι, καθὼς ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ὅπου τὸν πάλαι Ἰσραὴλ ἔσπρωξε τὸν Ἠλίου, ἕως ὁποῦ ἐφόνευσε τὸν Ἀμαλήκ, καὶ τὸ στράτευμα αὐτοῦ ὅλον· ἔτσι καὶ ὁ ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὴν πέτραν ὁποῦ εἶχε τὸ ὄνομά του γεγραμμένον, ἐγύρισεν εἰς τὰ ὀπίσω ταῖς πέτραις ὁποῦ ἔῤῥιχναν οἱ ἐχθροὶ κατὰ τῆς πατρίδος του. Ἐδώκετο ὁ Ἅγιος καὶ ἀλλοιοτρόπως νὰ κάμῃ τὴν λύτρωσιν, νὰ δώσῃ θειλίαν εἰς τοὺς ἐχθρούς, καὶ θάῤῥος εἰς τὸν λαόν του, νὰ καταπόψουν καὶ νὰ ἀφανίσουν τοὺς ἐχθρούς· ἀλλὰ ἔτζι ἐφάνη τὸν Ἅγιον, διὰ νὰ δείξῃ τὴν παῤῥησίαν

τὴν

www.tezaurliturgic.ro

τὴν πολλὴν, ὁπὸ ἔχει εἰς τὸν Θεὸν, ὅτι μὲ τὴν πίστιν ἔκαμε τοιοῦτον Θαῦμα. Οὕτω λοιπὸν ἐθαυματούργει ὁ Ἅγιος, καὶ πᾶσαν τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ τὴν ἀσθένειαν ἐθεράπευσεν· ἀ μόνον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, καὶ τὴν αὐτῆς Θέχωραν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλην τὴν οἰκουμένην προφθάνει ταχέως, καὶ βοηθεῖ τὰς αὐτὸν ἐπικαλουμένους.

Ἕτερον Θαῦμα.

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, ἐβασίλευσεν εἰς τὰς Βουλγάρους Σαμουὴλ ὁ ξέκακος. Ἐκεῖνος ὁ Σαμουὴλ, μὲ ἄλλους τόπους ὁπὸ ὤριζεν, ἐπῆρε καὶ τὴν Θέχωραν ὅλην τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ πολλὰ ἐπαίδευε τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ αὐτὸς ἐμίσησεν ἰδόν, ὁπόταν Ῥωδόμηρον, ὁ ὁποῖος ἦτον δούλερας εἰς τὴν δυνάμιν Θεοῦ τὸν πατέρα του πλουσίου, ἄνθρωπος θηριώδης, καὶ ὅλος μανικός, φόνιος τὴν γνώμην, σκληρὸς τὴν ψυχὴν, μισητὸς εἰς ὅλους, δοῦλος τῶν θυμάτων, ὀλίγον τί Θεομάπα ὑπὸ τοὺς δαίμονας, μιαρὸς μιαρώτατος καὶ παμμίαρος. Ἐκεῖνος, ἐξεσκίζωνε τοὺς τόπους ὁπὸ ὤριζεν ὁ πατέρας του, ἀδύνατον εἶναι νὰ εἰπῶμεν ὅσα κακὰ ἔκαμνε καθ' ἑκάστην ἡμέραν. ἁρπαζεν, ἔδερνεν, ἐμίανε τὰς παρθένους, ἐδιώκετο τὰς γυναῖκας, ἄρπαζε τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων, καὶ καθ' ἡμέραν ἀνόμως ἐθανάτωνε τοὺς ἀνθρώπους· καὶ εἰς ὅλους τοὺς ὑπηκόους του ἦτον τύραννος ἀπάνθρωπος· χωρὶς δὲ, εἰς τὸ χωρίον λεγόμενον Σοσκόν· διότι εἰς αὐτὸ ἐκάθετο τὸν Θερινότερον καιρὸν, διατὶ ἦτον καλὸς ὁ τόπος· μάλιστα, ὅτι εἶχε τόπον δροσερὰ χωνήγια.

Εἰς τοῦτο λοιπὸν τὸ χωρίον ἐκατοικοῦσε τὸ ἀνθρωπόμορφον ἐκεῖνο θηρίον, καὶ πολλὰ ἐπαίδευε τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ καθ' ἑκάστην μὲ θρῆνους καὶ ἀναστεναγμοὺς καὶ δάκρυα ἐθεραπαλεύοσαν τὸν Ἅγιον Δημήτριον, νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἀνήμερον θηρίον τὸ ὀγλυγορήτερον. Ὁ δὲ τύραννος ἐκεῖνος, ὡσὰν ἤκουε ποτὲ τοὺς ἀνθρώπους, ὁπὸ ἐθεραπαλεύοσαν τὸν Ἅγιον Δημήτριον νὰ τοὺς βοηθήσῃ, ἐθεμελεύσε τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου, καὶ θερμότερον τοὺς ἐπαίδευε, λέγων· νὰ ἰδῶ, ἂν ἔλθῃ ὁ Δημήτριος, νὰ σᾶς λυτρώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια μου. Ὑπάκουει λοιπὸν, ὁ συμπαθέστατος Μέγας Δημήτριος, καὶ αἰσθάνεται σπέκουλον τῆς παλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ τὸ σπαραγμὸν τῶν πεπαιδευμένων, καὶ κινᾷ εἰς τὴν βοήθειαν καὶ σωτηρίαν τοῦ λαοῦ, λέγοντας ὡς καὶ τὸν Δεσπότην Χριστόν· Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω τῆς προαυλίων μου, καὶ ἐκεῖνα πρέπει νὰ τὰ φυλάξω. Ὁ δὲ τύραννος, ἐσυλλάξε τὸν παλαίπωρον ἐκεῖνον λαὸν, καὶ τοὺς ὄγαλον εἰς τὰ βουνὰ, καὶ εἰς τὰς λόγγας, καὶ γκρεμνὰς, νὰ κυνηγᾷ ἄγρια θηρία πεζοί. Καὶ ἐθεμελάλησεν εἰς ὅλον τὸν λαὸν, ὅτι ὅποιος δοῦ πιάσῃ θηρίον πιπιλαλῶντας, νὰ λαμβάνῃ θανάτου. Καὶ ἄτος τοὺς ἐφόνευσεν εἰς τὰ βουνά. Καὶ τοιουτοτρόπως ἐπαιδεύετο ὁ λαός. Ὁ δὲ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ὁ ὀγλίγωρος βοηθὸς τῶν ἐπικαλουμένων, φθάνει τὸν κάκιστον ἐκεῖνον ὡσὰν ἀστραπὴ ἀνάμεσα εἰς τὰ βουνὰ, ἐκεῖ ὁπὸ ἐκυνήγασε, καὶ ἐφάνη καβαλάρης. Καὶ καθὼς ἦτον ὁ τύραννος εἰς τὸ ἄλογον, τὸν ἐκτύπησε μὲ τὸ κοντάρι εἰς τὴν καρδίαν· καὶ ἔπεσε νεκρὸς κάτω πάραυτα, καὶ διεσκορπίσθησαν τὰ κόκαλά του φθὲ τὸν ἄδου. Καὶ ὅσοι τὸν ἀκολουθοῦσαν, εἶδαν τὸν Ἅγιον ὀφθαλμοφανῶς, ὁπὸ ἐκτύπησε τὸν τύραννον μὲ τὸ κοντάρι. Καὶ ὁ μὴν Ἅγιος, ἔγινε πάραυτα ἄφαντος· ὁ δὲ τύραννος, ἔπεσε νεκρός. Καὶ ἔτως ἐλυτρώθη ὁ λαὸς ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ ἀνήμερον ἐκεῖνο θηρίον, καὶ ἀνθρωπον.

Ἕτερον Θαῦμα.

Μετὰ δὲ ὀλίγον, ἐκίνησαν πάλιν ἔθνη πολλὰ κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης· τσέσι, Ρίγχινοι, Σκυμόνοι, καὶ Σαγκάδιοι, ἔθνη τὰ Παραθάναβι· εἶχαν δὲ καὶ ἀρχηγὸν σφᾶ ὁμόσπονδόν τους, Περβοῦνον τὸ ὄνομά του. Ἐκεῖνος ὁ Περβοῦνος, εἶχεν ἀγάπην μὲ τὸν Κωνσταντινουπόλεως βασιλέα Λέοντα τὸν μέγαν· ἀλλὰ κρυφίως, ἐμελέτα κακὰ κατὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐζήτει καιρὸν νὰ σηκώσῃ πόλεμον. Λοιπὸν, ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς τὴν ἐπιβουλήν του, καὶ ἐθύμωσε, καὶ τὸν ἔπιασαν, καὶ τὸν ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ εἶπεν ὅλην τὴν βουλὴν, ὁπὸ εἶχεν, ὅτι ἔκαμε ὅρκον, νὰ μὴ παύσῃ ποτὲ νὰ κερδίσῃ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ ὅσους ἀνθρώπους πιάσῃ νὰ τοὺς θανατώσῃ ἀνόμως χωρὶς καμμίαν λύπην· Καὶ ἔτζι, τὸν ἐφόνευσεν ὁ Βασιλεύς.

Τοῦτο, ὡς τὸ ἔμαθαν τὰ βάρβαρα ἔθνη ἐκεῖνα, ἔκαμαν βουλὴν πανηγυρικὴν, καὶ ὥρμησαν κατὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἦλθον κερδίζοντες τοὺς τόπους καὶ ὡς τὴν Θεσσαλονίκην. Καὶ ὡς ἔφθασαν, ἐμοιράθησαν εἰς δύο μέρη· καὶ οἱ μὲν Σκυμόνοι, ἔπασαν τὸ βορεινὸν μέρος τοῦ κάστρου, καὶ τὰ Βαρδαρεῖα· οἱ δὲ Ρυγχῖνοι πάλιν, καὶ Σαγκάδιοι, τὸ δυσικὸν μέρος, καὶ τὴν Θάλασσαν. Καὶ ἦτον παντοχοῦ τὸ κακόν· καὶ κατὰ τὸν εἰπόντα, κακὸν ἐπάνω εἰς κακὸν ἐγίνετο. Διότι, δύω σωστὰ χρόνους ἐξέκοντων ἔξω τοῦ κάστρου οἱ βάρβαροι, καὶ ἐπολεμοῦσαν. Διὰ τοῦτο, καὶ πολλὴ πεῖνα ἦτον εἰς τὸ κάστρον, καὶ ὡς φλόγα καὶ κάμινος πυρὸς ἦτο αἱ συμφοραῖς εἰς τοὺς Θεσσαλονικεῖς, θεοῦ ἀγανακτήσει, διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων. Ἀπὸ τοῦτο καὶ ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος δοῦ τὰς ἐβοήθει, διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Καὶ κάτω μὲν, αἱ πληγαὶ τῶν βαρβάρων ἐθεμέλιωνον· ἄνω δὲ ὁ οὐρανὸς, κατὰ τὴν προφητικὴν κατάραν, ἔγινεν ὡς χάλκινος, καὶ καθόλα δοῦ ἔβρεχε, καὶ ξεραίνθη ἡ γῆ· καὶ ὅτε πωλικὰ ἦτον, ὅτε σῖτος, ὅτε οἶνος, ὅτε ἔλαιον, ὅτε ἄλλοτι χρῆμα τῆς γῆς· καὶ ἔγιναν οἱ ἄνθρωποι ἀνέ-

δεοι

www.tezaurliturgic.ro

δεοι κὴ ἄμορφοι, ὡς νεκροὶ ζῶντες. εἰ δὲ καί ποτε ἤθελαν εὕρη τινὲς ἀπὸ ταῖς πόρταις νὰ μαζώξουν μολόχαις, ἢ ζωχιδάκις, ἢ ἄλλα χορτάρια φαγητὰ, παρευθὺς τὰς ἔσφαζαν οἱ ἐχθροί. Καὶ ἦτον εἰς αὐτὰς ἁρμόδιος ὁ λογος τῦ Προφήτε Ὡσηέ, ὁπὰ λέγει μὲ θρῆνα „ Πέσατε τὰ ὄρη ἐπάνω μας, κὴ ἐσεῖς βουνὰ, σκεπάσατέ μας. Καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν πεῖναν κὴ ἀπὸ τὰς πολέμους ἐθανατώθηκαν πλῆθος ἄπειρον ἀπὸ τὰς Θεσσαλονικεῖς, οἱ δὲ λοιποὶ ἦσαν ὡσεὶ ζαυματίαι ἐν τάφῳ καθεύδοντες, κὴ ὡσεὶ ἀνθρωποι ἀβοήθητοι· οἱ δὲ βάρβαροι, παντοτε ἠγωνίζονταν, κὴ κάθε λογῆς μηχανὴ ἐκατεσκεύαζαν, κὴ δυνατὸν πόλεμον ἔκαμναν· ὡς εἶδον οἱ Θεσσαλονικεῖς ὅτι παντελῶς ἀδυνάτησαν, κὴ ἡ δυνάμεις τες τελείως ἐνεκρώθη, κὴ ἕτοιμοι ἦτον νὰ τὰς αἰχμαλωτίσουν, τότε ἐκ βάθυς ψυχῆς κὴ πόνε καρδίας ἔκραξαν πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὕψιστον, λέγοντες· σῶσον, ὁ Θεὸς, τὸν λαόν σε τὸν ἁμαρτωλὸν, σῶσον ἕνεκεν τῆς χησότητός σε. ἐπάκυσον τῦ ὑπὲρ ἡμῶν δεήσεων τὰ ἁθλητά σε Δημητεία, κὴ μὴ ἐνθυμηθῇς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, ἀλλὰ κάμε ἔλεος εἰς ἡμᾶς τὰς ταπεινὰς, κὴ μὴ φθάσῃς ἡμᾶς, νὰ μᾶς φάγωσι τῶτα τὰ αὐήμερα θηρία. Ἐπήκυσέ τες λοιπὸν ὁ Πολυεύσπλαγχνος Θεός· κὴ εὐθὺς ὁ Μέγας Δημήτειος, ὁ ἕτοιμος βοηθὸς, ἐφρόθασε. Καὶ ἐπειδὴ ἐξελκύκλωσαν οἱ βάρβαροι τὸ κάστρον, ἔκαυσαν δὲ κὴ τὴν πρὸς τὸ βόρειον μέρος πόρταν τᾶ κάστρε, κὴ αὐεμποδίσως ἐσέβαινον εἰς τὸ κάστρον· τότε ὁ Μέγας Δημήτειος ἐφαίνη πεζὸς εἰς τὴν μέσην τες, κρατῶντας σπαθὶ εἰς τὸ χέρι τε. Καὶ σηκώσας τὸ ἐπηνωφόρι τε, ἄλλες μὲν τελείως ἔκοπτε, ἄλλες δὲ ἐλάβωνε μόνον, καὶ ἔλεγε τες „ Ἡ ὀργὴ τῦ Θεῦ σᾶς ἔφερεν ἐδῶ, ἐπειδὴ ἐσεῖς ἔτζι κάμετε, κὴ ἐγὼ ἰδέτε, τί κάμνω. Ἐφόβωσε λοιπὸν ὁ Ἅγιος πάραυτα τὰς πλέον ἐκλεκτοτέρας βαρβάρας, κὴ οἱ λοιποὶ ἔφυγον μακρὰν ἀπὸ τὸ κάστρον λαβωμένοι, κὴ ἔκλαιον ἐκείνας ὁπὰ ἐσκότωθησαν, κὴ ἐλυπῶντο πῶς ἐνικήθησαν. Τότε δὴ τότε οἱ ἀθεσεῖς Θεσσαλονικεῖς ἐθαρρεύσαντο δυνάμιν, κὴ οἱ νεκροὶ, καὶ ἀνείδεοι, μὲ τὴν προθυμίαν ἀνεσάθησαν, κὴ ἐδίωξαν τὰς βαρβάρας πολλὰ τόπον· κὴ ὡσαὺ ἐγύρισαν, ἐπῆραν τὰ ξυλόκαστρα, κὴ τὰ ἅρματα, κὴ μεμκὰ φαγητὰ ὁπὰ εἶχαν· κὴ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, κὴ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτειον, ἀφ' ἧν δυνάμιν ὁπὰ τὰς ἔδωσε, κὴ ἐδίωξαν τὰς βαρβάρας.

Ἕτερον Θαῦμα.

ΚΑὶ πάλιν οἱ αὐτοὶ βάρβαροι, σωνάζονται ὅλοι εἰς μίαν τάξιν κὴ συμφωνίαν, νὰ ἔλθεν νὰ κερσδίσεν πάλιν τὸ κάστρον τῆς Θεσσαλονίκης. κὴ ὅπως ἤρχοντο, φοβερίζοντες κὴ τρίζοντες τὰς ὀδόντας τες, νὰ τὰς θανατώσεν ὅλας. Καὶ ὡς ἔφθασαν, καθ' ἕνας ἀπ'

ἀπ' αὐτὰς ἐθαρρονεῖτο, ποία καπασθὴ ἤθελεν εἶσε καλήτερη, ἀφ' νὰ πάρεν τὸ κάστρον εὔκολα, καὶ νὰ τιμηθῇ μὲ τὴν τέχνην ὁπὰ ἤθρεν· Ἕνας δὲ ἀπὸ ἐκείνες, ἐσηκώθη καὶ ἐκάθη εἰς τὸ μέσον παύτων, ὡς τεχνικώτατος κὴ πολλὰ δαιμονιώδης, λέγωντας· ὅτι ἤθρε μίαν παράδοξον τέχνην, νὰ πάρεν τὸ κάστρον ἐν δυκολία. Καὶ αὐτὸς μὲν, ἔτζι ἐταζεν, ὅτι μὲ ἐκείνην τὴν τέχνην νὰ τὸ ἐπάρῃ· οἱ δὲ λοιποὶ, δὲν τὸν ἐπίστευον· κὴ αὐτὸς, πάλιν τὰς ἐβεβαίωνε, κὴ τὴν τέχνην ἐκείνην ἐχυμάτιζεν εἰς τὴν γῆν, πῶς νὰ μπῇ εἰς τὸ πλάτος, κὴ τὸ μάκρος· καὶ ἡ τέχνη τε ἦτον, νὰ κάμῃ πύργον εἰς τὴν γῆν, κὴ νὰ ἔχῃ ξοχὴν ὑποκάτω, καὶ νὰ εἶναι ὑψηλότερος ἀπὸ τὸ τειχόκαστρον, καὶ νὰ ἔχῃ ἐπάνω ὁδόντια ὡσὰν τὸ τειχόκαστρον, κὴ νὰ ἔχῃ τρία παπώματα, καὶ ὁλόγυρα νὰ ἔχῃ πολεμίστρας σιδηροδεμένας, καὶ νὰ βάλῃ ἀνθρώπες μὲ δοξάρια, μὲ κοντάρια, καὶ μὲ σφενδόνας μέσα εἰς τὸν ξυλόπυργον ἐκεῖνον· καὶ εἰς μὲν τὸν ἐπάνω πάτον τᾶ πύργε, νὰ βάλῃ τὰς ἀνθρώπες μὲ ταῖς σφενδόναις, καὶ μὲ τὰ κοντάρια· εἰς δὲ τὰς κάτω δύω πάτας, ἐκείνες ὁπὰ εἶχον τὰ δοξάρια· καὶ ἦσαν ὅλοι εἰς μίαν ἀγωνίαν, καὶ βίαν, εἰς τὸ νὰ τελειωθῇ τὸ ἔργον ἐκεῖνο.

ΑΛλὰ, πάλιν φαίνεται ὁ ταχεινότατος βοηθὸς, εἰς τὰς βαρβάρας, κὴ δίδει σὰν ῥάπισμα κὴ πρόσωπα τὸν πρωμηθευτὴν τῆς τέχνης ἐκείνης· καὶ δύνηκεν ἀπὸ τὸν νῶτε πάραυτα ὁ βάρβαρος ἐκεῖνος, καὶ ἔφθυβθη ἀπὸ τὰς συμφόρας τε, ὡσὰν ἀπὸ πολεμίες. Καὶ οἱ μὲν βάρβαροι, ἔκραζον αὐτὸν, νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον· ἐκεῖνος δὲ, ἔφθυβθη ἀπ' αὐτὰς, κὴ ἐσυντύχαινεν ἄλλα ἐξ ἄλλων· ἔρριψε δὲ κὴ τὰ ῥέχατε, καὶ ἔφθυβθη εἰς τὰ ὄρη ὡς ἄγριον θηρίον, καὶ ἐκρύπτετο ἀπὸ τὰς ἀνθρώπες. Καὶ ἔτζι, χάμενεν ἡ πολυτεχνία ἐκείνη τῶν βαρβάρων ἄθρακτος κὴ ἀνενέργητος. Καὶ φθύγοντες ἐνθρωπιασμένοι νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν τόπον τες, ἀφ' ἐνεργείας κὴ βοηθείας τὰ Ἁγίε, κατεσφάγησαν ἅπαντες ἀπὸ τὰ στρατεύματα τῶν Ῥωμαίων. Καὶ ἐκεῖνος ὁ τεχνίτης, ὁπὰ ἔχασε τὸν νῶτε, ἐσυμπαθήθη ἀπὸ τὰ Ἁγίε, κὴ ἦλθεν εἰς τὸν νῶτε· κὴ προσέδραμεν εἰς τὸ κάστρον, ἐδιηγεῖτο ἐμπροσθεν εἰς ὅλας τὸ ῥάπισμα, ὁπὰ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Ἅγιον, λέγωντας, ὅτι πῶς τὸ ἐφαίνη σὰν νεανίας εἰς τὸν ἀέρα, καὶ τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὸ πρόσωπον σὰν ῥάπισμα, καὶ ἔχασε τὸν νῶτε, καὶ εἶπέ τε, ὅτι νὰ ἔλθῃ, κὴ νὰ εἶναι εἰς τὸ κάστρον. Τότε τὸν ἐπῆραν τινὲς, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· κὴ μόνον ὅτι εἶδε τὴν εἰκόνα τᾶ Ἁγίε, εὐθὺς ἐφώναξε καὶ εἶπον, ἐτᾶτος εἶναι ὁ νεανίας, ὁπὰ μὲ ἐρράπισεν. Ἐβαπτίθη λοιπὸν, κὴ ἔγινεν αὐτὸς ἄγγελος λύκος, ἥμερον πρόβατον τῆς μάνδρας τᾶ Ἁγίε.

Ἕτε-

www.tezaurliturgic.ro

Ἕτερον Θαῦμα.

Ἦν θρωπός τις ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, ἐπῆγε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διὰ χρείαν τινά· καὶ ἐκεῖ, ἔπεσεν εἰς ἀθενείαν μεγάλην, τόσον ὅπου, ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀθενείαν, ἐκατέβη αἷμα εἰς τὰς ὀφθαλμάς του, καὶ ἐτυφλώθη· καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν, ἀπὸ τὴν ἀθενείαν ὑγίασε, ἀμὴ ἀπέμεινε τυφλὸς ὁ ἄθλιος· ἐφθασε πάτει δὲ μέσα εἰς τὴν πόλιν, σκοντάβοντας ἀπὸ τόπον εἰς τόπον, καὶ γυρεύοντας ἰαβεῖαν, ἀμὴ δὲν τὴν ηὗρε. Τέλος πάντων, ἐνθυμήθη τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον, καὶ ἐζήτει τὴν ἰαβείαν του· καὶ δὲν ἔπαυε νὰ παρακαλῇ τὸν Ἅγιον νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ἔλεγε· Ἄμποτε νὰ ἤμουν εἰς τὴν πατρίδα μου τὴν Θεσσαλονίκην, νὰ παρακαλέσω τὸν Ἅγιον, καὶ βέβαια ἤθελα ἰαβεῖ. Ἀλλὰ φαίνει καὶ ἐκεῖ ὁ ζητούμενος παρ' αὐτὸ ἰαβὸς, καὶ καλὸς ποιμὴν καὶ προσάτης, ἐπιμελεῖται τὴν μάνδρα του, τὸ πρόβατον, καὶ ἔκπεμπε, φαίνεται εἰς τὸν ὕπνον του, καὶ λέγει αὐτῷ· Διὰ τί εἶσαι, ἀνθρωπε, ὀλιγόπιστος, καὶ νομίζεις ὅτι μόνον εἰς τὴν πατρίδα μου φθάνω εἰς ὅποιον μὲ ἐπικαλεσθῇ; ὄχι· ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ, καὶ παντοῦ φθάνω καλόμουρος· σήκω, καὶ σύρε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου, εἰς τὸν τόπον ὁπού ὀνομάζεται οἰκονομεῖον, καὶ ἐκεῖ θέλεις μὲ εὕρῃ, καὶ θέλω σὲ φανῇ, καὶ πάραυτα νὰ ἰδῇς τὸ φῶς σου. Ἐξύπνησεν ἐν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ παρευθὺς σηκόνεται καὶ βγαίνει· καὶ ἐρωτῶντας, εὑρίσκει τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας Θεοτόκου· καὶ σεβαίνοντας μέσα, ἐρωτᾷ πού εἶναι ζωγραφισμένος ὁ Ἅγιος Δημήτριος; καὶ λέγουσι, ἐδῶ εἶναι ἡ Ἁγία του εἰκόνα. (ἡ ὁποία ἦτον μὲ ψηφίον, πολλὰ εὔμορφη, καὶ τεχνική.) Πίπτει λοιπὸν ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας εἰκόνος ὁ τυφλὸς, μὲ πολλὰ δάκρυα καταβρεχόμενος. Καὶ ἔλεγε· δὲν θέλω παύσει, Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, νὰ κυλίωμαι ἔμπροσθεν τῆς Ἁγίας σου εἰκόνος, ἕως ὅ νὰ ἰαβοῦσῃς τὰς ὀφθαλμάς μου, νὰ ἰδῶ τὴν θείαν σου μορφὴν καὶ ὡραιότητα. Νύκτα ἦτον ὁ καιρὸς, καὶ φαίνεται ὁ μάρτυς καὶ ἰαβὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον τὸν τυφλὸν, καὶ πιάνει μὲ τὰ δάκτυλά του τὰς ὀφθαλμὰς τοῦ τυφλοῦ, καὶ τὰς ἀνοίγει ἡσυχα, καὶ ἐφαίνετο ὡσὰν ὅτι ἐκαθάριζεν ἀπὸ μέσα τὸ αἷμα· ἔπειτα, ἔσφιξε τὰ ὀμμάτια διὰ πάτε, καὶ ἐπόνεσαν τὸν τυφλὸν, καὶ ἐξύπνησε. Καὶ λέγει του ὁ Ἅγιος· οὐδὲ τώρα δὰν μὲ βλέπεις; Δὲν βλέπεις τὸν ἰαβόν; δὲν βλέπεις τὸν θεραπευτήν; Τότε καὶ ἐκεῖνος ἐπήδησε πάραυτα, καὶ ἐσήκωσε τὰ ὀμμάτια του εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου, καὶ εἶπε· βλέπωσε. Ἅγιε τοῦ Θεοῦ, τὸν Μέγαν μου ἰαβόν· βλέπωσε τὸν Μάρτυρα τοῦ Χριστοῦ· βλέπω τὴν προσκυνητὴν καὶ θαυμασίαν καὶ γλυκείαν εἰκόνα σου, καὶ πολλὰ εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἔζησας ἐν δύρυχώρῳ τὰς πόδας μου,

μου, καὶ τὰ βήματά μου κατεύθυνας, καὶ ἐλευθέρωσας τὰς ὀφθαλμάς μου ἀπὸ τὰ δάκρυα, καὶ τὰ ποδάρια μου ἀπὸ τὰ σκοντάμματα καὶ κτυπήματα. Καὶ ἔτσι ἰαβεύθη ἀπὸ τοῦ Ἁγίου ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

Ἕτερον Θαῦμα.

Ἄκουσατε μὲ προσοχῆς, ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ, καὶ ἄλλον Θαῦμα τοῦ Ἁγίου. Ἄλλος σύας ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν Ἀνδριανούπολιν, ἐτυφλώθη, καὶ ἔβαλεν εἰς τὸν νοῦν του, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, νὰ ἰαβεύθῃ· καὶ αὐτὸς μόλο, ἑτοιμάθη νὰ κινήσῃ. οἱ δὲ συγγενεῖς του, τὸν ἐμπόδιζαν, λέγοντες· πᾶ θέλεις νὰ ὑπάγῃς, ἄνθρωπε, ὁπού δὲν δυνάσαι νὰ περιπατήσῃς τόσην στράταν πεζὸς, μάλιστα ὁπού εἶσαι καὶ τυφλός; μόνον, κάθου εἰς τὸ σπίτι σου, καὶ παρακάλει τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Ἅγιον, καὶ θέλει κάμῃ ἔλεος εἰς σένα· διατί, ἡ στράτα εἶναι μακρυὰ, καὶ κακοπαθεῖς, καὶ θέλεις βλασφημήσει. Καὶ ἐκεῖνος, εἶπεν· ἐὰν καὶ δύω χρόνους περιπατήσω, δὲν θέλω παύσει περιπατῶντας μὲ προθυμίας, ἕως ὅ νὰ εὕρω τὸν ζητούμενον ἰαβόν, τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον. Λοιπὸν, ἐκίνησε τὴν στράταν, καὶ ἐπερπάτησε δύω ἡμέρας, σκοντάβοντας, καὶ χαίνοντας τὴν στράταν, καὶ μὲ πολλὴν κόπον ὅσον ἐδύνετο ὑπήγαινε.

Πλὴν τοῦτο παλαιπώρι βλέποντας ἀπὸ μακρὰν τὰς κόπους, καὶ προθυμίαν του ὁ συμπαθὴς τοῦ Χριστοῦ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ἔρχεται καβαλάρης, καὶ συναπαντᾷ τὸν τυφλὸν αὐτὸν ἄνθρωπον, καὶ λέγει του, ὡσὰν νὰ μὴν ἤξερε, πᾶ ὑπάγεις ἔτζη μοναχὸς, ὦ ἄνθρωπε, τυφλὸς καὶ παλαίπωρος ὢν τας; Καὶ ἐκεῖνος, εἶπεν· ὑπάγω εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου, νὰ ἀναβλέψω. Λέγει του ὁ Ἅγιος, δὲν δύνασαι νὰ ὑπάγῃς, διατί ἡ στράτα εἶναι μακρυὰ, καὶ δύσκολη. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε πάλιν καθὼς εἶπε καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς του· ἐὰν δύω χρόνους παιδεύθω περιπατῶντας, δὲν θέλω σταθῇ ἕως ὅ νὰ ὑπάγω ἐκεῖ. Λέγει του ὁ Ἅγιος, καὶ ἐπειδὴ ἔχεις τόσην προθυμίαν νὰ ὑπάγῃς, ἔλα καβαλίκευσαι ἐδῶ εἰς τὰ ὀπίσω τοῦ ἀλόγου μου, νὰ σὲ ὑπάγω κοντόνου, νὰ ἀναπαυθῇς. Ἐκαβαλίκευσε λοιπὸν, καὶ τὸν ὑπῆγε ἐκείνην τὴν ἡμέραν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Οἱ δὲ τυφλὸς, μὴ γνωρίσας τὸ Θαῦμα καὶ τὸν τόπον πᾶ εὑρίσκεται, ἐσέκετο συλλογισμούς. Οἱ δὲ ἄνθρωποι, τὸν ἐσρύμοναν καὶ τὸν ἔσπρωχναν, ὅσοι ἐπέβαιναν καὶ εὔγαιναν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν· (διότι ἦτον ἡ σημερινὴ ἡμέρα, ὁπού πανηγυρίζομεν τὴν Μνήμην τοῦ Ἁγίου.) καὶ τὸ ἐφαίνετο, ὅτι τὸν ἐγέλασεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ αὐτὸς νὰ τὸν ὑπάγῃ

εἰς

www.tezaurliturgic.ro

εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, τὸν ἔφερε πάλιν, καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὸ παζάρι τῆς Ἀδριανουπόλεως. Καὶ ὅπως, ἄρχισε νὰ κατηγορῇ ἐκεῖνον ὁπὸ τὸν μάθασεν εἰς τὸ ἄλογόν του, λέγοντας· τί εἶχε μὲ ἐμᾶς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ δὲν μᾶς ἄφησε νὰ σιονταβῶ τὴν σράταν μας, ἀμὴ μὲ ἐγέλασε, καὶ αὐτὶς νά με ὑπάγῃ ἐμπροσθότερα, μὲ ἔφερεν ὀπίσω; αὐτὶς νά με ὠφελήσῃ, ὀλιγαίνοντας τὴν σράταν μας, αὐτὸς μὲ τὴν αὐγάτισεν. ἀλήμονον εἰς ἐμᾶς τὸν τυφλὸν καὶ παλαίπωρον, τί νὰ γένῃ εἰς ἐμᾶς; Καὶ κἂν ἂς εἶναι, τὸ τί ἔπαθα, ἔπαθα· ἀμὴ, τί εἶναι τόσοι ἄνθρωποι μαζωμένοι, καὶ δὲν μὲ ἀφίνουν νὰ σαθῶ, ἢ νὰ καθίσω εἰς ἕνα τόπον νὰ ἀναπαυθῶ. καὶ πόσον ἦλθαν πολλοὶ ἄνθρωποι, καὶ δὲν τὰς χωρεῖ τὸ παζάρι τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἀμὴ μὲ σενοχωρᾶν ἔτζι; Καὶ μερικοὶ ὁπὸ τὸν ἤκουον, εἶπάν του· ὦ ἄνθρωπε, ἔχασες τὸν νοῦν σου; ἢ, τί εἶναι αὐτὰ, ὁπὸ ἔπαθες; τί εἶναι αὐτὰ τὰ λόγια, ὁπὸ σωστυχαίνεις; Ἐσὺ εἶσαι εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, μέσα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημήτριε, καὶ φαντάζεται ὅτι εἶσαι μέσα εἰς τὸ παζάρι τῆς Ἀδριανουπόλεως, καὶ κατηγορᾷς καὶ ἐκεῖνον ὁπὸ σὲ ἔβαλεν εἰς τὸ ἄλογόν του; Καὶ ὡς ἤκουσε ταῦτα τὰ λόγια, ἐξεπλάγη θαυμαζόμβος, καὶ ἀπέμεινεν ἄφωνος εἰς πολλὰς ὥρας. ἐλθὼν δὲ εἰς τὸν ἑαυτόν του, καὶ βάλωντας εἰς τὸν νοῦν του τὸ χρόμβον, ὡμολόγησε παρρησίᾳ εἰς ὅλης τὸ Θαῦμα, ὁπὸ ἔγινεν εἰς αὐτόν· καὶ μὲ δακρύων, ἅμα καὶ χαρᾶς ἄρχισε νὰ ζητᾷ τὴν θεραπείαν του ἀπὸ τὸν Ἅγιον. Ἤκουσε δὲ καὶ τὸ Θαῦμα, ὁπὸ ἔκαμεν ὁ Ἅγιος εἰς τὸν τρόπον τυφλόν· καὶ ἦτον βεβαιωμένος, ὅτι θέλει ἰαθῇ καὶ αὐτός. Καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐφωναλάλησε τὸν Ἅγιον νὰ τὸν ἰαθῇ. Φαίνεται λοιπὸν ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ὁ ἄμισθος ἰατρὸς αὐτὸν τὴν τύφλα ἐκείνην, καὶ λέγει του, ὦ ἄνθρωπε, μὴ πιάνῃς μόνον μὲ τὰ χέρια σου ἐπάνω τὴν Ἐκκλησίαν μου νὰ καπαλαμβάνῃς τὴν διαφέρειαν της, ἀλλὰ ἰδὲ αὐτὴν καὶ μὲ τὰ ὀμμάτια σου. Καὶ παρευθὺς ἄνοιξαν τὰ ὀμμάτια του, καὶ εἶδε τὴν θέσιν, καὶ διαφέρειαν τοῦ θείου Ναοῦ, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεὸν, καὶ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον.

Ἕτερον Θαῦμα.

Ἤκούσατε καὶ ἄλλο Θαῦμα τοῦ Ἁγίου, διὰ νὰ ὑμνήσητε τὸν Θεὸν, ὁπὸ ἐδόξασε τόσον τὸν Ἅγιον. Πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς κάστρου, εἶναι τόπος πολλὰ εὔμορφος, καὶ ἔχει λιβάδια καλὰ, ἀέρας εὐκράτους, καὶ δένδρα κάρπιμα πολλά. ἐξόχως δὲ, μίαν βρύσιν νεροῦ εὔμορφην, μὲ νερὸν γλυκὸν καὶ ψυχρὸν, καὶ ἀναβρύει ἀπὸ μιαν πέτραν χισμένην ἀπάνω καὶ ἐξ ἀρχῆς. Καὶ διὰ νὰ εἶναι ὁ τόπος ἐκεῖνος πολλὰ χαιρωμένος μὲ τὰ καλὰ ὁπὸ ἔχει, ἐπα-

ἐφανερώθη σὲ ἅς ἄρχοντας Χριστιανὸς, καὶ ἔκαμεν ἐκεῖ μίαν Ἐκκλησίαν, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. ἔκαμε δὲ καὶ ἀπάντια τειγύρα, καὶ ἐκατοίκησαν πολλοὶ μοναχοί. Εἰς ἐκείνην δὲ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀπὸ θαυματουργίαν τοῦ Ἁγίου, ἀνέβλυσε νερὸν ὡραιότατον. Λοιπὸν, σὲ καιρὸν ἦλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἕνας ἄρχοντας ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸν Βασιλέα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ νὰ ἐξευσιάζῃ, καὶ νὰ ἐπιτρέπῃ τὸ κάστρον· ὁ ὁποῖος, ἦτον δίκαιος εἰς ταῖς κρίσαις, ἐλεήμων, συμπαθὴς, καὶ σωφρονέστατος· ὅμως, ἔπεσεν εἰς ἀθεΐαν μεγάλην· καὶ ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, ἔγινε βλάσφημος, τόσον, ὁπὸ ἐσάπισαν αἱ σάρκες του, καὶ ἐλύθησαν ὡσὰν τὸ κερί. καὶ εἶχε πόνους μεγάλους καὶ ἀνυπομονήτους, καὶ καθ' ἡμέραν ἐκαρτέρει νὰ ἀποθάνῃ. Καὶ μίαν νύκτα λοιπὸν, φαίνεται εἰς αὐτὸν ὁ Ἅγιος Δημήτριος, ὁ ἄμισθος ἰατρὸς, καὶ λέγει του· σύρε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μου, ὁπὸ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὸ κάστρον, καὶ ὀνομάζεται πηγή· καὶ ἔπαρε νερὸν, νίψε τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας, καὶ ὅλον σου τὸ κορμὶ, καὶ θέλεις τύχῃ πάραυτα τῆς ἰάσεως· ἐγὼ ὁπὸ σὲ σωστυχαίνω εἶναι ὁ Δημήτριος, ὁπὸ φυλάγω τὸ κάστρον τοῦτο. Ἐξύπνησε λοιπὸν ὁ βλάσφημος ἐκεῖνος ἄρχων, καὶ ἐδιηγήθη εἰς ὅλους τὸ ὅραμα ὁπὸ εἶδεν. Ἐσήκωσάν τον λοιπὸν εἰς κρεββάτι, καὶ τὸν ἐπῆγαν εἰς τὴν βρύσιν ἐκείνην. (Ἄλλη βρύσις ἐστὶ τοῦ Σιλωὰμ, καθὼς τὴν θείαν Γραφήν·) Καὶ ὡς ἐπῆγε ὁ ἄρχων ἐκεῖ, ἐπῆρεν ἀπ' ἐκεῖνο τὸ νερὸν, καὶ ἐπλύθη ὅλος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου· καὶ πάραυτα ἔγινεν ὅλος ὑγιής· καὶ ἐσηκώθη, καὶ ὑπῆγε εἰς τὸ κάστρον κηρύττωντας, καὶ μεγαλυώνοντας τὸ Θαῦμα τῆς ἰάσεως, ὁπὸ ἔγινεν εἰς αὐτόν.

Καὶ ἐκείνην τὴν ὥραν, μὲ τὸ νὰ ἰαθῇ ὁ ἄρχων ἐκεῖνος εἰς ὅλα τὰ μέλη καὶ ἁρμούς, τὴν ὠνόμασεν ὁ λαὸς βρύσιν Ἁρμυρίου.

Ἕτερον Θαῦμα.

Ἦτον εἰς τὴν καὶ τὸ Θαῦμα, ὁπὸ ἔγινεν εἰς τὰ μέρη τῆς Καππαδοκίας, εἰς ἕνα χωρίον ὀνομαζόμενον Δρακοντίανα. Εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον ἦτον ἕνας γεωργὸς, καὶ ἐκαθάριζε τὸ χωράφι του νὰ κάμῃ ἀλώνιον· καὶ ἐκεῖ, εὗρεν εἰς ἕνα τόπον πέτρας πολλὰς· καὶ διαγάζωντάς τας, εὗρε θεμέλια παλαιὰ, ἀπὸ πολλοὺς χρόνους σκεπασμένα εἰς τὴν γῆν. σκάπτωντας δὲ, καὶ χαλῶντας ἐκεῖνα τὰ θεμέλια, ἐφάνη ἕνας Νέος ὡραιότατος κεββάτος, ὡς στρατιώτης, καὶ λέγει του· ὦ ἄνθρωπε, διὰ τί χαλᾷς τὸ σπίτι μου, νὰ τὸ κάμῃς ἀλώνιον; ἤξερε, ὅτι ἂν τὸ κάμῃς αὐτὸ, πολὺ κακὸν θέλεις πάθῃ. Ἐγὼ ὁπὸ σὲ μιλῶ, εἶμαι ὁ Δημήτριος ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, ὁπὸ μὲ τιμᾶν ἐδῶ. (Διότι, ἐκεῖ

www.tezaurliturgic.ro

κεῖ εἰς τὴν Καππαδοκίαν πολλὰ ἐτιμῶσαν τὸν Ἅγιον Δημήτριον.) Ἀκούσας δὲ ὁ γεωργὸς, ἐξεπλάγη, καὶ ἔγινεν ὡσὰν χαϊμένος ὁ νοῦς του, καὶ ἀπὸ τὸν φόβον του, ἐπῆγε εἰς τὸ ὁσπήτιόν του. Βλέποντές τον δὲ οἱ συγχωρεῖς του ἔτζη συγχυσμένον, καὶ ἐρωτῶντες αὐτὸν, ἔμαθαν τὴν ὑπόθεσιν. Καὶ ἀθὺς πηγαίνει ἐκεῖ τρεῖς αὐτὸν, καθαρίζοντες τὸν τόπον, κύρα παλαιὰ θεμέλια ἀσβεσωμένα· καὶ ἐκατάλαβαν πῶς ἦτον ποτε ἐκεῖ Ἐκκλησία τοῦ Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου. Καὶ τότε, ὅσον ἐδυώνοντα, ἔκαμαν μίαν Ἐκκλησίαν εὔμορφον καὶ θαυμαστὴν, καὶ μέσα ἔβαλαν σὰν μέγαν σταυρόν· ὥστε ἦτον κρυμμένον, ὁ ζοπαισφόρος Σταυρός· ὁ Μάρτυς δὲ, κρυμμένον· ἵνα ἔχωσιν ὅσοι προσκυνοῦν ἐκεῖ, διπλοῦν τὴν βοήθειαν τῆς δυνάμεως, καὶ ἀπὸ τὸν τίμιον Σταυρὸν, καὶ ἀπὸ τὸν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριον· ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἅγιος μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Σταυροῦ, ἐνίκησε τὴν πλάνην τῶν εἰδώλων· καὶ ὁ Σταυρὸς, μὲ τὸ Μαρτύριον τοῦ Ἁγίου, φανερότερον ἀνυμνῶθη. Ἰσόρησαν εἰς μίαν εἰκόνα τὸν Σταυρὸν, καὶ τὸν Ἅγιον, λέγοντες· ἐπειδὴ μὲ τὸ Μαρτύριον ὁ Ἅγιος συνεσταυρώθη τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦτο εἶναι μαζὺ ἰσορεσμένος εἰς μίαν εἰκόνα. Καὶ ἀπ' αὐτὸ ὠνόμασαν τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τοῦ σταυρικοῦ. Καὶ πολλὰ θαύματα ἐγίνοντο καθ' ἑκάστην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐκείνην ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου.

Ἕτερον Θαῦμα.

Θέλεται δὲ ὁ λόγος νὰ διηγηθῇ καὶ ἄλλο Θαῦμα τοῦ Ἁγίου· τὸ ὁποῖον εἶναι καὶ χαριέστατον, καὶ θαυμάσιον. Ὁ Βασιλεὺς Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς, ὁ ὁποῖος ἐβασίλευσεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἰρηνικῶς χρόνους ζωῆς του ὀκτώ· (διότι εἰς τὸν καιρόν του, ἐταπείνωσεν ὅλους τοὺς ὑπεναντίους, καὶ ἐσυλάξε βίον πολύν.) ἦτον καταπολλὰ λόγιος, καὶ φρόνιμος, καὶ εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς βασιλείας, δοκιμώτατος, καὶ ἀπὸ τοὺς πρώτους βασιλεῖς δοκιμώτατος. ἠγάπα πολλὰ τὸν σολισμὸν τῆς πόλεως, καὶ τὴν ἐδικήν του διαφύλαξιν, ὡσὰν τὸν σοφὸν Σολομῶντα. Ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς, ὡς εἶπα, ἀγαπῶντας νὰ σολίζεται πολλὰ εὔμορφα, ἐπρόσταξε νὰ τοῦ κάμουν σὰν Ἐπανωφόριον πολυποίκιλον, νὰ τὸ φορῇ μόνον ταῖς μεγάλαις Ἑορταῖς, καὶ ὅταν ἔρχονται Ἐλτζίδες ἀπὸ τοὺς αὐθεντὰς τοῦ κόσμου νὰ τὸν προσκυνοῦν. Τὸ δὲ ἐπανωφόριον ἐκεῖνο, ἦτον τὸ ὕφασμα πού του ἀπὸ τέχνην πολυποίκιλον, ἀξιοθαύμαστον, καὶ ἀνεκδιήγητον· καὶ ἀπὸ τὴν πολυτέχνιαν του, πᾶς σὰν ἐχαίρετο νὰ τὸ βλέπῃ. Ἐπρόσταξεν ὁ βασιλεὺς νὰ βάλουν καὶ μαργαριτάρια ἀνεκίμητα, καὶ ὅλον νὰ τὸ πλουμίσουν μὲ πέτρας πολυτίμους· αἱ μεγαλύτεραις, νὰ εἶναι ἀπὸ τὸν λίθον τοῦ ἀνθρακα, καὶ ἔμπροσθεν, καὶ ὄπισθεν. Καὶ ὅταν ἐτελειώθη μὲ πάσην ἐπιμέλειαν, ἐφαίνοντο αἱ πέτρας ὡσὰν κάρβουνα ἀναμμένα·

μμένα· καὶ καθολικὰ, ὡσὰν τὸν οὐρανὸν ἐφαίνετο· διότι, αἱ πέτρας ἔφεγγαν ὡσὰν τὰ ἄστρα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ τὸ ἔβαλεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ βασιλικὸν θησαυροφυλάκιον, διὰ νὰ τὸ φορέσῃ ἀρχὴ τοῦ Λαμπρού. Καὶ τὸ μέγα σάββατον τὸ βράδυ, τὸ εὐγαλαν οἱ θησαυροφύλακες εἰς τὸν ἔξωθεν θάλαμον τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, διὰ νὰ τὸ ἔχῃ ἕτοιμον εἰς τὴν ὥραν τῆς Ἀναστάσεως, νὰ τὸ φορέσῃ ὁ βασιλεύς. (Ἀλλὰ, θαυμάσιά σου τὰ τεράστια, Θαυματουργὲ Δημήτριε!) τὴν ὥραν ἐκείνην, ἐπῆρεν ὁ Ἅγιος τὸ ἐπανωφόριον ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ Βασιλικὸν Παλάτιον, καὶ τὸ ἐπῆγε εἰς τὸν τάφον του, καὶ τὸ ἄπλωσεν ἀπὸ τὴν κεφαλήν του, ἕως εἰς τὰ ποδάρια. Τὸ δὲ πρωΐ, ἔγινε σύγχυσις καὶ ταραχὴ μεγάλη εἰς τὰ βασίλεια διὰ τὸ φόρεμα ἐκεῖνο· καὶ οἱ θησαυροφύλακες, ἔγιναν ὡς νεκροὶ ἀπὸ τὸν φόβον του. Μανθάνωντας δὲ ὁ βασιλεὺς τὸ γινόμενον, καὶ ἐξετάζωντας τοὺς ἀνθρώπους, ἔμαθε πῶς εὑρῆκαν τοὺς κλειδονίαις καὶ τοῖς βέλαις γεραῖς, καὶ ὅλα τὰ φορέματα ἐκεῖ, μόνον ἐκεῖνο ἔλειψε. Καὶ ἔτζι, ἡσύχασεν ὁ βασιλεύς. Ὁ δὲ ὑπηρέτης ὁπού ἦτον εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου, ἐπῆγε καὶ ἄνοιξε τὸ Κιβώκλιον, καὶ βλέπει ἐπάνω εἰς τὸν τάφον, καὶ ἄρπαξε τὸ φόρεμα ἐκεῖνο· καὶ ὅλος ἐβόμαξε, καὶ ἔτρεχε θαυμαζόμενος πολλὴν ὥραν. Τρέχει λοιπὸν, παρευθὺς, καὶ λέγει τὸ πρᾶγμα εἰς ὅλους· καὶ ἔρχονται ὅλοι οἱ πρόεδροι τῆς κάστρας, καὶ βλέποντες τὸ ἀξιοθαύμαστον ἐκεῖνο φόρεμα, ἐξεπλάγησαν· ὅθεν, ἐκαπάλαβαν ὅτι εἶναι πρᾶγμα βασιλικὸν τὸ φαινόμενον. Καὶ παρευθὺς γράφουν ὑπόλωψιν εἰς τὸν βασιλέα, καὶ στέλνουν μὲ ταχυδρόμους, φανερώνοντες τὴν ποσότητα καὶ ποιότητα τοῦ φορέματος. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς, ἐξέπασε καταπλεπτῶς τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, ὁπού εὑρέθη τὸ φόρεμα ἁπλωμένον εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου· καὶ ἔμαθεν, ὅτι τὴν ὥραν ὁπού τὸ ἤφεραν ἀπὸ τὸ μέγα θησαυροφυλάκιον εἰς τὸν ἔξωθεν κοιτῶνα, ἐκείνην τὴν ὥραν εὑρέθη καὶ εἰς τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου. Ὅθεν, θαυμαζόμενος ὁ βασιλεὺς, ἐκήρυττεν εἰς ὅλην τὴν πόλιν τὸ ἔνδοξον Θαῦμα, ὁπού ἔγινεν ἀπὸ τὸν Ἅγιον. Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας, λέγει ὁ βασιλεὺς τοῖς αὐτοῦ μεγιστᾶνοις· ὅτι, ἀνεδείξεν ὁ Ἅγιος Δημήτριος τὴν ἀμέλειαν καὶ ἀγνωμοσύνην μας, ἐπειδὴ αὐτὸς μᾶς, πολλαῖς φοραῖς μᾶς ἐβοήθησεν εἰς πολλὰς πολέμους τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐκατατζάκισέ τους· ἡμεῖς δὲ, ἕως τώρα οὐδὲ χάρη μὲ ποτε μικρὰ ἀφιερώματα τὸν ἐξαρεσιήσαμεν. διὰ τοῦτο ἰωάγκασθη, καὶ μᾶς ἐπῆρε π' ἐπανωφόριον αὐτοῦ, ἕως ἂν νὰ ἀποδώσωμεν τὸ χρέος· ἀλλ' ἐπολήσε ἡ δόξα μεγαλόδοξε Θαυματουργὲ Μυροβλύτα Δημήτριε, μεγάλασε τὰ Θαυμάσια· ὅτι, καὶ ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μᾶς γλυτώνεις, καὶ μᾶς βοηθᾷς, καὶ μᾶς ἀνεδίζεις τὰς ἀχαρείστες! Ταῦτα εἶπεν ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἀθὺς γράφει Χρυσόβουλον, καὶ ἀφιερώνει τὴν Μελιδόνιον χώραν, μὲ

www.tezaurliturgic.ro

πολλὰ χωράφια, καὶ ἀμπέλια τῆς αὐτῆς Χώρας, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καὶ ἐπαρεκάλεσεν τὸν Ἅγιον νὰ τὸν συμπαθήσῃ, διὰ τὴν ἀγνωμοσύνην αὐτοῦ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὡς παλαιὰ, ἂς ἀφήσωμεν, καὶ ἂς εἴπωμεν ἄλλα νεώτερα· τὰ ὁποῖα, καὶ πολλοὶ ἄνθρωποι ὁποῦ εἶναι ζωντανοὶ, τὰ εἶδαν.

Ἕτερον Θαῦμα.

Πολλάκις φοραῖς ὁ Παναγαθος Θεὸς τὸν λαόν του, καὶ μὲ πλάγιον βλέμμα βλέπει τοὺς ἁμαρτάνοντας, καὶ θεμελιώνοντας τὰς Ἁγίας αὐτοῦ ἐντολὰς· καὶ τοὺς παπεινώνει, θεμελιώνοντας τους εἰς χεῖρας ἐχθρῶν· καὶ κατὰ τὸν Προφήτην Ψαλμὸς μοὶ Ἵππος εἰς Σωτηρίαν, τὸ Θεῖόν του ἀγανακτιζόμενον· πόλεις δὲ καὶ κάστρη καὶ πλῆθος λαοῦ, ἀναφέλωπε, διὰ νὰ χαθῇ ἡ κακία. Γίνεται ὑπὸ Θεοῦ μεγάλη παίδευσις εἰς τὰ μέρη τῶν Ρωμαίων, μετὸ νὰ πταίσουν εἰς τὸν Θεὸν, καὶ νὰ καταφρονέσουν τὰ αὐτοῦ δικαιώματα· καὶ διὰ τοῦτο ἐπῆραν οἱ Λατῖνοι τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ὁ Βασιλεὺς ἔφυγε ὑπὸ τόπον εἰς τόπον, μὴ ἔχοντας πῦ νὰ σαθῇ· οἱ θησαυροὶ τῆς πόλεως ἠρπάγησαν ὑπὸ τοὺς ἐχθρούς· τὰ στρατεύματα τῶν Ρωμαίων διεσκορπίσθησαν· καὶ ἦτον ὅλα τὰ πράγματα τῆς βασιλείας εἰς ἀφανισμὸν, καὶ ὅλα τὰ κάστρη τῶν Ρωμαίων εἰς πολλὸν κίνδυνον διέσκοντο. Τότε καὶ αἱ μικραὶ Οὐδετεῖαι, ἤγουν τὰ ἐκεῖθεν τοῦ Ντουναβι ποταμοῦ ἔθνη, ὡρμησαν κατὰ τῶν Ρωμαίων, καὶ ἐκύρτσουν χώρας, καὶ τόπους. Τότε καὶ ὁ αὐθεντὴς τῶν Βλαχάρων Ἰωάννης, ὁ καὶ Ἰωαννίτζης ὀνομαζόμενος, ἐστράτευσε καὶ αὐτὸς κατὰ τῶν Ρωμαίων· καὶ ἐρημαζοντας καὶ χαλῶντας τὰς χώρας καὶ κάστρη ὅλα τῆς Μακεδονίας, ἔφθασε καὶ εἰς τὴν μεγαλόπολιν Θεσσαλονίκην μὲ ὁρμὴν ἀκράτητον, καὶ φυσᾷ τὸν ἀνέβασεν, ὡς τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης· τὸ ὁποῖον εἶχε συναγμένον ὑπὸ διάφορα ἔθνη ὁποῦ διέσκονται πέραν ὑπὸ τὸν Ντούναβιν· καὶ ἦσαν ὅλοι σιδηροδεμένοι καὶ ἁρματωμένοι μὲ κάθε λογῆς ὄργανον πολεμικόν. Ὑπῆγε δὲ ἀπ' αὐτὸν ἐμπρὸς ὁ ἀρχιστράτηγός του, ὀνόματι Μανασρᾶς. Ἐλθὼν δὲ αὐτὸς ὁ Μανασρᾶς, ἐκόπιασεν εἰς τὸν ποταμὸν Γαλικὸν, νὰ ἀναπαύσῃ τὸ στράτευμά του· (διότι εἶναι ὁ τόπος ἐκεῖνος εὔμορφος, καὶ ἔχει λιβάδια διὰ τὰ ἄλογα·) ὁ δὲ Ἰωαννίτζης, ἐκόπιασεν εἰς τὰ Λαγγαδᾶ· ὁποῖος τόπος εἶναι σιμᾶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Καὶ ἀφ' ὁποῦ ἀναπαύθησαν, ἐσυκώθησαν, καὶ περιεκύκλωσαν τὴν Θεσσαλονίκην· καὶ ἐγέμισαν οἱ κάμποι καὶ τὰ βουνὰ, ὅπου δὲν ἐφαίνετο εὔκαιρος τόπος καθόλου. Καὶ κάτω μὲν ἡ γῆ, ἐστέκετο ὑπὸ τὰς ὁπλὰς τῶν ἀλόγων· ὁ ἀέρας δὲ, ὑπὸ τὰς χλημπιζισμὰς αὐτῶν ἔβραζε, καὶ μεγάλαις βρονταῖς καὶ παραχαῖς ἤκουστο μέσα εἰς τὸ κάστρον.

Καὶ

Καὶ ὁ Ἰωαννίτζης, ἐκόπιασεν ἐπάνωθεν τοῦ κάστρου, εἰς τόπον ὁποῦ ἐφαίνετο ὅλη ἡ πόλις. Ἐκάθετο δὲ, καὶ ἔβλεπε τὰ μεγάλα σπήτια, καὶ τὰς Ἱερὰς Ἐκκλησίας· καὶ ἐρώτα, καὶ ἐμαύθανε τὰ ὅλα. Ὅταν δὲ εἶδε καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τόσον εὔμορφον καὶ μεγάλον, καὶ ἠρώτησε, καὶ ἔμαθε πῶς αὐτὴ εἶναι, ἐκατέβη ὑπὸ τὸ ἄλογόν του, καὶ ἐπροσκύνησε, καὶ εἶπεν· Ἅγιε Δημήτριε, βοήθησόν μοι νὰ κυρτσύσω τὸ κάστρον, καὶ νὰ σοῦ κάμω καλὸν Μοναστήριον. Αὐτὸς δὲ, εἶχε βαλτὸν ποινὴν διὰ τὸ κάστρον· τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς διεσκέδασεν. Ἐβάλετο ὁ αἱμοβόρος, ἀφ' ὁποῦ πάρη τὸ κάστρον, ὅσοι ἄνθρωποι γλυτώσουν, καὶ δὲν φονεύθοῦν εἰς τὸν πόλεμον, νὰ τοὺς σείλῃ σκλάβους εἰς τὴν Βλαχίαν· τὰ δὲ τειχόκαστρα, τοὺς πύργους, καὶ τὰ σπήτια, ὅλα νὰ τὰ χαλάσῃ ὑπὸ θεμελίων.

Ἄλλα, ὁ Ἅγιος τοῦ Χριστοῦ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ὁ πολιοῦχος καὶ φιλόπατρις, ὁ Μέγας στρατάρχης τῆς θείκης δυνάμεως, ἔβαλμον εἰς βοήθειαν τῆς παρθένου του, καὶ τὴν ἐλυθέρωσε. Διότι, ὡσὰν ἑτοίμασεν ὁ Ἰωαννίτζης τὰ στρατεύματά του καλὰ ἁρματωμένα, τὰ ἔσειλε, καὶ ἔπιασαν ὁλόγυρα τὸ κάστρον· καὶ ὅπου τὸ ἄνοιον, τοὺς ἐπρόσταξε νὰ εἶναι ἕτοιμοι· καὶ τὴν ὥραν ὁποῦ ἀνατείλη ὁ Ἥλιος, παρευθὺς νὰ βάλουν τὰς σκάλας, νὰ ἀνέβουν εἰς τὰ τείχη. Καὶ ταῦτα λέγων, ἐπῆγε νὰ κοιμηθῇ· (διότι ἦλθεν ἡ νύκτα τοῦ θανάτου του·) καὶ ὅλην τὴν νύκτα ἐφαντάζετο πάχα πῶς ἔβλεπεν, ὅτι ἀνέβαινον τὰ στρατεύματά του εἰς τὰ τείχη, καὶ ἔμπαιναν, καὶ ἐκύρσουαν τὸ κάστρον, καὶ ἐφόνευον τοὺς ἀνθρώπους, καὶ αὐτὸς μὲ μεγάλης ὑπερηφανείας ἐσέβαινε μέσα. Ταῦτα ἐφαντάζετο ὁ παλαιπωρος, ἕως τὸ μεσονύκτιον, καὶ τότε ἐξύπνησεν· εἶχε δὲ λαμπάδες πολλαῖς ἀναμμέναις, ὁποῦ ἔφεγγε ὡσὰν ἡμέρα, καὶ πολλοὶ νέοι ἁρματωμένοι τὸν ἐφύλαγαν τειχύρα.

Ποῦτε δὴ τότε, θεώρα τῆς νυκτὸς ἐσήλβωσεν ὁ Θεὸς τὴν Ρωμαίων τῆς ἐκδικήσεως κατ' αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀκόπισεν εἰς τὸν ζῆλον τοῦ Μάρτυρος· καὶ ὁ κατ' ἀλήθειαν ἄγρυπνος φύλαξ, καὶ φρονοπὸς ἡμῶν, καὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλέως στρατιώτης Μέγας Δημήτριος, ἐφαίνη καβαλάρης εἰς ἄσπρον ἄλογον ἐμπρὸς εἰς τὸν Βασιλέα τῶν Βλαχάρων Ἰωαννίτζην, εἰς χῆμα τοῦ ἀρχιστράτηγου Μανασρᾶ, καὶ ἐκτύπησέ τον εἰς τὴν καρδίαν τον παλαιπωρον πληγὴν θανατηφόρον. Καὶ παρευθὺς ἐφώναξε, καὶ ἐκατηγόρει τὸν Ἀρχιστράτηγόν του Μανασρᾶ, ὡς πάχα ἐκεῖνος τὸν ἐκτύπησε. (Διότι ἔτζη τοῦ ἐφαίνη, πῶς ἐκεῖνος τὸν Μανασρᾶ ἔβλεπε καβαλάρην εἰς ἄσπρον ἄλογον, ὁποῦ ἐκαβαλίκευε καβαλάρην εἰς δύσκολον ἄσπρον ἄλογον, ὁποῦ ἐκαβαλίκευε, καὶ ἦλθε, καὶ τὸν ἐκτύπησε.) καὶ ἔτζη, ἐφώναζε φοβερεϊζώντας, ὅτι ἐὰν ζήσῃ ἕως νὰ ξημερασῃ, νὰ φονεύσῃ αὐτὸς τὸν Μανασρᾶ· τόσον, ὁποῦ ὑπὸ τὰς πολλαῖς φωναῖς, ἐξύπνη-

σεν

www.tezaurliturgic.ro

σεν ὁ Μανασρᾶς, καὶ ἔδραμε νὰ ἰδῇ τὸ γινόμενον· καὶ ἀκούωντας νὰ τὸν λέγῃ, ὅτι σὺ ἦλθες πόρα καββαλάρης, καὶ με ἐσκότωσες μὲ τὸ κοπέλι σου, τὸν λέγει ὁ Μανασρᾶς· μὴν ὀργίζεσαι κατ' ἐμοῦ, ὦ Βασιλεῦ· φαντασμα ἦτον, καὶ ὄχι ἀλήθεια. Καὶ ἐκεῖνος, ἔσωπας νὰ δεχθῇ εἰς βάθος πολὺ τὴν πληγὴν, ἔστρεφεν, ἐφώναζε, καὶ μὲ κλαυθμὸν μεγάλον, ἐσήκωσε τὰ ῥοῦχά του, νὰ δείξῃ τὴν πληγήν· καὶ δύθυς, ἔπασεν ὁ τόπος ὁπου τὸν ἐπόνει, καὶ ἔδραμεν αἷμα πολὺ, καὶ ἐβάξενον· ὥστε λέγειν ἡμᾶς „ ὅπως ἂν βαφῇ ὁ πάσσα, Ἅγιε Δημήτριε, ἐν αἵματι „ τῶν ἐχθρῶν σου. Βλέποντας δὲ ταῦτα ὁ Μανασρᾶς, καὶ φοβούμενος μὴ πάθῃ καὶ ἐκεῖνος τὰ ὅμοια, τὸν βανει δύθυς εἰς ἀλογόμαξον, καὶ ἔφυγε τὸ ὀγλιγορίτερον· καὶ μετ' αὐτὸν, καὶ τὸ ἀναρίθμητον ἔφυγεν ἐκεῖνο στράτευμα, ὡσὰν νὰ ἐδιώκετο ὑπὸ ἄλλου μεγαλητέρου φαντάσματος· διότι, τὸς ἦλθε μέγας φόβος καὶ τρόμος. Καὶ ὕστω φεύγοντας ὅλην τὴν ἡμέραν, τὸ βράδυ ἀπέδωκεν ὁ Βασιλεὺς αὐτῷ Ἰωαννίτζης τὴν μιαρωτάτην ψυχὴν αὐτοῦ εἰς χεῖρας τῶν δαιμόνων· καὶ ἔπιε τὸ ποτήριον τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου, ὁποῦ τὸ ἐκέρασεν ὁ Ἅγιος κατεσκευασμένον ὑπὸ πῦρ, καὶ θεῖον, καὶ πνεῦμα καταιγίδος· καὶ ἐπεστράφη ὁ πόνος αὐτοῦ εἰς κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ ἡ ἀδικία αὐτοῦ ἐκατέβη, καὶ ἔπεσεν εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο· καὶ μία κονταρία τοῦ Ἁγίου, ἔφθασεν εἰς τὰ πολλὰ ἐκεῖνα κακὰ, καὶ ἐξεχύθη δικαίως τὸ αἷμά του, αὐτὸς ὅλα τὰ πολλὰ αἵματα ὁποῦ ἀδίκως ἔχυσεν.

Ἐντεῦθεν ἅπασα ἡ τῶν Θεσσαλονικέων πόλις ὑμνολογεῖ καὶ δοξάζει τὸν Παυτοδύναμον Χριστὸν, καὶ μεγαλύνει καὶ τὸν Ἅγιον· καὶ δύχαριστῶντας, ἑορτάζει τὴν λύτρωσιν μὲ πολλῆς χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. διότι, τὸ ἐσπέρας ἠυλίσθη τῇ πόλει τὸ Ἁγίου κλαυθμὸς, καὶ δειλία, καὶ φόβος ἐπέπεσε, καὶ εἰς τὸ πρωΐ, ἀγαλλίασις ἐξανέτειλεν. Ἀλλὰ ποῖος θέλει δυνηθῇ νὰ μετρήσῃ τὰς σαγόνας τοῦ ὕπνου; ἢ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης; ἢ τὰς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ; καὶ νὰ δυνηθῇ νὰ γράψῃ καὶ τὰ Ἁγίου τὰ Θαύματα; Διὰ τοῦτο, ἀκόμι σᾶς νὰ διηγηθῶμεν, εἶτα νὰ καταπαύσωμεν τὸν λόγον.

Ἕτερον Θαῦμα.

Εἰς τὸ Κιβοῦρι, ὁποῦ ἦτον θαμμένον τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ὡσὰν ἔδωκεν ὁ Θεὸς τὴν χάριν του, καὶ ἐμυρόβλυσεν, ἔκαμαν οἱ Χριστιανοὶ λεκάνας πολύτιμους, καὶ ἐμαζώνετο τὸ μῦρον μέσα, καὶ ἐπέρνα ὁ Κόσμος, (καὶ μάλιστα οἱ ἀσθενεῖς) καὶ ἐθεραπεύοντο. Ἕνας δὲ ἄνθρωπος σώφρων, ἐγκρατὴς, καὶ ἐνάρετος, ἔγινε Καλόγηρος· καὶ διὰ τὴν ἐνάρετον αὐτοῦ πολιτείαν, τὸν ἔβαλεν ὅλον τὸ κάστρον νὰ ὑπηρετῇ τὸν τάφον τοῦ Ἁγίου. Ὁ ὁποῖος, βλέποντας καθ' ἑκάστην, πῶς ἔπερναν μῦρον ὅποιος καὶ ὡσὰν ἐπήγενε, καὶ ἀλείφοντο εἰς ὅλον τὸ κορμὶ, (καὶ μάλιστα αἱ γυναῖκες ἄλειφαν τὰ βυζία, τὰς βραχίονας, τὰ βλέφαρα, καὶ τὰ ρουθοῦνι,) τὸν ἐφάνη ἄτοπον· καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἑαυτόν του, ὅτε ἂν τὸν Ἅγιον δὲν τὸν ἀρέσει αὐτὴ ἡ συνήθεια· καὶ ἐσκέπασε τὰς λεκάνας ἐκείνας, μὴ γνωρίζων ὅτι χαίρει ὁ Ἅγιος, νὰ σώνωνται ὅλοι, καὶ νὰ ἁγιάζωνται μὲ τὸν χεῖρα τοῦ Ἁγίου Μύρου· καὶ κανένα δὲν ὑποστρέφεται, κἂν ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος εἶναι.

Τοιοῦτον, φαίνεται ὁ Ἅγιος εἰς τὸν ὕπνον τοῦ Καλογήρου ἐκείνου, καὶ τὸν ὀνειδίζει διὰ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκαμε, καὶ λέγει του· διὰ τί ἐφθόνησας τοὺς Χριστιανοὺς, καὶ τὸ μῦρον, ὁποῦ μοῦ ἐδόθη χάρις ἀπὸ Θεοῦ, καὶ δύναινει ἀπὸ τὰ αἵματά μου, τὸ ἔπρυψας; Καὶ ταῖς λεκάναις, ὁποῦ ἐδέχοντον τὸ Ἅγιον Μύρόν μου, ἐσκέπασες: Καὶ ἐγὼ μοῦ, ὅτε μετρημένον, ὅτε ὡς σταλαγματιὰς χύνω ἀπ' ἐσοῦ δὲ, τὸ ἀκεμβάλεσαι; Ἀλλὰ, διὰ νὰ μάθῃς νὰ μὴν ἀποκλείῃς καὶ κρατῇς τὸν ἁγιασμὸν, ὁποῦ λαμβάνουν οἱ Χριστιανοὶ ἀπὸ τὸ μῦρόν μου, διὰ τοῦτο ἐγὼ ἀνοίγω θύραν ἐδῶ, νὰ δύναίνῃ μῦρον, νὰ λαμβάνουν οἱ δύσεβεῖς. ὅπως εἶπε, καὶ μὲ τὴν λεπτὴν βέργαν, ὁποῦ ἐκράτει εἰς τὸ χέρι του, ἐσημάδεψε ξύπαν εἰς τὸ κιβοῦριον· καὶ ἀπ' ἐκεῖνο τὸ σημάδι τῆς ξύπας, ἔσυρε τὴν βέργαν ὡσὰν νὰ ἔκαμε σημάδι, νὰ ἔρχεται τὸ μῦρον· τόσον, ὁποῦ ἔπηγεν ἕως τὴν μέσην τοῦ Ναοῦ· καὶ παρθὺς ἐχύθη μῦρον πολὺ, ἕως ὁποῦ ἦλθεν εἰς τὸ μέσον τοῦ Ναοῦ. Ἐξυπνήσας δὲ ὁ μοναχὸς ἐκεῖνος, καὶ ἐκ τοῦ θυμάτος ξαμάξας, δύθυς ἄνοιξε ταῖς λεκάναις· καὶ ἐπαρεκάλει τὸν Ἅγιον νὰ τὸν συγχωρήσῃ εἰς τὸ ἁμάρτημα. Καὶ τότε, μόλις ἐσάθη τὸ μῦρον ἐκεῖνο, ὁποῦ ἔβρεχεν ἀπὸ τὴν ξύπαν ἐκείνην, ὁποῦ ἔκαμεν ὁ Ἅγιος, καὶ ἔβρεχε πάλιν εἰς ταις λεκάναις, ὡς καὶ πρότερον.

www.tezaurliturgic.ro

Τοιαῦτα θαύματα παράδοξα ἐποίησεν ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, καὶ ἄλλα θαυμαστότερα, καὶ διαφόρως κηρύσσει. Ἵνας ἐλύτρωσε πολλαῖς φοραῖς τῶν πατρίδα του ἀπὸ αἰθητὰς καὶ νοητὰς ἐχθρούς, καὶ φανερῶς καὶ ἀφανῶς. Καὶ ἄλλους μὲν, φοβερίζοντας ἐδίωκεν· ἄλλους δὲ, καὶ τελείως ἐθανάτωνε. Τὸ δὲ θαυμαστότερον, καὶ τιμιώτερον, καὶ ἁγιώτερον ἦτον, τὸ Ἅγιον Μύρον· τὸ ὁποῖον τὸ εἶχαν καὶ οἱ ἐντόπιοι, καὶ οἱ ξένοι ἔβρυε ἄμιθον εἰς πᾶσαν τους ἀθένειαν. Ἄλλη τροβατικὴ κολυμβήθρα ἦτον ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου· καὶ ἐκείνης, πολὺ θαυμαστότερα. Διότι, ἐκείνη σῶα καὶ μόνον ἐθεράπευε τὸν χρόνον· ὁ δὲ τάφος τοῦ Ἁγίου, πλῆθος ἄπειρον καθ' ἑκάστην ἐβρυε· τυφλοὺς ἀνέβλεπε, λεπροὺς ἐκαθάριζε, χωλοὺς ἀνώρθωνε, τοὺς ἐν θαλάσσῃ πλέοντας ἐκ τῶν κινδύνων ἐλύτρωσεν, εἰς δόξαν καὶ αἶνον Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος, σὺν τῷ Ἀνάρχῳ αὐτοῦ Πατρὶ, καὶ τῷ Παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ αὐτοῦ Πνεύματι νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΜΗΤΡΟΦΑΝΟΥΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΓΡΗΓΟΡΑ ΤΟΥ ΕΚ ΔΩΔΩΝΗΣ,

Κανὼν Δοξαστικὸς εἰς τὸν Ἅγιον καὶ Πανσέβαστον

ΜΕΓΑΛΟΜΑΡΤΥΡΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΤΟΝ ΜΥΡΟΒΛΥΤΗΝ

Ψαλλόμενος μὲ τὸν Εἱρμὸν, Ὑπὸ Οὐρανίαν τροπὴν, μέχρι τῆς Μνήμης αὐτοῦ.

Εὐλογήσαντος τοῦ Ἱερέως, ἀρχόμεθα τοῦ Κύριε εἰσάκουσον τῆς Προσευχῆς μου, ἐ ψαλλομεν τὸ, Θεὸς Κύριος, εἶτα τὸ Τροπάριον, ἦχος, δ΄.

Ὁ ἱλασθεὶς ἐν τῷ σταυρῷ.

Τὸν Μυροβλύτην καὶ πανσέβαστον Μάρτυρα, οἱ πολυπλόκοις πειρασμοῖς συνεχόμενοι, ἀνυμνήσωμεν κράζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς· Ἅγιε Δημήτριε, ταῖς Πρεσβείαις σου ῥῦσαι, ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμᾶς, καὶ δεινῶν νοσημάτων, καὶ πάσης ἄλλης βλάβης τοῦ ἐχθροῦ, ὡς παρρησίαν ἔχων πρὸς Κύριον. Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν. Τῆ Θεοτόκω. Εἶπε τὸν, Ν΄.

Καὶ οὕτως ἀρχόμεθα τοῦ Κανόνος.

Ὠδὴ, α΄. ἦχος, πλ. δ΄. Ἁρματωλάτῳ Φαραώ.

Φάλαγξ δαιμόνων πονηρῶν βεβύθισαι, ἄθλοις τοῖς σοῖς Ἀθλητὰ, Θεσπαλίας εὔχος, Μυροβλύτα σῶσόν με. καὶ παύσοφε Δημήτριε, ὁδηγῆς θείᾳ σου Μύρᾳ, ψυχὰς πελάντων τῷ Μνήμῃ σου, ἔμπλησον καὶ σῶσον Πρεσβείαις σου.

Ἐλπὶς τῆς Ποίμνης ἀθλητὰ ἐστήριξον, τὰ γλωσσαλγοῦντα τῆς σῆς, Αἱρετικῶν χείλη δυσσεβῶς κινούμενα, καὶ πλήθη τὰ ἀλ-

Porta di Penitenza.

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ

www.tezaurliturgic.ro

λόφιλα, ἐκτρατεία λυπῦπτε, λαὸν τὸν σὸν ϗασκέδασον, ἔχων παῤῥησίαν πρὸς Κύριον.

Ὄνειδος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς γεγόναμεν, σὲκεν ὧν πονηρῶν ἔργων καθ' ἑκάστω, φάπτομεν οἱ δοῦλοί σε· ἀλλ' ὡς ταχὺς Παναγιε, εἰς βοήθειαν πάντας, ἡμᾶς Δημήτειε φῤῥύσαιο, καὶ πρὸς τείβας θείας δόδωσον.

Θεοτοκίον.

Βλ'πε ἰὼ εἶδε Μωϋσῆς αὐύμφοτε, πυρπολευμβόλω ποτὲ, καὶ μὴ φλεγεμβόλω, ἐμφανῶς τὴν ἄχραντον, νηδύν σε προεικόνιζον, ἰὼ ὃν ἔφλεξεν ὅλως, ἄϋλον πῦρ τῆς Θεότητος, ἐν αὐτῇ τὸ Λόγε σκηνώσαντος.

Ὠδὴ, γ'. Οὐρανίας ἀψίδος.

Ἐπλατύνθησαν Μάκαρ, Χειστιανῶν σόματα, σὲ τῆς Μυροβλύτε τῷ Μύρῳ ἀγιαζόμενα, παγκράτε Πλευρᾶς, καὶ σὲ τὴν ἔνδοξον Μνήμην, ἐν ᾠδαῖς Δημήτειε πανηγυρίζοντα.

Γῆ ἀπέδειξας ὄντως, πρὸ δυσεβῦς βήματος, ὡς ὃν ἔστι ἄλλος, Δεσπότης καὶ Ποιητὴς τὸ παντὸς, πλὴν τὸ Κυρίε Χειστὲ· ὅθεν ὁπλίζεις δυνάμει, τὸ Χειστὲ τὸν Νέσορα καὶ Αναίαν δεινῦ.

Μιμητὴς σὺ ἐχθύε, λόγχη νυγεὶς τὴν πλευρὰν, πάθες τοῦ Κυρίε τῷ ὄντι μέγα Δημήτειε· ὀξ ἧς τὸ Μῦρον ἡμῖν, βρυεις ἀφθόνως τὸ θεῖον, τῆς ἁγνείας ἅπασι σὲ εἰς Μαρτύριον.

Θεοτοκίον.

Γῆ ἀληθεια Μῆτερ, τὸ Ἰησῆ ὡς Δαβὶδ, ἔφη ἐκ τῆς γῆς ὀξανέτειλας ὁ Προπάτωρ σε, καὶ λόγος ὁ τὸ Πάτρὸς, ὀξ οὐρανῦ ϗακύψας, σάρκα προσελάβετο ἐκ σὲ Παναμωμε.

Λάσωσον ταῖς τὲ σὲ μύρε ἀρδείαις ὑπὸ παντοίας, Μυροβλύτα ὑπερβελῆς, ἐχθρῶν τὰς τιμωντάς σε, ὡς ἕτοιμος βοηθὰς ἐν κινδυνοις.

Θεοτοκίον. Ἐπίβλεψον ἐν ἐλεήμονι. Εἶτα μνημονεύει ὁ Ἱερεὺς δι' ὧν ἡ παράκλησις γίνεται. Ἔπειτα τὸ Τροπάριον, Μέγαν εὖρατο.

Ὠδὴ, δ'. Εἰσακήκοα Κύριε.

Τῇ σορῷ προσεγγίσωμεν, σὲ σεπτὲ καὶ θεῖε Μεγαλομάρτυρος, Δημητείε, καὶ ὡς ἐκ πηγῆς, πίσει τὰς ἰάσεις ἀρυσώμεθα.

Τροβλύτα Δημήτειε, μίαν μοι ῥανίδα τὲ θείε Μύρε σου, σοὶ προσρέχοντι ὑπίσαξον, καὶ παθῶν τῆς ζάλης με ἐλεύθερωσον.

Λτ' ἐχθρῶν με καθόπλισον, ὡς τὸν Αναίαν τὸν θεῖον Νέσορα, καὶ μαχαίρᾳ τῇ τὲ Πνεύματος, τὰς ἐχθρὰς ἐλεῖν μοι δὸς Δημήτειε.

Θεοτοκίον.

Ὄρος σὺ τὸ ϗατάσκιον, Ἀββακὲμ ὡς ἔφη ὑπάρχεις Δέσποινα, ταῖς Πρεσβείαις σε φείσωζε, τὰς προσρέχοντάς σοι Μῆτρπάρθενε.

Ὠδὴ, ε'. Ἵνα τί με ἀπώσω.

Τῆς ψυχῆς σε τὸ κάλλος, καὶ τὸ ἐκ τῦ τύπου τὸ ῥέον Δημήτειε, λογχεύμάτων μῦρον, τὲ ἐνδόξε σε σώματος ἐνδοξε, ἐννοεῖν ἐκ ἔχω, ἀλλὰ βοῶσοι ἐκ ϗαρδίας, ἐκ παντοίων κινδύνων με λύτρωσαι.

Σεβεῖς σὲ τὴν δόξαν, τὲ Θεὲ ἐκ ὄψονται, ἀλλ' ὧδὲ γνώσονται, τὰς σεπτὰς ἀγῶνας, καὶ πρὸς σὲ τὴν μεγίστην καὶ ἄῤῥητον, σώτερ παῤῥησίαν τὲ Μυροβλύτε Δημητείε, ὃν σοι πρέσβυν ἀεὶ προβαλλόμεθα.

Ἁμάτων πλημμύραν, Μάρτυς σε τὸ μῦρον ἀῤῥόπτες Δημήτειε, τῆς σαρκὸς τὰ πάθη, καὶ ψυχῆς τὰς ὀδυνας ἰώμεθα, Μυροβλύτα θεῖε. διὸ τὴν ἔνδοξον καὶ θείαν, σὲ μυρόβλυσιν πίσει ἐγερεῖρομεν.

Θεοτοκίον.

Γύμε σκέπη καὶ ϗράτος, Παναγνε καὶ σήειγμα, καὶ τεῖχος ἄῤῥηκτον, καὶ σὲ προσϗαλέμαι, ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ με φύλαττε, ἀπὸ παντοίας βλάβης, ἐπερχομένης τὲ Βελίαρ, ἵνα πίσει καὶ πόθῳ δοξάζωσε.

Ὠδὴ, ϛ'. Ἱλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ἡμήτειε τὴν ψυχὴν, ὀφθεὶς σερῤῥότερος ἔνδοξε, ἀδάμαντος ἀπειλὰς, τυραννε καὶ ϗάθειρξιν, καὶ βίαιον θάνατον, ἐδὲν ἐλογίσω, τῷ Χειστῷ συζῆν ἐλόμενος.

Ὀγχη νυγείσης πλευρᾶς, τῆς δεξιᾶς σε Δημήτειε, ἠξίωσαι τὲ Χειστὲ, τὸ πάθος μιμήσαθαι, καὶ σώζειν τὰς πίσεις σε, ὑπεκαλυμμένας, ἐκ κινδυνων αξιάγασε.

Ἀθάπερ πῦρ ὑπισας, Θεσσαλονίκης τοῖς τείχεσι, τὴν ἔφοδον τῶν ἐχθρῶν, Δημήτειε ἔξεψας, ὕτω ϗασκέδασον καὶ νυῦ πάσων βλάβων, ἀφ' ἡμῶν τὲ πολεμήτορος.

Θεοτοκίον.

Θεὸν τεχθεύτα ἐκ σὲ, ἐπέγνωμεν Θεονύμφευτε· ὃν ἐξιλέωσαι νῶν, ἡμῖν ὡς ἰσχύσα, τοῖς πίσει κραυγάζεσι, δωρηθῆναι λύσιν, τῶν πταισμάτων Παναμώμητε.

Διάσωσον ταῖς τὲ σὲ μύρε ἀρδείαις.

Θεοτοκίον. Ἄχραντε ἡ ἁγία λόγε.

Τὸ Κοντάκιον. Τοῖς τῶν αἱμάτων σε ῥείθροις.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ πρῶτον ἀντίφωνον τὲ δ'. ἦχε. Προκείμενον. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς Ἁγίοις αὐτὲ. στίχ. Τοῖς Ἁγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ αὐτὲ κτ.

Τὸ πᾶσα πνοή.

www.tezaurliturgic.ro

Εὐαγγέλιον ἐκ τῶ κ͞ῦ Ἰωάννου.

Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτῦ μαθηταῖς· παῦτα ἐντέλλομαι ὔμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

Δόξα. Ταῖς τῦ Δημητρίυ.

Καὶ νῦν, ταῖς τῆς Θεοτόκυ.

Εἶπα. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς κ͞ῦ τὸ μέγα ἔλεός συ.

Καὶ τὸ Τροπάριον. Μὴ καταπῖσθύνῃς με.

Σῶσον ὁ Θεὸν τὸν λαόν συ.

Ὠδὴ, ζ΄. Οἱ ἐκ τῆς Ἰυδαίας.

Οἱ ἐκ Θεσσαλονίκης, καταπῖσαντες ὅσοι ἐν ἄλλαις πόλεσιν, εἶπατε Δημητρίυ, ἡμῖν τοῖς ἐρωτῶσι, τλῶ μυρόβλυσιν ψάλλοντες· ὑλογητὸς ὁ Θεὸς τῦ μυροβλύτυ Ἀμλιώ.

Σῶμα δεδοξασμῦον, μυροβλύσαι Ἁγίε ὡς τὸ τῦ Μάρτυρος, τίς εἶδε Δημητρίε, Μαρτύρων ταξιάρχα, ὃν δοξάζοντες ψάλλομῦ· ὑλογητὸς ὁ Θεὸς τὸ Δημητρίυ Ἀμλιώ.

Σμὴ θείυσα μύρα, ἀπελαῶσες δαιμόνων δυσῶδες ἄθροισμα, ἐκ παύτων σε τλῶ θείαν μυρόβλυσιν τιμώντων, καὶ βοώντων ἐκ πίσεως· ὑλογητὸς ὁ Θεὸς τῦ Δημητρίυ Ἀμλιώ.

Θεοτοκίον.

Θεῶ ἐκλελεγμένη, ἀνεδείχθης καὶ ὅλη καλὴ πρὸ κτίσεως, ὡς Σολομὼν ὁ Θεῖος, ἀσματογράφων ἔφη· διὸ παῦτες κραυγάζομῦ, ὑλογητὸς ὁ υἱὸς τῆς Θεοτόκυ Ἀμλιώ.

Ὠδὴ, η΄. Τὸν Βασιλέα τῦ Οὐρανῶν.

Ποῦ Δημητρίυ ταῖς ὑπροσδέκτοις Πρεσβείαις, ἐλεῆμον δεινᾶς ἁμαρτίαις, τὸν ἐμπεπτωκότα σῶσόν με ζωοδότα.

Ποῦ Μυροβλύτυ τῆς ζωτικῆς ὑδωχίας, ἀπολαῦσαι χείλεσι καρδίας, δεῦτε ἐπειχθῶμῦ, καὶ δόξαν Θεῶ δῶμῦ.

Πλῆς τεκυμίαις τῦ πειρασμῶν βαλομύνυς, μὴ παείδης ἡμᾶς δεομύνυς, σᾶ τῆς βοηθείας Δημήτρε τῆς Θείας.

Θεοτοκίον.

Πραυματισθεῖσαν μὲ τλῶ ψυχλῶ ἁμαρτίαις, δρασικῶ φαρμάκῳ σὴς Πρεσβείας, ἴασαι Παρθένε, ἐλπὶς τῦ σὲ ὑμνύντων.

Ὠδὴ, θ΄. Κυρίως Θεοτόκον.

Ὡς γάλα τλῶ πλδραύσε, πᾶσι χορηγῆσαν, ἡμῖν τὸ μῦρον Δημήτριε δέδωκας, τὸ ψυχοῤῥόφον διόσε πόθῳ γεραίρομῦ.

Ποῦ αἷμα Δημητρίε, τᾶ παμβασιλέως ἡ ὠδία τῦ μύρων εἰργάσατο, μῦρον καινὸν ἀναβλύζον πισοῖς ἰάματα.

Ῥδείας τᾶ σᾶ μύρα, νόσων καὶ δαιμόνων, ὑπβλλῆς καὶ βαρβάρων ὀξάσωσον, ὑπδρομῆς σεφηφόρε ἡμᾶς Δημήτρε.

Θεοτοκίον.

Ὑμφώνως Θεοτόκε, σὲ δοξολογῦμῦ, ὅτι παθῶν καὶ κινδυνων λυτρῶσαι ἡμᾶς, καὶ τὰς ἡμῶν ἱκεσίας ἐπ' ἀγαθοῖς συμπληροῖς.

Με-

Μεγαλωσάρια.

Ποῦν μέγαν ὁπλίτλν καὶ ἀθλητλν, καὶ σεφανηφόρον, ἐν τοῖς Μάρτυσι θαυμασὸν, τὸν λόγχῃ ῤῥωθέντα πλδραν ὡς ὁ Δεσπότης, Δημήτριον τὸν Θεῖον, ὕμνοις τιμήσωμῦ.

Χλίροις τῦ Μαρτύρων κλέος σεῤῥὸν, ὄντως ἀθλοφόρε, Μυροβλύτα καὶ τῦ πισῶν, ὁ λόγχῃ πλδραύσα, νυγεὶς ὡς ὁ Δεσπότης, ῥείθροις τῦ σῶν αἱμάτων παύτας ἁγίασον.

Ποῦν Μεγαλομάρτυρα τᾶ Χρισᾶ, καὶ ἐν τοῖς κινδύνοις, ἐτοιμότατον βοηθὸν, αἰχμαλώτων ῥῖσιν, πισοὶ τὸν Μυροβλύτλν, Δημήτριον τὸν Θεῖον, ὕμνοις τιμήσωμῦ.

Ἐνήργησε κὴ ἕτερον Θαῦμα ὁ Μεγαλομάρτυς Δημήτριος πρὸς τὸν παρόντα Μητροφάνην Ἱερομόναχον Γρηγοραν, καταγόμῦον ἀπὸ τὴν Δωδώνλν· τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἴδιος διηγεῖται ὕτως.

Ἐστάλθηκα, λέγει, ποτὲ ἐξαρχικῶς εἰς τλῶ Μακεδονίαν ἀπὸ τὸν τότε Πατειάρχλν Κύριον Ἰάκωβον τὸν Χῖον. Καταντήσας δὲ εἰς τᾶ Δράμας τλῶ Ἐπαρχίαν, ἐκόνδυσα εἰς μίαν χώραν λεγομύλν Ζήχναν. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον, ἐκεῖ ὁπᾶ ἐκοιμώμλν, ἦλθον αἰφνιδίως κακόῤῥοποι τινὲς ἄνθρωποι, κὴ πιάσαντές με, μὲ ἐξάβιζαν εἰς τὸ κειτήριον, φωνάζοντες ὅτι εἶμαι κατάσκοπος τᾶ τόπα ἐκείνα, καὶ ἐπῆγα ἐκεῖ ἵνα νὰ τᾶς προδώσω εἰς τὸν βασιλέα τῆς Νεμτζίας. Ἐξέτασέ με λοιπὸν ὁ κειτὴς, κὴ εὗρεν αἰτίαν ἀπὸ τλῶ κατηγορίαν, ὁπᾶ ἐκεῖνοι ἔλεγον κατ' ἐμᾶ, μὲ τὸ νὰ εἶχον χράμματα Πατειαρχικὰ εἰς τὰς χεῖρας· καὶ ὁ κειτὴς, ὅπον Κωνσαντινυπολίτης, κὴ ἤξυρε καλῶς τλῶ συνήθειαν τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας· ἐπειδὴ ὅμως καὶ δύκολα δὲν ἐδύνετο νάμε ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῦ κακοῤῥόπων ἐκείνων, (διότι, τῦ τότε καιρῷ ἔγινε μεγάλη ἐπανάστασις κ͞ῦ τᾶ Βασιλέως αὐτῦ Μωάμεθ, τὸν ὁποῖον, καὶ ἀπὸ τὸν Θρόνον τε ἐκατέβασαν, καὶ ταραχὴ μεγάλη ἦτον εἰς ὅλον τὸν ἁπλᾶν λαόν, καὶ ὁ καθ' ἕνας ἔφραττε μὲ ἐξουσίαν ἐκεῖνο ὁπᾶ ἐβούλετο.) Ἐζήτησε νὰ φέρωσι μάρτυρας ἀπὸ τὰ πλησιόχωρα μέρη· ἐκεῖνοι δὲ ὑποχεθέντες νὰ τᾶς φέρωσι, ἐμβῆκα μὲ ἔῤῥιψαν δεδεμῦον εἰς τλῶ φυλακλῶ μὲ τὰς ἁλύσεις. Καὶ συναθροίσαντες ὑπὲρ τᾶς τεσσαράκοντα μάρτυρας, παρεστάθησαν τῦ πρωῒ εἰς τὸν Κειτλῶ ὁμοῦ μὲ αὐτούς. Ἐκβαλόντες δὲ καὶ ἐμᾶς ἀπὸ τλῶ φυλακλῶ, παρέστησαν εἰς τὸ κειτήριον. Λοιπὸν, ἐπειδὴ κὴ πολλοὶ πολλὰ εἰπόντες δὲν ἐδυνήθη ἂν νὰ ἀποδείξωσι τὶ κατ' ἐμᾶ ἀληθὲς, τέλος παύτων, μερικοὶ ἀπὸ τᾶς λεγομύνυς Κεσιτζήδες, βάρβαροι καὶ κακόῤῥοποι ἄνθρωποι, οἱ τᾶς ἐπαναστάσεις ἀγαπῶντες, ἵνα νὰ κάμωσι ἐλεύθερος κάθε εἴδος κακίας των, εἶπον πρὸς τὸν κειτλ· ἡμεῖς ἐξυρόμῦ, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι τῇ ἀληθείᾳ κατάσκοπος

τῆς

www.tezaurliturgic.ro

τῆς χώρας μας, καὶ τοιοῦτον ὁμολογοῦμεν αὐτὸν ἐνώπιον Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων. Ὁ δὲ κριτὴς, ἐγνώρισε μὲν πῶς ἦτον ψεύδης ἡ μαρτυρία των, μὴ δυνάμενος δὲ νὰ ἐναντιωθῇ, ἔδωκεν ἐγγράφως εἰς αὐτὸς τὴν τοῦ Θανάτου μας ὑπόφασιν. Ἐπειδὴ δὲ ἦτον ὁ καιρὸς ἑσπέρα, μὲ ἐπῆραν ἐκεῖθεν, καὶ μὲ ἔρριψαν εἰς τὴν φυλακὴν, διὰ νὰ με θανατώσουν εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ λοιπὸν, ἐπειδὴ ἐγὼ ἐκάθε βοήθειαν ἀνθρωπίνην ἀπελπίσθηκα, κατέφυγον εἰς τὴν ἄμαχον δύναμιν τοῦ Θεοῦ· καὶ γόνυ κλίνας εἰς τὴν γῆν, ἐπεκαλέσθην μὲ δακρύων τὸν Μέγαν Δημήτριον, διὰ νὰ με ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν ἄδικον θάνατον, μὲ τὰς εἰς Θεὸν δυνατὰς Πρεσβείας του· ἡ δὲ νύξ ἐκείνη, ἦτον ἡ εἰκοστὴ πέμπτη τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς, ἥτις ἔμελλε νὰ φέρῃ τὴν εἰκοστὴν ἕκτην, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἅγιος ἑορτάζεται. Ἐγὼ δὲ, ἐπειδὴ ἐμὲν τεταραγμένος ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τοῦ θανάτου, δὲν ἤξευρα ὁποία ἡμέρα ξημερώνει· παρεκάλεσα ὅμως τοὺς μετ' ἐμὲ κεκλεισμένους δέλτας εἰς τὴν φυλακὴν, νὰ μὴ δειλιάσωσε τὸν πρόσκαιρον θάνατον, ἀλλὰ νὰ φυλάττων τὴν πίστιν ἀσφαλῶς· οἵτινες ἀπεκρίθησαν, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑποφέρουν τὸν θάνατον, καὶ ἔτζη ἀπεκοιμήθησαν. Ἐγὼ δὲ τοῦτο ἀκούσας, ὑπερβολικῶς ἐλυπήθην, καὶ θερμότερον παρεκάλεσα τὸν Κύριον, βρέχοντας τὸ ἔδαφος μὲ τὰς πηγὰς τῶν δακρύων.

Ἀλλ' ὦ τῶν Μεγίστων σου Θαυμασίων, Χριστὲ Βασιλεῦ, καὶ τῆς ἀῤῥήτου δόξης καὶ παῤῥησίας, ὁποῦ οἱ Ἅγιοί σου κατηξιώθησαν, καὶ ἐξαιρέτως, ὁ Μέγας σου Μάρτυς Δημήτριος! Διότι, ἐκεῖ ὁποῦ ἐπροσηυχόμην μὲ ἀγωνίαν, μοὶ ἐφάνη ὁ θεῖος Δημήτριος, φορῶντας Στέφανον, καὶ καθήμενος ἐπάνω εἰς κάποιον ἄλογον, Δημήτριος, ὁ μὲν τὸν κοινὸν Δεσπότην ἐδικός μου Δεσπότης, καὶ μοὶ λέγει· Μὴ φοβᾶσαι, Μιχόφανες· ἰδοὺ, ὁ Θεὸς ἐχάρισε τὴν ζωήν σου εἰς ἐσένα, καὶ εἰς τοὺς ὑπηρέτας σου. Ἐγὼ δὲ, ἐξάπλωσα τὰς χεῖρας, διὰ νὰ τὸν ἀγκαλιάσω, καὶ ἐκεῖνος ἄφαντος ἔγινεν. Ὅσην δὲ χαρὰν ἔλαβον, καὶ ὅσον ἐδόξασα τὸν Θεὸν καὶ τὸν Ἅγιον Δημήτριον, ἀδύνατον εἶναι νὰ τὸ διηγηθῶ. Ἐσήκωσα λοιπὸν τοὺς ὑπηρέτας ἀπὸ τὸν ὕπνον, καὶ τοὺς ἐδιηγήθηκα διὰ τὴν ὁπασίαν τοῦ Ἁγίου, καὶ διὰ τὰ λόγια, ὁποῦ μοὶ εἶπε. Καὶ τούτων λεγομένων, ἰδοὺ καὶ φθάνει εἰς ἡμᾶς σύας ἄνθρωπος εἰς χεῖμα δεσμοφύλακος, σύροντας καὶ τὸν ἄλογόν μου μαζύτου, καὶ μοὶ λέγει· σήκω, καὶ ἔπαρε τοὺς ὑπηρέτας σου, καὶ καββαλικεύσας πήγαινε εἰς τὸν δρόμον σου ἄφοβα.

Ὅθεν, εἰς εὐχαριστίαν τοῦ Ἁγίου, συνέταξα καὶ τὸν παρόντα παρακλητικὸν Κανόνα. ἦτον δὲ ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ, ᾳχοζ'. ὅτε τὸ θαῦμα τοῦτο εἰς ἐμὲ ἐγένετο διὰ τοῦ Ἁγίου, διὰ ταῖς Πρεσβείαις, ἐξιωθείημεν τῆς Βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ

ΤΟΥ Α'. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Προοίμιον περὶ θανάτου. Φύλ. 1

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Τοῦ νέου ἀνθρώπου ψυχὴ, ὅπου ἤθελε τὸ προξενηθῇ ἀπὸ τὸν προσεκτικὸν σοχασμὸν τοῦ θανάτου. Φύλ. 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ἀποβλέπωντας εἰς τὸν τάφον, ξυπνᾷ· ὁ δὲ νέος, ἀγρυπνεῖ. Φύλ. 7

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Τοῦ ἀνθρώπου τὸ δυκατάπτωτον, τοῦ καιροῦ τὸ ἀείῤῥύτον. Φύλ. 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Τί εἶναι ὁ θάνατος. Φύλ. 16

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, περιεργαζόμενος τὸν τάφον, μεταφέρει τὴν ψυχήν του ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ ἦτον ἄχημος, εἰς πανδύμορφον. Φύλ. 20.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ'.

Ὁ νέος ἄνθρωπος, ὅταν μὲ προσοχὴν θεωρῇ τὰ μνήματα, τότε καὶ βλέπει, καὶ ἀκούει, καὶ καταυοεῖ νέα πράγματα. Φύλ. 24

ΚΕ-

www.tezaurliturgic.ro

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἐπειδὴ ὁ θάνατος εἰς τοὺς πολλοὺς γίνεται ἀιφνίδιος, διὰ τοῦτο εἰς τοὺς πολλοὺς φαίνεται φοβερός. Φύλ. 27

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἡ ἐν τῷ ἀκροτάτῳ καιρῷ τῆς ζωῆς μας στιγμὴ, εἶναι ἀκροτάτης τιμῆς ἀξία. Φύλ. 32

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ

ΤΟΥ Β'. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Προοίμιον περὶ τῆς μελλούσης κρίσεως. Φύλ. 40

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος, ξύπνᾳ μὲ τὸν ἦχον τῆς ὑπαφίου σάλπιγγος, ὁπὸ τὸν διεγείρει εἰς τὸ Κριτήριον. Φύλ. 43

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Μετὰ τὸν βροντόφωνον ἦχον τῆς σάλπιγγος, ἀκολουθεῖ ἡ Ἀνάστασις τῶν σωμάτων. Φύλ. 47

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ὁ σαυρὸς, ὁπὸ εἰς τὸν ἀέρα ἔχει νὰ προπορεύεται ἔμπροσθεν τοῦ φοβεροῦ Δικαστοῦ, μὲ διάφορα χήματα, εἰς διαφόρους θέλει φανῆ. Φύλ. 54

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἡ ἀπ' ἐρανῶν τοῦ ὑψίστου Κριτοῦ καταβασις, ἂν θεωρηθῇ καλῶς, θέλει δώσῃ τρὸς ἐρανὲς ἀνάβασις τοῦ καινοῦ ἀνθρώπου. Φύλ. 59

ΚΕ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Τοὺς Κριτοὺς καταβαίνοντες ἐρανόθεν, καὶ ὅτι θρόνοι καθίζουσιν, μεγαλοπρεπεστάτη παράταξις. Φύλ. 65

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Προτίτερα ὑπὸ τῶν φοβερῶν Ἀποφάσιν τοῦ Κριτοῦ, παρασαίνονται εἰς τὸ μέσον διάφοροι κατήγοροι ἐκείνων, ὁπὸ μέλλουν νὰ καταδικασθῶσι. Φύλ. 70

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Ἀποφασίζεται εἰς τοὺς δικαίους ἡ παυδαιμονεστάτη καὶ χαιρεστάτη ὑπόφασις. Φύλ. 76

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ἀστραποκεραυνοῦται τοὺς ἀθλίους ἁμαρτωλοὺς ἡ ζομερὰ τοῦ δικαίου Κριτοῦ καταδίκη. Φύλ. 82

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Καὶ τῶν δύω ὑποφάσεων ἡ τελείωσις, καὶ τοῦ Κόσμου παντὸς ἡ σωτέλεια. Φύλ. 89

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ

ΤΟΥ Γ'. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Προοίμιον περὶ τοῦ ἄδου· ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος καταβαίνει μὲ τὸν λογισμόν του εἰς τὰ καταχθόνια, διὰ νὰ ἀνέβῃ ἐκεῖθεν νέος μὲ τελειότητα. εἰς τὸ ἐπουράνια. Φύλ. 95
Τόπος καὶ σωδία. 97
Σκότος. 100
Δυσωδία. 103
Κλαυθμός. 106
Λιμός. 109
Σκώληξ τῆς συνειδήσεως. 113
Πῦρ. 116

Ἀπό-

Ἀπόγνωσις. 120
Ἀϊδιότης. 122
Τιμωρία. 123
Ἄλλη, πάλιν τιμωρία.

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ

ΤΟΥ Δ΄. ΒΙΒΛΙΟΥ.

Προοίμιον περὶ τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας. Φύλ. 127

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ὁ καινούργιος ἄνθρωπος βλέπει τὰ μεγάλα τῆς γῆς, μὲ τὸ νὰ θεωρῇ τὸ μεγαλεῖον τῶν οὐρανῶν. Φύλ. 131

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

Ὁ καινούργιος ἄνθρωπος, ἀνεβάζει τὸν ἑαυτόν του νοερῶς εἰς τοὺς οὐρανούς, θεωρῶντας τὴν ἐκείνου ὁμορφάδα καὶ εὐφρόσυνην. Φύλ. 134

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Ὅταν ὁ καινούργιος ἄνθρωπος θεωρῇ τὰς χάρας τοῦ δεδοξασμένου σώματος, παραβλέπει τὸ ἐδικόν του σῶμα. Φύλ. 139

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Ὅταν ὁ καινούργιος ἄνθρωπος γυρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του, διὰ νὰ θεωρῇ τὴν ἄῤῥητον ξυφιὰ καὶ ἰδίσιμη τερπνότητα τῶν Δικαίων, ἐπου ἀπολαμβάνει διὰ τῆς ὁράσεως, ἀποστρέφει τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὰ μάταια. Φύλ. 149

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Ὁ καινούργιος ἄνθρωπος, ὅταν θεωρῇ καὶ τὰς ἄλλας τῶν μακαρίων χαρὰς, ὁποὺ ἀπολαμβάνουσι καὶ διὰ τῶν ἀπλοίπων αἰσθήσεων, λογιάζει τὸν ἑαυτόν του, ὅτι ἕως τότε ἦτον ἀναίσθητος. Φύλ. 154

www.tezaurliturgic.ro

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς΄.

Πλουσιωτάτη ἀπόλαυσις χαρᾶς, καὶ εὐφροσύνης προξενεῖται ἐκ τῆς ἀμοιβαίας δόξης, καὶ θεωρίας τῶν μακαρίων Δικαίων. Φύλ. 159

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀπάντων Δικαίων ὁμόνοια καὶ ἀγάπη, γίνεται πρόξενος ὑπερβλήτου εὐφροσύνης. Φύλ. 166

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Ὁ Θεὸς καθαρῶς θεωρούμενος, ὑπερτελεία σωτηρία τοῖς ἀνθρώποις ὑπάρχει. Φύλ. 173

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄.

Τὸ ὁλοὺς ερον τοῦ ἀνθρώπου τέλος εἶναι, ἡ τῶν ἀγαθῶν ἀπάντων ἀϊδιότης αἰωνίως. Φύλ. 181

Κανόνες πρὸς τὸν Μυροβλύτην Δημήτριον. 188
Προεόρτια Λίσματα εἰς τὸν αὐτόν. 215
Ἰωάννου Χαρτοφύλακος Λόγος εἰς τὰ Θαύματα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. 232
Μητροφάνους Ἱερομονάχου Γρηγορᾶ Κανὼν Παρακλητικὸς εἰς τὸν αὐτόν. 249
Ἕτερον Θαῦμα τοῦ Ἁγίου. 253

ΤΕΛΟΣ.

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΥΜΕΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΙΤΟΡΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ